

ทัศนคติต่อภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนและการแปรของวรรณยุกต์ตามปัจจัยทางสังคม: การศึกษาแนว
สัทศาสตร์เชิงสังคม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาไทย แบบ 1 .1 อักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต

ภาควิชาภาคริชาภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2559

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ทัศนคติต่อภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนและการแปรของวรรณยุกต์ตามปัจจัยทางสังคม:
การศึกษาแนวสหศาสตร์เชิงสังคม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย แบบ 1 .1 อักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต
ภาควิชาภาคริษาภาษาไทย
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2559
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ATTITUDES TOWARDS A THAI DIALECT OF KAMPAENG SAEN AND TONAL
VARIATION ACCORDING TO SOCIAL FACTORS: A SOCIOPHONETICS STUDY

By
MISS Onrapin KITTIVEJA

A Thesis Submitted in partial Fulfillment of Requirements
for Doctor of Philosophy THAI
Department of THAI
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2016
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ	ทัศนคติต่อภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนและการแปรของวรรณยุกต์ตามปัจจัย ทางสังคม: การศึกษาแนวสหศาสตร์เชิงสังคม
โดย	อรประพิน กิตติเวช
สาขาวิชา	ภาษาไทย แบบ 1 .1 อักษรศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรอักษรศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต

.....	คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ชารัทสนวงศ์)	
พิจารณาเห็นชอบโดย	
.....	ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุวัฒนา เลี่ยมประวัติ)	
.....	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ)	
.....	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ ดร. จุฑามณี อ่อนสุวรรณ)	
.....	ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(รองศาสตราจารย์ ดร. วริษา โอสถานนท์)	

54202802 : ภาษาไทย แบบ 1 .1 อักษรศาสตร์ดุสิตบัณฑิต

คำสำคัญ : ทศนคติต่อภาษา, การแปรของวรรณยุกต์, ภาษาไทยถิ่นก้ำแพงแสน, สัทศาสตร์เชิงสังคม

นางสาว อรประพิน กิตติเวช: ทศนคติต่อภาษาไทยถิ่นก้ำแพงแสนและการแปรของวรรณยุกต์ตามปัจจัยทางสังคม: การศึกษาแนวสัทศาสตร์เชิงสังคม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของทศนคติต่อภาษาและการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นก้ำแพงแสน ตามตัวแปรอายุ เพศ และถิ่นที่อยู่ โดยอาศัยแนวทางการศึกษาแนวสัทศาสตร์เชิงสังคม เก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาถิ่นก้ำแพงแสนจำนวน 180 คน โดยศึกษาทศนคติของชาวถิ่นก้ำแพงแสนต่อภาษาไทยถิ่นก้ำแพงแสน ด้วยวิธีการสัมภาษณ์และการตอบคำถามเชิงทศนคติจำนวน 10 ข้อ จากผู้บอกภาษา 3 รุ่นอายุ ได้แก่ รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป รุ่นอายุ 30-55 ปี และรุ่นอายุ 15-25 ปี ทั้งเพศชายและเพศหญิง ซึ่งเกิดและเติบโตในอำเภอก้ำแพงแสนจากถิ่นที่อยู่ 6 กลุ่มพื้นที่ ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยระดับทศนคติและผลการทดสอบทางสถิติของเครเมอร์ส วี (Cramer's V) พบว่าระดับทศนคติต่อภาษากับตัวแปรอายุ เพศ และถิ่นที่อยู่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในบางกรณี โดยผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี มีแนวโน้มทศนคติในเชิงบวกต่อภาษาถิ่นก้ำแพงแสนน้อยกว่าผู้บอกภาษารุ่นอายุอื่น ด้านตัวแปรเพศพบว่าเพศหญิงมีแนวโน้มทศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นก้ำแพงแสนมากกว่าเพศชาย นอกจากนี้ตัวแปรถิ่นที่อยู่ก็มีผลต่อทศนคติต่อภาษาถิ่นของตนเช่นกัน เมื่อพิจารณาเฉพาะพื้นที่ใจกลางอำเภอก้ำแพงแสน พบว่ากลุ่มพื้นที่ซึ่งเป็นที่ตั้งของเมืองโบราณก้ำแพงแสน (CB) มีทศนคติเชิงบวกมากกว่าพื้นที่ใจกลางอำเภอ (CA) อย่างไรก็ตามในภาพรวมผู้บอกภาษาจากพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับจังหวัดราชบุรี (ME) มีระดับทศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นก้ำแพงแสนมากที่สุด

การศึกษาลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นก้ำแพงแสน จากผู้บอกภาษาไทยถิ่นก้ำแพงแสน (กลุ่มเดิม) 180 คน เทียบกับผู้บอกภาษาถิ่นกรุงเทพฯ (กลุ่มควบคุม) 10 คน คำทดสอบประกอบด้วยคำพูดเดี่ยวทั้งพยางค์เป็นและพยางค์ตาย จำนวน 29 คำ และคำพูดต่อเนื่อง จำนวน 10 คำ โดยวิเคราะห์ทางกลศาสตร์คำละ 3 ครั้ง ผลการศึกษาพบว่าภาษาไทยถิ่นก้ำแพงแสนมีวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียงเช่นเดียวกับภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ แต่หน่วยเสียงมีรูปแปรย่อย 4-7 รูปแปร ในคำพูดเดี่ยววรรณยุกต์เอก โท และจัตวา มีรูปแปรหลักแตกต่างกับสัทลักษณะของกลุ่มควบคุมอย่างชัดเจน มีเพียงรูปแปรหลักของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตายเท่านั้นที่มีสัทลักษณะคล้ายกลุ่มควบคุม ส่วนคำพูดต่อเนื่องวรรณยุกต์สามัญ โท และตรี มีรูปแปรหลักที่ใกล้เคียงกับกลุ่มควบคุม โดยกลุ่มผู้บอกภาษาที่เลือกใช้รูปแปรหลักที่ใกล้เคียงกับกลุ่มควบคุมทั้ง 3 วรรณยุกต์นี้ เป็นผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี มากที่สุด ด้านตัวแปรเพศพบว่าเพศหญิงเลือกใช้รูปแปรที่เป็นสัทลักษณะภาษาถิ่นก้ำแพงแสนมากกว่าเพศชาย ส่วนตัวแปรถิ่นที่อยู่พบว่ากลุ่มพื้นที่ CA ใช้รูปแปรวรรณยุกต์ที่มีสัทลักษณะคล้ายกลุ่มควบคุมมากที่สุด โดยกลุ่มพื้นที่ ME มีการใช้รูปแปรที่มีสัทลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มควบคุมน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาทศนคติต่อภาษาที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรทางสังคม

54202802 : Major THAI

Keyword : LANGUAGE ATTITUDES, TONAL VARIATION, THAI DIALECT OF KAMPAENG SAEN, SOCIOPHONETICS

MISS Onrapin KITTIVEJA: Attitudes towards a Thai Dialect of Kampaeng Saen and Tonal Variation according to Social Factors: A Sociophonetics Study Thesis advisor : Associate Professor Churairat Laksanasiri

Using Sociophonetics framework, this study explores relationship between language attitudes and tonal variation in a Thai dialect of Kampaeng Saen according to age, sex, and geographical area. Data was collected from 180 Kampaeng Saen residents. Informant language attitudes were elicited using interviews along with 10-item questionnaires from the 180 informants (male and female) from three age groups: 15-25 years old, 30-55 years old, and 60 years and over, from six geographical areas. Results and statistical (Cramer's V) test showed statistically significant relationships between their attitudes and the three social factors in some questionnaire items but not all. The youngest age group had lower positive attitudes towards the dialect than other age groups. Moreover, Kampaeng Saen female residents tend to have higher positive attitudes towards the dialect than the males. Geographical areas appear to influence their language attitudes. When considering only central area residents, it was found that the group from ancient city (CB) had higher positive attitudes than that from the other central area (CA). In all, residents from peripheral area, adjacent to Ratchaburi province (ME) had the most positive attitudes towards the Kampaeng Saen dialect.

Investigation of characteristics and tonal variations in the Kampaeng Saen dialect was based on speech data taken from the same group of 180 Kampaeng Saen informants and from 10 speakers of Bangkok dialect (control group). Target words consist of 29 monosyllabic words with live and dead syllables spoken in citation form and 10 monosyllabic words produced in continuous speech. Three repetitions of the target words were measured in acoustic analysis. The results show that Kampaeng Saen dialect has 5 tones like the Bangkok dialect (control group). However, each of Kampaeng Saen's tones has 4-7 variants. In citation form, the main variants of low, falling, and rising tones differed greatly from those of the control group; only the main variant of high tone in dead syllable shared similarity with that of the control group. In connected speech, similarities were found between the main variants of mid, falling, and high tones and those of the control group, with the three tones of the youngest age group showing greatest similarities. As for sex, tonal variants used among females had greater Kampaeng Saen characteristics than those among males. Speakers from the central area (CA) used tonal variants which are relatively close to those of the control group while speakers from the peripheral area (ME) had the variants that are different from the control group. This largely agrees with the patterns found in the attitude investigation showing relationships between language attitudes and social factors.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เกิดขึ้นได้ด้วยความเมตตาและการให้โอกาสของรองศาสตราจารย์จรัญรัตน์ ลักษณะศิริ และดร.จุฑามณี อ่อนสุวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่เคารพรัก นอกจากอาจารย์จะเอาใจใส่และให้คำปรึกษาชี้แนะที่เป็นประโยชน์แล้ว อาจารย์ยังเป็นแสงสว่าง เป็นกำลังใจ เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นนิยามของความเป็นครูที่ประเสริฐยิ่ง รวมทั้งรองศาสตราจารย์สุวิวัฒนา เลี่ยมประวัตติ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.วริชา โอสถานนท์ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่กรุณาให้กำลังใจ ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ส่งผลให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณและขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของอาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้อีกครั้ง

กราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร.พิณทิพย์ ทวยเจริญ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทที่คอยอบรมสั่งสอน เป็นกำลังใจ และเป็นแรงบันดาลใจแก่ศิษย์ตลอดมา และกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านจากทุกสถาบันที่ได้เคยประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ต่าง ๆ แก่ลูกศิษย์

ขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่กรุณาสละเวลามาเป็นผู้วิจารณ์และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยในการเสนอความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ในทุกปีการศึกษา

ขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ทุกท่านที่เปิดโอกาสให้ผู้วิจัยมีโอกาสได้มาเป็นส่วนหนึ่งของภาควิชา และกรุณาได้ถามด้วยความห่วงใยและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาตั้งแต่วันแรกที่ผู้วิจัยมีสถานภาพเป็นนักศึกษาของภาควิชา จนถึงวันนี้

ขอบพระคุณคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ที่มอบทุนการศึกษาจากกองทุนพัฒนาคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ในปีการศึกษาแรก และขอขอบพระคุณสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) ที่มอบทุนโครงการพัฒนากำลังคนด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ทุนเรียนดี มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย) ประจำปี 2556 ผู้วิจัยจึงมีโอกาสได้เป็นนักเรียนทุนตลอดระยะเวลา 3 ปี และขอขอบคุณ ดร.ปัทมา จันทร์เจริญสุข ผู้เปิดโอกาสและสนับสนุนให้ผู้วิจัยเสนอขอรับทุนจาก สกอ. รวมทั้งขอบคุณอาจารย์ภาควิชาศิลปศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ทุกท่านที่ยินดีแบกรับภาระงานตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยลาศึกษาต่อ และขอขอบคุณมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่อนุญาตให้ผู้วิจัยลาศึกษาต่อระดับปริญญาเอก

ขอบพระคุณคุณชินกฤต คงอยู่ ที่กรุณาทดสอบข้อมูลระดับทัศนคติต่อภาษาด้วยวิธีการทางสถิติของเครเมอร์ส วี ตลอดจนให้คำแนะนำด้านการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติแก่ผู้วิจัย

ขอบพระคุณคณะครูอาจารย์ ร.ร.กำแพงแสนวิทยา ร.ร.บ้านบ่อน้ำพุ ร.ร.บ้านหนองพงนกลีเก้ เจ้าหน้าที่อำเภอกำแพงแสน และผู้นำชุมชนทุกท่านที่กรุณาอำนวยความสะดวกและให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ และขอขอบพระคุณผู้บอกภาษาทุกท่านที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าและยินดีร่วมเป็นอาสาสมัครเพื่อให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลที่สำคัญยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอบคุณน้อง ๆ แล็บพฤกษศาสตร์ มก.บางเขน ที่ช่วยตัดแยกข้อมูลเสียง ขอขอบคุณ MARCS CILS NokHook BabyLab นักชุกเบบับแล็บ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถานที่นัดพบอาจารย์ที่ปรึกษาอันอบอุ่น ขอขอบคุณสมาชิกกลุ่มไลน์ ลูกหลานคุณคลอง, Fridays, Love always ตลอดจนพี่น้องและเพื่อน ๆ ทุกคนที่ร่วมลุ้นและเอาใจช่วยผู้วิจัยเสมอมา

ขอบคุณสมาชิกทุกคนของครอบครัวกิตติเวช สมประสงค์ ชัยประภา และไตรสารศรี ที่มอบความรัก ความเอาใจใส่ และส่งแรงใจอันยิ่งใหญ่แก่ผู้วิจัยไม่เคยขาด

ขอบคุณมรดุฎณ เวสารัตน์ ผู้ช่วยสืบค้นเอกสารงานวิจัยมือเอก และฤทัยชนก กิตติวิโรดม ผู้ช่วยวิจัยคนสำคัญที่ทำให้เห็นว่าความอดทน และการร่วมมือและตั้งใจทำงานไปพร้อม ๆ กับปาฏิหาริย์ ปาฏิหาริย์ย่อมมีจริง ขอขอบคุณมากที่ยอมเหนื่อยไปด้วยกัน และขอบใจลูปที่เพิ่มความสนุกให้บ้านสุมาลีมีรอยยิ้มและเสียงหัวเราะตลอดระยะเวลาอันเคร่งเครียด

ท้ายสุดขอกราบขอบพระคุณพระในบ้านทั้งสองท่านผู้ให้พลังชีวิต พลังใจ ผู้ส่งเสริมและสนับสนุนเรื่องการศึกษาของผู้วิจัยมาโดยตลอดจนมีวิทยานิพนธ์เล่มสำคัญของชีวิตเล่มนี้ขึ้นมาได้ และขอขอบคุณความตั้งใจอันแน่วแน่ของแม่ที่เป็นแรงผลักดันให้ผู้วิจัยสู้ไม่ถอย บัดนี้ถึงเวลาแล้วที่แม่จะได้ทำพินทุใหม่อย่างไม่มีเงื่อนไข

สุดท้ายประโยชน์อันใดที่เกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่ผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน และขอให้คุณงามความดีเหล่านั้นส่งผลไปถึงยายหลี่ ชัยประภา ยาเกี้ยว กิตติเวช และหนูณัฐวีเลี้ยงแสนรัก

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	1
สารบัญภาพ.....	10
บทที่ 1 บทนำ.....	19
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	19
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	27
3. สมมุติฐานของการวิจัย.....	27
4. สัญลักษณ์ อักษรย่อ และนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในงานวิจัย.....	28
5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	30
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	31
1. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	31
1.1 ความหมายของทัศนคติและแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติต่อภาษา.....	31
1.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับระดับเสียงและระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทย.....	33
1.3 ภาพรวมเกี่ยวกับการศึกษาภาษาไทยถิ่น.....	35
1.4 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการแปรและการเปลี่ยนแปลงของภาษาตามตัวแปรเชิงสังคม.....	39
1.5 แนวคิดสหศาสตร์เชิงสังคม.....	42
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	43
2.1 งานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาทัศนคติต่อภาษา.....	43

2.2 งานวิจัยเกี่ยวกับวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกลางและถิ่นตะวันตก	48
2.3 งานวิจัยเกี่ยวกับการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาถิ่นตามตัวแปรทางสังคม	62
2.4 งานวิจัยเกี่ยวกับสัทศาสตร์เชิงสังคม	69
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	71
1. เครื่องมือและอุปกรณ์.....	71
1.1 อุปกรณ์เก็บข้อมูลภาคสนาม.....	71
1.2 อุปกรณ์วิเคราะห์ข้อมูล.....	74
2. พื้นที่ในการเก็บข้อมูลและผู้บอกภาษา	74
2.1 การกำหนดพื้นที่ในการเก็บข้อมูล	74
2.2 การคัดเลือกผู้บอกภาษา	75
3. การเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล	77
3.1 การเก็บข้อมูลภาคสนาม	77
3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลที่สนคดี	79
3.3 การวัดและวิเคราะห์ทางกลศาสตร์.....	80
บทที่ 4 ทศนคติต่อภาษา.....	86
1. การวิเคราะห์ข้อมูลทศนคติต่อภาษาของผู้พูดภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน	86
1.1 การคำนวณค่าเฉลี่ยของระดับทศนคติ	87
1.2 การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ไครเมออร์ส วี (Cramer's V).....	88
2. ความสัมพันธ์ของทศนคติต่อภาษากับตัวแปรอายุ	91
2.1 คำถามเชิงทศนคติข้อ 3	91
2.2 คำถามเชิงทศนคติข้อ 4	92
2.3 คำถามเชิงทศนคติข้อ 5	94
2.4 คำถามเชิงทศนคติข้อ 8	95
2.5 คำถามเชิงทศนคติข้อ 9	96

3. ความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อภาษากับตัวแปรเพศ.....	98
3.1 คำถามเชิงทัศนคติข้อ 6	98
4. ความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อภาษากับตัวแปรถิ่นที่อยู่.....	99
3.1 คำถามเชิงทัศนคติข้อ 9	100
3.2 คำถามเชิงทัศนคติข้อ 10	101
5. สรุปและอภิปรายผลความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อภาษากับปัจจัยทางสังคม.....	103
5.1. ตัวแปรอายุ.....	103
5.2. ตัวแปรเพศ	104
5.3. ตัวแปรถิ่นที่อยู่.....	105
บทที่ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์สามัญ.....	108
1. สัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น.....	108
1.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	108
1.2 การแปรของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น.....	110
1.2.1 การแปรของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ตามตัวแปรอายุ.....	110
1.2.2 การแปรของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ตามตัวแปรเพศ.....	111
1.2.3 การแปรของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ตามตัวแปรถิ่นที่อยู่..	111
2. สัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	117
2.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	117
2.2 การแปรของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	119
2.2.1 การแปรของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ตามตัวแปรอายุ... ..	119
2.2.2 การแปรของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ตามตัวแปรเพศ ...	120
2.2.3 การแปรของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ตามตัวแปรถิ่นที่อยู่	120
3. สรุปและอภิปรายผลสัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์สามัญ.....	125

3.1	สรุปและอภิปรายผลสัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดเดี่ยวพยางค์ เป็น.....	125
3.2	สรุปและอภิปรายผลสัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดต่อเนื่องพยางค์ เป็น.....	128
4.	เปรียบเทียบสัทลักษณะรูปแปรหลักและรูปแปรรองของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดเดียวกับคำพูด ต่อเนื่อง.....	130
บทที่ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์เอก.....		133
1.	สัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น.....	133
1.1	สัทลักษณะของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น.....	133
1.2	การแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น.....	135
1.2.1	การแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ตามตัวแปรอายุ.....	135
1.2.2	การแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ตามตัวแปรเพศ.....	136
1.2.3	การแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ตามตัวแปรถิ่นที่อยู่.....	136
2.	สัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย.....	142
2.1	สัทลักษณะของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย.....	142
2.2	การแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย.....	144
2.2.1	การแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย ตามตัวแปรอายุ.....	144
2.2.2	การแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย ตามตัวแปรเพศ.....	144
2.2.3	การแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย ตามตัวแปรถิ่นที่อยู่.....	145
3.	สัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	150
3.1	สัทลักษณะของวรรณยุกต์เอกในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	150
3.2	การแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	152
3.2.1	การแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ตามตัวแปรอายุ.....	152
3.2.2	การแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็นตามตัวแปรเพศ.....	152
3.2.3	การแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็นตามตัวแปรถิ่นที่อยู่.....	153

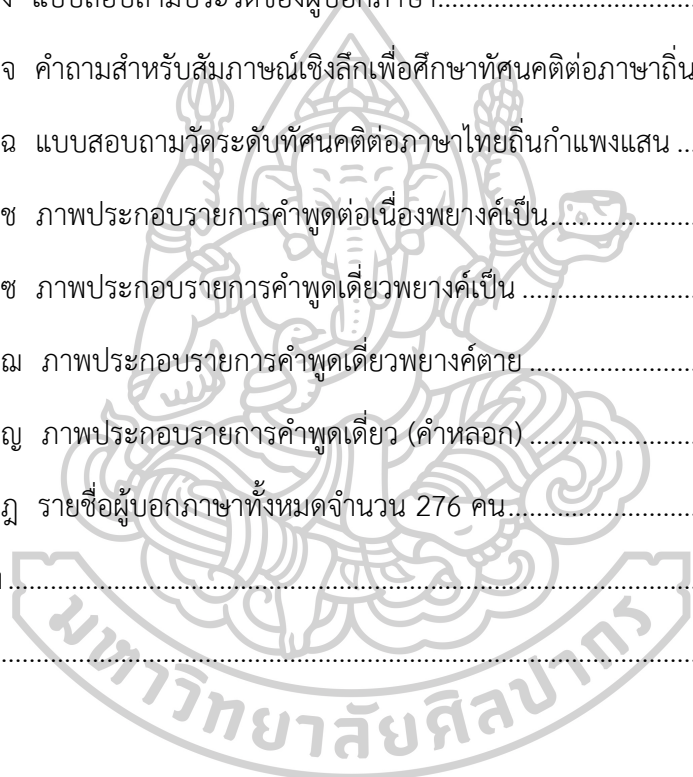
4. สรุปและอภิปรายผลสัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์เอก	157
4.1 สรุปและอภิปรายผลสัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	157
4.2 สรุปและอภิปรายผลสัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย	160
4.3 สรุปและอภิปรายผลสัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	161
5. เปรียบเทียบสัทลักษณะรูปแปรหลักของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวกับคำพูดต่อเนื่อง	163
บทที่ 7 หน่วยเสียงวรรณยุกต์โท.....	167
1. สัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น.....	167
1.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น.....	167
1.2 การแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น.....	169
1.2.1 การแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ตามตัวแปรอายุ	169
1.2.2 การแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ตามตัวแปรเพศ.....	170
1.2.3 การแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ตามตัวแปรถิ่นที่อยู่.....	170
2. สัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย	176
2.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย.....	176
2.2 การแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย	178
2.2.1 การแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย ตามตัวแปรอายุ	178
2.2.2 การแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย ตามตัวแปรเพศ.....	179
2.2.3 การแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย ตามตัวแปรถิ่นที่อยู่.....	179
3. สัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	185
3.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์โทในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	185
3.2 การแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	187
3.2.1 การแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ตามตัวแปรอายุ.....	187

3.2.2 การแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ตามตัวแปรเพศ.....	188
3.2.3 การแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ตามตัวแปรถิ่นที่อยู่ ...	188
4. สรุปและอภิปรายผลสัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์โท	194
4.1 สรุปและอภิปรายผลสัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	194
4.2 สรุปและอภิปรายผลสัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย	196
4.3 สรุปและอภิปรายผลสัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	197
5. เปรียบเทียบสัทลักษณะรูปแปรหลักของวรรณยุกต์โทในคำพูดเกี่ยวกับคำพูดต่อเนื่อง	199
บทที่ 8 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ตรี	203
1. สัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	203
1.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	203
1.2 การแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	205
1.2.1 การแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ตามตัวแปรอายุ	205
1.2.2 การแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ตามตัวแปรเพศ	206
1.2.3 การแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ตามตัวแปรถิ่นที่อยู่.....	206
2. สัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย	212
2.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย	212
2.2 การแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย	213
2.2.1 การแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย ตามตัวแปรอายุ.....	213
2.2.2 การแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย ตามตัวแปรเพศ	214
2.2.3 การแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย ตามตัวแปรถิ่นที่อยู่	214
3. สัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	220
3.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	220

3.2 การแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	222
3.2.1 การแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ตามตัวแปรอายุ	222
3.2.2 การแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ตามตัวแปรเพศ.....	223
3.2.3 การแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ตามตัวแปรถิ่นที่อยู่... ..	223
4. สรุปและอภิปรายผลสัญลักษณ์และการแปรของวรรณยุกต์ตรี	228
4.1 สรุปและอภิปรายผลสัญลักษณ์และการแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	228
4.2 สรุปและอภิปรายผลสัญลักษณ์และการแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย	230
4.3 สรุปผลสัญลักษณ์และการแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	231
5. เปรียบเทียบสัญลักษณ์รูปแปรหลักของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดียวกับคำพูดต่อเนื่อง.....	233
บทที่ 9 หน่วยเสียงวรรณยุกต์จัตวา	237
1. สัญลักษณ์และการแปรของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	237
1.1 สัญลักษณ์ของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	237
1.2 การแปรของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	240
1.2.1 การแปรของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ตามตัวแปรอายุ	240
1.2.2 การแปรของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ตามตัวแปรเพศ	241
1.2.3 การแปรของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ตามตัวแปรถิ่นที่อยู่	241
2. สัญลักษณ์และการแปรของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	247
2.1 สัญลักษณ์ของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	247
2.2 การแปรของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	250
2.2.1 การแปรของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ตามตัวแปรอายุ	250
2.2.2 การแปรของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ตามตัวแปรเพศ	250
2.2.3 การแปรของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ตามตัวแปรถิ่นที่อยู่	251

3. สรุปและอภิปรายผลสัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์จัตวา.....	256
3.1 สรุปและอภิปรายผลสัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดี่ยวพยางค์ เป็น.....	256
3.2 สรุปและอภิปรายผลสัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดต่อเนื่องพยางค์ เป็น.....	259
4. เปรียบเทียบสัทลักษณะรูปแปรหลักและรูปแปรรองของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดี่ยวกับคำพูด ต่อเนื่อง.....	261
บทที่ 10 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	265
1. สรุปและอภิปรายผล.....	265
1.1 ทศนคติต่อภาษาของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน.....	267
1.2 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน.....	269
1.2.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์สามัญ.....	269
1.2.2 สัทลักษณะของวรรณยุกต์เอก.....	270
1.2.3 สัทลักษณะของวรรณยุกต์โท.....	272
1.2.4 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ตรี.....	274
1.2.5 สัทลักษณะของวรรณยุกต์จัตวา.....	276
1.2.6 การเปรียบเทียบจุดเริ่มและจุดสิ้นสุดของเสียงวรรณยุกต์ (คำพูดเดี่ยว).....	282
1.2.7 การเปรียบเทียบสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในพยางค์เป็นกับพยางค์ตาย.....	284
1.2.8 การเปรียบเทียบสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในคำพูดเดี่ยวกับคำพูดต่อเนื่อง....	285
1.3 ทศนคติกับการแปรของวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนตามตัวแปรอายุ เพศ และถิ่น ที่อยู่.....	287
1.3.1 ทศนคติกับการแปรของวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนตามตัวแปรอายุ..	288
1.3.2 ทศนคติกับการแปรของวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนตามตัวแปรเพศ..	289
1.3.3 ทศนคติกับการแปรของวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนตามตัวแปรถิ่นที่อยู่	290

2. ข้อเสนอแนะ	291
ภาคผนวก.....	292
ภาคผนวก ก เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย	293
ภาคผนวก ข หนังสือแสดงความยินยอมการเข้าร่วมโครงการวิจัย	295
ภาคผนวก ค หนังสือแสดงความยินยอมการเข้าร่วมโครงการวิจัย กรณีอาสาสมัครอายุต่ำกว่า 15 ปี	296
ภาคผนวก ง แบบสอบถามประวัติของผู้บอกภาษา.....	298
ภาคผนวก จ คำถามสำหรับสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อศึกษาทัศนคติต่อภาษาถิ่นกำแพงแสน.....	299
ภาคผนวก ฉ แบบสอบถามวัดระดับทัศนคติต่อภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน	301
ภาคผนวก ช ภาพประกอบรายการคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	302
ภาคผนวก ซ ภาพประกอบรายการคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	303
ภาคผนวก ฌ ภาพประกอบรายการคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย	304
ภาคผนวก ฎ ภาพประกอบรายการคำพูดเดี่ยว (คำหลอก)	305
ภาคผนวก ฏ รายชื่อผู้บอกภาษาทั้งหมดจำนวน 276 คน.....	306
รายการอ้างอิง.....	316
ประวัติผู้เขียน.....	323

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1 สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในงานวิจัย	28
ตารางที่ 1.2 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในงานวิจัย.....	30
ตารางที่ 2.1 การแยกเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกลาง.....	39
ตารางที่ 2.2 อัตราการเลือกใช้รูปแปรสระประสมเสียงแรกเข้าสู่เสียงกลางตามตัวแปรทัศนคติต่อเกาะ มาร์ธา วินยาร์ด	44
ตารางที่ 2.3 แบบประเมินคุณลักษณะด้วยเทคนิคการพรางเสียงคู่.....	45
ตารางที่ 2.4 เสียงย่อยของหน่วยเสียงภาษาไทยถิ่นจังหวัดอ่างทองและพระนครศรีอยุธยาที่มีความถี่ ในการปรากฏมากกว่า 5%	49
ตารางที่ 2.5 แสดงการเปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์ของภาษาถิ่นย่อย 4 ภาษา.....	50
ตารางที่ 2.6 การเปรียบเทียบภาษาถิ่นย่อยอ่างทองและภาษาถิ่นย่อยอยุธยาตะวันตกกับภาษาไทย กรุงเทพฯ และภาษาถิ่นย่อยที่พูดในจังหวัดอื่น ๆ ทางตะวันตกของภาคกลาง.....	51
ตารางที่ 2.7 ระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกาญจนบุรี.....	57
ตารางที่ 2.8 รายการคำทดสอบ คำพยางค์เดียว จำนวน 31 คำ.....	64
ตารางที่ 3.1 รายการคำทดสอบคำพูดเดี่ยวชุดคู่เทียบเสียง 29 คำ	71
ตารางที่ 3.2 รายการคำหลอก 21 คำ.....	72
ตารางที่ 3.3 รายการคำทดสอบคำพูดต่อเนื่อง ชุดคู่เทียบเสียง 10 คำ	73
ตารางที่ 4.1 ค่าเฉลี่ยความถี่แสดงระดับทัศนคติตามตัวแปรอายุ.....	89
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยความถี่แสดงระดับทัศนคติตามตัวแปรเพศ	89
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยความถี่แสดงระดับทัศนคติตามตัวแปรถิ่นที่อยู่.....	90
ตารางที่ 4.4 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อภาษากับตัวแปรอายุ เพศ และถิ่นที่อยู่ ของผู้บอกภาษาในการตอบคำถามเชิงทัศนคติ 10 ข้อ	90
ตารางที่ 4.5 จำนวนความถี่และร้อยละของผู้บอกภาษาที่แสดงระดับความคิดเห็นในการตอบคำถาม ข้อ 3 ตามตัวแปรอายุ.....	92

ตารางที่ 4.6 จำนวนความถี่และร้อยละของผู้บอกภาษาที่แสดงระดับความคิดเห็นในการตอบคำถาม ข้อ 4 ตามตัวแปรอายุ.....	93
ตารางที่ 4.7 จำนวนความถี่และร้อยละของผู้บอกภาษาที่แสดงระดับความคิดเห็นในการตอบคำถาม ข้อ 5 ตามตัวแปรอายุ.....	94
ตารางที่ 4.8 จำนวนความถี่และร้อยละของผู้บอกภาษาที่แสดงระดับความคิดเห็นในการตอบคำถาม ข้อ 8 ตามตัวแปรอายุ.....	96
ตารางที่ 4.9 จำนวนความถี่และร้อยละของผู้บอกภาษาที่แสดงระดับความคิดเห็นในการตอบคำถาม ข้อ 9 ตามตัวแปรอายุ.....	97
ตารางที่ 4.10 จำนวนความถี่และร้อยละของผู้บอกภาษาที่แสดงระดับความคิดเห็นในการตอบคำถาม ข้อ 6 ตามตัวแปรเพศ.....	99
ตารางที่ 4.11 จำนวนความถี่และร้อยละของผู้บอกภาษาที่แสดงระดับความคิดเห็นในการตอบคำถาม ข้อ 9 ตามตัวแปรถิ่นที่อยู่.....	101
ตารางที่ 4.12 จำนวนความถี่และร้อยละของผู้บอกภาษาที่แสดงระดับความคิดเห็นในการตอบคำถาม ข้อ 10 ตามตัวแปรถิ่นที่อยู่.....	102
ตารางที่ 5.1 สัทธิลักษณ์ของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม และผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน.....	108
ตารางที่ 5.2 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์สามัญของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น.....	113
ตารางที่ 5.3 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์สามัญของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่น อายุ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น.....	114
ตารางที่ 5.4 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์สามัญของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น.....	115
ตารางที่ 5.5 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์สามัญของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 6 กลุ่มพื้นที่ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น.....	116
ตารางที่ 5.6 สัทธิลักษณ์ของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่ม ควบคุมและผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน.....	118

ตารางที่ 5.7 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์สามัญของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	121
ตารางที่ 5.8 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์สามัญของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	122
ตารางที่ 5.9 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์สามัญของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศ หญิงและเพศชาย ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	123
ตารางที่ 5.10 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์สามัญของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 2 กลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	124
ตารางที่ 5.11 ค่าความถี่มูลฐานแบบปรับค่า 11 จุด ของวรรณยุกต์สามัญของกลุ่มควบคุม ในคำพูด เดี่ยวพยางค์เป็นและคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	131
ตารางที่ 5.12 พิสัยระดับเสียงของวรรณยุกต์สามัญของกลุ่มควบคุม ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นและ คำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	131
ตารางที่ 5.13 ค่าความถี่มูลฐานแบบปรับค่า 11 จุด ของรูปแปรหลัก/รูปแปรรองวรรณยุกต์สามัญของ ผู้บอกภาษาถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นและคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	131
ตารางที่ 5.14 พิสัยระดับเสียงของรูปแปรหลัก/รูปแปรรองวรรณยุกต์สามัญของภาษาไทยถิ่น กำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นและคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	131
ตารางที่ 6.1 สัฟลักษณ์ของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม และผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน	133
ตารางที่ 6.2 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูด เดี่ยวพยางค์เป็น.....	138
ตารางที่ 6.3 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	139
ตารางที่ 6.4 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิง และเพศชาย ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	140
ตารางที่ 6.5 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 6 กลุ่ม พื้นที่ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	141

ตารางที่ 6.6	สัทลักษณะของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม และผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน	143
ตารางที่ 6.7	ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย	146
ตารางที่ 6.8	ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย	147
ตารางที่ 6.9	ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย	148
ตารางที่ 6.10	ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 6 กลุ่มพื้นที่ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย	149
ตารางที่ 6.11	สัทลักษณะของวรรณยุกต์เอกในคำพูดต่อเนื่อง-พยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุมและผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน	151
ตารางที่ 6.12	ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	154
ตารางที่ 6.13	ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	155
ตารางที่ 6.14	ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิงและเพศชาย ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	156
ตารางที่ 6.15	ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 2 กลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	157
ตารางที่ 6.16	ค่าความถี่มาตรฐานแบบปรับค่า 11 จุด ของวรรณยุกต์เอกของกลุ่มควบคุม ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย และคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	165
ตารางที่ 6.17	พิสัยระดับเสียงของวรรณยุกต์เอกของกลุ่มควบคุม ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย และคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	165
ตารางที่ 6.18	ค่าความถี่มาตรฐานแบบปรับค่า 11 จุด ของรูปแปรหลักวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย และคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	165

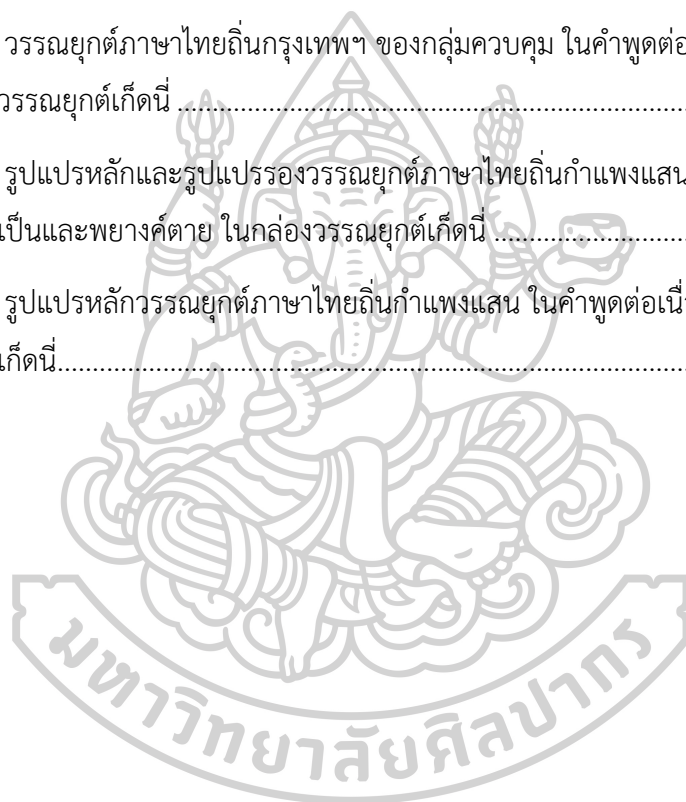
ตารางที่ 6.19	พิธีระดับเสียงของรูปแปรหลักวรรณยุกต์เอกของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูด เดี่ยวพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย และคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	165
ตารางที่ 7.1	สัทลักษณะของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุมและ ผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน	167
ตารางที่ 7.2	ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูด เดี่ยวพยางค์เป็น.....	172
ตารางที่ 7.3	ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	173
ตารางที่ 7.4	ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิง และเพศชาย ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	174
ตารางที่ 7.5	ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 6 กลุ่ม พื้นที่ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	175
ตารางที่ 7.6	สัทลักษณะของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุมและ ผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน	177
ตารางที่ 7.7	ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูด เดี่ยวพยางค์ตาย	181
ตารางที่ 7.8	ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย	182
ตารางที่ 7.9	ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิง และเพศชาย ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย	183
ตารางที่ 7.10	ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 6 กลุ่ม พื้นที่ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย	184
ตารางที่ 7.11	สัทลักษณะของวรรณยุกต์โทในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม และผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน	186
ตารางที่ 7.12	ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูด ต่อเนื่องพยางค์เป็น	190

ตารางที่ 7.13 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	191
ตารางที่ 7.14 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิง และเพศชาย ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	192
ตารางที่ 7.15 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนทั้ง 2 กลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	193
ตารางที่ 7.16 ค่าความถี่มูลฐานแบบปรับค่า 11 จุด ของวรรณยุกต์โทของกลุ่มควบคุม ในคำพูดเดี่ยว พยางค์เป็น คำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย และคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	200
ตารางที่ 7.17 พิสัยระดับเสียงของวรรณยุกต์โทของกลุ่มควบคุม ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น คำพูด เดี่ยวพยางค์ตาย และคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	200
ตารางที่ 7.18 ค่าความถี่มูลฐานแบบปรับค่า 11 จุด ของรูปแปรหลักวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษาถิ่น กำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย และคำพูดต่อเนื่อง พยางค์เป็น.....	200
ตารางที่ 7.19 พิสัยระดับเสียงของรูปแปรหลักวรรณยุกต์โทของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูด เดี่ยว-พยางค์เป็น คำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย และคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	201
ตารางที่ 8.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุมและ ผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน.....	203
ตารางที่ 8.2 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูด เดี่ยวพยางค์เป็น.....	208
ตารางที่ 8.3 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	209
ตารางที่ 8.4 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิง และเพศชาย ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	210
ตารางที่ 8.5 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 6 กลุ่ม พื้นที่ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	211
ตารางที่ 8.6 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุมและ ผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน	212

ตารางที่ 8.7 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรรวณยุคตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูด เดี่ยวพยางค์ตาย	216
ตารางที่ 8.8 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรรวณยุคตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย	217
ตารางที่ 8.9 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรรวณยุคตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิง และเพศชาย ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย	218
ตารางที่ 8.10 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรรวณยุคตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 6 กลุ่ม พื้นที่ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย.....	219
ตารางที่ 8.11 สัทลักษณะของวรวณยุคตรีในคำพูดต่อเนืองพยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม และผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน	221
ตารางที่ 8.12 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรรวณยุคตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูด ต่อเนืองพยางค์เป็น.....	224
ตารางที่ 8.13 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรรวณยุคตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่น อายุ ในคำพูดต่อเนืองพยางค์เป็น.....	225
ตารางที่ 8.14 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรรวณยุคตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิง และเพศชาย ในคำพูดต่อเนืองพยางค์เป็น.....	226
ตารางที่ 8.15 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรรวณยุคตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนทั้ง 2 กลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนืองพยางค์เป็น.....	227
ตารางที่ 8.16 ค่าความถี่ฐานแบบปรับค่า 11 จุด ของวรวณยุคตรีของกลุ่มควบคุม ในคำพูดเดี่ยว พยางค์เป็น คำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย และคำพูดต่อเนืองพยางค์เป็น.....	235
ตารางที่ 8.17 พิสัยระดับเสียงของวรวณยุคตรีของกลุ่มควบคุม ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น คำพูด เดี่ยวพยางค์ตาย และคำพูดต่อเนืองพยางค์เป็น	235
ตารางที่ 8.18 ค่าความถี่ฐานแบบปรับค่า 11 จุด ของรูปแปรรหลักวรวณยุคตรีของผู้บอกภาษาถิ่น กำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย และคำพูดต่อเนือง พยางค์เป็น.....	235
ตารางที่ 8.19 พิสัยระดับเสียงของรูปแปรรหลักวรวณยุคตรีของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูด เดี่ยวพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย และคำพูดต่อเนืองพยางค์เป็น	235

ตารางที่ 9.1 สัทธิลักษณะของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม และผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน	237
ตารางที่ 9.2 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์จัตวาของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	243
ตารางที่ 9.3 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์จัตวาของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	244
ตารางที่ 9.4 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์จัตวาของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศ หญิงและเพศชาย ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	245
ตารางที่ 9.5 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์จัตวาของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 6 กลุ่มพื้นที่ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	246
ตารางที่ 9.6 สัทธิลักษณะของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่ม ควบคุมและผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน	248
ตารางที่ 9.7 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์จัตวาของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	252
ตารางที่ 9.8 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์จัตวาของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	253
ตารางที่ 9.9 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์จัตวาของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศ หญิงและเพศชาย ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	254
ตารางที่ 9.10 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์จัตวาของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 2 กลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	255
ตารางที่ 9.11 ค่าความถี่ฐานแบบปรับค่า ณ 11 จุด ของวรรณยุกต์จัตวาของกลุ่มควบคุม ในคำพูดเดี่ยวและคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	263
ตารางที่ 9.12 พิสัยระดับเสียงของวรรณยุกต์จัตวาของกลุ่มควบคุม ในคำพูดเดี่ยวและคำพูดต่อเนื่อง	263
ตารางที่ 9.13 ค่าความถี่ฐานแบบปรับค่า ณ 11 จุด ของรูปแปรหลัก/รูปแปรรองวรรณยุกต์จัตวา ของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวและคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	263

ตารางที่ 9.14	พิสัยระดับเสียงของรูปแปรหลัก/รูปแปรรองวรรณยุกต์จัตวาของภาษาไทยถิ่น กำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวและคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	263
ตารางที่ 10.1	วรรณยุกต์ทั้ง 5 หน่วยเสียงในภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุมและ รูปแปรวรรณยุกต์ของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวและคำพูดต่อเนื่อง	268
ตารางที่ 10.2	วรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นและ พยางค์ตาย ในกล่องวรรณยุกต์เกิดขึ้น.....	280
ตารางที่ 10.3	วรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม ในคำพูดต่อเนื่อง ในกล่อง วรรณยุกต์เกิดขึ้น	280
ตารางที่ 10.4	รูปแปรหลักและรูปแปรรองวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ เป็นและพยางค์ตาย ในกล่องวรรณยุกต์เกิดขึ้น	281
ตารางที่ 10.5	รูปแปรหลักวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่อง ในกล่องวรรณยุกต์ เกิดขึ้น.....	282

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 แผนที่จังหวัดนครปฐม	21
ภาพที่ 1.2 แผนที่อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม	22
ภาพที่ 1.3 แผนที่ทางอากาศบริเวณเมืองโบราณกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน	22
ภาพที่ 2.1 ลักษณะทางกลศาสตร์ของวรรณยุกต์ภาษาไทยในคำพูดเดี่ยวพยางค์เดียวสระยาว ...	34
ภาพที่ 2.2 แผนที่แสดงแนวแบ่งเขตภาษาระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาไทยถิ่นอื่น (ซ้าย) และ แผนที่ซ้อนทับคำศัพท์ 170 หน่วยยรรย (ขวา)	38
ภาพที่ 2.3 แผนที่แสดงการแบ่งกลุ่มภาษาถิ่นย่อยตามสัทลักษณะของทุกหน่วยเสียงในระบบของ ภาษาไทยถิ่นจังหวัดอ่างทองและพระนครศรีอยุธยา	50
ภาพที่ 2.4 รูปแบบวรรณยุกต์ภาษาไทยกลางถิ่นตะวันออก [A1-234]	59
ภาพที่ 2.5 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาไทยกลางถิ่นตะวันออก [A1-234]	59
ภาพที่ 2.6 รูปแบบวรรณยุกต์ภาษาไทยกลางถิ่นตะวันตก [A1-23(-)4]	60
ภาพที่ 2.7 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาไทยกลางถิ่นตะวันตก [A1-23(-)4]	60
ภาพที่ 2.8 การแปรของวรรณยุกต์สูง-ตกตามตัวแปรอายุและถิ่นที่อยู่อาศัย	65
ภาพที่ 2.9 ค่าความถี่มูลฐานแสดงสัทลักษณะทางกลศาสตร์ของวรรณยุกต์ภาษาไทยในคำพูดเดี่ยว ของผู้บอกภาษาถิ่นกรุงเทพฯ กลุ่มวัยรุ่น (18-24 ปี)	68
ภาพที่ 2.10 กราฟเปรียบเทียบสัทลักษณะของวรรณยุกต์ตามตัวแปรเพศ (ซ้าย) และตัวแปรอายุ (ขวา)ของภาษาถิ่นฉะเชิง	70
ภาพที่ 3.1 ภาพประกอบการเก็บข้อมูลคำพูดต่อเนื่อง “หลังคา” (ซ้าย) “พ่อค้า” (ขวา)	73
ภาพที่ 3.2 พื้นที่ในการเก็บข้อมูลในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม	75
ภาพที่ 3.3 การกำหนดช่วงวัดค่าความถี่มูลฐานและค่าระยะเวลาของวรรณยุกต์ในคำพูดเดี่ยว คำว่า “ขาด”	81
ภาพที่ 3.4 การกำหนดช่วงวัดค่าความถี่มูลฐานและค่าระยะเวลาของวรรณยุกต์ ในคำพูดต่อเนื่องคำ ว่า “หน้าผา”	81
ภาพที่ 3.5 การบันทึกค่าความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์ในคำพูดเดี่ยว คำว่า “ขาด”	82

ภาพที่ 3.6 การบรรยายสัญลักษณ์ของรูปแปรรวดรูปยুক্তสามัญและเอกด้วยเลข 3 หลัก	84
ภาพที่ 3.7 การบรรยายสัญลักษณ์ของรูปแปรรวดรูปยুক্তโท ตรี และจัตวาด้วยเลข 5 หลัก	85
ภาพที่ 4.1 จำนวนผู้บอกภาษาที่แสดงระดับความคิดเห็นในการตอบคำถามข้อ 3	92
ภาพที่ 4.2 จำนวนผู้บอกภาษาที่แสดงระดับความคิดเห็นในการตอบคำถามข้อ 4	93
ภาพที่ 4.3 จำนวนผู้บอกภาษาที่แสดงระดับความคิดเห็นในการตอบคำถามข้อ 5	95
ภาพที่ 4.4 จำนวนผู้บอกภาษาที่แสดงระดับความคิดเห็นในการตอบคำถามข้อ 8	96
ภาพที่ 4.5 จำนวนผู้บอกภาษาที่แสดงระดับความคิดเห็นในการตอบคำถามข้อ 9	97
ภาพที่ 4.6 จำนวนของผู้บอกภาษาที่แสดงระดับความคิดเห็นในการตอบคำถามข้อ 6	99
ภาพที่ 4.7 จำนวนของผู้บอกภาษาที่แสดงระดับความคิดเห็นในการตอบคำถามข้อ 9	101
ภาพที่ 4.8 จำนวนของผู้บอกภาษาที่แสดงระดับความคิดเห็นในการตอบคำถามข้อ 10	103
ภาพที่ 5.1 การเปรียบเทียบสัญลักษณ์ของรูปแปรรวดรูปยুক্তสามัญในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นของ ภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนกับกลุ่มควบคุม	113
ภาพที่ 5.2 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวดรูปยুক্তสามัญของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ใน คำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	114
ภาพที่ 5.3 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวดรูปยুক্তสามัญของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	115
ภาพที่ 5.4 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวดรูปยুক্তสามัญของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิง และเพศชาย ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	116
ภาพที่ 5.5 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวดรูปยুক্তสามัญของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 6 กลุ่ม พื้นที่ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	117
ภาพที่ 5.6 การเปรียบเทียบสัญลักษณ์ของรูปแปรรวดรูปยুক্তสามัญของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนกับ กลุ่มควบคุม ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	121
ภาพที่ 5.7 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวดรูปยুক্তสามัญของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูด ต่อเนื่องพยางค์เป็น	122
ภาพที่ 5.8 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวดรูปยুক্তสามัญของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	123

ภาพที่ 5.9 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์สามัญของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิง และเพศชาย ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	124
ภาพที่ 5.10 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์สามัญของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 2 กลุ่ม พื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	125
ภาพที่ 5.11 สัดส่วนการใช้รูปแปรหลัก M1 [421] รูปแปรรอง M2 [331] และรูปแปร *M3 [322] ของผู้บอกภาษาตามรุ่นอายุ	127
ภาพที่ 5.12 สัดส่วนการใช้รูปแปรหลัก *Mc1 [322] ของผู้บอกภาษาตามรุ่นอายุ.....	129
ภาพที่ 5.13 การเปรียบเทียบสัทลักษณะของวรรณยุกต์สามัญของกลุ่มควบคุมในคำพูดเดี่ยวพยางค์ เป็นและคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	132
ภาพที่ 5.14 การเปรียบเทียบสัทลักษณะของรูปแปรหลัก/รูปแปรรองวรรณยุกต์สามัญของภาษาไทย ถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นและคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	132
ภาพที่ 6.1 การเปรียบเทียบสัทลักษณะของรูปแปรวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยว-พยางค์เป็นของ ภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนกับกลุ่มควบคุม	138
ภาพที่ 6.2 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูด เดี่ยวพยางค์เป็น.....	139
ภาพที่ 6.3 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ใน คำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	140
ภาพที่ 6.4 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิงและ เพศชาย ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	141
ภาพที่ 6.5 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 6 กลุ่มพื้นที่ ในคำพูดเดี่ยว-พยางค์เป็น	142
ภาพที่ 6.6 การเปรียบเทียบสัทลักษณะของรูปแปรวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตายของ ภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนกับกลุ่มควบคุม	146
ภาพที่ 6.7 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูด เดี่ยวพยางค์ตาย.....	147
ภาพที่ 6.8 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ใน คำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย	148

ภาพที่ 6.9 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวมยุคต่อเอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิงและเพศชาย ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย	149
ภาพที่ 6.10 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวมยุคต่อเอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 6 กลุ่มพื้นที่ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย	150
ภาพที่ 6.11 การเปรียบเทียบสัญลักษณ์ของรูปแปรรวมยุคต่อเอกของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนกับกลุ่มควบคุม ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	153
ภาพที่ 6.12 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวมยุคต่อเอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	154
ภาพที่ 6.13 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวมยุคต่อเอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	155
ภาพที่ 6.14 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวมยุคต่อเอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิงและเพศชาย ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	156
ภาพที่ 6.15 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวมยุคต่อเอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 2 กลุ่มพื้นที่ ใจกลางอำเภอกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	157
ภาพที่ 6.16 สัดส่วนการใช้รูปแปรหลัก L1 [421] และรูปแปร *L2 [321] ของผู้บอกภาษาตามรุ่นอายุ	159
ภาพที่ 6.17 การใช้รูปแปรหลัก LD1 [431] และรูปแปร *LD4 [321] ของผู้บอกภาษาตามรุ่นอายุ	161
ภาพที่ 6.18 สัดส่วนการใช้รูปแปรหลัก Lc1 [532] และรูปแปร *Lc2 [321] ของผู้บอกภาษาตามรุ่นอายุ	163
ภาพที่ 6.19 การเปรียบเทียบสัญลักษณ์ของรูปแปรรวมยุคต่อเอกของกลุ่มควบคุม ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย และคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	166
ภาพที่ 6.20 การเปรียบเทียบสัญลักษณ์ของรูปแปรหลักวรรณยุกต์เอกของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย และคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	166
ภาพที่ 7.1 การเปรียบเทียบสัญลักษณ์ของรูปแปรรวมยุคต่อเอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนกับกลุ่มควบคุม.....	172

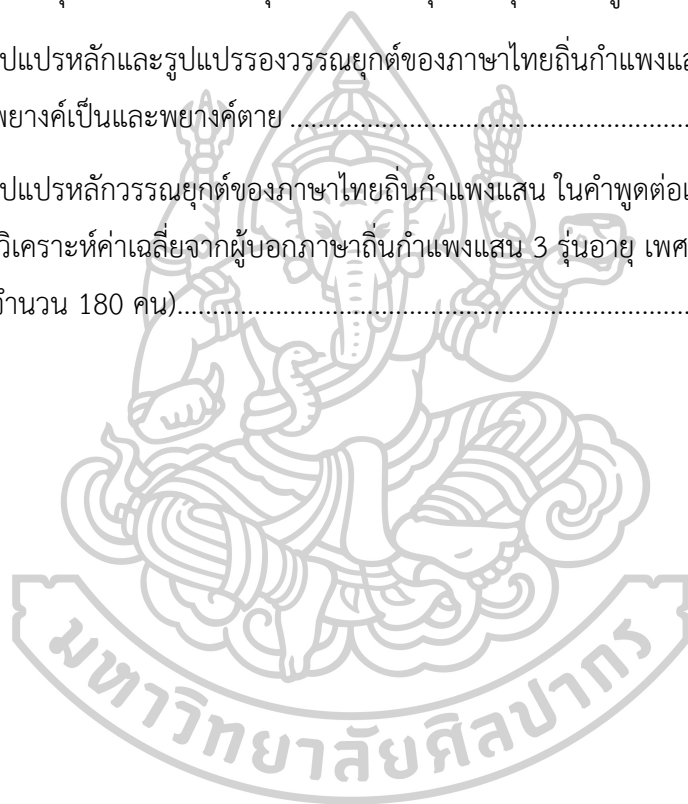
ภาพที่ 7.2 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวมยุคโทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น.....	173
ภาพที่ 7.3 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวมยุคโทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	174
ภาพที่ 7.4 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวมยุคโทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิงและเพศชาย ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	175
ภาพที่ 7.5 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวมยุคโทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 6 กลุ่มพื้นที่ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	176
ภาพที่ 7.6 การเปรียบเทียบสัญลักษณ์ของรูปแปรรวมยุคโทในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตายของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนกับกลุ่มควบคุม.....	181
ภาพที่ 7.7 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวมยุคโทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย.....	182
ภาพที่ 7.8 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวมยุคโทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย	183
ภาพที่ 7.9 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวมยุคโทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิงและเพศชาย ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย	184
ภาพที่ 7.10 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวมยุคโทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 6 กลุ่มพื้นที่ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย	185
ภาพที่ 7.11 การเปรียบเทียบสัญลักษณ์ของรูปแปรรวมยุคโทของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนกับกลุ่มควบคุม ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	189
ภาพที่ 7.12 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวมยุคโทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	190
ภาพที่ 7.13 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวมยุคโทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	191
ภาพที่ 7.14 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวมยุคโทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิงและเพศชาย ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	192

ภาพที่ 7.15 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 2 กลุ่มพื้นที่ ใจกลางอำเภอกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	193
ภาพที่ 7.16 สัดส่วนการใช้รูปแปรหลัก F1 [44541] รูปแปร F2 [d54541] และรูปแปร *F3 [55531] ของผู้บอกภาษาตามรุ่นอายุ	195
ภาพที่ 7.17 สัดส่วนการใช้รูปแปรหลัก FD1 [44542] และรูปแปร *FD2 [55542] ของผู้บอกภาษา ตามรุ่นอายุ	197
ภาพที่ 7.18 สัดส่วนการใช้รูปแปรหลัก *FC1 [44543] และรูปแปร Fc2 [44442] ของผู้บอกภาษา ตามรุ่นอายุ	199
ภาพที่ 7.19 การเปรียบเทียบสัทลักษณะของวรรณยุกต์โทของกลุ่มควบคุม ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย และคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	201
ภาพที่ 7.20 การเปรียบเทียบสัทลักษณะของรูปแปรหลักวรรณยุกต์โทของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย และคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	202
ภาพที่ 8.1 การเปรียบเทียบสัทลักษณะของรูปแปรวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นของ ภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนกับกลุ่มควบคุม	207
ภาพที่ 8.2 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยว พยางค์เป็น.....	208
ภาพที่ 8.3 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ใน คำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	209
ภาพที่ 8.4 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิงและ เพศชาย ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	210
ภาพที่ 8.5 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 6 กลุ่มพื้นที่ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	211
ภาพที่ 8.6 การเปรียบเทียบสัทลักษณะของรูปแปรวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตายของ ภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนกับกลุ่มควบคุม	216
ภาพที่ 8.7 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยว พยางค์ตาย.....	217

ภาพที่ 8.8 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวมยুক্তตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย	218
ภาพที่ 8.9 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวมยুক্তตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพชรหึงและ เพชรชาย ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย	219
ภาพที่ 8.10 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวมยুক্তตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 6 กลุ่มพื้นที่ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย	220
ภาพที่ 8.11 การเปรียบเทียบสัญลักษณ์ของรูปแปรรวมยুক্তตรีของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนกับ กลุ่มควบคุม ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	224
ภาพที่ 8.12 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวมยুক্তตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่อง พยางค์เป็น.....	225
ภาพที่ 8.13 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวมยুক্তตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	226
ภาพที่ 8.14 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวมยুক্তตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพชรหึงและ เพชรชาย ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	227
ภาพที่ 8.15 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวมยুক্তตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 2 กลุ่มพื้นที่ ใจกลางอำเภอกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	228
ภาพที่ 8.16 สัดส่วนการใช้รูปแปรหลัก H1 [32243 ^h] และรูปแปร *H3 [23345] ของผู้บอกภาษา ตามรุ่นอายุ	229
ภาพที่ 8.17 สัดส่วนการใช้รูปแปรหลัก *HD1 [33345] และรูปแปร HD2 [43334] ของผู้บอกภาษา ตามรุ่นอายุ	231
ภาพที่ 8.18 สัดส่วนการใช้รูปแปรหลัก *Hc1 [32223] รูปแปร Hc2 [43223] และรูปแปร Hc3 [33334] ของผู้บอกภาษาตามรุ่นอายุ.....	233
ภาพที่ 8.19 การเปรียบเทียบสัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ตรีของกลุ่มควบคุม ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย และคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	236
ภาพที่ 8.20 การเปรียบเทียบสัญลักษณ์ของรูปแปรหลักวรรณยุกต์ตรีของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย และคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	236

ภาพที่ 9.1 การเปรียบเทียบสัญลักษณ์ของรูปแปรรวมยุคตัดจัตวาในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นของ ภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนกับกลุ่มควบคุม.....	243
ภาพที่ 9.2 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวมยุคตัดจัตวาของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ใน คำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	244
ภาพที่ 9.3 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวมยุคตัดจัตวาของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	245
ภาพที่ 9.4 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวมยุคตัดจัตวาของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิง และเพศชาย ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น.....	246
ภาพที่ 9.5 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวมยุคตัดจัตวาของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 6 กลุ่มพื้นที่ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	247
ภาพที่ 9.6 การเปรียบเทียบสัญลักษณ์ของรูปแปรรวมยุคตัดจัตวาของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนกับ กลุ่มควบคุม ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	252
ภาพที่ 9.7 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวมยุคตัดจัตวาของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูด ต่อเนื่องพยางค์เป็น	253
ภาพที่ 9.8 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวมยุคตัดจัตวาของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	254
ภาพที่ 9.9 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวมยุคตัดจัตวาของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิง และเพศชาย ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น.....	255
ภาพที่ 9.10 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวมยุคตัดจัตวาของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 2 กลุ่ม พื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	256
ภาพที่ 9.11 สัดส่วนการใช้รูปแปรรหลัก R1 [42124] รูปแปรรอง *R2 [31125] รูปแปรร R3 [21234] และรูปแปรร R4 [~42213] ของผู้บอกภาษาตามรุ่นอายุ.....	258
ภาพที่ 9.12 สัดส่วนการใช้รูปแปรรหลัก Rc1 [52112] รูปแปรร Rc2 [~44212] รูปแปรร Rc3 [42112] และ *Rc6 [31113] ของผู้บอกภาษาตามรุ่นอายุ.....	261
ภาพที่ 9.13 การเปรียบเทียบสัญลักษณ์ของวรรณยุกต์จัตวาของกลุ่มควบคุม ในคำพูดเดี่ยวและ คำพูดต่อเนื่อง	264

ภาพที่ 9.14 การเปรียบเทียบสัญลักษณ์ของรูปประหลักรูปประรองวรรณยุกต์จัตวาของภาษาไทย ถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวและคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	264
ภาพที่ 10.1 ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อภาษาในการตอบคำถามเชิงทัศนคติ 10 ข้อ ของผู้บอกภาษาถิ่น กำแพงแสนจำนวน 180 คน.....	267
ภาพที่ 10.2 วรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นและพยางค์ตาย	278
ภาพที่ 10.3 วรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	278
ภาพที่ 10.4 รูปประหลักรูปประรองวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยว พยางค์เป็นและพยางค์ตาย	279
ภาพที่ 10.5 รูปประหลักรวมวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น (วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยจากผู้บอกภาษาถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ เพศหญิงและเพศชาย จำนวน 180 คน).....	279

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อำเภอกำแพงแสนเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดนครปฐม ครอบคลุมพื้นที่ 405.019 ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของจังหวัดนครปฐม ในจังหวัดนครปฐม อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 80 กิโลเมตร และมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดอื่นที่มีสำเนียงภาษาถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ (ภาพที่ 1.1-1.2) ทิศเหนือติดต่อกับอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ทิศตะวันออกติดต่อกับอำเภอบางเลนและอำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม ทิศใต้ติดต่อกับอำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม และอำเภอบ้านโป่งจังหวัดราชบุรี ทิศตะวันตกติดต่อกับอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี (กรมการปกครอง, 2557)

อำเภอกำแพงแสนปัจจุบันเป็นที่ตั้งของเมืองกำแพงแสน ซึ่งเป็นเมืองโบราณสมัยทวารวดี ช่วงปี พ.ศ. 1150-1400 เป็นเมืองขนาดเล็กที่อยู่กึ่งกลางระหว่างเมืองใหญ่ 2 เมืองคือเมืองอู่ทองกับเมืองนครไชยศรี สันนิษฐานว่าเมืองกำแพงแสนน่าจะมีฐานะเป็นเมืองบริวารของเมืองนครไชยศรี ตัวเมืองกำแพงแสนตั้งอยู่ด้านใต้ของลำน้ำห้วยยาง (คลองท่าสาร-บางปลา) ไหลจากทิศตะวันตกลงสู่แม่น้ำท่าจีนที่อำเภอบางเลน ลักษณะตัวเมืองเป็นรูปหกเหลี่ยม มีคูน้ำและคันดินล้อมรอบ (ภาพที่ 1.2) จากลักษณะภูมิประเทศที่เอื้ออำนวยต่อการการตั้งถิ่นฐานเนื่องจากมีลำคลองและสภาพผืนดินอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การทำเกษตรกรรม จึงสันนิษฐานว่ามีการตั้งชุมชนมาช้านาน ดังจะเห็นได้จากการขุดพบโบราณสถานและโบราณวัตถุ เช่น ซากฐานวิหาร เจดีย์ธรรมจักรศิลา หอยสังข์ ลายปูนปั้น เครื่องปั้นดินเผา หินบดยา ระฆังหิน ฯลฯ บริเวณเมืองเก่ากำแพงแสนปัจจุบันตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 5 ตำบลทุ่งขวาง เป็นพื้นที่ของกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ใช้เป็นค่ายลูกเสือ และมีโรงเรียนเมืองเก่ากำแพงแสนตั้งอยู่ในบริเวณเมืองด้วย อำเภอกำแพงแสนจึงมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์

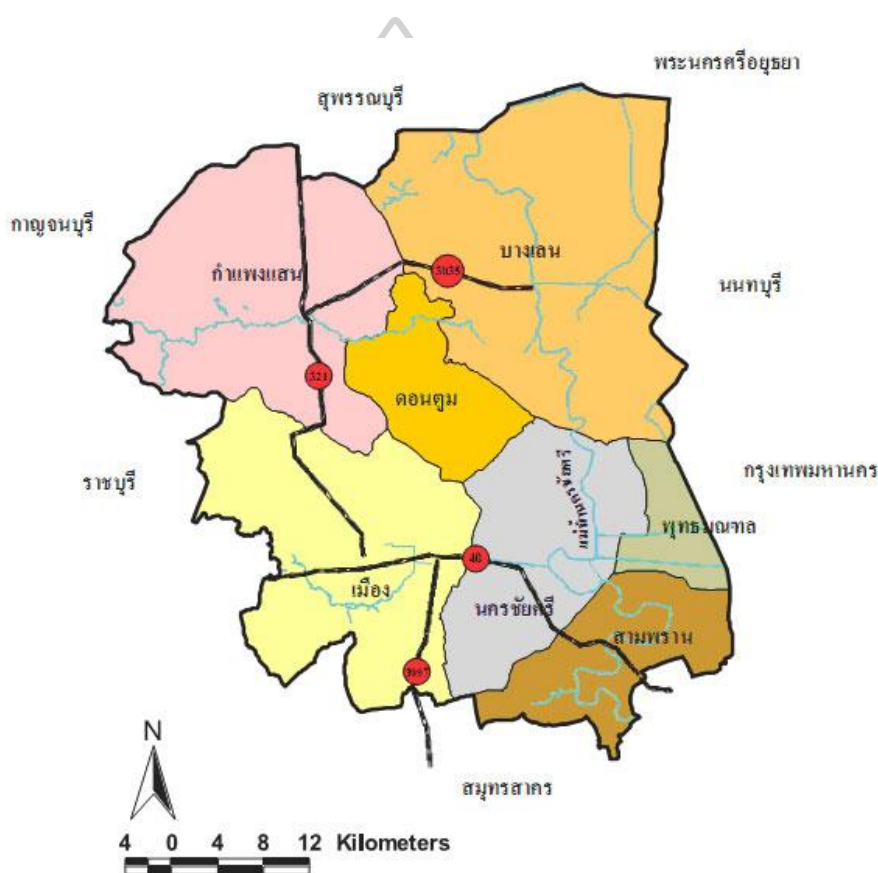
นอกจากอำเภอกำแพงแสนจะมีสถานที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ดังกล่าวแล้ว ปัจจุบันอำเภอกำแพงแสนยังเป็นที่ตั้งของสถานที่ราชการที่สำคัญหลายแห่ง เช่น โรงเรียนการบินกำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน พระราชานุสาวรีย์พระนางเจ้าอินทรศักดิศจีพระวรราชชายาในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และสวนรุกขชาติเมืองเก่ากำแพงแสน ดังปรากฏในคำขวัญประจำอำเภอกำแพงแสนว่า “เมืองเก่าโบราณ สถานผลิตนักบินประเทศ แหล่งบันเทิงการเกษตร เขตพื้นดินเนื้อดี อนุสาวรีย์อินทรศักดิศจี ปฐพีแห่งความร่วมมือ” (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม, 2557) ข้อมูลจากสำนักทะเบียนอำเภอกำแพงแสน รายงานสถิติประชากรจากทะเบียนบ้าน ประจำเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2560 ว่ามีประชากรทั้งสิ้น 120,882 คน ประชากรส่วนใหญ่ร้อยละ 80 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ในอำเภอกำแพงแสนนอกจากจะมี

ประชากรที่เป็นเชื้อชาติไทยแล้ว ยังมีกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ อาศัยอยู่ด้วย เช่น ไทยยวน ตั้งถิ่นฐานอยู่บริเวณตำบลสระสี่มุม ตำบลดอนข่อย ตำบลห้วยม่วง (อำพร ขุนเนียม, 2546: 4) กลุ่มชาติพันธุ์ไทยโห่ง ในตำบลทุ่งกระพังโหม ทุ่งขวาง กระต๊อบ ห้วยม่วง สระสี่มุม สระพัฒนา ดอนข่อย และรางพิกุล ซึ่งกลุ่มชาติพันธุ์เหล่านี้ยังคงรักษาวัฒนธรรมประเพณีของตนเองไว้ (จรีวรรณ จันปลา, วลี สงสูงค์, เพ็ญสินี กิจคำ, & สุรรัตน์ วงศ์สมิง, 2559; สมทรง บุรุษพัฒน์ et al., 2554) นอกจากนี้ยังมีคนไทยเชื้อสายจีนที่อพยพเข้ามาตั้งแต่นอติดกระจ่ายอยู่ในท้องถิ่นต่าง ๆ ของจังหวัดนครปฐมซึ่งหมายรวมถึงอำเภอกำแพงแสนด้วย (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม, 2557)

ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าคนกำแพงแสนมีสำเนียงเฉพาะถิ่นที่แตกต่างกับภาษาไทยกรุงเทพฯ ทั้งที่มีพื้นที่ตั้งห่างจากกรุงเทพมหานครไม่ถึง 100 กิโลเมตร ดังเช่นผลการศึกษาลักษณะการออกเสียงหน่วยเสียงวรรณยุกต์จัตวาที่พูดโดยคนกำแพงแสนที่พบว่ามีสัทลักษณะเป็นเสียงขึ้น-ตก-ขึ้น ซึ่งแตกต่างกับภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นเสียงต่ำขึ้น ทั้งในแง่ของจุดเริ่มและจุดสิ้นสุดของเสียง รวมถึงรูปร่างหรือทิศทางการขึ้น-ตกของเสียงด้วย (อรประพิณ กิตติเวช, 2549) ทั้งนี้อาจเกิดจากการตั้งถิ่นฐานเป็นเมืองเก่ามายาวนาน หรือมีการผสมผสานของชาติพันธุ์ที่หลากหลายในท้องถิ่น หรือการเป็นอำเภอมืออาณาเขตติดต่อกับจังหวัดที่ล้วนแต่มีสำเนียงภาษาถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ ซึ่งอาจส่งผลให้ภาษาที่พูดกันในอำเภอกำแพงแสนเกิดการแปรเป็นวิธภาษาที่หลากหลาย เป็นวิธภาษาถิ่นซึ่งเป็นการแปรของภาษาที่ต่างกักันตามถิ่นที่อยู่อาศัย และมีการแปรไปจากวิธภาษามาตรฐาน (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2550: 18-19) ภาษาถิ่นที่อยู่เขตใกล้กันมักมีความคล้ายคลึงกันเพราะพื้นที่ติดต่อกัน และผู้พูดภาษาสามารถเดินทางคมนาคมติดต่อค้าขายกันได้สะดวก ภาษาถิ่นที่ใกล้กันก็จะเข้าใจซึ่งกันและกันมากกว่า ส่วนภาษาที่ไกลกันก็ย่อมแตกต่างและเข้าใจกันน้อยกว่า ซึ่งเรียกแนวเขตของภาษาถิ่นนี้ว่าแนวต่อเนื่องของภาษาถิ่น (dialect continuum) หรือโซ่ภาษาถิ่น (dialect chain) และมีโอกาสสูงที่จะมีการสัมผัสภาษา (language contact) กับภาษาถิ่นที่อยู่ในภูมิภาคใกล้เคียงกัน (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2542: 41; 2550: 100)

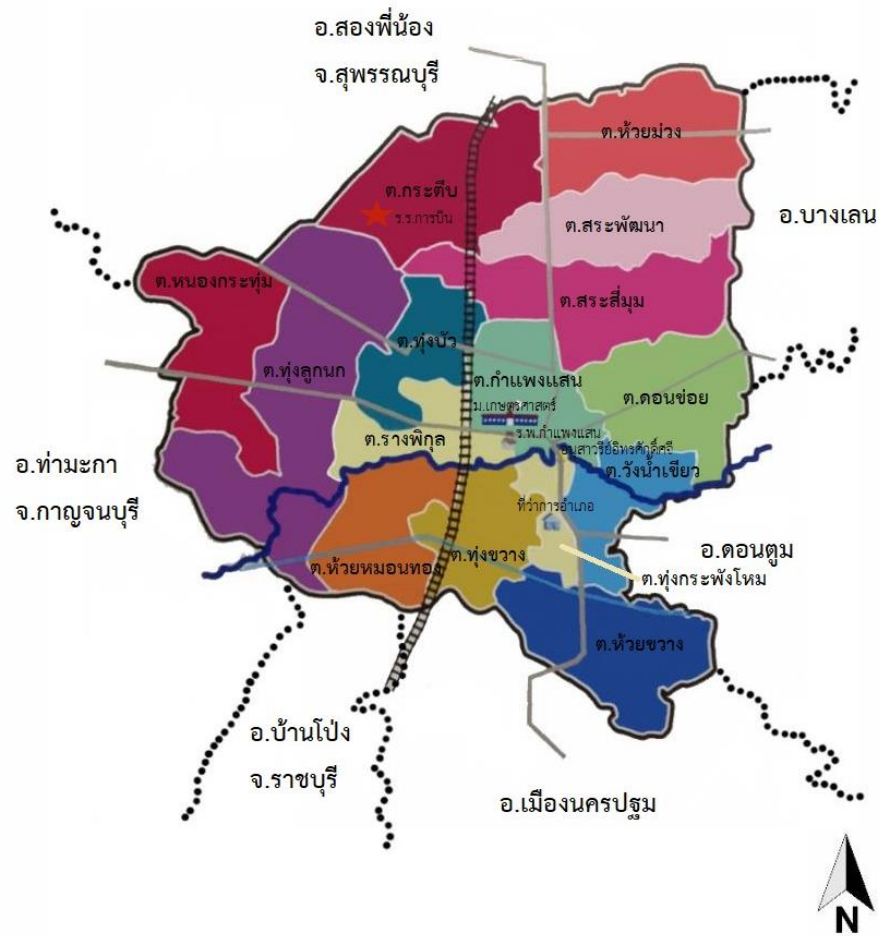
สอดคล้องกับที่สมทรง บุรุษพัฒน์ (2543: 2) ได้กล่าวถึงความแตกต่างของภาษาถิ่นย่อยว่าขึ้นอยู่กับท้องที่ หากเดินจากหมู่บ้านหนึ่งไปอีกหมู่บ้านหนึ่ง จะเห็นความแตกต่างของภาษาที่ต่างกับอีกหมู่บ้านหนึ่ง ความแตกต่างจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความห่างไกลจากจุดเริ่มต้น ยิ่งไกลจากจุดเริ่มต้นเท่าใด ความแตกต่างจะมีมากขึ้นเท่านั้น ปรากฏการณ์นี้เรียกว่าการต่อเนื่องของภาษาถิ่นตามสภาพภูมิศาสตร์ (geographical dialect continua) ดังผลการศึกษาของยาใจ มาลัยเจริญ (2531: 187-189) ที่ศึกษาวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นจังหวัดอ่างทองและพระนครศรีอยุธยา และพบว่าสัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาถิ่นย่อยอ่างทองและภาษาถิ่นย่อยอยุธยาตะวันตกที่พูดในอำเภอสามโก้ โพธิ์ทอง วิเศษชัยชาญ ผักไห่ และบางซ้าย ซึ่งมีพื้นที่ติดกับจังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกับมีสัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ของภาษาถิ่นย่อยอยุธยากลางและอยุธยา

ตะวันออกที่พูดในอำเภอซึ่งอยู่ห่างจากจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งยาใจ มาลัยเจริญได้ตั้งข้อสังเกตไว้ว่า “วรรณยุกต์ที่มีสัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ต่างไปจากภาษาถิ่นย่อยที่อยู่ใกล้เคียงนั้น อาจเป็นหน่วยเสียงที่มีสัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์เหมือนกับภาษาถิ่นของจังหวัดที่มีบริเวณใกล้เคียงกับอำเภอนั้น ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าศึกษาต่อไปในอนาคต” ดังนั้นจึงเป็นไปได้ว่าภาษาในท้องถิ่นอำเภอกำแพงแสนอาจมีการแปรไปตามถิ่นที่อยู่ซึ่งเกิดจากการต่อเนื่องของภาษาถิ่นตามสภาพภูมิศาสตร์ โดยผู้ที่อาศัยอยู่บริเวณชายขอบอำเภอกำแพงแสน ที่มีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองอื่นที่มีภาษาถิ่นย่อยที่มีลักษณะเฉพาะของท้องถิ่นนั้น ๆ อาจได้รับอิทธิพลจากภาษาถิ่นอื่นนั้นด้วย

ภาพที่ 1.1 แผนที่จังหวัดนครปฐม

ที่มา: NakhonpathomtravelThailand, แผนที่รวมอำเภอจังหวัดนครปฐม, เข้าถึงเมื่อ 23 มิถุนายน 2560, เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com/site/nakhonpathomtravelthailand/phaenthi>.

ภาพที่ 1.2 แผนที่อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

ภาพที่ 1.3 แผนที่ทางอากาศบริเวณเมืองโบราณกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน
ที่มา: เข้าถึงเมื่อ 23 มิถุนายน 2560, เข้าถึงได้จาก

<https://www.google.co.th/maps/@13.9905449,99.9620151,1471m/data=!3m1!1e3>

นอกจากนี้ ข้อมูลที่ผู้วิจัยได้จากการสัมภาษณ์พูดคุยกับผู้สูงอายุชาวกำแพงแสน ทุกคนกล่าวทำนองเดียวกันว่าสำเนียงพูดของคนกำแพงแสน “เหน่อ” หรือมีการออกเสียงวรรณยุกต์ต่างกับภาษาไทยถิ่นตะวันตกที่พูดในอำเภอเมืองนครปฐม และไม่เหมือนกับเสียงพูดของคนถิ่นสุพรรณบุรีหรือถิ่นอื่น ๆ ในภาคตะวันตก ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวรรณยุกต์ในภาษาถิ่นกำแพงแสนว่ามีสัทลักษณะเฉพาะถิ่นหรือไม่อย่างไร นอกจากนี้ยังมีประเด็นที่น่าสนใจคือผู้สูงอายุชาวกำแพงแสนส่วนมากมั่นใจว่าเฉพาะรุ่นตนเองเท่านั้นที่พูดเหน่อ ส่วนลูกหลานของตนพูดไม่เหน่อแล้ว คือพูดเหมือนคนกรุงเทพฯ แต่จากการฟังของผู้วิจัยสังเกตพบว่าวัยรุ่นและเด็ก ๆ ชาวอำเภอกำแพงแสนทั้งผู้หญิงและผู้ชายหลายคนยังมีสำเนียงพูดที่เหน่อในลักษณะเดียวกับผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสัทลักษณะของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาถิ่นย่อยที่พูดกันในอำเภอกำแพงแสน โดยนำปัจจัยทางสังคมด้านอายุและเพศของผู้พูดมาศึกษาเปรียบเทียบ เพื่อพิสูจน์ทราบว่าวรรณยุกต์ถิ่นอำเภอกำแพงแสนที่พูดโดยผู้พูดเพศหญิงและเพศชายในรุ่นอายุที่ต่างกันจะมีการออกเสียงโดยใช้รูปแปรใดบ้าง และมีการปรากฏความถี่ในการใช้รูปแปรต่าง ๆ นั้นอย่างไร

นอกจากการนำปัจจัยทางสังคมด้านอายุ เพศ และถิ่นที่อยู่มาเป็นตัวแปรในการศึกษาการแปรของวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนแล้ว ปัจจัยด้านทัศนคติก็เป็นตัวแปรทางสังคมที่มีความสำคัญต่อการใช้ภาษาเช่นกัน ดังที่โทมาสัน (Thomason, 2001: 141) กล่าวถึงทัศนคติไว้ว่าเป็นปัจจัยที่ไม่สามารถคาดเดาได้ แต่เป็นปัจจัยสำคัญมากที่จะทำให้การเปลี่ยนแปลงของภาษาเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้น ดังเช่นงานวิจัยของศิริรัตน์ ชูพันธ์ อรรถพลพิพัฒน์ (2556a: 153-155) ที่ศึกษาการปรากฏของรูปแปรใหม่ในระบบเสียงของภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูปัตตานี ผลการศึกษายืนยันชัดเจนว่าปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมากที่สุดคือ “ทัศนคติที่มีต่อภาษาไทย” กล่าวคือภาษากะเหรี่ยงสะกอเป็นภาษาที่ไม่มีเสียงพยัญชนะท้าย แต่กะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอู อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งนอกจากจะมีสภาพชีวิตความเป็นอยู่ สังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และศาสนาที่แตกต่างกับวิถีเดิมของตนแล้ว กะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอูยังมีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยมากกว่าภาษาแม่ของตนเอง จึงพบการใช้รูปแปรใหม่ในตำแหน่งพยัญชนะท้ายที่ไม่เคยมีพยัญชนะท้ายมาก่อน *๘ > C ในขณะที่กะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านแม่ปิง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ยังคงมีกิจกรรมและวิถีชีวิตที่ยังคงธำรงวัฒนธรรมท้องถิ่นคนในชุมชนไว้ และที่สำคัญกะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านแม่ปิงมีทัศนคติบวกต่อภาษาแม่ของตนเองเป็นอย่างมาก จึงมีการสัมผัสกับภาษาไทยน้อยกว่ากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอู จึงไม่ปรากฏรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในพื้นที่หมู่บ้านแม่ปิง จากผลการศึกษาดังกล่าวจะเห็นได้ว่าแม้กะเหรี่ยงทั้งสองถิ่นจะเป็นกะเหรี่ยงสะกอเหมือนกัน แต่เมื่อมีทัศนคติต่อภาษาแม่ต่างกันก็มีผลต่อการใช้ภาษาที่แตกต่างกัน และหากมีทัศนคติบวกต่อภาษาที่สัมผัสมากกว่าภาษาแม่ของตนก็มีแนวโน้มที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษาท้องถิ่นนั้นด้วย

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาทัศนคติต่อภาษาของผู้พูดชาวอำเภอกำแพงแสนว่ามีความสัมพันธ์กับตัวแปรอายุ เพศ และถิ่นที่อยู่ของผู้พูดอย่างไร ซึ่งผลการศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติต่อภาษานี้สามารถใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการพิจารณาร่วมกับผลศึกษาเรื่องการแปรของวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นอำเภอกำแพงแสน เพื่อการทำนายแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงภาษาของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนได้ กล่าวคือหากผู้พูดมีทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นกำแพงแสนของตนย่อมใช้รูปภาษาที่เป็นสำเนียงดั้งเดิมของท้องถิ่นกำแพงแสน ในทางกลับกันหากผู้พูดมีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยกรุงเทพฯ มากกว่าภาษาถิ่นกำแพงแสน ย่อมใช้รูปแปรใหม่มากกว่า ซึ่งเป็นการสะท้อนให้เห็นแนวโน้มของการออกเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในอนาคต

จากสังเกตและการสัมภาษณ์ชาวกำแพงแสนเบื้องต้น ประเด็นทางภูมิศาสตร์ของอำเภอกำแพงแสนและข้อสังเกตของ ยาใจ มาลัยเจริญ (2531) และความสำคัญทัศนคติดังผลการศึกษาของ ศิริรัตน์ ชูพันธ์ อรรถพลพิพัฒน์ (2556a) ดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนตามตัวแปรอายุ เพศ และถิ่นที่อยู่ เพื่อพิสูจน์ทราบว่าการแปรทางสังคมเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อภาษาและมีผลต่อการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอำเภอกำแพงแสนอย่างไร โดยเฉพาะตัวแปรอายุที่สามารถแสดงให้เห็นแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงของภาษาที่กำลังดำเนินอยู่ (change in progress) ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงในเวลาเสมือนจริง (change in apparent time) ซึ่งทำได้โดยการเก็บข้อมูลตามรุ่นอายุต่าง ๆ ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากผู้พูดทั้งเพศหญิงและเพศชาย จากถิ่นที่อยู่ในบริเวณต่าง ๆ ตามลักษณะภูมิศาสตร์ของพื้นที่ เพื่ออธิบายปรากฏการณ์การใช้ภาษาของผู้พูดภาษาไทยถิ่นอำเภอกำแพงแสนให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น โดยอาศัยแนวการวิจัยแนวสหศาสตร์เชิงสังคม

สัทศาสตร์เชิงสังคม (sociophonetics) เป็นศาสตร์ที่ผสมผสานแนวคิดทฤษฎีจากสาขาที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ทั้งสรีรศาสตร์ กลสัทศาสตร์ และสัทศาสตร์ และศาสตร์ด้านสถิติ ทั้งนี้เพื่อให้สามารถดำเนินการวิจัยได้อย่างละเอียดและมีขั้นตอนที่เป็นระบบระเบียบ (Celata & Calamai, 2014: 2) เช่นเดียวกับที่บาราโนวสกี (Baranowski, 2013: 403) อธิบายถึงสัทศาสตร์เชิงสังคมว่าเป็นการรวมศาสตร์ 2 แขนงเข้าด้วยกัน คือ ภาษาศาสตร์เชิงสังคม (sociolinguistics) และสัทศาสตร์ (phonetics) โดยเป็นการใช้ระเบียบวิธีทางสหศาสตร์ที่ทันสมัยในการวิเคราะห์เชิงปริมาณเพื่ออธิบายการแปรและการเปลี่ยนแปลงของภาษา คำนิยามนี้ทำให้สัทศาสตร์เชิงสังคมเป็นสาขาที่มีขอบเขตก่อนข้างกว้าง เพราะนอกจากจะเป็นการศึกษาภาษาตามแนวภาษาศาสตร์เชิงสังคมแล้วยังเกี่ยวข้องกับการศึกษาวิเคราะห์สัทศาสตร์แนวอุดมคติ (analysed impressionistically) ซึ่งโดยทั่วไปแล้วหมายถึงการศึกษาเสียงโดยใช้เทคนิควิธีและอาศัยเครื่องมือทางกลสัทศาสตร์ การวิเคราะห์ข้อมูลสัทศาสตร์เชิงสังคมพัฒนาและแยกออกมาเป็นศาสตร์อีกสาขาหนึ่งโดยมีกรอบคำถามและมาตรฐานการทดสอบของตนเอง โดยอาศัยระเบียบวิธีวิจัยและเครื่องมือที่มุ่งหาการแปรของภาษาตามแนวทาง

ของภาษาศาสตร์เชิงสังคม (sociophonetics) เพื่อนำไปสู่การเข้าใจธรรมชาติของการแปรและการเปลี่ยนแปลงของเสียงในภาษา

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีต พบว่ายังไม่มีงานวิจัยที่ศึกษาภาษาไทยตามแนวสัทศาสตร์เชิงสังคมอย่างชัดเจน มีงานวิจัยที่ศึกษาเสียงในภาษาตามแนวทางภาษาศาสตร์เชิงสังคมที่ศึกษาตัวแปรทางสังคมหลายตัวแปร ได้แก่ วิทยานิพนธ์ของศิริรัตน์ ชูพันธ์ อรรถพลพิพัฒน์ (2556a) ที่ศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากระเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีโดยศึกษาตัวแปรทางสังคมที่หลากหลาย ได้แก่ ภาวะสองภาษาอายุ ความใกล้ชิดชุมชน ทักษะคนดี และวัจนลีลา แต่งานวิจัยนี้ไม่ได้วิเคราะห์ข้อมูลเสียงด้วยวิธีทางกลศาสตร์ ส่วนงานวิจัยที่ศึกษาการแปรของเสียงในภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์เชิงสังคมที่วิเคราะห์ด้วยวิธีทางกลศาสตร์ ส่วนใหญ่ศึกษาข้อมูลจากรายการคำทดสอบที่เป็นคำพูดเดี่ยวจำนวนไม่มาก ไม่เน้นวิเคราะห์ข้อมูลจากคำพูดต่อเนื่องซึ่งมีความเป็นธรรมชาติมากกว่า ศึกษาจากผู้บอกภาษาจำนวนไม่เกิน 100 คน หรือศึกษาตัวแปรทางสังคมเฉพาะบางตัวแปรเท่านั้น เช่น ลอรัตน์ รัตนดิลก ณ ภูเก็ต (2526), ยาใจ มาลัยเจริญ (2531), หม่อมราชวงศ์กัลยา ติงศภัทัย (2533), จรรยา นวลจันทร์แสง (2535), รตญา กอบศิริกาญจน์ (2535), ศุภฤกษ์ หอมแก้ว (2540), เนตรนภา วรวงษ์ (2543), สุนทรินทร์ แสงงาม (2549), เอกพล กันทอง (2550), เพ็ญวิภา อยู่เย็น (2556), วิชัญ ศรีพิพัฒน์กุล (2557), รัชฎาภรณ์ ผลยะฤทธิ์ (2558) และ Canitao (2010)

สำหรับงานวิจัยด้านภาษาถิ่นที่ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางกลศาสตร์ จะไม่นำตัวแปรทางสังคมมาเป็นปัจจัยในการอธิบายปรากฏการณ์ทางเสียง เพราะมุ่งเน้นเพื่อการจัดทำแผนที่ภาษา จึงสุ่มเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาในแต่ละพื้นที่จำนวนไม่เกิน 5 คน ส่วนงานวิจัยด้านสัทศาสตร์ที่เน้นอธิบายรูปแบบของเสียงหรือการวิเคราะห์ระบบเสียงของภาษา เช่น งานวิจัยของ Thepboriruk (2010) หรือตำราเรื่อง “เสียงภาษาไทย: การศึกษาทางกลศาสตร์” ของธีระพันธ์ เหลืองทองคำ (2554), Tingsabadh and Deeprasert (1997), Tingsabadh (2001) เป็นการเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาจำนวนจำกัด และส่วนใหญ่บันทึกการออกเสียงในห้องบันทึกเสียงอย่างเป็นทางการเนื่องจากไม่ได้มุ่งเน้นข้อมูลเสียงตามธรรมชาติ

หากงานวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเสียงวรรณยุกต์ตามแนวทางสัทศาสตร์เพียงอย่างเดียว ผู้วิจัยจะต้องปรับวิธีการเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษา โดยบันทึกเสียงพูดในห้องบันทึกเสียงที่ไร้เสียงรบกวน และอาจใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์การออกเสียงเพิ่มขึ้น ซึ่งจะเป็นการศึกษาเสียงพูดที่ต่างกับสถานการณ์การใช้ภาษาตามธรรมชาติ เพื่อให้ได้เสียงที่มีคุณภาพสูงสำหรับการวิเคราะห์ด้วยเครื่องมือทางกลศาสตร์ที่สมบูรณ์แบบเพื่อเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ และต้องจำกัดจำนวนผู้บอกภาษาให้น้อยลง ผลการศึกษาที่ได้จะไม่เน้นอธิบายความสัมพันธ์ของการแปรของเสียงวรรณยุกต์ หรือในทางกลับกันหากผู้วิจัยมุ่งศึกษาข้อมูลการแปรของเสียงวรรณยุกต์ตามแนว

ภาษาศาสตร์เชิงสังคมเป็นหลัก โดยเก็บข้อมูลเสียงในสถานการณ์การใช้ภาษาจริงตามธรรมชาติ เน้นเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาตามตัวแปรทางสังคมแต่ละตัวแปรเป็นจำนวนมากเพื่อสามารถคำนวณด้วยวิธีการทางสถิติได้อย่างเหมาะสม และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการฟังโดยไม่อาศัยเครื่องมือทางกลศาสตร์ ผลการศึกษาย่อมไม่เน้นการแสดงหลักฐานเชิงประจักษ์

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนที่แตกต่างกับงานวิจัยที่ศึกษาเสียงวรรณยุกต์ภาษาถิ่นในอดีต ตามแนวสหศาสตร์เชิงสังคมที่อาศัยระเบียบวิธีวิจัยในการเก็บข้อมูลตามแนวทางของภาษาศาสตร์เชิงสังคม (sociolinguistics) การใช้รายการคำทดสอบที่ครอบคลุมอย่างเป็นระบบและมีคำหลอก (filler) เพื่อให้การทดลองมีลักษณะเป็นธรรมชาติและลดการตระหนักรู้ของผู้บอกภาษา วิเคราะห์ข้อมูลเสียงด้วยวิธีทางกลศาสตร์ โดยอาศัยแนวคิดและเทคนิควิธีการวิเคราะห์ทางสัทศาสตร์ (phonetics analysis) และวิเคราะห์ผลโดยใช้สถิติ (statistical analysis) ตามระเบียบวิธีวิจัยของดี เปาโล และ แยเจอร์-โดร์ (Di Paolo & Yaeger-Dror, 2011: 7-23) เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่สามารถอธิบายปรากฏการณ์ทางเสียงของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนว่าตัวแปรทางสังคมมีผลต่อทัศนคติและความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ของผู้บอกภาษาอย่างไร การเห็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทางสังคมกับทัศนคติต่อภาษาและการแปรของภาษา สามารถทำนายแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในอนาคตได้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงดำเนินการวิจัยโดยศึกษาข้อมูลการออกเสียงวรรณยุกต์ของผู้บอกภาษาจำนวนมากและใช้รายการคำทดสอบ (test token) ที่เป็นชุดเทียบเสียงจำนวนมาก ศึกษาทั้งวัจนลีลาที่เป็นคำพูดเดี่ยวและคำพูดต่อเนื่อง อาศัยวิธีการทางกลศาสตร์ (acoustic phonetics) เพื่อวิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐาน (fundamental frequency หรือ F_0) เพื่อให้การศึกษากการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาถิ่นย่อยที่พูดในอำเภอกำแพงแสนครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลภาษาจากหลักฐานเชิงประจักษ์ (empirical) ที่ไม่ได้วิเคราะห์โดยใช้สัทพิจารณา (auditory judgment) เพียงอย่างเดียว เป็นการศึกษาภาษาถิ่นโดยไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อการแบ่งเขตภาษา (Isogloss) แต่เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อภาษากับการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนตามตัวแปรอายุ เพศ และถิ่นที่อยู่ โดยใช้วรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ เป็นกลุ่มควบคุม เพื่อเปรียบเทียบลักษณะของรูปแปรที่เกิดขึ้นในภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อภาษากับตัวแปรอายุ เพศ และถิ่นที่อยู่ของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน
2. เพื่อวิเคราะห์สัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวและคำพูดต่อเนื่อง
3. เพื่อศึกษาการแปรของวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนตามตัวแปรอายุ เพศ และถิ่นที่อยู่ในคำพูดเดี่ยวและคำพูดต่อเนื่อง

3. สมมุติฐานของการวิจัย

1. ผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนมีทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นของตนเพิ่มมากขึ้นตามรุ่นอายุ
2. ผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนที่มีทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นของตนมากกว่า มีความถี่ในการใช้รูปแปรวรรณยุกต์ที่มีสัญลักษณ์คล้ายวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุมน้อยกว่าผู้บอกภาษาไทยถิ่นที่มีทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นกำแพงแสนน้อยกว่า
3. วรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนมีสัญลักษณ์ที่แตกต่างกับวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม
4. ผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนมีความถี่ในการใช้รูปแปรวรรณยุกต์ที่มีสัญลักษณ์คล้ายวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุมน้อยลงตามรุ่นอายุ
5. ผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิงมีความถี่ในการใช้รูปแปรวรรณยุกต์ที่มีสัญลักษณ์คล้ายวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุมมากกว่าผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศชาย
6. ผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนกลุ่มพื้นที่ใจกลางกำแพงแสนมีความถี่ในการใช้รูปแปรวรรณยุกต์ที่มีสัญลักษณ์คล้ายวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุมน้อยกว่าผู้บอกภาษากลุ่มพื้นที่ชายขอบอำเภอกำแพงแสน

4. สัญลักษณ์ อักษรย่อ และนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในงานวิจัย

งานวิจัยนี้มีสัญลักษณ์ อักษรย่อนิยาม และศัพท์เฉพาะที่ใช้ในงานวิจัย ดังตารางที่

1.1-1.2

ตารางที่ 1.1 สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในงานวิจัย

สัญลักษณ์/อักษรย่อ	ความหมาย
ว.	วรรณยุกต์ เช่น ว.สามัญ = วรรณยุกต์สามัญ
M	วรรณยุกต์สามัญ (mid tone)
L	วรรณยุกต์เอก (low tone)
F	วรรณยุกต์โท (falling tone)
H	วรรณยุกต์ตรี (high tone)
R	วรรณยุกต์จัตวา (rising tone)
D	พยางค์ตาย (dead syllable) ใช้เขียนหลังอักษรย่อวรรณยุกต์ เช่น LD = วรรณยุกต์เอก ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย
c	คำพูดต่อเนื่อง (connected speech) ใช้เขียนหลังอักษรย่อวรรณยุกต์ เช่น Mc = วรรณยุกต์สามัญ ในคำพูดต่อเนื่อง
BK	ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ (Bangkok) ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม
C	พื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสน (Central)
CA	พื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนไม่ติดเขตปกครองของจังหวัดอื่น
CB	พื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนที่เป็นที่ตั้งของเมืองโบราณกำแพงแสน
M	พื้นที่ชายขอบอำเภอกำแพงแสน (Marginal)
MC	พื้นที่ชายขอบอำเภอกำแพงแสนที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี
MD	พื้นที่ชายขอบอำเภอกำแพงแสนที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดกาญจนบุรี
ME	พื้นที่ชายขอบอำเภอกำแพงแสนที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี
MF	พื้นที่ชายขอบอำเภอกำแพงแสนที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

ตารางที่ 1.1 สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในงานวิจัย (ต่อ)

สัญลักษณ์/อักษรย่อ	ความหมาย
*	สัญลักษณ์แสดงรูปแปรรวณยุกต์ที่มีสัทลักษณะใกล้เคียงวรรณยุกต์ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม โดยเขียนสัญลักษณ์ * ไว้ด้านหน้าอักษรย่อวรรณยุกต์ เช่น *M3 [322]
d	สัทลักษณะการลดต่ำลง (dip) ของระดับเสียงในช่วง 0-50% ของเสียงวรรณยุกต์โท โดยเขียนสัญลักษณ์ d ไว้ด้านหน้าตัวเลขแสดงสัทลักษณะ เช่น F2 [^d 54541]
h	สัทลักษณะการโค้งตก (hook) ของระดับเสียงในช่วง 80-100% ของเสียงวรรณยุกต์ตรี โดยเขียนสัญลักษณ์ h ไว้ข้างท้ายตัวเลขแสดงสัทลักษณะ เช่น H4 [32243 ^h]
~	สัทลักษณะการโค้งลง (twiddle) ของระดับเสียงในช่วง 0-50% ของเสียงวรรณยุกต์จัตวา โดยเขียนเครื่องหมาย ~ (tilde) ไว้ข้างหน้าตัวเลขแสดงสัทลักษณะ เช่น R6 [[~] 43213]
f	ระดับเสียงค่อนข้างสูง โดยเขียนเครื่องหมาย f ไว้ข้างหลังตัวเลขแสดงสัทลักษณะ ณ จุดเริ่มต้นหรือจุดสิ้นสุดของเสียง เช่น 3f หมายถึง ระดับ 3 ค่อนข้างสูง
f	ระดับเสียงระดับกลาง โดยเขียนเครื่องหมาย f ไว้ข้างหลังตัวเลขแสดงสัทลักษณะ ณ จุดเริ่มต้นหรือจุดสิ้นสุดของเสียง เช่น 3f หมายถึง ระดับ 3 กลาง
f	ระดับเสียงค่อนข้างต่ำ โดยเขียนเครื่องหมาย f ไว้ข้างหลังตัวเลขแสดงสัทลักษณะ ณ จุดเริ่มต้นหรือจุดสิ้นสุดของเสียง เช่น 3f หมายถึง ระดับ 3 ค่อนข้างต่ำ

ตารางที่ 1.2 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในงานวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ	ความหมาย
รูปแปรหลัก	รูปแปรวรรณยุกต์ที่มีความถี่ในการปรากฏสูงที่สุด
รูปแปรรอง	รูปแปรวรรณยุกต์ที่มีความถี่ในการปรากฏสูงเป็นลำดับที่สองและจำนวนใกล้เคียงกับความถี่ในการปรากฏรูปแปรหลัก
กลุ่มควบคุม	ผู้บอกภาษากลุ่มควบคุมเป็นผู้บอกภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ (ใช้อักษรย่อ BK)
รูปแปรคล้าย กลุ่มควบคุม	รูปแปรวรรณยุกต์ที่มีสัทลักษณะใกล้เคียงวรรณยุกต์ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม (เขียนสัญลักษณ์ * ไว้ด้านหน้าอักษรย่อวรรณยุกต์ เช่น *M3 [322])

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. องค์ความรู้เกี่ยวกับสัทลักษณะทางกลศาสตร์ของวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นอำเภอกำแพงแสน ซึ่งเป็นภาษาประจำของท้องถิ่นอาจช่วยส่งเสริมให้เกิดการตระหนักรู้และมีความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น
2. ผลการศึกษาการแปรของวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นอำเภอกำแพงแสนตามตัวแปรสังคมที่ได้อาจใช้ทำนายแนวโน้มการใช้ภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในอนาคต
3. ผลการศึกษาสัทลักษณะทางกลศาสตร์สามารถนำมาเป็นฐานข้อมูลในการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการรับรู้สำเนียงภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน
4. ความรู้พื้นฐานที่ใช้เป็นแนวทางพัฒนาแบบฝึกการออกเสียงวรรณยุกต์ให้แก่เยาวชน/ผู้พูดภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนที่ต้องการสลับภาษาเมื่อจำเป็นต้องพูดภาษาไทยมาตรฐาน

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยแบ่งหัวข้อวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรกเป็นการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และส่วนที่สองเป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1.1 ความหมายของทัศนคติและแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติต่อภาษา

ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 521) ให้นิยามของทัศนคติไว้สั้น ๆ ว่า แนวความคิดเห็น ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526: 3-5) สรุปคำจำกัดความของนักทฤษฎีที่ศึกษาเรื่องทัศนคติไว้ว่า “ทัศนคติเป็นความคิดเห็นซึ่งมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ เป็นส่วนที่พร้อมที่จะมีปฏิกิริยาเฉพาะอย่างต่อสถานการณ์ภายนอก”

การ์เร็ต วิลเลียม และคูปลแลนด์ (Garrett, Williams, & Coupland, 2003: 3) กล่าวว่า ทัศนคติว่าประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ส่วน ได้แก่ 1) องค์ประกอบด้านพุทธิปัญญาหรือความรู้ (cognitive component) คือความคิดและการรับรู้รูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง 2) องค์ประกอบด้านอารมณ์ความรู้สึก (affective component) เป็นตัวเร้าความคิดให้มีความรู้สึกด้านบวกหรือด้านลบ ขณะที่คิดถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และ 3) องค์ประกอบด้านการพฤติกรรม (behavioral component) เป็นปฏิกิริยาที่แสดงออกเมื่อมีสิ่งเร้าที่เหมาะสม

ฮ็อกและเวเก็น (Hogg & Vaughan, 2005: 150) อธิบายความหมายของทัศนคติว่าเป็นความสัมพันธ์ของความเชื่อ อารมณ์ความรู้สึก แนวโน้มพฤติกรรม ที่มีต่อวัตถุ กลุ่มคน เหตุการณ์ หรือสัญลักษณ์

เอ็กลีและไชเคน (Eagly & Chaiken, 1993: 1) กล่าวว่าทัศนคติเป็นแนวโน้มทางจิตวิทยาที่แสดงออกจากการประเมินสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามระดับความชอบหรือไม่ชอบ อาจกล่าวได้ว่า ทัศนคติคือความคิด ความเข้าใจ และความรู้สึกที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอันมีผลจากสิ่งเร้า ประสบการณ์ หรือสิ่งแวดล้อม ที่มีผลต่อแนวโน้มในการตอบสนองหรือแสดงออกต่าง ๆ

ส่วนทัศนคติต่อภาษา (language attitudes) ราชบัณฑิตยสถาน (2553: 236) ให้นิยามไว้ว่า “ความรู้สึกหรือความคิดเห็นที่ผู้ใช้ภาษามีต่อภาษาใดภาษาหนึ่ง มีทั้งแง่บวกและแง่ลบซึ่งมีผลต่อการเรียนและการใช้ภาษา ทัศนคติต่อภาษามีผลกับความเข้าใจชนชาติที่ใช้ภาษานั้น ๆ ด้วย”

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2532: 50-51) อธิบายความหมายของทัศนคติต่อภาษาว่าเป็นเรื่องทางสังคมที่มีบทบาทสำคัญอย่างมากในการทำให้ภาษาย่อยมีความแตกต่างกันมากขึ้นหรือน้อยลง เป็นการแสดงค่านิยมหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับฐานะ ความถูกต้องและความบริสุทธิ์ของ

ภาษาใดภาษาหนึ่ง เช่น เห็นว่าภาษาหนึ่งต่ำต้อยกว่าอีกภาษาหนึ่ง หรือเห็นว่าภาษาใดไพเราะกว่าอีกอื่น ๆ ซึ่งการคิดว่าภาษาใดสูงหรือต่ำนั้นเป็นเพราะนำภาษาไปผูกกับตัวผู้พูด ดังนั้นภาษาที่พูดโดยคนชั้นต่ำของสังคมจึงถูกมองว่าเป็นภาษาที่ต่ำต้อย แต่โดยทั่วไปแล้วทัศนคติต่อภาษาจะมีความหมายจำกัดที่เกี่ยวกับภาษาโดยตรง เช่น ทัศนคติที่ว่าภาษานี้เพราะหรือไม่เพราะ แต่ในบางครั้งทัศนคติต่อภาษาก็หมายรวมทัศนคติต่อผู้ที่พูดภาษานั้น ๆ ไปด้วย

การที่ผู้พูดมีทัศนคติบวกต่อภาษาใดภาษาหนึ่งนั้น ส่วนหนึ่งเป็นเพราะผู้พูดเห็นว่าเป็นภาษาที่มีศักดิ์ศรี (prestige) อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2532: 101) กล่าวถึงภาษาต่าง ๆ ในสังคมใดสังคมหนึ่งว่ามีศักดิ์ศรีไม่เท่ากัน โดยมากภาษามาตรฐานจะมีศักดิ์ศรีมากกว่าวิธภาษาอื่น ๆ และภาษาประจำชาติมีศักดิ์ศรีมากกว่าภาษาเฉพาะกลุ่ม เช่น ภาษาของชนกลุ่มน้อย อีกทั้งภาษามาตรฐานจะใช้โดยกลุ่มคนที่มีอำนาจสูงสุดในสังคม ดังนั้นจึงเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่า ภาษามาตรฐานเป็นภาษาของพวกคนชั้นยอด (elite)

สำหรับสังคมไทย ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ เป็นวิธภาษาที่ได้รับการยอมรับและใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารในวงราชการ สถาบันการศึกษา และใช้ในสถานการณ์ที่เป็นทางการทั่วไป ภาษาไทยกรุงเทพฯ จึงได้รับการพิจารณาว่ามีศักดิ์ศรีกว่าภาษาถิ่นอื่น ๆ ซึ่งอาจทำให้คนทั่วไปมีทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นกรุงเทพฯ และอาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของภาษา หากผู้พูดภาษาถิ่นมีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยกรุงเทพฯ เพราะมีค่านิยมและทัศนคติเกี่ยวกับชนชั้น และมีทัศนคติลบต่อภาษาถิ่นหรือภาษาแม่ของตนเอง ย่อมมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนภาษามากกว่าผู้ที่มีทัศนคติบวกต่อภาษา กรณีการเปลี่ยนแปลงของภาษาเช่นนี้ ลาบอฟ (1972) เรียกว่า “การเปลี่ยนแปลงจากข้างบน” (change from above) ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงของภาษาที่เริ่มหรือกำหนดโดยบุคคลชั้นสูงให้สมาชิกในชุมชนแก้ไขรูปภาษาที่ถือว่าเลวในสังคมมาใช้รูปภาษาใหม่ ถือเป็น การเปลี่ยนแปลงที่ผู้พูดรู้ตัวว่าใช้รูปภาษาที่ดีกว่า อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2532: 14-15) นิยามความหมายของการเปลี่ยนจากข้างบนไว้ว่า “การเปลี่ยนแปลงรูปภาษารูปใดรูปหนึ่ง ซึ่งเกิดขึ้นโดยที่สมาชิกในกลุ่มมีความรู้สึกเกี่ยวกับความเหลื่อมล้ำด้านศักดิ์ศรีในสังคม...จึงเกิดขึ้นโดยความรู้สึกตัวของคนในสังคมเกี่ยวกับศักดิ์ศรีหรือความดีความเลวของการใช้ภาษา” นอกจากนี้ชนชั้นสังคมจะเข้าไปมีส่วนในการกำหนดรูปแบบและทิศทางการเปลี่ยนแปลงของรูปภาษาดังกล่าวแล้ว ทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงและค่านิยมเกี่ยวกับการใช้ภาษาที่ยึดติดอยู่กับความมีศักดิ์ศรีของรูปภาษา ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของภาษาด้วยเช่นกัน (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2550: 75)

ศิริรัตน์ ชูพันธ์ อรรถพลพิพัฒน์ (2556a: 163) กล่าวถึงการมีทัศนคติบวกต่อภาษาแม่ว่ามีส่วนสนับสนุนต่อการดำรงภาษาถิ่นเป็นอย่างยิ่ง ดังเช่นสถานการณ์การใช้ภาษาในชุมชนสุขุมวิทและตลาดแขก จังหวัดปัตตานี ซึ่งแทบไม่มีการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารกัน เนื่องจากคนในชุมชนจะตำหนิคนรุ่นใหม่ที่ออกจากพื้นที่อื่นไปแล้วเมื่อกลับมาบ้านใช้ภาษาไทยกรุงเทพฯ แทนการใช้ภาษา

มลาญถิ่นปัตตานี และการที่แม่ค้าในตลาดแขกจะไม่ขายของให้กับลูกค้าที่พูดภาษากลุ่มมลาญถิ่นปัตตานีได้แต่ไม่ยอมพูด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าชุมชนรัฐสมิแลและตลาดแขก จังหวัดปัตตานีมีทัศนคติบวกต่อภาษาแม่ของตนอย่างมาก ซึ่งส่งผลให้ภาษาของชุมชนยังคงเดิม ไม่มีการเปลี่ยนแปลงจากการสัมผัสภาษากับภาษาไทยกรุงเทพฯ

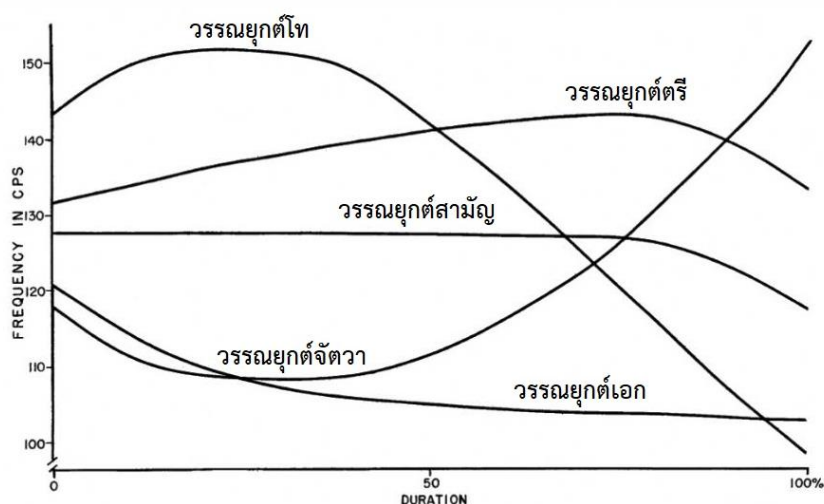
ดังนั้น การทราบทัศนคติของผู้พูดที่มีต่อภาษาของตนเองจะสามารถช่วยทำนายแนวโน้มของคงอยู่และการเปลี่ยนแปลงของภาษากลุ่มนั้น ๆ ได้ เพราะหากผู้พูดมีทัศนคติเชิงบวก รู้สึกผูกพัน และรักดีต่อภาษากลุ่มของตน ย่อมรู้สึกภูมิใจที่จะพูดภาษากลุ่มนั้น ทำให้ภาษานั้นยังคงมีใช้อยู่ในสังคมต่อไป ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาทัศนคติของคนกำแพงแสนที่มีต่อสำเนียงภาษากลุ่มของตน

1.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับระดับเสียงและระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทย

พิณทิพย์ ทวยเจริญ (2547: 72-77) กล่าวถึงระดับเสียง (pitch) ว่าเป็นลักษณะหนึ่งที่เกิดขึ้นเสมอในการพูด เพราะเป็นการทำงานของเส้นเสียงที่ทำให้เกิดเสียงพูด (voicing) ที่มีระดับเสียงต่าง ๆ กัน ระดับเสียงสูงต่ำที่เกิดจากความถี่ของการสั่นสะเทือนของเส้นเสียงหรือจำนวนรอบของการสั่นสะเทือนของเส้นเสียงเมื่อกระแสลมเคลื่อนผ่านกล่องเสียง ในทางกลศาสตร์เรียกว่า “ค่าความถี่มูลฐาน” (fundamental frequency หรือ F_0) ซึ่งหมายถึงจำนวนรอบต่อวินาที (cycle per second หรือ cps) ปัจจุบันใช้หน่วยเป็นเฮิรตซ์ (Hertz หรือ Hz) ของการสั่นของเส้นเสียงในขณะเปล่งเสียงพูด โดยทั่วไปเสียงผู้หญิงมีความถี่ของการสั่นของเส้นเสียงประมาณ 250 เฮิรตซ์ ส่วนผู้ชายมีความถี่ของการสั่นของเส้นเสียงประมาณ 150 เฮิรตซ์ ในทางสัทศาสตร์การเปล่งเสียงพูดของทุกภาษามีระดับเสียงเกิดร่วมเสมอ ระดับเสียงที่ทำหน้าที่ในภาษาระดับคำเรียกว่า วรรณยุกต์ (tone) ส่วนระดับเสียงที่ทำหน้าที่ในภาษาระดับถ้อยความเพื่อแสดงลักษณะทางไวยากรณ์และระบุความหมายเชิงอารมณ์และทัศนคติเรียกว่า ทำนองเสียง (intonation) ทั้งนี้วรรณยุกต์และทำนองเสียงถือเป็นหน่วยเสียงพิเศษที่ไม่สามารถเกิดแยกส่วนตามลำพังได้ แต่จะต้องเกิดร่วมกับพยัญชนะสระและเป็นสัทสัมพันธ์ที่ครอบคลุมไปทั้งพยางค์ (Catford, 1988) สำหรับภาษาไทยในทางสัทวิทยากระดับเสียงมีบทบาทเป็นวรรณยุกต์ เพราะระดับเสียงที่ต่างกัน คำคำหนึ่งที่มีความหมายเหมือนกันแล้วทำให้คำคำนั้นมีความหมายต่างกัน ดังที่ ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ (2554: 120) ให้คำนิยามของเสียงวรรณยุกต์ว่า หมายถึง ระดับเสียงสูงต่ำประจำคำที่ทำให้คำมีความหมายแตกต่างกัน และอธิบายสัทลักษณะของวรรณยุกต์ 5 เสียง ไว้ดังนี้ วรรณยุกต์สามัญ (mid tone) เป็นเสียงวรรณยุกต์กลางระดับที่ค่อย ๆ ตกลงเล็กน้อย เช่น “ป่า” [pa:] วรรณยุกต์เอก (low tone) เป็นเสียงวรรณยุกต์ต่ำระดับที่ค่อย ๆ ตกลงเล็กน้อย เช่น “ป่า” [pà:] วรรณยุกต์โท (falling tone) เป็นเสียงวรรณยุกต์สูงตก เช่น “ป่า” [pâ:] วรรณยุกต์ตรี (high

tone) เป็นเสียงวรรณยุกต์สูงขึ้นและตกตอนท้าย เช่น “ป่า” [páː] วรรณยุกต์จัตวา (rising tone) เป็นเสียงต่ำตกเล็กน้อยแล้วสูงขึ้น เช่น “ป่า” [pǎː]

วรรณยุกต์ทั้ง 5 เสียง แบ่งตามการจัดกลุ่มของเอ็บบรัมสัน (Abramson, 1962) ได้เป็น 2 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มวรรณยุกต์คงระดับ (static tone หรือ level tone) เป็นระดับเสียงที่ไม่มีการเคลื่อนขึ้นลง ได้แก่ วรรณยุกต์สามัญ วรรณยุกต์เอก และวรรณยุกต์ตรี และ (2) กลุ่มวรรณยุกต์พลวัต (dynamic tone หรือ contour tone) เป็นระดับเสียงที่มีการเคลื่อนขึ้นลง ได้แก่ วรรณยุกต์โท และวรรณยุกต์จัตวา (ภาพที่ 2.1)

ภาพที่ 2.1 ลักษณะทางกลศาสตร์ของวรรณยุกต์ภาษาไทยในคำพูดเดี่ยวพยางค์เดียวสระยาว
ที่มา: ดัดแปลงจาก Abramson (1962: 127)

วรรณยุกต์ถือเป็นหน่วยเสียงที่มีความสำคัญของระบบเสียงภาษาไทย และเป็นหน่วยเสียงที่มีการแปรระหว่างถิ่นชัดเจนซึ่งนักภาษาศาสตร์สามารถใช้เป็นเกณฑ์สำคัญในการแบ่งเขตภาษา ทั้งนี้หม่อมราชวงศ์กัลยา ติงศักดิ์ (2539: 445-447) ได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์ในการกำหนดว่าภาษาที่จะจัดว่าเป็นภาษาเดียวกันนั้นผู้พูดของทั้งสองภาษาจะต้องสื่อสารเข้าใจกัน เป็นภาษาที่อยู่ในเส้นแบ่งเขตทางการเมืองและการปกครองของประเทศเดียวกัน ผู้พูดภาษามีเผ่าพันธุ์และขนบธรรมเนียมประเพณีเหมือนกัน และมีลักษณะทางภาษาใกล้เคียงกัน ทั้งในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และโครงสร้างประโยค ซึ่งข้อนี้เป็นหลักเกณฑ์สำคัญเบื้องต้นที่นักภาษาศาสตร์ใช้พิจารณากำหนดภาษาหรือภาษาย่อยด้วยการพิจารณาที่จำนวนหน่วยเสียงวรรณยุกต์ การรวมและการแยกของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ซึ่งวิวัฒนาการมาจากวรรณยุกต์ในภาษาตระกูลไทดั้งเดิม (Proto Tai) โดยใช้กล่องวรรณยุกต์ (Gedney's tone box) ของเก็ดนี่ (Gedney, 1972)

1.3 ภาพรวมเกี่ยวกับการศึกษาภาษาไทยถิ่น

หม่อมราชวงศ์กัลยา ดิงศภทิพย์ (2539: 475-479) กล่าวถึงการศึกษาเกี่ยวกับภาษาไทยถิ่นไทยว่าเป็นที่สนใจศึกษามานานแล้ว แต่ระยะเริ่มแรกเป็นการทำอภินันศัพท์และพจนานุกรม ได้แก่ อภินันภาษาพื้นเมืองมณฑลพิษณุใต้ ของพระยาวิจิตรปริวัตรและพระธรรมวโรดม (2475) พจนานุกรมภาษาภาคเหนือ ของ จ.จ.ส. (2498) และหลักภาษาไทยพ้ายัพ ของพระธรรมราชาอนุวัตร (2502) ซึ่งผลงานดังกล่าวไม่ได้ใช้หลักความรู้ทางภาษาศาสตร์จึงมีข้อบกพร่องบางประการ ส่วนการศึกษาภาษาไทยถิ่นโดยใช้วิธีการทางภาษาศาสตร์เรื่องแรก ได้แก่ วิทยานิพนธ์ของวิจิตร ฉันทะวิบูลย์ (2499) เรื่อง ความแตกต่างระหว่างภาษากรุงเทพฯ และภาษาสงขลา ที่ศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และคำศัพท์ของภาษาไทยถิ่นจังหวัดสงขลากับภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ

ในช่วง พ.ศ. 2500-2509 มีการศึกษาภาษาไทยถิ่นอีกหลายเรื่องทั้งนักวิจัยชาวไทยและชาวต่างประเทศ ผลงานของชาวต่างประเทศที่สำคัญ ๆ มี 3 เรื่อง ได้แก่ 1) บทความเรื่อง The Tones of Four Tai Dialects ของฮาาส (Haas, 1958) ที่ศึกษาเปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นจังหวัดกรุงเทพฯ เชียงใหม่ ร้อยเอ็ด และนครศรีธรรมราช 2) บทความเรื่อง Studies in Thai Dialectology ของอีเจอร์รอด (Egerod, 1957) ที่ศึกษาระบบเสียงภาษาไทยถิ่นจังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน เลย อุดรธานี นครพนม อุบลราชธานี สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ภูเก็ต ตรัง พัทลุง สงขลา ยะลา และนราธิวาส รวม 16 จังหวัด และ 3) หนังสือเรื่อง From Ancient Thai to Modern Dialects ของบราวน์ (Brown, 1965) ซึ่งสนใจศึกษาวิวัฒนาการของภาษาในตระกูลไทโดยใช้ข้อมูลจากภาษาไทยถิ่นในการสืบสร้างระบบเสียงไทยโบราณ บราวน์เก็บข้อมูลจากนักศึกษาจากจังหวัดต่าง ๆ ที่มาศึกษาในกรุงเทพฯ ได้ข้อมูลภาษาไทยถิ่นทั่วประเทศไทยรวม 40 จุด จากบริเวณ 29 จังหวัด นับเป็นงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาภาษาไทยถิ่นอย่างยิ่งเพราะรวบรวมระบบเสียงภาษาไทยถิ่นจำนวนมากและวิเคราะห์ข้อมูลไว้อย่างถูกต้อง

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2510 เป็นต้นมา มีการศึกษาภาษาไทยถิ่นอย่างแพร่หลายทั้งการศึกษา ระบบเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ โดยเฉพาะเมื่อเกิดนี้ (Gedney, 1972) นักภาษาศาสตร์เชิงประวัติที่สนใจศึกษาภาษาถิ่นตระกูลไท ได้สร้างกล่องวรรณยุกต์ (Gedney's tone box) ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือช่วยวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์ของภาษาในตระกูลนี้ได้เป็นอย่างดี จึงทำให้มีผู้นำกล่องวรรณยุกต์มาใช้ในการศึกษาระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นมากขึ้น สำหรับงานวิจัยซึ่งนับได้ว่าเป็นงานที่บุกเบิกด้านภูมิศาสตร์ภาษาถิ่นอย่างชัดเจน ได้แก่ สมทรง กฤษณะเศรณี (Krishnaseni, 1978) ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง A Collection of Thai Dialect Vocabulary by Questionnaires ที่ศึกษาภาพรวมของภาษาไทยทั้ง 4 ถิ่นเชิงภูมิศาสตร์ หลังจากนั้น ก็มีผลงานที่

ศึกษาวิเคราะห์/เปรียบเทียบเสียงและระบบเสียงภาษาถิ่นในย่อยในจังหวัดต่าง ๆ ของประเทศไทย มากยิ่งขึ้น ทั้งที่เป็นการศึกษาในพื้นที่จังหวัดเดียวและหลายจังหวัด ได้แก่ เช่น ลอรัตน รัตนดิถก ญ ภูเก็ต (2526) ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง วรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจังหวัดราชบุรี หม่อมราชวงศ์กัลยา ดิงศภักย์ (2533) ทำงานวิจัยเรื่อง วรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรี: การศึกษาเปรียบเทียบ วรรณยุกต์ในคำกับวรรณยุกต์ในถ้อยคำต่อเนื่อง ไสว สว่างวรรณ (2534) ทำงานวิจัยเรื่อง ภาษาศาสตร์ ภาษาไทยถิ่นในจังหวัดชัยภูมิโดยใช้ระบบวรรณยุกต์ จรรยา นวลจันทร์แสง (2535) ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง วรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอำเภอเมืองนครปฐม อภิญา พรสิบ (2537) ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง วรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นเพชรบุรี และดารณี ฤกษ์นิพนธ์ (2538) ทำวิทยานิพนธ์ระดับปริญญา เอกเรื่อง แนวการศึกษาวรรณยุกต์จากคำพูดต่อเนื่อง: กรณีศึกษาภาษาไทยถิ่นเพชรบุรี

ส่วนงานวิจัยที่ศึกษาภาษาถิ่นในประเทศไทยด้านการใช้ศัพท์หรือการกระจายคำศัพท์ใน พื้นที่ต่าง ๆ เช่น สมทรง บุรุษพัฒน์ (2524) ทำงานวิจัยเรื่อง การศึกษาการกระจายคำศัพท์ของจังหวัด พิษณุโลก จรุง ญุณพันธ์ และวันทนี พันธ์ชาติ (2526) ทำงานวิจัยเรื่อง การศึกษาการกระจาย คำศัพท์ในประเทศ: โครงการทดลอง จันทราพร สุขปรีดี (2531) ทำวิจัยเรื่อง ภาษาศาสตร์คำศัพท์ ภาษาไทยถิ่นในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ชลิตา โรจนวัฒน์วุฒิ (2533) ทำงานวิจัยเรื่อง ภาษาศาสตร์คำศัพท์ภาษาไทย 4 ถิ่น: การศึกษาเชิงจำกัด และกนกพร เจริญวัลย์ (2534) ทำงานวิจัย เรื่องการศึกษาการกระจายคำศัพท์ในจังหวัดเพชรบุรี

นอกจากนี้ยังมีการศึกษาเพื่อหาแนวแบ่งเขตภาษาถิ่นหรือภาษาถิ่นย่อย เช่น เจริญขวัญ ธรรมประดิษฐ์ (2524) ทำงานวิจัยเรื่อง การใช้ลักษณะทางสัทศาสตร์ของสระสูงในการแบ่งเขตภาษา ถิ่นในจังหวัดตรัง พังงา และกระบี่ วรรณพร ทองมาก (2525) ทำงานวิจัยเรื่อง แนวแบ่งเขตภาษาไทย ถิ่นกลางกับไทยถิ่นใต้โดยใช้คำศัพท์เป็นเกณฑ์ เกศมณี เทพวัลย์ (2526) ทำงานวิจัยเรื่อง แนวแบ่ง เขตภาษาไทยถิ่นกลางกับไทยถิ่นใต้โดยใช้วรรณยุกต์เป็นเกณฑ์ ยาใจ มาลัยเจริญ (2531) ทำ วิทยานิพนธ์เรื่อง วรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นจังหวัดอ่างทองและพระนครศรีอยุธยา และพริ้มรส มาริ ประสิทธิ์ (2535) ทำงานวิจัยเรื่อง การแปรของเขตปรับเปลี่ยนภาษาระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับ ไทยถิ่นใต้ตามอายุของผู้พูด: การศึกษาคำศัพท์

สำหรับงานวิจัยที่บูรณาการเทคโนโลยีระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์และแนวทาง ภาษาศาสตร์เพื่อการวิเคราะห์การซ้อนทับของเขตภาษาได้แก่ รายงานวิจัยของศิริวิไล ธีระโรจนารัตน์ (2552) เรื่อง การสร้างแผนที่แนวแบ่งเขตภาษาระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นอื่นด้วย ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ โดยนำข้อมูลคำศัพท์ที่ได้มาจากโครงการพัฒนาฐานข้อมูลคำศัพท์ ภาษาไทยถิ่น ซึ่งเก็บข้อมูลคำศัพท์จำนวน 170 หน่วยย่อย จากข้อมูลระดับตำบลทั่วประเทศ ซึ่ง ดำเนินการเก็บข้อมูลในช่วงปี พ.ศ. 2545-2546 การนำระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ประยุกต์มาใช้ในการ กำหนดแนวแบ่งเขตภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาไทยถิ่นอื่นของประเทศไทยโดยใช้คำศัพท์เป็น

เกณฑ์ครั้งนี้ สามารถสร้างแนวแบ่งเขตภาษาระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาไทยถิ่นอื่นได้ ดัง ภาพที่ 2.2 โดยลากแนวแบ่งเขตภาษาในแต่ละภูมิภาค ได้ดังนี้

ภาคกลาง ลากแนวแบ่งเขตภาษาที่จังหวัดสุพรรณบุรี กาญจนบุรี อุทัยธานี นครสวรรค์ กำแพงเพชร พิษณุโลก พิจิตร เพชรบูรณ์ ลพบุรี นครนายก ปราจีนบุรี

ภาคเหนือ ลากแนวแบ่งเขตภาษาที่จังหวัดอุตรดิตถ์และแพร่

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ลากแนวแบ่งเขตภาษาที่จังหวัดชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์

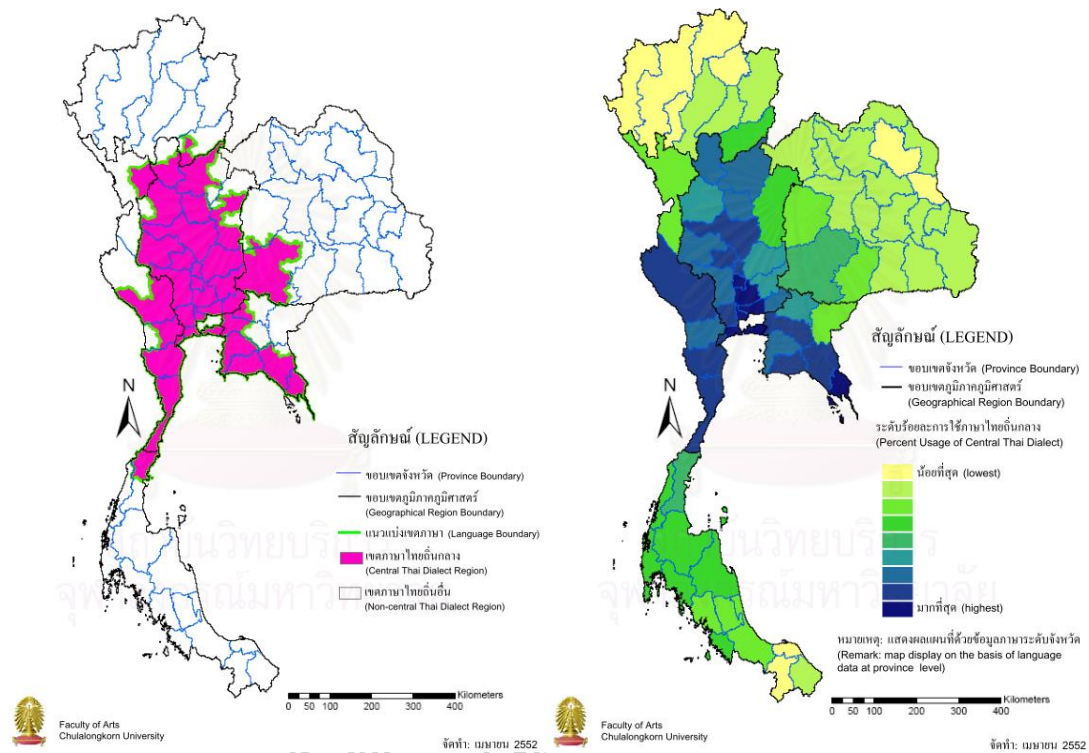
ภาคตะวันออก ลากแนวแบ่งเขตภาษาที่จังหวัดปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี จันทบุรี และสระแก้ว

ภาคใต้ ลากแนวแบ่งเขตภาษาที่จังหวัดชุมพรและระนอง

ภาคตะวันตก ลากแนวแบ่งเขตภาษาที่จังหวัดเพชรบุรี ราชบุรี กาญจนบุรี และตาก

นอกจากนี้ ผลการเปรียบเทียบความสอดคล้องของแนวแบ่งเขตภูมิภาคภาษาไทยถิ่นกลางและแนวแบ่งเขตตามเขตภูมิภาคทางภูมิศาสตร์ ได้ข้อสรุปว่า แม้แนวแบ่งเขตทั้งสองจะไม่ได้ครอบคลุมพื้นที่เดียวกันทั้งหมด แต่พบว่ามีพื้นที่ส่วนที่ครอบคลุมใกล้เคียงกันมากพอสมควร โดยแนวแบ่งเขตภาษาไทยถิ่นกลางครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ของภาคกลาง บางส่วนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันตก และส่วนใหญ่ของจังหวัดนครราชสีมาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนแนวแบ่งเขตภาษาไทยถิ่นอื่นครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ของภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ (ศิริวิไล ชีระโรจนารัตน์, 2552: 59-60)

ศิริวิไล ชีระโรจนารัตน์ (2552: 11) กล่าวถึงภาษาไทยถิ่นกลางว่าเป็นภาษาถิ่นที่พูดกันในบริเวณภาคกลางของประเทศ ประกอบด้วยภาษาถิ่นย่อย (sub-dialect) 5 ภาษาถิ่น ได้แก่ ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ซึ่งได้รับการยกย่องว่าเป็นภาษาไทยมาตรฐาน (Standard Thai) ภาษาไทยถิ่นตะวันตก ภาษาไทยถิ่นตะวันออก ภาษาไทยถิ่นสุโขทัย และภาษาไทยถิ่นโคราช

ภาพที่ 2.2 แผนที่แสดงแนวแบ่งเขตภาษาระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาไทยถิ่นอื่น (ซ้าย) และแผนที่ซ้อนทับคำศัพท์ 170 หน่วยอรรถ (ขวา)
ที่มา: ศิริวิไล ธีระโรจนารัตน์ (2552: 52, 60)

หม่อมราชวงศ์กัลยา ดิงศรัทธี (2539: 481-484) กล่าวถึงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกลางว่ามี 5-6 หน่วยเสียง ซึ่งภาษาไทยถิ่นกลางได้แก่ภาษาที่พูดในบริเวณจังหวัดต่าง ๆ ในประเทศไทยโดยนับจากกรุงเทพฯ เป็นศูนย์กลาง ทางทิศเหนือขึ้นไปจนถึงจังหวัดตาก สุโขทัย อุตรดิตถ์ พิษณุโลก ทิศตะวันออกเฉียงเหนือเรื่อยไปจนถึงจังหวัดนครนายก สระบุรี ลพบุรี บางส่วนของนครราชสีมา และเพชรบูรณ์ ทางทิศตะวันออกนับไปจนถึงจังหวัดปราจีนบุรี จันทบุรี และตราด ทางทิศตะวันตกไล่ไปจรดพรมแดนประเทศพม่า ส่วนทางทิศใต้ต่อเนื่องลงไปถึงตอนใต้ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยลักษณะเด่นของการแยกเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยกลาง คือเสียงวรรณยุกต์ในช่อง B4 เป็นเสียงวรรณยุกต์เดียวกับเสียงวรรณยุกต์ในช่อง C123 และช่อง DL4 (ตารางที่ 2.1) ส่วนการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกลางมีกรณีเดียวคือ ภาษาถิ่นย่อยบางภาษาในภาษาไทยถิ่นกลางไม่มีการแยกเสียงวรรณยุกต์ช่อง A23 กับ ช่อง A4 ในขณะที่ภาษาย่อยบางภาษาในภาษาไทยถิ่นกลางที่พบในบริเวณจังหวัดทางทิศตะวันตกและทิศตะวันตกเฉียงใต้ของกรุงเทพฯ เช่น จังหวัดสุพรรณบุรี ราชบุรี และประจวบคีรีขันธ์ เป็นต้น เสียงวรรณยุกต์ในช่อง A23 แยกจากเสียงวรรณยุกต์ช่อง A4

สัทลักษณะของเสียงวรรณยุกต์ที่ปรากฏในช่อง A1 ของภาษาไทยถิ่นกลางมีหลายรูปแบบ ได้แก่ เสียงต่ำ-ระดับ-ขึ้น สูง-ตก-ขึ้น หรือสูง-ตก ส่วนในช่อง A2-3 มีรูปแบบเสียงกลาง-เลื่อนลง กลางระดับ กลาง-ขึ้น หรือกลาง-ขึ้นตก ส่วนวรรณยุกต์ในช่อง A4 มีรูปแบบเหมือน A23 ถ้าไม่มีการแยกเสียงวรรณยุกต์ สำหรับภาษาไทยถิ่นกลางที่มีการแยกเสียงวรรณยุกต์ช่อง A23 กับ A4 เสียงวรรณยุกต์ในช่อง A1 จะมีรูปแบบเป็นเสียงสูง-ตก หรือสูง-ตก-ขึ้น ส่วนวรรณยุกต์ช่อง A4 จะเป็นเสียงต่ำ-ระดับ-ขึ้น

ตารางที่ 2.1 การแยกเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกลาง

ที่มา: ดัดแปลงจาก หม่อมราชวงศ์กัลยา ติงศรัทิตย์ (2539: 483)

Tone	A	B	C	DL	DS
1	ว.5	ว.2	ว.3	ว.2	
2	ว.1				
3					
4	(ว.6)	ว.3	ว.4	ว.3	ว.4

เส้น — แสดงการแยกเสียงวรรณยุกต์ที่ปรากฏในภาษาย่อยทุกภาษาของภาษาไทยถิ่นกลาง

เส้น -- แสดงการแยกเสียงวรรณยุกต์ที่ปรากฏในภาษาย่อยบางภาษาของภาษาไทยถิ่นกลาง

1.4 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการแปรและการเปลี่ยนแปลงของภาษาตามตัวแปรเชิงสังคม

ภาษาทุกภาษาล้วนมีความหลากหลาย (diversity) ที่นำไปสู่ปรากฏการณ์หนึ่งที่สำคัญของภาษาได้ คือ การแปร (variation) อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2550: 18-19) กล่าวว่า การแปรหมายถึง “การที่สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีรูปร่างลักษณะ คุณสมบัติ หรือส่วนประกอบต่างกันบางประการ แต่ยังเป็นสมาชิกของสิ่งเดียวกัน และการแปรของภาษา (linguistics variation) หมายถึงการที่รูปในภาษาตั้งแต่ 2 รูปขึ้นไปอาจใช้แทนที่กันได้โดยไม่ทำให้ความหมายแก่นเปลี่ยน”

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2550: 18-20) กล่าวว่า การแปรของภาษา (linguistic variation) หมายถึง การที่รูปในภาษาตั้งแต่ 2 รูปขึ้นไปอาจใช้แทนที่กันได้โดยไม่ทำให้ความหมายแก่นเปลี่ยน รูปในภาษาอาจเป็นด้านเสียง คำศัพท์ หรือการสะกดคำ เช่น การออกเสียงในภาษาไทย คำว่า “ริบ” คนไทยบางคนออกเสียงว่า [pɪ/ɿ] บางคนออกเสียงว่า [ɿ/ɿ] เสียง [p] และ [ɿ] ในที่นี้ต่างก็เป็นรูปแปรของเสียงเดียวกัน รูปแปรที่ใช้แทนที่กันได้ดังกล่าวในมุมมองของนักภาษาศาสตร์เชิงสังคมไม่ใช่ว่าการแปรอิสระ (free variation) ที่หมายถึงรูปภาษาตั้งแต่ 2 รูปขึ้นไปสามารถใช้แทนที่

กันได้โดยไม่มีเงื่อนไข แต่รูปแปรของภาษาเหล่านี้อธิบายได้ด้วยปัจจัยทางสังคม เช่น การแปรของ (ร) กับ (ล) ในภาษาไทยดังกล่าว อธิบายได้ว่าผู้พูดมักออกเสียงคำว่า “รีบ” ในการพูดที่ระมัดระวัง หรือเป็นทางการ แต่เมื่อไม่ระมัดระวังหรือใช้ในโอกาสที่ไม่เป็นทางการอาจออกเสียงเป็น “ลืบ” เป็นต้น

นักภาษาศาสตร์สังคมวิเคราะห์การแปรของภาษาว่ามีตัวแปร 2 ประเภทที่สัมพันธ์กัน คือ ตัวแปรทางภาษา (linguistic variable) และตัวแปรสังคม (social variable) ตัวแปรทางภาษาเป็นตัวแปรตามที่แปรไปตามปัจจัยทางสังคมของผู้พูด เช่น อายุ เพศ ชาติพันธุ์ รวมถึงบริบทของการใช้ภาษา เหล่านี้เป็นตัวแปรอิสระที่ทำให้รูปภาษาหนึ่งมีรูปแปรมากกว่าหนึ่งรูปแปรขึ้นไป ลาบอฟ (Labov, 1972) เชื่อว่าการแปรของเสียงโดยเฉพาะการแปรอิสระ เป็นการแปรที่มีเงื่อนไขทางสังคมเป็นตัวกำหนด การศึกษาการแปรของเสียงในชุมชนภาษาหนึ่งจึงควรเรียกเสียงที่มีการแปรว่า “ตัวแปร” (variable) มากกว่าที่จะเรียกว่า “หน่วยเสียง” (phoneme) เพราะ “ตัวแปร” กับ “หน่วยเสียง” คือสิ่งเดียวกันแต่ถูกกำหนดขึ้นโดยลักษณะที่ต่างกัน กล่าวคือหน่วยเสียงเป็นหน่วยที่ประกอบด้วยเสียงย่อย (allophone) ซึ่งปรากฏในสัทบริบทที่ต่างกัน ส่วนตัวแปรเป็นหน่วยที่ประกอบด้วยรูปแปร (variant) ซึ่งมีข้อกำหนดของการแปรคือ มีปัจจัยทางสังคมเป็นตัวกำหนดเงื่อนไขของการแปร ได้แก่ ปัจจัยทางสังคม เช่น อายุ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ เป็นต้น หรืออาจเกิดจากปัจจัยทางการใช้ภาษา ได้แก่ วัจนลีลาในการพูด รวมถึงกาลเทศะ ตัวแปรเหล่านี้นอกจากจะทำให้เกิดภาษาย่อยในสังคมที่แม้ว่าความแตกต่างของภาษาตามตัวแปรเหล่านี้จะไม่ทำให้ภาษานั้นกลายเป็นคนละภาษากัน แต่ก็ทำให้เห็นความเป็นไปของสังคมได้ นอกจากนี้การแปรของภาษาตามตัวแปรทางสังคมยังเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาษาได้อีกด้วย ซึ่งอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2532: 14) ให้นิยามของการเปลี่ยนแปลงของภาษา (language change) ไว้ว่า “การที่ภาษาหนึ่งภาษาใดมีรูปหรือลักษณะใด ๆ ก็ตามที่แตกต่างกันจากรูปหรือลักษณะในอดีต การเปลี่ยนแปลงอาจเป็นไปตามกาลเวลา คือเปลี่ยนไปตามธรรมชาติของตัวมันเอง หรืออาจเนื่องมาจากอิทธิพลภาษาอื่น”

ดังที่ ลาบอฟ (Labov, 1972: 314) ได้แบ่งประเภทของการแปรของภาษาออกตามระยะของการนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของภาษาไว้เป็น 3 ระยะ ได้แก่

1) ระยะจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลง (indicator) เป็นระยะที่ภาษาเริ่มมีการแปรเกิดขึ้นกับผู้ใช้ภาษาบางกลุ่มในชุมชนเท่านั้น และรูปแปรใหม่ยังไม่ปรากฏอย่างสม่ำเสมอ

2) ระยะแพร่กระจายการเปลี่ยนแปลง (marker) เป็นระยะที่รูปแปรใหม่ซึ่งแตกต่างกับรูปแปรเดิมเริ่มมีผู้ใช้มากขึ้นจน รูปแปรใหม่และรูปแปรเดิมมีการแข่งขันเกิดขึ้น ในระยะนี้จึงเป็นระยะที่น่าสนใจศึกษาวิจัย เพราะสามารถปัจจัยทางสังคมมาอธิบายและทำนายการเปลี่ยนแปลงของภาษาได้

3) ระยะเวลาที่ภาษาเปลี่ยนแปลงอย่างสมบูรณ์ (stereotype) เป็นระยะที่การแปรมาถึงจุดที่คนในชุมชนภาษายอมรับและใช้รูปแบบใหม่อย่างแพร่หลายและสม่ำเสมอจากคนในชุมชน

งานวิจัยเรื่อง The Social Motivation of a Sound Change ของลาบอฟ (Labov, 1972: 1-42) ที่ศึกษาเรื่องการกลายเป็นเสียงสระกลาง (centralization) ของสระประสม (ay) และ (aw) ในภาษาอังกฤษของชุมชนชาวเกาะมาร์ธา วินยาร์ด (Martha's Vineyard) ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของรัฐแมสซาชูเซต (Massachusetts) ประชากรดั้งเดิมของเกาะนี้มีอาชีพเป็นชาวประมง และต่อมาเกาะนี้ได้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวในฤดูร้อนด้วย ลาบอฟสังเกตว่าชาวเกาะแห่งนี้มีเสียงสระประสม (ay) และ (aw) เป็นเสียง [əy] และ [əw] ต่างไปจากภาษาอังกฤษมาตรฐานทั่วไปที่ออกเสียง [ay] และ [aw] จึงสนใจศึกษาการเปลี่ยนแปลงของเสียงดังกล่าว และผลที่ได้จากการศึกษานี้ นับเป็นข้อมูลสำคัญและใช้เป็นแนวคิดในการอธิบายเรื่องการเปลี่ยนแปลงภาษาได้เป็นอย่างดี

ลาบอฟเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาบนเกาะจำนวน 69 คน จำแนกตามปัจจัยทางสังคม ได้แก่ อายุ 5 รุ่นอายุ อาชีพ 7 อาชีพ กลุ่มชาติพันธุ์ 3 กลุ่ม ถิ่นที่อยู่ 2 ถิ่น และทัศนคติที่มีต่อเกาะมาร์ธา วินยาร์ด ปัจจัยการใช้ภาษา 2 วัจนลีลา ได้แก่ การสัมภาษณ์และการอ่านรายการคำ ส่วนตัวแปรทางภาษาคืออิทธิพลของสระ พยัญชนะ ผลการศึกษาข้อมูลจำแนกตามปัจจัยทางสังคมแสดงให้เห็นว่าชาวเกาะมาร์ธา วินยาร์ด ที่มีอัตราการใช้รูปแบบ [əy] และ [əw] มากที่สุดคือ กลุ่มอายุ 31-45 ปี อาชีพชาวประมง กลุ่มชาติพันธุ์อังกฤษ ซึ่งมีถิ่นที่อยู่ทางตอนบนของเกาะ และมีทัศนคติบวกต่อถิ่นที่อยู่คือเกาะมาร์ธา วินยาร์ด ส่วนวัจนลีลาไม่มีผลต่อการเลือกใช้รูปแบบ การศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าปัจจัยทางสังคมมีความสำคัญต่อการใช้ภาษาของผู้พูดมาก และสะท้อนให้เห็นแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงของภาษาที่กำลังดำเนินอยู่ (change in progress) ซึ่งลาบอฟเรียกว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงในเวลาเสมือนจริง (change in apparent time) กล่าวคือเป็นการเก็บข้อมูลภาษาจากกลุ่มคนที่มีระดับอายุต่าง ๆ กัน ดังที่ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2544: 27-28) กล่าวถึงความสำคัญของการพิจารณาอายุว่ามีความสัมพันธ์ต่อภาษาว่า “คนที่มีวัยต่างกันย่อมมีพฤติกรรมทางสังคมต่างกัน พฤติกรรมทางภาษาก็เป็นอีกส่วนหนึ่งที่ย่อมเปลี่ยนไปตามวัยของผู้พูดด้วย” และในอนาคตเมื่อรูปแบบหนึ่งได้กลายเป็นรูปแบบของภาษาที่ไม่ใช้แล้ว คงเหลือเพียงอีกรูปแบบหนึ่งที่กลายเป็นรูปแบบของภาษาในปัจจุบันเพียงรูปแบบเดียว เมื่อนั้นจึงจะเรียกได้ว่าการเปลี่ยนแปลงในเวลาเสมือนจริง (change in real time)

การเปลี่ยนแปลงของภาษาที่เกิดขึ้นบนเกาะมาร์ธา วินยาร์ด นี้ เป็นปรากฏการณ์ทางภาษาเกิดขึ้นโดยผู้พูดไม่ได้ตระหนักหรือรู้ตัวว่ามีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในภาษา โดยเริ่มเปลี่ยนแปลงจากกลุ่มย่อยเล็ก ๆ คือชาวประมงแล้วค่อย ๆ กลายเป็นภาษาที่ผู้พูดกลุ่มอื่น ๆ บนเกาะมาร์ธา วินยาร์ด ค่อย ๆ ใช้ร่วมกันจนกระทั่งรูปแบบใหม่ได้รับการยอมรับจากสมาชิกในชุมชน การเปลี่ยนแปลงของภาษาลักษณะนี้ถือเป็นการเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติที่ลาบอฟเรียกว่า “การเปลี่ยนแปลงจากข้างล่าง” (change from below) ซึ่งอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2532: 15) ให้นิยามของการเปลี่ยนแปลงนี้ว่า หมายถึงการเปลี่ยนแปลงของรูปร่างภาษาหรือรูปหนึ่ง ซึ่งเกิดขึ้นโดยที่สมาชิกในกลุ่มไม่มีความรู้สึกเกี่ยวกับความเหลื่อมล้ำด้านศักดิ์ศรีในสังคม”

1.5 แนวคิดสหศาสตร์เชิงสังคม

คำว่า “sociophonetics” เดิมมีใช้อยู่ในงานทางสัทศาสตร์แต่ไม่เป็นที่นิยมใช้มากนัก เริ่มมีการใช้คำ “socio-phonetics” ครั้งแรกในวิทยานิพนธ์ของ Deshaies-Lafontaine (1974) เรื่อง “A Socio-Phonetic Study of a Quebec French Community: Trois-Rivières” ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทางสัทศาสตร์อย่างละเอียดเข้มงวดพร้อมกับการใช้ระเบียบวิธีวิจัยทางภาษาศาสตร์เชิงสังคมตามแนวทางของลาบอฟ และใช้คำนี้เพื่อเน้นย้ำความเป็นงานวิจัยด้านภาษาศาสตร์เชิงสังคมที่เน้นศึกษาการแปรของเสียงโดยเฉพาะ ต่อมาในปี ค.ศ. 1979 จึงเริ่มมีนักสัทศาสตร์ศึกษาวิจัยตามแนวทางของ Deshaies-Lafontaine โดยมีงานวิจัยจำนวน 9 เรื่องในการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ “International Congress of Phonetic Sciences (ICPhS)” นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่ศึกษาการแปรของเสียงด้วยแนวทางนี้แต่ใช้คำว่า “Sociophonological” และตีพิมพ์ลงวารสารวิชาการงานแรก เรื่อง “Sociophonological Methods in the Study of Sociolinguistic Variation in Viennese German.” ของ Dressler and Wodak (1982) หลังจากนั้นในช่วงกลางศตวรรษที่ 1990s เป็นต้นมา งานวิจัยเชิงปริมาณที่ศึกษาตามแนวทางสัทศาสตร์เชิงสังคมก็ได้รับความสนใจและมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ดังจะเห็นได้ว่ามีงานวิจัยที่มีหัวข้อเกี่ยวข้องกับสัทศาสตร์เชิงสังคมเสนอในการประชุมวิชาการ ICPhS ในปี ค.ศ. 2003 มากถึง 90 เรื่อง (Di Paolo & Yaeger-Dror, 2011: 1-2; Foulkes, Scobbie, & Watt, 2010: 703-705; Thomas, 2011: 1-2, 8-10)

คาลาไมและเคลลาตา (Calamai & Celata, 2014: 2) กล่าวถึงสัทศาสตร์เชิงสังคม (sociophonetics) ว่าเป็นศาสตร์ที่รวมหัวใจสำคัญของการศึกษาเพื่ออธิบายการแปรและการเปลี่ยนแปลงของภาษา ด้วยการผสมผสานแนวคิดทฤษฎีจากสาขาที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ และนำเทคนิควิธีการวิเคราะห์ที่ละเอียดซับซ้อนของสัทศาสตร์สาขาต่าง ๆ ทั้งสรีรศาสตร์ กลสัทศาสตร์ และสอสัทศาสตร์ และศาสตร์ด้านสถิติ ทั้งนี้เพื่อให้สามารถดำเนินการวิจัยได้อย่างละเอียดและมีขั้นตอนที่

เป็นระบบระเบียบ ดังนั้นจึงใช้แนวทางการศึกษาของภาษาศาสตร์เชิงสังคม มีการรวมแนวคิดของศาสตร์ต่าง ๆ ทั้งจิตวิทยา การสื่อสารระหว่างบุคคล ฯลฯ ไว้ด้วย ทั้งนี้เพื่อการอธิบายปรากฏการณ์การแปรของเสียงในภาษาให้ครบและครอบคลุมทุกมุมมอง

ส่วนบาราโนวสกี (Baranowski, 2013: 403) อธิบายถึงสัทศาสตร์เชิงสังคม (sociophonetics) ว่าเป็นการรวมศาสตร์ 2 แขนงเข้าด้วยกัน คือ ภาษาศาสตร์เชิงสังคม (sociolinguistics) และสัทศาสตร์ (phonetics) โดยเป็นการใช้ระเบียบวิธีทางสัทศาสตร์ที่ทันสมัยในการวิเคราะห์เชิงปริมาณเพื่ออธิบายการแปรและการเปลี่ยนแปลงของภาษา และคำนิยามดังกล่าวทำให้สัทศาสตร์เชิงสังคมเป็นสาขาที่มีขอบเขตค่อนข้างกว้าง เพราะนอกจากจะเป็นการศึกษาภาษาตามแนวภาษาศาสตร์เชิงสังคมแล้วยังเกี่ยวข้องกับการศึกษาวิเคราะห์สัทศาสตร์แนวอุดมคติ (analysed impressionistically) ซึ่งโดยทั่วไปแล้วหมายถึงการศึกษาเสียงโดยใช้เทคนิควิธีและอาศัยเครื่องมือทางกลศาสตร์ในการวิเคราะห์ข้อมูล สัทศาสตร์เชิงสังคมพัฒนาและแยกออกมาเป็นศาสตร์อีกสาขาหนึ่งโดยมีกรอบคำถามและมาตรฐานการทดสอบของตนเอง โดยอาศัยระเบียบวิธีวิจัยที่มุ่งหาการแปรของภาษาตามแนวทางของภาษาศาสตร์เชิงสังคม จุดมุ่งหมายหลักของสัทศาสตร์เชิงสังคมก็เป็นเครื่องมือที่นำไปสู่การเข้าใจธรรมชาติของการแปรและการเปลี่ยนแปลงของเสียงในภาษา

สัทศาสตร์เชิงสังคม (sociophonetics) จึงเป็นสาขาหนึ่งของภาษาศาสตร์ที่มีผสมผสานแนวคิดและระเบียบวิธีวิจัยของศาสตร์หลัก 2 สาขา คือ ภาษาศาสตร์เชิงสังคม (sociolinguistic) และสัทศาสตร์ (phonetics)

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 งานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาทัศนคติต่อภาษา

ลาบอฟ (Labov, 1972) ทำงานวิจัยเรื่อง The Social Motivation of Sound Change ซึ่งนอกจากประเด็นเรื่องการเปลี่ยนแปลงของภาษาตามตัวแปรทางสังคมแล้ว งานวิจัยนี้ยังศึกษาประเด็นทัศนคติของชาวเกาะมาร์ธา วินยาร์ด พบว่าทัศนคติมีผลการการเลือกใช้ภาษาของชาวเกาะมาร์ธา วินยาร์ด ด้วยเช่นกัน จากตารางที่ 2.2 จะเห็นได้ว่าชาวเกาะที่มีทัศนคติบวกต่อเกาะมาร์ธา วินยาร์ด จะออกเสียงสระประสม (ay) และ (aw) โดยใช้รูปแปรที่สระแรกเข้าสู่เสียงกลาง (centralization) ทั้งนี้ลาบอฟวิเคราะห์ว่าชาวเกาะกลุ่มอายุ 31-40 ปี ที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพชาวประมงซึ่งเป็นอาชีพดั้งเดิมของเกาะ และเป็นชาวประมงที่อาศัยอยู่ทางตอนบนของเกาะ ซึ่งส่วนใหญ่มีทัศนคติบวกต่อเกาะนั้นมักออกเสียงสระประสมด้วยเสียงแบบดั้งเดิมของชาวเกาะ ทั้งนี้เพื่อแสดงอัตลักษณ์ (identity) ของชาวเกาะท้องถิ่นและเพื่อแยกตัวออกจากกลุ่มนักท่องเที่ยว และเมื่อกลุ่มชาวประมงใช้รูปแปร [əy] และ [əw] มากขึ้น ๆ รูปแปรนี้จึงแพร่ไปยังผู้พูดกลุ่มอื่น ๆ ที่อาศัยอยู่

บนเกาะ และพบการใช้รูปแปรนี้อย่างสม่ำเสมอทั้งในการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์พูดคุยและการอ่านรายการคำ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทางภาษาที่กำลังดำเนินอยู่ (change in progress) นี้ ลาบอฟเรียกว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงจากข้างล่าง (change from below) เนื่องจากผู้พูดไม่ตระหนักรู้ว่าการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในภาษาของตน

ตารางที่ 2.2 อัตราการเลือกใช้รูปแปรสระประสมเสียงแรกเข้าสู่เสียงกลางตามตัวแปรทัศนคติต่อเกาะมาร์ธา วินยาร์ด

ที่มา: Labov (1972: 39)

Centralization and Orientation Towards Martha's Vineyard			
Persons	Attitudes	(ay)	(aw)
40	Positive	63	62
19	Neutral	32	42
6	Negative	09	08

อิห์แมร์ (Ihemere, 2006) ศึกษาทัศนคติที่มีต่อภาษาพิดจิ้นอังกฤษไนจีเรีย (Nigerian Pidgin English หรือ NPE) และภาษาอิกเวเร (Ikerre) ซึ่งเป็นภาษาของชนกลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่ในประเทศไนจีเรีย ด้วยเทคนิคการพรางเสียงคู่ (match guise technique) ซึ่งเป็นเทคนิคการพรางเสียงคู่เป็นวิธีที่สามารถวัดทัศนคติที่น่าเชื่อถือและมีความแม่นยำเพราะเป็นการศึกษาทัศนคติที่อยู่ภายใต้ทฤษฎีจิตนิยม (mentalist theory) ซึ่งเป็นทฤษฎีสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทัศนคติ อิห์แมร์บันทึกเสียงพูดของชาวอิกเวเรที่สามารถพูดทั้งสองภาษาได้ดีจำนวน 2 คน (เพศชาย 1 คน และเพศหญิง 1 คน) เสียงแรกเป็นอ่านข้อความด้วยภาษาอิกเวเร และเสียงที่สองเป็นการอ่านข้อความเดียวกันนั้นด้วยภาษาพิดจิ้นอังกฤษไนจีเรีย แล้วนำเสียงพูดทั้ง 4 เสียงไปให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นชาวอิกเวเรฟัง (ผู้ฟังประกอบด้วยเพศชาย 38 คน และเพศหญิง 38 คน และจำแนกเป็น 3 รุ่นอายุ ได้แก่ รุ่นสูงอายุ รุ่นกลางคน และรุ่นเด็ก) แล้วให้ผู้ฟังทั้ง 76 คน ประเมินคุณลักษณะของผู้พูดจากเสียงที่ได้ฟังในกระดาษคำตอบที่มีลักษณะเป็นมาตราการประเมิน (Rating Scale) (ตารางที่ 2.6) นอกจากนี้ อิห์แมร์ยังเก็บข้อมูลทัศนคติต่อภาษาของอิกเวเรเพิ่มเติมด้วยการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถามที่เกี่ยวกับความสามารถในการใช้ภาษาและความชื่นชอบในการเลือกใช้ภาษาด้วย ผลการศึกษาพบว่าชาวอิกเวเรที่มีอายุมากจะใช้ภาษาอิกเวเรเป็นหลัก ส่วนผู้ที่มีอายุน้อยจะใช้ทั้งภาษาอิกเวเรและภาษาพิดจิ้นอังกฤษไนจีเรีย หรือใช้ภาษาพิดจิ้นอังกฤษไนจีเรียเป็นหลัก ส่วนผลการศึกษาด้านทัศนคติต่อภาษาพบว่าผู้ฟังชาวอิกเวเรที่มีทัศนคติที่ดีต่อผู้พูดภาษาพิดจิ้นอังกฤษ

ไนจีเรียนในประเด็นของการเป็นผู้มีการศึกษา ทันสมัย มั่นใจ และมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาของตนเองในด้านการเป็นคนมีน้ำใจ เป็นมิตร และซื่อสัตย์

ตารางที่ 2.3 แบบประเมินคุณลักษณะด้วยเทคนิคการพรางเสียงคู่

ที่มา: Ihemere (2006: 197)

Traits	5	4	3	2	1	Traits
	+	+	+	+	+	
Attended school	-	-	-	-	-	Did not attend school
Modern	-	-	-	-	-	Not modern
Ambitious	-	-	-	-	-	Un-ambitious
Hardworking	-	-	-	-	-	Lazy
Honest	-	-	-	-	-	Not very honest
Friendly	-	-	-	-	-	Unfriendly
Beautiful	-	-	-	-	-	Thin
Tall	-	-	-	-	-	Short
Generous	-	-	-	-	-	Not very generous
Confident	-	-	-	-	-	Not confident

เบน ซาอิด (Ben Said, 2006) ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง Attitudes towards Accented Speech: A Comparative Study of Native and Non-Native Speakers of American English เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้พูดที่เป็นเจ้าของและไม่ใช่เจ้าของภาษาต่อสำเนียงพูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันที่พูดโดยผู้พูดที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา โดยบันทึกเสียงผู้พูดภาษาที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาแบบอเมริกันจำนวน 8 เสียงพูด (เพศหญิง 4 คน และเพศชาย 4 คน) จากผู้ที่มีภาษาแม่เป็นภาษาอื่น เพื่อให้ผู้ฟังที่เป็นเจ้าของภาษาอังกฤษแบบอเมริกันจำนวน 32 คน และไม่ใช่เจ้าของภาษาจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จำนวน 39 คน ฟังเสียงแต่ละเสียงแล้วตอบแบบประเมินที่คำถามจะมีคำคุณศัพท์ที่มีความหมายตรงข้ามกันเป็นคู่ (bi-polar) ร่วมกับมาตราวัด 5 ระดับของลิเคิร์ต (likert scale) เพื่อประเมินลักษณะวิธีการพูดของผู้พูด และประเมินคุณลักษณะของผู้พูด นอกจากนี้ยังให้ผู้ฟังตอบคำถามปลายเปิดเพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการออกเสียง ไวยากรณ์และคำศัพท์ ในการเรียนรู้ภาษาที่สองด้วย ผลการศึกษาพบว่าทัศนคติที่มีต่อสำเนียงภาษาอังกฤษที่พูดโดยคนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาของผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันที่เป็นเจ้าของภาษาแตกต่างจากผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาอย่างมีนัยสำคัญ โดย ผู้ฟังที่ไม่ได้เป็นเจ้าของภาษาจะมีทัศนคติ

บวกต่อสำเนียงพูดของผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาที่ได้ฟัง มากกว่า ผู้ฟังที่เป็นคนอเมริกันที่เป็นเจ้าของภาษา โดยที่ผู้พูดที่ไม่ใช่เจ้าของภาษามีความตระหนักรู้ว่าการมีสำเนียงใกล้เคียงเจ้าของภาษาเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก ขณะที่ผู้พูดที่เป็นเจ้าของภาษาเชื่อว่าสำเนียงเป็นเครื่องบ่งบอกความเป็นตัวตนอย่างหนึ่ง

ยูทาเกะ โทมิโอกะ (2552) ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง ทักษะติดต่อภาษาและการเลือกภาษาของคนไทยอีสานที่มีอายุต่างกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของคนไทยอีสานต่อภาษาไทยถิ่นอีสานและภาษาไทยมาตรฐานและการเลือกภาษาโดยเปรียบเทียบความแตกต่างตามอายุ ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณที่เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนไทยอีสานทั้งหมด 849 คน ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคอีสาน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มอายุ 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มอายุน้อย (15-30 ปี) กลุ่มอายุกลาง (31-45 ปี) และกลุ่มอายุมาก (46-60 ปี) ผลการศึกษาพบว่าอายุที่แตกต่างกันมีผลต่อทัศนคติต่อภาษาและการเลือกใช้ภาษา โดยกลุ่มอายุน้อยมีทัศนคติทางบวกต่อภาษาไทยมาตรฐานมากกว่าภาษาถิ่นอีสานและเลือกใช้ภาษาไทยมาตรฐานมากที่สุด ส่วนกลุ่มอายุมากมีทัศนคติทางบวกต่อภาษาไทยถิ่นอีสานมากกว่าภาษาไทยมาตรฐานและเลือกใช้ภาษาถิ่นอีสานมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ โดยกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มอายุเลือกใช้ภาษาไทยถิ่นอีสานในสถานการณ์ไม่เป็นทางการ ส่วนในสถานการณ์ทางการเลือกภาษาไทยมาตรฐาน ผลการศึกษาได้ข้อสรุปว่าภาษาไทยถิ่นอีสานอยู่ในภาวะการเปลี่ยนแปลงภาษา กล่าวคือคนไทยอีสานเลือกใช้ภาษาถิ่นอีสานน้อยลงตามกาลเวลา แต่ยังคงไม่สูญหายไปยังมีแวดวงภาษาให้เลือกใช้และกลุ่มรุ่นอายุน้อยก็ยังคงมีทัศนคติทางบวกต่อภาษาถิ่นอีสานอยู่

ดำรงค์ นันทผาสุข (2555) ทำงานวิจัยเรื่อง การแปรของคำเรียกญาติและ (aw) ในภาษาไทยดำ บ้านสะแกราย อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ตามอายุและทัศนคติต่อภาษา โดยเก็บข้อมูลจากการใช้คำเรียกญาติจำนวน 10 คำ และการออกเสียง (aw) จำนวน 10 ครั้ง จากผู้บอกภาษาจำนวน 40 คน ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ช่วงอายุ ได้แก่ ช่วงอายุ 15-25 ปี, 30-40 ปี, 45-55 ปี และ 60 ปี โดยจำแนกผลการสำรวจทัศนคติต่อภาษาไทยดำเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ที่มีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยดำ กลุ่มผู้ที่มีทัศนคติกลางต่อภาษาไทยดำ และกลุ่มผู้ที่มีทัศนคติลบต่อภาษาไทยดำ ผลการวิจัยพบว่าช่วงอายุมีผลต่ออัตราการใช้รูปแปรคำเรียกญาติภาษาไทยดำและการออกเสียง (aw) ซึ่งมีถึง 4 รูปแปร โดยผู้บอกภาษาช่วงอายุน้อยลงจะมีอัตราการใช้รูปแปรคำเรียกญาติภาษาไทยดำและการใช้รูปแปร [aw] ซึ่งเป็นรูปแปรดั้งเดิมของภาษาไทยดำลดลงตามช่วงอายุ ส่วนทัศนคติต่อภาษาไทยดำไม่มีผลต่อการใช้คำเรียกญาติอย่างมีนัยสำคัญ แต่มีผลกับการใช้รูปแปรเสียงใหม่ โดยชาวไทดำที่มีทัศนคติลบต่อภาษาไทยดำจะใช้รูปแปรภาษาไทยมาตรฐาน [ai] ผลการศึกษาแสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของคำเรียกญาติซึ่งมีอัตราช้ากว่าเปลี่ยนแปลงเรื่องการออกเสียง (aw) ว่าชาวไทดำช่วงอายุ 15-25 ปี มีแนวโน้มหันมาใช้รูปแปรคำเรียกญาติและเสียงในภาษาไทยมาตรฐานมากขึ้น ซึ่งส่งผลต่อการดำรงอยู่ของภาษาไทยดำที่บ้านสะแกรายในอนาคต

ศิริรัตน์ ชูพันธ์ อรรถพลพิพัฒน์ (2556b) วิเคราะห์ทัศนคติของคนกะเหรี่ยงที่มีต่อภาษา กะเหรี่ยงและภาษาไทย โดยใช้เทคนิคการพรางเสียงคู่เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลทัศนคติต่อภาษา ซึ่งเป็นวิธีการเก็บข้อมูลแบบอำมที่ผู้บอกภาษาไม่รู้ตัวว่ากำลังให้ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติต่อภาษา ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงโดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างชาวกะเหรี่ยงจำนวน 125 คน จำแนกตามถิ่นที่อยู่ได้ 2 ถิ่นที่อยู่ และจำแนกตามกลุ่มตัวอย่างตามรุ่นอายุได้ 3 รุ่น คือ อายุน้อย (15-25 ปี) อายุกลาง (35-45 ปี) และรุ่นอายุมาก (55-65 ปี) และวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการคำนวณ ทางสถิติ ผลการศึกษาพบว่าคนกะเหรี่ยงมีทัศนคติในระดับที่ดีมากต่อทั้งภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทย อย่างไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัยที่ว่าคนกะเหรี่ยงมีทัศนคติที่ดีต่อภาษา กะเหรี่ยงซึ่งเป็นภาษาแม่ของตนเองมากกว่าภาษาไทย ส่วนผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยจำแนกตามตัว แปรทางสังคม ได้แก่ ถิ่นที่อยู่และอายุของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าคนกะเหรี่ยงที่อาศัยอยู่ในจังหวัด อุทัยธานีมีทัศนคติที่ดีต่อภาษากะเหรี่ยงมากกว่าคนกะเหรี่ยงที่อาศัยอยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรี และเมื่อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยจำแนกตามอายุของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าคนกะเหรี่ยงมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาของ ตนเองเพิ่มมากขึ้นตามระดับอายุ กล่าวคือคนกะเหรี่ยงที่มีอายุมากขึ้นเท่าใดก็มีทัศนคติที่ดีต่อภาษา กะเหรี่ยงมากยิ่งขึ้นเท่านั้น คนกะเหรี่ยงรุ่นอายุมากมีทัศนคติดีต่อภาษาไทยมากที่สุด รองลงมา คือกลุ่มตัวอย่างรุ่นอายุน้อย และน้อยที่สุดคือรุ่นอายุกลาง งานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าคนกะเหรี่ยงใน พื้นที่ศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อภาษาทั้งสอง และคนกะเหรี่ยงอายุน้อยยังมีทัศนคติที่ดีมากต่อภาษา กะเหรี่ยง จึงไม่เห็นแนวโน้มที่คนกะเหรี่ยงจะเปลี่ยนภาษาจากภาษาแม่ของตนมาเป็นภาษาไทย แต่ อาจเป็นการนำไปสู่ภาวะความเป็นผู้พูดสองภาษา (bilingual) ของคนกะเหรี่ยง

ศิริรัตน์ ชูพันธ์ อรรถพลพิพัฒน์ (2556a) ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การแปรของเสียง พยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี: การเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ อันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (๒) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีตามปัจจัยทางสังคม ได้แก่ ภาวะสอง ภาษา อายุ ความใกล้ชิดชุมชน ทักษะ และวัจนลีลา ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาจำนวน 120 คน จาก จุดเก็บข้อมูล 4 แห่ง เป็นผู้บอกภาษาเป็นผู้พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอหมู่บ้านป่าละอู อำเภอหัว หิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และหมู่บ้านแม่ปิง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน และผู้พูดภาษามลายู ถิ่นปัตตานีหมู่บ้านตลาดแขก อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี และหมู่บ้านรัฐสมิแล อำเภอ เมือง จังหวัดปัตตานี โดยเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาแห่งละ 30 คน

ผลการศึกษาพบการปรากฏรูปแบบแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) 3 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบ [๑] ซึ่งเป็นรูปแบบดั้งเดิม รูปแบบ [๓] และ [๕] ที่เป็นรูปแบบใหม่ ส่วนรูปแบบของเสียง พยัญชนะท้าย (๒) มี 2 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบ [๒] ซึ่งเป็นรูปแบบดั้งเดิม และรูปแบบ [๕] ซึ่งเป็นรูปแบบ ใหม่ สำหรับผลการวิเคราะห์การแปรของเสียงดังกล่าวตามตัวแปรทางสังคม พบว่าตัวแปรทาง

สังคมทั้งหมดมีอิทธิพลต่อการปรากฏของรูปแปรใหม่และเสียงพยัญชนะท้ายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยทัศนคติที่มีต่อภาษาเป็นตัวแปรทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมากที่สุด รองลงมาตามลำดับคือความใกล้ชิดชุมชนชน อายุ และภาวะสองภาษา นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์ด้านวจนลีลา ยังแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่ารูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายปรากฏในวจนลีลาแบบระมัดระวังมากกว่าวจนลีลาแบบเป็นกันเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สรุปได้ว่าการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษามีความสัมพันธ์กับตัวแปรทางหรือเงื่อนไขทางสังคม หากภาษาที่สัมผัสศักดิ์ศรีมากกว่าภาษาแม่ โดยผู้พูดที่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยมาก มีอายุน้อย มีความใกล้ชิดชุมชนน้อย และมีทัศนคติบวกต่อภาษาที่สัมผัสมากกว่าภาษาแม่ย่อมมีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษาท้องถิ่นได้

2.2 งานวิจัยเกี่ยวกับวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกลางและถิ่นตะวันตก

ลอรีตัน รัตนติลล ฌ ภูเก็ท (2526) ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง วรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นจังหวัดราชบุรี เพื่อศึกษาระบบวรรณยุกต์และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นที่พูดในบริเวณต่าง ๆ ของจังหวัดราชบุรี และเพื่อแบ่งภาษาไทยถิ่นราชบุรีออกเป็นภาษาถิ่นย่อย โดยเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาทั้งสิ้น 39 คน จากจุดเก็บข้อมูล 14 จุด ข้อมูลในระดับคำที่ใช้ในการวิเคราะห์ เก็บจากการออกเสียงรายการคำที่ผู้บอกภาษาออกเสียงคำละ 2 ครั้ง ส่วนข้อมูลระดับข้อความเก็บจากการสนทนาระหว่างผู้วิจัยกับผู้บอกภาษาด้วยหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับผู้บอกภาษา ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การฟังและเสนอผลโดยอาศัยกล่องวรรณยุกต์ประกอบการบรรยายสัทลักษณะของวรรณยุกต์

ผลการศึกษาพบว่า ในระดับคำทุกจุดเก็บข้อมูลมีระบบวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียงเหมือนกัน และพบว่าหน่วยเสียงวรรณยุกต์แต่ละหน่วยเสียงมีสัทลักษณะคล้ายคลึงกัน ยกเว้นจะหารูปแบบการแปรที่ชัดเจน แม้จะพบว่าไม่มีการแยกของวรรณยุกต์ที่ 1 แต่ไม่สามารถนำมาใช้แบ่งเขตภาษาถิ่นย่อยตามหลักเกณฑ์เรื่องการแยกเสียงของวรรณยุกต์ที่ 1 ได้ เนื่องจากพบข้อมูลดังกล่าวในระบบเสียงของผู้บอกภาษาบางคนเท่านั้น สรุปได้ว่าผลการศึกษาระดับคำไม่สามารถนำมาใช้แบ่งภาษาไทยถิ่นราชบุรีออกเป็นภาษาถิ่นย่อยได้ ส่วนในระดับข้อความพบว่าในจุดเก็บข้อมูลที่ 7 (ตำบลจอมประทัด อำเภอดุสิต) และจุดเก็บข้อมูลที่ 8 (ตำบลอ่างทองใน อำเภอมือง) ซึ่งอยู่ทางตอนใต้ของจังหวัดราชบุรีและเป็นบริเวณที่ใกล้เคียงกับจังหวัดเพชรบุรี เป็นจุดที่หน่วยเสียงวรรณยุกต์มีสัทลักษณะที่แปรเปลี่ยนไปมากกว่าจุดอื่น ๆ สามารถใช้สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ที่มีรูปแปร [55] และใช้สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ที่มีรูปแปร [41] และ [22] เป็นเกณฑ์การพิจารณาแยกภาษาถิ่นย่อยบริเวณดังกล่าวออกจากบริเวณอื่น ๆ ในจังหวัดราชบุรีได้

ยาใจ มาลัยเจริญ (2531) ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง วรรณยุกต์ในภาษาถิ่นจังหวัดอ่างทองและพระนครศรีอยุธยา เพื่อศึกษาระบบวรรณยุกต์และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นที่พูดในบริเวณต่าง ๆ ของจังหวัดอ่างทองและพระนครศรีอยุธยา และแบ่งภาษาถิ่นย่อยโดยใช้เกณฑ์การนับอัตราความถี่ในการเกิดของเสียงย่อยในแต่ละหน่วยเสียง งานวิจัยนี้เก็บข้อมูลจากผู้ภาษาเพศชายจำนวน 23 คน อายุ 50-70 ปี อาชีพเกษตรกร การศึกษาสูงสุดไม่เกินระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากจังหวัดอ่างทอง 7 อำเภอ และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 16 อำเภอ รวมเป็นจุดเก็บข้อมูลทั้งสิ้น 23 อำเภอ ข้อมูลที่ใช้เป็นคำเดี่ยวที่มีพยัญชนะต้นครบทุกประเภทตามลักษณะคำในกล่องทดสอบวรรณยุกต์ของเก็ดนีย์ ซึ่งเก็บข้อมูลจากพยางค์เดี่ยว คำสองพยางค์ หรือคำสามพยางค์ วิเคราะห์ด้วยการฟังเพียงอย่างเดียวไม่ใช่เครื่องมือทางกลศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่าทุกจุดเก็บข้อมูลมี 5 หน่วยเสียง ไม่มีการแยกเสียงวรรณยุกต์ระหว่างช่อง A2, A3 กับ A4 แต่ละหน่วยเสียงมีเสียงย่อยที่มีสัทลักษณะที่คล้ายคลึงและที่แตกต่างกัน (ตารางที่ 2.3) สามารถแบ่งกลุ่มภาษาถิ่นจังหวัดอ่างทองและพระนครศรีอยุธยาออกเป็นภาษาถิ่นย่อยโดยใช้สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์แต่ละหน่วยเสียง และใช้สัทลักษณะของหน่วยเสียงทุกหน่วยเสียงในระบบรวมกัน ได้เป็นภาษาถิ่นย่อย 4 ภาษา (ตารางที่ 2.4 และภาพที่ 2.3)

ตารางที่ 2.4 เสียงย่อยของหน่วยเสียงภาษาไทยถิ่นจังหวัดอ่างทองและพระนครศรีอยุธยาที่มีความถี่ในการปรากฏมากกว่า 5%

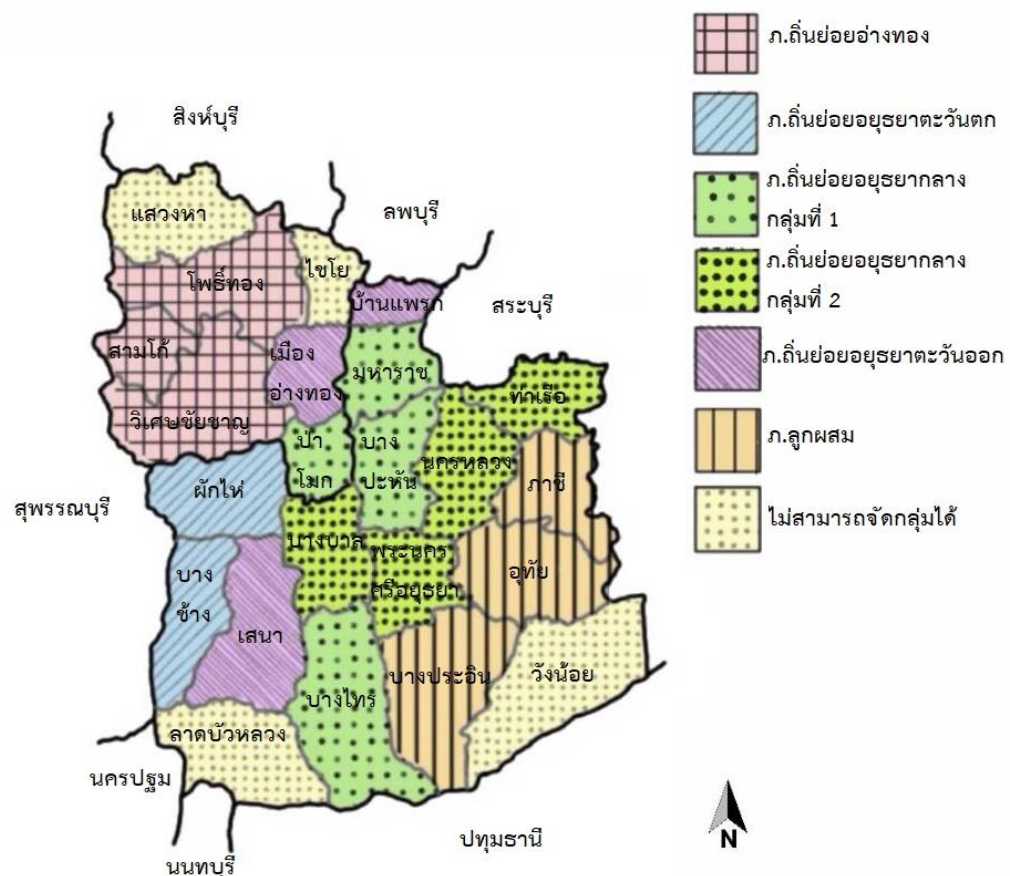
ที่มา: ยาใจ มาลัยเจริญ (2531)

หน่วยเสียง	โครงสร้างพยางค์	เสียงย่อย
ว.1 “กลาง”	พยางค์เป็น	[33], [34], [343ก], [343ข], [332]
ว.2 “กลาง-ตก”	พยางค์เป็น	[44], [443], [43], [33], [32], [21]
	พยางค์ตาย สระสั้น	[44], [443], [43], [32], [22], [21]
	พยางค์ตาย สระยาว	[55], [443], [442], [44], [43], [42], [32], [21]
ว.3 “สูง-ตก”	พยางค์เป็น	[44 ²], [442 ²], [42 ²]
	พยางค์ตาย สระยาว	[44], [443], [442], [42], [32], [21]
ว.4 “กลาง-ขึ้น”	พยางค์เป็น	[45 ²], [35 ²], [33]
	พยางค์ตาย สระสั้น	[45]
ว.5 “ต่ำ-ขึ้น”	พยางค์เป็น	[42], [423], [325], [324], [225], [24], [115]

ตัวอักษรหนา หมายถึง เสียงย่อยที่มีความถี่ในการปรากฏมากในทุกจุดเก็บข้อมูล

ตารางที่ 2.5 แสดงการเปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์ของภาษาถิ่นย่อย 4 ภาษา
ที่มา: ดัดแปลงจาก ยาใจ มาลัยเจริญ (2531: 187)

ภาษา	ภาษาถิ่นย่อย อ่างทอง	ภาษาถิ่นย่อยอยุธยา ตะวันตก	ภาษาถิ่นย่อยอยุธยา กลาง กลุ่มที่ 1	ภาษาถิ่นย่อยอยุธยา กลาง กลุ่มที่ 2	ภาษาถิ่นย่อยอยุธยา ตะวันออก
อำเภอ	โพธิ์ทอง, สามโก้, วิเศษชัยชาญ	ผักไห่, บางซ้าย	ป่าโมก, महाराช, บางประหัน, บางไทร	บางบาล, นครหลวง, พระนครศรีอยุธยา	พาศี, อุทัย, บางปะอิน
ว.1	มี [33] มากกว่า [34]	มี [33] มากกว่า [343]	มี [33] เสียงเดียว	มี [33] มากกว่า [34]	มี [33] เสียงเดียว
ว.2	มี [43, 443] มากที่สุด	มี [43, 443] มากที่สุด	มี [32] มากที่สุด	มี [32] มากที่สุด	มี [21] มากที่สุด
ว.3	มี [44] เป็นเสียงย่อย	ไม่มี [44] เป็นเสียงย่อย	ไม่มี [44] เป็นเสียงย่อย	ไม่มี [44] เป็นเสียงย่อย	ไม่มี [44] เป็นเสียงย่อย
ว.4	พยางค์เป็นมี [45 [□]] มากกว่า [35 [□]]	พยางค์เป็นมี [35 [□]] มากกว่า [45 [□]]	พยางค์เป็นมี [35 [□]] มากกว่าเท่ากับ [45 [□]]	พยางค์เป็นมี [35 [□]] มากกว่าเท่ากับ [45 [□]]	พยางค์เป็นมี [35 [□]] มากกว่า [45 [□]]
ว.5	มี [423, 325] เป็นเสียงย่อย	มี [325] เป็นเสียงย่อย	ไม่มี [423, 325] เป็นเสียงย่อย	ไม่มี [423, 325] เป็นเสียงย่อย	ไม่มี [423, 325] เป็นเสียงย่อย

ภาพที่ 2.3 แผนที่แสดงการแบ่งกลุ่มภาษาถิ่นย่อยตามสัญลักษณ์ของทุกหน่วยเสียงในระบบของ
ภาษาไทยถิ่นจังหวัดอ่างทองและพระนครศรีอยุธยา

ที่มา: ดัดแปลงจาก ยาใจ มาลัยเจริญ (2531: 165)

ผลการศึกษายืนยันข้อสังเกตเบื้องต้นของยาใจ โดยอภิปรายผลการศึกษาไว้ว่า สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาถิ่นย่อยอย่างทองและภาษาถิ่นย่อยอยุธยาตะวันตก ซึ่งเป็นจุดเก็บข้อมูลที่อยู่ติดกับจังหวัดสุพรรณบุรีนั้น มีลักษณะแตกต่างกับสัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ของภาษาถิ่นย่อยอยุธยากลางและอยุธยาตะวันออกที่พูดในอำเภอซึ่งอยู่ห่างจากจังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาษาถิ่นย่อยอยุธยาตะวันออกพบว่า มีลักษณะเหมือนภาษาถิ่นกรุงเทพฯ มาก ลักษณะที่บ่งความต่างระหว่างถิ่นของภาษาถิ่นย่อยอย่างทองและภาษาถิ่นย่อยอยุธยาตะวันตก ที่พบและแตกต่างกับภาษาไทยกรุงเทพฯ หลายประการ แต่คล้ายคลึงกับภาษาไทยทางถิ่นตะวันตกของภาคกลาง สรุปได้ดังตารางที่ 2.5

ตารางที่ 2.6 การเปรียบเทียบภาษาถิ่นย่อยอย่างทองและภาษาถิ่นย่อยอยุธยาตะวันตกกับภาษาไทยกรุงเทพฯ และภาษาถิ่นย่อยที่พูดในจังหวัดอื่น ๆ ทางตะวันตกของภาคกลาง

ที่มา: ดัดแปลงจาก ยาใจ มาลัยเจริญ (2531: 191)

ลักษณะบ่งความต่างระหว่างถิ่น	ภาษาถิ่นย่อยอย่างทองและภาษาถิ่นย่อยอยุธยาตะวันตก	ภาษาไทยกรุงเทพฯ	ภาษาถิ่นย่อยที่พูดในจังหวัดอื่น ๆ ทางภาคตะวันตกของภาคกลาง
ว. 1 มีเสียงกลาง-เลื่อนขึ้น [34, 334] เป็นเสียงย่อย	✓	✗	✓
ว. 2 มีเสียงที่มีจุดเริ่มต้นที่ระดับกลางหรือสูง [442, 443, 43, 44, 55] เป็นเสียงย่อย	✓	✗	✓
ว. 3 มีเสียงสูงระดับ [44 [?]] เป็นเสียงย่อย	✓	✗	✓
ว. 5 มีเสียงตก-ขึ้น [423, 424, 324, 325] เป็นเสียงย่อย	✓	✗	✓

หม่อมราชวงศ์กัลยา ดิงศภักย์ (2533) วิจัยเรื่อง วรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรี: การศึกษาเปรียบเทียบวรรณยุกต์ในคำกับวรรณยุกต์ในถ้อยคำต่อเนื่อง เพื่อศึกษาสัทลักษณะของ วรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกลางที่พูดที่อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยเก็บข้อมูลจากผู้ออก ภาษาเพศชาย จำนวน 3 คน ข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์ประกอบด้วยคำพยางค์เดียวที่เป็นคำชุดเทียบเสียง กับประเภทคำทั่วไป คำสองพยางค์และถ้อยคำต่อเนื่องประกอบด้วยคำ วลี และประโยคที่มีความยาว 2-3 พยางค์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่อง DSP Sona-Graph Workstation Model 5500 แล้วแปลง ค่าความถี่มูลฐานเป็นค่า 5 ระดับ ส่วนการจำแนกเสียงหนักเบาของพยางค์ในถ้อยคำต่อเนื่อง วิเคราะห์ด้วยการฟัง โดยใช้ทั้งค่าความถี่มูลฐานจริงและค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยซึ่งพบว่าค่าความถี่มูลฐานจริงเหมาะสำหรับงานวิจัยด้านการแปรของสัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์มากกว่า

ผลการวิจัยระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรีประกอบด้วย 6 หน่วยเสียง ได้แก่

1) วรรณยุกต์กลาง-ระดับ /33/ (ปรากฏในคำ ปี ดาว) มีการแปรของสัทลักษณะที่หลากหลายมาก เมื่อพิจารณาจากค่าความถี่มูลฐานจริง พบทั้งเสียงระดับ เสียงขึ้น-ตก เสียงระดับ-ขึ้น เสียงขึ้น เสียงขึ้น-ระดับ เสียงตก-ระดับ และเสียงระดับ-ตก โดยเสียงระดับจะปรากฏเฉพาะกับคำชุด อิศระเท่านั้น จุดเริ่มต้นของเสียงส่วนใหญ่อยู่ที่ระดับกลาง มีพบที่ระดับกลางค่อนข้างต่ำและกลางค่อนข้างสูงบ้างเช่นกัน

2) วรรณยุกต์กลางค่อนข้างสูง-ตก /452/ (ปรากฏในคำว่า ไก่ ปิด) พบการแปรของ สัทลักษณะในบริบทต่าง ๆ ค่อนข้างน้อย มีสัทลักษณะเป็นเสียงตก เสียงขึ้น-ตก และเสียงระดับตก เท่านั้น จุดเริ่มต้นส่วนใหญ่อยู่ที่ระดับกลางค่อนข้างสูงหรือกลาง

3) วรรณยุกต์กลาง-ขึ้น-ตก /343/ (ปรากฏในคำว่า ผ้า ลูก) มีการแปรของสัทลักษณะที่ หลากหลายแต่สามารถสรุปสัทลักษณะในแต่ละบริบทได้ ผลการศึกษาค่าความถี่มูลฐานจริงพบว่า มีสัทลักษณะเป็นเสียงขึ้น-ตก โดยมีจุดเริ่มที่ระดับกลางหรือกลางค่อนข้างสูง และมีจุดจบที่ ระดับกลาง กลางค่อนข้างต่ำ หรือต่ำ นอกจากนี้ยังพบรูปแปร เช่น เสียงขึ้น [24], [33^] เสียงเลื่อน ขึ้น-เลื่อนลง [332], [22^2] และเสียงระดับ [44]

4) วรรณยุกต์กลาง-ขึ้น /34/ (ปรากฏในคำว่า ม้า พัด) มีการแปรของสัทลักษณะที่ หลากหลายมาก ผลการศึกษาค่าความถี่มูลฐานจริงพบว่า มีสัทลักษณะเป็นเสียงระดับ เช่น [33], [22] ทุก โครงสร้างพยางค์ในชุดคำอิศระ ส่วนค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยเป็นเสียงกลาง-ขึ้น-ตก ในพยางค์เป็น และกลาง-ขึ้นในพยางค์ตายสระสั้น

5) วรรณยุกต์สูง-ตก /51/ (ปรากฏในคำว่า หู ขาว) มีการแปรของสัทลักษณะในบริบท ต่าง ๆ ค่อนข้างน้อย ผลการศึกษาค่าความถี่มูลฐานจริงพบว่า มีสัทลักษณะอื่น ๆ ได้แก่ เสียงตก-ขึ้น เช่น [424], [422^] และพบว่าจุดเริ่มต้นอาจต่ำถึงระดับกลางหรือกลางค่อนข้างต่ำได้เมื่อปรากฏกับ

คำพูดอิสระ ส่วนค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยมีสัทลักษณะเป็นเสียงขึ้น-ตก มีจุดเริ่มที่ระดับสูงหรือกลาง ค่อนข้างสูงและจุดจบอยู่ที่ระดับต่ำ

6) วรรณยุกต์กลาง-ตก /31/ (ปรากฏในคำ ู มื่อ) มีการแปรของเสียงในบริบทต่าง ๆ ค่อนข้างน้อย สัทลักษณะที่ได้จากค่าความถี่มูลฐานจริงแตกต่างกับค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยทั้งในแง่ของ จุดเริ่มและจุดจบของเสียงวรรณยุกต์และรูปร่างของกราฟ พบว่าความถี่มูลฐานจริงมีสัทลักษณะเป็น เสียงตก เช่น [43], [31], [21]

ทั้งนี้พบว่าการแปรของสัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรีมี ทั้งประเด็นของรูปร่างหรือการขึ้น-ลงของเสียงวรรณยุกต์ และระดับเสียงสูง-ต่ำ ซึ่งการลงเสียงหนัก เบาไม่ได้เป็นสาเหตุเดียวที่ทำให้สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์มีการแปรเกิดขึ้น

จรรยา นวลจันทร์แสง (2535) ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง วรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นอำเภอมือง นครปฐม โดยมิวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระบบวรรณยุกต์และสัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ใน ภาษาไทยถิ่นที่พูดในตำบลต่าง ๆ ของอำเภอมืองนครปฐม เพื่อแบ่งเขตภาษาถิ่นย่อย ในบริเวณ ดังกล่าว โดยเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาตำบลละ 1 คน จำนวนทั้งสิ้น 23 คน รายการคำที่ใช้ทดสอบ เป็นคำพยางค์เดียว วิเคราะห์ด้วยการฟังเป็นหลัก และวิเคราะห์ด้วยเครื่อง DSP Sona-Graph Model 5500 เพื่อสนับสนุนผลจากการฟัง

ภาษาไทยถิ่นอำเภอมืองนครปฐมมีหน่วยเสียง 5 หน่วยเสียง เช่นเดียวกับภาษาไทยถิ่น กลาง แต่ละหน่วยเสียงมีเสียงย่อยแตกต่างกันไป ดังนี้

1. หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 วรรณยุกต์กลาง-ระดับ มีเสียงย่อย 4 เสียง ได้แก่ 1. [33] (พบมากที่สุด), 2. [334] (ถูกตัดออกไม่วิเคราะห์จัดกลุ่มแบ่งเขตย่อย เนื่องจากมีลักษณะเน้นย้ำ), 3. [343] และ 4. [32] (เป็นเอกลักษณ์ของภาษาไทยถิ่นนครปฐม)

2. หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 วรรณยุกต์กลางค่อนข้างสูง-ตก พยางค์เป็นมีเสียงย่อย 4 เสียงย่อย ได้แก่ 1. [42] (พบมากที่สุดและเป็นเอกลักษณ์ของภาษาไทยถิ่นนครปฐม) 2. [43] 3. [32] 4. [21] (พบน้อยที่สุด) ส่วนในพยางค์ตายสระเสียงยาวมี 5 เสียงย่อย ได้แก่ 1. [42] (พบมากที่สุดและเป็นเอกลักษณ์ของภาษาไทยถิ่นนครปฐม) 2. [43] 3. [32] 4. [21] 5. [221] (พบน้อยที่สุด) ส่วน พยางค์ตายสระสั้นมี 5 เสียงย่อย ได้แก่ 1. [43] (พบมากที่สุด) 2. [42] 3. [32] 4. [31] (พบน้อยที่สุด) 5. [21]

3. หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 วรรณยุกต์กลางค่อนข้างสูง-ระดับ-ตก ในพยางค์เป็นมี 7 เสียงย่อย ได้แก่ 1. [443] 2. [443ʔ] (พบน้อยที่สุด) 3. [442] 4. [441] (พบมากที่สุด) 5. [441ʔ] 6. [455] (เป็นเอกลักษณ์ของภาษาไทยถิ่นนครปฐม) 7. [455ʔ] ส่วนในพยางค์ตายมี 5 เสียงย่อย ได้แก่ 1. [441] (พบมากที่สุด) 2. [442] 3. [443] 4. [445] (พบน้อยที่สุด) และ 5. [455] (เป็น เอกลักษณ์ของภาษาไทยถิ่นนครปฐม)

4. หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 หน่วยวรรณยุกต์กลาง-ขึ้น ในพยางค์เป็นมี 4 เสียงย่อย ได้แก่ 1. [34] (พบน้อยที่สุดและเป็นเอกลักษณ์ของภาษาไทยถิ่นนครปฐม) 2. [334?] 3. [35] (พบมากที่สุด) 4. [35?] ส่วนพยางค์ตายมี 2 เสียงย่อย ได้แก่ 1. [34] (พบน้อยที่สุดและเป็นเอกลักษณ์ของภาษาไทยถิ่นนครปฐม) และ 2. [45] (พบมากที่สุด)

5. หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 หน่วยเสียงต่ำ-ระดับ-ขึ้น มี 12 เสียงย่อย ได้แก่ 1. [15] 2. [115] (พบมากที่สุด) 3. [215] 4. [225] 5. [325] (พบรองลงมาและเป็นเอกลักษณ์ของภาษาไทยถิ่นนครปฐม) 6. [412] 7. [423] 8. [425] 9. [41] (พบต่ำกว่า 5% จึงถูกตัดออก) 10. [51] (เป็นเอกลักษณ์ของภาษาไทยถิ่นนครปฐม) 11. [52] (พบน้อยที่สุด) และ 12. [523]

ในงานวิจัยครั้งนี้ พบว่าผลการวิเคราะห์ด้วยเครื่องฯ ไม่สอดคล้องตามผลการวิเคราะห์จากการฟังทั้งหมด วรรณยุกต์ที่ 1-4 การวิเคราะห์ด้วยเครื่องฯ มีสัทลักษณะการขึ้น-ตก และจุดเริ่ม-จุดตกใกล้เคียงกับการฟัง แต่วรรณยุกต์ที่ 5 วิเคราะห์ด้วยเครื่องฯ เป็นเสียง “กลาง-ตก-ขึ้น” ส่วนผลจากการฟังเป็นเสียง “ต่ำ-ระดับ-ขึ้น” ซึ่งแตกต่างทั้งในแง่ของการขึ้น-ตก และจุดเริ่ม-จุดตก แต่เนื่องจากงานวิจัยเรื่องนี้อาศัยการวิเคราะห์ด้วยการฟังเป็นหลัก จึงวิเคราะห์หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ของภาษาไทยถิ่นอำเภอเมืองนครปฐมเป็นวรรณยุกต์ต่ำ-ระดับ-ขึ้น

ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่าบริเวณอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม มีการแปรของวรรณยุกต์ที่หลากหลายมาก ไม่สามารถหารูปแบบของการแปรที่ชัดเจนได้ เป็นการแปรที่มีการแบ่งความต่างเฉพาะถิ่นไม่น้อยกว่า 5 ถิ่นย่อย และพบที่มีการแปรของวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นนครปฐมที่มีลักษณะใกล้เคียงกับระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยมาตรฐานแต่ไม่พบการแปรทั้งระบบ กล่าวคือพบว่าบางหน่วยเสียงวรรณยุกต์ยังคงมีลักษณะเป็นเอกลักษณ์ของภาษาไทยถิ่นนครปฐม ดังนี้ ว.1 [32], ว.2 [42], ว.3 [455], ว.4 [34] และ ว.5 [325], [51]

ด้านผลการแบ่งเขตภาษาถิ่นย่อยซึ่งอาศัยเกณฑ์การพิจารณาจากข้อมูลการปรากฏของเสียงวรรณยุกต์ 3 เกณฑ์ ได้แก่ 1) การปรากฏสูงสุด 2) การปรากฏร่วม และ 3) การไม่ปรากฏร่วม ผลการศึกษานี้พบว่าตำบลต่าง ๆ ทั้ง 23 ตำบลต่างก็มีวรรณยุกต์ที่แตกต่างกัน ไม่สามารถจำแนกภาษาถิ่นย่อยออกเป็นกลุ่มตามบริเวณต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน กล่าวคือในอำเภอหนึ่ง ๆ มีการแปรของภาษาปรากฏเช่นกัน ผลการศึกษานี้เป็นหลักฐานแสดงให้เห็นว่าการแปรของภาษาถิ่นย่อยสำเนียงต่าง ๆ มีทั้งในระดับอำเภอ ตำบล รวมถึงในระดับหมู่บ้านเพราะเมื่อผู้วิจัยทดสอบด้วยการนำสำเนียงจากผู้พูดหมู่บ้านอื่นให้ผู้ออกภาษาฟัง ผลปรากฏว่าผู้ออกภาษาสามารถระบุได้ว่าเป็นสำเนียงถิ่นใด

ดารณี กฤษณะพันธุ์ (2538) ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง แนวการศึกษาวรรณยุกต์จากคำพูดต่อเนื่อง: การศึกษาภาษาไทยถิ่นเพชรบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอว่าวิธีการศึกษาการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นจากข้อมูลที่เป็นคำพูดต่อเนื่องด้วยวิธีการทางกลศาสตร์ได้ผลดีกว่าการศึกษาจากข้อมูลคำพูดเดี่ยว และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต่างของรูปวรรณยุกต์ใน

คำพูดต่อเนื่องและคำพูดเดี่ยว การศึกษานี้ศึกษาข้อมูลภาษาที่ตำบลไร่สะท้อน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี โดยศึกษาจากผู้บอกภาษาเพศชายจำนวน 1 คน ซึ่งเป็นบุคคลที่ได้รับการยืนยันจากชาวบ้านบริเวณนั้นว่าเป็นผู้ที่ใช้สำเนียงพื้นบ้านของถิ่นตำบลไร่สะท้อนจริง ๆ ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ประเภท คือ ข้อมูลคำพยางค์โดด คำสองพยางค์ และคำสาม-สี่พยางค์ จากคำพูดบอกเล่า คำถาม ปฏิเสธ ซึ่งเป็นคำพูดต่อเนื่องที่เกิดจากการสนทนาระหว่างผู้บอกภาษากับผู้วิจัยและชาวบ้านอื่นอีก 2-3 คน และข้อมูลคำพูดเดี่ยวซึ่งคัดเลือกจากคำพูดต่อเนื่องที่ผู้วิจัยใช้เทคนิคการถาม-ตอบ ข้อมูลจึงเป็นคำพูดบอกเล่าเพียงอย่างเดียว โดยศึกษาเฉพาะคำพูดที่ไม่เน้นย้ำเท่านั้น ผู้วิจัยอาศัยการวิเคราะห์ด้วยการฟังเพื่อคัดเลือกข้อมูลตามเกณฑ์ที่กำหนดสำหรับนำข้อมูลพยางค์ที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยเครื่อง DSP Sona-Graph Workstation Model 5500 และปรับค่าระยะเวลาของข้อมูลให้เท่ากันโดยวัดค่าความถี่มูลฐานทุก 10 เปอร์เซ็นต์ของค่าระยะเวลา และแสดงค่าด้วยกราฟเส้นโดยกำหนดค่าพิสัยของแกน Y ออกเป็น 4 ชุด ได้แก่ ชุดกลุ่มคำพูดเดี่ยว ชุดคำพูดต่อเนื่องที่เป็นคำพูดบอกเล่าและคำถามแบบไม่เน้นย้ำ ชุดคำพูดต่อเนื่องในคำพูดปฏิเสธแบบไม่เน้นย้ำ และชุดคำพูดต่อเนื่องแบบเน้นย้ำ ผลการศึกษาพบว่าวรรณยุกต์ในคำพูดต่อเนื่องมีรูปแบบที่หลากหลายมากกว่าในคำเดี่ยวมาก และรูปแบบที่ได้จากคำพูดต่อเนื่องน่าจะครอบคลุมสำเนียงภาษาถิ่นตำบลไร่สะท้อนได้ดีกว่ารูปแบบที่ได้จากคำเดี่ยวเพียงอย่างเดียว

ดาร์ณีเสนอแนวทางการศึกษาวรรณยุกต์จากคำพูดต่อเนื่องไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษารูปลักษณ์ของวรรณยุกต์ วิเคราะห์ระบบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาถิ่นที่ต้องการศึกษาด้วยการฟังโดยใช้รายการคำทดสอบวรรณยุกต์ และวิเคราะห์ด้วยเครื่องวิเคราะห์เสียง โดยใช้คำชุดเทียบเสียงที่มีโครงสร้างพยางค์เปิด สระเดี่ยวเสียงยาว โดยให้มีพยัญชนะต้นและสระของทุกคำเหมือนหรือคล้ายกันมากที่สุด เช่น คำเทียบเสียงชุด “คา”

ขั้นที่ 2 การศึกษารูปแปรของวรรณยุกต์ ศึกษาโดยเก็บข้อมูลจากคำพูดต่อเนื่องจากการสนทนากับผู้บอกภาษาตามปกติ โดยสอบถามและขอคำแนะนำจากคนในท้องถิ่นเพื่อเลือกจุดเก็บข้อมูลและคัดเลือกผู้บอกภาษาที่เป็นตัวแทนของสำเนียงถิ่นนั้นได้ดีที่สุด ในการเก็บข้อมูลควรสร้างความคุ้นเคยกับผู้บอกภาษาและชาวบ้านในบริเวณแล้วจัดสถานการณ์ในการสนทนาให้เหมือนจริงมากที่สุดโดยเริ่มเก็บข้อมูลจากการสนทนาประมาณ 15-20 ชั่วโมง

ขั้นที่ 3 นำบทสนทนามาวิเคราะห์ด้วยการฟังเพื่อเลือกคำและพยางค์ที่เหมาะสมสำหรับนำไปวิเคราะห์โดยแบ่งบทสนทนาเป็นหน่วยย่อยโดยใช้การหยุดเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง แล้วนำมาคัดเลือกตามประเภทของคำพูด จากนั้นเลือกพยางค์ที่จะนำมาวิเคราะห์ด้วยเครื่องวิเคราะห์เสียงโดยเลือกพยางค์ที่อยู่ในตำแหน่งเดียวกันหรือใกล้เคียงกันในกลุ่มของการหยุด เช่น ตำแหน่งต้น กลาง หรือท้าย

ขั้นที่ 4 การเสนอผลการศึกษาควรรใช้แผนภูมิกราฟเส้น 2 ประเภท ได้แก่ กราฟแสดงวรรณยุกต์ทุกวรรณยุกต์ในแต่ละบริบท และกราฟแสดงวรรณยุกต์เดียวกันในทุกบริบท และควรรใช้ตัวเลข 5 ระดับในการบรรยายเพื่อแสดงค่าสัมพัทธ์ของวรรณยุกต์ในแต่ละบริบท

ในกรณีที่ต้องการศึกษาเปรียบเทียบภาษาถิ่น ดารณีเสนอว่าสามารถลดระยะเวลาในการเก็บข้อมูลลงเหลือ 3-5 ชั่วโมงต่อจุดเก็บข้อมูล 1 จุด และอาจศึกษาเฉพาะคำพยางค์เดี่ยวและคำสองพยางค์ในคำพูดบอกเล่าซึ่งเพียงพอแล้วสำหรับแสดงให้เห็นข้อมูลการแปรระหว่างถิ่น

เนตรนภา วรวงษ์ (2543) ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง วรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกาญจนบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์และสัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกาญจนบุรีที่พูดที่อำเภอพนมทวน อำเภอท่าม่วง อำเภอด่านมะขามเตี้ย และอำเภอห้วยกระเจา โดยเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาอำเภอละ 3 คน รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 12 คน จากนั้นนำมาคัดเลือกตัวแทนอำเภอละ 1 คน ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยคำ 2 ประเภท ได้แก่ (1) คำจากรายการคำชุดคู่เทียบวรรณยุกต์ จำนวน 10 คำ ได้แก่ “กา คา ข่า ข้า ค้า ขา ขาด คาคัด ขัด” ซึ่งออกเสียงคำละ 10 ครั้ง และ (2) คำพยางค์เดี่ยวและคำสองพยางค์จากคำพูดต่อเนื่อง ซึ่งได้จากการสนทนาระหว่างผู้บอกภาษากับผู้วิจัย วิเคราะห์ด้วยการฟังและใช้โปรแกรมวิเคราะห์คลื่นเสียง WinCECIL วิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์ และแปลงผลเป็นกราฟเส้นด้วยโปรแกรม Excel Version 5

ผลการศึกษาพบว่า ระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นกาญจนบุรีที่พูดในอำเภอพนมทวน ท่าม่วง ด่านมะขามเตี้ย และห้วยกระเจา มีระบบวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียงเช่นเดียวกับภาษาไทยมาตรฐาน แต่ระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นกาญจนบุรีจะมีการปรากฏของหน่วยเสียงใน ว.2 ในกล่องวรรณยุกต์ช่อง A4 (ตารางที่ 2.7) ซึ่งต่างกับลักษณะการแยกเสียงและรวมเสียงในกล่องวรรณยุกต์แตกต่างกับทั้งภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นกลางสำเนียงอื่น ๆ แต่เป็นลักษณะการแยกเสียง รวมเสียงดังกล่าว มีลักษณะคล้ายผลการศึกษาลักษณะ ว.2 (พยางค์เป็น) ในระบบเสียงภาษาผู้ไท ในงานวิจัยของ พจณี ศรีธรรราชูร์ (2526) และงานวิจัยของพิณรัตน์ อัครวัฒนากุล (2541) ซึ่งเนตรนภาตั้งข้อสันนิษฐานไว้ 2 ข้อ คือ 1) ภาษาไทยถิ่นเมืองกาญจนบุรีอาจเปลี่ยนไปเพราะได้รับอิทธิพลจากภาษาชนกลุ่มน้อย 2) ภาษาของคนกาญจนบุรีอาจมีต้นตระกูลมาจากภาษาผู้ไทที่เคยถูกกวาดต้อนให้อพยพมาสมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์

ตารางที่ 2.7 ระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกาญจนบุรี

ที่มา: ดัดแปลงจาก เนตรนภา วรวงษ์ (2543: 185)

Tone	A	B	C	DL	DS
1	ว.5	ว.2	ว.3	ว.2	
2	ว.1				
3					
4	ว.2	ว.3	ว.4	ว.3	ว.4

นอกจากนี้ ยังพบว่าภาษาไทยถิ่นกาญจนบุรีที่พูดใน 4 อำเภอดังกล่าว มีสัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถแยกภาษาถิ่นย่อยของภาษาไทยถิ่นกาญจนบุรีได้เป็น 4 ถิ่นตามจุดเก็บข้อมูลทั้ง 4 อำเภอ และหน่วยเสียงวรรณยุกต์ทุกหน่วยเสียงมีการแปรของสัทลักษณะทั้งในแง่การขึ้น-ตก และระดับเสียงเมื่อปรากฏในบริบทต่าง ๆ โดยสัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในคำชุดเทียบเสียงมีระดับเสียงและสัทลักษณะการขึ้น-ตกของเสียงชัดเจนมากที่สุด และความชัดเจนจะลดน้อยลงเมื่อปรากฏในคำพูดต่อเนื่อง โดยที่หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ปรากฏในพยางค์ที่ลงเสียงหนักจะมีสัทลักษณะแตกต่างกันมากกว่าในพยางค์ที่ไม่ลงเสียงหนัก

ศุทธิมาส คำดี (2543) ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การศึกษาวรรณยุกต์เพื่อการจำแนกสำเนียงของภาษาไทยถิ่นบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ลักษณะทางกลศาสตร์ของวรรณยุกต์ในระบบเสียงของผู้พูดภาษาไทยถิ่นอำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี 2 สำเนียง และเพื่อเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์วรรณยุกต์ด้วยวิธีการทางกลศาสตร์กับผลการจำแนกด้วยการฟังของเจ้าของภาษา งานวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาเพศชาย อายุ 40-70 ปี จากหมู่บ้านหนองแก ตำบลไร่สะท้อน และหมู่บ้านไร่โพธิ์ ตำบลบ้านทาน ตำบลละ 3 คน โดยเก็บข้อมูลจากคำพูดต่อเนื่องในการสัมภาษณ์พูดคุยกับผู้บอกภาษาแต่ละคน และข้อมูลจากคำชุดเทียบเสียงจำนวน 10 คำ ได้แก่ กา คา ข่า ข้า คำ ขา ขัด คัด ขาด คาด โดยให้ผู้บอกภาษาออกเสียงคำละ 8 ครั้ง

จากข้อมูลคำพูดต่อเนื่อง ศุทธิมาสฟังแล้วคัดเลือกพยางค์คำ 1 พยางค์ และคำ 2 พยางค์ที่จัดอยู่ในประเภทบอกเล่าไม่เน้นย้ำ แล้วจำแนกตามการลงเสียงหนัก-เบา เป็น 3 ประเภท ได้แก่ พยางค์เสียงหนักพิเศษ พยางค์เสียงหนัก และพยางค์เสียงไม่เน้นหนัก รวมเป็น 6 บริบท เพื่อนำข้อมูลจากคำพูดต่อเนื่องบริบทละ 5 คำ และข้อมูลจากบริบทคำชุดเทียบเสียงคำละ 5 ครั้ง ไปวิเคราะห์หาค่าความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์ด้วยโปรแกรมวิเคราะห์เสียง WinCECIL แล้วแสดงผลด้วยกราฟเส้นแสดงวรรณยุกต์ที่กำหนดพิสัยระดับเสียงของผู้บอกภาษาแต่ละคนโดยแยกกันในแต่ละ

บริบท เพื่อให้แสดงรูปลักษณะ ทิศทาง และการขึ้น-ลงของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ได้ชัดเจนกว่าการกำหนดค่าพิสัยสำหรับผู้บอกภาษาแต่ละคนแล้วใช้ค่าพิสัยเดียวกันนั้นกับข้อมูลทุกบริบท

ผลการศึกษาพบว่าระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นอำเภอบ้านลาด สำเนียงไร่สะท้อนและสำเนียงบ้านทาน มีหน่วยเสียงวรรณยุกต์ 6 หน่วยเสียงเท่ากัน ซึ่งแต่ละสำเนียงมีลักษณะเฉพาะของถิ่นย่อยซึ่งจำแนก 2 สำเนียงออกจากกันได้ จากสัทลักษณะเชิงกลศาสตร์พบว่าหน่วยเสียง ว.5 สามารถจำแนกสำเนียงถิ่นย่อย 2 สำเนียงได้ทั้ง 7 บริบท หน่วยเสียง ว.3, ว.4 และ ว.6 จำแนก 2 สำเนียงได้ในหลาย ๆ บริบท หน่วยเสียง ว.2 แสดงความแตกต่างระหว่างสำเนียงเฉพาะในบริบทคำ 1 พยางค์ที่ลงเสียงหนักพิเศษและพยางค์ที่ไม่ลงเสียงหนักเท่านั้น ส่วนหน่วยเสียง ว.1 สามารถจำแนกสำเนียงเฉพาะบริบทคำชุดเทียบเสียงและพยางค์เสียงหนักพิเศษเท่านั้น

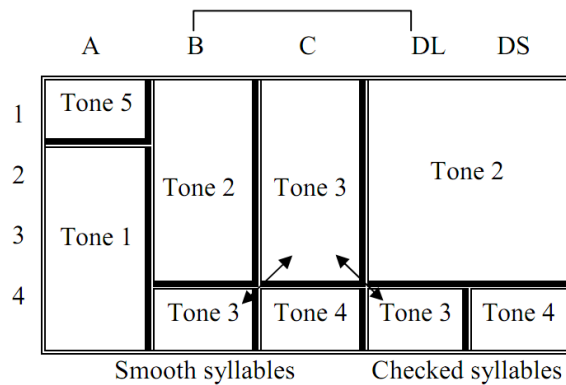
กฤษณา คานิลลา (Canilao, 2010) ทำวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกเรื่อง Tonal Geography of the Provinces of Central Thailand (ภูมิศาสตร์วรรณยุกต์ของจังหวัดในภาคกลางของประเทศไทย) วัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างหรือการแปรทางเสียงของวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นกลางจำนวน 10 จังหวัด ได้แก่ ชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง สมุทรสงคราม พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ โดยเน้นการศึกษารูปแบบการรวมตัว การแตกตัว และการกระจายของวรรณยุกต์ที่ปรากฏในกล่องทดสอบเสียงวรรณยุกต์ของเก็ดนีย์ (Gedney, 1972) และเพื่อศึกษาสัทลักษณะของวรรณยุกต์ และนำผลการศึกษาที่ได้มาเป็นเกณฑ์ในการจัดกลุ่มวรรณยุกต์และจัดทำแผนที่ภาษาไทยถิ่นด้วยการเสนอพื้นที่ที่เสียงวรรณยุกต์นั้น ๆ ปรากฏอยู่ ข้อมูลหลักที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มาจากคำพยางค์เดี่ยวที่เป็นพยางค์ลงน้ำหนักซึ่งคัดเลือกมาจากการคำพูดสนทนาต่อเนื่องระหว่างการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาแต่ละคนซึ่งเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ใน 30 อำเภอใน 10 จังหวัด จังหวัดละ 3 อำเภอ อำเภอละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 90 คน โดยใช้คำทดสอบจำนวน 80 คำ จากตารางคำทดสอบเสียงวรรณยุกต์ของเก็ดนีย์เป็นเกณฑ์ในการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลชุดหลัก และใช้รายการคำชุดเทียบเสียงคล้ายจำนวน 20 คำ ของพินรัตน์ อัครวัฒนกุล (2546) โดยให้ผู้บอกภาษาออกเสียงคำชุดเทียบเสียงคำละ 3 ครั้ง วิเคราะห์ข้อมูลภูมิศาสตร์วรรณยุกต์ทั้งวิธีการฟังและวิธีทางกลศาสตร์โดยโปรแกรมวิเคราะห์เสียง Praat 4.5.08

ผลการศึกษาพบว่าภาษาไทยถิ่นกลางประกอบด้วยภาษาไทยถิ่นย่อย 2 ถิ่น ตามรูปแบบวรรณยุกต์ที่ปรากฏในกล่องวรรณยุกต์ช่อง A คือ

รูปแบบวรรณยุกต์ [A1-234] ภาษาไทยกลางถิ่นตะวันออก (ภาพที่ 2.4 -2.5) ได้แก่

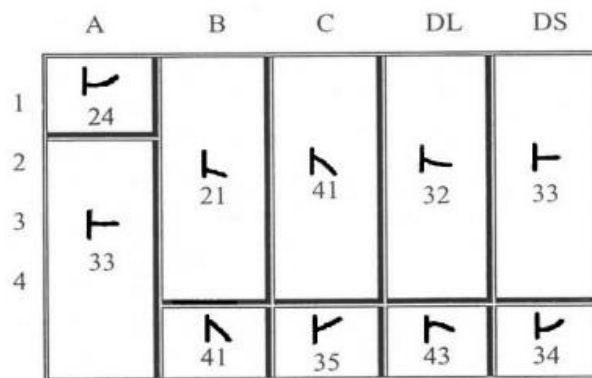
1) สรรพยา (ชัยนาท)	2) สรรคบุรี (ชัยนาท)	3) หันคา (ชัยนาท)
4) อินทร์บุรี (สิงห์บุรี)	5) บางระจัน (สิงห์บุรี)	6) ท่าช้าง (สิงห์บุรี)
7) แสวงหา (อ่างทอง)	8) วิเศษชัยชาญ (อ่างทอง)	9) เมือง (อ่างทอง)
10) บ้านแพรก (อยุธยา)	11) วังน้อย (อยุธยา)	12) บางไทร (อยุธยา)

- 13) สามชุก (สุพรรณบุรี) 14) สองพี่น้อง (สุพรรณบุรี) 15) จอมบึง (ราชบุรี)
 16) ปากท่อ (ราชบุรี) 17) บางคนที (สมุทรสงคราม) 18) อัมพวา (สมุทรสงคราม)
 19) เมือง (สมุทรสงคราม) 20) ปราณบุรี (ประจวบคีรีขันธ์) 21) เมือง (ประจวบคีรีขันธ์)

ภาพที่ 2.4 รูปแบบวรรณยุกต์ภาษาไทยกลางถิ่นตะวันออก [A1-234]

ที่มา: Canilao (2010: 89)

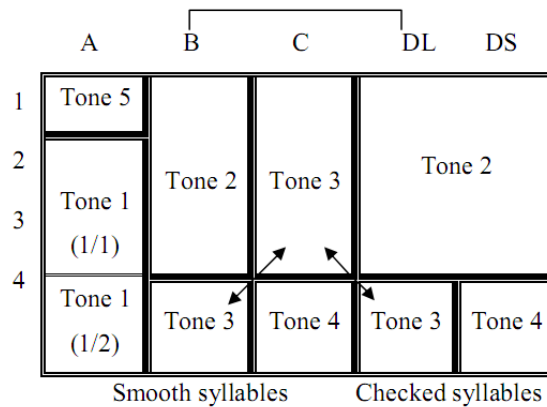

ภาพที่ 2.5 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาไทยกลางถิ่นตะวันตก [A1-234]

ที่มา: Canilao (2010: 92)

รูปแบบวรรณยุกต์ [A1-23(-)4] ภาษาไทยกลางถิ่นตะวันตก (ภาพที่ 2.6-2.7) ได้แก่

- 1) ด่านช้าง (สุพรรณบุรี) 2) บ่อพลอย (กาญจนบุรี) 3) ท่าม่วง (กาญจนบุรี)
 4) ท่ามะกา (กาญจนบุรี) 5) ดำเนินสะดวก (ราชบุรี) 6) บ้านแหลม (เพชรบุรี)
 7) ท่ายาง (เพชรบุรี) 8) ชะอำ (เพชรบุรี)

ภาพที่ 2.6 รูปแบบวรรณยุกต์ภาษาไทยกลางถิ่นตะวันตก [A1-23(-)4]

ที่มา: Canilao (2010: 89)

	A	B	C	DL	DS
1	↘ 131				
2		↘ 452	↘ 242	↘ 31	↘ 22
3	↘ 21				
4	↘ 32	↘ 242	↘/↘ 232/31	↘ 12	↘ 243

ภาพที่ 2.7 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาไทยกลางถิ่นตะวันตก [A1-23(-)4]

ที่มา: Canilao (2010: 92)

ผลการศึกษาพบสำเนียงภาษาไทยถิ่นกลางสำเนียงละ 2-4 กลุ่มสำเนียง ซึ่งจัดแบ่งตาม สัทลักษณะหรือรูปแปรทางสัทศาสตร์ที่ปรากฏในกล่องวรรณยุกต์แต่ละช่องในช่อง A(A1), B(B123) และ C(C4) ดังต่อไปนี้

1. สำเนียงภาษาไทยถิ่นกลางวรรณยุกต์ 4 (วรรณยุกต์ตรี) มี 2 กลุ่มสำเนียงได้แก่

1.1 สำเนียงกลุ่ม (C4: 232) มีระดับเสียงต่ำ-ขึ้น-ตก (low-rising falling) พบ สำเนียงพูด ว.4 นี้ในพื้นที่อำเภอด่านช้าง (สุพรรณบุรี); บ่อพลอย, ท่ามะกา (กาญจนบุรี); บ้านแหลม, ชะอำ (เพชรบุรี)

1.2 สำเนียงกลุ่ม (C4: 31) มีระดับเสียงกลาง-ตก (mid-falling) พบสำเนียงพูด ว.4 กลุ่มนี้ในพื้นที่อำเภอดำม่วง (กาญจนบุรี); ดำเนินสะดวก (ราชบุรี) และท่ายาง (เพชรบุรี)

2. สำเนียงภาษาไทยถิ่นกลางวรรณยุกต์ 2 (วรรณยุกต์เอก) มี 3 กลุ่มสำเนียง ได้แก่

2.1 สำเนียงกลุ่ม (B123: 21) มีระดับเสียงต่ำ-ตก (low-falling) เป็นสำเนียงพูดที่ใกล้เคียงภาษาไทยมาตรฐาน พบสำเนียงพูด ว. 2 เช่นนี้ในพื้นที่อำเภอบ้านแพรง, วังน้อย และบางไทร (อยุธยา); ปราณบุรี, เมือง (ประจวบคีรีขันธ์)

2.2 สำเนียงกลุ่ม (B123: 31) มีระดับเสียงกลาง-ตก (mid-falling) เป็นสำเนียงพูด ว. 2 ที่พบมากที่สุดในงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อำเภอสรรพยา, หันคา, สรรคบุรี (ชัยนาท); บ่อพลอย, ท่าม่วง, ท่ามะกา (กาญจนบุรี); อินทร์บุรี, บางระจัน, ท่าช้าง (สิงห์บุรี); แสวงหา, วิเศษชัยชาญ, เมือง (อ่างทอง); ด่านช้าง, สามชุก, สองพี่น้อง (สุพรรณบุรี); จอมบึง, ปากท่อ, ดำเนินสะดวก (ราชบุรี); เมือง, บางคนที, อัมพวา (สมุทรสงคราม); ท่ายาง, ชะอำ (เพชรบุรี)

2.3 สำเนียงกลุ่ม (B123: 13) มีระดับเสียงต่ำ-ขึ้น (low-rising) มีเสียงย่อย 2 เสียง ได้แก่ [13] และ [23] เป็นสำเนียงพูด ว.2 ที่พบในอำเภอเดียวคือ บ้านแหลม (เพชรบุรี) ซึ่งจะพบมากในกลุ่มผู้สูงอายุ และพบว่าคนรุ่นใหม่จำนวนน้อยมาที่พูดสำเนียงนี้

3. สำเนียงภาษาไทยถิ่นกลางวรรณยุกต์ 5 (วรรณยุกต์จัตวา) มี 4 กลุ่มสำเนียง ได้แก่

3.1 สำเนียงกลุ่ม (A1: 24) มีระดับเสียงต่ำ-ขึ้น (low-rising) และเป็นสำเนียงพูด ว.5 ที่ใกล้เคียงภาษาไทยมาตรฐานพบสำเนียงพูดนี้ในอำเภอบ้านแพรง, วังน้อย และบางไทร (อยุธยา)

3.2 สำเนียงกลุ่ม (A1: 312/412) มีระดับเสียงต่ำ-ขึ้น (falling-rising) ที่มีเสียงย่อย 2 เสียง คือ [312] และ [412] เป็นสำเนียงที่พบในพื้นที่ส่วนใหญ่ของภาคกลาง ได้แก่ อำเภอสรรพยา, สรรคบุรี, หันคา (ชัยนาท); อินทร์บุรี, ท่าช้าง (สิงห์บุรี); วิเศษชัยชาญ, เมือง (อ่างทอง); ด่านช้าง, สองพี่น้อง (สุพรรณบุรี); จอมบึง, ปากท่อ (ราชบุรี); เมือง, บางคนที, อัมพวา (สมุทรสงคราม); บ้านแหลม, ท่ายาง, ชะอำ (เพชรบุรี); ปราณบุรี, เมือง (ประจวบคีรีขันธ์)

3.3 สำเนียงกลุ่ม [A1: 42 / 131] มีระดับเสียงตก (falling) หรือระดับเสียงขึ้น-ตก (rising-falling) โดยมีเสียงย่อย 2 เสียง คือ ระดับเสียงตก (falling) [42] และระดับเสียงขึ้น-ตก [131] พบสำเนียงพูด ว.5 นี้ที่อำเภอบางระจัน (สิงห์บุรี); แสวงหา (อ่างทอง); สามชุก (สุพรรณบุรี); ดำเนินสะดวก (ราชบุรี)

3.4 สำเนียงกลุ่ม [A1: (3)413 / (4)524] มีระดับเสียงขึ้น-ตก-ขึ้น (rising-falling-rising) โดยมีเสียงย่อย 4 เสียง คือ ระดับเสียงขึ้น-ตก (rising-falling) ได้แก่ [341] และ [452] และระดับเสียงตก-ขึ้น (falling-rising) ได้แก่ [413] และ [524] ซึ่งพบสำเนียงพูด ว.5 นี้ที่จังหวัดกาญจนบุรีเพียงพื้นที่เดียวเท่านั้น ได้แก่ อำเภอบ่อพลอย, เมือง และท่ามะกา

ลักษณะสำเนียงดังกล่าว สามารถจัดกลุ่มภาษาไทยถิ่นกลางได้ 7 กลุ่ม ได้แก่
 กลุ่มที่ 1 ได้แก่ ภาษาไทยสำเนียงชัยนาท สำเนียงสิงห์บุรี สำเนียงอ่างทอง และ
 สำเนียงสมุทรสงคราม

กลุ่มที่ 2 ได้แก่ ภาษาไทยสำเนียงพระนครศรีอยุธยา

กลุ่มที่ 3 ได้แก่ ภาษาไทยสำเนียงสุพรรณบุรี

กลุ่มที่ 4 ได้แก่ ภาษาไทยสำเนียงกาญจนบุรี

กลุ่มที่ 5 ได้แก่ ภาษาไทยสำเนียงราชบุรี

กลุ่มที่ 6 ได้แก่ ภาษาไทยสำเนียงเพชรบุรี

กลุ่มที่ 7 ได้แก่ ภาษาไทยสำเนียงประจวบคีรีขันธ์

ผลการศึกษานิติศาสตร์วรรณยุกต์ของจังหวัดในภาคกลาง 30 อำเภอ ใน 10 จังหวัดของ
 ประเทศไทยพบว่าภาษาไทยสำเนียงพระนครศรีอยุธยามีความใกล้เคียงกับภาษาไทยมาตรฐาน
 มากกว่าสำเนียงอื่น แต่ก็ยังมีสัทลักษณะของวรรณยุกต์ที่แตกต่าง จึงสรุปได้ว่าไม่มีภาษาไทยถิ่นย่อย
 ไตหรือภาษาไทยสำเนียงใดที่มีรูปแบบวรรณยุกต์และสัทลักษณะของเสียงวรรณยุกต์เหมือนภาษาไทย
 มาตรฐานและพบว่าสัทลักษณะที่แตกต่างกันของวรรณยุกต์ 2 (วรรณยุกต์เอก) วรรณยุกต์ 4
 (วรรณยุกต์ตรี) และวรรณยุกต์ 5 (วรรณยุกต์จัตวา) ของภาษาไทยถิ่นกลางนั้น มีส่วนสำคัญในการ
 จัดกลุ่มและอธิบายถึงสำเนียงที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นที่เรียกว่า “เหน่อ” ของภาษาไทยถิ่นกลาง
 สำเนียงต่าง ๆ

2.3 งานวิจัยเกี่ยวกับการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาถิ่นตามตัวแปรทางสังคม

อรุณี อรุณเรือง (2533) ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การแปรของวรรณยุกต์โทในภาษาไทย
 กรุงเทพฯ ตามระดับอายุผู้พูด มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์รูปแบบแปรของวรรณยุกต์โทที่ปรากฏในการ
 อ่าน และการพูดแบบไม่เป็นทางการของผู้พูดภาษาไทยกรุงเทพฯตามตัวแปรอายุ 3 ระดับอายุ และ
 เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบแปรของวรรณยุกต์โทกับอายุและวัจนลีลา งานวิจัยนี้ศึกษา
 ข้อมูลภาษาจากกลุ่มประชากร 3 กลุ่มอายุ กลุ่มอายุละ 10 คน โดยสุ่มตัวอย่างผู้พูดอายุ 55-60 ปี
 และ 35-40 ปี จากกลุ่มคณาจารย์เพศหญิง จากคณะอักษรศาสตร์ และคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย ส่วนประชากรกลุ่มอายุ 15-20 ปี สุ่มตัวอย่างจากนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอน
 ปลาย โรงเรียนศึกษานารี

ผลการศึกษาพบว่า มีรูปแปรวรรณยุกต์โท 5 รูปแปร ได้แก่ กลาง-ตก [31], สูง-ตก [451], กลาง-ขึ้น-กลาง [343], กลาง-ขึ้น-ตก [341] และกลางระดับ-ตกข้างท้าย [332] การใช้รูปแปรวรรณยุกต์ทั้ง 5 รูป พบว่ามีความแตกต่างกันตามอายุของผู้พูดอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01 โดยผู้ใหญ่อายุ 55-60 ปี ใช้รูปแปร กลาง-ตก [31] มากที่สุดอย่างเห็นได้ชัด ส่วนผู้ใหญ่กลุ่ม 35-40 ปี ใช้รูปแปร กลาง-ตก [31] มากที่สุดเช่นกัน แต่ไม่มากจนเห็นได้ชัดเจนนัก ส่วนรูปแปรที่เด็กรุ่นใหม่ อายุ 10-20 ปี ใช้มากที่สุดคือรูปแปรแบบใหม่ กลาง-ขึ้น-กลาง [343] ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ที่สังเกตของคนทั่วไปว่าลักษณะเสียงวรรณยุกต์ลอย

ส่วนการแปรด้านวจนลีลา กลุ่มผู้ใหญ่ทั้ง 2 กลุ่ม มีการใช้รูปแปรวรรณยุกต์เหมือนและต่างจากเด็กรุ่นใหม่ ทุกกลุ่มอายุมีการใช้รูปแปร กลาง-ตก ในอัตราที่สูงขึ้นเมื่อมีความเป็นทางการเพิ่มขึ้น และมีการใช้รูปแปร กลาง-ขึ้น-กลาง ในอัตราที่สูงขึ้นเมื่อมีความเป็นทางการลดลง แต่กลุ่มผู้ใหญ่ทั้งสองกลุ่มมีความถี่ในการใช้รูปแปร กลาง-ตก มากกว่ากลุ่มเด็กรุ่นใหม่ และเด็กรุ่นใหม่มีความถี่ในการใช้รูปแปรกลาง-ขึ้น-กลางมากกว่ากลุ่มผู้ใหญ่

ผลการศึกษาจากงานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้ใหญ่ใช้รูปแปรวรรณยุกต์โทแตกต่างกับเด็กรุ่นใหม่อย่างเห็นได้ชัดเจน อย่างไรก็ตาม จากผลการศึกษาครั้งนี้รูปแปรกลาง-ตก ยังคงเป็นรูปแปรที่ใช้มากที่สุด ในอนาคตผู้วิจัยคาดว่าเสียงแบบเด็กรุ่นใหม่อาจเป็นที่นิยมใช้มากที่สุดในประเทศไทย งานวิจัยนี้จึงเป็นงานริเริ่มด้านการศึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของเสียงวรรณยุกต์ที่กำลังดำเนินอยู่ในภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ

ปิยฉัตร ปานโรจน์ (2534) ศึกษาลักษณะเชิงกลศาสตร์ของวรรณยุกต์ในภาษาไทย กรุงเทพฯ: การแปรตามกลุ่มอายุ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะเชิงกลศาสตร์ ได้แก่ ค่าความถี่มูลฐานและค่าระยะเวลาของวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ที่พูดโดยผู้บอกภาษา 3 กลุ่มอายุ ได้แก่ กลุ่มอายุ 50-60 ปี กลุ่มอายุ 30-40 ปี และกลุ่มอายุ 10-20 ปี ค่าทดสอบที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้เป็นค่าพยางค์เดียวในโครงสร้างพยางค์เป็น 5 แบบ และโครงสร้างพยางค์ตาย 3 แบบ มีพยัญชนะต้นเป็นพยัญชนะกัก ไม่ก้อง พ่นลมและไม่พ่นลม ใช้สระกลางต่ำ รวมเป็นค่าทดสอบจำนวน 31 คำ (ตารางที่ 2.8) ผู้บอกภาษาในงานวิจัยนี้เป็นผู้ที่อยู่ในชุมชนภาษาเดียวกัน เพศหญิงจำนวนทั้งสิ้น 30 คน รวมตัวอย่างคำที่ศึกษาทั้งสิ้น 930 คำ โดยคัดเลือก 310 คำ จากผู้บอกภาษาแต่ละกลุ่มเพื่อวิเคราะห์ด้วยวิธีทางกลศาสตร์ด้วยเครื่องวิเคราะห์คลื่นเสียง (sound spectrograph)

ตารางที่ 2.8 รายการคำทดสอบ คำพยางค์เดี่ยว จำนวน 31 คำ
 ที่มา: ปิยฉัตร ปานโรจน์ (2534)

พยางค์เป็น					พยางค์ตาย		
CVV	CVVA	CVVN	CVA	CVN	CWS	CVS	CV?
คา	คาว	การ	เกา	กั้น	-	-	-
ซ่า	ซ่าว	ถ่าน	เช่า	ตั้ง	ขาด	ขัด	กะ
ซ้า	ซ้าว	ก้าน	เข้า	กั้น	คาด	-	-
ค้ำ	เท้า	ค้ำน	เค้า	คั้น	-	คัด	คะ
ขา	ขาว	ขาน	เขา	ขัน	-	-	-

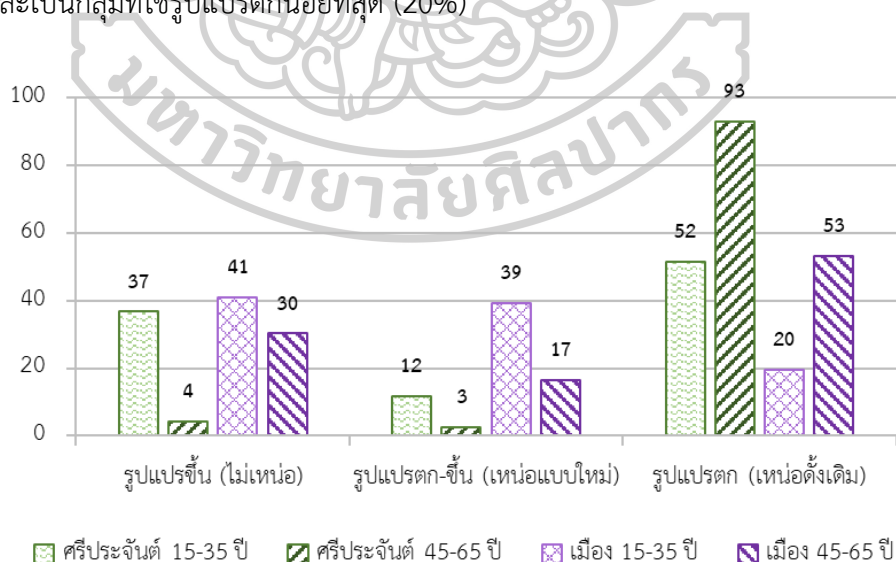
ผลการศึกษาพบข้อสรุปในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

- 1) ลักษณะเชิงกลศาสตร์ของวรรณยุกต์ในกลุ่มอายุ 50-60 ปี และกลุ่มอายุ 30-40 ปี ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นวรรณยุกต์โทในพยางค์ตายสระยาวที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
- 2) ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ทั้ง 5 หน่วยเสียงระหว่างกลุ่มผู้ใหญ่ (อายุ 50-60 ปี และ 30-40 ปี) กับกลุ่มเด็ก (อายุ 10-20 ปี) แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
- 3) พิสัยของค่าความถี่มูลฐานและลักษณะของการเปลี่ยนแปลงค่าความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์ตรีและวรรณยุกต์โทของกลุ่มผู้ใหญ่ (อายุ 50-60 ปี และ 30-40 ปี) พบว่าแตกต่างกับของกลุ่มเด็ก (อายุ 10-20 ปี) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
- 4) ค่าระยะเวลาของวรรณยุกต์สามัญ วรรณยุกต์ตรี และวรรณยุกต์โท ของกลุ่มผู้ใหญ่ (อายุ 50-60 ปี และ 30-40 ปี) แตกต่างกับกลุ่มเด็ก (อายุ 10-20 ปี) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
- 5) พิสัยของค่าความถี่มูลฐานและลักษณะของการเปลี่ยนแปลงค่าความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์เอก วรรณยุกต์สามัญ และวรรณยุกต์จัตวา ไม่มีการแปรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างผู้พูดทั้ง 3 กลุ่มอายุ
- 6) การแปรของค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ย พิสัยของค่าความถี่มูลฐาน และลักษณะของการเปลี่ยนแปลงค่าความถี่มูลฐาน ไม่ได้ขึ้นอยู่กับลักษณะโครงสร้างพยางค์ ความสั้น-ยาวของเสียงสระหรือประเภทของพยัญชนะท้าย แต่ขึ้นอยู่กับอายุของผู้พูด

รตญา กอบศิริกาญจน์ (2535) ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การแปรของวรรณยุกต์สูง-ตก ในภาษาถิ่นสุพรรณบุรีตามตัวแปรทางสังคมบางประการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการแปรของวรรณยุกต์สูง-ตกตามตัวแปรอายุของผู้พูด 2 กลุ่มอายุ คือ กลุ่มอายุน้อย (15-35 ปี) และกลุ่มอายุมาก (45-65 ปี) กลุ่มละ 20 คน มีตัวแปรถิ่นที่อยู่อาศัย 2 คือ ถิ่นในอำเภอเมือง และถิ่นอำเภอศรีประจันต์ ศึกษาข้อมูลภาษาจากการออกเสียงวรรณยุกต์สูง-ตก ที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาจำนวน 107 คน ในสถานการณ์แบบไม่เป็นทางการคนละ 20 คำ

ผลการการศึกษาพบว่าวรรณยุกต์สูง-ตกในภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรีมีเสียงวรรณยุกต์ 8 เสียง จำแนกตามความคล้ายกันของสัทลักษณะได้ 3 รูปแปร ดังนี้ 1) รูปแปรขึ้น มีเสียงย่อย 3 เสียง ได้แก่ต่ำ-ขึ้น [15] ต่ำ-ระดับ-ขึ้น [115] และกลาง-ระดับ-ขึ้น [335] 2) รูปแปรตก-ขึ้น มีเสียงย่อย 2 เสียง ได้แก่ กลางค่อนข้างต่ำ-ตก-ขึ้น [215] และกลาง-ตก-ขึ้น [325] และ 3) รูปแปรตก มีเสียงย่อย 3 เสียง ได้แก่ สูง-ตก [51] สูง-ระดับ-ตก [551] และสูง-ระดับ-ตกถึงกลางค่อนข้างต่ำ [552]

ผลการวิเคราะห์การแปรของวรรณยุกต์สูง-ตก ตามตัวแปรอายุและถิ่นที่อยู่ของผู้พูด (ภาพที่ 2.8) สรุปได้ว่ากลุ่มอายุมากที่อยู่ในอำเภอศรีประจันต์ใช้ลักษณะภาษาแบบ “เหน่อแบบดั้งเดิม” คือรูปแปร ตก มากที่สุด (93%) ส่วนกลุ่มอายุมากที่อยู่ในอำเภอเมือง และกลุ่มอายุน้อยที่อยู่ในอำเภอศรีประจันต์ ใช้รูปแปรทั้ง 3 รูปในอัตราใกล้เคียงกัน ส่วนกลุ่มอายุน้อยที่อยู่ในอำเภอเมือง ใช้รูปแปรขึ้น “ไม่เหน่อ” (41%) และรูปแปรตก-ขึ้น “เหน่อแบบใหม่” (40%) มากกว่ากลุ่มอื่น ๆ และเป็นกลุ่มที่ใช้รูปแปรตกน้อยที่สุด (20%)

ภาพที่ 2.8 การแปรของวรรณยุกต์สูง-ตกตามตัวแปรอายุและถิ่นที่อยู่อาศัย
ที่มา: ดัดแปลงจาก รตญา กอบศิริกาญจน์ (2535)

รพีพร สิทธิ (2549) ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นโคราช ตามรุ่นอายุและความสะดวกของการคมนาคม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาจากรายการคำพูดเทียบเสียง คล้ายพยางค์เป็น 12 คำ และพยางค์ตาย 4 คำ เก็บข้อมูลคำละ 10 ครั้ง โดยวิเคราะห์ด้วยวิธีทาง กลศาสตร์เฉพาะครั้งที่ออกเสียงชัดเจนที่สุด 5 ครั้ง

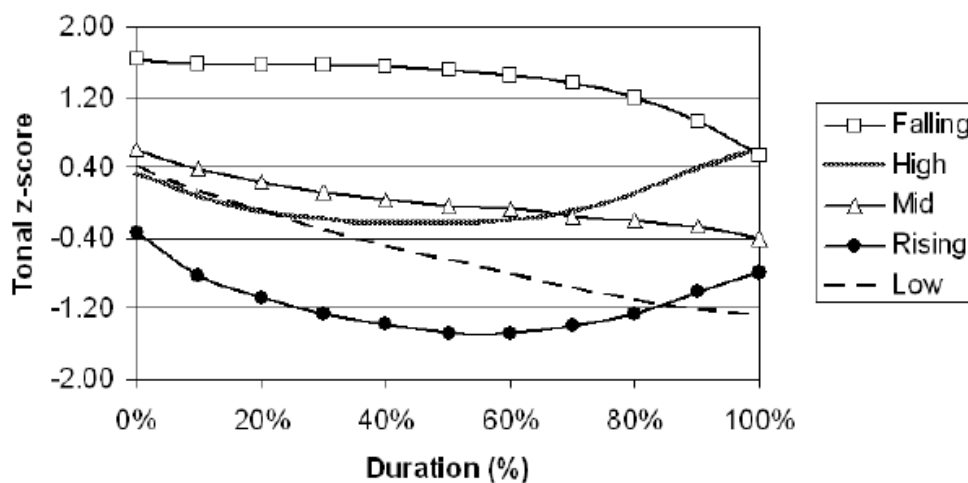
ผลการศึกษาพบว่าคนโคราชทั้ง 3 รุ่นอายุ ได้แก่ (1) ผู้บอกภาษาอายุ 15-20 ปี (2) ผู้บอกภาษาอายุ 40-45 ปี และ (3) ผู้บอกภาษาอายุ 60 ปีขึ้นไป ในพื้นที่เก็บข้อมูล 2 จุด คือ ตำบลที่มีการคมนาคมสะดวก และตำบลที่มีการคมนาคมไม่สะดวก ผู้บอกภาษาทุกคนยังคงใช้ระบบ วรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นโคราชมี 4 หน่วยเสียง ได้แก่ หน่วยเสียงต่ำระดับขึ้น กลางเลื่อนลง ต่ำตก และสูงตก และมีสัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นโคราชอยู่ โดยพบว่า ณ จุดเก็บข้อมูลตำบล ที่มีการคมนาคมไม่สะดวกมีการแยกเสียงรวมเสียงแบบ A1-234 ซึ่งเป็นลักษณะที่ตรงกับรูปแบบการ แยกเสียงของภาษาไทยถิ่นโคราชในงานวิจัยของวิจิตร ณ ภาณุพงศ์ (2527) ในขณะที่จุดเก็บข้อมูลที่มี การคมนาคมสะดวกมีการแยกเสียงแบบ A123-4 เหมือนงานวิจัยภาษาไทยถิ่นโคราชของพิณรัตน์ อัครวัฒน์กุล (2546) ซึ่งปรากฏในภาษาไทยถิ่นอีสานด้วย ส่วนประเด็นตัวแปรอายุ พบว่า ว.1 (ต่ำตก ขึ้น) ของผู้บอกภาษารุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไปทั้ง 2 พื้นที่ มีอัตราการปรากฏของเสียงย่อยต่ำระดับขึ้น ซึ่ง คล้ายคลึงกับหน่วยเสียง ว.1 ที่ศึกษาโดยวิจิตร ณ ภาณุพงศ์ มากกว่าเสียงย่อยอื่น ๆ แสดงให้เห็นว่า หน่วยเสียงวรรณยุกต์นี้อาจเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือในขนาดหน่วยเสียงย่อยของ ว.1 อาจ เปลี่ยนไปจากเสียงต่ำระดับไปเป็นเสียงต่ำตกขึ้น ซึ่งเป็นเสียงที่ปรากฏมากในผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-20 ปี และ รุ่นอายุ 40-45 ปี แต่เป็นการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยในระดับที่ผู้พูดและผู้ฟังอาจ ไม่ได้ยินความแตกต่างของเสียงทั้งสอง อย่างไรก็ตาม รพีพรอภิปรายว่าผลการศึกษานี้อาจเป็นความ แตกต่างที่เกิดจากวิธีการวิเคราะห์ที่แตกต่างกันของงานวิจัยในอดีตของวิจิตร ณ ภาณุพงศ์ ที่อาศัยการ ฟังเพียงอย่างเดียว ในขณะที่งานวิจัยนี้อาศัยเครื่องมือทางกลศาสตร์จึงทำให้ผลการวิเคราะห์ ละเอียดยิ่งขึ้น จึงทำให้พบการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว นอกจากนี้ผลการศึกษายังพบการปรากฏ ของหน่วยเสียงย่อยอื่น ๆ ในแต่ละหน่วยเสียงวรรณยุกต์ซึ่งอาจได้รับอิทธิพลมาจากภาษาไทยถิ่นอื่น ๆ เช่น ภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือภาษาไทยถิ่นอีสาน ก็เป็นไปได้

สุนทรินทร์ แสงงาม (2549) ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การแปรของคำศัพท์และวรรณยุกต์ตาม กลุ่มอายุและทัศนคติในภาษาโชน (ไทดำ) ที่พูดในอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี โดยแบ่งตัวแปรอายุ ออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มอายุ 12-25 ปี, 35-45 ปี และ 55-65 ปี และใช้แบบสอบถามทัศนคติต่อ ภาษาในการแบ่งตัวแปรทัศนคติออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่มีทัศนคติบวกต่อภาษาโชน กลุ่มที่มี ทัศนคติกลางต่อภาษาโชน และกลุ่มที่มีทัศนคติลบต่อภาษาโชน เก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาทั้งเพศชาย และเพศหญิง รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 60 คน จากตำบลหนองปรัง อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ศึกษาาระบบและสัทลักษณะของวรรณยุกต์โดยใช้คำพูดเทียบเสียงที่เป็นคำพยางค์เดียวจำนวน 9 คำ

เพื่อเป็นตัวแทนของคำในช่องต่าง ๆ ของกล่องวรรณยุกต์ของเก็ดนี่ (Gedney, 1972) จากผู้บอกภาษาจำนวน 32 คนเท่านั้น ผลการศึกษาทัศนคติต่อภาษาพบว่าผู้บอกภาษากลุ่มอายุ 55-65 ปี มีทัศนคติบวกต่อภาษาโห่งมากที่สุด ส่วนผู้บอกภาษากลุ่มอายุ 15-25 ปี เป็นผู้ที่ทัศนคติลบต่อภาษาโห่งมากที่สุด และเป็นกลุ่มที่ใช้คำศัพท์ภาษาโห่งน้อยที่สุด แต่ในภาพรวมพบว่าผู้บอกภาษามีทัศนคติบวกต่อภาษาโห่งทั้งด้านคำศัพท์และวรรณยุกต์มากกว่าภาษาไทยกรุงเทพฯ อย่างไรก็ตามพบว่าทัศนคติไม่มีผลด้านวรรณยุกต์ พบว่าผู้บอกภาษาทุกคนใช้ระบบวรรณยุกต์ของภาษาโห่งซึ่งมี 6 หน่วยเสียง แต่มีการใช้สัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ของภาษาอื่นที่แตกต่างกับสัญลักษณ์ของภาษาโห่งบ้างซึ่งเป็นการแปรอิสระ ไม่พบว่ามีความสัมพันธ์กับตัวแปรอายุและทัศนคติต่อภาษา

เอกพล กันทอง (2550) ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นเชียงใหม่ตามกลุ่มอายุ เพื่อศึกษาการแปรของวรรณยุกต์ในคำพูดต่อเนื่องและเปรียบเทียบกับผลการศึกษาวรรณยุกต์ในคำพูดเดี่ยว ตัวแปรทางภาษาในงานวิจัยนี้มี 3 ตัวแปร ได้แก่ วรรณยุกต์สูงระดับ-ตก วรรณยุกต์กลาง-ขึ้นในพยางค์ตายเสียงสั้น และวรรณยุกต์ต่ำ-ขึ้นที่ปรากฏกับพยัญชนะต้น /p, t, c, k/ ตัวแปรทางสังคมคือกลุ่มอายุ 3 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน รวมเป็น 30 คน ส่วนข้อมูลคำพูดเดี่ยวได้มาจากผู้บอกภาษากลุ่มเดียวกันโดยคัดเลือกมาเพียงกลุ่มอายุละ 3 คน รวมเป็น 9 คน ผลการศึกษาพบว่าทั้ง 3 ตัวแปรภาษาในบริบทคำพูดต่อเนื่อง รูปแปรดั้งเดิมในภาษาไทยถิ่นเชียงใหม่ยังคงมีอัตราการใช้สูง และยิ่งอายุน้อยลงความถี่ในการใช้รูปแปรดั้งเดิมก็ลดลงไปด้วย ซึ่งแสดงให้เห็นว่ารูปแปรดั้งเดิมมีแนวโน้มที่จะหายไป ส่วนในบริบทคำพูดเดี่ยว รูปแปรดั้งเดิมยังคงใช้เป็นปกติทั้งวรรณยุกต์กลาง-ขึ้น และวรรณยุกต์ต่ำ-ขึ้น ยกเว้นวรรณยุกต์สูงระดับ-ตก ที่มีรูปแปรใหม่ในอัตราสูงในกลุ่มอายุ 50-60 ปี และ 10-20 ปี ผู้วิจัยจึงคาดเดาว่าในอนาคตรูปแปรดั้งเดิมนี้อาจสูญหายไป

กัญญา เทพบริรักษ์ (Thepboriruk, 2010) เขียนบทความเรื่อง Bangkok Thai Tones Revisted งานวิจัยนี้ศึกษาเปรียบเทียบการออกเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยมาตรฐานตามตัวแปร 3 ช่วงอายุ ได้แก่ วัยรุ่น (18-24 ปี) วัยกลางคน (30-40 ปี) และวัยสูงอายุ (50 ปีขึ้นไป) ผลการศึกษาค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ทั้ง 5 หน่วยเสียงของผู้บอกภาษาทั้ง 3 ช่วงอายุ พบว่าสัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ทั้ง 5 เสียง แตกต่างกับผลการศึกษาของเอ็บบรัมสัน (Abramson, 1962) โดยเฉพาะวรรณยุกต์ตรีที่มีการเปลี่ยนสัญลักษณ์จากเดิมเป็นเสียงสูง-ขึ้นและตกตอนท้าย (กราฟเส้นโค้ง) เปลี่ยนเป็นเสียงสูง-ตกและขึ้น (กราฟเส้นเว้า) และพบว่าในกลุ่มวัยรุ่นมีจุดเริ่มต้นของวรรณยุกต์เอกที่สูงขึ้นมาถึงในระดับเดียวกับจุดเริ่มต้นของวรรณยุกต์ตรี (ภาพที่ 2.9) ในขณะที่งานของเอ็บบรัมสันวรรณยุกต์เอกมีจุดเริ่มต้นอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ (ภาพที่ 2.1) ซึ่งแสดงให้เห็นแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงสัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ภาษาไทยในอนาคต

ภาพที่ 2.9 ค่าความถี่มาตรฐานแสดงสัทลักษณะทางกลศาสตร์ของวรรณยุกต์ภาษาไทยในคำพูดเดี่ยวของผู้บอกภาษาถิ่นกรุงเทพฯ กลุ่มวัยรุ่น (18-24 ปี)
ที่มา: Thepboriruk (2010)

รัชฎาภรณ์ ผลยะฤทธิ์ (2558) ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การแปรเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดสงขลาตามตัวแปรอายุและถิ่นที่อยู่ของผู้พูด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการแปรของระบบวรรณยุกต์และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรอายุและถิ่นที่อยู่ และเพื่อศึกษาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดสงขลาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยเก็บข้อมูลจากผู้พูดภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดสงขลาจำนวน 72 คน จาก 3 กลุ่มอายุ ได้แก่ กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มวัยกลางคน และกลุ่มวัยรุ่น ที่อาศัยอยู่ใน 8 กลุ่มพื้นที่โดยไม่จำกัดคุณสมบัติด้านเพศของผู้บอกภาษา ใช้รายการคำจากแนวคิดกล่องทดสอบวรรณยุกต์ของเก็ดนีย์ (Gedney, 1972) จำนวน 80 คำเพื่อวิเคราะห์ระบบเสียงวรรณยุกต์ด้วยการฟัง และใช้รายการคำชุดเทียบเสียงจำนวน 20 คำ เพื่อวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์โดยใช้วิธีการทางกลศาสตร์เพื่อสนับสนุนผลจากการฟัง

ผลการศึกษาพบว่าในภาพรวมตัวแปรอายุมีผลต่อการแปรและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดสงขลา โดยผู้บอกภาษากลุ่มวัยรุ่นใช้รูปแปรเสียงวรรณยุกต์ที่ต่างไปจากผู้บอกภาษาในกลุ่มผู้สูงอายุ ส่วนผู้บอกภาษากลุ่มวัยกลางคนมีการใช้ทั้งรูปแปรที่ปรากฏใช้ในผู้บอกภาษากลุ่มผู้สูงอายุและกลุ่มวัยรุ่น ซึ่งสะท้อนให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดสงขลาว่ารูปแปรที่ใช้ในผู้บอกภาษากลุ่มวัยรุ่นมีแนวโน้มที่จะใช้มากขึ้นต่อไปในอนาคต ส่วนรูปแปรที่ใช้ในผู้บอกภาษากลุ่มผู้สูงอายุมีแนวโน้มที่จะมีการใช้ลดลงเรื่อย ๆ และหมดไปในที่สุด ปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญต่อการแปรของเสียงวรรณยุกต์ได้แก่ ธรรมชาติของภาษาที่ย่อมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และการออกเสียงวรรณยุกต์ให้ง่ายขึ้นเพื่อความสะดวกในการใช้

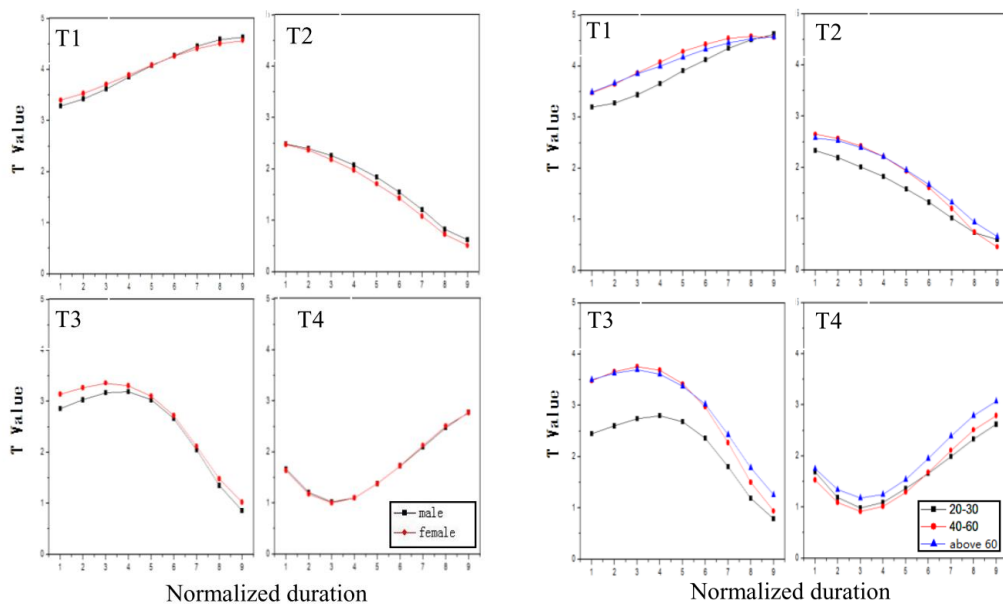
ภาษาซึ่งเป็นปัจจัยภายใน ส่วนปัจจัยภายนอก คือ การสัมผัสภาษา โดยเป็นการสัมผัสกันระหว่างภาษาถิ่นย่อยของภาษาถิ่นเดียวกัน ซึ่งได้แก่การรับอิทธิพลจากภาษาของผู้พูดในกลุ่มพื้นที่สงขลา 1 ซึ่งเป็นชุมชนเมือง ศูนย์กลางด้านการท่องเที่ยว และแหล่งสถานศึกษา และการสัมผัสกันระหว่างภาษาถิ่นหนึ่งกับภาษาอีกถิ่นหนึ่งของภาษาเดียวกัน คือการได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยมาตรฐานจากการสื่อสารในสถานศึกษา ส่วนตัวแปรถิ่นที่อยู่ของผู้พูดพบว่า ผู้พูดภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดสงขลาทั้ง 8 กลุ่มพื้นที่ ใช้ระบบวรรณยุกต์ 7 หน่วยเสียงเหมือนกัน แต่ในบางกลุ่มพื้นที่มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนเป็นระบบวรรณยุกต์ 6 หน่วยเสียง โดยอาจมีการรวมวรรณยุกต์ที่ 4 (วรรณยุกต์ *B4) และวรรณยุกต์ที่ 7 (วรรณยุกต์ *C4) เป็นหน่วยเสียงเดียวกัน ส่วนสัทลักษณะของวรรณยุกต์มีรูปแบบที่แตกต่างกันออกไปตามถิ่นที่อยู่ของผู้พูด ทำให้สามารถแบ่งภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดสงขลาออกเป็นภาษาถิ่นย่อยได้ 6 ถิ่นย่อย ได้แก่ 1. ภาษาถิ่นย่อยสงขลาตะวันตก 2. ภาษาถิ่นย่อยสงขลาใต้ตอนบน 3. ภาษาถิ่นย่อยตะวันออก 4. ภาษาถิ่นย่อยใต้ตอนล่าง 5. ภาษาถิ่นย่อยสงขลาเหนือตอนล่าง 6. ภาษาถิ่นย่อยสงขลาเหนือตอนบน

2.4 งานวิจัยเกี่ยวกับสัทศาสตร์เชิงสังคม

งานวิจัยที่ศึกษาการแปรของวรรณยุกต์ตามแนวทางสัทศาสตร์เชิงสังคม ได้แก่ วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอกเรื่อง A Sociophonetic Study on Tonal Variation of the ถิ่น Wu↔xi ↔and Sha1Ingha0i ของจาง (Zhang, 2014) ที่ศึกษาการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาถิ่น Wu↔xi↔และภาษาถิ่น Sha1Ingha0i โดยเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาที่เป็นผู้พูดภาษา Sha1Ingha0i จำนวน 80 คน (จากพื้นที่ในเมือง 20 คน และ 60 คน จากพื้นที่ในชนบท 3 แห่ง) และเป็นผู้พูดภาษาถิ่น Wu↔ จำนวน 40 คน (จากพื้นที่ในเมือง 20 คน และอีก 20 คนมาจากพื้นที่ในชนบท) ทั้งนี้พื้นที่ในชนบทเป็นพื้นที่ที่มีสำเนียงภาษาถิ่นของตนเอง และพื้นที่ในเมืองที่ใช้ภาษาจีนกลาง จากผู้บอกภาษาทั้ง 6 กลุ่มพื้นที่ เป็นผู้บอกภาษาทั้งเพศชายและเพศหญิง จาก 2 รุ่นอายุ ได้แก่ รุ่นอายุ 18-23 ปี และรุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป รุ่นอายุละ 5 คน รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 120 คน ผลการศึกษาพบว่าผู้บอกภาษาในชนบท โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บอกภาษารุ่นอายุน้อยมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงมาใช้ภาษาจีนกลางมากกว่าใช้ภาษาถิ่นของตนเอง

นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยของเหลียงและเหมิง (Liang & Meng, 2011) เรื่อง A Sociophonetic Study on Tones of Chongqing Mandarin in Gender and Age Difference ศึกษาการแปรของสัทศาสตร์เชิงสังคมในเสียงวรรณยุกต์คำพูดเดี่ยวของภาษาถิ่นฉงชิ่งซึ่งอยู่ทางตะวันตกเฉียงใต้ของแมนดาริน ภาษาถิ่นนี้มีวรรณยุกต์ 4 หน่วยเสียง ได้แก่ T1 (Yinping), T2 (Yangping), T3 (Shangsheng) และ T4 (Qusheng) โดยเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาจำนวน 30 คน จากคนพื้นเมืองฉงชิ่งที่มีพ่อแม่เป็นชาวพื้นเมืองของฉงชิ่ง ตัวแปรเพศแบ่งเป็นผู้บอกภาษาเพศหญิง

และเพศชาย ส่วนตัวแปรอายุแบ่งเป็น 3 รุ่นอายุ ได้แก่ รุ่นอายุ 20-30 ปี จำนวน 14 คน รุ่นอายุ 40-60 ปี จำนวน 9 คน และรุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 7 คน โดยวิเคราะห์ทางกลศาสตร์เพื่อศึกษาค่าถี่มูลฐาน (F0) และระยะเวลาของเสียงวรรณยุกต์ เพื่อหาความแตกต่างของเสียงวรรณยุกต์ในคำพูดเดี่ยว ผลการศึกษาพบว่าตัวแปรอายุมีผลอย่างมากกับการแปรของระดับเสียงวรรณยุกต์ โดยเฉพาะวรรณยุกต์ T3 ที่จะมีระดับเสียงแปรผันตามรุ่นอายุ กล่าวคือระดับเสียงจะสูงขึ้นเพิ่มขึ้นเมื่ออายุเพิ่มขึ้น ส่วนตัวแปรเพศไม่มีผลต่อการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาถิ่นฉงชิ่ง (ภาพที่ 2.10)

ภาพที่ 2.10 กราฟเปรียบเทียบสัทลักษณะของวรรณยุกต์ตามตัวแปรเพศ (ชาย) และตัวแปรอายุ (ขวา)ของภาษาถิ่นฉงชิ่ง

ที่มา: Liang and Meng (2011: 1231-1232)

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเห็นได้ชัดว่าทัศนคติต่อภาษาเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งต่อการแปรของภาษาและการเลือกใช้ภาษา รวมถึงสามารถทำนายแนวโน้มของภาษาในอนาคตได้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาทัศนคติต่อภาษาของคนอำเภอกำแพงแสนว่ามีความสัมพันธ์กับการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนอย่างไร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดหัวข้อในการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ประเด็น คือ เครื่องมือและอุปกรณ์ พื้นที่ในการเก็บข้อมูลและผู้บอกภาษา การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

1. เครื่องมือและอุปกรณ์

1.1 อุปกรณ์เก็บข้อมูลภาคสนาม

1. เครื่องแท็บเล็ต iPad 3 ขนาดหน้าจอ 9.7 นิ้ว จอแสดงผล 1536x2048 พิกเซล ใช้ในการแสดงภาพประกอบรายการคำทดสอบที่บันทึกไว้โดยใช้โปรแกรม PowerPoint ทดแทนการใช้บัตรคำเพื่อลดปัจจัยรบกวนในการเก็บข้อมูลจากปัญหาด้านการมองเห็น และอุปสรรคจากการอ่านหนังสือไม่ได้ของผู้บอกภาษา และลดอิทธิพลจากการอ่านภาษาไทยมาตรฐาน เพื่อให้การเก็บข้อมูลได้เสียงพูดที่เป็นธรรมชาติมากที่สุด

2. เครื่องบันทึกเสียงขนาดเล็ก ยี่ห้อ Sony (IC Recorder ICD-SX734) โดยตั้งค่าการบันทึกที่มีความละเอียดสูงสุด (LPCM 44.1KHz/16bit)

3. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัยและหนังสือแสดงความยินยอมการเข้าร่วมโครงการวิจัย

4. แบบบันทึกประวัติผู้บอกภาษา

5. แบบทดสอบทัศนคติของผู้บอกภาษาที่มีต่อภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน จำนวน 10 ข้อ

6. รายการคำทดสอบที่ใช้วิเคราะห์วรรณยุกต์

ตารางที่ 3.1 รายการคำทดสอบคำพูดเดี่ยวชุดคู่เทียบเสียง 29 คำ
ที่มา: ดัดแปลงจาก พิณรัตน์ อัครวัฒน์กุล (2546)

โครงสร้างพยางค์	หน่วยเสียงวรรณยุกต์				
	สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
CW /k ^h -/	คา	ข้า	ค่า	ค้ำ	ชา
CW /t ^h -, p ^h -/	ทา	ฝ่า	ฝ้า	ท้ำ	ผา
CW /p-/	ปา	ป่า	ป้า	ป้ำ	ป่า
CVC /-at, -ap/	-	ขัด ถัด ปัด	-	คัด ทัด พัด ทับ	-
CWC /-aat, -aap/	-	ขาด ถาด ปาด	คาด ทาส/ธาตุ พาด ทาบ	-	-

6.1 รายการคำทดสอบคำพูดเดี่ยว จำนวน 50 คำ เป็นคำทดสอบที่ใช้วิเคราะห์ วรรณยุกต์ จำนวน 29 คำ ซึ่งประกอบด้วยคำพยางค์เป็น (CV) คำพยางค์ตายสระสั้น (CVC) และคำพยางค์ตายสระยาว (CVCV) โดยกำหนดให้เป็นชุดคู่เทียบเสียงที่ควบคุมสระและประเภทของพยัญชนะต้นเพื่อลดอิทธิพลของระดับเสียงต่อค่าความถี่มูลฐานของเสียงสระที่ใช้ในการวิเคราะห์ (ตารางที่ 3.1) โดยจัดลำดับคำทดสอบทั้ง 5 วรรณยุกต์สลับที่กันพร้อมทั้งแทรกคำหลอก จำนวน 21 คำ เช่น ต้ม นก กบ อ้า ม้า (ตารางที่ 3.2) เพื่อให้รายการคำทดสอบมีความหลากหลายและลดการคาดเดาของผู้บอกภาษา

ตารางที่ 3.2 รายการคำหลอก 21 คำ

ที่มา: ดัดแปลงจากกล่องทดสอบวรรณยุกต์ของเก็ดนีย์ (Gedney, 1972: 483)

พยัญชนะต้นดั้งเดิม	วรรณยุกต์ดั้งเดิม				
	พยางค์เป็น			พยางค์ตาย	
	*A	*B	*C	*DL	*DS
กลุ่ม 1 (อักษรสูง) เสียงเสียดแทรก ไม่ก้อง เช่น *s *hm *p ^h	หมา หู	สี่	ห้า	หาบ	สุก
กลุ่ม 2 (อักษรกลาง) เสียงหยุด ไม่พ่นลม ไม่ก้อง เช่น *p *t *k	ตา	แก้ว	ต้ม	ปีก	กบ
กลุ่ม 3 (อักษรกลาง) เสียงก้องนำด้วยการกักที่เส้นเสียง เช่น *ʔ *ʔb *ʔd	อา	บ่าว	อ้า	ดอก	ดิบ
กลุ่ม 4 (อักษรต่ำ) เสียงก้อง เช่น *b *m *n *l *z	นา	พ่อ	ม้า	มีด	นก

6.2 รายการคำทดสอบคำพูดต่อเนื่อง (เป็นนามวลีและกริยาวลี 2-3 พยางค์) จำนวน 10 คำ (ตารางที่ 3.3) ในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยจะให้ผู้บอกภาษาดูภาพประกอบรายการคำพูดต่อเนื่องแล้วถามคำถามเพื่อให้ผู้บอกภาษาพูดคำทดสอบเป็นวลีหรือประโยคเพื่ออธิบายภาพด้วยวจนลีลาการพูดแบบต่อเนื่อง เช่น

ผู้วิจัย : “ช่างก่อสร้างกำลังทำอะไรคะ ?” ภาพที่ 3.1 (ซ้าย)

ผู้บอกภาษา : “ช่างกำลังมุงหลังคา” หรือ “กำลังมุงหลังคา”

ผู้วิจัย : “ผู้ชายที่มีอาชีพขายของเราเรียกว่าอะไรคะ ?” ภาพที่ 3.1 (ขวา)

ผู้บอกภาษา : “ผู้ชายเรียกพ่อค้า ผู้หญิงเรียกแม่ค้า”

โดยพยางค์เป้าหมายเป็นพยางค์เน้นหนักในตำแหน่งท้าย จำนวน 7 คำ (เป็นนามวลี 6 วลี และกริยาวลี 1 วลี) ได้แก่ หลังคา ต้มข้าว ของมีคั่ว ราวตากผ้า พ่อค้า ปวดขา หน้าผา และพยางค์เป้าหมายเป็นพยางค์เน้นหนักในตำแหน่งต้น จำนวน 3 คำ (เป็นกริยาวลี 3 วลี) ได้แก่ ทาสี ผู่ แต่งโม หัวท่าย ซึ่งจะวิเคราะห์ข้อมูลคำพูดต่อเนื่องของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม จำนวน 10 คน และกลุ่มใจกลางอำเภอกำแพงแสนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 60 คน

ตารางที่ 3.3 รายการคำทดสอบคำพูดต่อเนื่อง ชุดคู่เทียบเสียง 10 คำ

โครงสร้างพยางค์	หน่วยเสียงวรรณยุกต์				
	สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
CW /k ^h -/	หลัง <u>คา</u>	ต้ม <u>ข้าว</u>	ของ <u>มี</u> คั่ว	<u>พ่อ</u> ค้า	<u>ปวด</u> ขา
CW /t ^h -, p ^h -/	<u>ทาสี</u>	<u>ผู่</u> แต่งโม	<u>ราว</u> ตากผ้า	<u>หัว</u> ท่าย	<u>หน้า</u> ผา

ภาพที่ 3.1 ภาพประกอบการเก็บข้อมูลคำพูดต่อเนื่อง “หลังคา” (ซ้าย) “พ่อค้า” (ขวา)

ดังนั้นในการวิเคราะห์ผลและรายงานผลการวิเคราะห์ทุกวรรณยุกต์นั้นในคำพูดเดี่ยววรรณยุกต์สามัญและวรรณยุกต์จัตวาจะมีคำพูดเดี่ยววรรณยุกต์ละ 3 คำ วรรณยุกต์โทและวรรณยุกต์ตรีจะมีคำพูดเดี่ยววรรณยุกต์ละ 7 คำ ส่วนวรรณยุกต์เอกจะมีคำพูดเดี่ยวจำนวน 9 คำ ส่วนในคำพูดต่อเนื่องวรรณยุกต์ทั้ง 5 วรรณยุกต์ จะมีคำพูดต่อเนื่องวรรณยุกต์ละ 2 คำ

1.2 อุปกรณ์วิเคราะห์ข้อมูล

1. โปรแกรม Praat (version 6.0.23) (Boersma and Weenink, 2015)
2. โปรแกรม Microsoft Office Excel 365
3. โปรแกรมทดสอบทางสถิติเพื่อการคำนวณสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ครอเมอร์ส วี (Cramér's V) ที่มีชื่อเต็มว่า Cramér's phi

2. พื้นที่ในการเก็บข้อมูลและผู้บอกภาษา

2.1 การกำหนดพื้นที่ในการเก็บข้อมูล

การศึกษาการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน กำหนดพื้นที่ในการเก็บข้อมูลทัศนคติต่อภาษาและข้อมูลเสียงของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเป็น 2 พื้นที่ ได้แก่ พื้นที่ใจกลาง (central) และพื้นที่ชายขอบ (marginal) รายละเอียดดังนี้ (ภาพที่ 3.2)

1. พื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสน ผู้วิจัยกำหนดพื้นที่เก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาที่อาศัยอยู่บริเวณใจกลางอำเภอกำแพงแสนที่ไม่ติดกับเขตการปกครองของจังหวัดอื่นไว้ 2 พื้นที่ คือ

1.1 พื้นที่ที่ไม่ติดกับเขตการปกครองของจังหวัดอื่น (อักษรย่อที่ใช้ คือ CA) ได้แก่ ตำบลกำแพงแสน ตำบลทุ่งกระพังโหม ตำบลรางพิกุล ตำบลทุ่งบัว และหมู่ 10 หมู่ 11 และหมู่ 23 ของตำบลสระสี่มุม ผู้บอกภาษาในกลุ่มพื้นที่นี้ประกอบอาชีพหลากหลาย เช่น ค้าขาย รับจ้าง และเกษตรกร ตําแหน่งที่ตั้งของที่อาศัยอยู่ในชุมชนใหญ่ ใกล้ตลาด และโรงเรียน

1.2 พื้นที่ที่เป็นที่ตั้งของเมืองโบราณกำแพงแสน (อักษรย่อที่ใช้ คือ CB) ได้แก่ หมู่ 3 หมู่ 4 และหมู่ 5 ของตำบลทุ่งขวาง ผู้บอกภาษาในพื้นที่นี้ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและปลูกสร้างที่พักอาศัยในพื้นที่ทำกิน การคมนาคมไม่สะดวก และค่อนข้างอยู่ไกลจากชุมชน

2. พื้นที่ชายขอบอำเภอกำแพงแสน ผู้วิจัยกำหนดพื้นที่เก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาที่อาศัยอยู่บริเวณชายขอบอำเภอกำแพงแสนไว้ 4 พื้นที่ คือ

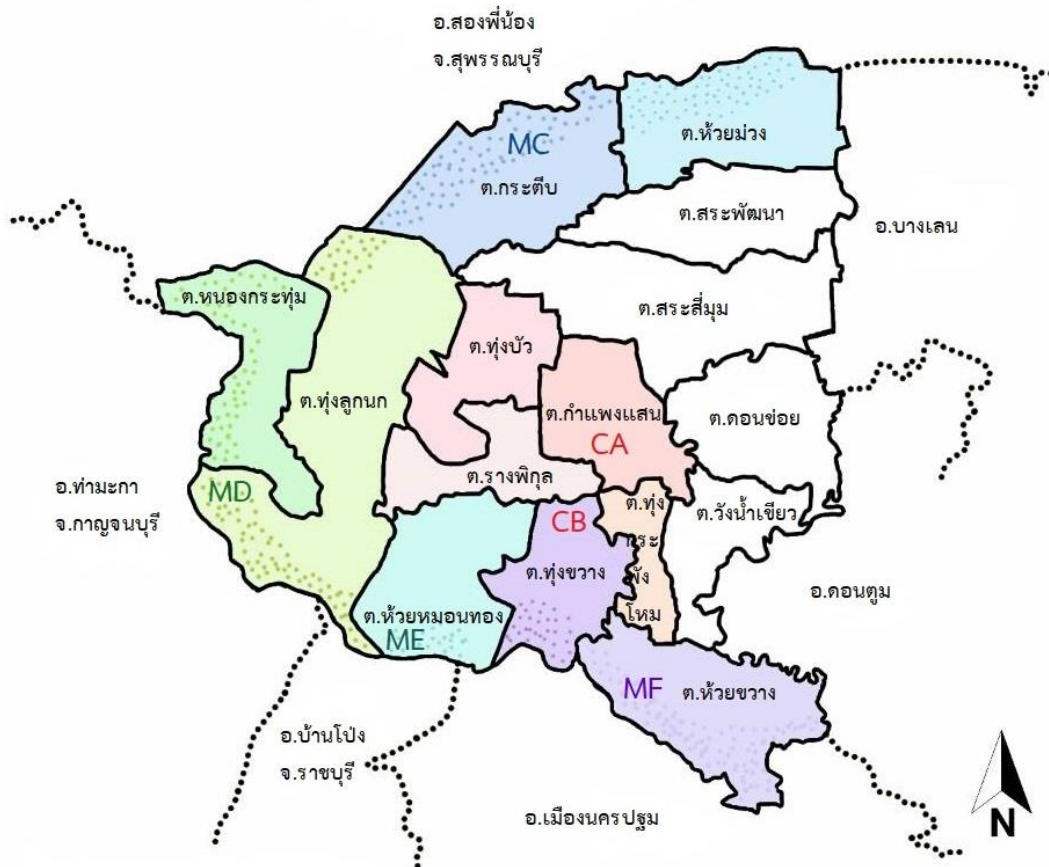
2.1 พื้นที่ที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี (อักษรย่อที่ใช้ คือ MC) ได้แก่ ตำบลหนองกระทุ่ม ตำบลทุ่งลูกนก ตำบลกระต๊อบ และตำบลห้วยม่วง

2.2 พื้นที่ที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอดำมะรงค์ จังหวัดกาญจนบุรี (อักษรย่อที่ใช้ คือ MD) ได้แก่ ตำบลหนองกระทุ่ม และตำบลทุ่งลูกนก

2.3 พื้นที่ที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี (อักษรย่อที่ใช้ คือ ME) ได้แก่ หมู่ 9 ของตำบลทุ่งลูกนกและหมู่ 2 และหมู่ 3 ของตำบลห้วยหมอนทอง

2.4 พื้นที่ที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอเมืองนครปฐม (อักษรย่อที่ใช้ คือ MF) ได้แก่ ตำบลทุ่งขวาง และตำบลห้วยขวาง

แผนที่อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

ภาพที่ 3.2 พื้นที่ในการเก็บข้อมูลในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

2.2 การคัดเลือกผู้บอกภาษา

คัดเลือกผู้บอกภาษา ด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (judgment sampling) จากผู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดโดยผู้บอกภาษาที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ มีจำนวนทั้งสิ้น 210 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1. ผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม (อักษรย่อที่ใช้ คือ BK) จำนวน 10 คน เป็นผู้บอกภาษาที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี และเป็นผู้ที่ออกเสียงภาษาไทยได้ชัดเจนถูกต้อง มีอายุระหว่าง 30-55 ปี แบ่งออกเป็นผู้บอกภาษาเพศหญิง 5 คน และผู้บอกภาษาเพศชาย 5 คน

2. ผู้บอกภาษากลุ่มกำแพงแสน เป็นผู้บอกภาษาเพศหญิง 90 คน และผู้บอกภาษาเพศชาย 90 คน รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 180 คน จำแนกออกตามช่วงอายุได้ 3 รุ่นอายุ โดยกำหนดให้แต่ละรุ่นอายุมีช่วงห่างกัน 5 ปี เพื่อหลีกเลี่ยงการเหลื่อมซ้อนระหว่างอายุของผู้บอกภาษา ดังนี้

2.1 อายุ 60 ปี ขึ้นไป เพศหญิง 30 คน และเพศชาย 30 คน รวมทั้งสิ้น 60 คน

2.2 อายุ 30-55 ปี เพศหญิง 30 คน และเพศชาย 30 คน รวมทั้งสิ้น 60 คน

2.3 อายุ 15-25 ปี เพศหญิง 30 คน และเพศชาย 30 คน รวมทั้งสิ้น 60 คน

3. ผู้บอกภาษากลุ่มกำแพงแสนรุ่นเด็ก เป็นผู้บอกภาษาจากพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสน ที่มีอายุต่ำกว่า 12 ปี เพศหญิง 10 คน และเพศชาย 10 คน รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 20 คน ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูลผู้บอกภาษารุ่นอายุต่ำกว่า 12 ปีด้วย เนื่องจากผู้บอกภาษารุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไปหลายคนกล่าวว่าคนกำแพงแสนจะพูดเหนือเฉพาะคนรุ่นอายุมาก ส่วนเด็ก ๆ รุ่นใหม่ไม่พูดเหนือกันแล้ว ผู้วิจัยจึงสนใจทดลองเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษารุ่นเด็ก เพื่อนำมาพิจารณาประกอบกับความคิดเห็นของผู้บอกภาษารุ่นอายุมากดังกล่าว โดยจะเสนอผลการศึกษาข้อมูลจากผู้บอกภาษารุ่นเด็กในบทที่ 10 สรุปและอภิปรายผล)

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้บอกภาษา ด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (judgment sampling) โดยขอข้อมูลรายชื่อผู้บอกภาษาจากผู้นำชุมชนในพื้นที่ เพื่อคัดเลือกผู้บอกภาษาที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนด ดังนี้

(1) ผู้บอกภาษาเป็นคนที่อยู่ในพื้นที่อำเภอกำแพงแสน มีพ่อแม่เป็นคนไทยที่ไม่มีเชื้อสายชาติพันธุ์ ตั้งรกรากในพื้นที่อำเภอกำแพงแสน ผู้บอกภาษาเกิดและเติบโตในอำเภอกำแพงแสน และไม่เคยย้ายไปอาศัยนอกเขตอำเภอกำแพงแสน หากมีการโยกย้าย ต้องไม่นานเกิน 1 ปี เพื่อลดปัจจัยการซึมซับสำเนียงจากพื้นที่อื่น

(2) ผู้บอกภาษามีวุฒิการศึกษาสูงสุดไม่เกินระดับปริญญาตรี เพื่อลดปัจจัยจากอิทธิพลของภาษาเขียนหรือภาษาไทยมาตรฐานที่อาจมีผลต่อการใช้ภาษาของผู้บอกภาษา

(3) ผู้บอกภาษามีภาวะในการออกเสียงเป็นปกติ

(4) ผู้บอกภาษามีอายุตามที่กำหนดในขอบเขตการศึกษา

4. ผู้ให้ข้อมูลทัศนคติต่อภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน เป็นผู้บอกภาษาในพื้นที่ศึกษาในข้อ 2. ทั้งพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสน และพื้นที่ชายขอบอำเภอกำแพงแสน ที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป เป็นผู้บอกภาษาเพศหญิง 90 คน และผู้บอกภาษาเพศชาย 90 คนจำนวน 180 คน

ตารางที่ 3.1 จำนวนผู้บอกภาษาทั้ง 210 คน จำแนกตามอายุ เพศ และถิ่นที่อยู่

อายุ เพศ ถิ่นที่อยู่	กลุ่มควบคุม		กลุ่มใจกลาง อ. กำแพงแสน				กลุ่มชายขอบ อ.กำแพงแสน								รวม
	กรุงเทพฯ		ไม่ติดเขต ปกครองอื่น		ที่ตั้งเมือง โบราณ กำแพงแสน		ชายขอบติด จ. สุพรรณบุรี		ชายขอบติด จ. กาญจนบุรี		ชายขอบติด จ. ราชบุรี		ชายขอบติด อ.เมือง นครปฐม		
	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	
อายุ 60 ปี ขึ้นไป	-	-	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	60
อายุ 30-55 ปี	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	70
อายุ 15-25 ปี	-	-	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	60
อายุต่ำกว่า 12 ปี	-	-	5	5	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	20
รวม	5	5	20	20	20	20	15	15	15	15	15	15	15	15	210
	10		40		40		30		30		30		30		
	10		80				120								

3. การเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การเก็บข้อมูลภาคสนาม

ผู้วิจัยติดต่อประสานไปยังผู้นำชุมชนเพื่อขอความร่วมมือขอรายชื่อผู้บอกภาษาที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนด และขอความอนุเคราะห์ให้ผู้นำชุมชนพาผู้วิจัยไปแนะนำตัวให้ผู้บอกภาษาที่ได้รับคัดเลือกรู้จัก เมื่อผู้บอกภาษาได้รู้จักผู้วิจัยในเบื้องต้นแล้ว ผู้วิจัยจะแนะนำตนเองโดยละเอียด อธิบายวัตถุประสงค์การเก็บข้อมูลวิจัย และขั้นตอนการเก็บข้อมูลเพื่อให้ผู้บอกภาษาเข้าใจ หากผู้บอกภาษายินดีที่จะเป็นอาสาสมัครเข้าร่วมโครงการวิจัย ผู้วิจัยจะนัดวันเวลา และสถานที่ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. แนะนำตัวผู้วิจัยและชี้แจงผู้บอกภาษาที่เป็นอาสาสมัครเข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้เกี่ยวกับวัตถุประสงค์การเก็บข้อมูลวิจัย และขั้นตอนการเก็บข้อมูลโดยละเอียด และให้ผู้บอกภาษาลงนามในเอกสารเพื่อแสดงว่าเข้าร่วมการวิจัยนี้ด้วยความเต็มใจ โดยในเอกสารมีคำชี้แจงระบุรายละเอียดต่าง ๆ ไว้อย่างชัดเจน พร้อมทั้งแจ้งชื่อ-สกุลของผู้วิจัย ที่อยู่ ที่ทำงาน และหมายเลขโทรศัพท์ที่สามารถติดต่อผู้วิจัยได้ (ภาคผนวก ก-ค) และขออนุญาตเริ่มบันทึกเสียงของผู้บอกภาษาตลอดระยะเวลาในการเก็บข้อมูล

2. บันทึกประวัติผู้บอกภาษาในแบบสอบถามประวัติของผู้บอกภาษา (ภาคผนวก ง)

3. สร้างความคุ้นเคยกับผู้บอกภาษาด้วยการสนทนาเรื่องทั่วไป ประมาณ 15-20 นาที

4. การเก็บข้อมูลทัศนคติ ผู้วิจัยแทรกคำถามเชิงทัศนคติจำนวน 10 ข้อ ซึ่งดัดแปลงจาก ปาลีรัฐ ทรัพย์ปรุง (2537: 29-30) และสมทรง บุรุษพัฒน์ et al. (2554: 399-400) ในระหว่างการสนทนาเรื่องทั่วไปตามความเหมาะสม ในเบื้องต้นผู้วิจัยจะสัมภาษณ์เชิงลึกด้วยคำถามปลายเปิด (ภาคผนวก จ) เพื่อให้ผู้บอกภาษาแสดงความคิดเห็นโดยอิสระก่อน แล้วจึงถามคำถามอีกครั้งเพื่อให้ผู้บอกภาษาระบุตัวเลขแสดงระดับความคิดเห็นจากระดับ 1-5 (ภาคผนวก ฉ) คำถามทุกข้อ ระดับ 1 แสดงทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นกำแพงแสนน้อยที่สุด และระดับ 5 แสดงทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นกำแพงแสนมากที่สุด โดยผู้วิจัยจะเป็นผู้บันทึกคำตอบทั้งสองส่วนด้วยตนเอง คำถามเชิงทัศนคติที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. ท่านคิดว่าสำเนียงพูดในท้องถิ่นของท่านมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นหรือไม่
2. ถ้าท่านอยู่ในอำเภอกำแพงแสนหรือจังหวัดในแถบภาคตะวันตก ท่านใช้สำเนียงพูดท้องถิ่นหรือใช้สำเนียงกรุงเทพฯ (สมมุติว่าพูดได้ทั้งสองสำเนียง)
3. ถ้าท่านไปกรุงเทพฯ หรือจังหวัดในภาคอื่น ๆ แล้วพบคนที่พูดสำเนียงถิ่นกำแพงแสนในที่สาธารณะ ท่านจะเลือกใช้สำเนียงถิ่นใดทักทายหรือสื่อสารกับบุคคลนั้น (สมมุติว่าพูดได้ทั้งสองสำเนียง)
4. ถ้าเลือกได้ ท่านอยากใช้ชีวิตอยู่ในสังคมที่พูดสำเนียงถิ่นกำแพงแสนหรือสำเนียงกรุงเทพฯ
5. ท่านรู้สึกอย่างไรที่ตนเองพูดสำเนียงต่างกับคนกรุงเทพฯ
6. ท่านคิดว่าคนถิ่นกำแพงแสนควรพยายามปรับสำเนียงพูดให้เหมือนคนกรุงเทพฯ หรือพูดตามสำเนียงปกติ
7. ท่านคิดว่าสำเนียงกรุงเทพฯ กับสำเนียงถิ่นกำแพงแสน สำเนียงใดไพเราะกว่ากัน
8. ถ้ามีสมาชิกใหม่เพิ่มขึ้นในครอบครัว ท่านอยากสอนให้เขาพูดสำเนียงถิ่นใดเป็นภาษาแรก
9. ท่านรู้สึกอย่างไร ถ้าในอนาคตจะไม่มีคนที่พูดสำเนียงเดียวกับท่าน
10. ในอนาคต ท่านอยากให้ภาษาท้องถิ่นกำแพงแสนคงอยู่ต่อไปหรือไม่

5. การเก็บข้อมูลเสียง ผู้วิจัยเริ่มต้นด้วยการเก็บข้อมูลคำพูดต่อเนื่องเป็นลำดับแรก เพื่อให้ผู้บอกภาษาทุกคนคุ้นเคยกับวิธีการเก็บข้อมูลและทำให้การออกเสียงเป็นไปตามธรรมชาติมากที่สุด ผู้วิจัยเก็บข้อมูลคำพูดต่อเนื่องโดยให้ผู้บอกภาษาดูภาพเกี่ยวกับรายการคำพูดต่อเนื่องทั้ง 10 คำ (จำนวน 5 ชุด รวมเป็น 50 ภาพ) จากเครื่องแท็บเล็ต แล้วถามคำถามปลายเปิดที่เชื่อมโยงกับแต่ละภาพ ให้ผู้บอกภาษาอธิบายภาพด้วยวจนลีลาการพูดแบบต่อเนื่อง (connected speech) ข้อมูลที่ได้เป็นประโยคหรือวลีสั้น ๆ ที่มีพยางค์เป้าหมายปรากฏอยู่ในทั้ง 10 วลี รวมทั้งสิ้น 50 วลีต่อคน อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการงานวิจัยครั้งนี้ไม่ได้มุ่งเน้นวิเคราะห์เปรียบเทียบสัทลักษณะของวรรณยุกต์

ในคำพูดต่อเนื่องตามตัวแปรถิ่นที่อยู่ ดังนั้นผู้วิจัยจึงวิเคราะห์เฉพาะข้อมูลคำพูดต่อเนื่องของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุมจำนวน 10 คน และผู้บอกภาษากลุ่มใจกลางอำเภอกำแพงแสนจำนวน 60 คน รวมทั้งสิ้น 70 คนเท่านั้น

6. เก็บข้อมูลคำพูดเดี่ยว โดยให้ผู้บอกภาษาคุณภาพเกี่ยวกับรายการคำพูดเดี่ยวทั้ง 50 คำ (จำนวน 5 ชุด รวมเป็น 250 ภาพ) จากเครื่องแท็บเล็ต แล้วถามคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับภาพ โดยผู้บอกภาษาตอบคำถามเป็นคำพยางค์เดี่ยวด้วยวงเล็บลาซัดถ้อยคำ (citation form) จำนวน 50 คำ รวมเป็นข้อมูลคำพูดเดี่ยว 250 คำ ต่อคน

7. โดยสรุปผู้วิจัยจะเข้าพบผู้บอกภาษาคนละ 1 ครั้ง (2 หรือ 3 ครั้ง ในกรณีที่ผู้บอกภาษามีความประสงค์จะขอพักการให้ข้อมูลในครั้งนั้นก่อน และมีการนัดหมายล่วงหน้าเพื่อให้ข้อมูลต่อในครั้งถัดไป หรือในกรณีที่คุณภาพเสียงที่บันทึกได้ในครั้งแรกไม่สามารถนำมาใช้วิเคราะห์ผลต่อได้) โดยใช้เวลาต่อครั้งประมาณ 45-60 นาที สถานที่ที่ใช้เก็บข้อมูล คือ บ้าน ที่ทำงาน สถานือนามัย และสถานศึกษาของผู้บอกภาษา

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลทัศนคติ

วิเคราะห์ผลการตอบคำถามเชิงทัศนคติจำนวน 10 ข้อ โดยเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาจำนวน 180 คน จาก 3 รุ่นอายุ ได้แก่ รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป รุ่นอายุ 30-55 ปี และรุ่นอายุ 15-25 ปี รุ่นอายุละ 60 คน ซึ่งผู้วิจัยสัมภาษณ์ด้วยคำถามปลายเปิดให้ผู้บอกภาษาแสดงความคิดเห็นก่อนแล้วจึงขอให้ผู้บอกภาษาระบุตัวเลขแสดงระดับความคิดเห็นของตนจากระดับ 1-5 จากนั้นผู้วิจัยจะนำคำตอบจากคำถามปลายเปิดในส่วนแรกมาเปรียบเทียบกับคำตอบที่ผู้บอกภาษาระบุตัวเลขแสดงระดับทัศนคติเพื่อพิจารณาความสอดคล้องกันของคำตอบทั้งสองส่วน เพื่อให้ทราบว่าตัวเลขแสดงความคิดเห็นเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับคำตอบที่ผู้บอกภาษาตอบคำถามจากการสัมภาษณ์เชิงลึก แล้วนำค่าความถี่ของระดับทัศนคติที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยตามตัวแปรอายุ เพศ และถิ่นที่อยู่ เพื่อพิจารณาแนวโน้มทัศนคติของผู้บอกภาษา และนำค่าความถี่ของระดับทัศนคติไปวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเครเมอร์ส วี (Cramer's V) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรระดับทัศนคติต่อภาษากับตัวแปรอายุ เพศ และถิ่นที่อยู่ของผู้บอกภาษา

3.3 การวัดและวิเคราะห์ทางกลศาสตร์

การวัดและวิเคราะห์ทางกลศาสตร์ มีขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้

1. การตัดแยกข้อมูลเสียง นำข้อมูลการออกเสียงรายการคำพูดเทียบเสียงและคำหลอกของผู้บอกภาษาทั้ง 210 คน ที่บันทึกมาตัดแยกและบันทึกเป็นรายการด้วยโปรแกรม Praat เวอร์ชัน 6.0.23 ได้ข้อมูลคำพูดเดี่ยวที่เป็นชุดเทียบเสียงอย่างน้อย 52,500 คำ (50 คำ x 5 ครั้งเป็นอย่างน้อย x 210 คน) และได้ข้อมูลคำพูดต่อเนื่องอย่างน้อย 3,500 คำ (10 คำ x 5 ครั้งเป็นอย่างน้อย x 70 คน)

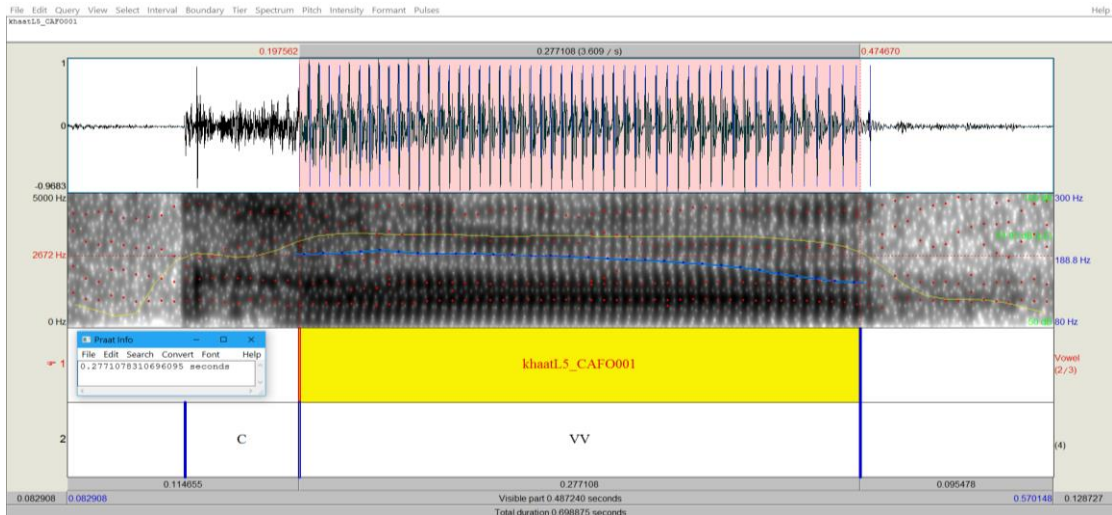
2. การคัดเลือกข้อมูลเสียง นำคำที่ตัดแล้วเฉพาะคำที่ใช้ทดสอบที่เป็นคำพูดเดี่ยว (29 คำ) และคำพูดต่อเนื่อง (10 คำ) ของแต่ละคนโดยคัดเลือกเพียงข้อมูลการออกเสียงที่มีคุณภาพดีที่สุด ออกเสียงชัดเจนและไม่มีเสียงแวดล้อมรบกวน โดยพิจารณาจากการฟังร่วมกับพิจารณาค่าทางกลศาสตร์ เลือกจำนวนคำละ 3 ครั้ง ดังนั้นข้อมูลเสียงที่ใช้วิเคราะห์ทั้งสิ้นเป็นคำพูดเดี่ยวจำนวนรวมทั้งสิ้น 18,270 คำ (29 คำ x 3 ครั้ง x 210 คน) และคำพูดต่อเนื่องจำนวนรวมทั้งสิ้น 2,100 คำ (10 คำ x 3 ครั้ง x 70 คน) แล้วนำมาวัดค่าความถี่มูลฐาน

3. การตั้งค่าระดับเสียง (pitch setting) ของโปรแกรม Praat ในการวัดค่าความถี่มูลฐานสำหรับผู้บอกภาษาเพศหญิงและผู้บอกภาษารุ่นอายุต่ำกว่า 12 ปี จะตั้งค่าระดับเสียงไว้ในช่วง 100-500 เฮิรตซ์ ส่วนผู้บอกภาษาเพศชายตั้งค่าระดับเสียงไว้ในช่วง 80-300 เฮิรตซ์ เพื่อให้โปรแกรมสามารถแสดงค่าความถี่มูลฐานได้ครบถ้วนเหมาะสม

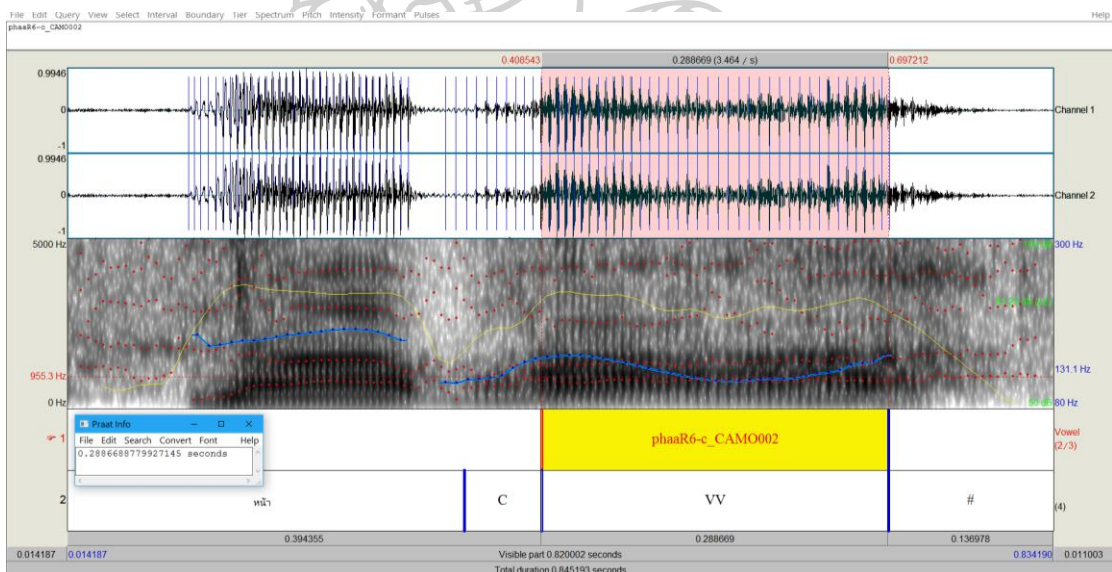
4. การระบุแยกส่วนของพยางค์และการวิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐานด้วยคำสั่งเสริม (Praat script) โปรแกรม Praat มีขั้นตอน ดังนี้

4.1 การระบุแยกส่วนของพยางค์ (annotation) นำข้อมูลคำทดสอบที่คัดเลือกแล้วมาระบุแยกส่วนของพยางค์โดยใช้คำสั่งเสริม Praat Script/labelling-Collection การระบุแยกส่วนของพยางค์นอกจากจะอาศัยการฟังแล้ว ยังพิจารณาลักษณะทางกลศาสตร์จากแผนภาพคลื่นเสียง (spectrogram) ที่กำหนดให้แสดงระดับเสียง (pitch) ความเข้มของเสียง (intensity) และแถบความถี่ของเสียงและความถี่ฟอร์แมนท์ (formant) ประกอบการฟังด้วย โดยระบุส่วนที่เป็นเสียงพยัญชนะต้น (C) เสียงสระ (V) หรือเสียงสระและพยัญชนะสะกด (VC)/(VVC) ซึ่งพยัญชนะท้าย /-t/ และ /-p/ เป็นเสียงกัก ไม่ก้อง จะไม่นำพาความถี่มูลฐาน ดังนั้นส่วนที่ใช้ในการวิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์จะวัดจากจุดเริ่มต้นของเสียงสระ (vowel onset) จนถึงจุดสิ้นสุดของสระ (vowel offset) ดังตัวอย่างการแยกส่วนของพยางค์ในคำพูดเดี่ยว “ขาด” ครั้งที่ 5 /khaatL5_CAF0001/ ของผู้บอกภาษากลุ่มใจกลางอำเภอกำแพงแสน (CA) เพศหญิง รุ่นอายุ 60 ปี ขึ้นไป คนที่ 1 (ภาพที่ 3.3) และการแยกส่วนของพยางค์ในคำพูดต่อเนื่อง “หน้าผา” ครั้งที่ 6

/phaaR6_CAMO002/ ของผู้บอกรหัสกลุ่มใจกลางอำเภอกำแพงแสน (CA) เพศชาย รุ่นอายุ 60 ปี
ขึ้นไป คนที่ 2 (ภาพที่ 3.4)

ภาพที่ 3.3 การกำหนดช่วงวัดค่าความถี่มูลฐานและค่าระยะเวลาของวรรณยุกต์ในคำพูดเดี่ยว คำว่า
“ขาด”

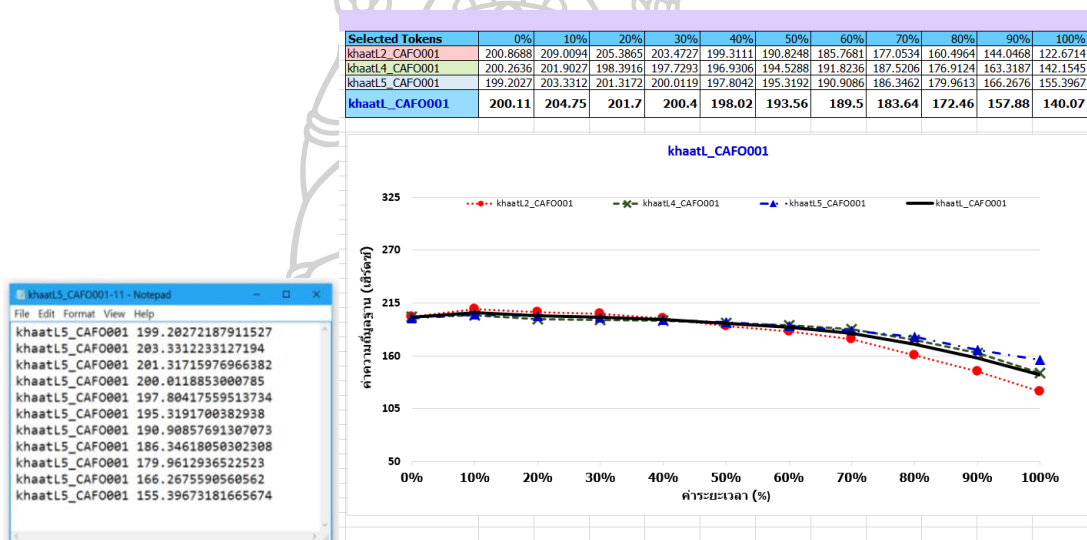

ภาพที่ 3.4 การกำหนดช่วงวัดค่าความถี่มูลฐานและค่าระยะเวลาของวรรณยุกต์ ในคำพูดต่อเนื่อง คำ
ว่า “หน้าผา”

4.2 วัดค่าระยะเวลา หลังการระบุแยกส่วนของพยางค์แล้ว ผู้วิจัยจะวัดค่าส่วนที่เป็นเสียงพยัญชนะต้น (C) และส่วนที่เป็นเสียงสระ (VV) หรือเสียงสระและพยัญชนะสะกด (VC/VVC)

ซึ่งไม่นำมาเสนอในวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ แต่เป็นประเด็นที่ผู้วิจัยจะศึกษาวิเคราะห์ต่อไป เนื่องจากค่าระยะเวลาเป็นสัทสัมพันธ์ที่สามารถช่วยบ่งนัยของวรรณยุกต์ได้ แต่ไม่เด่นชัดเท่าค่าความถี่มูลฐาน

4.3 วัดค่าความถี่มูลฐานแบบอัตโนมัติ เมื่อแยกส่วนของพยางค์ครบทั้ง 3 ครั้ง แล้วใช้ Praat Script\Pitch measurement 11 point วัดค่าความถี่มูลฐานแบบอัตโนมัติ ณ 11 จุดเวลาแบบปรับค่าที่มีระยะห่างเท่า ๆ กันทุก 10% (normalized time) จากค่าระยะเวลาที่ 0-100% ในกรณีที่ Praat Script ไม่สามารถวัดค่าได้ ผู้วิจัยจะตรวจสอบเพื่อวัดค่าความถี่มูลฐานด้วยวิธีการปกติ (manual) จากนั้นจะนำค่าความถี่มูลฐานของแต่ละคำที่วัดได้ทั้ง 3 ครั้ง มาบันทึกลงในตารางด้วยโปรแกรม Microsoft Office Excel 365 เพื่อสร้างกราฟเส้นแสดงค่าความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์แต่ละคำทดสอบ (ภาพที่ 3.5)

ภาพที่ 3.5 การบันทึกค่าความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์ในคำพูดเดี่ยว คำว่า “ขาด”

4.4 นำความถี่มูลฐานที่ได้จากข้อ 4.3 มาหาค่าเฉลี่ยของคำทดสอบแต่ละคำ และนำค่าเฉลี่ยดังกล่าวมาเฉลี่ยรวม โดยผู้บอกภาษากลุ่มใจกลางอำเภอกำแพงแสน CA และ CB (ยกเว้นรุ่นอายุต่ำกว่า 12 ปี) แต่ละคนจะมีค่าเฉลี่ยของค่าความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์สามัญและวรรณยุกต์จัตวา 2 ค่า (คำพูดเดี่ยวและคำพูดต่อเนื่อง) ส่วนวรรณยุกต์เอก โท และตรีมี 3 ค่า (คำพูดเดี่ยว พยางค์เป็น คำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย และคำพูดต่อเนื่อง) ส่วนผู้บอกภาษากลุ่มชายขอบทั้งหมดและผู้บอกภาษากลุ่ม CA และ CB รุ่นอายุต่ำกว่า 12 จะมีค่าเฉลี่ยของค่าความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์สามัญและจัตวา 1 ค่า (คำพูดเดี่ยว) ส่วนวรรณยุกต์เอก โท และตรี 2 ค่า (คำพูดเดี่ยวและคำพูดต่อเนื่อง) ดังนั้นผู้บอกภาษาจะมีค่าเฉลี่ยของค่าความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์แต่ละรูปแบบ 1 ค่า ซึ่งค่าที่ได้มานั้นใช้เกณฑ์ความถี่ในการปรากฏเป็นหลักในการพิจารณา

5. แปลงค่าเฮิร์ตซ์เป็นค่าความถี่มาตรฐานแบบปรับค่า ด้วยวิธี fraction of range โดยใช้สูตร $F0.For_i = (F0_i - F0_{lower}) / (F0_{upper} - F0_{lower})$ Rose (2016: 114)

$$\text{ค่าความถี่มาตรฐานแบบปรับค่า} = \frac{\text{ค่าความถี่มาตรฐาน} - \text{ค่าความถี่มาตรฐานต่ำสุด}}{\text{ค่าความถี่มาตรฐานสูงสุด} - \text{ค่าความถี่มาตรฐานต่ำสุด}}$$

ในการวิเคราะห์วรรณยุกต์ของผู้บอกภาษาแต่ละคน จะแปลงค่าเฮิร์ตซ์ที่แสดงในแกน Y ของกราฟ เป็นค่าความถี่มาตรฐานแบบปรับค่า เพื่อลดความแตกต่างเรื่องระดับเสียงของแต่ละบุคคลที่มีย่านความถี่ที่แตกต่างกัน ให้เป็นมาตราส่วนเดียวกันและสามารถเปรียบเทียบผลวิเคราะห์ได้ โดยค่าความถี่มาตรฐานแบบปรับค่า จะมีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0.0 และค่าสูงสุดอยู่ที่ 1.0

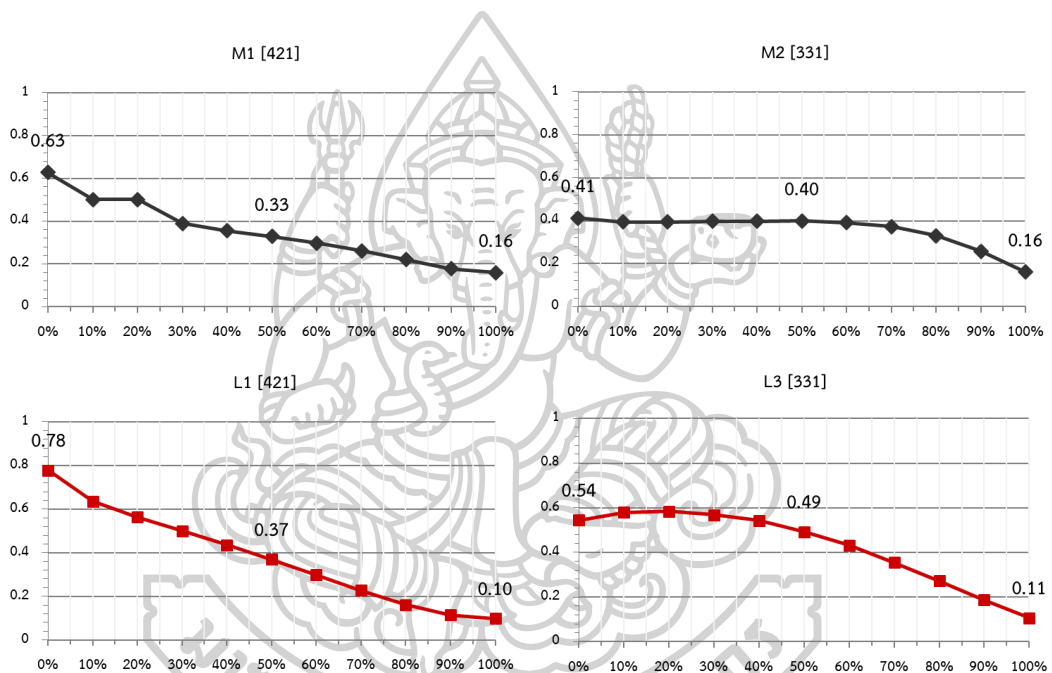
6. จำแนกอันตรายภาคของระดับเสียงของผู้บอกภาษาจากค่าความถี่มาตรฐานแบบปรับค่า ออกเป็น 5 ระดับ โดยแบ่งค่าแกน Y ที่ 0.0 – 1.0 เป็น 5 ระดับขั้นเท่า ๆ กัน ดังนี้

ระดับช่วงขั้นที่	ค่าความถี่มาตรฐานแบบปรับค่า	ระดับเสียง
5	0.81 - 1.00	สูง
4	0.61 - 0.80	ค่อนข้างสูง
3	0.41 - 0.60	กลาง
2	0.21 - 0.40	ค่อนข้างต่ำ
1	0.00 - 0.20	ต่ำ

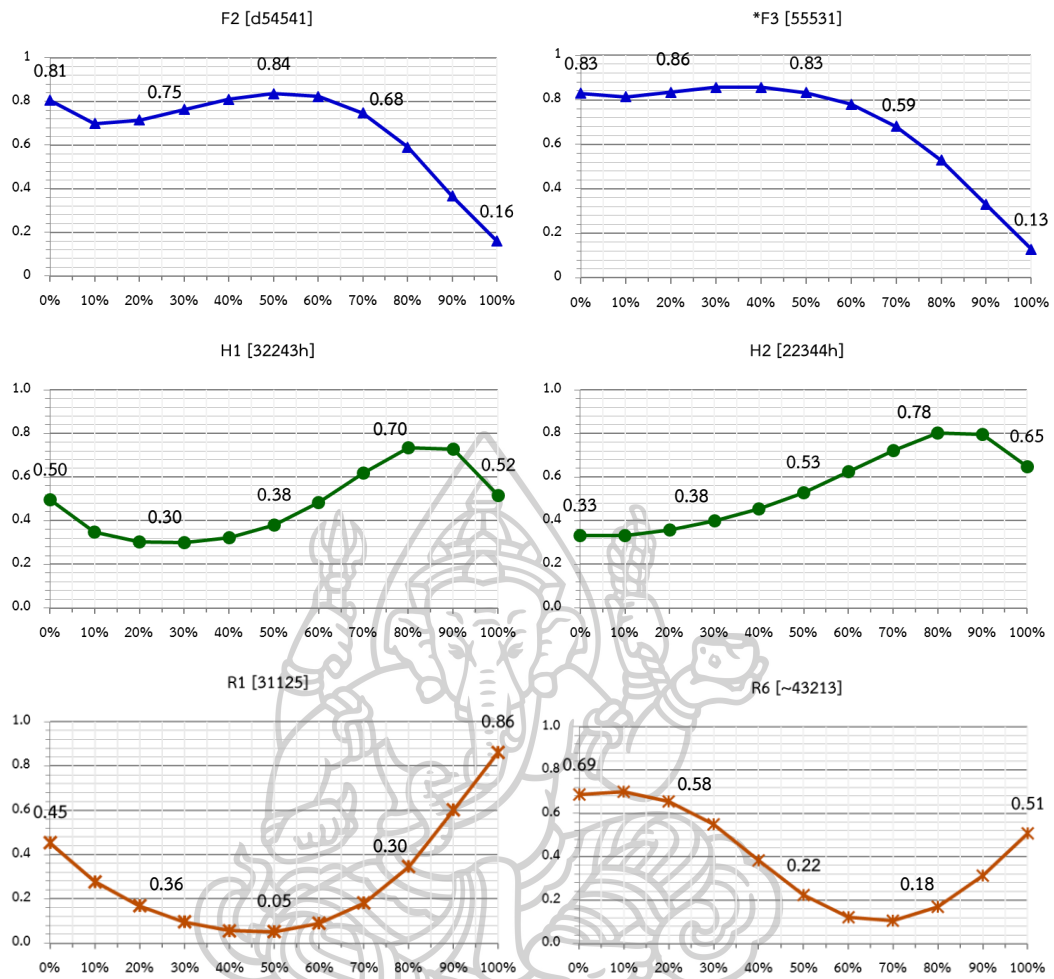
7. การวิเคราะห์และการเสนอผลการวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์ ผู้วิจัยวิเคราะห์ค่าความถี่มาตรฐานของเสียงวรรณยุกต์โดยพิจารณาจากจุดเริ่มต้นถึงจุดสิ้นสุด ลักษณะทิศทางการเคลื่อนที่ขึ้น-ตกและรูปร่างของวรรณยุกต์ โดยเสียงวรรณยุกต์สามัญและเสียงวรรณยุกต์เอกพิจารณาจากค่าที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง 3 จุดหลัก คือ จุดเริ่มต้นที่ระยะเวลา 0% จุดกึ่งกลางที่ระยะเวลา 50% และจุดสิ้นสุดที่ระยะเวลา 100% ส่วนเสียงวรรณยุกต์โท เสียงวรรณยุกต์ตรี และเสียงวรรณยุกต์จัตวา ซึ่งมีรายละเอียดของการขึ้น-ตกของระดับเสียงค่อนข้างสูง จึงต้องพิจารณาจากค่าที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง 5 จุด คือ จุดเริ่มต้นที่ระยะเวลา 0% จุดที่ระยะเวลา 25% จุดที่ระยะเวลา 50% จุดที่ระยะเวลา 75% และจุดสิ้นสุดที่ระยะเวลา 100% ว่าที่ระยะเวลานั้น ๆ กราฟเส้นที่แสดงค่าความถี่มาตรฐานแบบปรับค่ามีค่าความถี่มาตรฐานตกอยู่ที่ระดับช่วงขั้นใดในระดับที่ 5-1 ในข้อที่ 6 ดังนั้นจึงบรรยายสัทลักษณะของรูปแปรวรรณยุกต์สามัญและวรรณยุกต์เอกด้วยตัวเลข 3 หลัก เช่น M1 [421] M2 [331] L1 [421] และ L3 [331] (ภาพที่ 3.6) และบรรยายสัทลักษณะของรูปแปร

วรรณยุกต์โท วรรณยุกต์ตรี และวรรณยุกต์จัตวาด้วยตัวเลข 5 หลัก เช่น F2 [^d54541] F3 [55531] (หากแสดงด้วยเลข 3 หลัก รูปแปร F2 และรูปแปร F3 จะมีเลขแสดงสัญลักษณ์เหมือนกันคือ [551]) H1 [32243^h] H2 [22344^h] R1 [31125] และ R6 [[~]43213] (ภาพที่ 3.7)

8. จัดกลุ่มสัญลักษณ์ของวรรณยุกต์แต่ละวรรณยุกต์ ตามจำนวนรูปแปรที่เกิดขึ้น แล้วอาศัยเกณฑ์ความถี่ในการปรากฏเพื่อกำหนดให้รูปแปรที่มีความถี่ในการปรากฏสูงสุดเป็นรูปแปรหลัก และตัวแทนของหน่วยเสียงวรรณยุกต์นั้น ๆ แล้วนำไปเปรียบเทียบกับสัญลักษณ์ของวรรณยุกต์เดียวกันของกลุ่มควบคุมว่ามีสัญลักษณ์เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

ภาพที่ 3.6 การบรรยายสัญลักษณ์ของรูปแปรวรรณยุกต์สามัญและเอกด้วยเลข 3 หลัก

ภาพที่ 3.7 การบรรยายสัทลักษณะของรูปแปรวรรณยุกต์โท ตี และจัตวาด้วยเลข 5 หลัก

บทที่ 4

ทัศนคติต่อภาษา

ผลและอภิปรายผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อภาษากับปัจจัยทางสังคม ในงานวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 4 หัวข้อ คือ

- 1) การวิเคราะห์ข้อมูลทัศนคติต่อภาษาของผู้พูดภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน
- 2) ความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อภาษากับตัวแปรอายุ
- 3) ความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อภาษากับตัวแปรเพศ
- 4) ความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อภาษากับตัวแปรถิ่นที่อยู่
- 5) สรุปและอภิปรายผลความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อภาษากับปัจจัยทางสังคม

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทัศนคติต่อภาษาของผู้พูดภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน

การศึกษาทัศนคติต่อภาษาในงานวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์จากการตอบคำถามเชิงทัศนคติ จำนวน 10 ข้อ ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ภาษาในการสื่อสารและคำถามเพื่อให้เห็นความคิดเห็นที่มีต่อสำเนียงถิ่นกำแพงแสนและสำเนียงกรุงเทพฯ โดยศึกษาข้อมูลจากผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ได้แก่ 1) รุ่นอายุ 60 ปี ขึ้นไป 2) รุ่นอายุ 30-55 ปี และ 3) รุ่นอายุ 15-25 ปี รุ่นอายุละ 60 คน รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 180 คน แบ่งเป็นผู้บอกภาษาเพศหญิงจำนวน 90 คน และเพศชาย 90 คน ในจำนวนนี้จำแนกออกตามถิ่นที่อยู่ 6 กลุ่มพื้นที่ จำนวนกลุ่มพื้นที่ละ 30 คน ได้แก่

กลุ่ม CA : กลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนไม่ติดเขตปกครองของจังหวัดอื่น

กลุ่ม CB : กลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนที่เป็นที่ตั้งของเมืองโบราณกำแพงแสน

กลุ่ม MC : กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

กลุ่ม MD : กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอดำรงวิทยารมย์ จังหวัดกาญจนบุรี

กลุ่ม ME : กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

กลุ่ม MF : กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอเมืองนครปฐม

ในเบื้องต้นผู้วิจัยจะสัมภาษณ์เชิงลึกด้วยคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้บอกภาษาแสดงความคิดเห็นก่อน แล้วจึงถามคำถามเพื่อให้ผู้บอกภาษาระบุตัวเลขแสดงระดับความคิดเห็นจากระดับ 1-5 โดยทุกข้อคำถาม ระดับ 1 แสดงทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นกำแพงแสนน้อยที่สุด และระดับ 5 แสดงทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นกำแพงแสนมากที่สุด ทั้งนี้ผู้วิจัยเป็นผู้บันทึกคำตอบทั้งสองส่วนด้วยตนเอง

คำถามที่ใช้ในการวิเคราะห์ทัศนคติต่อภาษาถิ่นของคนกำแพงแสนจำนวน 10 ข้อ ที่ผู้วิจัยดัดแปลงจากปาลีรัฐ ทรัพย์ปรุง (2537: 29-30) และสมทรง บุรุษพัฒน์ et al. (2554: 399-400) มีดังนี้

1. ท่านคิดว่าสำเนียงพูดในท้องถิ่นของท่านมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นหรือไม่
2. ถ้าท่านอยู่ในอำเภอกำแพงแสนหรือจังหวัดในแถบภาคตะวันตก ท่านจะใช้สำเนียงพูดท้องถิ่นหรือใช้สำเนียงกรุงเทพฯ (สมมุติว่าพูดได้ทั้งสองสำเนียง)
3. ถ้าท่านไปกรุงเทพฯ หรือจังหวัดในภาคอื่น ๆ แล้วพบคนที่พูดสำเนียงถิ่นกำแพงแสนในที่สาธารณะ ท่านจะเลือกใช้สำเนียงถิ่นใดทักทายหรือสื่อสารกับบุคคลนั้น (สมมุติว่าพูดได้ทั้งสองสำเนียง)
4. ถ้าเลือกได้ ท่านอยากใช้ชีวิตอยู่ในสังคมที่พูดสำเนียงถิ่นกำแพงแสนหรือสำเนียงกรุงเทพฯ
5. ท่านรู้สึกอย่างไรหรือไม่ที่ตนเองพูดสำเนียงต่างกับคนกรุงเทพฯ
6. ท่านคิดว่าคนถิ่นกำแพงแสนควรพยายามปรับสำเนียงพูดให้เหมือนคนกรุงเทพฯ หรือพูดตามสำเนียงปกติ
7. ท่านคิดว่าสำเนียงกรุงเทพฯ กับสำเนียงถิ่นกำแพงแสน สำเนียงใดไพเราะกว่ากัน
8. ถ้ามีสมาชิกใหม่เพิ่มขึ้นในครอบครัว ท่านอยากสอนให้เขาพูดสำเนียงถิ่นใดเป็นภาษาแรก
9. ท่านรู้สึกอย่างไร ถ้าในอนาคตจะไม่มีคนที่พูดสำเนียงเดียวกับท่าน
10. ในอนาคต ท่านอยากให้ภาษาท้องถิ่นกำแพงแสนคงอยู่ต่อไปหรือไม่

ในการวิเคราะห์ผลการตอบคำถามเชิงทัศนคติจำนวน 10 ข้อ ของผู้บอกภาษาทั้ง 180 คน เบื้องต้นผู้วิจัยนำคำตอบจากคำถามปลายเปิดในส่วนแรกมาเปรียบเทียบกับระดับทัศนคติ พบว่าคำตอบทั้งสองส่วนสอดคล้องกันทุกข้อ จากนั้นจึงนำระดับทัศนคติของผู้บอกภาษามาวิเคราะห์ทางสถิติ 2 วิธีการ ดังนี้

1.1 การคำนวณค่าเฉลี่ยของระดับทัศนคติ

ผู้วิจัยนำผลรวมความถี่ของระดับทัศนคติของผู้บอกภาษาทั้ง 180 คน ในแต่ละข้อมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน โดยแยกตามตัวแปรอายุ เพศ และถิ่นที่อยู่ (ตารางที่ 4.1-4.3) เพื่อศึกษาแนวโน้มความสัมพันธ์จากค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติของตัวแปรแต่ละตัวแปร ในภาพรวมจะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาในงานวิจัยครั้งนี้มีทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นกำแพงแสน กล่าวคือจากระดับทัศนคติ 1-5 เมื่อพิจารณารวมทุกตัวแปรพบว่าทุกข้อคำถามมีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติมากกว่า 3.5 และมีระดับทัศนคติเฉลี่ยในภาพรวมสูงถึงระดับ 4.39

1.2 การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เครเมอร์ส วี (Cramer's V)

เนื่องจากการศึกษาทัศนคติต่อภาษาถิ่นกำแพงแสนจากการนำผลรวมความถี่ของระดับทัศนคติของผู้บอกภาษาในแต่ละข้อมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยโดยจำแนกตามตัวแปรต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นนั้น ยังไม่สามารถยืนยันความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทัศนคติต่อภาษากับตัวแปรทางสังคมของผู้บอกภาษาได้ชัดเจน ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำผลระดับทัศนคติที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเครเมอร์ส วี (Cramer's V) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างระดับทัศนคติต่อภาษากับตัวแปรอายุ เพศ และถิ่นที่อยู่ของผู้บอกภาษา

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเครเมอร์ส วี เป็นวิธีวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อมูลทางสถิติในลักษณะเดียวกับไค-แอสควร์ (Chi-Square) ที่มีความเหมาะสมที่สุดกับชนิดของข้อมูลและตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ที่ข้อมูลเป็นตัวเลขความถี่แสดงระดับทัศนคติที่ผู้บอกภาษาทั้ง 180 คน เลือกตอบคำถามในแต่ละข้อ ซึ่งมีข้อมูลจำนวนหนึ่งที่มีค่าต่ำกว่า 5 เนื่องจากระดับทัศนคติบางระดับไม่ปรากฏความถี่ของจำนวนผู้บอกภาษาจึงทำให้มีค่าความถี่เป็นศูนย์ และถือเป็นข้อมูลสูญหาย (missing data) หากวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อมูลด้วยไค-แอสควร์ นอกจากนั้นระดับทัศนคติเป็นตัวแปรอันตรภาค (Interval Variable) ระดับทัศนคติที่ 1-5 ระดับ เกิดจากระดับการวัดแบบอันตรภาค คือการวัดที่เริ่มจากศูนย์สมมุติ และช่วงระหว่าง 1 หน่วยการวัดมีค่าเท่ากันตลอด ส่วนตัวแปรอายุ เพศ และถิ่นที่อยู่เป็นตัวแปรนามบัญญัติ (nominal variable) ดังนั้นสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเครเมอร์ส วี ซึ่งสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสองประเภทนี้ได้ จึงเหมาะสมที่สุดสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ โดยค่าสัมประสิทธิ์เครเมอร์ส วี ที่คำนวณได้ สามารถแปลความได้ดังนี้ (Fort Collins Science Center, 2016)

ค่า Cramer's V เท่ากับ 0.1 แปลความว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับน้อย

ค่า Cramer's V เท่ากับ 0.3 แปลความว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

ค่า Cramér's V เท่ากับ 0.5 แปลความว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับมาก

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเครเมอร์ส วี (Cramér's V) สรุปได้ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.1 ค่าเฉลี่ยความถี่แสดงระดับทัศนคติตามตัวแปรอายุ

ข้อ	≥60 ปี	30-55 ปี	15-25 ปี	ค่าเฉลี่ย
1	4	4	3.4	3.8
2	4.88	4.9	4.67	4.82
3	4.95	4.93	4.55	4.81
4	5	5	4.68	4.89
5	4.73	4.88	4.78	4.8
6	4.88	4.92	4.53	4.78
7	3.1	3.97	3.45	3.51
8	4.77	4.87	4.7	4.78
9	3.73	3.82	4.02	3.86
10	3.63	3.83	3.98	3.82
ค่าเฉลี่ย	4.37 (SD=0.69)	4.51 (SD=0.53)	4.28 (SD=0.53)	4.39

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยความถี่แสดงระดับทัศนคติตามตัวแปรเพศ

ข้อ	เพศหญิง	เพศชาย	ค่าเฉลี่ย
1	3.81	3.79	3.8
2	4.89	4.74	4.82
3	4.92	4.7	4.81
4	4.96	4.83	4.89
5	4.73	4.87	4.80
6	4.93	4.62	4.78
7	3.36	3.66	3.51
8	4.87	4.69	4.78
9	3.87	3.84	3.86
10	3.87	3.77	3.82
ค่าเฉลี่ย	4.42 (SD=0.62)	4.35 (SD=0.51)	4.39

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยความถี่แสดงระดับทัศนคติตามตัวแปรถิ่นที่อยู่

ข้อ	CA	CB	MC	MD	ME	MF	ค่าเฉลี่ย
1	3.4	3.93	3.87	4.2	3.8	3.6	3.8
2	4.7	4.83	4.77	4.93	4.87	4.8	4.82
3	4.77	4.87	4.83	4.67	5	4.73	4.81
4	4.87	4.93	4.93	4.87	5	4.77	4.89
5	4.97	4.8	4.9	4.43	4.9	4.8	4.80
6	4.63	4.67	4.8	4.73	5	4.83	4.78
7	3.4	3.17	3.8	3.27	3.67	3.73	3.51
8	4.8	4.53	4.87	4.73	5	4.73	4.78
9	3.73	3.9	3.83	3.7	4	3.97	3.86
10	3.73	3.9	3.83	3.73	4.03	3.67	3.82
ค่าเฉลี่ย	4.3 (SD=0.65)	4.35 (SD=0.59)	4.44 (SD=0.53)	4.33 (SD=0.58)	4.53 (SD=0.57)	4.36 (SD=0.54)	4.39

ตารางที่ 4.4 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อภาษา กับตัวแปรอายุ เพศ และถิ่นที่อยู่ของผู้บอภาษาในการตอบคำถามเชิงทัศนคติ 10 ข้อ

ข้อ	ตัวแปรอายุ		ตัวแปรเพศ		ตัวแปรถิ่นที่อยู่	
	Cramér's V	<i>p</i>	Cramér's V	<i>p</i>	Cramér's V	<i>p</i>
1	0.194	0.094	0.085	0.860	0.199	0.098
2	0.160	0.327	0.153	0.377	0.153	0.662
3	0.278	0.001*	0.169	0.274	0.174	0.353
4	0.186	0.053(*)	0.183	0.110	0.149	0.674
5	0.211	0.042*	0.132	0.538	0.200	0.089
6	0.199	0.077	0.230	0.049*	0.145	0.773
7	0.178	0.078	0.157	0.218	0.140	0.785
8	0.183	0.017*	0.124	0.251	0.219	0.069
9	0.217	0.031*	0.164	0.306	0.241	0.003*
10	0.186	0.135	0.148	0.415	0.262	0.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

(*) ไกล่เคียงที่จะมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตารางที่ 4.4 จะเห็นได้ว่าเมื่อพิจารณาแปลความค่าสัมประสิทธิ์ไครเมอร์ส วี แล้ว มีคำถามเชิงทัศนคติ 6 ข้อ ที่ระดับทัศนคติกับตัวแปรทางสังคมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีคำถาม 1 ข้อ ซึ่งใกล้เคียงที่จะมีนัยสำคัญทางสถิติและแสดงข้อมูลที่บ่งถึงแนวโน้มที่สำคัญดังจะเสนอผลการศึกษาที่ละตัวแปร ดังนี้

2. ความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อภาษากับตัวแปรอายุ

จากตารางที่ 4.1 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติของผู้บอกภาษาจากการตอบคำถามเชิงทัศนคติจำนวน 10 ข้อ ตามตัวแปรอายุ จะเห็นได้ว่าระดับทัศนคติของผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปี มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติในการตอบคำถามสูงที่สุดถึง 7 ข้อ และมีระดับทัศนคติเฉลี่ยรวมทั้ง 10 ข้อ ที่ 4.51 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บอกภาษาวัยกลางคนมีแนวโน้มทัศนคติเชิงบวกกับภาษาถิ่นกำแพงแสนมากกว่าผู้บอกภาษารุ่นอายุอื่น ส่วนระดับทัศนคติของผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติในการตอบคำถามน้อยที่สุด 4 ข้อ และมีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติในการตอบคำถามสูงที่สุดจำนวน 2 ข้อก็ตาม แต่โดยรวมมีระดับทัศนคติเฉลี่ยรวมทุกข้อคำถามน้อยที่สุด คือ 4.28 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มทัศนคติของผู้บอกภาษากลุ่มวัยรุ่นว่ามีทัศนคติเชิงบวกต่อสำเนียงภาษาถิ่นกำแพงแสนน้อยกว่าผู้บอกภาษารุ่นอายุอื่น ๆ

เมื่อพิจารณาแปลความค่าสัมประสิทธิ์ไครเมอร์ส วี (ตารางที่ 4.4) แล้ว พบว่าคำถามเชิงทัศนคติข้อ 3, 5, 8 และ 9 ตัวแปรอายุมีความสัมพันธ์กับระดับทัศนคติต่อภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตัวแปรอายุมีความสัมพันธ์กับระดับทัศนคติต่อภาษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนข้อ 4 ตัวแปรอายุกับระดับทัศนคติต่อภาษามีข้อมูลที่แสดงแนวโน้มความสัมพันธ์ที่น่าสนใจรายละเอียดดังนี้

2.1 คำถามเชิงทัศนคติข้อ 3

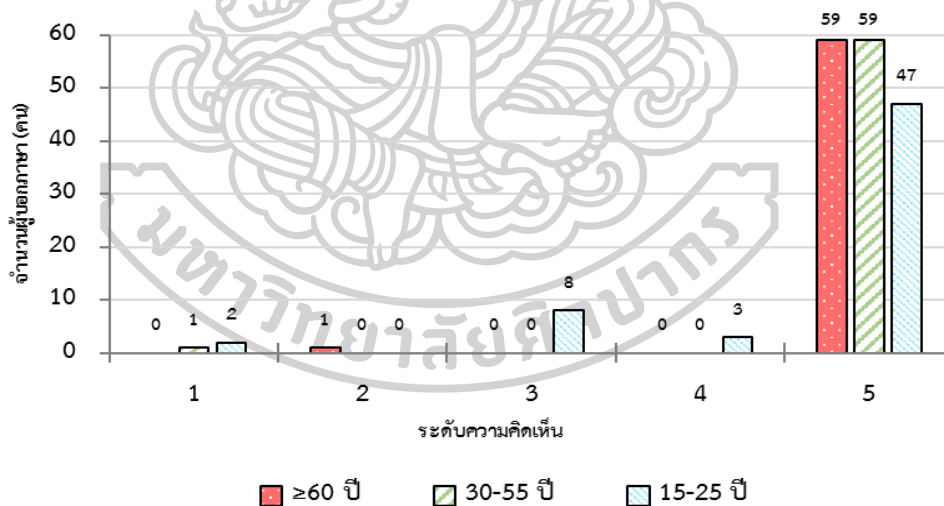
“ถ้าท่านไปกรุงเทพฯ หรือจังหวัดในภาคอื่น ๆ แล้วพบคนที่พูดสำเนียงถิ่นกำแพงแสนในที่สาธารณะ ท่านจะเลือกใช้สำเนียงถิ่นใดที่ทักทายหรือสื่อสารกับบุคคลนั้น”

จากตารางที่ 4.5 และภาพที่ 4.1 จะเห็นได้ว่าความคิดเห็นของผู้บอกภาษารุ่นอายุ 60 ปี ขึ้นไป และรุ่นอายุ 30-55 ปี มีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกัน คือมีทัศนคติเชิงบวกต่อสำเนียงภาษาถิ่นมากกว่ารุ่นอายุ 15-25 ปี จะเห็นได้ว่าทั้งสองรุ่นอายุนี้เลือกระดับ 5 (พูดสำเนียงถิ่นกำแพงแสนแน่นอน) จำนวนเท่ากันคือ 59 คน ในขณะที่รุ่นอายุ 15-25 ปี จำนวน 13 คน ไม่เลือกที่จะพูดด้วยสำเนียงถิ่นกำแพงแสนแน่นอนเพียงอย่างเดียว แต่เลือกที่จะพูดสำเนียงกรุงเทพฯ หรือพูดทั้ง 2 สำเนียง อาจกล่าวได้ว่ารุ่นอายุต่ำกว่า 25 ปี มีแนวโน้มทัศนคติในเชิงบวกต่อภาษากรุงเทพฯ มากกว่า

วัยผู้ใหญ่ทั้งสองรุ่นอายุ ผลทดสอบทางสถิติจากคำถามเชิงทัศนคติในข้อนี้แสดงให้เห็นว่าตัวแปรอายุกับตัวแปรระดับทัศนคติต่อภาษามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับน้อย [Cramér's V = 0.278, $p < 0.001$]

ตารางที่ 4.5 จำนวนความถี่และร้อยละของผู้บอกภาษาที่แสดงระดับความคิดเห็นในการตอบคำถามข้อ 3 ตามตัวแปรอายุ

ระดับ ความคิดเห็น ข้อ 3	จำนวนและร้อยละของผู้บอกภาษาตามตัวแปรอายุ							
	≥60 ปี		30-55 ปี		15-25 ปี		รวม	
	คน	%	คน	%	คน	%	คน	%
1 พุด กทม. อย่างเดียว	0	0	1	1.7	2	3.3	3	1.7
2 น่าจะพุด กทม.	1	1.7	0	0	0	0	1	0.6
3 พุดทั้ง 2 สำเนียงเท่ากัน	0	0	0	0	8	13.3	8	4.4
4 น่าจะพุด กพส.	0	0	0	0	3	5	3	1.7
5 พุด กพส. อย่างเดียว	59	98.3	59	98.3	47	78.3	165	91.7

ภาพที่ 4.1 จำนวนผู้บอกภาษาที่แสดงระดับความคิดเห็นในการตอบคำถามข้อ 3

2.2 คำถามเชิงทัศนคติข้อ 4

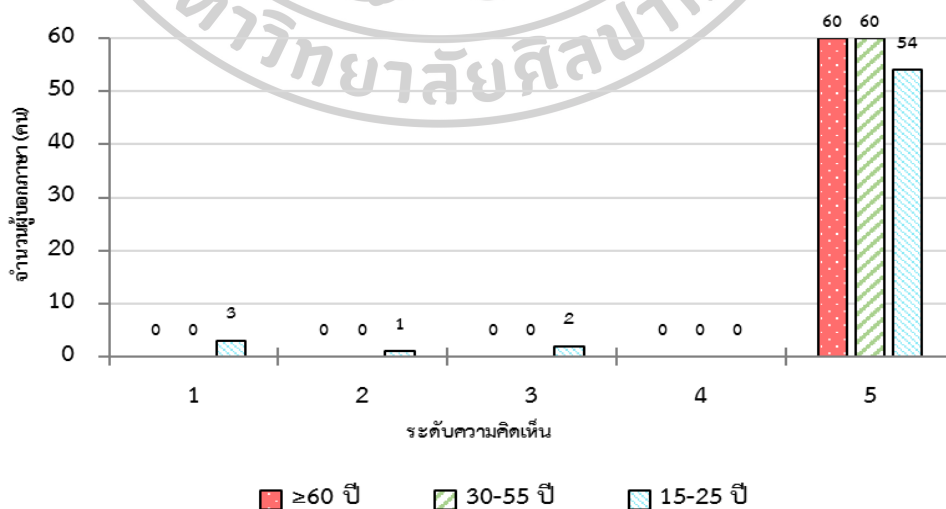
“ถ้าเลือกได้ ท่านอยากใช้ชีวิตอยู่ในสังคมที่พุดสำเนียงถิ่นกำแพงแสนหรือสำเนียงกรุงเทพฯ?”

จากตารางที่ 4.1 จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาทุกรุ่นอายุมีทัศนคติเชิงบวกต่อถิ่นกำแพงแสน โดยผู้บอกภาษารุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไปและรุ่นอายุ 30-55 ปี มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติในระดับ 5 เท่ากัน

ซึ่งแสดงแนวโน้มทัศนคติของผู้บอกภาษาทั้งสองรุ่นอายุว่าเป็นไปในทิศทางเดียวกันคือมีทัศนคติเชิงบวกต่อท้องถิ่นกำแพงแสนมากกว่าผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี อย่างไรก็ตามแม้ว่าผลการวิเคราะห์ทางสถิติจากคำถามเชิงทัศนคติในข้อนี้จะพบว่าตัวแปรอายุไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับทัศนคติต่อภาษา [Cramer's V = 0.186, p>0.05] แต่เมื่อพิจารณาจากค่าความถี่แสดงระดับความคิดเห็นที่ปรากฏ จะเห็นได้ว่ารุ่นอายุ 15-25 ปี เพียงวัยเดียวเท่านั้นที่มีความถี่ในการเลือกจะอยู่ในสังคมที่พูดด้วยสำเนียงกรุงเทพฯหรือเลือกอยู่ได้ทั้ง 2 สังคม จำนวนรวม 6 คน คำตอบข้อนี้จึงแสดงแนวโน้มที่น่าสนใจว่าผู้บอกภาษาในรุ่นอายุ 15-25 ปี มีทัศนคติเชิงบวกต่อภาษากรุงเทพฯ มากกว่ากลุ่มตัวอย่างรุ่นอายุอื่น ๆ (ตารางที่ 4.6 และภาพที่ 4.2)

ตารางที่ 4.6 จำนวนความถี่และร้อยละของผู้บอกภาษาที่แสดงระดับความคิดเห็นในการตอบคำถามข้อ 4 ตามตัวแปรอายุ

ระดับ ความคิดเห็น ข้อ 4	จำนวนและร้อยละของผู้บอกภาษาตามตัวแปรอายุ							
	≥60 ปี		30-55 ปี		15-25 ปี		รวม	
	คน	%	คน	%	คน	%	คน	%
1 อยู่สังคมพูด กทม. ดีที่สุด	0	0	0	0	3	5	3	1.7
2 อยู่สังคมพูด กทม. น่าจะดี	0	0	0	0	1	1.7	1	0.6
3 อยู่ได้ทั้ง 2 สังคม	0	0	0	0	2	3.3	2	1.1
4 อยู่สังคมพูด กพส. น่าจะดี	0	0	0	0	0	0	0	0
5 อยู่สังคมพูด กพส. ดีที่สุด	60	100	60	100	54	90	174	96.7

ภาพที่ 4.2 จำนวนผู้บอกภาษาที่แสดงระดับความคิดเห็นในการตอบคำถามข้อ 4

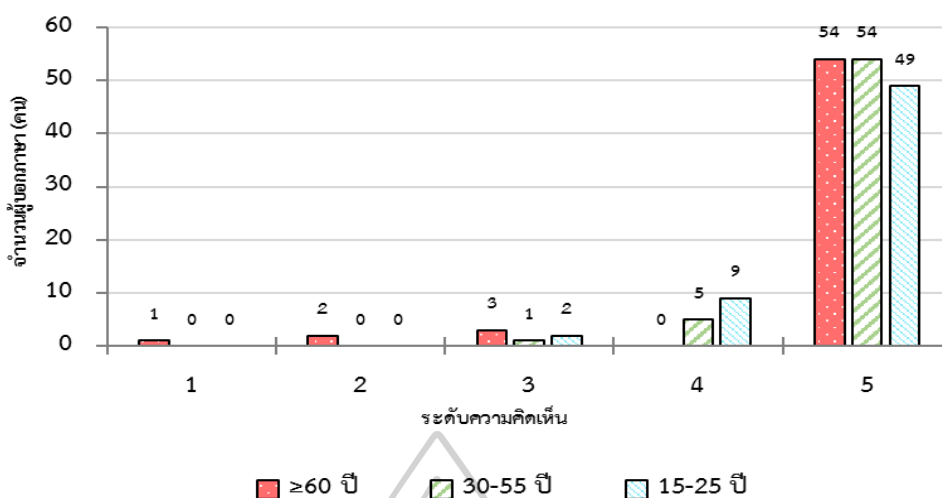
2.3 คำถามเชิงทัศนคติข้อ 5

“ท่านรู้สึกอายุหรือไม่ที่ตนเองพูดสำเนียงต่างกับคนกรุงเทพฯ”

จากตารางที่ 4.7 และภาพที่ 4.3 พบว่าทัศนคติของผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปี และผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี มีแนวโน้มใกล้เคียงกัน คือมีทัศนคติเชิงบวกต่อสำเนียงถิ่นกำแพงแสนมากกว่าผู้บอกภาษารุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป และเมื่อพิจารณาจากค่าความถี่ของระดับทัศนคติ พบว่ารุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไปเท่านั้นที่มีความคิดเห็นระดับ 1 (อายุมาก) และระดับ 2 (อายุ) จำนวน 1 คน และ 2 คน ตามลำดับ จึงแสดงแนวโน้มว่ากลุ่มตัวอย่างรุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไปมีทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นกำแพงแสนน้อยกว่ารุ่นอายุอื่น (ตารางที่ 4.7 และภาพที่ 4.3) ผลการวิเคราะห์ทางสถิติจากคำถามเชิงทัศนคติในข้อ 5 พบว่าตัวแปรอายุมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อภาษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับน้อย [Cramér's V = 0.211, $p < 0.05$] กล่าวคืออายุของผู้บอกภาษามีผลกับทัศนคติต่อภาษาในการตอบคำถามข้อ 5

ตารางที่ 4.7 จำนวนความถี่และร้อยละของผู้บอกภาษาที่แสดงระดับความคิดเห็นในการตอบคำถามข้อ 5 ตามตัวแปรอายุ

ระดับ ความคิดเห็น ข้อ 5	จำนวนและร้อยละของผู้บอกภาษาตามตัวแปรอายุ							
	≥60 ปี		30-55 ปี		15-25 ปี		รวม	
	คน	%	คน	%	คน	%	คน	%
1 อายุมาก	1	1.7	0	0	0	0	1	0.6
2 อายุ	2	3.3	0	0	0	0	2	1.1
3 เฉย ๆ	3	5.0	1	1.7	2	3.3	6	3.3
4 ไม่อายุ	0	0	5	8.3	9	15.0	14	7.8
5 ภูมิใจ	54	90	54	90	49	81.7	157	87.2

ภาพที่ 4.3 จำนวนผู้บอกภาษาที่แสดงระดับความคิดเห็นในการตอบคำถามข้อ 5

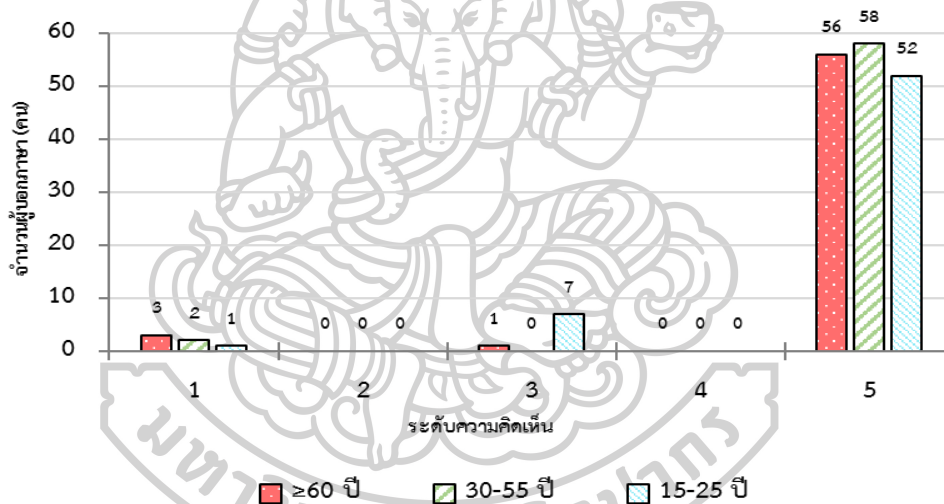
2.4 คำถามเชิงทัศนคติข้อ 8

“ถ้ามีสมาชิกใหม่เพิ่มขึ้นในครอบครัว ท่านอยากสอนให้เขาพูดสำเนียงถิ่นใดเป็นภาษาแรก”

ผลการศึกษาพบว่าทัศนคติต่อภาษาของผู้บอกภาษารุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป และผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปี มีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกันคือมีทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นกำแพงแสน ส่วนผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี เมื่อพิจารณาจากค่าความถี่ของระดับทัศนคติ จะเห็นได้ว่ามีผู้บอกภาษากลุ่มวัยรุ่นจำนวน 7 คน เลือกสอนสมาชิกใหม่ของครอบครัวให้พูดได้ทั้ง 2 สำเนียง จึงมีแนวโน้มว่าผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปีมีทัศนคติเชิงบวกต่อสำเนียงถิ่นกำแพงแสนน้อยกว่าผู้บอกภาษาวัยผู้ใหญ่ทั้งสองรุ่นอายุ (ตารางที่ 4.8 และภาพที่ 4.4) ผลการวิเคราะห์ทางสถิติจากคำถามเชิงทัศนคติในข้อนี้ พบว่าตัวแปรอายุมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อภาษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับน้อย [Cramér's $V = 0.183, p < 0.05$] กล่าวคืออายุของผู้บอกภาษามีผลต่อกับทัศนคติต่อภาษา

ตารางที่ 4.8 จำนวนความถี่และร้อยละของผู้บอกภาษาที่แสดงระดับความคิดเห็นในการตอบคำถามข้อ 8 ตามตัวแปรอายุ

ระดับ ความคิดเห็น ข้อ 8	จำนวนและร้อยละของผู้บอกภาษาตามตัวแปรอายุ							
	≥60 ปี		30-55 ปี		15-25 ปี		รวม	
	คน	%	คน	%	คน	%	คน	%
1 สอน กทม. อย่างเดียว	3	5.0	2	3.3	1	1.7	6	3.3
2 สอน กทม. มากกว่า	0	0	0	0	0	0	0	0
3 สอนทั้ง 2 สำเนียง	1	1.7	0	0	7	11.7	8	4.4
4 สอน กพส. มากกว่า	0	0	0	0	0	0	0	0
5 สอน กพส. อย่างเดียว	56	93.3	58	96.7	52	86.7	166	92.2

ภาพที่ 4.4 จำนวนผู้บอกภาษาที่แสดงระดับความคิดเห็นในการตอบคำถามข้อ 8

2.5 คำถามเชิงทัศนคติข้อ 9

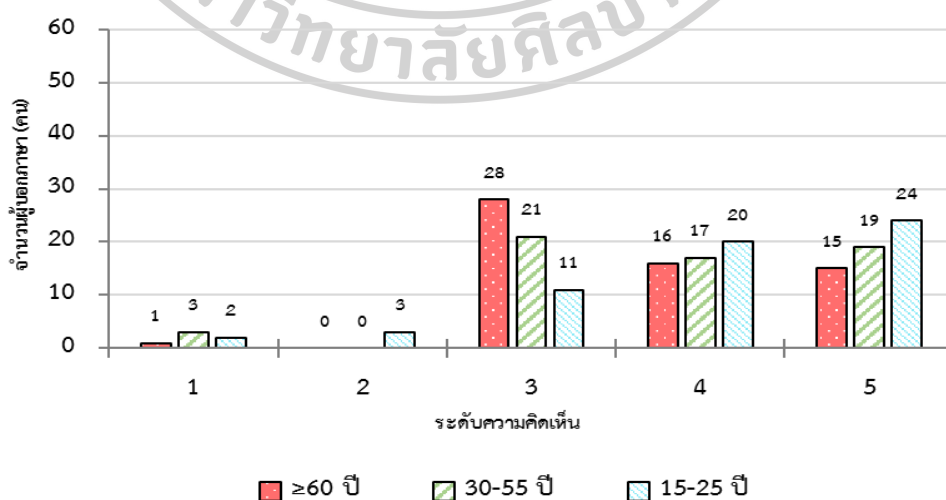
“ท่านรู้สึกอย่างไร ถ้าในอนาคตจะไม่มีคนที่พูดสำเนียงเดียวกับท่าน”

จากตารางที่ 4.1 พบว่าค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติของผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี มีค่าสูงที่สุดเมื่อเทียบกับผู้บอกภาษารุ่นอายุอื่น ซึ่งแสดงแนวโน้มทัศนคติว่าผู้บอกภาษารุ่นอายุนี้มีทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นกำแพงมากกว่าผู้บอกภาษาในวัยผู้ใหญ่ทั้งสองรุ่นอายุ ซึ่งสอดคล้องกับผลการพิจารณาค่าความถี่ในการระดับความคิดเห็น (ตารางที่ 4.9 และภาพที่ 4.5) ที่พบว่าระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างรุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป และรุ่นอายุ 30-55 ปี เป็นไปในทิศทางเดียวกันและแสดงแนวโน้มทัศนคติต่อภาษาถิ่นกำแพงแสนค่อนข้างไปในเชิงบวก ในขณะที่รุ่นอายุ 15-25 ปี มีทั้งทัศนคติเชิง

บวกและทัศนคติเชิงลบต่อสำเนียงถิ่นกำแพงแสนปะปนกัน นอกจากนี้ยังมีข้อสังเกตว่าผู้บอกภาษา
เลือกแสดงความรู้สึกระดับ 3 (เฉย ๆ) มากขึ้นตามลำดับอายุที่เพิ่มมากขึ้น คือวัยรุ่นจำนวน 11 คน
วัยกลางคนจำนวน 21 คน และวัยสูงอายุจำนวน 28 คน ในทางกลับกันพบว่าจำนวนผู้บอกภาษา
เลือกแสดงความรู้สึกระดับ 3 (เสียใจ) น้อยลงตามลำดับอายุที่เพิ่มขึ้น คือวัยรุ่นจำนวน 24 คน
วัยกลางคนจำนวน 19 และวัยสูงอายุ 15 คนตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ทางสถิติจากคำถามเชิง
ทัศนคติในข้อนี้ ตัวแปรอายุมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อภาษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมี
ความสัมพันธ์กันในระดับน้อย [Cramér's V = 0.217, $p < 0.05$] กล่าวคือคำตอบในข้อที่ 9 ทัศนคติ
ต่อภาษาขึ้นอยู่กับอายุของผู้บอกภาษา

ตารางที่ 4.9 จำนวนความถี่และร้อยละของผู้บอกภาษาที่แสดงระดับความคิดเห็นในการตอบคำถาม
ข้อ 9 ตามตัวแปรอายุ

ระดับ ความคิดเห็น ข้อ 9	จำนวนและร้อยละของผู้บอกภาษาตามตัวแปรอายุ							
	≥60 ปี		30-55 ปี		15-25 ปี		รวม	
	คน	%	คน	%	คน	%	คน	%
1 ดีใจ	1	1.7	3	5.0	2	3.3	6	3.3
2 ค่อนข้างดีใจ	0	0	0	0	5	5.0	3	1.7
3 เฉย ๆ	28	46.7	21	35.0	11	18.3	60	33.3
4 ค่อนข้างเสียใจ	16	26.7	17	28.3	20	33.3	53	29.4
5 เสียใจ	15	25	19	31.7	24	40.0	58	32.2

ภาพที่ 4.5 จำนวนผู้บอกภาษาที่แสดงระดับความคิดเห็นในการตอบคำถามข้อ 9

3. ความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อภาษากับตัวแปรเพศ

จากตารางที่ 4.2 จะเห็นได้ว่าค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติในการตอบคำถามของผู้บอกภาษาเพศหญิงสูงกว่าเพศชายจำนวน 8 ข้อ มีเพียงค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติของผู้บอกภาษาเพศชายในข้อ 5 และข้อ 7 เพียง 2 ข้อเท่านั้นที่สูงกว่าเพศหญิง นอกจากนี้ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติรวมทุกข้อคำถามของผู้บอกภาษาเพศหญิงยังสูงกว่าคือ 4.42 ส่วนค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติเฉลี่ยรวมของผู้บอกภาษาเพศชายอยู่ที่ 4.35 แสดงให้เห็นแนวโน้มว่าผู้บอกภาษารุ่นเพศหญิงมีทัศนคติเชิงบวกต่อสำเนียงภาษาถิ่นกำแพงแสนมากกว่าเพศชาย

เมื่อพิจารณาแปลความค่าสัมประสิทธิ์ไครเมออร์ส วี (ตารางที่ 4.4) แล้ว มีเพียงคำถามข้อ 6 เท่านั้นที่ตัวแปรเพศมีความความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อภาษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รายละเอียดดังนี้

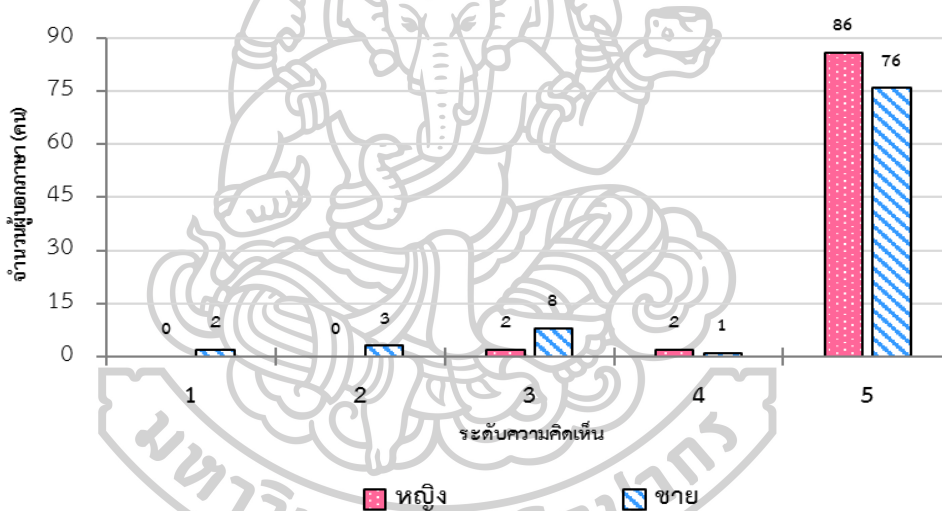
3.1 คำถามเชิงทัศนคติข้อ 6

“ท่านคิดว่าคนถิ่นกำแพงแสนควรพยายามปรับสำเนียงพูดให้เหมือนคนกรุงเทพฯ หรือพูดตามสำเนียงปกติ”

จากความถี่ในการเลือกระดับความคิดเห็นในข้อที่ 6 นี้ จะเห็นได้ว่าเพศหญิงเลือกแสดงความคิดเห็นเพียง 3 ระดับ คือ ระดับ 5 (ควรพูดสำเนียงท้องถิ่นกำแพงแสนดีที่สุด) ระดับ 4 (น่าจะพูดสำเนียงถิ่นกำแพงแสน) และระดับ 3 (ปรับหรือไม่ปรับเป็นเสียงพูดแบบคนกรุงเทพฯ ก็ได้) ในขณะที่เพศชายเลือกแสดงความคิดเห็นครบทั้ง 5 ระดับ โดยเลือกระดับ 2 (น่าจะปรับเป็นเสียงพูดแบบคนกรุงเทพฯ) จำนวน 3 คน และเลือกระดับ 1 (ควรปรับเสียงพูดเป็นแบบคนกรุงเทพฯ) จำนวน 2 คน จึงเห็นได้ว่าเพศชายมีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติเชิงบวกต่อภาษากรุงเทพฯ มากกว่าเพศหญิง (ตารางที่ 4.10 และภาพที่ 4.6) ผลการวิเคราะห์ทางสถิติจากคำถามเชิงทัศนคติในข้อนี้ พบว่าตัวเพศมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อภาษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับน้อย [Cramer's V = 0.230, $p < 0.05$] กล่าวคือเพศของผู้บอกภาษามีผลกับระดับทัศนคติต่อภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเฉพาะในคำถามข้อ 6

ตารางที่ 4.10 จำนวนความถี่และร้อยละของผู้บอกภาษาที่แสดงระดับความคิดเห็นในการตอบคำถามข้อ 6 ตามตัวแปรเพศ

ระดับ ความคิดเห็น ข้อ 6	จำนวนและร้อยละของผู้บอกภาษาตามตัวแปรเพศ					
	เพศหญิง		เพศชาย		รวม	
	คน	%	คน	%	คน	%
1 ควรปรับเสียงเป็น กทม.	0	0.0	2	2.2	2	1.1
2 น่าจะปรับเสียงเป็น กทม.	0	0.0	3	3.3	3	1.7
3 ปรับหรือไม่ปรับก็ได้	2	2.2	8	8.9	10	5.6
4 น่าจะพูดเป็น กพส.	2	2.2	1	1.1	3	1.7
5 ควรพูด กพส.	86	95.6	76	84.4	162	90.0

ภาพที่ 4.6 จำนวนของผู้บอกภาษาที่แสดงระดับความคิดเห็นในการตอบคำถามข้อ 6

4. ความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อภาษากับตัวแปรถิ่นที่อยู่

จากตารางที่ 4.3 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเฉพาะกลุ่ม CA และกลุ่ม CB ซึ่งเป็นกลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสน จะเห็นได้ว่ากลุ่ม CB มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติรวมทุกข้อที่ระดับ 4.35 ส่วนกลุ่ม CA มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติรวมทุกข้อคำถามที่ระดับ 4.3 ซึ่งแสดงแนวโน้มว่าผู้บอกภาษาจากกลุ่ม CB ซึ่งอยู่ในพื้นที่ซึ่งเป็นที่ตั้งของเมืองโบราณกำแพงแสนมีทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนมากกว่ากลุ่ม CA และเมื่อพิจารณาในภาพรวมทั้ง 6 กลุ่มพื้นที่ พบว่ากลุ่ม ME ซึ่งเป็นกลุ่มพื้นที่ชายขอบอำเภอกำแพงแสนที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี มีค่าเฉลี่ย

ระดับทัศนคติในการตอบคำถามแต่ละข้อสูงที่สุดถึง 6 ข้อ และมีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติรวมของคำถาม ทั้ง 10 ข้อ สูงที่สุดเมื่อเทียบกับทุกกลุ่มพื้นที่ คือระดับ 4.53 ซึ่งแสดงแนวโน้มว่าผู้บอกภาษาในกลุ่ม พื้นที่ ME มีทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนมากกว่าผู้บอกภาษาในถิ่นที่อยู่อื่น ๆ

เมื่อพิจารณาแปลความค่าสัมประสิทธิ์ไครเมอร์ส วี (ตารางที่ 4.4) แล้ว พบว่าคำถามข้อ 9 และข้อ 10 ตัวแปรถิ่นที่อยู่มีความสัมพันธ์กับระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รายละเอียดดังนี้

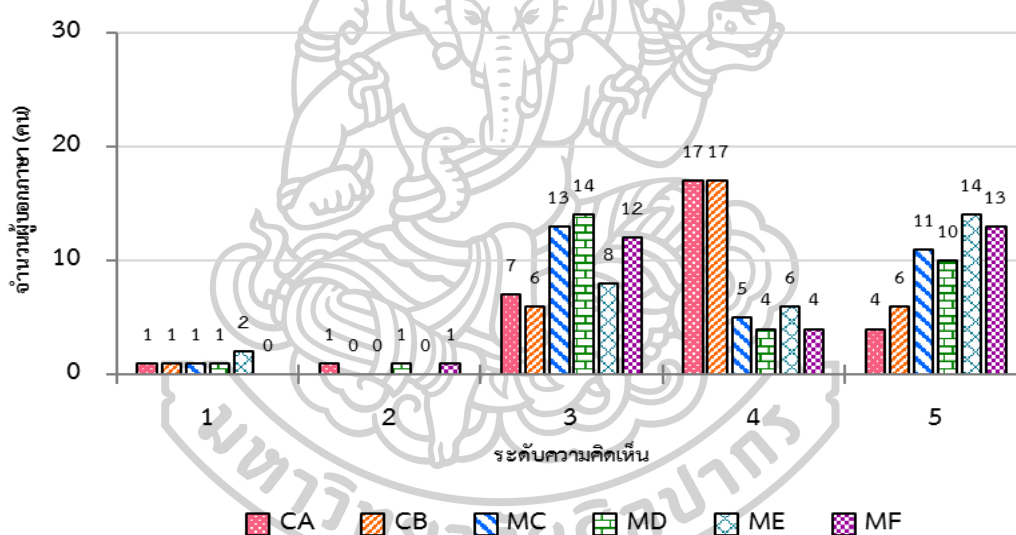
3.1 คำถามเชิงทัศนคติข้อ 9

“ท่านรู้สึกอย่างไร ถ้าในอนาคตจะไม่มีคนที่พูดสำเนียงเดียวกับท่าน”

จากตารางที่ 4.3 จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาในแต่ละพื้นที่มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติในข้อ 9 ที่ไม่แตกต่างกันนัก เมื่อพิจารณาเฉพาะกลุ่มใจกลางอำเภอกำแพงแสน พบว่าค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติของผู้บอกภาษากลุ่ม CB ซึ่งเป็นที่ตั้งของเมืองโบราณกำแพงแสนอยู่ที่ระดับ 3.9 ส่วนค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติของผู้บอกภาษากลุ่ม CA อยู่ที่ระดับ 3.73 ซึ่งแสดงแนวโน้มว่าผู้บอกภาษากลุ่ม CB มีทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนมากกว่าผู้บอกภาษากลุ่ม CA ส่วนในภาพรวมพบว่ากลุ่มชายขอบอำเภอกำแพงแสนที่มีอาณาเขตติดกับ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี (ME) ที่มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติมากที่สุดที่ระดับ 4 รองลงมาคือกลุ่มชายที่มีอาณาเขตติดกับ อำเภอเมืองนครปฐม (MF) มีค่าเฉลี่ยที่ระดับ 3.97 คำถามในข้อนี้จึงสะท้อนให้เห็นว่าผู้บอกภาษากลุ่ม ME และกลุ่ม MF มีแนวโน้มทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นกำแพงแสนมากกว่าผู้บอกภาษาจากกลุ่มพื้นที่อื่น ๆ และเมื่อพิจารณาจำนวนความถี่ในการเลือกระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละพื้นที่ (ตารางที่ 4.11 และภาพที่ 4.7) พบว่าผู้บอกภาษากลุ่มใจกลางอำเภอกำแพงแสนทั้งกลุ่ม CA และกลุ่ม CB มีแนวโน้มทัศนคติเชิงบวกต่อสำเนียงภาษาถิ่นกำแพงแสนมากกว่ากลุ่มชายขอบอำเภอกำแพงแสน ดังจะเห็นได้ว่าทั้งสองกลุ่มนี้เลือกคำตอบที่แสดงความรู้สึกระดับ 5 (เสียใจ) และระดับ 4 (ค่อนข้างเสียใจ) รวมกันเป็นจำนวน 21 คน และ 23 คน ตามลำดับ และมีผู้บอกภาษาจากทั้งสองกลุ่มพื้นที่รวมกันจำนวนเพียง 13 คนเท่านั้น ที่แสดงความรู้สึกเฉย ๆ (ระดับ 3) ในขณะที่ผู้บอกภาษาจากกลุ่มชายขอบอำเภอกำแพงแสนเลือกคำตอบที่แสดงความรู้สึกระดับ 5 และระดับ 4 รวมกันดังนี้ กลุ่ม MC จำนวน 16 คน กลุ่ม MD จำนวน 14 คน กลุ่ม ME จำนวน 20 คน และกลุ่ม MF 17 คน นอกจากนี้กลุ่มชายขอบยังแสดงความรู้สึกค่อนข้างไปทางเฉย ๆ (ระดับ 3) เป็นจำนวนพื้นที่ละไม่ต่ำกว่า 8 คน ผลการวิเคราะห์ทางสถิติ จากคำถามเชิงทัศนคติในข้อนี้ พบว่าตัวแปรถิ่นที่อยู่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อภาษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับน้อย [Cramér's V = 0.241, $p < 0.01$] กล่าวได้ว่าถิ่นที่อยู่ของผู้บอกภาษามีผลกับระดับทัศนคติต่อภาษา

ตารางที่ 4.11 จำนวนความถี่และร้อยละของผู้บอกภาษาที่แสดงระดับความคิดเห็นในการตอบคำถามข้อ 9 ตามตัวแปรถิ่นที่อยู่

ระดับ ความคิดเห็น ข้อ 9	จำนวนและร้อยละของผู้บอกภาษาตามตัวแปรถิ่นที่อยู่													
	CA		CB		MC		MD		ME		MF		รวม	
	คน	%	คน	%	คน	%	คน	%	คน	%	คน	%	คน	%
1 ดีใจ	1	3.3	1	3.3	1	3.3	1	3.3	2	6.7	0	0.0	6	3.3
2 ค่อนข้างดีใจ	1	3.3	0	3.3	0	0.0	1	3.3	0	0.0	1	3.3	3	1.7
3 เฉย ๆ	7	23.3	6	20.0	13	43.3	14	46.7	8	26.7	12	40.0	60	33.3
4 ค่อนข้างเสียใจ	17	56.7	17	56.7	5	16.7	4	13.3	6	20.0	4	13.3	53	29.4
5 เสียใจ	4	13.3	6	20.0	11	36.7	10	33.3	14	46.7	13	43.3	58	32.2

ภาพที่ 4.7 จำนวนของผู้บอกภาษาที่แสดงระดับความคิดเห็นในการตอบคำถามข้อ 9

3.2 คำถามเชิงทัศนคติข้อ 10

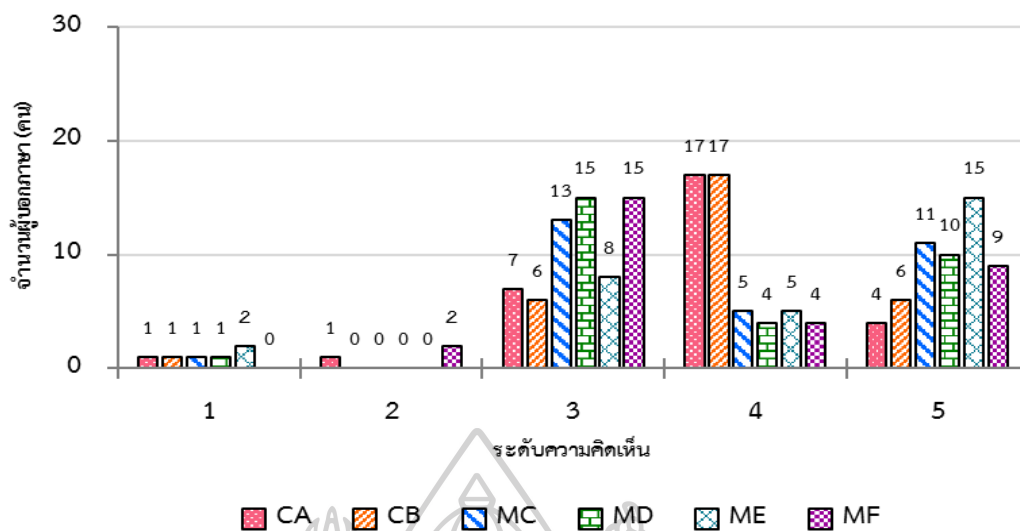
“ในอนาคต ท่านอยากให้ภาษาท้องถิ่นกำแพงแสนคงอยู่ต่อไปหรือไม่”

เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติในตารางที่ 4.3 จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาทั้ง 6 กลุ่มพื้นที่มีระดับทัศนคติแตกต่างกันไม่มากนักเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับคำตอบในข้อ 9 ยกเว้นกลุ่มพื้นที่ชายขอบอำเภอกำแพงแสนที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอเมืองนครปฐม (MF) ที่กลับมีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่ำที่สุดที่ระดับ 3.67 ส่วนผู้บอกภาษาที่มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติสูงที่สุดที่ระดับ 4 คือกลุ่มชายขอบอำเภอกำแพงแสนที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี (ME) รองลงมาที่ระดับ 3.9

คือกลุ่มตัวอย่างกลุ่มใจกลางอำเภอกำแพงแสนที่เป็นที่ตั้งของเมืองโบราณกำแพงแสน (CB) แสดงแนวโน้มว่ากลุ่ม ME และกลุ่ม CB มีทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นกำแพงแสนมากกว่ากลุ่มพื้นที่อื่น และกลุ่ม MF มีทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นกำแพงแสนค่อนข้างน้อยกว่าทุกกลุ่มพื้นที่ เมื่อพิจารณาความถี่ในการเลือกระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละพื้นที่ (ตารางที่ 4.12 และภาพที่ 4.8) จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษากลุ่ม CA และกลุ่ม CB มีแนวโน้มทัศนคติเชิงบวกต่อสำเนียงภาษาถิ่นกำแพงแสนมากกว่าผู้บอกภาษากลุ่มชายขอบอำเภอกำแพงแสนเช่นเดียวกับข้อ 9 ดังจะเห็นได้ว่ากลุ่ม CA และกลุ่ม CB เลือกคำตอบที่แสดงความรู้สึกระดับ 5 (อยากให้คงอยู่) และระดับ 4 (ค่อนข้างอยากให้คงอยู่) รวมกันเป็นจำนวน 21 คน และ 23 คนตามลำดับ และมีจำนวนผู้บอกภาษาจากทั้งสองกลุ่มรวมกันเพียง 13 คนที่รู้สึกเฉย ๆ (ระดับ 3) ในขณะที่ผู้บอกภาษาจากกลุ่มชายขอบอำเภอกำแพงแสนแต่ละกลุ่มพื้นที่ เลือกคำตอบที่แสดงความรู้สึกระดับ 5 และระดับ 4 รวมกันดังนี้ กลุ่ม MC จำนวน 16 คน กลุ่ม MD จำนวน 14 คน กลุ่ม ME จำนวน 20 คน และกลุ่ม MF 13 คน อีกทั้งยังมีผู้บอกภาษาที่แสดงความรู้สึกค่อนข้างไปทางเฉย ๆ จำนวนพื้นที่ละไม่ต่ำกว่า 8 คนเช่นกัน จึงอาจกล่าวได้ว่าคำถามในข้อนี้แสดงให้เห็นว่าผู้บอกภาษาในกลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนทั้งสองกลุ่มมีแนวโน้มทัศนคติค่อนข้างเชิงบวกต่อภาษาถิ่นกำแพงแสนมากกว่ากลุ่มพื้นที่ชายขอบอำเภอกำแพงแสนเช่นเดียวกันกับข้อ 9 ผลการวิเคราะห์ทางสถิติจากคำถามเชิงทัศนคติในข้อ 10 นี้ พบว่าตัวแปรกลุ่มพื้นที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อภาษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับน้อย [Cramer's V = 0.262, p<0.001] กล่าวคือระดับทัศนคติขึ้นอยู่กับถิ่นที่อยู่ของผู้บอกภาษา

ตารางที่ 4.12 จำนวนความถี่และร้อยละของผู้บอกภาษาที่แสดงระดับความคิดเห็นในการตอบคำถามข้อ 10 ตามตัวแปรถิ่นที่อยู่

ระดับ ความคิดเห็น ข้อ 10	จำนวนและร้อยละของผู้บอกภาษาตามตัวแปรถิ่นที่อยู่													
	CA		CB		MC		MD		ME		MF		รวม	
	คน	%	คน	%	คน	%	คน	%	คน	%	คน	%	คน	%
1 ไม่อยากให้คงอยู่แล้ว	1	3.3	1	3.3	1	3.3	1	3.3	2	6.7	0	0.0	6	3.3
2 ไม่ค่อยอยากให้คงอยู่	1	3.3	0	3.3	0	0.0	0	0.0	0	0.0	2	6.7	3	1.7
3 เฉย ๆ	7	23.3	6	20.0	13	43.3	15	50.0	8	26.7	15	50.0	64	35.6
4 ค่อนข้างอยากให้คงอยู่	17	56.7	17	56.7	5	16.7	4	13.3	5	16.7	4	13.3	53	28.9
5 อยากให้คงอยู่มาก	4	13.3	6	20.0	11	36.7	10	33.3	15	50.0	9	30.0	55	30.6

ภาพที่ 4.8 จำนวนของผู้บอกภาษาที่แสดงระดับความคิดเห็นในการตอบคำถามข้อ 10

5. สรุปและอภิปรายผลความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อภาษากับปัจจัยทางสังคม

จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อภาษากับปัจจัยทางสังคมของผู้บอกภาษา ได้แก่ อายุ เพศ และถิ่นที่อยู่ ซึ่งวิเคราะห์จากการตอบคำถามเชิงทัศนคติจำนวน 10 ข้อ สามารถสรุปแนวโน้มความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อภาษากับตัวแปรทางสังคมแต่ละตัวแปรและอภิปรายผล ได้ดังนี้

5.1. ตัวแปรอายุ

ผลการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่าอายุมีความสัมพันธ์กับทัศนคติในระดับน้อย แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติและความถี่ในการเลือกระดับทัศนคติของผู้บอกภาษาทั้ง 3 รุ่นอายุ สามารถสรุปได้ว่าผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปี มีแนวโน้มทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นมากกว่าผู้บอกภาษาทุกรุ่นอายุ ในทางกลับกันรุ่นอายุ 15-25 ปี มีแนวโน้มทัศนคติในเชิงบวกต่อภาษาถิ่นกำแพงแสนน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับรุ่นอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับคำตอบที่ได้จากคำถามปลายเปิด

คำตอบของผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี ที่สอดคล้องกับข้อสรุปดังกล่าว ได้แก่

“พูดกรุงเทพฯ ดีกว่าคนจะเข้าใจง่าย ไม่เหนอขายของง่ายกว่า คนฟังรู้เรื่อง” (คำตอบข้อ 3)

“อยากไปอยู่กรุงเทพฯ อยากพูดให้ดูเป็นสากล” (คำตอบข้อ 4)

“ปรับเป็นกรุงเทพฯ ได้บ้างก็ดี เวลาไปเรียน ทำงาน หรือพูดกับคนกรุงเทพฯ” (คำตอบข้อ 6)

“สำเนียงกรุงเทพฯ ไพเราะ น่าเชื่อถือ สำเนียงกำแพงแสนดูชาวบ้าน ๆ” (คำตอบข้อ 6)

“ถ้าไปสมัครงานแล้วพูดสำเนียงคนกรุงเทพฯ น่าจะได้งานมากกว่า” (คำตอบข้อ 6)

ในขณะที่คำตอบของผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างออกไป ดังนี้

“พูดกำแพงแสน ดัดไม่เป็น มันฝืน” (คำตอบข้อ 2)

“ไม่อาย ไม่ควรอาย เสียงเหน่อมีเสน่ห์ อยากรู้ให้ภูมิใจ” (คำตอบข้อ 5)

“ไม่อาย พูดอย่างนี้อยู่แล้ว ควรภูมิใจ” (คำตอบข้อ 5)

“เสียใจ เอกลักษณ์หายไป” (คำตอบข้อ 9)

จากข้อสรุปดังกล่าวค่อนข้างสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยูทาเกะ โทมิโอกะ (2552) ที่พบว่าคนไทยอีสานกลุ่มอายุน้อย (15-30 ปี) มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาไทยมาตรฐานมากกว่าภาษาไทยถิ่นถิ่นอีสาน ส่วนกลุ่มอายุมาก (46-60 ปี) มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาไทยถิ่นอีสานมากกว่าภาษาไทยมาตรฐาน และเช่นเดียวกับงานวิจัยของสุนทรินทร์ แสงงาม (2549) ที่พบว่าผู้บอกภาษากลุ่มอายุ 55-65 ปี มีทัศนคติบวกต่อภาษาโชนงมากที่สุด ในทางกลับกันกลุ่มผู้บอกภาษายาวน้อยที่สุด (15-25 ปี) มีทัศนคติเชิงลบกับภาษาโชนงมากกว่าผู้บอกภาษาในรุ่นอายุอื่น ดังนั้นผลการศึกษาที่สรุปแนวโน้มทัศนคติที่มีต่อสำเนียงภาษาถิ่นกำแพงแสนที่แตกต่างกันในแต่ละรุ่นอายุครั้งนี้ จึงเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการทำนายแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงภาษาที่กำลังดำเนินอยู่ (change in progress) ของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนได้ กล่าวคือหากเด็กรุ่นใหม่ของท้องถิ่นมีแนวโน้มทัศนคติในเชิงบวกต่อภาษาถิ่นกำแพงแสนน้อยลงเรื่อย ๆ หรืออายุที่จะใช้สำเนียงถิ่นของตนและเริ่มใช้ภาษาไทยสำเนียงกรุงเทพฯ มากขึ้น สำเนียงท้องถิ่นกำแพงแสนย่อมเกิดการแปรและมีโอกาสที่จะสูญหายไปในอนาคตได้ เช่นเดียวกับผลการศึกษาในงานของดำรงค์ นันทผลสุข (2555) ที่พบว่าชาวไทยดำในช่วงอายุ 15-25 ปี เริ่มหันไปใช้รูปแปรเสียงภาษาไทยมาตรฐานเพิ่มขึ้น และในงานวิจัยของศิริรัตน์ ชูพันธ์ อรรถพลพิพัฒน์ (2556a) ที่พบว่ากลุ่มผู้พูดรุ่นอายุที่ใช้น้ำเสียงกระหึ่มและภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีการใช้รูปแปรใหม่ที่ได้รับอิทธิพลจากการสัมผัสกับภาษาไทยมากกว่าผู้พูดรุ่นอายุมาก

5.2. ตัวแปรเพศ

ผลการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่าตัวแปรเพศมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อภาษาในระดับน้อย แต่สามารถสรุปจากค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติและความถี่ในการเลือกระดับทัศนคติของผู้บอกภาษาได้ว่า ผู้บอกภาษาเพศหญิงมีแนวโน้มทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นกำแพงแสนมากกว่าเพศชาย

คำตอบของผู้บอกภาษาเพศหญิงจากการสัมภาษณ์ด้วยคำถามปลายเปิด ที่สนับสนุนแนวโน้มข้อสรุปข้างต้น เช่น

“พูดกำแพงแสนดีแล้ว เป็นเอกลักษณ์ประจำอำเภอ” (คำตอบข้อ 6)

“เสียตาย แต่ก็เข้าใจว่ามันอาจเปลี่ยนไปตามยุคสมัย” (คำตอบข้อ 9)

“เสียดาย อยากให้คงอยู่ต่อไป จะสอนลูกหลานให้ใช้เสียงกำแพงแสน”..... (คำตอบข้อ 10)

ส่วนคำตอบของผู้บอกภาษาเพศชาย ที่สนับสนุนกับแนวโน้มข้อสรุปดังกล่าว ได้แก่

“สอนให้พูดกรุงเทพฯ จะได้ไม่ต้องอายใคร” (คำตอบข้อ 8)

“อยากให้หายเหนื่อย พูดเป็นกรุงเทพฯ เหมือน ๆ กันก็ดี อยากให้ลูกพูดกรุงเทพฯ ได้”... (คำตอบข้อ 9)

“ดีเหมือนกันเผื่อจะพูดกันรู้เรื่องขึ้น เคยพูดกันไม่รู้เรื่องเวลาไปโรงพยาบาล บอกว่า

‘มาตรวจไขมัน’ แต่หมอได้ยินว่า ‘มาตรวจไขมัน’”..... (คำตอบข้อ 9)

จากข้อสรุปดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าตัวแปรเพศอยู่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อภาษา โดยผู้บอกภาษาเพศหญิงที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ โดยเฉพาะในวัยผู้ใหญ่ทั้งสองรุ่นอายุ ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร ค้าขาย หรือรับจ้างทั่วไปอยู่ภายในพื้นที่อำเภอกำแพงแสน ไม่ค่อยมีโอกาสได้เดินทางออกนอกพื้นที่ จึงไม่ค่อยรู้สึกเคยชินและพอใจกับสำเนียงพูดของตนที่ใช้ตามปกติ ในขณะที่เพศชายผู้บอกภาษาหลายคนเคยมีโอกาสเดินทางไปประกอบอาชีพรับจ้างที่กรุงเทพฯ หรือจังหวัดอื่น ๆ บ้าง จึงมีโอกาสได้พบปะกับบุคคลที่หลากหลายกว่า รวมถึงการสัมผัสกับภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ มากกว่า ดังนั้นผู้บอกภาษาเพศชายจึงมีแนวโน้มทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนน้อยกว่าผู้บอกภาษาเพศหญิง เพราะเคยมีประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับสถานการณ์การสื่อสารเมื่อไปทำงานหรือพบปะกับผู้คนในท้องถิ่นอื่น ๆ

5.3. ตัวแปรถิ่นที่อยู่

ผลการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่าตัวแปรถิ่นที่อยู่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติในระดับน้อย แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติและความถี่ในการเลือกระดับทัศนคติของผู้บอกภาษาทั้ง 6 กลุ่มพื้นที่ สามารถสรุปแนวโน้มได้ว่าผู้บอกภาษากลุ่มใจกลางอำเภอกำแพงแสน ซึ่งเป็นที่ตั้งของเมืองโบราณกำแพงแสน (CB) และกลุ่มชายขอบอำเภอกำแพงแสนที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี (ME) มีทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นกำแพงแสนมากกว่าผู้บอกภาษาในกลุ่มพื้นที่อื่น

คำตอบจากการสัมภาษณ์ด้วยคำถามปลายเปิดของผู้บอกภาษากลุ่ม CB ที่สนับสนุนแนวโน้มข้อสรุปข้างต้น ได้แก่

“มีเอกลักษณ์ฟังแล้วรู้เลยว่ากำแพงแสน” (คำตอบข้อ 1)

“อยู่กำแพงแสน อยากอยู่บ้านเกิดเมื่อนอน” (คำตอบข้อ 4)

“จะตัดทำไม พูดไปตามปกติดีแล้ว”..... (คำตอบข้อ 6)

“อยากให้สำเนียงกำแพงแสนคงอยู่” (คำตอบข้อ 10)

ส่วนคำตอบของผู้บอกภาษากลุ่ม ME ซึ่งแสดงความคิดเห็นที่สนับสนุนแนวโน้มข้อสรุปข้างต้น ได้แก่

- “เสียงคนกำแพงแสนไม่เหมือนถิ่นอื่น ได้ยินเสียงคนสุพรรณ กาญจน์ ราชบุรี คนในตัวเมืองนครปฐม ฟังเสียงแล้วรู้ว่าไม่ใช่คนบ้านเรา”..... (คำตอบข้อ 1)
- “พูดแบบนี้เลย เอื้องแบบกรุงเทพฯ ไม่เป็น” (คำตอบข้อ 2)
- “ไม่อาย ภาษาบ้านเกิดเมืองนอนของเรา”..... (คำตอบข้อ 5)
- “ตัดไม่ได้ ดัดไปก็ไม่เหมือน พวกที่ไปอยู่กรุงเทพฯ มาเดือนสองเดือนแล้วกลับมาตัดเสียงเป็นคน กรุงเทพฯ น่าหมั่นไส้”..... (คำตอบข้อ 6)
- “เสียดาย อยากให้พูดแบบเดิม”..... (คำตอบข้อ 9)

จากข้อสรุปดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าตัวแปรถิ่นที่อยู่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อภาษา โดยเฉพาะกลุ่ม CB เป็นพื้นที่กลุ่มใจกลางอำเภอกำแพงแสนที่ตั้งของเมืองโบราณกำแพงแสน ซึ่งผู้บอกภาษาที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลในกลุ่มพื้นที่นี้ ล้วนเป็นคนที่อยู่ในพื้นที่ดั้งเดิมตั้งแต่รุ่นพ่อแม่หรือรุ่นปู่ย่าตายาย ไม่เคยย้ายถิ่นที่อยู่ และส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็นเกษตรกร ไม่ค่อยได้เดินทางออกนอกพื้นที่ โอกาสที่จะสัมผัสภาษากับภาษาไทยสำเนียงกรุงเทพฯ มีน้อยมาก ผู้บอกภาษาค่อนข้างพึงพอใจกับวิถีความเป็นอยู่และสำเนียงของตนที่ใช้ตามปกติ เนื่องจากทำให้รู้สึกถึงความจริงใจและความเป็นกันเองในการสื่อสารมากกว่าสำเนียงกรุงเทพฯ ในขณะที่กลุ่มพื้นที่ CA ที่เป็นกลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนเช่นเดียวกัน แต่กลุ่มพื้นที่ CA เป็นชุมชนใหญ่ที่มีความเป็นเมืองมากกว่า อยู่ใกล้ตลาดและสถานที่สำคัญหลายแห่ง ผู้บอกภาษามีการประกอบอาชีพที่หลากหลาย เช่น รับราชการ (เป็นผู้นำท้องถิ่น) คำขาย รับเหมาก่อสร้าง เป็นต้น ผู้บอกภาษาหลายคนจึงมีโอกาสสัมผัสกับภาษาไทยสำเนียงกรุงเทพฯ มากกว่า จึงอาจส่งผลทำให้มีแนวโน้มทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาไทยสำเนียงกรุงเทพฯ มากกว่าผู้บอกภาษากลุ่มพื้นที่ CB ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาเรื่องการปรากฏของรูปแปรใหม่ในระบบเสียงของภาษากะเหรี่ยงสะกอในสองพื้นที่ คือกะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอู อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งผู้บอกภาษาชาวกะเหรี่ยงสะกอใช้ชีวิตในสภาพแวดล้อมเมืองและแหล่งท่องเที่ยว มีความเป็นอยู่แตกต่างกับวิถีเดิมของตนและมีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยมากกว่าภาษาแม่ของตนเอง จึงพบการใช้รูปแปรใหม่ในภาษา ในขณะที่กะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านแม่ปิง อำเภอป่าจึงจังหวัดแม่ฮ่องสอน ยังคงมีวิถีชีวิตที่ยังดำรงวัฒนธรรมท้องถิ่นในชุมชนไว้ และมีทัศนคติบวกต่อภาษาแม่ของตนเองเป็นอย่างมาก จึงไม่ปรากฏรูปแปรใหม่ในภาษา (ศิริรัตน์ ชูพันธ์ อรรถพลพิพัฒน์, 2556a; ศิริรัตน์ ชูพันธ์ อรรถพลพิพัฒน์ & อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2558)

ส่วนผู้บอกภาษาจากพื้นที่ชายขอบอำเภอกำแพงแสนที่มีอาณาเขตติดกับจังหวัดราชบุรี (ME) ที่มีแนวโน้มทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นกำแพงแสนมากกว่าผู้บอกภาษาในกลุ่มพื้นที่อื่น ๆ นั้น อาจเนื่องมาจากผู้บอกภาษาที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลในกลุ่มพื้นที่นี้ เล็งเห็นความสำคัญของสำเนียงภาษาถิ่น

มากกว่าพื้นที่อื่น หรือเพราะตระหนักว่าสำเนียงภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนที่ตนคิดว่ามีเอกลักษณ์นี้ กำลังจะมีผู้พูดน้อยลง จึงไม่ต้องการให้สำเนียงภาษานั้นสูญหายไป (Fishman, 1972: 142)

ผลการศึกษความสัมพันธ์ของทัศนคติกับตัวแปรทางสังคมในบทนี้ ผู้วิจัยจะนำไปอภิปรายเชื่อมโยงกับผลการศึกษากการแปรของเสียงวรรณยุกต์ตามปัจจัยทางสังคมในบทที่ 10 ต่อไป เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติกับพฤติกรรมการใช้ภาษาของคนในถิ่นอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐมให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

บทที่ 5

หน่วยเสียงวรรณยุกต์สามัญ

ผลและอภิปรายผลการวิเคราะห์วรรณยุกต์สามัญในงานวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 4 หัวข้อ คือ

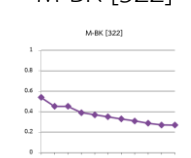
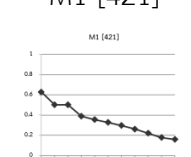
- 6) สัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น
- 7) สัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น
- 8) สรุปและอภิปรายผลสัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์สามัญ
- 9) เปรียบเทียบสัทลักษณะรูปแปรหลัก/รูปแปรรองของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดเดี่ยวกับคำพูดต่อเนื่อง

1. สัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

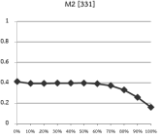
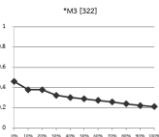
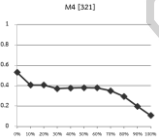
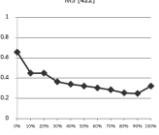
1.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

ผลการวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม จำนวน 10 คน ซึ่งเป็นตัวแทนเสียงวรรณยุกต์สามัญของภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ จำนวน 1 รูป และสัทลักษณะของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน จำนวน 180 คน มีรูปแปรของหน่วยเสียงจำนวน 6 รูปแปร ซึ่งมีสัทลักษณะและความถี่ในการปรากฏรูปแปรดังนี้ (ตารางที่ 5.1-5.2 และภาพที่ 5.1-5.2)

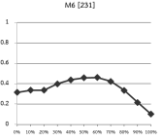
ตารางที่ 5.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุมและผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน

สัทลักษณะของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	
<p>M-BK [322]</p> 	<p>วรรณยุกต์สามัญในภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม M-BK เป็นเสียงกลาง-ตกระดับ [322] โดยมีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 3 แล้วค่อย ๆ เลื่อนต่ำลงมาที่ระดับ 2 ที่ระยะเวลา 30% และลดลงอีกเล็กน้อยแต่ยังอยู่ที่ระดับ 2 จนถึงระยะเวลาที่ 100%</p>
<p>M1 [421]</p> 	<p>รูปแปร M1 เป็นเสียงค่อนข้างสูง-ตก [421] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นที่ระดับ 4 แล้วลดเสียงมาที่ระดับ 2 ในช่วงระยะเวลา 10-30% จากนั้นจึง ค่อย ๆ เลื่อนเสียงต่ำลงจนมีระดับเสียงต่ำสุดที่ระดับ 1 ณ จุดสิ้นสุดของเสียง เป็นรูปแปรที่มีความถี่ในการปรากฏสูงที่สุด จากผู้บอกภาษาจำนวน 180 คน พบการออกเสียงด้วยรูปแปรนี้ 44 คน คิดเป็น 24% ดังนั้นจึงกำหนดให้ M1 [421] เป็น “รูปแปรหลัก” ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์สามัญ ในคำพูดเดี่ยว</p>

ตารางที่ 5.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม และผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน (ต่อ)

<p>M2 [331]</p> 	<p>รูปแปร M2 เป็นเสียงกลางระดับ-ตก [331] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 และคงระดับนี้ตลอดระยะเวลาที่ 0-70% จากนั้นจึงค่อย ๆ ลดระดับเสียงลงจนมีจุดสิ้นสุดของเสียงอยู่ในระดับที่ 1 จากผู้บอกภาษาจำนวน 180 คน พบรูปแปรนี้มากเป็นลำดับที่สอง จำนวน 36 คน คิดเป็น 20% ซึ่งต่างกับความถี่ในการเลือกใช้รูปแปร M1 เพียง 4% จึงจัดให้รูปแปร M2 [331] เป็น “รูปแปรรอง” ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์สามัญ ในคำพูดเดี่ยว</p>
<p>*M3 [322]</p> 	<p>รูปแปร M3 เป็นเสียงกลาง-ตก-ระดับ [322] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 3 แล้วเลื่อนต่ำลงมาที่ระดับ 2 ที่ระยะเวลา 10% และลดลงอีกเล็กน้อยแต่ยังอยู่ในระดับ 2 จนถึงระยะเวลาที่ 100% รูปแปรนี้มีสัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์สามัญของกลุ่มควบคุมมากที่สุดในจำนวนรูปแปรของเสียงวรรณยุกต์สามัญในภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยว กล่าวคือเป็นเสียงกลาง-ตก-ระดับ แต่ M-BK [322] ของกลุ่มควบคุม มีระดับเสียงสูงกว่าทุกจุดระยะเวลา ดังนั้นกราฟเส้นแสดงสัทลักษณะของรูปแปรนี้จึงมีรูปร่างเป็นเส้นขนานกันกับ M-BK จากผู้บอกภาษาจำนวน 180 คน พบผู้บอกภาษาถิ่นกำแพงแสนใช้รูปแปรนี้มากเป็นลำดับที่สาม จำนวน 34 คน คิดเป็น 19%</p>
<p>M4 [321]</p> 	<p>รูปแปร M4 เป็นเสียงกลาง-ตก [321] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 แล้วลดระดับเสียงลงขึ้นจนมีระดับเสียงคงที่ระดับ 2 ตลอดระยะเวลาที่ 30-90% โดยในช่วงระยะเวลาที่ 90-100% ระดับเสียงเริ่มลดลงอย่างต่อเนื่องจนมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 1 พบจำนวนการออกเสียงโดยใช้รูปแปรนี้ในผู้บอกภาษาจำนวน 26 คน คิดเป็น 14%</p>
<p>M5 [422]</p> 	<p>รูปแปร M5 เป็นเสียงค่อนข้างสูง-ตก-ระดับ [422] รูปแปรนี้มีจุดเริ่มต้นที่ระดับ 4 แล้วลดเสียงลงมาที่ระดับ 3 ในช่วงระยะเวลา 10-20% จากนั้นจึงค่อย ๆ เลื่อนเสียงต่ำลงมาที่ระดับ 2 และคงระดับนี้ต่อเนื่องจนถึงจุดสิ้นสุด โดยในช่วงระยะเวลาที่ 90% ระดับเสียงเลื่อนสูงขึ้นเล็กน้อย แต่ยังอยู่ในระดับที่ 2 พบการออกเสียงรูปแปรนี้ในผู้บอกภาษาจำนวน 21 คน คิดเป็น 12%</p>

ตารางที่ 5.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม และผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน (ต่อ)

<p>M6 [231]</p> 	<p>รูปแปร M6 เป็นเสียงค่อนข้างต่ำ-ขึ้น-ตก [231] มีจุดเริ่มต้นที่ระดับ 2 แล้วเลื่อนสูงขึ้นมาที่ระดับ 3 ในช่วงระยะเวลาที่ 30-70% จากนั้นจึงค่อย ๆ เลื่อนเสียงต่ำลงจนมีจุดสิ้นสุดเสียงที่ระดับ 1 เป็นรูปแปรที่มีสัทลักษณะแตกต่างกับรูปแปรวรรณยุกต์สามัญรูปแปรอื่น ๆ อย่างชัดเจน และมีความถี่ในการปรากฏน้อยที่สุดพบในการออกเสียงของผู้บอกภาษาจำนวน 19 คน คิดเป็น 11%</p>
---	--

1.2 การแปรของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

ผลการศึกษาการแปรของวรรณยุกต์สามัญภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนตามตัวแปรอายุ เพศ และถิ่นที่อยู่ มีรายละเอียดดังนี้

1.2.1 การแปรของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ตามตัวแปรอายุ

เมื่อพิจารณาการแปรของวรรณยุกต์สามัญของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยว ทั้ง 6 รูปแปร ตามกลุ่มอายุของผู้บอกภาษา ทั้ง 3 รุ่นอายุ ได้แก่ รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป รุ่นอายุ 30-55 ปี และ รุ่นอายุ 15-25 ปี จำนวนรุ่นอายุละ 60 คน พบว่ามีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตามตัวแปรอายุ ดังนี้ (ตารางที่ 5.3 และภาพที่ 5.3)

1. รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป พบรูปแปร 5 รูปแปร โดยพบรูปแปร M2 [331] มากที่สุดจำนวน 25 คน คิดเป็น 42% รองลงมาคือการใช้รูปแปร M1 [421] จำนวน 12 คน คิดเป็น 20% และพบรูปแปร M6 [231] รูปแปร *M3 [322] และรูปแปร M4 [321] จำนวน 11 คน 8 คน และ 4 คน ตามลำดับ

2. รุ่นอายุ 30-55 ปี พบรูปแปรทั้ง 6 รูปแปร โดยพบรูปแปร M4 [321] มากที่สุดมีผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรนี้จำนวน 16 คน คิดเป็น 27% และพบรูปแปร *M3 [322] มากเป็นอันดับสอง จำนวน 15 คน คิดเป็น 25% รูปแปร M1 [421] รูปแปร M2 [331] และรูปแปร M6 [231] จำนวนใกล้เคียงกัน คือ 10 คน 9 คน และ 8 คน ตามลำดับ ส่วนรูปแปรที่พบน้อยที่สุดคือรูปแปร M5 [422] พบผู้บอกภาษาที่เลือกใช้รูปแปรนี้เพียง 2 คน

3. รุ่นอายุ 15-25 ปี พบรูปแปร 5 รูปแปร โดยพบรูปแปร M1 [421] มากที่สุด มีผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรนี้ จำนวน 22 คน คิดเป็น 37% ของผู้บอกภาษาในรุ่นอายุนี้ รองลงมาเป็นรูปแปร M5 [422] จำนวน 19 คน คิดเป็น 32% รูปแปร *M3 [322] จำนวน 11 คน รูปแปร M4 [321] และ M2 [331] พบผู้บอกภาษาในรุ่นอายุนี้เลือกใช้เป็นจำนวน 6 คน และ 2 คน ตามลำดับ

1.2.2 การแปรของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ตามตัวแปรเพศ

วรรณยุกต์สามัญของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดเดี่ยว ทั้ง 6 รูปแปร มีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตามตัวแปรเพศ ดังนี้ (ตารางที่ 5.4 และภาพที่ 5.4)

1. เพศหญิง จากผู้บอกภาษาเพศหญิงจำนวน 100 คน พบรูปแปรทั้ง 6 รูปแปร โดยพบการใช้รูปแปร M1 [421] มากที่สุด จำนวน 22 คน พบรูปแปร M5 [422] เป็นอันดับที่สอง จำนวน 18 คน รูปแปร *M3 [322] จำนวน 16 คน ส่วนรูปแปร M2 [331] และ รูปแปร M4 [321] พบจำนวนผู้ใช้รูปแปรนี้ 14 คน และ 13 คน ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบการใช้รูปแปร M6 [231] ในผู้บอกภาษาเพศหญิง จำนวน 7 คน

2. เพศชาย จากผู้บอกภาษาเพศชาย 100 คน พบรูปแปรทั้ง 6 รูปแปรเช่นกัน พบรูปแปร M1 [421] และรูปแปร M2 [331] มากที่สุดเท่ากัน มีผู้บอกภาษาเพศชายออกเสียงด้วยรูปแปรนี้จำนวนรูปแปรละ 22 คน คน รองลงมาเป็นรูปแปร *M3 [322] จำนวน 18 คน รูปแปร M4 [321] จำนวน 13 คน รูปแปร M6 [231] จำนวน 12 คน และพบรูปแปร M5 [422] น้อยที่สุด จำนวน 3 คน

1.2.3 การแปรของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ตามตัวแปรถิ่นที่อยู่

การแปรของวรรณยุกต์สามัญของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นตามถิ่นที่อยู่ของผู้บอกภาษาทั้ง 6 กลุ่ม จำนวนกลุ่มพื้นที่ละ 30 คน ได้แก่

กลุ่ม CA : กลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนไม่ติดเขตปกครองของจังหวัดอื่น

กลุ่ม CB : กลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนที่เป็นที่ตั้งของเมืองโบราณกำแพงแสน

กลุ่ม MC : กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

กลุ่ม MD : กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

กลุ่ม ME : กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

กลุ่ม MF : กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอเมืองนครปฐม

ผลการศึกษาพบว่ามีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์สามัญทั้ง 6 รูปแปร โดยมีการกระจายความความถี่ในเลือกใช้รูปแปรต่าง ๆ ของผู้บอกภาษาในแต่ละพื้นที่เป็นจำนวนคนที่ไม่แตกต่างกันมากนัก รายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 5.5 และภาพที่ 5.5)

1. กลุ่ม CA จากผู้บอกภาษาจำนวน 30 คน พบรูปแปร ทั้ง 6 รูปแปร โดยพบรูปแปร *M3 [322] มากที่สุด จำนวน 9 คน คิดเป็น 30% รองลงมาพบรูปแปร M2 [331] และรูปแปร M5 [422] รูปแปรละ 6 คน คิดเป็นรูปแปรละ 20% ส่วนรูปแปร M1 [421] รูปแปร M4 [321] และรูปแปร M6 [231] พบผู้บอกภาษาในพื้นที่เลือกใช้รูปแปรนี้จำนวน 4 คน 3 คน และ 2 คน ตามลำดับ

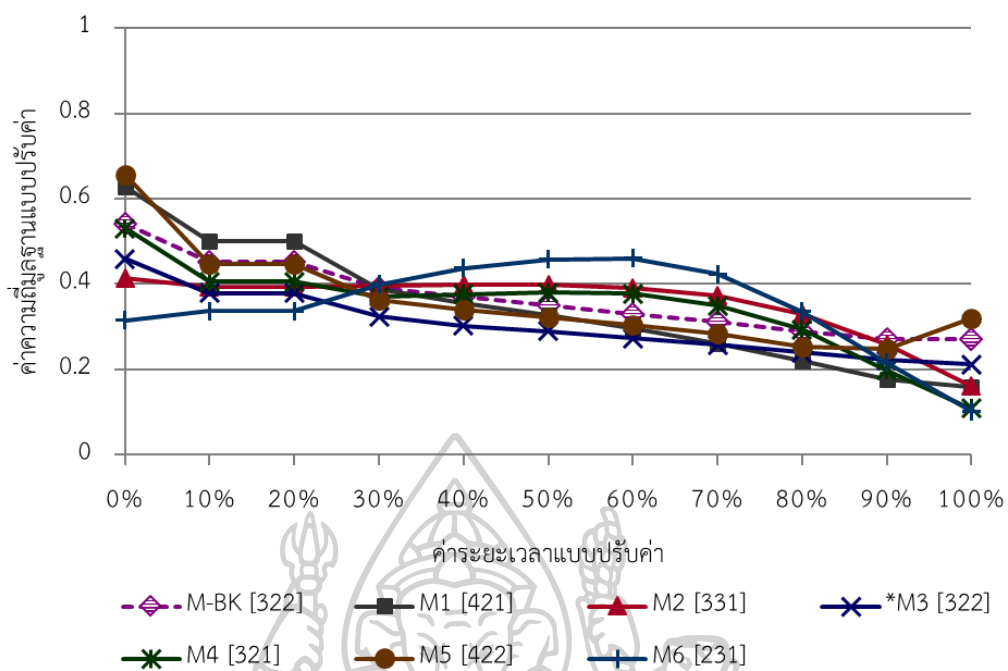
2. กลุ่ม CB พบรูปแปรวรรณยุกต์สามัญทั้ง 6 รูปแปร พบรูปแปร M1 [421] และรูปแปร M2 [331] มากที่สุด โดยมีผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรนี้จำนวนรูปแปรละ 9 คน จากผู้บอกภาษาจำนวน 30 คน คิดเป็นรูปแปรละ 30% รองลงมาคือรูปแปร *M3 [322] จำนวน 4 คน นอกจากนี้พบรูปแปร M4 [321] และรูปแปร M5 [422] จำนวนรูปแปรละ 3 ส่วนรูปแปร M6 [231] พบผู้บอกภาษาเลือกใช้รูปแปรนี้น้อยที่สุดเพียงจำนวน 2 คน เท่านั้น

3. กลุ่ม MC พบรูปแปรวรรณยุกต์สามัญทั้ง 6 รูปแปร ซึ่งมีการกระจายความถี่ในใช้รูปแปรต่าง ๆ ประมาณรูปแปรละไม่เกิน 25% สำหรับรูปแปรที่พบเป็นจำนวนมากที่สุดคือ M1 [421] โดยมีผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรนี้ 7 คน คิดเป็น 23% รองลงมาเป็นรูปแปร M2 [331] และ M5 [422] จำนวน 6 คน คิดเป็น 20% ส่วนรูปแปรอื่น ๆ พบในการออกเสียงผู้บอกภาษาเพียงรูปแปรละ 3-4 คน เท่านั้น

4. กลุ่ม MD จากจำนวนผู้บอกภาษาในกลุ่มพื้นที่ทั้งหมด 30 คน พบการออกเสียงทั้ง 6 รูปแปร โดยพบการใช้รูปแปร M4 [321] มากที่สุด เป็นจำนวน 8 คน คิดเป็น 27% รองลงมาเป็นรูปแปร M1 [421] และรูปแปร M5 [422] จำนวนรูปแปรละ 6 คน คิดเป็น 20% พบรูปแปร *M3 [322] และรูปแปร M2 [331] จำนวน 5 คน และ 4 คน ตามลำดับ และพบรูปแปร M5 [422] เพียง 1 คน เท่านั้น

5. กลุ่ม ME พบการใช้รูปแปรวรรณยุกต์สามัญทั้ง 6 รูปแปร โดยพบรูปแปร M1 [421] มากที่สุดจำนวน 11 คน คิดเป็น 36% รองลงมาพบการออกเสียงโดยใช้รูปแปร M2 [331] เป็นจำนวน 6 คน คิดเป็น 20% พบรูปแปร *M3 [322] จำนวน 4 คน ส่วนรูปแปร M4 [321] รูปแปร M5 [422] และรูปแปร M6 [231] ปรากฏความถี่ในการใช้แต่ละรูปแปรเพียง 2-3 คน เท่านั้น

6. กลุ่ม MF จากจำนวนผู้บอกภาษาในกลุ่มพื้นที่ทั้งหมด 30 คน พบรูปแปรทั้ง 6 รูปแปร โดยพบรูปแปร M1 [421] มากที่สุดจำนวน 8 คน คิดเป็น 27% รองลงมาคือรูปแปร *M3 [322] จำนวน 7 คน คิดเป็น 23% พบการออกเสียงโดยใช้รูปแปร M2 [331] และรูปแปร M4 [321] จำนวนรูปแปรละ 5 คน ส่วนรูปแปร M6 [231] และรูปแปร M5 [422] พบจำนวน 3 คน และ 2 คน ตามลำดับ

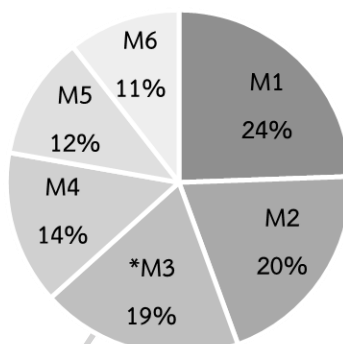

ภาพที่ 5.1 การเปรียบเทียบสัทธิลักษณ์ของรูปแบบวรรณยุกต์สามัญในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนกับกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 5.2 ความถี่ในการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์สามัญของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

รูปแปร	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)	รวม (%)
M1 [421]	44	24
M2 [331]	36	20
*M3 [322]	34	19
M4 [321]	26	14
M5 [422]	21	12
M6 [231]	19	11
รวม	180	100

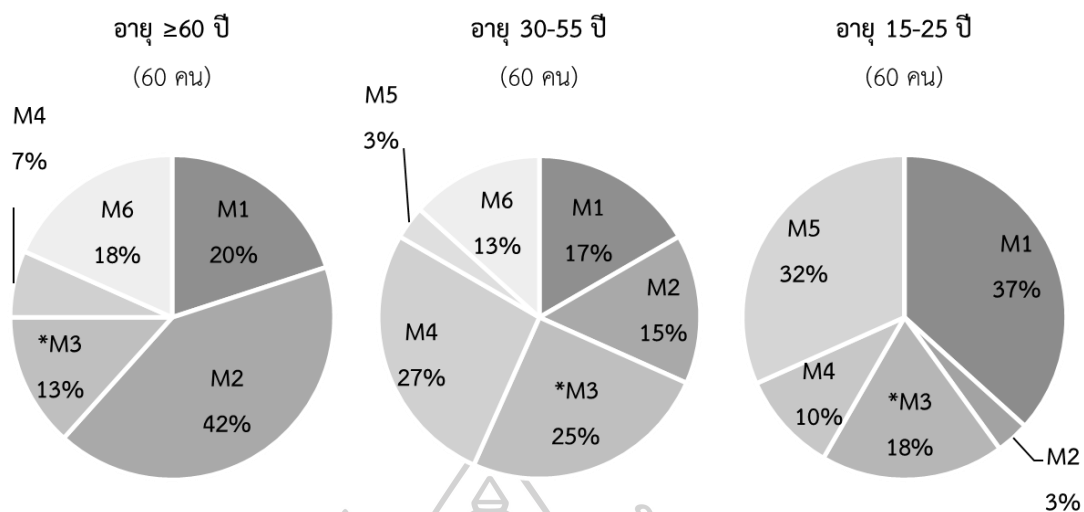
ว.สามัญ คำเดี่ยว-พยางค์เป็น
(180 คน)

ภาพที่ 5.2 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์สามัญของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

ตารางที่ 5.3 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์สามัญของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

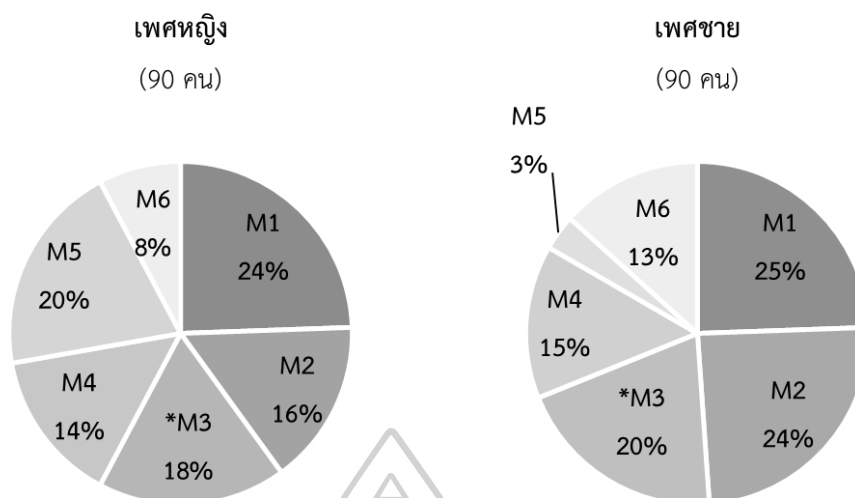
รูปแปร	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)				รวม (%)
	≥60 ปี	30-55 ปี	15-25 ปี	รวม	
M1 [421]	12	10	22	44	24
M2 [331]	25	9	2	36	20
*M3 [322]	8	15	11	34	19
M4 [321]	4	16	6	26	14
M5 [422]	0	2	19	21	12
M6 [231]	11	8	0	19	11
รวม	60	60	60	180	100

ภาพที่ 5.3 สัดส่วนการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์สามัญของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ
ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

ตารางที่ 5.4 ความถี่ในการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์สามัญของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน
ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

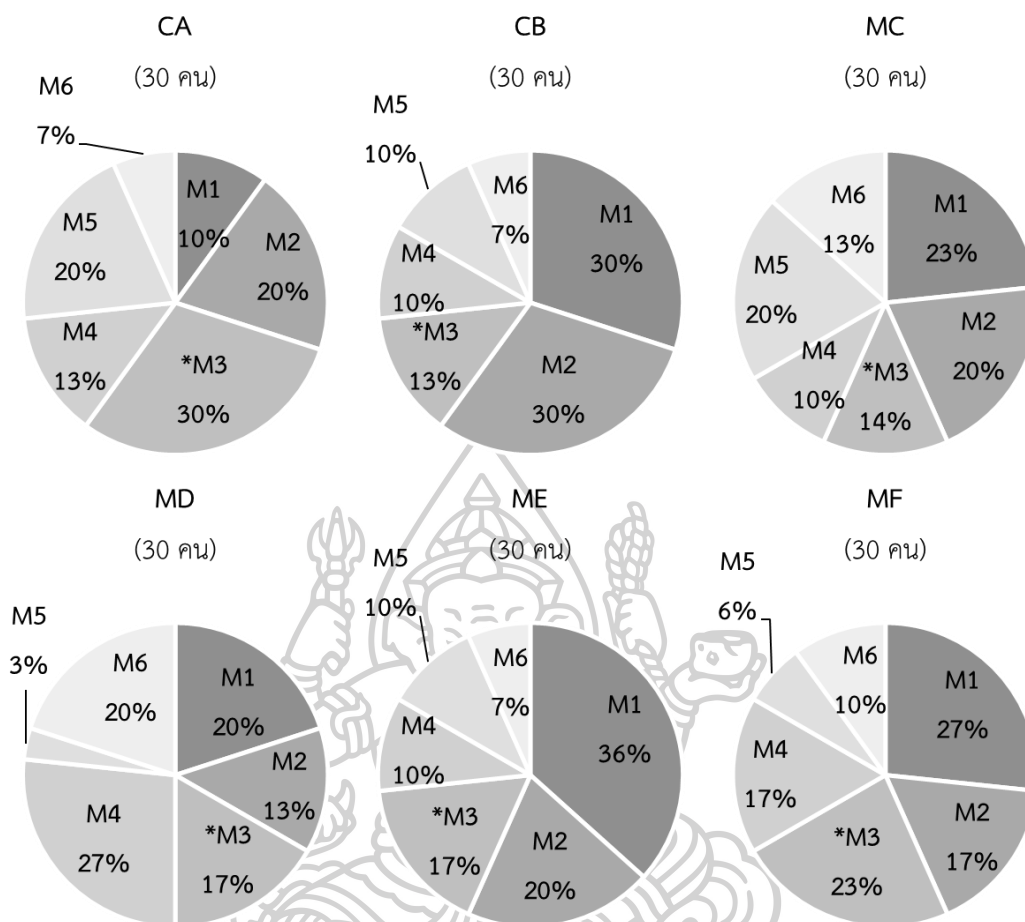
รูปแปร	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)			รวม (%)
	เพศหญิง	เพศชาย	รวม	
M1 [421]	22	22	44	24
M2 [331]	14	22	36	20
*M3 [322]	16	18	34	19
M4 [321]	13	13	26	14
M5 [422]	18	3	21	12
M6 [231]	7	12	19	11
รวม	90	90	180	100

ภาพที่ 5.4 สัดส่วนการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์สามัญของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิง และเพศชาย ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

ตารางที่ 5.5 ความถี่ในการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์สามัญของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 6 กลุ่มพื้นที่ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

รูปแปร	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)						รวม	รวม (%)
	CA	CB	MC	MD	ME	MF		
M1 [421]	3	9	7	6	11	8	44	24
M2 [331]	6	9	6	4	6	5	36	20
*M3 [322]	9	4	4	5	5	7	34	19
M4 [321]	4	3	3	8	3	5	26	14
M5 [422]	6	3	6	1	3	2	21	12
M6 [231]	2	2	4	6	2	3	19	11
รวม	30	30	30	30	30	30	180	100

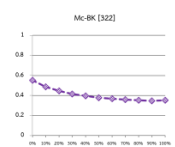
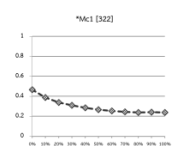
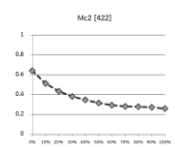
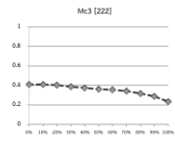
ภาพที่ 5.5 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์สามัญของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 6 กลุ่มพื้นที่ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

2. สัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

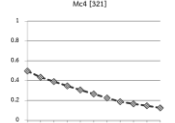
2.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ผลการวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม จำนวน 10 คน ซึ่งเป็นตัวแทนเสียงวรรณยุกต์สามัญของภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ จำนวน 1 รูป และสัทลักษณะของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็นของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน จำนวน 180 คน มีรูปแปรของหน่วยเสียงจำนวน 4 รูปแปร ซึ่งมีสัทลักษณะและความถี่ในการปรากฏรูปแปรดังนี้ (ตารางที่ 5.6-5.7 และภาพที่ 5.6-5.7)

ตารางที่ 5.6 สัทลักษณะของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่ม
ควบคุมและผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน

สัทลักษณะของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	
<p>Mc-BK [322]</p> 	<p>วรรณยุกต์สามัญในภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม Mc-BK เป็นเสียงกลาง-ตก-ระดับ [322] โดยมีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 3 แล้วเลื่อนเสียงลงมาที่ระดับ 2 และคงระดับนี้ตลอดระยะเวลาที่ 40-100%</p>
<p>*Mc1 [322]</p> 	<p>รูปแปร Mc1 เป็นเสียงกลาง-ตก-ระดับ [322] โดยมีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 3 แล้วค่อย ๆ เลื่อนเสียงลงมาที่ระดับ 2 ที่ระยะเวลา 10% จากนั้นลดระดับเสียงลงอีกเล็กน้อยแต่ยังคงอยู่ในระดับที่ 2 ตลอดระยะเวลาในการออกเสียง รูปแปรนี้มีสัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์สามัญในคำพูดต่อเนื่องของกลุ่มควบคุม Mc-BK [322] มากที่สุด ทั้งในแง่ของทิศทาง ความลาด-ชันของระดับเสียง และรูปร่างกราฟเส้น แต่รูปแปร Mc-BK มีระดับเสียงสูงกว่ารูปแปร Mc1 ทุกจุดระยะเวลา ดังนั้นกราฟเส้นแสดงสัทลักษณะของรูปแปรนี้จึงมีรูปร่างเป็นเส้นขนานกันกับ Mc-BK พบการออกเสียงโดยใช้รูปแปรนี้มากที่สุด จำนวน 28 คน จากผู้บอกภาษาจำนวนทั้งสิ้น 60 คน คิดเป็น 46% จึงกำหนดให้รูปแปร Mc1 [322] เป็น “รูปแปรหลัก” ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์สามัญ ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น</p>
<p>Mc2 [422]</p> 	<p>รูปแปร Mc2 เป็นเสียงค่อนข้างสูง-ตก-ระดับ [422] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 4 แล้วลดระดับเสียงลงมาที่ระดับ 3 ในช่วงระยะเวลา 5-25% แล้วเลื่อนระดับเสียงต่ำลงอีกและคงระดับอยู่ที่ระดับ 2 ตลอดระยะเวลา 25-100% พบการออกเสียงด้วยรูปแปรนี้มากเป็นลำดับที่สอง จากผู้บอกภาษาจำนวน 60 คน พบจำนวน 16 คน คิดเป็น 27%</p>
<p>Mc3 [222]</p> 	<p>รูปแปร Mc3 เป็นเสียงค่อนข้างต่ำระดับ [222] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 2 และคงระดับนี้ไว้อย่างต่อเนื่อง โดยมีการเลื่อนระดับเสียงต่ำลงเล็กน้อยในช่วงระยะเวลาที่ 40-100% แต่ยังคงอยู่ในระดับที่ 2 ตลอดระยะเวลาในการออกเสียง เป็นรูปแปรที่พบมากเป็นอันดับสาม มีผู้บอกภาษาที่ออกเสียงด้วยรูปแปรนี้จำนวน 9 คน คิดเป็น 15%</p>

ตารางที่ 5.6 สัทลักษณะของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่ม
ควบคุมและผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน (ต่อ)

<p>Mc4 [321]</p> 	<p>รูปแปร Mc4 เป็นเสียงกลาง-ตก [321] รูปแปรนี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 3 แล้วค่อย ๆ เลื่อนต่ำลงอย่างต่อเนื่องจนมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 1 เป็นรูปแปรที่พบน้อยที่สุด ใช้ในการออกเสียงของผู้บอกภาษาจำนวน 7 คน คิดเป็น 12%</p>
--	--

2.2 การแปรของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ผลการศึกษาการแปรของวรรณยุกต์สามัญภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนตามตัวแปรอายุ เพศ และถิ่นที่อยู่ ในคำพูดต่อเนื่อง มีรายละเอียดดังนี้

2.2.1 การแปรของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ตามตัวแปรอายุ

เมื่อพิจารณาการแปรของวรรณยุกต์สามัญของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่อง ทั้ง 4 รูปแปร ตามกลุ่มอายุของผู้บอกภาษา 3 รุ่นอายุ ได้แก่ รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป รุ่นอายุ 30-55 ปี และรุ่นอายุ 15-25 ปี จำนวนผู้บอกภาษารุ่นอายุละ 20 คน พบว่ามีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตามตัวแปรอายุ ดังนี้ (ตารางที่ 5.8 และภาพที่ 5.8)

1. รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป พบรูปแปรทั้ง 4 รูปแปร โดยพบรูปแปร *Mc1 [322] มากที่สุด จำนวน 7 คน คิดเป็น 35% รองลงมาคือรูปแปร Mc2 [422] และรูปแปร Mc3 [222] จำนวนรูปแปรละ 5 คน คิดเป็น 25% ส่วนรูปแปร Mc4 [321] พบผู้บอกภาษาเลือกรูปแปรนี้น้อยที่สุด จำนวน 3 คน คิดเป็น 15%
2. รุ่นอายุ 30-55 ปี พบการใช้รูปแปรทั้ง 4 รูปแปร โดยพบว่ารูปแปร *Mc1 [322] มีความถี่ในการเลือกใช้สูงที่สุด จำนวน 9 คน คิดเป็น 45% พบรูปแปร Mc3 [222] และ Mc4 [321] จำนวนรูปแปรละ 4 คน ส่วนรูปแปร Mc2 [422] พบว่าผู้บอกภาษาเลือกรูปแปรนี้น้อยที่สุด จำนวน 3 คน คิดเป็น 15%
3. รุ่นอายุ 15-25 ปี พบรูปแปรเพียง 2 รูปแปร โดยพบรูปแปร *Mc1 [322] มากที่สุด มีผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรนี้จำนวน 12 คน คิดเป็น 60% รองลงมาคือรูปแปร Mc2 [422] จำนวน 8 คน คิดเป็น 40%

2.2.2 การแปรของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ตามตัวแปรเพศ

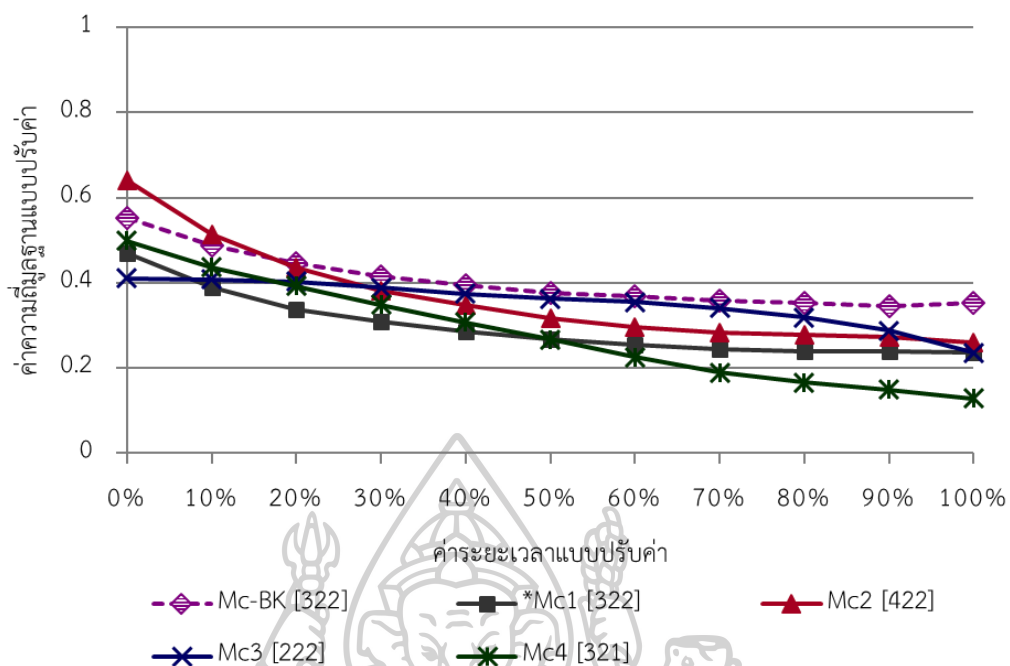
วรรณยุกต์สามัญของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดต่อเนื่อง ทั้ง 4 รูปแปร มีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตามตัวแปรเพศ ดังนี้ (ตารางที่ 5.9 และภาพที่ 5.9)

1. เพศหญิง จากผู้บอกภาษาเพศหญิงจำนวน 30 คน พบรูปแปรทั้ง 4 รูปแปร โดยพบรูปแปร *Mc1 [322] มากที่สุด จำนวน 14 คน คิดเป็น 47% รองลงมาคือ รูปแปร Mc2 [422] จำนวน 10 คน คิดเป็น 33% ส่วนรูปแปร Mc3 [222] และ Mc4 [321] จำนวนรูปแปรละ 3 คน

2. เพศชาย จากผู้บอกภาษาเพศชาย 30 คน พบรูปแปรทั้ง 4 รูปแปร โดยพบรูปแปร *Mc1 [322] มากที่สุด มีผู้บอกภาษาเพศชายออกเสียงด้วยรูปแปรนี้จำนวน 14 คน เท่ากับจำนวนผู้บอกภาษาเพศหญิง คิดเป็น 47% ของจำนวนผู้บอกภาษาเพศชายทั้งหมด รองลงมาเป็นรูปแปร Mc2 [422] และรูปแปร Mc3 [222] จำนวนรูปแปรละ 6 คน คิดเป็น 20% ส่วนรูปแปร Mc4 [321] เป็นรูปแปรที่พบความถี่น้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็น 13%

2.2.3 การแปรของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ตามตัวแปรถิ่นที่อยู่

การแปรของวรรณยุกต์สามัญของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ตามถิ่นที่อยู่ของผู้บอกภาษากลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนไม่ติดเขตปกครองของจังหวัดอื่น (CA) และกลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนที่เป็นที่ตั้งของเมืองโบราณกำแพงแสน (CB) จำนวนพื้นที่ละ 30 คน พบว่ามีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ทั้ง 4 รูปแปร ผู้บอกภาษาของทั้ง 2 พื้นที่มีแนวโน้มการเลือกใช้รูปแปรของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดต่อเนื่องในทิศทางเดียวกัน คือมีการเลือกใช้รูปแปร *Mc1 [322] ที่มีสัทลักษณะคล้ายกับกลุ่มควบคุมเป็นจำนวนมากที่สุดทั้ง 2 พื้นที่ โดยมีจำนวนผู้บอกภาษาใกล้เคียงกัน กล่าวคือกลุ่ม CA และ CB จำนวน 15 คน และ 13 คน ตามลำดับ คิดเป็นประมาณครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้บอกภาษาในแต่ละพื้นที่ รองลงมาคือการใช้รูปแปร Mc2 [422] ที่พบการใช้รูปแปรนี้ของผู้บอกภาษาทั้ง 2 พื้นที่เป็นจำนวน 8 คนเท่ากัน ส่วนรูปแปร Mc3 [222] พบว่ามีการใช้ในกลุ่มพื้นที่ CA มากกว่าพื้นที่ CB สำหรับรูปแปร Mc4 [321] พบความถี่ในการใช้รูปแปรนี้ ปรากฏในกลุ่มพื้นที่ CB มากกว่าพื้นที่ CA อย่างชัดเจน โดยพบการใช้รูปแปรนี้ในกลุ่ม CA เพียง 1 คน เท่านั้น (ตารางที่ 5.10 และภาพที่ 5.10)

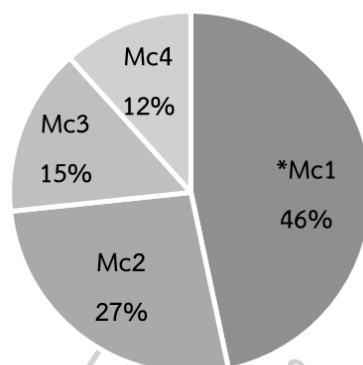
ภาพที่ 5.6 การเปรียบเทียบสัญลักษณ์ของรูปแบบวรรณยุกต์สามัญของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนกับกลุ่มควบคุม ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ตารางที่ 5.7 ความถี่ในการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์สามัญของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

รูปแบบ	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)	รวม (%)
*Mc1 [322]	28	46
Mc2 [422]	16	27
Mc3 [222]	9	15
Mc4 [321]	7	12
รวม	60	100

ว.สามัญ ต่อเนื่อง-พยางค์เป็น

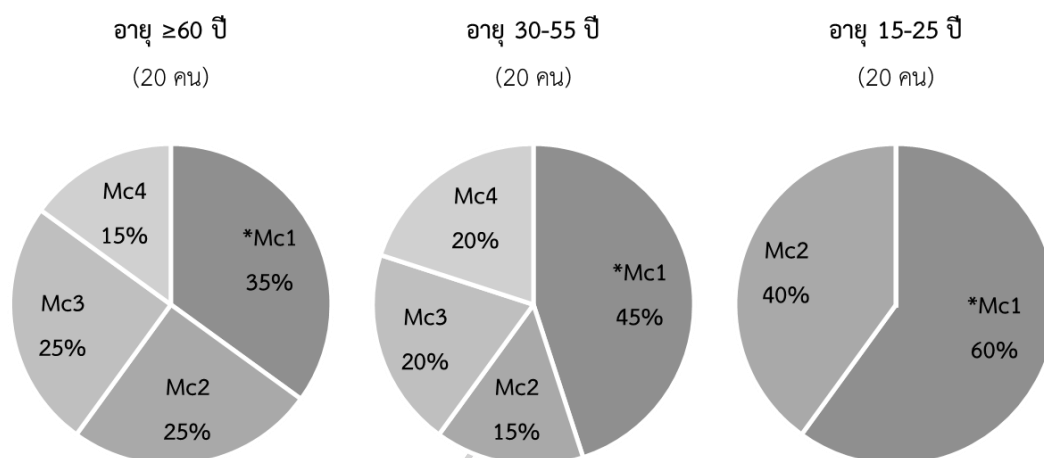
(60 คน)

ภาพที่ 5.7 สัดส่วนปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์สามัญของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ตารางที่ 5.8 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์สามัญของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

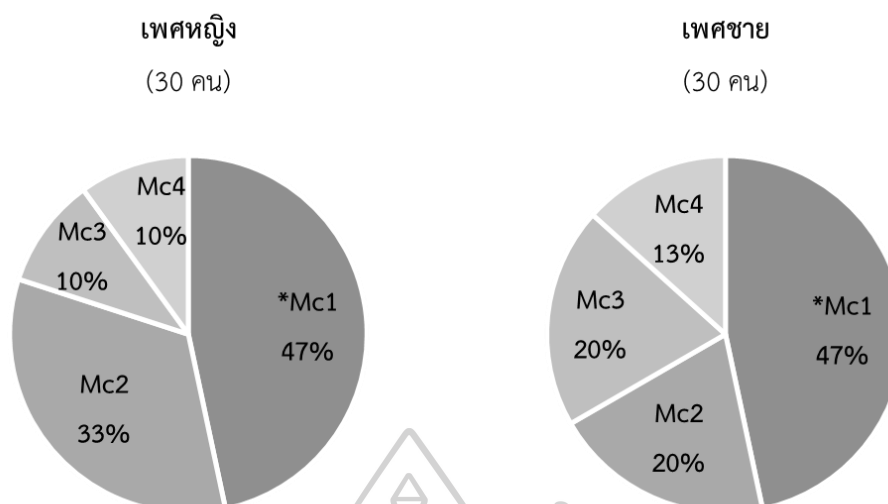
รูปแปร	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)				รวม (%)
	≥60 ปี	30-55 ปี	15-25 ปี	รวม	
*Mc1 [322]	7	9	12	28	46
Mc2 [422]	5	3	8	16	27
Mc3 [222]	5	4	0	9	15
Mc4 [321]	3	4	0	7	12
รวม	20	20	20	60	100

ภาพที่ 5.8 สัดส่วนการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์สามัญของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ตารางที่ 5.9 ความถี่ในการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์สามัญของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิงและเพศชาย ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

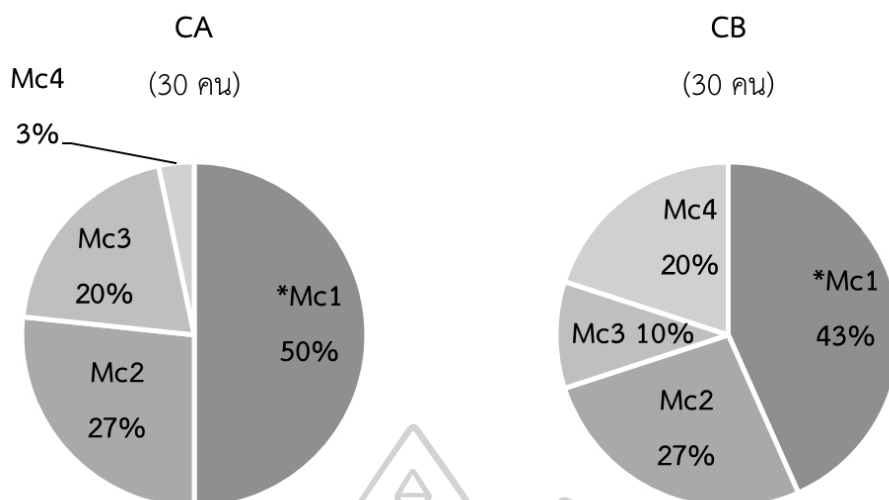
รูปแบบ	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)			รวม (%)
	เพศหญิง	เพศชาย	รวม	
*Mc1 [322]	14	14	28	46
Mc2 [422]	10	6	16	27
Mc3 [222]	3	6	9	15
Mc4 [321]	3	4	7	12
รวม	30	30	60	100

ภาพที่ 5.9 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรูปวรรณยุกต์สามัญของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิง และเพศชาย ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ตารางที่ 5.10 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรรูปวรรณยุกต์สามัญของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 2 กลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

รูปแปรรูป	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)			รวม (%)
	CA	CB	รวม	
*Mc1 [322]	15	13	28	46
Mc2 [422]	8	8	16	27
Mc3 [222]	6	3	9	15
Mc4 [321]	1	6	7	12
รวม	30	30	60	100

ภาพที่ 5.10 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรูปวรรณยุกต์สามัญของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 2 กลุ่ม
พื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

3. สรุปและอภิปรายผลสัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์สามัญ

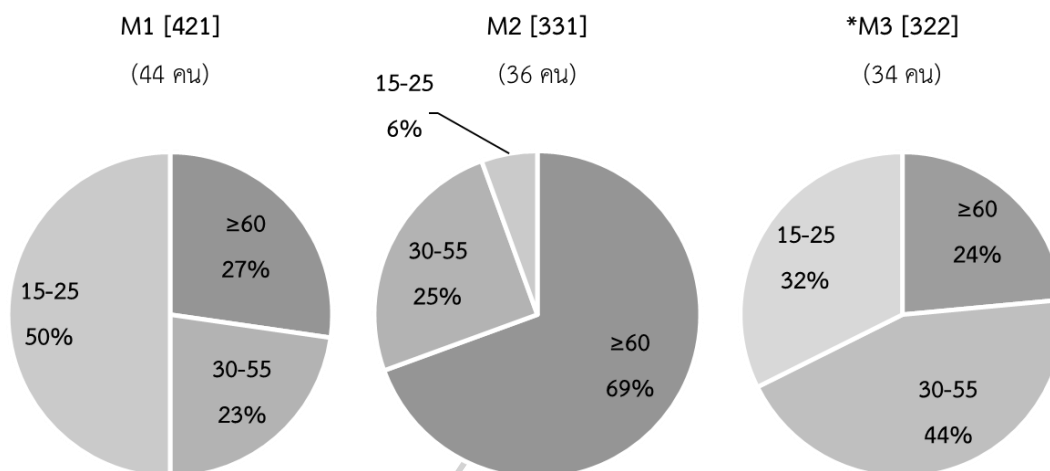
3.1 สรุปและอภิปรายผลสัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

ในภาพรวมรูปแปรหลัก *M1 [421] เป็นเสียงค่อนข้างสูง-ตก มีความถี่ในการปรากฏสูงที่สุด จากผู้บอกภาษาจำนวนทั้งสิ้น 180 คน พบการออกเสียงด้วยรูปแปรนี้จำนวน 44 คน (คิดเป็น 24%) ส่วนรูปแปรรอง M2 [331] เป็นเสียงกลางระดับ-ตก พบมากเป็นลำดับที่สอง จำนวน 36 คน คิดเป็น 20% ซึ่งต่างกับความถี่ในการเลือกใช้รูปแปรหลัก M1 เพียง 4% สำหรับ รูปแปร *M3 [322] เป็นเสียงกลาง-ตก-ระดับ มีสัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์สามัญของกลุ่มควบคุมมากที่สุด แต่มีระดับเสียงสูงกว่า M-BK [322] ทุกจุดระยะเวลา กราฟเส้นแสดงสัทลักษณะจึงมีรูปร่างเป็นเส้นขนานกันกับวรรณยุกต์ของกลุ่มควบคุม ผู้บอกภาษาถิ่นกำแพงแสนใช้รูปแปรนี้มากเป็นลำดับที่สาม จำนวน 34 คน คิดเป็น 19%

จากการพิจารณาความถี่ในการปรากฏรูปแปรรูปวรรณยุกต์ตามตัวแปรอายุ พบว่าผู้บอกภาษาทั้ง 3 รุ่นอายุมีการเลือกใช้รูปแปรรูปวรรณยุกต์เสียงสามัญที่แตกต่างกัน โดยรุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป จะใช้รูปแปรรอง M2 [331] ที่เป็นเสียงกลางระดับ-ตก มากที่สุด จำนวน 25 คน จากจำนวนผู้บอกภาษา 60 คน คิดเป็น 42% ของผู้บอกภาษารุ่นอายุนี้ ในขณะที่พบรูปแปรนี้ในผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 คิดเป็น 15% และในรุ่นอายุ 15-25 ปี พบผู้บอกภาษาเพียง 2 คน คิดเป็น 3% เท่านั้น สำหรับผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปี ส่วนใหญ่เลือกใช้รูปแปร M4 [321] มากที่สุด 16 คน แต่จำนวนดังกล่าวเป็นปริมาณใกล้เคียงกับผู้บอกภาษาที่เลือกใช้รูปแปร *M3 [322] ที่มีสัทลักษณะคล้าย

วรรณยุกต์สามัญของกลุ่มควบคุม มีผู้บอกภาษาเลือกใช้รูปแปรนี้ 15 คน ส่วนรูปแปร M5 [422] พบผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปี เลือกใช้เพียง 2 คน และไม่ปรากฏการใช้รูปแปร M5 [422] ในผู้บอกภาษารุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป ในขณะที่ผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี เลือกใช้รูปแปรนี้มากเป็นอันดับสองเป็นจำนวนมากถึง 19 คน (32%) ซึ่งเป็นจำนวนใกล้เคียงกับที่เลือกใช้รูปแปรหลัก M1 [421] ซึ่งพบการใช้มากที่สุด จำนวน 22 คน (37%) ในทางกลับกันรูปแปร M6 [231] เป็นรูปแปรที่พบเฉพาะในกลุ่มผู้บอกภาษาวัยผู้ใหญ่ 2 รุ่นอายุ (รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป และรุ่นอายุ 30-55 ปี) เท่านั้น ไม่ปรากฏการใช้รูปแปรนี้ในผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี จากความถี่ในการปรากฏรูปแปร M2 [331], M5 [422] และ M6 [231] ดังกล่าว อาจทำนายแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้ว่ารูปแปร M2 [331] และ M6 [231] เป็นรูปแปรที่อาจสูญหายไปในอนาคตได้ เนื่องจากเป็นรูปแปรที่คนรุ่นใหม่ใช้ค่อนข้างน้อยหรือไม่ปรากฏใช้ ในขณะที่รูปแปร M6 [422] ซึ่งมีสัทลักษณะบางประการคล้ายรูปหลัก M1 [421] นั้น อาจเป็นรูปแปรใหม่มีการใช้เพิ่มมากขึ้นในอนาคต

จากภาพที่ 5.11 เมื่อพิจารณาเฉพาะสัดส่วนการใช้รูปแปรหลัก M1 [421] รูปแปรรอง M2 [331] และรูปแปรที่มีสัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์สามัญของกลุ่มควบคุม *M3 [322] จะเห็นได้ว่ารูปแปรหลัก M1 [421] นั้นพบในการใช้ของผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปีมากที่สุด เป็นจำนวนครึ่งหนึ่ง (50%) ของผู้บอกภาษาที่เลือกใช้รูปแปร M1 [421] ทั้งหมดจำนวน 44 คน ส่วนผู้บอกภาษารุ่นอายุอื่นมีจำนวนการเลือกใช้รูปแปรนี้เป็นเปอร์เซ็นต์ใกล้เคียงกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าวรรณยุกต์สามัญของสำเนียงถิ่นกำแพงแสนนี้ รูปแปรหลักเป็นรูปแปรที่พบได้ทั่วไปในการออกเสียงวรรณยุกต์สามัญในคำพูดเดี่ยวของผู้บอกภาษาทุกรุ่นอายุ โดยพบได้มากที่สุดในกลุ่มผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี ส่วนรูปแปรรอง M2 [331] ซึ่งมีผู้บอกภาษาใช้รูปแปรนี้จำนวนทั้งสิ้น 36 คน พบว่าผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปีเลือกใช้รูปแปรนี้เพียง 6% เท่านั้น แต่ผู้บอกภาษารุ่นอายุมากกว่า 60 ปีกลับมีการใช้รูปแปรนี้มากถึง 69% รองลงมาคือผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปี ใช้รูปแปรรองนี้ 25% ดังนั้นในอนาคตอาจเป็นไปได้ว่ารูปแปรรองจะมีผู้ใช้น้อยลงและอาจสูญหายไปจากสำเนียงพูดของถิ่นอำเภอกำแพงแสนก็เป็นได้ ส่วนรูปแปร *M3 [322] ซึ่งมีสัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์สามัญของกลุ่มควบคุมนั้น พบว่า 44% ของผู้บอกภาษาที่เลือกใช้รูปแปรนี้เป็นผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปี รองลงมาเป็นรุ่นอายุ 15-25 ปี จำนวน 32% แต่ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปมีการออกเสียงด้วยรูปแปรคล้ายกลุ่มควบคุมเพียง 24% เท่านั้น แสดงให้เห็นว่าผู้บอกภาษาที่อายุมากมีแนวโน้มที่จะเลือกออกเสียงวรรณยุกต์สามัญด้วยสำเนียงกรุงเทพฯ น้อยกว่าผู้บอกภาษารุ่นอายุอื่น ๆ

ภาพที่ 5.11 สัดส่วนการใช้รูปแปรรูปหลัก M1 [421] รูปแปรรอง M2 [331] และรูปแปรรูป *M3 [322] ของผู้บอกภาษาตามรุ่นอายุ

หากพิจารณารูปแปรรูปวรรณยุกต์สามัญในคำพูดเดี่ยวแต่ละรูปแปรรูปตามตัวแปรรูป จะเห็นได้ว่าทั้งสองเพศมีความถี่ในการใช้รูปแปรรูปหลัก M1 [421] และรูปแปรรูป M4 [321] มีเป็นจำนวนเท่ากัน ส่วนรูปแปรรอง M2 [331] รูปแปรรูป *M3 [322] ซึ่งมีสัญลักษณ์คล้ายกลุ่มควบคุม และรูปแปรรูป M6 [231] มีผู้บอกภาษาเพศชายออกเสียงวรรณยุกต์สามัญโดยใช้รูปแปรรูปทั้ง 2 นี้เป็นจำนวนมากกว่าเพศหญิง โดยเฉพาะรูปแปรรอง M2 [331] ที่มีผู้บอกภาษาเพศชายใช้รูปแปรรูปนี้มากที่สุด เป็นจำนวน 22 คน ซึ่งเท่ากับจำนวนเพศชายที่ใช้รูปแปรรูปหลัก ในขณะที่ผู้บอกภาษาเพศหญิง ใช้รูปแปรรูปนี้เพียง 14 คน ส่วนรูปแปรรูป *M3 [322] ที่เป็นรูปแปรรูปที่มีสัญลักษณ์คล้ายสำเนียงกรุงเทพฯ นั้น เพศชายออกเสียงด้วยรูปแปรรูปนี้มากกว่าเพศหญิงเพียงเล็กน้อย อาจแสดงให้เห็นว่าเพศชายมีแนวโน้มที่จะใช้รูปแปรรูปใกล้เคียงกับกลุ่มควบคุมมากกว่าเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับผลทัศนคติต่อภาษาที่ว่าผู้บอกภาษาเพศชายมีแนวโน้มทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นกำแพงแสนน้อยกว่าผู้บอกภาษาเพศหญิง ส่วนรูปแปรรูปย่อย M5 [422] พบว่าผู้บอกภาษาเพศหญิงใช้รูปแปรรูปนี้ มากกว่าผู้บอกภาษาเพศชายอย่างชัดเจน โดยมีผู้บอกภาษาเพศหญิงใช้รูปแปรรูปนี้ถึง 18 คน ในขณะที่ผู้บอกภาษาเพศชายปรากฏการใช้รูปแปรรูปนี้เพียง 3 คน เท่านั้น

เมื่อพิจารณาการเลือกใช้รูปแปรรูปเสียงวรรณยุกต์สามัญคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นในรายพื้นที่ พบว่า ในภาพรวมผู้บอกภาษาส่วนใหญ่เลือกออกเสียงด้วยรูปแปรรูปหลัก M1 [421] ยกเว้นกลุ่ม CA และกลุ่ม MD ผู้บอกภาษากลุ่มใจกลางอำเภอกำแพงแสน พื้นที่ CA มีความถี่ในการเลือกใช้รูปแปรรูป *M3 [322] ที่มีสัญลักษณ์ใกล้เคียงกับกลุ่มควบคุมมากกว่าทุกพื้นที่และพบมากที่สุดถึง 30% ของผู้บอกภาษาทั้งหมดในพื้นที่ ในขณะที่กลุ่มพื้นที่ CB ซึ่งเป็นกลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสน

เช่นเดียวกัน กลับเลือกใช้รูปแปรที่มีสัญลักษณ์คล้ายกลุ่มควบคุมนี้เป็นจำนวนน้อยกว่ากลุ่ม CA กว่าครึ่งหนึ่ง ทั้งนี้อาจเนื่องจากถิ่นที่อยู่ของกลุ่ม CA มีลักษณะความเป็นเมือง ใกล้ชุมชน ตลาด และสถานที่ราชการของอำเภอกำแพงแสนมากกว่าถิ่นที่อยู่อื่น ส่วนกลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดกาญจนบุรี (MD) พบความถี่ในการใช้รูปแปรย่อย M4 [321] มากที่สุด 27% ของผู้บอกภาษาในพื้นที่ MD โดยใช้รูปแปรหลัก M1 [421] และรูปแปร M6 [231] มากเป็นอันดับสอง คิดเป็น 20% และจะเป็นกลุ่มพื้นที่ที่มีการใช้รูปแปร M6 [231] มากกว่าพื้นที่อื่น ๆ อย่างชัดเจน

3.2 สรุปและอภิปรายผลสัญลักษณ์และการแปรของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ในภาพรวมพบว่ารูปแปรหลัก *Mc1 เสียงกลาง-ตก-ระดับ [322] ซึ่งมีสัญลักษณ์ใกล้เคียงกับวรรณยุกต์สามัญของกลุ่มควบคุมมากที่สุด แต่รูปแปร Mc-BK [322] มีระดับเสียงสูงกว่ารูปแปรหลัก *Mc1 ทุกจุดระยะเวลา และเป็นรูปแปรที่มีความถี่ในการปรากฏสูงที่สุด จากผู้บอกภาษาจำนวนทั้งสิ้น 60 คน พบการออกเสียงโดยใช้รูปแปรนี้ จำนวน 28 คน คิดเป็น 46%

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอายุพบว่าผู้บอกภาษาทุกรุ่นอายุเลือกใช้รูปแปรหลัก *Mc1 [322] มากกว่ารูปแปรอื่น ๆ เช่นกัน โดยเฉพาะผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี ที่พบรูปแปรของวรรณยุกต์สามัญเพียง 2 รูปแปร และมีความถี่ในการใช้รูปแปรนี้มากที่สุดพบจำนวน 12 คน คิดเป็น 60% ของผู้บอกภาษาในรุ่นอายุนี้ ส่วนผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปี และรุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป มีการใช้รูปแปรวรรณยุกต์ที่แตกต่างกับผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี โดยมีความถี่ในการปรากฏรูปแปรทั้ง 4 รูปแปร แม้ว่ามีส่วนการใช้รูปแปรหลัก *Mc1 [322] มากกว่ารูปแปรอื่น ๆ พบจำนวน 9 คน และ 7 คน ซึ่งคิดเป็น 45% และ 35% ตามลำดับ นอกจากนี้จะเห็นได้ว่ารูป Mc3 [222] และ Mc4 [321] นั้น เป็นรูปแปรที่ไม่พบในผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี ซึ่งสะท้อนให้เห็นแนวโน้มในอนาคตว่าทั้งสองรูปแปรนี้อาจสูญหายไปจากท้องถิ่นอำเภอกำแพงแสน

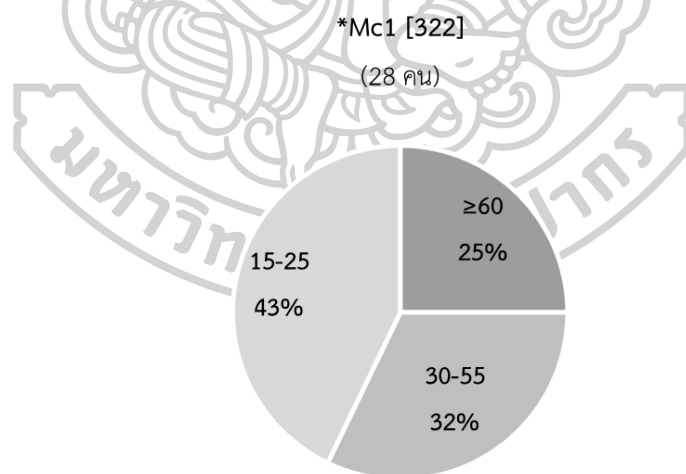
เมื่อพิจารณาตัวแปรเพศ จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาเพศชายและเพศหญิงใช้รูปแปร *Mc1 [322] ซึ่งมีสัญลักษณ์คล้ายวรรณยุกต์สามัญของกลุ่มควบคุมเป็นจำนวนเท่ากันที่จำนวน 14 คน คิดเป็น 47% ของแต่ละกลุ่มเพศ แต่สัดส่วนการใช้รูปแปรอื่น ๆ ของเพศหญิงกับเพศชายค่อนข้างแตกต่างกัน กล่าวคือรูปแปร Mc2 [422] เป็นรูปแปรที่ผู้บอกภาษาเพศหญิงมีความถี่ในใช้มากเป็นอันดับสอง จำนวน 10 คน ซึ่งมากกว่าผู้บอกภาษาเพศชายที่ออกเสียงด้วยรูปแปรนี้จำนวน 6 คน แต่รูปแปร Mc3 [222] และรูปแปร Mc4 [321] พบผู้บอกภาษาเพศหญิงใช้รูปแปรนี้เพียงรูปแปรละ 3 คน ซึ่งน้อยกว่าการใช้รูปแปรทั้ง 2 รูปแปรของผู้บอกภาษาเพศชาย

ส่วนการแปรของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดต่อเนื่องคำเป็น ตามถิ่นที่อยู่ของผู้บอกภาษากลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนไม่ติดเขตปกครองของจังหวัดอื่น (CA) และกลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนที่เป็นที่ตั้งของเมืองโบราณกำแพงแสน (CB) จำนวนพื้นที่ละ 30 คน พบว่ามีความถี่

ในการปรากฏรูปแปรรวมยุคทั้ง 4 รูปแปรรูป ผู้บอกภาษาของทั้ง 2 พื้นที่เลือกใช้รูปแปรรูปของ
 วรรณยุกต์สามัญในคำพูดต่อเนื่องในทิศทางเดียวกัน คือมีการเลือกใช้รูปแปรรูป *Mc1 [322] ที่มี
 สัทลักษณะคล้ายกับกลุ่มควบคุมเป็นจำนวนมากที่สุดทั้ง 2 พื้นที่ โดยมีจำนวนผู้บอกภาษาใกล้เคียง
 กัน กล่าวคือกลุ่ม CA และ CB จำนวน 15 คน และ 13 คน ตามลำดับ คิดเป็นประมาณครึ่งหนึ่งของ
 จำนวนผู้บอกภาษาในแต่ละพื้นที่ รองลงมาคือการใช้รูปแปรรูป Mc2 [422] ที่พบการใช้รูปแปรรูปนี้
 ของผู้บอกภาษาทั้ง 2 พื้นที่เป็นจำนวน 8 คนเท่ากัน ส่วนรูปแปรรูป Mc3 [222] พบว่ามีการใช้ในกลุ่ม
 พื้นที่ CA มากกว่าพื้นที่ CB สำหรับรูปแปรรูป Mc4 [321] พบความถี่ในการใช้รูปแปรรูปนี้ ปรากฏในกลุ่ม
 พื้นที่ CB มากกว่าพื้นที่ CA โดยพบการใช้รูปแปรรูปนี้ในกลุ่ม CA เพียง 1 คน เท่านั้น

หากพิจารณาสัดส่วนการใช้รูปแปรรูปหลัก *Mc1 [322] ตามตัวแปรอายุ (ภาพที่ 5.12) จะ
 เห็นได้ว่าผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี มีสัดส่วนการใช้รูปแปรรูปซึ่งมีสัทลักษณะคล้ายวรรณยุกต์สามัญ
 ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็นของกลุ่มควบคุมมากกว่าผู้บอกภาษารุ่นอายุอื่นค่อนข้างชัดเจน คิดเป็น
 43% อย่างไรก็ตามแม้ว่า รูปแปรรูปหลักนี้จะมีสัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์ของกลุ่มควบคุม
 มากกว่ารูปแปรรูปอื่น ๆ แต่เมื่อพิจารณาจากกราฟเส้นแสดงค่าความถี่ฐาน จะเห็นได้ว่ารูปแปรรูปหลัก
 *Mc1 [322] มีระดับเสียงต่ำกว่าวรรณยุกต์สามัญของกลุ่มควบคุมทั้ง 11 จุดระยะเวลา (ภาพที่ 5.1)

ส่วนตัวแปรเพศและถิ่นที่อยู่ไม่มีผลกับการใช้รูปแปรรูปในคำต่อเนื่องพยางค์เป็นของเสียง
 วรรณยุกต์นี้

ภาพที่ 5.12 สัดส่วนการใช้รูปแปรรูปหลัก *Mc1 [322] ของผู้บอกภาษาตามรุ่นอายุ

4. เปรียบเทียบสัทลักษณะรูปแปรหลักและรูปแปรรองของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดเดี่ยวกับ คำพูดต่อเนื่อง

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบสัทลักษณะของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดเดี่ยวกับในคำพูดต่อเนื่องของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม (ตารางที่ 5.11-5.12 และภาพที่ 5.13) พบว่าวรรณยุกต์สามัญในคำพูดเดี่ยว M-BK [322] กับในคำพูดต่อเนื่อง Mc-BK [322] มีจุดเริ่มต้นที่ใกล้เคียงกัน คือ 0.54 และ 0.55 ตามลำดับ แต่คำพูดเดี่ยวมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ 0.27 ส่วนคำต่อเนื่องมีจุดสิ้นสุดของเสียงต่ำกว่าอยู่ที่ 0.35 ดังนั้นกราฟเส้นแสดงสัทลักษณะของเสียงในคำพูดเดี่ยวจึงมีความชันมากกว่าคำพูดต่อเนื่อง และเมื่อพิจารณาค่าพิสัยระดับเสียงประกอบ จะเห็นได้ว่าในคำพูดเดี่ยว M-BK [322] มีพิสัยระดับที่ 0.27 ซึ่งกว้างกว่าในคำพูดต่อเนื่องที่มีค่าพิสัยระดับเสียงน้อยกว่า คือ 0.21

ส่วนผลการเปรียบเทียบสัทลักษณะของรูปแปรหลักของวรรณยุกต์สามัญของผู้บอกภาษาถิ่นกำแพงแสนในคำพูดเดี่ยวและในคำพูดต่อเนื่อง (ตารางที่ 5.13-5.14 และภาพที่ 5.14) พบว่ารูปแปรหลักวรรณยุกต์สามัญ ในคำพูดเดี่ยว M1 [421] เป็นเสียงค่อนข้างสูง-ตก ส่วนรูปแปรหลักวรรณยุกต์สามัญในคำพูดต่อเนื่อง Mc1 [322] เป็นเสียงกลาง-ตก-ระดับ ที่มีสัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์สามัญในคำพูดต่อเนื่องของกลุ่มควบคุม Mc-BK [322] โดยรูปแปรหลักในคำพูดเดี่ยวมีระดับเสียงสูงสุดอยู่ที่ 0.63 ระดับเสียงต่ำสุดที่ 0.16 และมีพิสัยระดับเสียงอยู่ที่ 0.47 ส่วนรูปแปรหลักในคำพูดต่อเนื่องมีระดับเสียงที่ต่ำกว่าทุกจุดระยะเวลา โดยมีระดับเสียงสูงสุดอยู่ที่ 0.47 ระดับเสียงต่ำสุดที่ 0.24 และมีพิสัยระดับเสียงอยู่ที่ 0.23 ดังนั้น รูปแปรหลัก M1 [421] กับ Mc1 [322] จึงมีสัทลักษณะแตกต่างกัน โดยเฉพาะในแง่ความลาดชันของระดับเสียง ดังจะเห็นได้จากพิสัยระดับเสียงของรูปแปรหลักในคำพูดเดี่ยว M1 [421] กว้างกว่าพิสัยระดับเสียงของรูปแปรหลักในคำพูดต่อเนื่อง Mc1 [322] อย่างชัดเจน

สำหรับผลการเปรียบเทียบสัทลักษณะของรูปแปรวรรณยุกต์สามัญ ในคำพูดเดี่ยว ที่มีความถี่ในการปรากฏสูงที่สุดเป็นอันดับที่สอง (รูปแปรรอง) ได้แก่รูปแปร M2 [331] ซึ่งมีผู้บอกภาษาใช้รูปแปรนี้น้อยกว่ารูปแปรหลัก M1 [421] เพียง 4% เท่านั้น (จำนวน 36 คน คิดเป็น 20% และจำนวน 44 คน คิดเป็น 24%) ผลการศึกษาพบว่ารูปแปรรอง ในคำพูดเดี่ยว มีสัทลักษณะแตกต่างกับรูปแปรหลักในคำพูดต่อเนื่องอย่างชัดเจน ทั้งในแง่ทิศทางการตก-ขึ้นและรูปร่างของกราฟเส้น กล่าวคือรูปแปรรอง ในคำพูดเดี่ยว เป็นเสียงกลางระดับ-ตก ในขณะที่คำพูดต่อเนื่องเป็นเสียงกลาง-ตก-ระดับ แม้ว่ารูปแปรรองในคำพูดเดี่ยวกับรูปแปรหลักในคำพูดต่อเนื่องจะมีจุดเริ่มต้นของเสียงใกล้เคียงกัน คือ 0.41 และ 0.47 ตามลำดับ แต่ในคำพูดเดี่ยวมีจุดสิ้นสุดของเสียงต่ำกว่ามากที่สุดที่ 0.16 เมื่อเปรียบเทียบค่าพิสัย พบว่ารูปแปรรอง ในคำพูดเดี่ยวมีพิสัยระดับเสียงที่ 0.25 ซึ่งกว้างกว่าพิสัยระดับเสียงของรูปแปรหลัก ในคำพูดต่อเนื่องเล็กน้อย

ตารางที่ 5.11 ค่าความถี่มูลฐานแบบปรับค่า 11 จุด ของวรรณยุกต์สามัญของกลุ่มควบคุม ในคำพูด
เดี่ยวพยางค์เป็นและคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

	0%	10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
M-BK [322]	0.54	0.45	0.45	0.39	0.37	0.35	0.33	0.31	0.29	0.27	0.27
Mc-BK [322]	0.55	0.49	0.45	0.42	0.40	0.38	0.37	0.36	0.35	0.35	0.35

ตารางที่ 5.12 พิสัยระดับเสียงของวรรณยุกต์สามัญของกลุ่มควบคุม ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นและ
คำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

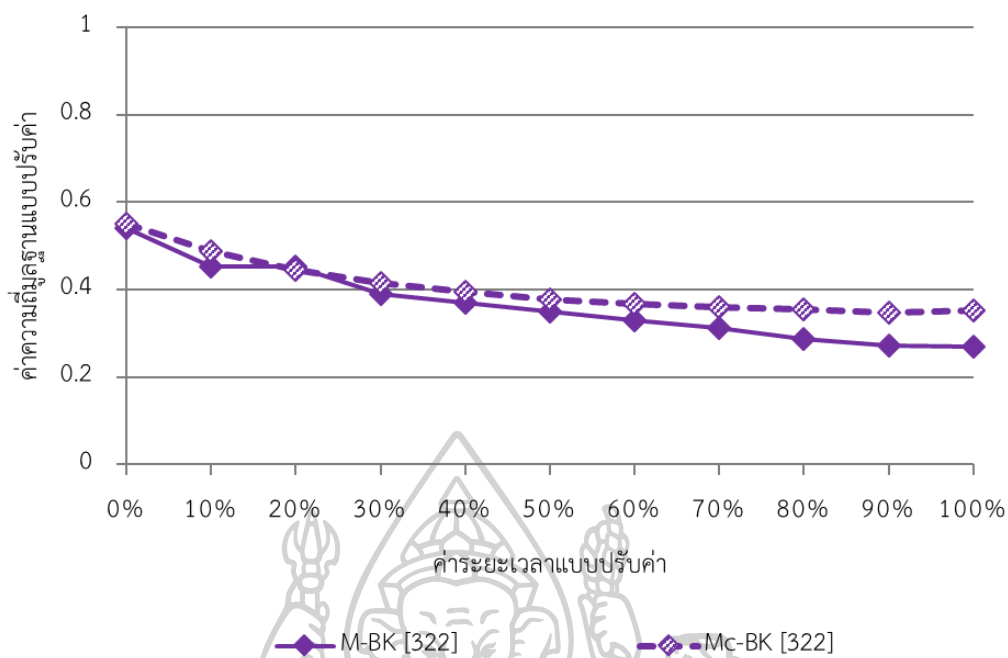
ค่า F_0 แบบปรับค่า	สูงสุด	ต่ำสุด	พิสัย
M-BK [322]	0.54	0.27	0.27
Mc-BK [322]	0.55	0.35	0.21

ตารางที่ 5.13 ค่าความถี่มูลฐานแบบปรับค่า 11 จุด ของรูปแปรหลัก/รูปแปรรองวรรณยุกต์สามัญของ
ผู้บอกภาษาถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นและคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

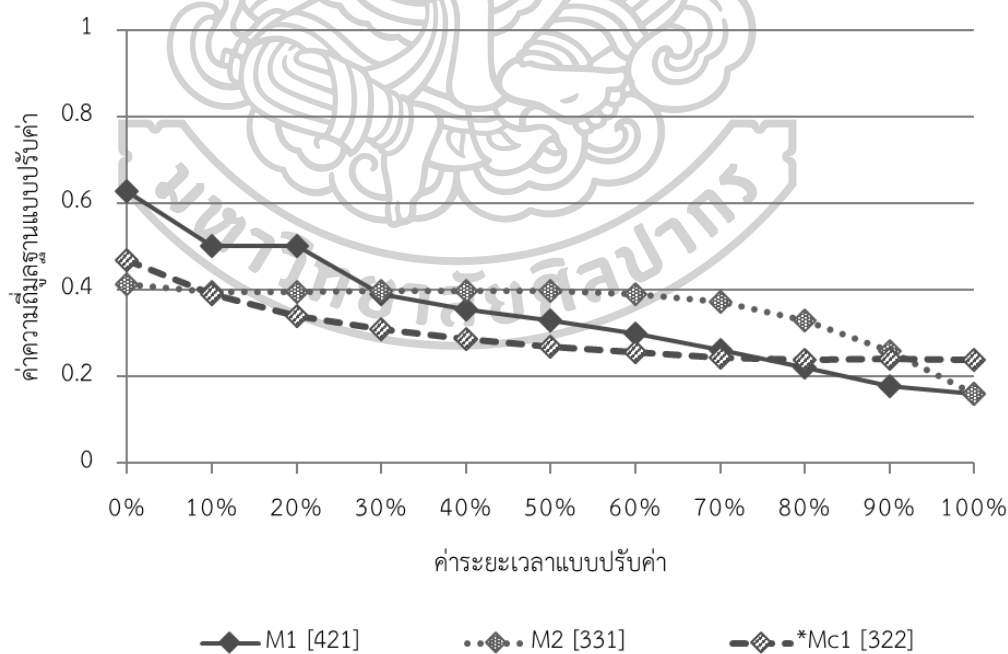
	0%	10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
M1 [421]	0.63	0.50	0.50	0.39	0.36	0.33	0.30	0.26	0.22	0.18	0.16
M2 [331]	0.41	0.39	0.39	0.40	0.40	0.40	0.39	0.37	0.33	0.26	0.16
*Mc1 [322]	0.47	0.39	0.34	0.31	0.29	0.27	0.26	0.24	0.24	0.24	0.24

ตารางที่ 5.14 พิสัยระดับเสียงของรูปแปรหลัก/รูปแปรรองวรรณยุกต์สามัญของภาษาไทยถิ่น
กำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นและคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ค่า F_0 แบบปรับค่า	สูงสุด	ต่ำสุด	พิสัย
M1 [421]	0.63	0.16	0.47
M2 [331]	0.41	0.16	0.25
*Mc1 [322]	0.47	0.24	0.23

ภาพที่ 5.13 การเปรียบเทียบสัทลักษณะของวรรณยุกต์สามัญของกลุ่มควบคุมในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นและคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ภาพที่ 5.14 การเปรียบเทียบสัทลักษณะของรูปแปรหลัก/รูปแปรรองวรรณยุกต์สามัญของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นและคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

บทที่ 6

หน่วยเสียงวรรณยุกต์เอก

ผลและอภิปรายผลการวิเคราะห์วรรณยุกต์เอกในงานวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 5 หัวข้อ คือ

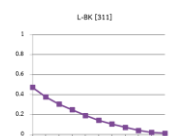
- 1) สัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น
- 2) สัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย
- 3) สัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น
- 4) สรุปและอภิปรายผลสัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์เอก
- 5) เปรียบเทียบสัทลักษณะรูปแบบหลักของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น
ต่อเนื่อง

1. สัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

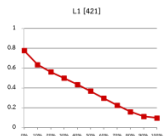
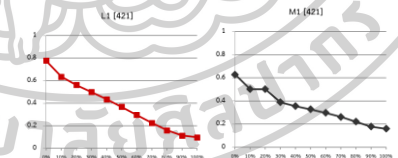
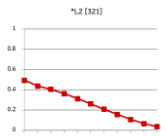
1.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

ผลการวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม จำนวน 10 คน ซึ่งเป็นตัวแทนเสียงวรรณยุกต์เอกของภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ จำนวน 1 รูป และสัทลักษณะของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน จำนวน 180 คน มีรูปแบบของหน่วยเสียงจำนวน 4 รูปแบบ ซึ่งมีสัทลักษณะและความถี่ในการปรากฏรูปแบบดังนี้ (ตารางที่ 6.1-6.2 และภาพที่ 6.1-6.2)

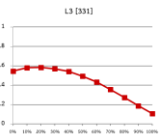
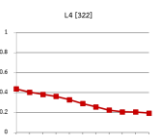
ตารางที่ 6.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม และผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน

สัทลักษณะของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	
L-BK [311] 	วรรณยุกต์เอกในภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม L-BK เป็นเสียงกลาง-ตก [311] โดยมีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 3 แล้วลดระดับเสียงลงอย่างต่อเนื่องจนถึงสิ้นสุดที่ระดับ 1

ตารางที่ 6.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม และผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน (ต่อ)

<p>L1 [421]</p> 	<p>รูปแปร L1 เป็นเสียงค่อนข้างสูง-ตก [421] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 4 แล้วลดลงอย่างต่อเนื่องมาที่ระดับ 2 ที่ระยะเวลา 50% และมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 1 เป็นรูปแปรที่พบมากที่สุด ซึ่งพบมากเป็นจำนวนถึง 96 คน จากจำนวนผู้บอกภาษาทั้งสิ้น 180 คน คิดเป็น 53% จึงกำหนดให้ L1 [421] เป็น “รูปแปรหลัก” ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น</p> <p>อนึ่ง แม้ว่ารูปแปรหลักของเสียงวรรณยุกต์เอก L1 [421] มีการระบุตัวเลขเช่นเดียวกับรูปแปรหลักของเสียงวรรณยุกต์สามัญ M1 [421] แต่เมื่อพิจารณาจากกราฟเส้นจะเห็นได้ว่า จุดเริ่มต้นที่ระยะเวลา 0% ของรูปแปรทั้งสองมีรายละเอียดที่แตกต่างกัน กล่าวคือรูปแปรหลัก L1 [421] มีจุดเริ่มต้นของเสียงบริเวณระดับ 4 ตอนบนใกล้ถึงระดับ 5 ในขณะที่จุดเริ่มต้นของรูปแปรหลัก M1 [421] อยู่ที่ระดับ 4 ตอนล่าง นอกจากนี้ยังมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนที่จุดสิ้นสุดของเสียงที่ระยะเวลา 100% รูปแปรหลัก L1 [421] มีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ตอนกลางของระดับ 1 ซึ่งต่ำกว่าจุดสิ้นสุดของเสียงของรูปแปรหลัก M1 [421] ซึ่งอยู่ตอนบนใกล้ถึงระดับ 2 ดังนั้นสัทลักษณะของรูปแปรหลัก L1 [421] (ภาพซ้าย) จึงมีความลาดชันมากกว่ารูปแปรหลัก M1 [421] (ภาพขวา)</p>
<p>*L2 [321]</p> 	<p>รูปแปร L2 เป็นเสียงกลาง-ตก [321] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 3 แล้วลดค่อย ๆ ลดลงมาที่ระดับ 2 และมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 1 พบมากเป็นอันดับสอง โดยมีผู้บอกภาษาที่ออกเสียงด้วยรูปแปรนี้จำนวน 56 คน คิดเป็น 31% รูปแปรนี้มีสัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์เอกของกลุ่มควบคุมมากที่สุด ในจำนวนรูปแปรที่พบของเสียงวรรณยุกต์เอกในภาษาถิ่นกำแพงแสนในคำพูดเดี่ยว-พยางค์เป็น กล่าวคือเป็นเสียงกลาง-ตกเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาในรายละเอียด L-BK [311] ของกลุ่มควบคุม ระดับเสียงตกลงอย่างรวดเร็ว ในขณะที่รูปแปร *L2 [321] ระดับเสียงจะค่อย ๆ ลดระดับลง</p>

ตารางที่ 6.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม และผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน (ต่อ)

<p>L3 [331]</p> 	<p>รูปแปร L3 เป็นเสียงกลางระดับ-ตก [331] วรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 แล้วเลื่อนสูงขึ้นเล็กน้อยและลดระดับคงที่มาจนถึงระยะเวลา 60% จากนั้นจึงลดลงจนมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 1 รูปแปรนี้มีสัทลักษณะแตกต่างกับรูปแปรอื่น ๆ โดยเฉพาะในช่วงระยะเวลาที่ 0-60% มีผู้บอกภาษาออกเสียงโดยใช้รูปแปรนี้ไม่มากนัก พบจำนวนเพียง 14 คน คิดเป็น 8%</p>
<p>L4 [322]</p> 	<p>รูปแปร L4 เป็นเสียงกลาง-ตก [322] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 แล้วค่อยลดลงอย่างต่อเนื่องมาที่ระดับ 2 แล้วคงระดับและมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 1 เป็นรูปแปรที่พบเพียง 14 คน คิดเป็น 8% เช่นกัน</p>

1.2 การแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

ผลการศึกษาการแปรของวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนตามตัวแปรอายุ เพศ และถิ่นที่อยู่ มีรายละเอียดดังนี้

1.2.1 การแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ตามตัวแปรอายุ

เมื่อพิจารณาการแปรของวรรณยุกต์เอกของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ทั้ง 4 รูปแปร ตามกลุ่มอายุของผู้บอกภาษา ทั้ง 4 รุ่นอายุ ได้แก่ รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป รุ่นอายุ 30-55 ปี และรุ่นอายุ 15-25 ปี จำนวนรุ่นอายุละ 60 คน พบว่ามีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตามตัวแปรอายุ ดังนี้ (ตารางที่ 6.3 และภาพที่ 6.3)

1. รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป พบรูปแปรทั้ง 4 รูปแปร โดยพบรูปแปร *L2 [321] มากที่สุด จำนวน 29 คน คิดเป็น 48% รองลงมาคือการใช้รูปแปร L1 [421] จำนวน 19 คน คิดเป็น 32% และพบรูปแปร L3 [331] จำนวน 7 คน คิดเป็น 12% และรูปแปรที่พบน้อยที่สุดคือ รูปแปร L4 [322] พบเพียง 5 คน คิดเป็น 8%

2. รุ่นอายุ 30-55 ปี พบรูปแปรทั้ง 4 รูปแปร โดยพบรูปแปร L1 [421] มากที่สุด มีผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรนี้จำนวน 29 คน คิดเป็น 48% และพบรูปแปร *L2 [321] มากเป็นอันดับสอง จำนวน 18 คน คิดเป็น 30% และรูปแปร L4 [322] จำนวน 8 คน คิดเป็น 13% ส่วนรูปแปรที่พบน้อยที่สุดคือรูปแปร L3 [331] พบเพียง 5 คน คิดเป็น 8%

3. รุ่นอายุ 15-25 ปี พบรูปแปรทั้ง 4 รูปแปร โดยพบรูปแปร L1 [421] มากที่สุด มีผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรนี้มากถึง 48 คน คิดเป็น 80% ของผู้บอกภาษาในรุ่นอายุนี้ รองลงมาเป็นรูปแปร *L2 [321] จำนวน 9 คน คิดเป็น 15% ส่วนรูปแปร L3 [331] และ L4 [322] พบจำนวน 2 คน และ 1 คน ตามลำดับ

1.2.2 การแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ตามตัวแปรเพศ

วรรณยุกต์เอกของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดเดี่ยว-พยางค์เป็น ทั้ง 4 รูปแปร มีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตามตัวแปรเพศ ดังนี้ (ตารางที่ 6.4 และภาพที่ 6.4)

1. เพศหญิง จากผู้บอกภาษาเพศหญิงจำนวน 90 คน พบรูปแปรทั้ง 4 รูปแปร โดยพบการใช้รูปแปร L1 [421] มากที่สุด จำนวน 54 คน คิดเป็น 60% พบรูปแปร *L2 [321] เป็นลำดับที่สอง จำนวน 26 คน คิดเป็น 29% ส่วนรูปแปร L3 [331] และรูปแปร L4 [322] พบการใช้ทั้งสองรูปแปรน้อยมาก เพียง 3 คน และ 7 คน ตามลำดับ

2. เพศชาย จากผู้บอกภาษาเพศชาย 90 คน พบรูปแปรทั้ง 4 รูปแปร โดยพบรูปแปร L1 [421] มากที่สุดเช่นเดียวกับในเพศหญิง มีผู้บอกภาษาเพศชายออกเสียงด้วยรูปแปรนี้จำนวน 42 คน คิดเป็น 47% รองลงมาเป็นรูปแปร *L2 [321] จำนวน 30 คน คิดเป็น 33% รูปแปร L3 [331] จำนวน 11 คน ส่วนรูปแปร L4 [322] พบน้อยที่สุดเพียง 7 คน

1.2.3 การแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ตามตัวแปรถิ่นที่อยู่

การแปรของวรรณยุกต์เอกของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดเดี่ยว-พยางค์เป็นตามถิ่นที่อยู่ของผู้บอกภาษาทั้ง 6 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่ม CA : กลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนไม่ติดเขตปกครองของจังหวัดอื่น

กลุ่ม CB : กลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนที่เป็นที่ตั้งของเมืองโบราณกำแพงแสน

กลุ่ม MC : กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

กลุ่ม MD : กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอดำรงวิทยารุจิราวงษ์ จังหวัดกาญจนบุรี

กลุ่ม ME : กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

กลุ่ม MF : กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอเมืองนครปฐม

ผลการศึกษาพบว่ามีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ทั้ง 4 รูปแปร รายละเอียด ดังนี้ (ตารางที่ 6.5 และภาพที่ 6.5)

1. กลุ่ม CA จากผู้บอกภาษาจำนวน 30 คน พบรูปแปรทั้ง 4 รูปแปร โดยพบรูปแปร L1 [421] มากที่สุด จำนวน 13 คน คิดเป็น 43% พบรูปแปร *L2 [321] จำนวน 11 คน คิดเป็น 37% พบรูปแปร L3 [331] จำนวน 5 คน ส่วนรูปแปร L4 [322] พบเพียง 1 คนเท่านั้น

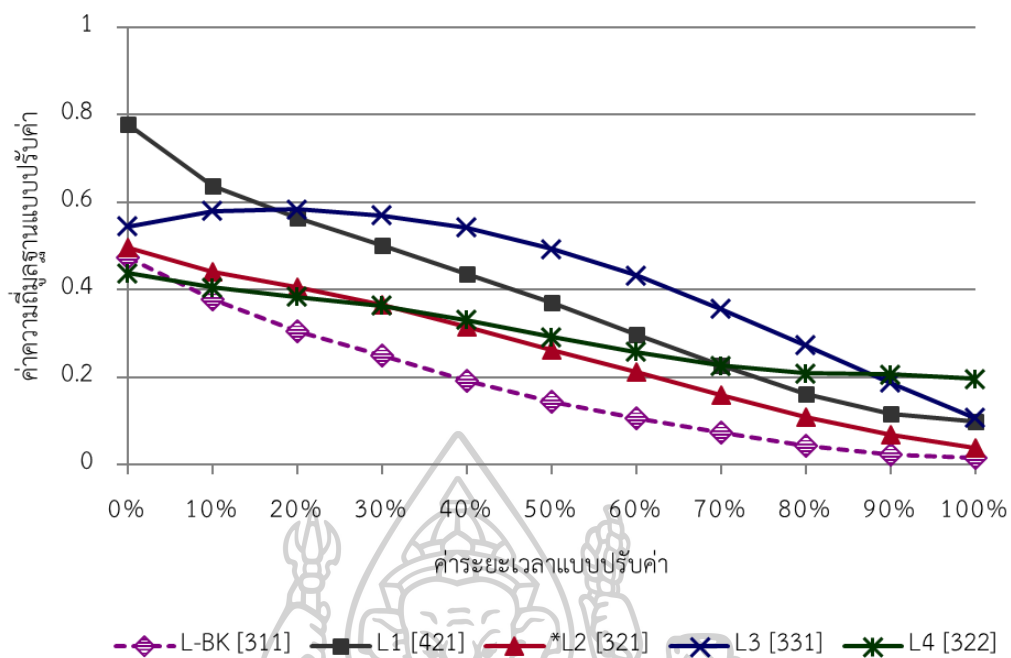
2. กลุ่ม CB พบรูปแปรวรรณยุกต์เอกเพียง 3 รูปแปร พบรูปแปร L1 [421] มากที่สุด โดยมีผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรนี้ 17 คน จากผู้บอกภาษาจำนวน 30 คน คิดเป็น 57% พบรูปแปร *L2 [321] มากเป็นอันดับสอง จำนวน 12 คน คิดเป็น 40% ส่วนรูปแปร L3 [331] นั้นพบเพียง 1 คน

3. กลุ่ม MC จำนวนผู้บอกภาษา 30 คน พบรูปแปรทั้ง 4 รูปแปร โดยพบรูปแปร L1 [421] มากที่สุด โดยมีผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรนี้จำนวน 14 คน คิดเป็น 46% รองลงมาเป็นรูปแปร *L2 [321] จำนวน 12 คน คิดเป็น 40% ส่วนรูปแปร L3 [331] และรูปแปร L4 [322] พบน้อยมากเพียง รูปแปรละ 2 คน

4. กลุ่ม MD จากจำนวนผู้บอกภาษาในกลุ่มพื้นที่ทั้งหมด 30 คน พบการออกเสียงทั้ง 4 รูปแปร โดยพบการใช้รูปแปร L1 [421] มากที่สุด เป็นจำนวน 17 คน คิดเป็น 57% รองลงมาเป็นรูปแปร *L2 [321] จำนวน 7 คน คิดเป็น 23% พบรูปแปร L3 [331] เพียง 1 คน ส่วนรูปแปร L4 [322] พบผู้บอกภาษาที่ใช้รูปแปรนี้จำนวน 5 คน

5. กลุ่ม ME พบการใช้รูปแปรวรรณยุกต์เอกทั้ง 4 รูปแปร โดยพบรูปแปร L1 [421] มากที่สุด จำนวน 20 คน จากจำนวนผู้บอกภาษา 30 คน คิดเป็น 67% พบรูปแปร *L2 [321] จำนวน 6 คน คิดเป็น 20% ส่วนรูปแปร L3 [331] และรูปแปร L4 [322] พบรูปแปรละ 2 คน

6. กลุ่ม MF จากจำนวนผู้บอกภาษาในกลุ่มพื้นที่ทั้งหมด 30 คน พบรูปแปรทั้ง 4 รูปแปร โดยพบรูปแปร L1 [421] มากที่สุดจำนวน 15 คน คิดเป็น 50% พบการออกเสียงโดยใช้รูปแปร *L2 [321] เป็นจำนวน 8 คน คิดเป็น 27% พบรูปแปร L3 [331] และรูปแปร L4 [322] จำนวน 3 คน และ 4 คน ตามลำดับ

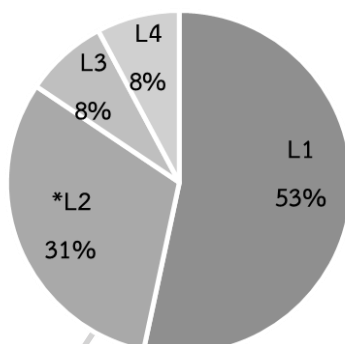

ภาพที่ 6.1 การเปรียบเทียบสัทธิลักษณ์ของรูปแปรวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยว-พยางค์เป็นของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนกับกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 6.2 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

รูปแปร	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)	รวม (%)
L1 [421]	96	53
*L2 [321]	56	31
L3 [331]	14	8
L4 [322]	14	8
รวม	180	100

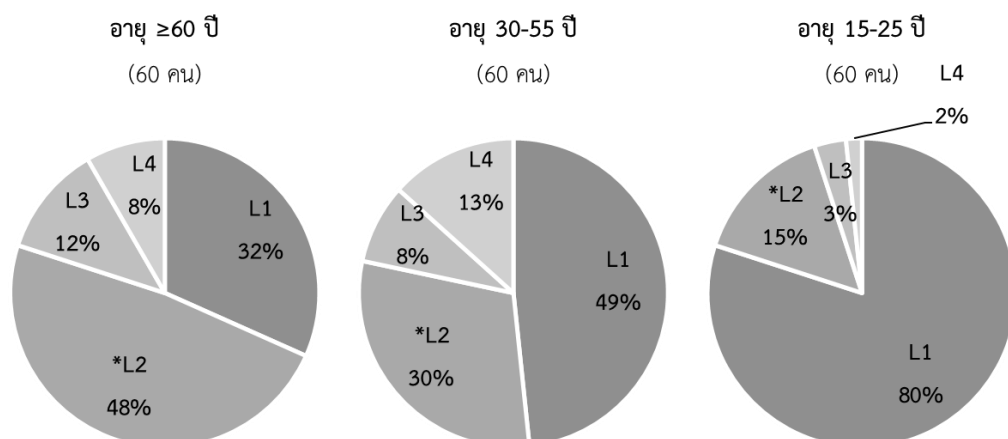
ว.เอก คำเดี่ยว-พยางค์เป็น
(180 คน)

ภาพที่ 6.2 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

ตารางที่ 6.3 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

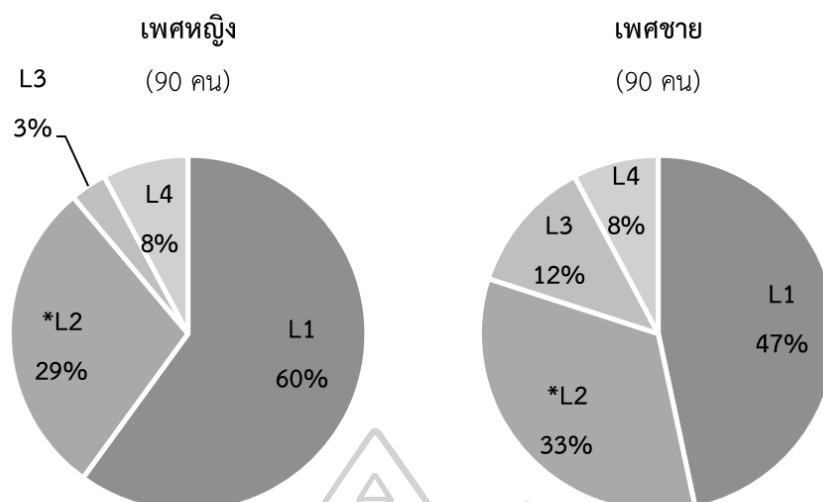
รูปแปร	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)			รวม	รวม (%)
	≥60 ปี	30-55 ปี	15-25 ปี		
L1 [421]	19	29	48	96	53
*L2 [321]	29	18	9	56	31
L3 [331]	7	5	2	14	8
L4 [322]	5	8	1	14	8
รวม	60	60	60	180	100

ภาพที่ 6.3 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

ตารางที่ 6.4 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิง และเพศชาย ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

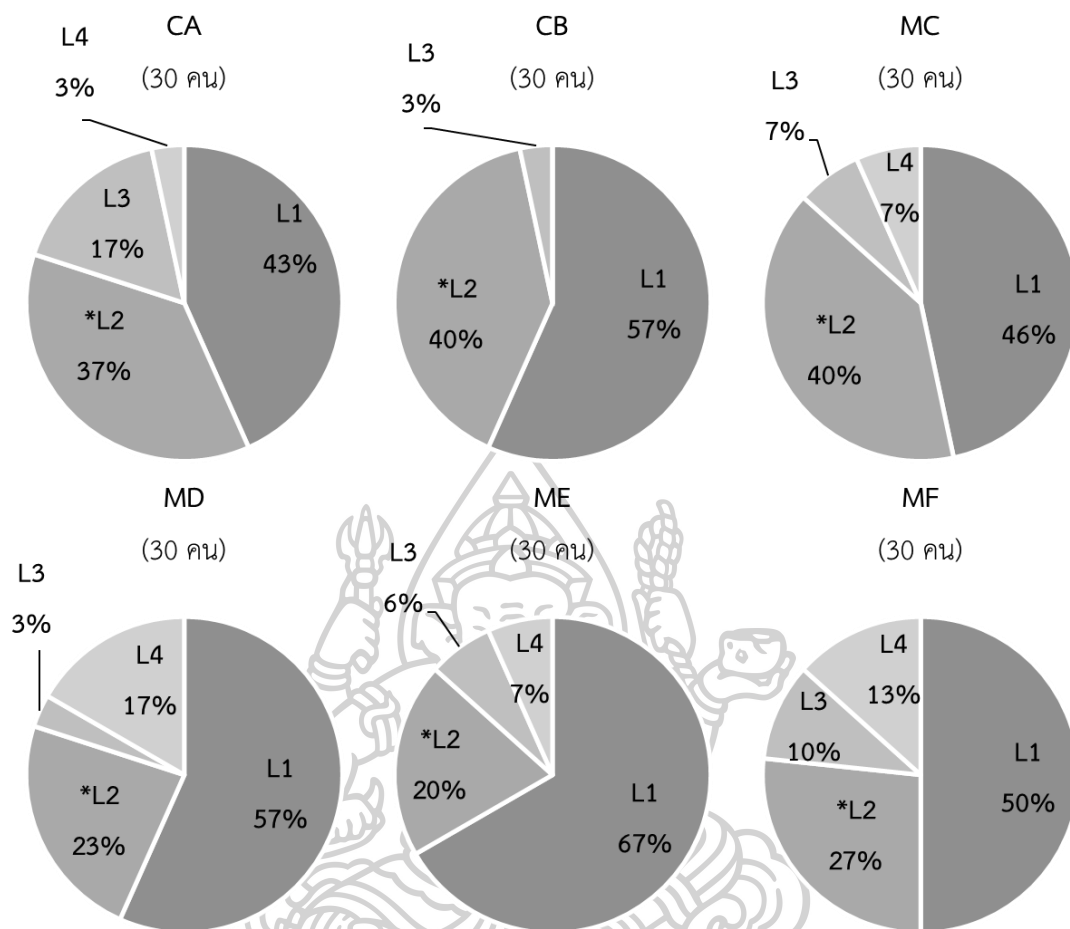
รูปแปร	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)			รวม (%)
	เพศหญิง	เพศชาย	รวม	
L1 [421]	54	42	96	53
*L2 [321]	26	30	56	31
L3 [331]	3	11	14	8
L4 [322]	7	7	14	8
รวม	90	90	180	100

ภาพที่ 6.4 สัดส่วนการปรากฏรูปร่างแปรวรรณยุคต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิงและเพศชาย ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

ตารางที่ 6.5 ความถี่ในการปรากฏรูปร่างแปรวรรณยุคต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 6 กลุ่มพื้นที่ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

รูปแปร	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)						รวม	รวม (%)
	CA	CB	MC	MD	ME	MF		
L1 [421]	13	17	14	17	20	15	96	53
*L2 [321]	11	12	12	7	6	8	56	31
L3 [331]	5	1	2	1	2	3	14	8
L4 [322]	1	0	2	5	2	4	14	8
รวม	30	30	30	30	30	30	180	100

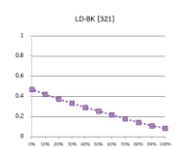
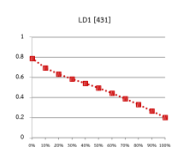
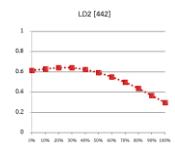
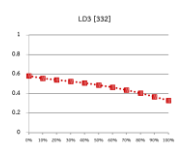
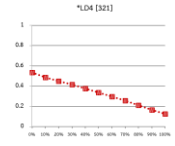
ภาพที่ 6.5 สัดส่วนการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 6 กลุ่มพื้นที่
ในคำพูดเดี่ยว-พยางค์เป็น

2. สัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

2.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

ผลการวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตายของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม จำนวน 10 คน ซึ่งเป็นตัวแทนเสียงวรรณยุกต์เอกของภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ จำนวน 1 รูป และสัทลักษณะของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตายของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน จำนวน 180 คน มีรูปแบบของหน่วยเสียงจำนวน 4 รูปแบบ ซึ่งมีสัทลักษณะและความถี่ในการปรากฏรูปแบบดังนี้ (ตารางที่ 6.6-6.7 และภาพที่ 6.6-6.7)

ตารางที่ 6.6 สัทลักษณะของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม และผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน

สัทลักษณะของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย	
<p>LD-BK [321]</p> 	<p>วรรณยุกต์เอกในภาษาถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม LD-BK เป็นเสียงกลาง-ตก [321] โดยมีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 3 ลดลงมาที่ระดับ 2 แล้วลดระดับลงจนมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 1</p>
<p>LD1 [431]</p> 	<p>รูปแปร LD1 เป็นเสียงค่อนข้างสูง-ตก [431] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 4 แล้วลดระดับลงมาที่ระดับ 3 ที่ระยะเวลา 30-60% และลดลงอีกจนมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 1 เป็นรูปแปรที่พบมากที่สุด โดยพบผู้บอกภาษาที่ใช้รูปแปรนี้เป็นจำนวน 111 คน จากผู้บอกภาษาถิ่นทั้งหมด 200 คน คิดเป็น 55.5% ดังนั้นจึงกำหนดให้ LD1 [431] เป็น “รูปแปรหลัก” ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์เอก ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย</p>
<p>LD2 [442]</p> 	<p>รูปแปร LD2 เป็นเสียงค่อนข้างสูงระดับ-ตก [442] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 4 เลื่อนสูงขึ้นเล็กน้อยและคงระดับไว้จนที่ระยะเวลา 50% จึงค่อย ๆ ลดระดับลงจนมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 2 เป็นรูปแปรที่มีสัทลักษณะค่อนข้างแตกต่างกับรูปแปรอื่น ๆ โดยเฉพาะในช่วงระยะเวลาที่ 0-50% โดยมีผู้บอกภาษาที่ออกเสียงด้วยรูปแปรนี้จำนวน 36 คน คิดเป็น 18%</p>
<p>LD3 [332]</p> 	<p>รูปแปร LD3 เป็นเสียงกลางระดับ-ตก [332] วรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 แล้วค่อย ๆ ลดลงอย่างช้า ๆ จนมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 2 และมีผู้บอกภาษาออกเสียงโดยใช้รูปแปรนี้จำนวน 30 คน คิดเป็น 15%</p>
<p>*LD4 [321]</p> 	<p>รูปแปร LD4 เป็นเสียงกลาง-ตก [321] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 3 แล้วลดลงมาที่ระดับ 2 และลดระดับลงจนมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่อยู่ระดับ 1 เป็นรูปแปรที่พบน้อยที่สุดจำนวน 23 คน คิดเป็น 11.5% รูปแปรนี้มี สัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์เอกของกลุ่มควบคุมมากที่สุด ในจำนวนรูปแปรที่พบของเสียงวรรณยุกต์เอกในภาษาถิ่นกำแพงแสนในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย กล่าวคือเป็นเสียงกลาง-ตกเช่นเดียวกัน แต่สัทลักษณะของ L-BK [321] ของกลุ่มควบคุมมีระดับเสียงในภาพรวมทุกจุดระยะเวลาดำกว่าระดับเสียงของรูปแปร *LD4 [321]</p>

2.2 การแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

ผลการศึกษากการแปรของวรรณยุกต์เอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนตามตัวแปรอายุ เพศ และถิ่นที่อยู่ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย มีรายละเอียด ดังนี้

2.2.1 การแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย ตามตัวแปรอายุ

เมื่อพิจารณาการแปรของวรรณยุกต์เอกของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย ทั้ง 4 รูปแปร ตามกลุ่มอายุของผู้บอกภาษา ทั้ง 3 รุ่นอายุ ได้แก่ รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป รุ่นอายุ 30-55 ปี และรุ่นอายุ 15-25 ปี พบว่ามีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตามตัวแปรอายุ ดังนี้ (ตารางที่ 6.8 และภาพที่ 6.8)

1. รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป จากผู้บอกภาษารุ่นอายุมาก 60 คน พบรูปแปรทั้ง 4 รูปแปร โดยพบรูปแปร LD2 [442] มากที่สุด จำนวน 22 คน คิดเป็น 36% พบการใช้รูปแปร LD1 [431] จำนวน 19 คน คิดเป็น 32% พบรูปแปร L3 [332] เป็นจำนวนใกล้เคียงกับรูปแปร *L4 [321] จำนวน 10 คน และ 9 คน คิดเป็น 17% และ 15% ตามลำดับ
2. รุ่นอายุ 30-55 ปี พบรูปแปรทั้ง 4 รูปแปร โดยพบรูปแปร LD1 [431] มากที่สุด มีผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรนี้ 26 คน จากผู้บอกภาษา 60 คน คิดเป็น 43% รองลงมาคือพบรูปแปร LD3 [322] มีจำนวน 15 คน คิดเป็น 25% ส่วนรูปแปร LD2 [442] พบจำนวน 12 คน ส่วนรูปแปร *LD4 [321] เป็นรูปแปรที่พบน้อยที่สุด โดยพบการใช้รูปแปรนี้เพียง 7 คน คิดเป็น 12%
3. รุ่นอายุ 15-25 ปี พบรูปแปรเพียง 3 รูปแปรเท่านั้น โดยพบรูปแปร LD1 [431] มากที่สุด โดยมีผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรนี้มากถึง 50 คน จากจำนวนผู้บอกภาษารุ่นอายุน้อยทั้งหมด 60 คน คิดเป็น 83% และมีการใช้รูปแปร LD3 [332] และรูปแปร *LD4 [321] จำนวนรูปแปรละ 5 คน เท่านั้น

2.2.2 การแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย ตามตัวแปรเพศ

วรรณยุกต์เอกของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย ทั้ง 4 รูปแปร มีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตามตัวแปรเพศ ดังนี้ (ตารางที่ 6.9 และภาพที่ 6.9)

1. เพศหญิง จากผู้บอกภาษาเพศหญิงจำนวน 90 คน พบรูปแปรทั้ง 4 รูปแปร พบรูปแปร LD1 [431] มากที่สุด จำนวน 54 คน คิดเป็น 60% พบรูปแปร L2 [442] เป็นลำดับที่สอง จำนวน 19 คน คิดเป็น 20% รูปแปร LD3 [332] และรูปแปร *LD4 [321] เป็นรูปแปรที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด มีผู้บอกภาษาเลือกใช้รูปแปรนี้จำนวน 7 คน และ 10 คน ตามลำดับ
2. เพศชาย จากผู้บอกภาษาเพศชาย 100 คน พบรูปแปรทั้ง 4 รูปแปร โดยพบรูปแปร LD1 [431] มากที่สุดเช่นเดียวกับผู้บอกภาษาเพศหญิง โดยมีผู้บอกภาษาเพศชายออกเสียงด้วย

รูปแปรนี้จำนวน 41 คน คิดเป็น 45% รองลงมาเป็นรูปแปร LD3 [332] จำนวน 23 คน คิดเป็น 26% รูปแปร LD2 [442] จำนวน 15 คน (17%) และรูปแปร *LD4 [321] พบน้อยที่สุดจำนวน 11 คน

2.2.3 การแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย ตามตัวแปรถิ่นที่อยู่

การแปรของวรรณยุกต์เอกของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตายตามถิ่นที่อยู่ของผู้บอกภาษาทั้ง 6 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่ม CA : กลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนไม่ติดเขตปกครองของจังหวัดอื่น

กลุ่ม CB : กลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนที่เป็นที่ตั้งของเมืองโบราณกำแพงแสน

กลุ่ม MC : กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

กลุ่ม MD : กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอดำรงวิทยารุจิราลัย จังหวัดกาญจนบุรี

กลุ่ม ME : กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

กลุ่ม MF : กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอเมืองนครปฐม

ผลการศึกษาพบว่ามีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ทั้ง 4 รูปแปร รายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 6.10 และภาพที่ 6.10)

1. กลุ่ม CA จากผู้บอกภาษาจำนวน 30 คน พบรูปแปรทั้ง 4 รูปแปร โดยพบรูปแปร LD1 [421] มากที่สุด จำนวน 15 คน คิดเป็น 50% พบรูปแปร LD2 [442] และพบรูปแปร *LD4 [321] จำนวนรูปแปรละ 6 คน คิดเป็น 21% พบรูปแปร LD3 [332] น้อยที่สุดเพียง 3 คน (10%)

2. กลุ่ม CB จากผู้บอกภาษาจำนวน 30 คน พบรูปแปรวรรณยุกต์เอกทั้ง 4 รูปแปร พบรูปแปร LD1 [431] มากที่สุด โดยมีผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรนี้มากถึง 19 คน คิดเป็น 63% พบรูปแปร LD2 [442] LD3 [332] และ *LD4 [321] จำนวน 4 คน 2 คน และ 5 คน ตามลำดับ

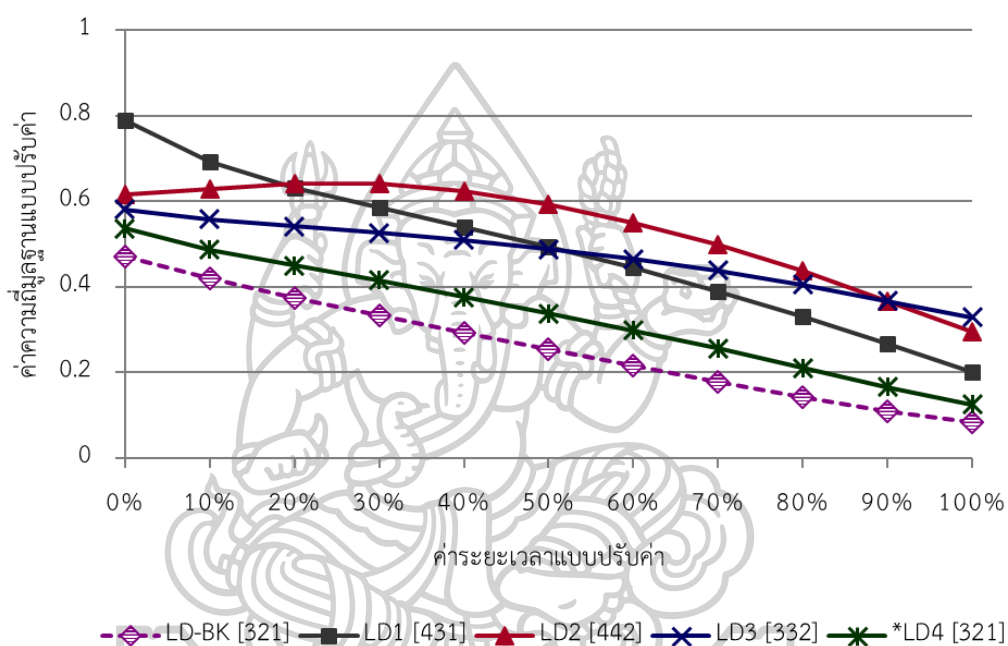
3. กลุ่ม MC ที่มีผู้บอกภาษาจำนวน 30 คน พบการออกเสียงโดยใช้รูปแปรทั้ง 4 รูปแปร โดยพบรูปแปร LD1 [431] มากที่สุดจำนวน 13 คน คิดเป็น 43% รองลงมาเป็นรูปแปร LD2 [442] พบจำนวน 8 คน คิดเป็น 27% รูปแปร LD3 [332] พบจำนวน 4 คน และรูปแปร *LD4 [321] จำนวน 5 คน

4. กลุ่ม MD จากจำนวนผู้บอกภาษาในกลุ่มพื้นที่ทั้งหมด 30 คน พบการออกเสียงทั้ง 4 รูปแปร โดยพบรูปแปร LD1 [431] มากที่สุด มีผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรนี้ 15 คน คิดเป็น 50% รองลงมาเป็นรูปแปร LD2 [442] จำนวน 8 คน คิดเป็น 27% พบรูปแปร LD3 [332] จำนวน 5 คน และพบผู้บอกภาษาที่ใช้รูปแปร *LD4 [321] เป็นจำนวนน้อยที่สุด เพียง 2 คน

5. กลุ่ม ME จากผู้บอกภาษาในกลุ่มพื้นที่จำนวน 30 คน พบการใช้รูปแปรวรรณยุกต์เอกทั้ง 4 รูปแปร โดยพบรูปแปร LD1 [431] มากที่สุด จำนวน 18 คน คิดเป็น 60% พบรูปแปร

LD2 [442] จำนวน 6 คน คิดเป็น 20% รูปแปร LD3 [332] จำนวน 5 คน ส่วนรูปแปร *LD4 [321] พบว่ามีการปรากฏใช้น้อยที่สุด มีผู้บอกภาษาในกลุ่มพื้นที่ ME ออกเสียงด้วยรูปแปรนี้เพียง 1 คน

6. กลุ่ม MF จากจำนวนผู้บอกภาษาในกลุ่มพื้นที่ทั้งหมด 30 คน พบรูปแปรทั้ง 4 รูปแปร โดยพบรูปแปร LD1 [431] มากที่สุดจำนวน 15 คน คิดเป็น 50% รูปแปร LD2 [321] น้อยที่สุดจำนวน 2 คน และพบรูปแปร LD3 [332] มากเป็นลำดับที่สอง จำนวน 10 คน คิดเป็น 33% ส่วนรูปแปร *LD4 [321] พบว่ามีผู้บอกภาษาออกเสียงโดยใช้รูปแปรนี้จำนวน 3 คน

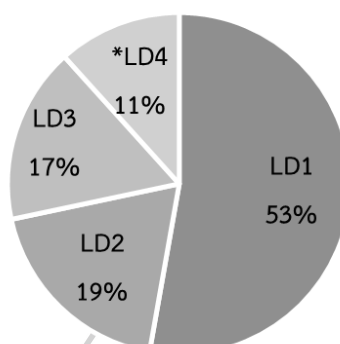

ภาพที่ 6.6 การเปรียบเทียบสัทลักษณะของรูปแปรวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตายของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนกับกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 6.7 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

รูปแปร	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)	รวม (%)
LD1 [431]	95	53
LD2 [442]	34	19
LD3 [332]	30	17
*LD4 [321]	21	11
รวม	180	100

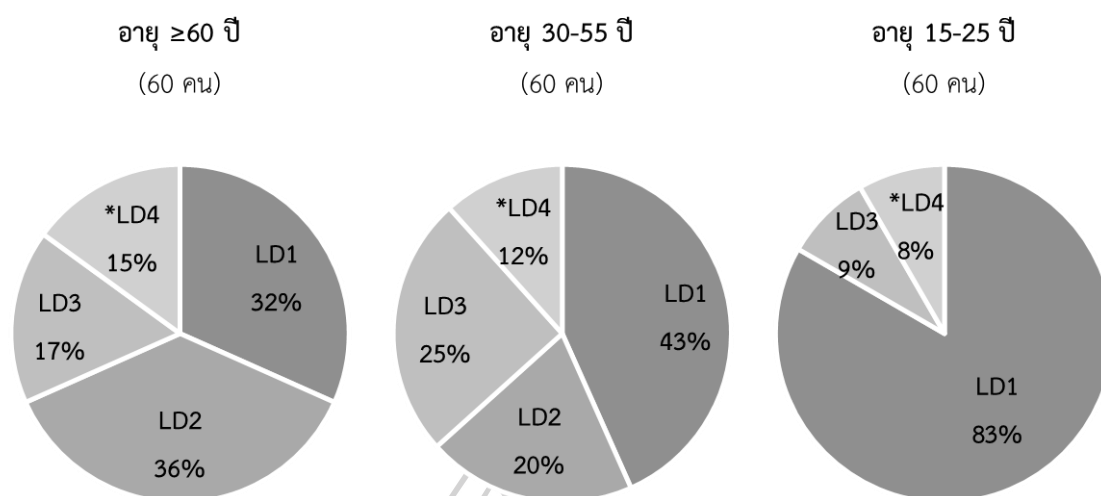
ว.เอก คำเดี่ยว-พยางค์ตาย
(180 คน)

ภาพที่ 6.7 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

ตารางที่ 6.8 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

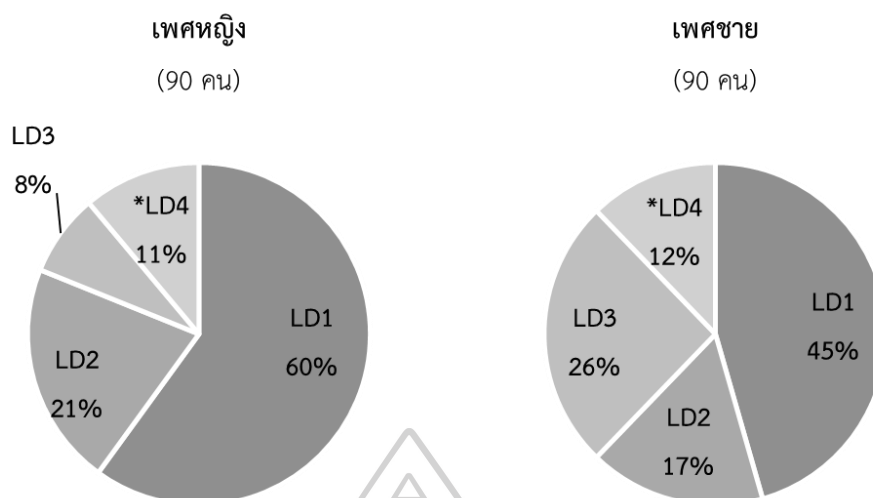
รูปแปร	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)				รวม (%)
	≥60 ปี	30-55 ปี	15-25 ปี	รวม	
LD1 [431]	19	26	50	95	53
LD2 [442]	22	12	0	34	19
LD3 [332]	10	15	5	30	17
*LD4 [321]	9	7	5	21	11
รวม	60	60	60	180	100

ภาพที่ 6.8 สัดส่วนการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

ตารางที่ 6.9 ความถี่ในการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

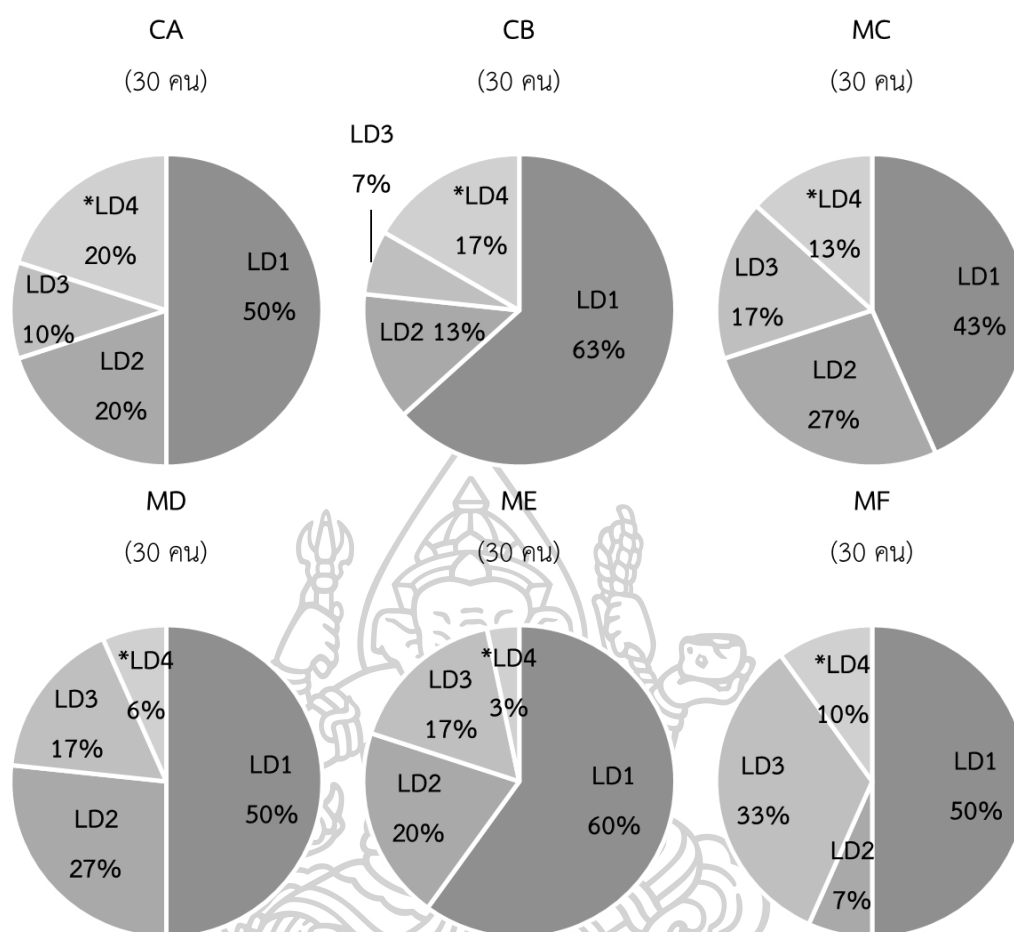
รูปแบบ	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)			รวม (%)
	เพศหญิง	เพศชาย	รวม	
LD1 [431]	54	41	95	53
LD2 [442]	19	15	34	19
LD3 [332]	7	23	30	17
*LD4 [321]	10	11	21	11
รวม	90	90	180	100

ภาพที่ 6.9 สัดส่วนการปรากฏรูปแบบร่วรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิงและเพศชาย ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

ตารางที่ 6.10 ความถี่ในการปรากฏรูปแบบร่วรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 6 กลุ่มพื้นที่ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

รูปแปร	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)						รวม	รวม (%)
	CA	CB	MC	MD	ME	MF		
LD1 [431]	15	19	13	15	18	15	95	53
LD2 [442]	6	4	8	8	6	2	34	19
LD3 [332]	3	2	5	5	5	10	30	17
*LD4 [321]	6	5	4	2	1	3	21	11
รวม	30	30	30	30	30	30	180	100

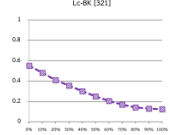

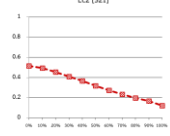
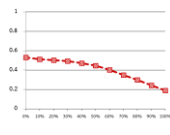
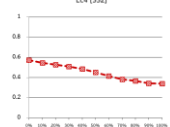
ภาพที่ 6.10 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวมของวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 6 กลุ่มพื้นที่ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

3. สัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

3.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์เอกในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ผลการวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์เอกในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม จำนวน 10 คน ซึ่งเป็นตัวแทนเสียงวรรณยุกต์เอกของภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ จำนวน 1 รูป และสัทลักษณะของวรรณยุกต์เอกในภาษาถิ่นกำแพงแสนในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็นของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน จำนวน 180 คน มีรูปแปรของหน่วยเสียงจำนวน 4 รูปแปร ซึ่งมีสัทลักษณะและความถี่ในการปรากฏรูปแปรดังนี้ (ตารางที่ 6.11-6.12 และภาพที่ 6.11-6.12)

ตารางที่ 6.11 สัทลักษณะของวรรณยุกต์เอกในคำพูดต่อเนื่อง-พยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่ม
ควบคุมและผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน

สัทลักษณะของวรรณยุกต์เอกในคำพูดต่อเนื่อง-พยางค์เป็น	
<p>Lc-BK [321]</p> 	<p>วรรณยุกต์เอกในภาษาถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม Lc-BK เป็นเสียงกลาง-ตก [321] โดยมีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 3 แล้วลดลงมาที่ระดับ 2 และลดระดับเสียงลงอีกจนมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 1</p>
<p>Lc1 [532]</p> 	<p>รูปแปร Lc1 เป็นเสียงสูง-ตก [532] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 5 แล้วลดลงมาที่ระดับ 3 ที่ระยะเวลา 50% และลดระดับเสียงลงอีกจนมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 2 เป็นรูปแปรที่พบมากที่สุด พบมากเป็นจำนวน 41 คน จากผู้บอกภาษาถิ่นทั้งหมด 60 คน คิดเป็น 68% ดังนั้นจึงกำหนดให้ Lc1 [532] เป็น “รูปแปรหลัก” ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์เอก ในคำพูดต่อเนื่อง-พยางค์เป็น</p>
<p>*Lc2 [321]</p> 	<p>รูปแปร Lc2 เป็นเสียงกลาง-ตก [321] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 3 แล้วลดลงมาที่ระดับ 2 ที่ระยะเวลา 40-70% และลดลงจนมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่อยู่ระดับ 1 รูปแปรนี้พบมากลำดับที่สอง พบจำนวน 10 คน คิดเป็น 17% เป็นรูปแปรที่มีสัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์เอกในคำพูดต่อเนื่องของกลุ่มควบคุมมากที่สุดในจำนวนรูปแปรภาษาถิ่นกำแพงแสน กล่าวคือเป็นเสียงกลาง-ตก เช่นเดียวกันทั้งในประเด็นของจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของระดับเสียง แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียด Lc-BK [321] ของกลุ่มควบคุม จะมีจุดเริ่มต้นสูงกว่าเล็กน้อย และระดับเสียงในช่วงระยะเวลาที่ 20-90% ต่ำกว่าระดับเสียงของรูปแปร *Lc2 [321]</p>
<p>Lc3 [331]</p> 	<p>รูปแปร Lc3 เป็นเสียงกลางระดับ-ตก [331] วรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 แล้วคงระดับต่อมาจนที่ระยะเวลา 60% จึงค่อย ๆ ลดระดับลงจนมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 1 มีผู้บอกภาษาออกเสียงโดยใช้รูปแปรนี้จำนวน 5 คน คิดเป็น 8%</p>
<p>Lc4 [332]</p> 	<p>รูปแปร Lc4 เป็นเสียงกลางระดับ [332] วรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นที่ระดับ 3 แล้วคงระดับต่อมาจนที่ระยะเวลา 60% จึงค่อย ๆ ลดระดับลงเล็กน้อย จนมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 2 เป็นรูปแปรที่พบน้อยที่สุดจำนวน 4 คน คิดเป็น 7%</p>

3.2 การแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ผลการศึกษากการแปรของวรรณยุกต์เอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนตามตัวแปรอายุ เพศ และถิ่นที่อยู่ ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น มีรายละเอียดดังนี้

3.2.1 การแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ตามตัวแปรอายุ

เมื่อพิจารณาการแปรของวรรณยุกต์เอกของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ทั้ง 4 รูปแปร ตามกลุ่มอายุของผู้บอกภาษา 3 รุ่นอายุ ได้แก่ รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป รุ่นอายุ 30-55 ปี และรุ่นอายุ 15-25 ปี จำนวนผู้บอกภาษารุ่นอายุละ 20 คน พบว่ามีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตามตัวแปรอายุ ดังนี้ (ตารางที่ 6.13 และภาพที่ 6.13)

1. รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป พบรูปแปรทั้ง 4 รูปแปร โดยพบรูปแปร Lc1 [532] มากที่สุด จำนวน 11 คน คิดเป็น 55% รองลงมาคือรูปแปร *Lc2 [321] จำนวน 5 คน คิดเป็น 25% รูปแปร Lc3 [331] และรูปแปร Lc4 [332] รูปแปรละ 2 คน
2. รุ่นอายุ 30-55 ปี พบการใช้รูปแปร 3 รูปแปร โดยรูปแปร Lc1 [532] พบจำนวนผู้บอกภาษาที่ใช้รูปแปรนี้มากที่สุด จำนวน 14 คน คิดเป็น 70% ของผู้บอกภาษาในรุ่นอายุนี้ รองลงมาคือรูปแปร *Lc2 [321] และ Lc3 [331] จำนวน 4 คน และ 2 คนตามลำดับ
3. รุ่นอายุ 15-25 ปี พบรูปแปรทั้ง 4 รูปแปร โดยพบรูปแปร Lc1 [532] มากที่สุด มีผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรนี้มากถึง 16 คน คิดเป็น 80% รองลงมาคือรูปแปร Lc4 [332] จำนวน 2 คน ส่วนรูปแปร *Lc2 [321] และ Lc3 [331] พบจำนวนรูปแปรละ 1 คน เท่านั้น

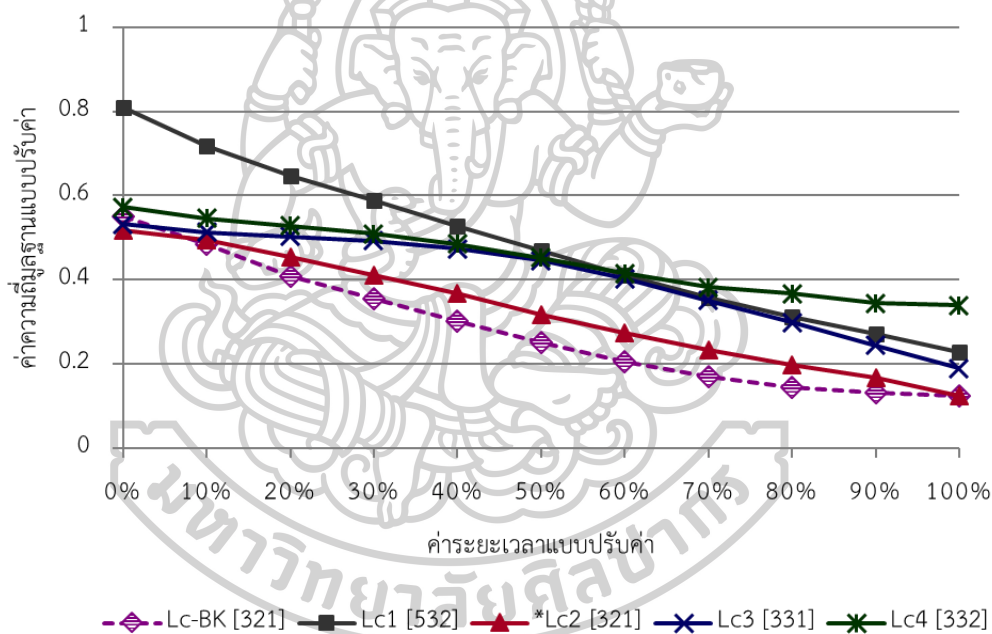
3.2.2 การแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็นตามตัวแปรเพศ

วรรณยุกต์เอกของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ทั้ง 4 รูปแปร มีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตามตัวแปรเพศ ดังนี้ (ตารางที่ 6.14 และภาพที่ 6.14)

1. เพศหญิง จากผู้บอกภาษาเพศหญิงจำนวน 30 คน พบรูปแปร 3 รูปแปร โดยพบรูปแปร Lc1 [532] มากที่สุด จำนวน 25 คน คิดเป็น 83% รองลงมาคือรูปแปร Lc4 [332] จำนวน 3 คน และรูปแปร Lc3 [331] จำนวน 2 คน และไม่ปรากฏการใช้รูปแปร Lc2 [321]
2. เพศชาย จากผู้บอกภาษาเพศชาย 30 คน พบรูปแปรทั้ง 4 รูปแปร โดยพบรูปแปร Lc1 [532] มากที่สุดเช่นกัน มีผู้บอกภาษาเพศชายออกเสียงด้วยรูปแปรนี้จำนวน 16 คน คิดเป็น 54% รองลงมาเป็นรูปแปร *Lc2 [321] จำนวน 10 คน คิดเป็น 33% รูปแปร Lc3 [331] และ Lc4 [332] จำนวน 3 คน และ 1 คน ตามลำดับ

3.2.3 การแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็นตามตัวแปรถิ่นที่อยู่

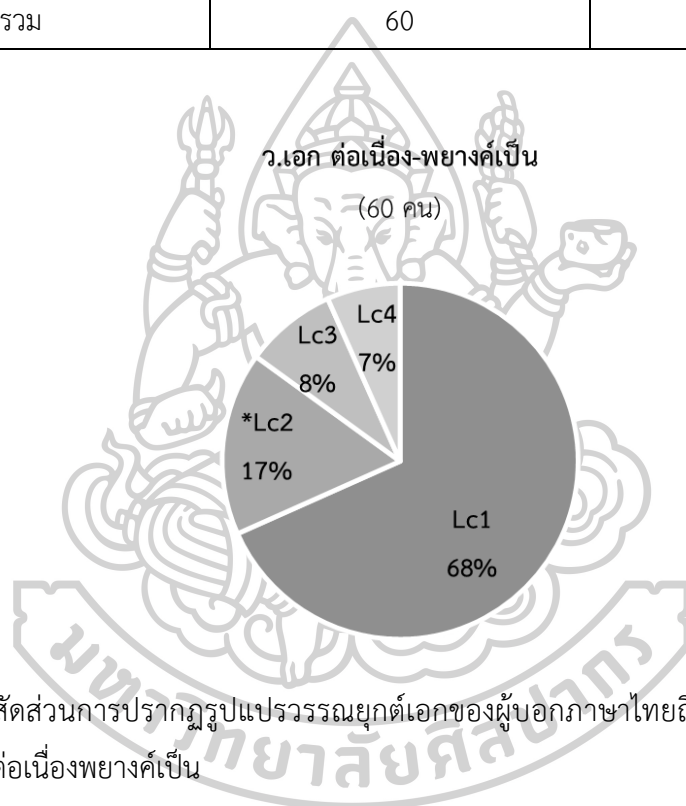
การแปรของวรรณยุกต์เอกของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็นตามถิ่นที่อยู่ของผู้บอกภาษากลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนไม่ติดเขตปกครองของจังหวัดอื่น (CA) และกลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนที่เป็นที่ตั้งของเมืองโบราณกำแพงแสน (CB) จำนวนพื้นที่ละ 30 คน พบว่ามีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ทั้ง 4 รูปแปร ผู้บอกภาษาของทั้ง 2 พื้นที่มีแนวโน้มการเลือกใช้รูปแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็นในทิศทางเดียวกัน คือมีการเลือกใช้ รูปแปร Lc1 [532] มากที่สุดทั้ง 2 พื้นที่ โดยมีจำนวนผู้บอกภาษาใกล้เคียงกัน กล่าวคือกลุ่ม CA และ CB จำนวน 20 คน และ 21 คน ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นเกือบ 70% ของจำนวนผู้บอกภาษาในแต่ละพื้นที่ รองลงมาเป็นการเลือกใช้รูปแปร *Lc2 [321] รูปแปร Lc3 [331] และ Lc4 [332] ตามลำดับ เช่นเดียวกันทั้ง 2 พื้นที่ (ตารางที่ 6.15 และภาพที่ 6.15)

ภาพที่ 6.11 การเปรียบเทียบสัทลักษณะของรูปแปรวรรณยุกต์เอกของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนกับกลุ่มควบคุม ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ตารางที่ 6.12 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนืองพยางค์เป็น

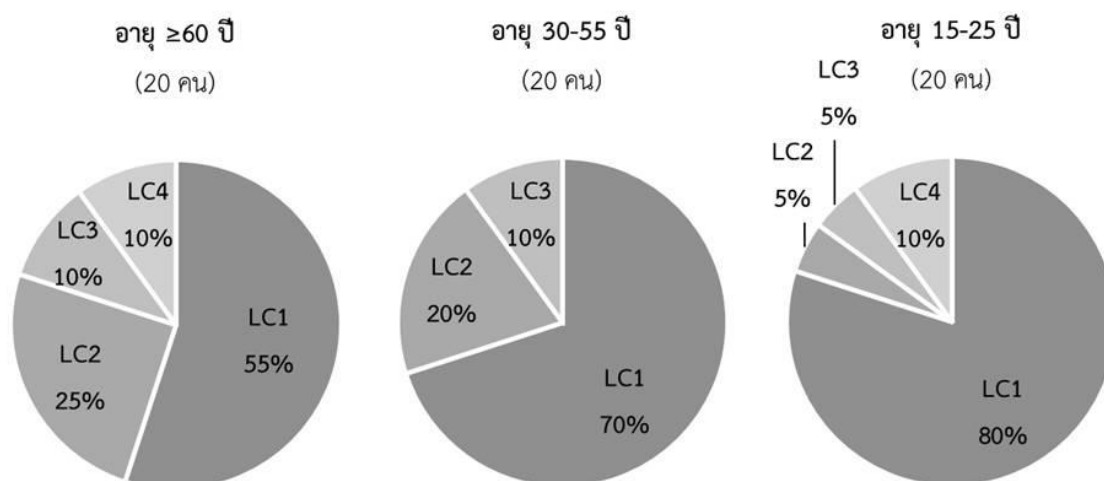
รูปแปร	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)	รวม (%)
Lc1 [532]	41	68
*Lc2 [321]	10	17
Lc3 [331]	5	8
Lc4 [332]	4	7
รวม	60	100

ภาพที่ 6.12 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนืองพยางค์เป็น

ตารางที่ 6.13 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

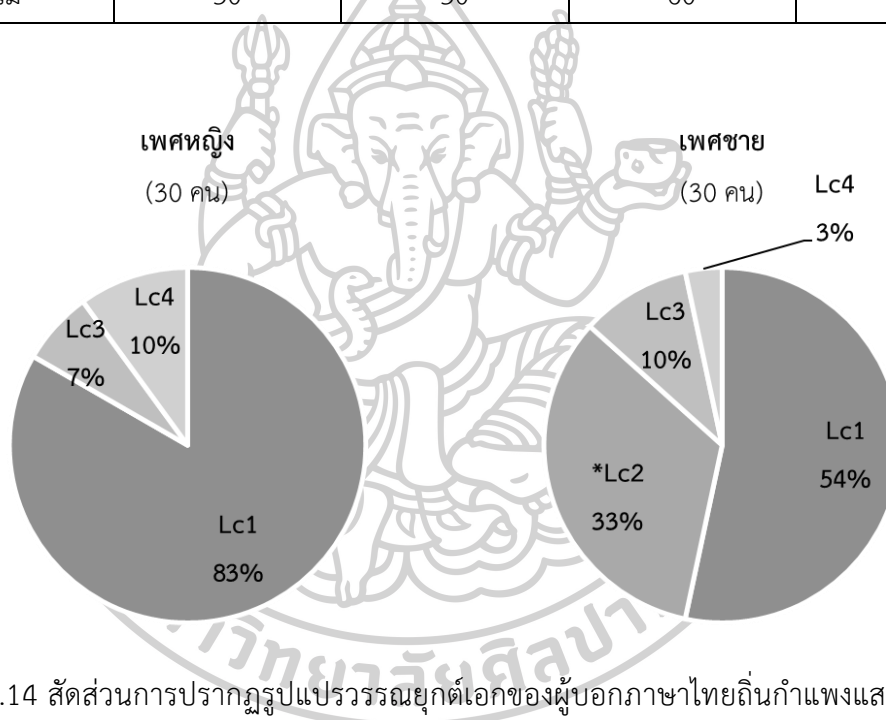
รูปแปร	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)				รวม (%)
	≥60 ปี	30-55 ปี	15-25 ปี	รวม	
Lc1 [532]	11	14	16	41	68
*Lc2 [321]	5	4	1	10	17
Lc3 [331]	2	2	1	5	8
Lc4 [332]	2	0	2	4	7
รวม	20	20	20	60	100

ภาพที่ 6.13 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ตารางที่ 6.14 ความถี่ในการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิง
และเพศชาย ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

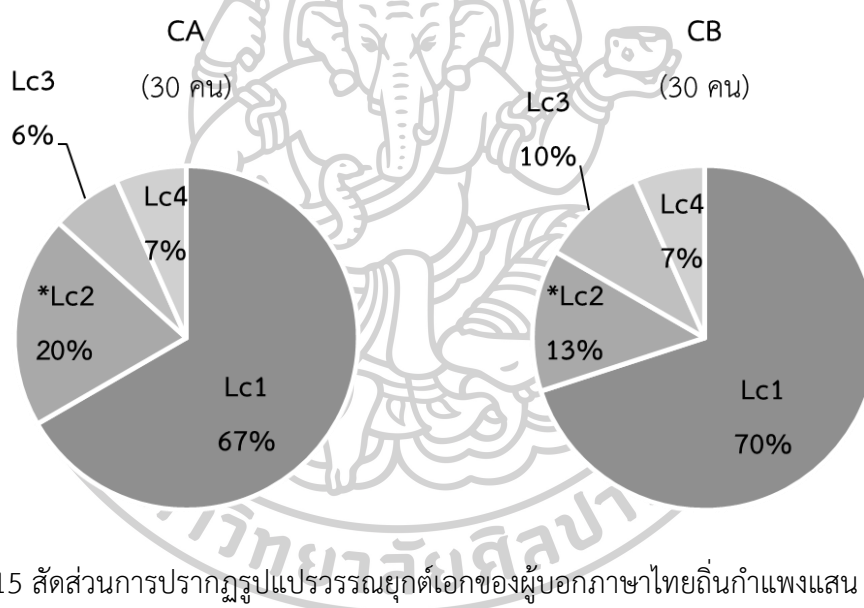
รูปแบบ	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)			รวม (%)
	เพศหญิง	เพศชาย	รวม	
Lc1 [532]	25	16	41	68
*Lc2 [321]	0	10	10	17
Lc3 [331]	2	3	5	8
Lc4 [332]	3	1	4	7
รวม	30	30	60	100

ภาพที่ 6.14 สัดส่วนการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิง
และเพศชาย ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ตารางที่ 6.15 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 2 กลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

รูปแปร	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)			รวม (%)
	CA	CB	รวม	
Lc1 [532]	20	21	41	68
*Lc2 [321]	6	4	10	17
Lc3 [331]	2	3	5	8
Lc4 [332]	2	2	4	7
รวม	30	30	60	100

ภาพที่ 6.15 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 2 กลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

4. สรุปและอภิปรายผลสัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์เอก

4.1 สรุปและอภิปรายผลสัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

ในภาพรวมรูปแปรหลัก L1 [421] เป็นเสียงค่อนข้างสูง-ตก ที่พบมากที่สุดในการออกเสียงวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น พบเป็นจำนวน 96 คน จากผู้บอกภาษาทั้งสิ้น 180 คน (คิดเป็น 53%) ส่วนรูปแปร *L2 [321] ซึ่งเป็นเสียงกลาง-ตก มีสัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์เอกของกลุ่มควบคุมมากกว่ารูปแปรอื่น ๆ พบมากเป็นอันดับสอง จำนวน 56 คน (คิดเป็น 31%)

เมื่อพิจารณาการแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นตามตัวแปรอายุ จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษารุ่นอายุมีการใช้รูปแปร L1 [421] มากที่สุด ซึ่งเป็นรูปแบบการออกเสียงที่แตกต่างกับผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม ยกเว้นผู้บอกภาษารุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป ที่ออกเสียงวรรณยุกต์เอกโดยใช้รูปแปร *L2 [321] ซึ่งเป็นรูปแปรคล้ายกลุ่มควบคุมมากที่สุด และมีสัดส่วนการใช้รูปแปรนี้มากกว่าผู้บอกภาษารุ่นอายุอื่น ส่วนรูปแปร L3 [331] และ L4 [322] เป็นรูปแปรที่พบมากเฉพาะในวัยผู้ใหญ่ทั้งสองรุ่นอายุ โดยรูปแปร L3 [331] มีความถี่ในการใช้ลดลงตามรุ่นอายุ ส่วนรูปแปร L4 [322] พบในรุ่นอายุ 30-55 ปีมากที่สุด แต่ปรากฏใช้ในผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี เพียงคนเดียวเท่านั้น จะเห็นได้ว่ารูปแปร L3 [331] และรูปแปร L4 [322] มีแนวโน้มจะสูญหายไปในอนาคต

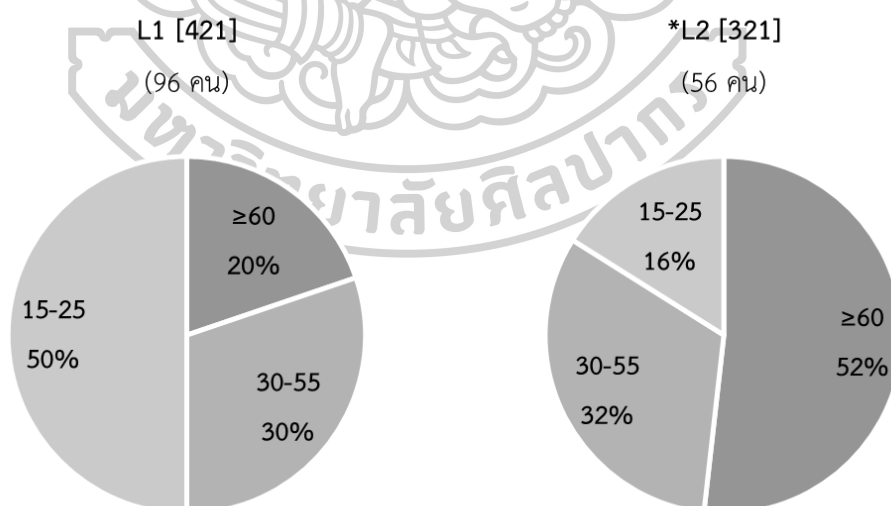
ตัวแปรเพศ เป็นอีกตัวแปรสำคัญที่มีผลต่อความถี่ในการใช้รูปแปรวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นของผู้บอกภาษา จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาเพศหญิงใช้รูปแปร L1 [421] มากกว่าผู้บอกภาษาเพศชายอย่างชัดเจน ในขณะที่ผู้บอกภาษาเพศชาย ออกเสียงวรรณยุกต์เอกโดยใช้รูปแปร *L2 [321] ซึ่งมีสัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์เอกของกลุ่มควบคุมมากกว่าเพศหญิง เช่นเดียวกับรูปแปร L3 [331] ที่เพศชายเลือกรูปแปรนี้ในการออกเสียงมากกว่าเพศหญิงอย่างชัดเจน

เมื่อพิจารณารูปแปรวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นตามถิ่นที่อยู่ จะเห็นได้ว่าทุกพื้นที่ที่มีความถี่ในการใช้รูปแปรหลัก L1 [421] มากที่สุด โดยผู้บอกภาษาจากกลุ่มพื้นที่ ME มีความถี่ในการใช้รูปแปรนี้มากกว่ากลุ่มพื้นที่อื่น ๆ รูปแปรที่พบมากรองลงมาในทุกกลุ่มพื้นที่คือรูปแปร *L2 [321] โดยผู้บอกภาษากลุ่ม ME ใช้รูปแปรนี้น้อยที่สุด สำหรับรูปแปร L3 [331] ซึ่งมีปรากฏในทุกกลุ่มพื้นที่นั้น มีความถี่ในการใช้มากที่สุดของผู้บอกภาษากลุ่ม CA พบจำนวน 7 คน ส่วนรูปแปร L4 [322] ซึ่งพบว่าปรากฏในกลุ่มพื้นที่ชายขอบอำเภอกำแพงแสนทุกพื้นที่ พบมากที่สุดในพื้นที่ MD แต่พบการใช้รูปแปรนี้ในกลุ่มพื้นที่กลุ่มใจกลางอำเภอกลางกำแพงแสน กลุ่ม CA เพียง 1 คนเท่านั้น และไม่ปรากฏการใช้รูปแปรนี้ในกลุ่ม CB

หากพิจารณาสัดส่วนการปรากฏเฉพาะรูปแปรหลักและรูปแปรที่มีสัทลักษณะใกล้เคียงวรรณยุกต์เอกของกลุ่มควบคุม (ภาพที่ 6.16) พบว่ารูปแปรหลัก L1 [421] ซึ่งมีผู้บอกภาษาที่เลือกใช้รูปแปรนี้ทั้งสิ้น 96 คน จากผู้บอกภาษาทั้งหมด 180 คน ผู้บอกภาษาส่วนใหญ่ที่เลือกใช้รูปแปรนี้คือรุ่นอายุ 15-25 ปี คิดเป็น 50% ของจำนวนผู้ที่เลือกรูปแปรนี้ทั้งหมด รองลงมาคือรุ่นอายุ 30-55 ปี จำนวน 30% ในขณะที่ผู้บอกภาษารุ่นอายุมากกว่า 60 ปีนั้นใช้รูปแปรนี้เพียง 13% เท่านั้น แต่ผู้บอกภาษารุ่นอายุมากขึ้นก็กลับออกเสียงด้วยรูปแปร *L2 [321] ที่มีสัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์เอกของกลุ่มควบคุมมากถึง 52% ในขณะที่รุ่นอายุ 15-25 ปี ใช้รูปแปรคล้ายกลุ่มควบคุมเพียง 16% เท่านั้น ส่วนผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปี นั้น มีสัดส่วนการใช้รูปแปร L1 [421] และรูปแปร *L2 [321] แตกต่างกันไม่มากนัก คือ 30% และ 32% ตามลำดับ

นอกจากนี้พบว่าตัวแปรเพศมีผลต่อการเลือกใช้รูปแปรวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยว พยางค์เป็นเช่นกัน โดยเพศชายมีแนวโน้มที่จะเลือกใช้รูปแปรของเสียงวรรณยุกต์เอกที่มีสัทลักษณะ ใกล้เคียงกลุ่มควบคุมมากกว่าผู้บอกภาษาเพศหญิง ส่วนตัวแปรถิ่นที่อยู่พบว่ามีผลต่อการเลือกใช้รูปแปรหลัก L1 [421] โดยพบว่ากลุ่ม ME มีการความถี่ในการปรากฏรูปแปรนี้สูงที่สุด และพบว่ากลุ่ม พื้นที่ใจกลาง CA CB และกลุ่มพื้นที่ MC มีการใช้รูปแปร *L2 [321] มากที่สุดในขณะที่กลุ่ม ME พบ รูปแปรนี้น้อยกว่าทุกพื้นที่ นอกจากนี้ยังพบการใช้รูปแปรย่อย L3 [331] มากที่สุดในพื้นที่กลุ่มใจกลาง CA โดยปรากฏการใช้มากกว่าในพื้นที่อื่นกว่าเท่าตัว

อนึ่ง แม้ว่ารูปแปร *L2 [321] นี้ จะมีสัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์เอกของกลุ่ม ควบคุมมากที่สุดในจำนวนรูปแปรที่พบของเสียงวรรณยุกต์เอกในภาษาถิ่นกำแพงแสนในคำพูดเดี่ยว พยางค์เป็น กล่าวคือเป็นเสียงกลาง-ตกเช่นเดียวกัน แต่อย่างไรก็ดี L-BK [311] ของกลุ่มควบคุม ระดับเสียงมีการตกลงอย่างรวดเร็ว ในขณะที่รูปแปร *L2 [321] ระดับเสียงจะค่อย ๆ ลดระดับลง ตัวเลขแสดงสัทลักษณะของเสียงวรรณยุกต์จึงแตกต่างกัน ดังนั้นรูปแปร *L2 [321] จึงมีสัทลักษณะ ที่คล้ายแต่ยังไม่เหมือนกับเสียงวรรณยุกต์เอกของภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุมมากนัก เพราะเมื่อพิจารณาจากกราฟเส้นแสดงที่ค่าความถี่มูลฐานแบบปรับค่า 11 จุด (ภาพที่ 6.1) จะเห็นได้ว่ามีรายละเอียดที่ความแตกต่างกันอยู่มากกว่ารูปแปรที่วิเคราะห์ว่ามีสัทลักษณะคล้ายกลุ่มควบคุม ของวรรณยุกต์อื่น ๆ

ภาพที่ 6.16 สัดส่วนการใช้รูปแปรหลัก L1 [421] และรูปแปร *L2 [321] ของผู้บอกภาษาตามรุ่นอายุ

4.2 สรุปและอภิปรายผลสัลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

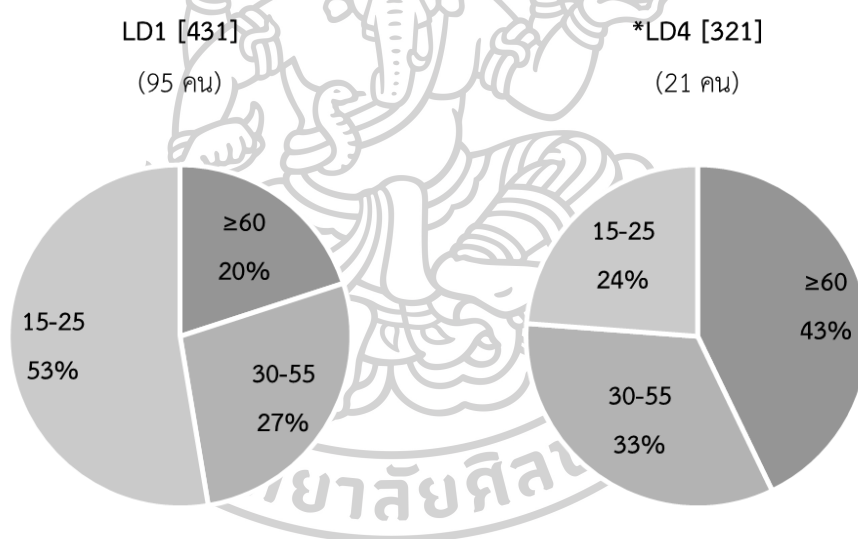
การแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตายเมื่อพิจารณาตามตัวแปรอายุ พบว่ามีผลการความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ค่อนข้างชัดเจน แม้ว่าในภาพรวมจะมีการใช้รูปแปรหลัก LD1 [431] มากที่สุดในผู้บอกภาษาทุกรุ่นอายุ โดยพบว่าในรุ่นอายุ 15-25 ปี มีผู้บอกภาษาใช้รูปแปรนี้มากถึง 83% ในขณะที่ผู้บอกภาษารุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป เลือกใช้รูปแปร LD2 [442] มากเป็นอันดับที่หนึ่ง ซึ่งรูปแปร LD2 [422] นี้ ไม่ปรากฏใช้ในผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี จึงอาจทำนายได้ว่ารูปแปรนี้มีแนวโน้มที่จะสูญหายไปในอนาคต ส่วนรูปแปร *LD4 [321] ซึ่งมีสัลักษณะทิศทางการขึ้นตกของเสียงใกล้เคียงกับวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุมมากที่สุดนั้น ผู้บอกภาษาทุกรุ่นอายุมีการเลือกใช้รูปแปรนี้ประมาณ 10% เท่านั้น

เมื่อพิจารณาตัวแปรเพศพบว่าเมื่อผลต่อความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตายแต่ละรูปแปรเช่นกัน จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาเพศหญิงใช้รูปแปร LD1 [431] มากกว่าผู้บอกภาษาเพศชายอย่างชัดเจน ในขณะที่ผู้บอกภาษาเพศชาย ออกเสียงวรรณยุกต์เอกโดยใช้รูปแปร LD3 [332] มากกว่าเพศหญิงอย่างชัดเจน ส่วนรูปแปรอื่นปรากฏการเลือกใช้โดยทั้งสองเพศเป็นจำนวนใกล้เคียงกัน

ส่วนตัวแปรกลุ่มพื้นที่ พบว่ารูปแปร LD1 [431] มีการปรากฏใช้มากที่สุดในทุกกลุ่มพื้นที่ โดยพบสัดส่วนการใช้มากที่สุดในกลุ่มพื้นที่ CB ส่วนรูปแปร LD2 [442] พบการใช้มากเป็นลำดับที่สองในกลุ่มพื้นที่ CA, MC, MD และ ME โดยมีอัตราการใช้ไม่ต่ำกว่า 20% ส่วนกลุ่ม CB ใช้รูปแปรนี้ 13% และกลุ่ม MF พบการใช้รูปแปร LD2 [442] เพียง 7% เท่านั้น สำหรับรูปแปร LD3 [332] เป็นรูปแปรที่พบมากที่สุดในกลุ่มพื้นที่ MF พบจำนวน 10 คน คิดเป็น 33% และพบการใช้รูปแปรดังกล่าวในกลุ่มพื้นที่ชายขอบอื่นๆ เป็นจำนวนเท่ากันที่ 17% แต่ในกลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอ กำแพงแสนทั้งกลุ่ม CA และ CB พบการใช้รูปแปรนี้ที่ 10% และ 7% ตามลำดับ นอกจากรูปแปรที่กล่าวมาแล้วนั้น พบการใช้รูปแปร *LD4 [321] ซึ่งมีสัลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์เอกของกลุ่มควบคุม โดยในภาพรวมพบการใช้รูปแปรนี้น้อยที่สุดเพียง 11% หรือเป็นจำนวน 21 คน จากจำนวนผู้บอกภาษาทั้งหมด 180 คน โดยเฉพาะในผู้บอกภาษากลุ่มพื้นที่ ME และ MD พบการใช้รูปแปรนี้เพียง 1 คน และ 2 คน ตามลำดับ แต่พบมากที่สุดในกลุ่มพื้นที่ CA และ CB จำนวน 6 คน และ 5 คน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาสัดส่วนเฉพาะรูปแปรหลัก และรูปแปรที่มีสัลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์เอกคำพูดเดี่ยวพยางค์ตายของกลุ่มควบคุม (ภาพที่ 6.17) จะพบว่ารูปแปรหลัก LD1 [431] มีผู้บอกภาษาที่เลือกใช้รูปแปรนี้ทั้งสิ้น 96 คน ซึ่งคิดเป็น 53% จากผู้บอกภาษาทั้งหมด 180 คน พบว่ารูปแปร LD1 [431] นั้นปรากฏผู้ที่เลือกรูปแปรนี้มากที่สุดเป็นกลุ่มรุ่นอายุ 15-25 ปี รองลงมาคือผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปี และผู้บอกภาษารุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไปเลือกใช้รูปแปรนี้น้อยที่สุด ส่วน

รูปแปร *LD4 [321] ที่มีสัทลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มควบคุมนั้นถึงแม้จะพบว่ารูปแปรนี้ถูกเลือกใช้โดยผู้บอกภาษารุ่นอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไปมากที่สุด แต่ค่าร้อยละในการใช้รูปแปรนี้ของผู้บอกภาษาแต่ละรุ่นอายุถือว่าแตกต่างกันไม่มากนัก อีกทั้งจำนวนรวมที่พบการใช้รูปแปรนี้มีเพียง 21 คนเท่านั้น หรือคิดเป็นเพียง 11% ของจำนวนผู้บอกภาษาทั้งหมด ซึ่งเป็นจำนวนที่น้อยที่สุดเมื่อเทียบกับการเลือกใช้รูปแปรอื่น ๆ แสดงให้เห็นว่าผู้บอกภาษากลุ่มนี้กำแพงแสนส่วนใหญ่เลือกออกเสียงวรรณยุกต์เอกในคำเดี่ยวพยางค์ตายแตกต่างกับเสียงวรรณยุกต์ของกลุ่มควบคุม นอกจากนี้รูปแปร *LD4 [321] แม้ว่าจะเป็นรูปแปรที่มีสัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์เอกของกลุ่มควบคุมมากที่สุดในจำนวนรูปแปรที่พบของเสียงวรรณยุกต์เอกในภาษากลุ่มนี้กำแพงแสนในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย กล่าวคือเป็นเสียงกลาง-ตกเช่นเดียวกัน แต่ L-BK [321] ของกลุ่มควบคุมจะมีระดับเสียงในภาพรวมทุกจุดระยะเวลาต่ำกว่าระดับเสียงของรูปแปร *LD4 [321] ดังนั้นกราฟเส้นแสดงค่าความถี่มูลฐานของรูปแปร *LD4 [321] กับ L-BK [321] จึงมีลักษณะเป็นเส้นขนานกันไป (ภาพที่ 6.6)

ภาพที่ 6.17 การใช้รูปแปรหลัก LD1 [431] และรูปแปร *LD4 [321] ของผู้บอกภาษาตามรุ่นอายุ

4.3 สรุปและอภิปรายผลสัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

เมื่อพิจารณารูปแปรวรรณยุกต์เอกในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็นตามตัวแปรอายุ จะเห็นได้ว่าในภาพรวมมีความถี่ในการใช้รูปแปร Lc1 [532] มากที่สุด พบการใช้รูปแปรนี้ในผู้บอกภาษาทุกรุ่นอายุมากกว่า 50% โดยเฉพาะรุ่นอายุ 15-25 ปี มีผู้ใช้รูปแปรนี้มากถึง 80% และพบว่าจำนวนความถี่ในการใช้รูปแปรนี้จะลดลงตามระดับรุ่นอายุของผู้บอกภาษาที่เพิ่มขึ้น กล่าวคือในรุ่นผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปี พบ 70% และรุ่นอายุมากกว่า 60 ปี พบ 55% ส่วนรูปแปร *Lc2 [321] ซึ่งมีสัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์เอกของกลุ่มควบคุมมากกว่ารูปแปรอื่น ๆ นั้น พบว่ามีการปรากฏ

ความถี่ในการใช้โดยผู้บอกภาษาแต่ละรุ่นอายุในทิศทางตรงกันข้ามกับรูปแปรหลัก กล่าวคือพบในผู้บอกภาษารุ่นอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไปมากที่สุด และลดลงตามช่วงอายุของผู้บอกภาษา โดยพบในรุ่นอายุ 15-25 ปีน้อยที่สุด ส่วนรูปแปร Lc3 [331] พบจำนวนน้อยเพียง 5-10% ในทุกรุ่นอายุ สำหรับรูปแปร Lc4 [322] พบจำนวน 10% ในทุกรุ่นอายุแต่ไม่ปรากฏการเลือกใช้ในผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปี ข้อมูลการแปรของวรรณยุกต์ข้างต้น แสดงให้เห็นว่าอายุของผู้บอกภาษา มีผลต่อการเลือกใช้รูปแปรวรรณยุกต์เอกในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็นของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน และอาจทำนายอนาคตของการใช้รูปแปรวรรณยุกต์เอกในคำพูดต่อเนื่องได้ว่ารูปแปร Lc1 [532] จะเป็นรูปแปรที่มีการใช้ต่อไปส่วนรูปแปรย่อยอื่น ๆ ซึ่งพบในการพูดของคนรุ่นใหม่ค่อนข้างน้อยนั้น มีแนวโน้มเป็นไปได้ว่าอาจสูญหายไปในอนาคต

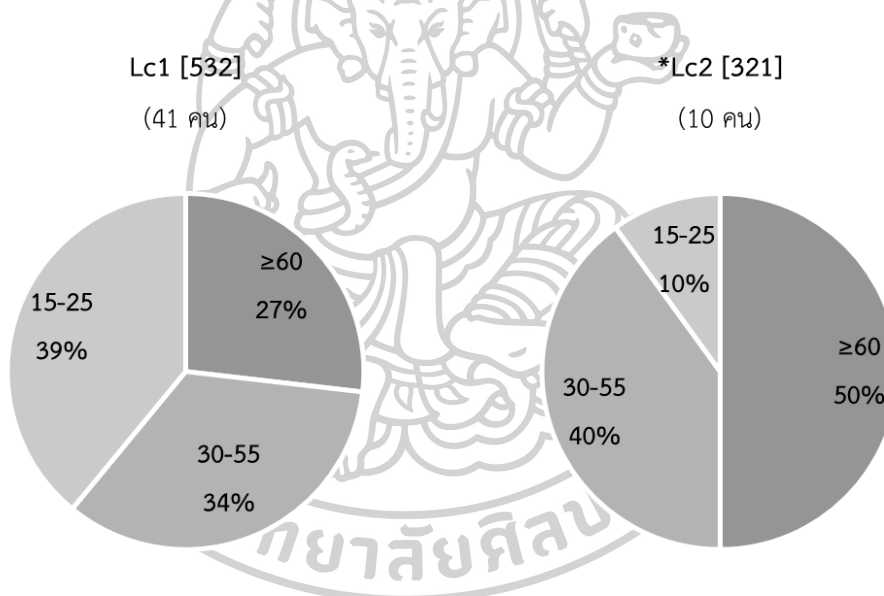
จากการพิจารณาตัวแปรเพศของผู้บอกภาษาต่อการเลือกใช้รูปแปรวรรณยุกต์เอกของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาเพศหญิงใช้รูปแปร Lc1 [532] มากกว่าผู้บอกภาษาเพศชายอย่างชัดเจน โดยมีส่วนต่างถึง 19% ในขณะที่ผู้บอกภาษาเพศชายออกเสียงวรรณยุกต์เอกโดยใช้รูปแปร *Lc2 [321] ซึ่งมีสัญลักษณ์ใกล้เคียงกับวรรณยุกต์เอกของกลุ่มควบคุมมากถึง 10 คน คิดเป็น 33% โดยไม่ปรากฏการใช้รูปแปร Lc2 [321] นี้ ในผู้บอกภาษาเพศหญิง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บอกภาษาเพศชายมีแนวโน้มที่จะออกเสียงวรรณยุกต์เอกในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็นคล้ายสำเนียงกรุงเทพฯมากกว่าเพศหญิงอย่างเห็นได้ชัด

ส่วนตัวแปรถิ่นที่อยู่ของผู้บอกภาษากลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนไม่ติดเขตปกครองของจังหวัดอื่น (CA) และกลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนที่เป็นที่ตั้งของเมืองโบราณกำแพงแสน (CB) จำนวนพื้นที่ละ 30 คน พบว่ามีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ทั้ง 4 รูปแปร ผู้บอกภาษาของทั้ง 2 พื้นที่มีแนวโน้มการเลือกใช้รูปแปรของวรรณยุกต์เอกในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็นในทิศทางเดียวกัน คือมีการเลือกใช้ รูปแปร Lc1 [532] มากที่สุดทั้ง 2 พื้นที่ โดยมีจำนวนผู้บอกภาษาใกล้เคียงกัน กล่าวคือกลุ่ม CA และ CB จำนวน 20 (คิดเป็น 67%) คน และ 21 คน (คิดเป็น 70%) ตามลำดับ รองลงมาเป็นการเลือกใช้รูปแปร *Lc2 [321] ซึ่งมีสัญลักษณ์ใกล้เคียงกับวรรณยุกต์เอกของกลุ่มควบคุม โดยผู้บอกภาษากลุ่ม CA ใช้รูปแปรนี้มากกว่ากลุ่ม CB คิดเป็น 20% และ 13% ตามลำดับ ส่วนรูปแปร Lc3 [331] และ Lc4 [332] ปรากฏการใช้ไม่เกิน 10%

และเมื่อพิจารณาสัดส่วนการปรากฏเฉพาะรูปแปรหลัก Lc1 [532] และรูปแปรที่มีสัญลักษณ์ใกล้เคียงกับวรรณยุกต์เอกคำต่อเนื่องของกลุ่มควบคุม *Lc2 [321] (ภาพที่ 6.18) พบว่าจากผู้บอกภาษาทั้งสิ้น 60 คน มีผู้บอกภาษาถึง 41 คน คิดเป็น 68% ของผู้บอกภาษาทั้งหมดที่เลือกใช้รูปแปร Lc1 [532] ซึ่งจากจำนวนผู้บอกภาษาที่เลือกใช้รูปแปร Lc1 [532] นี้ เมื่อคิดเป็น 100% จะเป็นสัดส่วนของผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี มากที่สุดที่ 39% รองลงมาคือรุ่นอายุ 30-55 ปี 34% และรุ่นอายุ 60 ปี ขึ้นไปเป็นอัตราส่วนน้อยที่สุด 27% ซึ่งมีความกระจายความถี่ในปริมาณที่

ไม่แตกต่างกันมากนัก แสดงให้เห็นว่า รูปแปร Lc1 [532] เป็นรูปแปรที่ใช้โดยปกติทั่วไปของคน กำแพงแสนจึงปรากฏใช้ในทุกช่วงวัย ส่วนรูปแปร *Lc2 [321] ที่มีสัทลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มควบคุม ถึงแม้จะมีจำนวนผู้บอกภาษาเลือกใช้รูปแปรนี้มากเป็นอันดับที่สอง แต่ก็มีจำนวนรวมเพียง 10 คน เท่านั้น หรือคิดเป็น 17% ซึ่งในจำนวนนี้เป็นผู้บอกภาษารุ่นอายุมากกว่า 60 ปี จำนวน 50% ของจำนวนผู้ใช้รูปแปร *Lc2 [321] นี้ทั้งหมด ส่วนผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปีใช้รูปแปรนี้มีเพียง 10% เท่านั้น

อนึ่ง แม้ว่ารูปแปร *Lc2 [321] จะเป็นรูปแปรที่มีสัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์เอกในคำพูดต่อเนื่องของกลุ่มควบคุมมากกว่ารูปแปรอื่น ๆ โดยเป็นเสียงกลาง-ตก ที่มีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของระดับเสียงใกล้เคียงกันก็ตาม แต่โดยรายละเอียดแล้ว Lc-BK [321] ของกลุ่มควบคุม จะมีจุดเริ่มต้นสูงกว่าเล็กน้อย และระดับเสียงในช่วงระยะเวลาที่ 20-90% จะต่ำกว่าระดับเสียงของรูปแปร Lc2 [321] ดังนั้นจึงมีทั้งส่วนที่คล้ายและส่วนที่แตกต่างกัน

ภาพที่ 6.18 สัดส่วนการใช้รูปแปรหลัก Lc1 [532] และรูปแปร *Lc2 [321] ของผู้บอกภาษาตามรุ่นอายุ

5. เปรียบเทียบสัทลักษณะรูปแปรหลักของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวกับคำพูดต่อเนื่อง

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบสัทลักษณะของวรรณยุกต์เอกของกลุ่มควบคุมในคำพูดเดี่ยว พยางค์เป็นและพยางค์ตาย และในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็นแล้ว (ตารางที่ 6.16-6.17 และภาพที่ 6.19) พบว่าวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น L-BK [311] และพยางค์ตาย LD-BK [321] มีระดับเสียงสูงสุด ณ จุดเริ่มต้นของเสียงที่ 0.47 เช่นเดียวกัน แต่พยางค์เป็นมีการลดระดับเสียงอย่างต่อเนื่องและรวดเร็วกว่า มีระดับเสียงต่ำสุดที่ 0.01 ณ จุดสิ้นสุดของระดับเสียงที่ระยะเวลา 100%

ซึ่งต่ำกว่าในพยางค์ตายที่มีระดับเสียงต่ำสุดที่ 0.08 พยางค์เป็นมีพิสัยระดับเสียงอยู่ที่ 0.46 ซึ่งกว้างกว่าพยางค์ตายที่มีพิสัยระดับเสียงอยู่ที่ 0.39

ส่วนผลการเปรียบเทียบสัทลักษณะของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น L-BK [311] กับวรรณยุกต์เอกในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น Lc-BK [321] (ตารางที่ 6.13-6.14 และภาพที่ 6.19) พบว่ามีทิศทางการตกและความลาดชันของระดับเสียงเป็นไปในทางเดียวกัน ดังจะเห็นได้ว่าเส้นกราฟแสดงระดับเสียงทั้ง 2 มีลักษณะเป็นเส้นที่ขนานกันไป แต่ระดับเสียงในคำพูดต่อเนื่องทั้ง 11 จุดเวลาจะสูงกว่าระดับเสียงของคำพูดเดี่ยว ในคำพูดต่อเนื่องมีระดับเสียงสูงสุดที่ 0.55 มีระดับเสียงต่ำสุดที่ 0.12 และมีพิสัยระดับเสียงที่ 0.43 จะเห็นได้ว่าคำพูดต่อเนื่อง Lc-BK มีพิสัยระดับเสียงแคบกว่าคำพูดเดี่ยว L-BK เล็กน้อย

สำหรับผลการศึกษาเปรียบเทียบสัทลักษณะของรูปแปรที่มีความถี่ในการปรากฏสูงที่สุด (รูปแปรหลัก) ของวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษาถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวทั้งโครงสร้างพยางค์ตายพยางค์เป็นและในคำพูดต่อเนื่อง (ตารางที่ 6.18-6.19 และภาพที่ 6.20) พบว่ารูปแปรหลักของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น L1 [421] รูปแปรหลักของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย LD1 [431] และรูปแปรหลักของวรรณยุกต์เอกในคำต่อเนื่องพยางค์เป็น Lc1 [532] มีแนวโน้มและทิศทางการตกไปในทางเดียวกัน รูปแปรหลักในพยางค์เป็น L1 กับรูปแปรหลักในพยางค์ตาย LD1 มีระดับเสียงสูงสุด ณ จุดเริ่มต้นของเสียงใกล้เคียงกัน คือ 0.78 และ 0.79 ตามลำดับ แต่รูปแปรหลัก L1 ระดับเสียงลดลงอย่างต่อเนื่องและรวดเร็วกว่า ระดับเสียงต่ำสุด ณ จุดสิ้นสุดของระดับเสียงที่ระยะเวลา 100% ของรูปแปรหลัก L1 อยู่ที่ 0.10 ซึ่งต่ำกว่ารูปแปรหลัก LD1 ที่มีระดับเสียงต่ำสุดอยู่ที่ 0.20 ดังนั้นรูปแปรหลัก LD1 ซึ่งมีพิสัยระดับเสียงอยู่ที่ 0.59 จึงมีพิสัยระดับเสียงแคบกว่ารูปแปรหลัก L1 ที่มีพิสัยระดับเสียงอยู่ที่ 0.68

ส่วนสัทลักษณะของรูปแปรหลักวรรณยุกต์เอกในคำต่อเนื่องพยางค์เป็น Lc1 [532] มีระดับเสียงสูงสุดที่ 0.81 มีระดับเสียงต่ำสุดที่ 0.23 และมีพิสัยระดับเสียงที่ 0.58 ทิศทางการตกเสียงมีความลาดชันน้อยกว่ารูปแปรหลักในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น L1 [421] จะเห็นได้ว่าระดับเสียง ณ จุดสิ้นสุดที่ระยะเวลา 100% ของรูปแบบหลัก Lc1 สูงกว่ารูปแบบหลัก L1 และพิสัยระดับเสียงของรูปแปรหลักในคำพูดต่อเนื่อง Lc1 แคบกว่ารูปแปรหลักในคำพูดเดี่ยว L1 (ตารางที่ 6.18-6.19 และภาพที่ 6.20)

ตารางที่ 6.16 ค่าความถี่มูลฐานแบบปรับค่า 11 จุด ของวรรณยุกต์เอกของกลุ่มควบคุม ในคำพูด
เดี่ยวพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย และคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

	0%	10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
L-BK [311]	0.47	0.38	0.31	0.25	0.19	0.14	0.11	0.07	0.04	0.02	0.01
LD-BK [321]	0.47	0.42	0.37	0.33	0.29	0.25	0.22	0.18	0.14	0.11	0.08
Lc-BK [321]	0.55	0.48	0.41	0.36	0.30	0.25	0.20	0.17	0.14	0.13	0.12

ตารางที่ 6.17 พิสัยระดับเสียงของวรรณยุกต์เอกของกลุ่มควบคุม ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น คำพูด
เดี่ยวพยางค์ตาย และคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

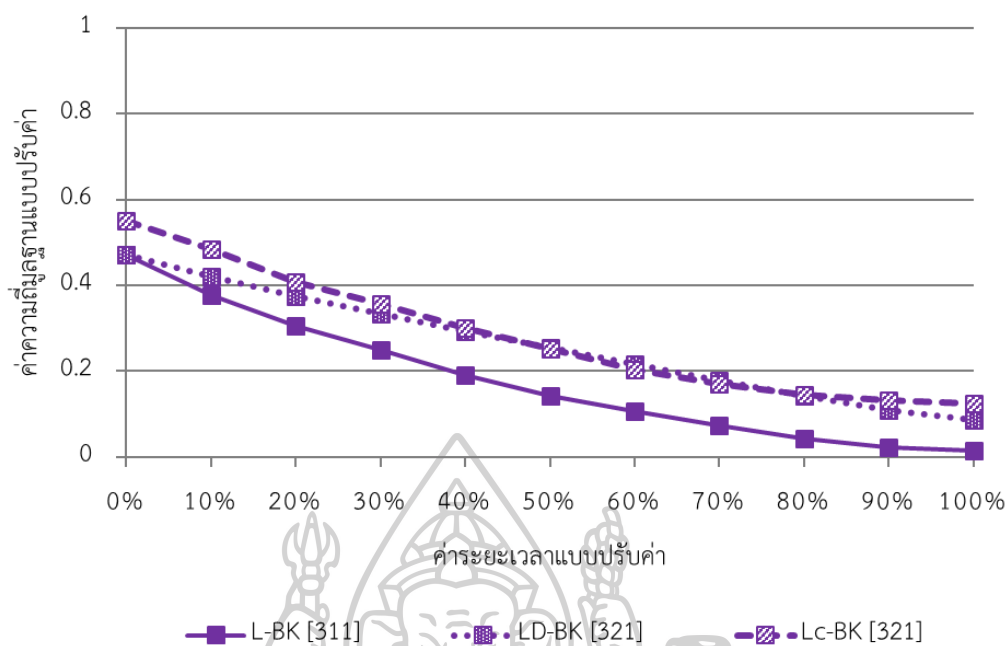
ค่า F_0 แบบปรับค่า	สูงสุด	ต่ำสุด	พิสัย
L-BK [311]	0.47	0.01	0.46
LD-BK [321]	0.47	0.08	0.39
Lc-BK [321]	0.55	0.12	0.43

ตารางที่ 6.18 ค่าความถี่มูลฐานแบบปรับค่า 11 จุด ของรูปแปรหลักวรรณยุกต์เอกของผู้บอกภาษา
ถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย และคำพูดต่อเนื่อง
พยางค์เป็น

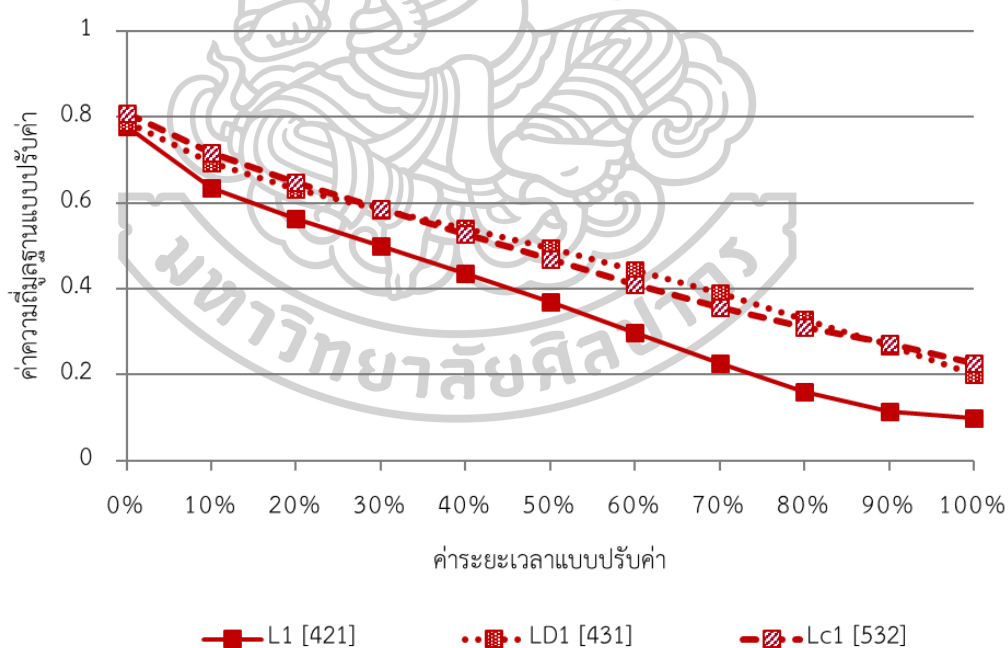
	0%	10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
L1 [421]	0.78	0.64	0.56	0.50	0.44	0.37	0.30	0.23	0.16	0.11	0.10
LD1 [431]	0.79	0.69	0.63	0.58	0.54	0.49	0.44	0.39	0.33	0.27	0.20
Lc1 [532]	0.81	0.72	0.65	0.59	0.53	0.47	0.41	0.36	0.31	0.27	0.23

ตารางที่ 6.19 พิสัยระดับเสียงของรูปแปรหลักวรรณยุกต์เอกของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูด
เดี่ยวพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย และคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ค่า F_0 แบบปรับค่า	สูงสุด	ต่ำสุด	พิสัย
L1 [421]	0.78	0.10	0.68
LD1 [431]	0.79	0.20	0.59
Lc1 [532]	0.81	0.23	0.58

ภาพที่ 6.19 การเปรียบเทียบสัทธิลักษณ์ของวรรณยุกต์เอกของกลุ่มควบคุม ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย และคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ภาพที่ 6.20 การเปรียบเทียบสัทธิลักษณ์ของรูปแปรหลักวรรณยุกต์เอกของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย และคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

บทที่ 7

หน่วยเสียงวรรณยุกต์โท

ผลการศึกษาวิเคราะห์วรรณยุกต์โทในงานวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 5 หัวข้อ คือ

- 1) สัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น
- 2) สัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย
- 3) สัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น
- 4) สรุปและอภิปรายผลสัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์โท
- 5) เปรียบเทียบสัทลักษณะรูปแปรหลักของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น
ต่อเนื่อง

1. สัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

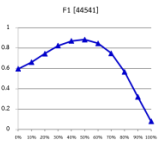

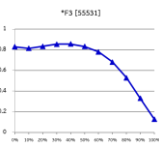
1.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

ผลการวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม จำนวน 10 คน ซึ่งเป็นตัวแทนเสียงวรรณยุกต์โทของภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ จำนวน 1 รูป และสัทลักษณะของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน จำนวน 180 คน มีรูปแปรของหน่วยเสียงจำนวน 5 รูปแปร ซึ่งมีสัทลักษณะและความถี่ในการปรากฏรูปแปรดังนี้ (ตารางที่ 7.1 และภาพที่ 7.1-7.2)

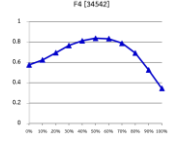
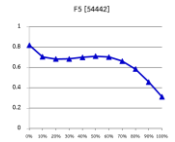
ตารางที่ 7.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุมและผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน

สัทลักษณะของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	
F-BK [55541] 	วรรณยุกต์โทในภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม F-BK เป็นเสียงสูงระดับ- ตก [55541] โดยมีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 5 และคงระดับจนถึงระยะเวลาที่ 50% จึงค่อย ๆ ลดต่ำลงจนมีระดับเสียง 4 ณ เวลาที่ 75% แล้วลดต่ำลงอย่าง ต่อเนื่องจนมีจุดสิ้นสุดที่ระดับ 1

ตารางที่ 7.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุมและ ผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน (ต่อ)

<p>F1 [44541]</p> 	<p>รูปแปร F1 เป็นเสียงค่อนข้างสูง-ขึ้น-ตก [44541] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 4 แล้วค่อย ๆ เพิ่มระดับเสียงสูงขึ้นจนมีระดับเสียงสูงสุดที่ระดับ 5 ที่ระยะเวลา 50% แล้วลดต่ำลงมาที่ระดับ 4 ที่ระยะเวลา 75% และลดลงอย่างต่อเนื่องจนมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 1 เป็นรูปแปรที่พบมากที่สุด พบจำนวน 58 คน จากผู้บอกภาษาจำนวนทั้งสิ้น 180 คน คิดเป็น 32% ดังนั้นจึงกำหนดให้ F1 [44541] เป็น “รูปแปรหลัก” ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์โท ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น</p>
<p>F2 [^d54541]</p> 	<p>รูปแปร F2 เป็นเสียงสูง-ลดต่ำลง (dip)-ขึ้น-ตก [^d54541] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 5 แล้วลดต่ำลง (dip) ที่ระดับ 4 ที่ระยะเวลา 25% แล้วค่อย ๆ สูงขึ้นจนกลับมาอยู่ที่ระดับ 5 ในช่วงระยะเวลาที่ 40-60% จากนั้นจึงค่อย ๆ ลดต่ำลงอย่างต่อเนื่องและมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 1 (สัทลักษณะการลดต่ำลงของระดับเสียงในช่วง 0-50% ของเสียงวรรณยุกต์โทเช่นนี้ ต่อไปจะเรียกว่า “dip” โดยเขียนสัญลักษณ์ d ไว้ด้านหน้าตัวเลขแสดงสัทลักษณะ เช่น F2 [^d54541]) เป็นรูปแปรที่พบมากเป็นอันดับสอง โดยมีผู้บอกภาษาที่ออกเสียงด้วยรูปแปรนี้จำนวน 40 คน คิดเป็น 22%</p>
<p>*F3 [55531]</p> 	<p>รูปแปร F3 เป็นเสียงสูงระดับ-ตก [55531] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 5 และคงระดับนี้ไว้จนถึงระยะเวลาที่ 50% จึงค่อย ๆ ลดต่ำลงจนมีระดับเสียง 3 ณ ระยะเวลาที่ 75% แล้วลดลงอย่างต่อเนื่องจนมีจุดสิ้นสุดที่ระดับ 1 รูปแปรนี้มีสัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์โทของกลุ่มควบคุมมากที่สุดในจำนวนรูปแปรของเสียงวรรณยุกต์โทภาษาถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น กล่าวคือ เป็นเสียงสูงระดับ-ตกเช่นเดียวกัน แต่ F-BK [55541] ของกลุ่มควบคุม ระดับเสียงในทุกจุดเวลาจะสูงกว่าและมีการคงระดับสูงไว้ตลอดช่วงระยะเวลา 0-60% ก่อนที่ระดับเสียงจะเริ่มลดลง จากผู้บอกภาษาจำนวน 180 คน พบการใช้รูปแปร F3 นี้มากเป็นลำดับที่สาม จำนวน 38 คน คิดเป็น 21%</p>

ตารางที่ 7.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุมและ ผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน (ต่อ)

<p>F4 [34542]</p> 	<p>รูปแปร F4 เป็นเสียงกลาง-ขึ้น-ตก [34542] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 แล้วค่อย ๆ เพิ่มระดับเสียงสูงขึ้นจนมีระดับเสียงสูงสุดที่ระดับ 5 ที่ระยะเวลา 50% แล้วลดต่ำลงมาที่ระดับ 4 ที่ระยะเวลา 75% และลดลงอย่างต่อเนื่องจนมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 2 เป็นรูปแปรที่มีสัทลักษณะคล้ายกับรูปแปร F1 [44541] แต่แตกต่างกันที่จุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของเสียง พบการออกเสียงโดยใช้รูปแปรนี้ในผู้บอกภาษาจำนวน 23 คน คิดเป็น 13%</p>
<p>F5 [54442]</p> 	<p>รูปแปร F5 เป็นเสียงสูงตก-ระดับ-ตก [54442] รูปแปรนี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 5 และต่ำลงมาที่ระดับ 4 แล้วคงระดับนี้ตลอดระยะเวลาที่ 10-70% จึงค่อย ๆ ลดต่ำลงจนมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 2 พบในการออกเสียงของผู้บอกภาษาจำนวน 21 คน คิดเป็น 12%</p>

1.2 การแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

ผลการศึกษาการแปรของวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนตามตัวแปรอายุ เพศ และถิ่นที่อยู่ มีรายละเอียดดังนี้

1.2.1 การแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ตามตัวแปรอายุ

เมื่อพิจารณาการแปรของวรรณยุกต์โทของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ทั้ง 5 รูปแปร ตามกลุ่มอายุของผู้บอกภาษา ทั้ง 3 รุ่นอายุ ได้แก่ รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป รุ่นอายุ 30-55 ปี และรุ่นอายุ 15-25 ปี จำนวนรุ่นอายุละ 60 คน พบว่ามีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตามตัวแปรอายุ ดังนี้ (ตารางที่ 7.3 และภาพที่ 7.3)

1. รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป พบรูปแปรของเสียงวรรณยุกต์โท 4 รูปแปร โดยพบรูปแปร F1 [44541] มากที่สุด จำนวน 29 คน คิดเป็น 48% รองลงมาคือการใช้รูปแปร F4 [34542] รูปแปร *F3 [55531] และ รูปแปร F2 [^d54541] จำนวน 12 คน 10 คน และ 9 คน ตามลำดับ

2. รุ่นอายุ 30-55 ปี พบรูปแปรทั้ง 5 รูปแปร โดยพบรูปแปร F1 [44541] มากที่สุด เช่นเดียวกันกับกลุ่มผู้บอกภาษารุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป โดยมีผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรนี้จำนวน 28 คน คิดเป็น 46% รองลงมาเป็นรูปแปร *F3 [55531] จำนวน 13 คน คิดเป็น 22% รูปแปร F2 [^d54541] จำนวน 12 คน คิดเป็น 20% และรูปแปร F4 [34542] จำนวน 6 คน ส่วนรูปแปรที่พบน้อยที่สุดคือรูปแปร F5 [54442] พบผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปี เพียง 1 คน ที่เลือกใช้รูปแปรนี้

3. รุ่นอายุ 15-25 ปี พบรูปแปรทั้ง 5 รูปแปร โดยพบรูปแปร F5 [54442] มากที่สุด มีผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรนี้ 20 คน คิดเป็น 33% รองลงมาคือรูปแปร F2 [54541] ที่มีจำนวนของผู้บอกภาษาในรุ่นอายุนี้เลือกใช้ใกล้เคียงกับอันดับแรก จำนวน 19 คน คิดเป็น 32% พบรูปแปร *F3 [55531] จำนวน 15 คน คิดเป็น 25% ส่วนรูปแปร F4 [34542] และ F1 [44541] พบเพียง 5 คน และ 1 คน ตามลำดับ

1.2.2 การแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ตามตัวแปรเพศ

วรรณยุกต์โทของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ทั้ง 5 รูปแปร มีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตามตัวแปรเพศ ดังนี้ (ตารางที่ 7.4 และภาพที่ 7.4)

1. เพศหญิง จากผู้บอกภาษาเพศหญิงจำนวน 90 คน พบรูปแปรของวรรณยุกต์โททั้ง 5 รูปแปร โดยพบการใช้รูปแปร F2 [54541] มากที่สุด จำนวน 25 คน คิดเป็น 28% พบรูปแปร F1 [44541] เป็นลำดับที่สอง จำนวน 23 คน คิดเป็น 26% รูปแปร *F3 [55531] พบการใช้จำนวน 16 คน คิดเป็น 18% ส่วนรูปแปร F5 [54442] และรูปแปร F4 [34542] พบผู้บอกภาษาเพศหญิงเลือกใช้รูปแปรนี้จำนวนรูปแปรละ 13 คน

2. เพศชาย จากผู้บอกภาษาเพศชาย 90 คน พบรูปแปรทั้ง 5 รูปแปร โดยพบรูปแปร F1 [44541] มากที่สุด มีผู้บอกภาษาเพศชายออกเสียงด้วยรูปแปรนี้จำนวน 35 คน คิดเป็น 39% รองลงมาเป็นรูปแปร *F3 [55531] จำนวน 22 คน คิดเป็น 24% รูปแปร F2 [54541] 15 คน รูปแปร F4 [34542] และ รูปแปร F5 [54442] พบน้อยที่สุดเพียง 10 คน และ 8 คน ตามลำดับ

1.2.3 การแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ตามตัวแปรถิ่นที่อยู่

การแปรของวรรณยุกต์โทของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นตามถิ่นที่อยู่ของผู้บอกภาษาทั้ง 6 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่ม CA : กลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนไม่ติดเขตปกครองของจังหวัดอื่น

กลุ่ม CB : กลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนที่เป็นที่ตั้งของเมืองโบราณกำแพงแสน

กลุ่ม MC : กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

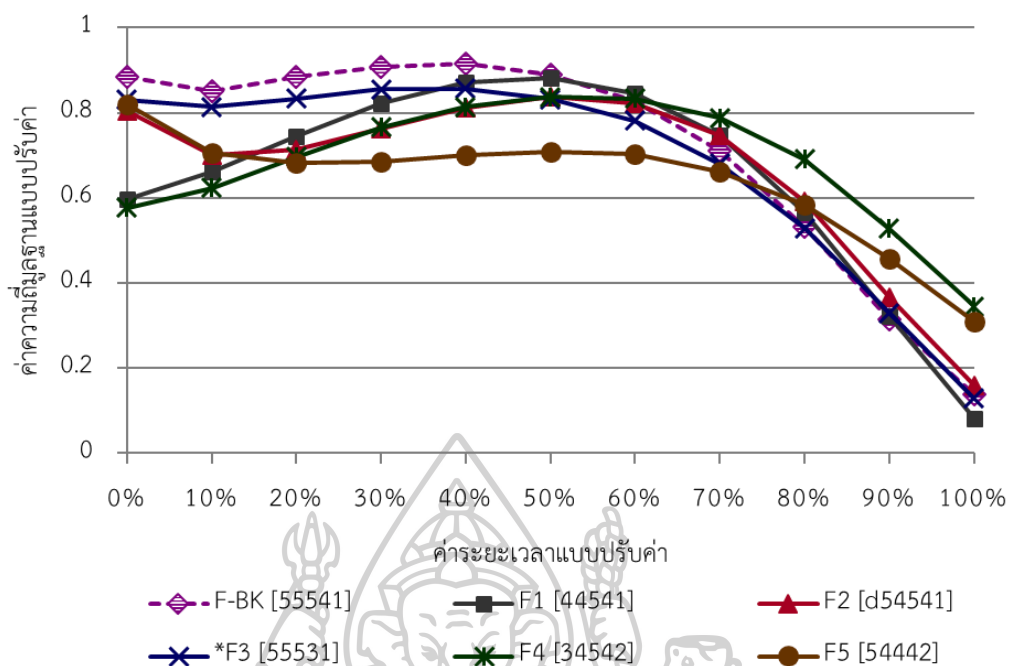
กลุ่ม MD : กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอดำรงวิทยารมย์บุรี

กลุ่ม ME : กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

กลุ่ม MF : กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอเมืองนครปฐม

ผลการศึกษาพบว่าทุกกลุ่มพื้นที่ที่มีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ทั้ง 5 รูปแปร รายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 7.5 และภาพที่ 7.5)

1. กลุ่ม CA จากผู้บอกภาษาจำนวน 30 คน พบรูปแปร F1 [44541] มากที่สุด จำนวน 9 คน คิดเป็น 30% ของผู้บอกภาษาในกลุ่มพื้นที่นี้ รองลงมาคือรูปแปร F2 [^d54541] และ รูปแปร F4 [34542] จำนวนรูปแปรละ 7 คน คิดเป็นรูปแปรละ 23% พบรูปแปร *F3 [55531] จำนวน 6 คน (20%) ส่วนรูปแปร F5 [54442] พบเพียง 1 คนเท่านั้น
2. กลุ่ม CB พบรูปแปร F1 [44541] มากที่สุด โดยมีผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรนี้ 11 คน จากผู้บอกภาษาจำนวน 30 คน คิดเป็น 37% พบรูปแปร *F3 [55531] มากเป็นอันดับสอง จำนวน 7 คน คิดเป็น 23% ส่วนรูปแปร F2 [^d54541] รูปแปร F5 [54442] และรูปแปร F4 [34542] พบจำนวน 5 คน 4 คน และ 3 คน ตามลำดับ
3. กลุ่ม MC จำนวนผู้บอกภาษา 30 คน พบรูปแปร *F3 [55531] มากที่สุด โดยมีผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรนี้จำนวน 11 คน คิดเป็น 36% รองลงมาเป็นรูปแปร F1 [44541] จำนวน 8 คน คิดเป็น 27% รูปแปร F5 [54442] จำนวน 5 คน รูปแปร F2 [^d54541] จำนวน 4 คน และพบการเลือกรูปแปร F4 น้อยที่สุด เพียง 2 คนเท่านั้น
4. กลุ่ม MD พบการใช้รูปแปร F1 [44541] มากที่สุด เป็นจำนวน 14 คน คิดเป็น 35% รองลงมาเป็นรูปแปร *F3 [55531] จำนวน 7 คน คิดเป็น 23% พบรูปแปร F5 [54442] จำนวน 5 คน ส่วนรูปแปร F2 [^d54541] และรูปแปร F4 [34542] พบจำนวนผู้บอกภาษารูปแปรละ 2 คน
5. กลุ่ม ME พบรูปแปร F2 [^d54541] มากที่สุด จำนวน 12 คน จากจำนวนผู้บอกภาษา 30 คน คิดเป็น 40% พบรูปแปร F1 [44541] จำนวน 9 คน คิดเป็น 30% ส่วนรูปแปร F4 [34542] จำนวน 4 คน รูปแปร *F3 [55531] และรูปแปร F5 [54442] พบจำนวน 3 คน และ 2 คน ตามลำดับ
6. กลุ่ม MF จากจำนวนผู้บอกภาษาในกลุ่มพื้นที่ทั้งหมด 30 คน พบรูปแปร F2 [^d54541] มากที่สุดจำนวน 10 คน คิดเป็น 33% รองลงมาพบการออกเสียงโดยใช้รูปแปร F1 [44541] เป็นจำนวน 7 คน คิดเป็น 23% พบรูปแปร F4 [34542] จำนวน 5 คน รูปแปร *F3 [55531] และ F5 [54442] เท่ากันจำนวนรูปแปรละ 4 คน

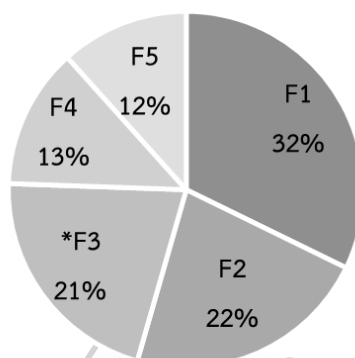
ภาพที่ 7.1 การเปรียบเทียบสัทธิลักษณะของรูปแปรวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนกับกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 7.2 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

รูปแปร	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)	รวม (%)
F1 [44541]	58	32
F2 [d54541]	40	22
*F3 [55531]	38	21
F4 [34542]	23	13
F5 [54442]	21	12
รวม	180	100

ว.โท คำเดี่ยว-พยางค์เป็น

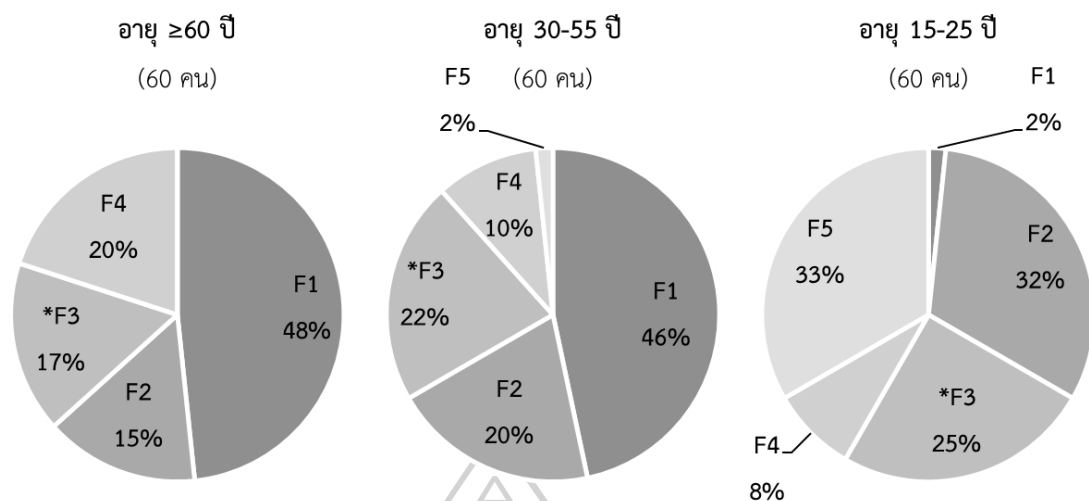
(180 คน)

ภาพที่ 7.2 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

ตารางที่ 7.3 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

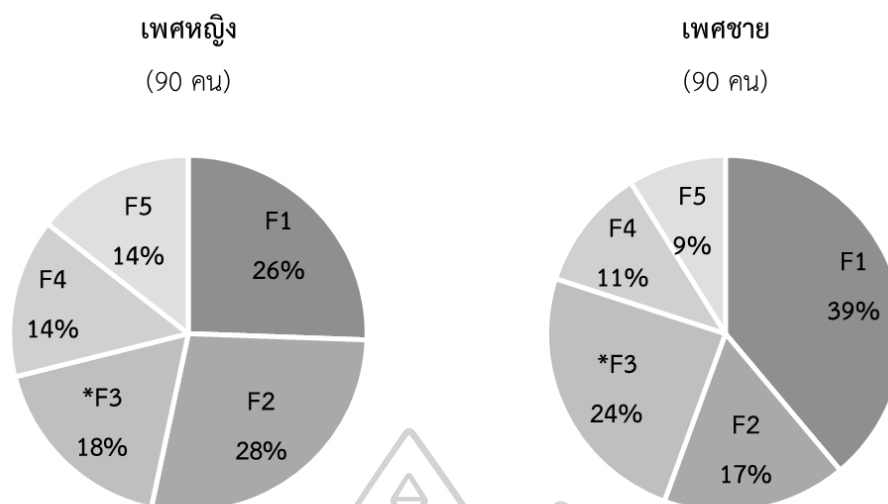
รูปแปร	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)				รวม (%)
	≥60 ปี	30-55 ปี	15-25 ปี	รวม	
F1 [44541]	29	28	1	58	32
F2 [^d 54541]	9	12	19	40	22
*F3 [55531]	10	13	15	38	21
F4 [34542]	12	6	5	23	13
F5 [54442]	0	1	20	21	12
รวม	60	60	60	180	100

ภาพที่ 7.3 สัดส่วนการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์ไทยของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

ตารางที่ 7.4 ความถี่ในการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์ไทยของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิง และเพศชาย ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

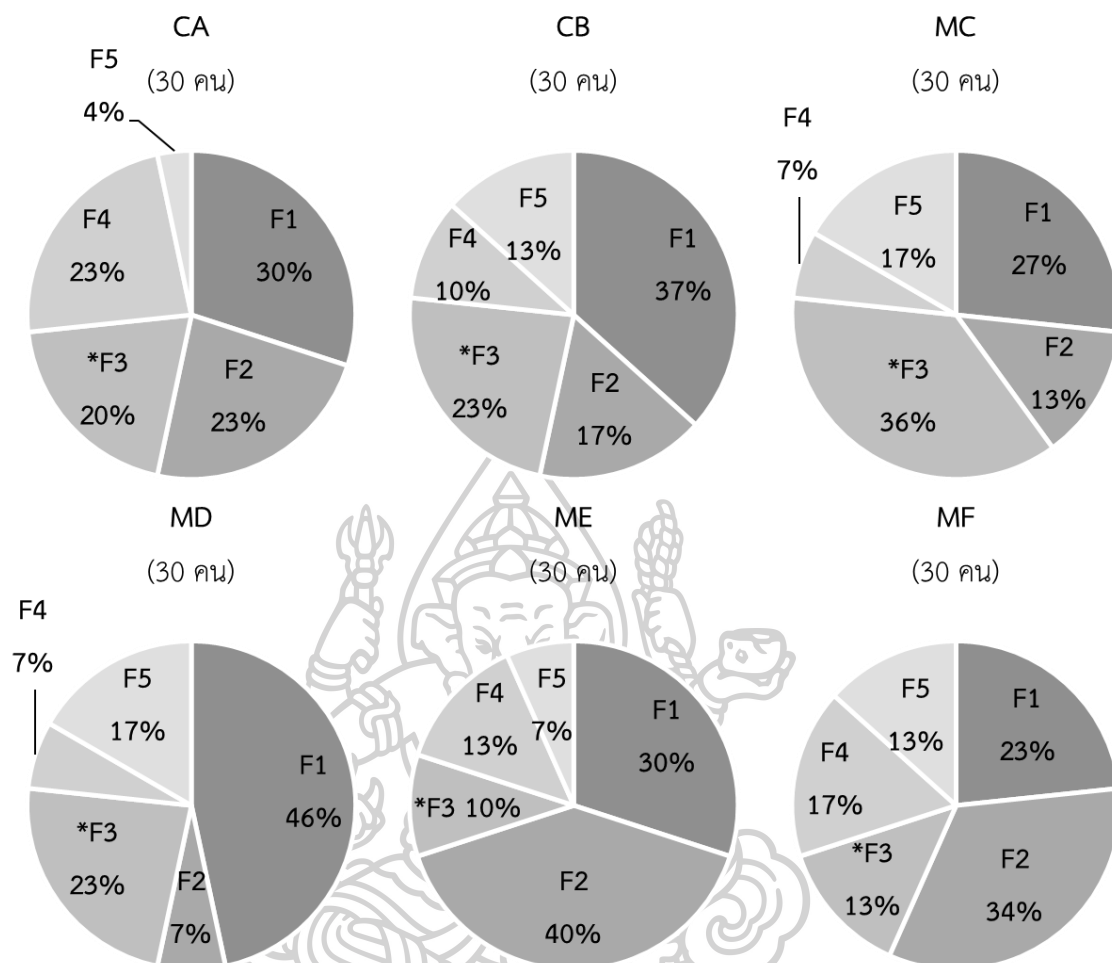
รูปแบบ	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)			รวม (%)
	เพศหญิง	เพศชาย	รวม	
F1 [44541]	23	35	58	32
F2 [^d 54541]	25	15	40	22
*F3 [55531]	16	22	38	21
F4 [34542]	13	10	23	13
F5 [54442]	13	8	21	12
รวม	90	90	180	100

ภาพที่ 7.4 สัดส่วนการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิงและเพศชาย ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

ตารางที่ 7.5 ความถี่ในการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 6 กลุ่มพื้นที่ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

รูปแปร	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)						รวม	รวม (%)
	CA	CB	MC	MD	ME	MF		
F1 [44541]	9	11	8	14	9	7	58	32
F2 [^d 54541]	7	5	4	2	12	10	40	22
*F3 [55531]	6	7	11	7	3	4	38	21
F4 [34542]	7	3	2	2	4	5	23	13
F5 [54442]	1	4	5	5	2	4	21	12
รวม	30	30	30	30	30	30	180	100

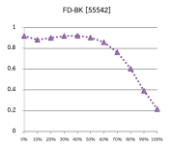

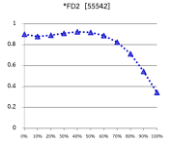

ภาพที่ 7.5 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวมยুক্তโทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 6 กลุ่มพื้นที่ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

2. สัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

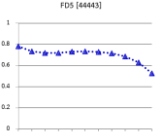
2.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

ผลการวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย ของผู้บอกภาษา กลุ่มควบคุม จำนวน 10 คน ซึ่งเป็นตัวแทนเสียงวรรณยุกต์โทของภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ จำนวน 1 รูป และสัทลักษณะของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตายของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน จำนวน 180 คน มีรูปแปรของหน่วยเสียงจำนวน 5 รูปแปร ซึ่งมีสัทลักษณะและความถี่ในการปรากฏ รูปแปรดังนี้ (ตารางที่ 7.6-7.7 และภาพที่ 7.6-7.7)

ตารางที่ 7.6 สัทลักษณะของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุมและ
ผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน

สัทลักษณะของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย	
FD-BK [55542] 	วรรณยุกต์โทในภาษาถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม FD-BK เป็นเสียงสูงระดับตก-ตก [55542] โดยมีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 5 คงระดับต่อเนื่อง แล้วลดระดับเสียงต่ำลงมาที่ระดับ 4 ที่ระยะเวลา 70% แล้วลดระดับเสียงลงจนมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่อยู่ระดับ 2
FD1 [44542] 	รูปแปร FD1 เป็นเสียงค่อนข้างสูง-ขึ้น-ตก [44542] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 4 แล้วค่อย ๆ เพิ่มระดับเสียงสูงขึ้นจนมีระดับเสียงสูงสุดที่ระดับ 5 ที่ระยะเวลา 50% แล้วลดต่ำลงมาที่ระดับ 4 ที่ระยะเวลา 75% และค่อย ๆ ลดลงจนมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 2 เป็นรูปแปรที่พบมากที่สุด พบจำนวน 81 คน จากผู้บอกภาษา 180 คน คิดเป็น 45% ดังนั้นจึงกำหนดให้ FD1 [44542] เป็น “รูปแปรหลัก” ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์โท ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย
*FD2 [55542] 	รูปแปร FD2 เป็นเสียงสูงระดับ-ตก [55542] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 5 และคงระดับนี้ไว้จนถึงระยะเวลาที่ 50% จึงค่อย ๆ ลดต่ำลงจนมีระดับเสียง 4 ณ ระยะเวลาที่ 75% แล้วค่อย ๆ ลดต่ำลงจนมีจุดสิ้นสุดที่ระดับ 2 รูปแปรนี้มีสัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์โทของกลุ่มควบคุมมากที่สุดในจำนวนรูปแปรของเสียงวรรณยุกต์โทในภาษาถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย เป็นรูปแปรที่พบมากเป็นลำดับที่สอง จากผู้บอกภาษาจำนวน 180 คน พบการใช้จำนวน 46 คน คิดเป็น 26%
FD3 [^d 54542] 	รูปแปร FD3 เป็นเสียงสูง-ลดต่ำลง (dip)-ขึ้น-ตก [^d 54542] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 5 แล้วลดต่ำลง (dip) ที่ระดับ 4 ที่ระยะเวลา 25% แล้วค่อย ๆ สูงขึ้นจนกลับมาอยู่ที่ระดับ 5 ในช่วงระยะเวลาที่ 40-60% จากนั้นจึงลดต่ำลงอย่างต่อเนื่องและมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 2 เป็นรูปแปรที่พบมากเป็นอันดับสาม โดยมีผู้บอกภาษาที่ออกเสียงด้วยรูปแปรนี้จำนวน 22 คน คิดเป็น 12%
FD4 [54432] 	รูปแปร FD4 เป็นเสียงสูง-ตก-ระดับ-ตก [54432] รูปแปรนี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 5 และต่ำลงมาที่ระดับ 4 แล้วคงระดับนี้ตลอดระยะเวลาที่ 10-70% จึงเริ่มลดต่ำลงจนมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 2 เป็นรูปแปรที่พบในการออกเสียงของผู้บอกภาษาจำนวน 23 คน คิดเป็น 13%

ตารางที่ 7.6 สัทลักษณะของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุมและ ผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน (ต่อ)

<p>FD5 [44443]</p> 	<p>รูปแปร FD5 เป็นเสียงค่อนข้างสูงระดับ-ตก [44443] รูปแปรนี้มีมีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 4 และคงระดับนี้ตลอดจนที่ระยะเวลา 90% จึงเลื่อนต่ำลงเล็กน้อยจนมีจุดสิ้นสุดของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 เป็นรูปแปรที่พบในการออกเสียงของผู้บอกภาษาจำนวน 8 คน คิดเป็น 4%</p>
--	--

2.2 การแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

ผลการศึกษาการแปรของวรรณยุกต์โทภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนตามตัวแปรอายุ เพศ และถิ่นที่อยู่ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย มีรายละเอียดดังนี้

2.2.1 การแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย ตามตัวแปรอายุ

เมื่อพิจารณาการแปรของวรรณยุกต์โทของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย ทั้ง 5 รูปแปร ตามกลุ่มอายุของผู้บอกภาษา ทั้ง 3 รุ่นอายุ ได้แก่ รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป รุ่นอายุ 30-55 ปี และรุ่นอายุ 15-25 ปี พบว่ามีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตามตัวแปรอายุ ดังนี้ (ตารางที่ 7.8 และภาพที่ 7.8)

1. รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป จากผู้บอกภาษารุ่นอายุมาก 60 คน พบรูปแปรทั้ง 5 รูปแปร โดยพบรูปแปร FD1 [44542] มากที่สุด จำนวน 40 คน คิดเป็น 67% พบการใช้รูปแปร *FD2 [55542] จำนวน 11 คน คิดเป็น 18% พบรูปแปร FD3 [^l54542] จำนวน 5 คน พบรูปแปร FD4 [54432] และ FD5 [44443] จำนวน 2 คนต่อรูปแปร
2. รุ่นอายุ 30-55 ปี พบรูปแปรทั้ง 5 รูปแปร โดยพบรูปแปร FD1 [44542] มากที่สุด มีผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรนี้ 37 คน จากผู้บอกภาษา 60 คน คิดเป็น 62% รองลงมาคือพบรูปแปร *FD2 [55542] มีจำนวน 13 คน คิดเป็น 22% รูปแปร FD3 [^l54542] จำนวน 8 คน ส่วนรูปแปร FD4 [54432] และรูปแปร FD5 [44443] เป็นรูปแปรที่พบน้อยที่สุด พบรูปแปรละ 1 คน
3. รุ่นอายุ 15-25 ปี พบรูปแปรเพียง 4 รูปแปร โดยพบรูปแปร *FD2 [55542] มากที่สุด จำนวน 22 คน คิดเป็น 37% รองลงมาคือรูปแปร FD4 [54432] จำนวน 20 คน คิดเป็น 33% และมีการใช้รูปแปร FD3 [^l54542] รูปแปร FD5 [44443] และรูปแปร FD1 [44542] จำนวน 9 คน 5 คน และ 4 คน ตามลำดับ

2.2.2 การแปรของวรรณยุกต์ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย ตามตัวแปรเพศ

วรรณยุกต์โทของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย ทั้ง 5 รูปแปร มีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตามตัวแปรเพศ ดังนี้ (ตารางที่ 7.9 และภาพที่ 7.9)

1. เพศหญิง จากผู้บอกภาษาเพศหญิงจำนวน 90 คน พบรูปแปรทั้ง 5 รูปแปร พบรูปแปร FD1 [44542] มากที่สุด จำนวน 37 คน คิดเป็น 41% รองลงมาคือรูปแปร *FD2 [55542] จำนวน 23 คน คิดเป็น 26% รูปแปร FD4 [54432] และรูปแปร FD3 [^d54542] เป็นรูปแปรที่เกิดขึ้นจำนวนใกล้เคียงกัน คือที่จำนวน 14 คน และ 13 คน ตามลำดับ ส่วนรูปแปรที่พบน้อยที่สุดคือ FD5 [44443] มีผู้บอกภาษาเลือกใช้รูปแปรนี้เพียง 3 คน

2. เพศชาย จากผู้บอกภาษาเพศชาย 90 คน พบรูปแปรทั้ง 4 รูปแปร โดยพบรูปแปร FD1 [44542] มากที่สุดเช่นเดียวกับผู้บอกภาษาเพศหญิง โดยมีผู้บอกภาษาเพศชายออกเสียงด้วยรูปแปรนี้จำนวน 44 คน คิดเป็น 49% รองลงมาเป็นรูปแปร *FD2 [55542] เป็นจำนวน 23 คน (26%) เท่ากันกับผู้บอกภาษาเพศหญิง นอกจากนี้ ยังพบการใช้รูปแปร FD3 [^d54542] จำนวน 8 คน รูปแปร FD4 [54432] จำนวน 10 คน และรูปแปร FD5 [44443] จำนวน 5 คน

2.2.3 การแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย ตามตัวแปรถิ่นที่อยู่

การแปรของวรรณยุกต์โทของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย ตามถิ่นที่อยู่ของผู้บอกภาษาทั้ง 6 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่ม CA : กลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนไม่ติดเขตปกครองของจังหวัดอื่น

กลุ่ม CB : กลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนที่เป็นที่ตั้งของเมืองโบราณกำแพงแสน

กลุ่ม MC : กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

กลุ่ม MD : กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอดำรงวิทยารุจิราลัย จังหวัดกาญจนบุรี

กลุ่ม ME : กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

กลุ่ม MF : กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอเมืองนครปฐม

ผลการศึกษาพบว่ามีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ทั้ง 5 รูปแปร รายละเอียด ดังนี้ (ตารางที่ 7.10 และภาพที่ 7.10)

1. กลุ่ม CA จากผู้บอกภาษาจำนวน 30 คน พบรูปแปร 4 รูปแปร โดยพบรูปแปร FD1 [44542] มากที่สุด จำนวน 15 คน คิดเป็น 50% รองลงมาคือรูปแปร *FD2 [55542] จำนวน 8 คน คิดเป็น 27% พบรูปแปร FD4 [54432] จำนวน 5 คน และพบรูปแปร FD3 [^d54542] จำนวน 2 คน

2. กลุ่ม CB จากผู้บอกภาษาจำนวน 30 คน พบรูปแปรวรรณยุกต์โท 4 รูปแปร พบรูปแปร FD1 [44542] มากที่สุด โดยมีผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรนี้ จำนวน 12 คน คิดเป็น 40% รองลงมาคือรูปแปร *FD2 [55542] จำนวน 10 คน คิดเป็น 33% รูปแปร FD3 [^d54542] จำนวน 6 คน และ FD4 [54432] จำนวน 2 คน

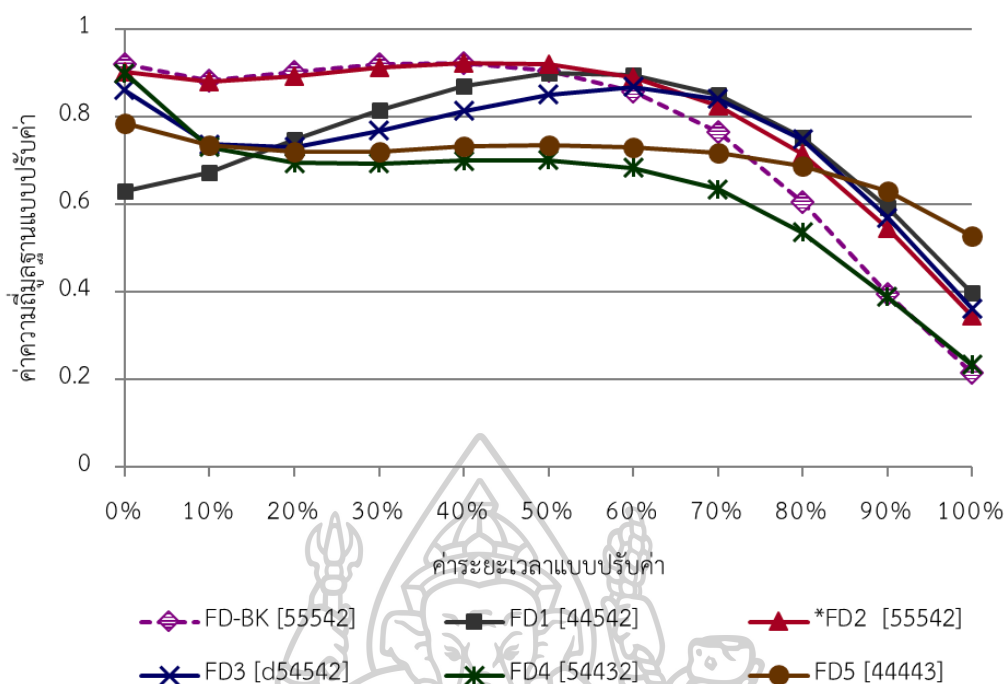
3. กลุ่ม MC ที่มีผู้บอกภาษาจำนวน 30 คน พบการออกเสียงโดยใช้รูปแปรทั้ง 5 รูปแปร โดยพบรูปแปร FD1 [44542] มากที่สุดจำนวน 11 คน คิดเป็น 36% รองลงมาเป็นรูปแปร *FD2 [55542] พบจำนวน 9 คน คิดเป็น 30% รูปแปร FD4 [54432] พบจำนวน 5 คน รูปแปร FD3 [^d54542] และรูปแปร FD5 [44443] จำนวน 3 คน และ 2 คน ตามลำดับ

4. กลุ่ม MD จากจำนวนผู้บอกภาษาในกลุ่มพื้นที่ทั้งหมด 30 คน พบการออกเสียงทั้ง 5 รูปแปร โดยพบรูปแปร FD1 [44542] มากที่สุด มีผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรนี้ 15 คน คิดเป็น 50% รองลงมาเป็นรูปแปร *FD2 [55542] จำนวน 8 คน คิดเป็น 27% พบรูปแปร FD4 [54432] และ FD5 [44443] จำนวนรูปแปรละ 3 คน และพบผู้บอกภาษาที่ใช้รูปแปร FD3 [^d54542] ของกลุ่มพื้นที่นี้เป็นจำนวนน้อยที่สุดเพียง 1 คน

5. กลุ่ม ME จากผู้บอกภาษาในกลุ่มพื้นที่จำนวน 30 คน พบการใช้รูปแปรวรรณยุกต์ โททั้ง 4 รูปแปร โดยพบรูปแปร FD1 [44542] มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็น 40% และพบความถี่ในการใช้รูปแปร *FD2 [55542] รูปแปร FD3 [^d54542] และรูปแปร FD4 [54432] จำนวนเท่ากัน คือ 5 คนต่อรูปแปร ส่วนรูปแปร FD5 [44443] พบว่ามีการปรากฏใช้น้อยที่สุด มีผู้บอกภาษาในกลุ่มพื้นที่ ME ออกเสียงด้วยรูปแปรนี้เพียง 3 คน

6. กลุ่ม MF จากจำนวนผู้บอกภาษาในกลุ่มพื้นที่ทั้งหมด 30 คน พบรูปแปร 4 รูปแปร โดยพบรูปแปร FD1 [44542] มากที่สุดจำนวน 16 คน คิดเป็น 53% พบความถี่ในการใช้รูปแปร FD2 [55542] จำนวน 6 คน รูปแปร FD3 [^d54542] จำนวน 5 คน และพบการออกเสียงโดยใช้รูปแปร FD4 [54432] จำนวนเพียง 3 คน

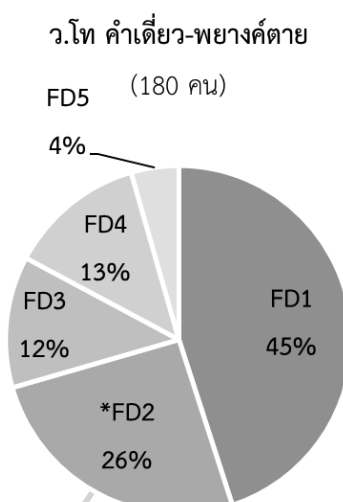

ภาพที่ 7.6 การเปรียบเทียบสัทธิลักษณ์ของรูปแปรวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตายของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนกับกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 7.7 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

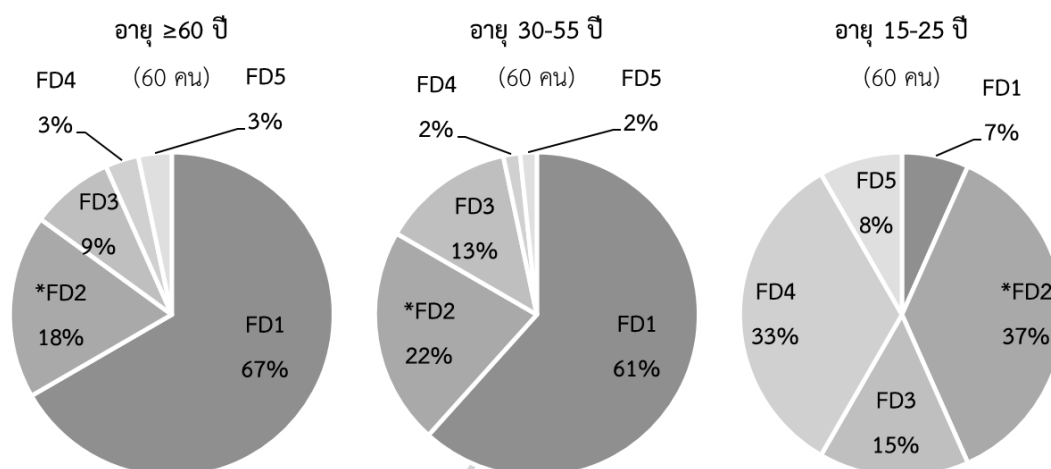
รูปแปร	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)	รวม (%)
FD1 [44542]	81	45
*FD2 [55542]	46	26
FD3 [d54542]	22	12
FD4 [54432]	23	13
FD5 [44443]	8	4
รวม	180	100

ภาพที่ 7.7 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

ตารางที่ 7.8 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

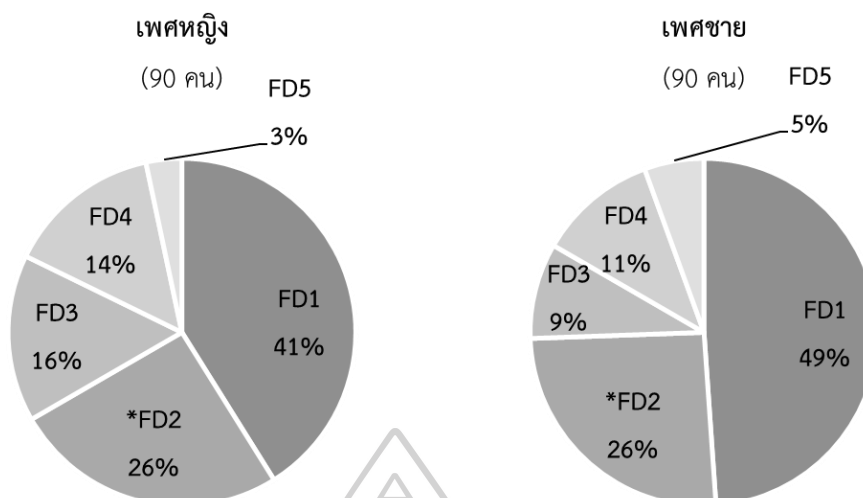
รูปแปร	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)			รวม	รวม (%)
	≥60 ปี	30-55 ปี	15-25 ปี		
FD1 [44542]	40	37	4	81	45
*FD2 [55542]	11	13	22	46	26
FD3 [^l 54542]	5	8	9	22	12
FD4 [54432]	2	1	20	23	13
FD5 [44443]	2	1	5	8	4
รวม	60	60	60	180	100

ภาพที่ 7.8 สัดส่วนการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

ตารางที่ 7.9 ความถี่ในการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิง และเพศชาย ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

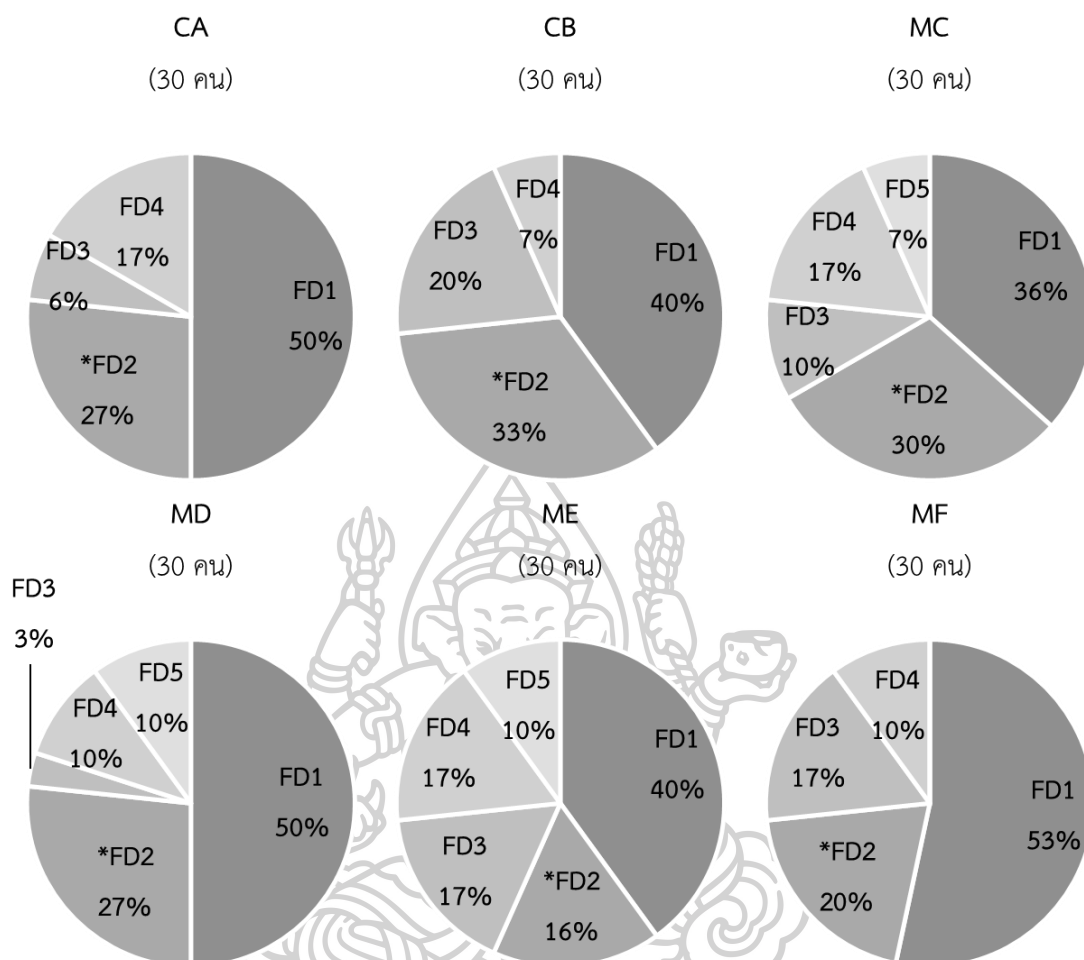
รูปแบบ	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)			รวม (%)
	เพศหญิง	เพศชาย	รวม	
FD1 [44542]	37	44	81	45
*FD2 [55542]	23	23	46	26
FD3 [^o 54542]	14	8	22	12
FD4 [54432]	13	10	23	13
FD5 [44443]	3	5	8	4
รวม	90	90	180	100

ภาพที่ 7.9 สัดส่วนการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิงและเพศชาย ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

ตารางที่ 7.10 ความถี่ในการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 6 กลุ่มพื้นที่ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

รูปแปร	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)						รวม (%)	
	CA	CB	MC	MD	ME	MF		
FD1 [44542]	15	12	11	15	12	16	81	45
*FD2 [55542]	8	10	9	8	5	6	46	26
FD3 [^d 54542]	2	6	3	1	5	5	22	12
FD4 [54432]	5	2	5	3	5	3	23	13
FD5 [44443]	0	0	2	3	3	0	8	4
รวม	30	30	30	30	30	30	180	100

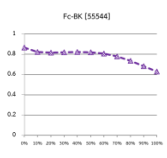
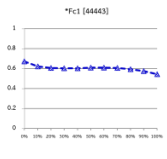
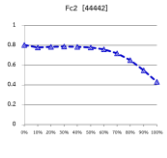
ภาพที่ 7.10 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 6 กลุ่มพื้นที่
ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

3. สัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

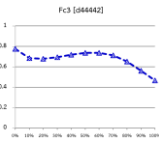

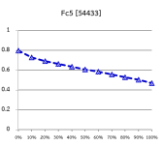
3.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์โทในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ผลการวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์โทในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม จำนวน 10 คน ซึ่งเป็นตัวแทนเสียงวรรณยุกต์โทของภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ จำนวน 1 รูป และสัทลักษณะของวรรณยุกต์โทในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็นของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน จำนวน 180 คน มีรูปแปรของหน่วยเสียงจำนวน 5 รูปแปร ซึ่งมีสัทลักษณะและความถี่ในการปรากฏรูปแปรดังนี้ (ตารางที่ 7.11-12 และภาพที่ 7.11-7.12)

ตารางที่ 7.11 สัทลักษณะของวรรณยุกต์โทในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม และผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน

สัทลักษณะของวรรณยุกต์โทในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	
Fc-BK [55544] 	วรรณยุกต์โทในภาษาถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม Fc-BK เป็นเสียงสูงระดับ [55544] โดยมีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 5 และคงระดับต่อมาตลอดช่วงระยะเวลาที่ 0-60% แล้วลดต่ำเล็กน้อยมาที่ระดับ 4 และคงระดับนี้จนถึงจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระยะเวลา 0%
*Fc1 [44443] 	รูปแปร Fc1 เป็นเสียงค่อนข้างสูงระดับ [44443] รูปแปรนี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 4 ลดระดับเสียงลงเล็กน้อยแต่ยังคงอยู่ในระดับที่ 4 จนที่ระยะเวลา 80% จึงลดระดับเสียงลงเล็กน้อย จนมีจุดสิ้นสุดของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 ซึ่งมีสัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์โทของกลุ่มควบคุม Fc-BK [55544] ในแง่ของทิศทางและรูปร่างของระดับเสียง แต่วรรณยุกต์โทในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็นของกลุ่มควบคุมมีระดับเสียงอยู่ในช่วงเสียงที่สูงกว่ารูปแปร Fc1 ทุกจุดของระยะเวลาจากผู้บอกภาษาจำนวนทั้งสิ้น 60 คน รูปแปรเสียงวรรณยุกต์โตนี้นพบในคำพูดต่อเนื่องของผู้บอกภาษามากที่สุด พบจำนวน 23 คน คิดเป็น 38% ดังนั้นจึงกำหนดให้ Fc1 [44443] เป็น “รูปแปรหลัก” ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์โทในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น
Fc2 [44442] 	รูปแปร Fc2 เป็นเสียงค่อนข้างสูงระดับ-ตก [44442] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 4 และคงระดับไว้ตลอดระยะเวลา 0-60% จากนั้นจึงค่อย ๆ เริ่มลดระดับเสียงลงอย่างต่อเนื่อง จนมีจุดสิ้นสุดของเสียงอยู่ที่ระดับ 2 รูปแปรนี้มีสัทลักษณะค่อนข้างใกล้เคียงกับวรรณยุกต์โทของกลุ่มควบคุม Fc-BK [55544] อยู่บ้างในแง่จุดเริ่มต้นและการคงระดับของเสียงในช่วงระยะเวลาที่ 0-60% แต่ในช่วงระยะเวลาท้าย Fc2 เป็นเสียงตก ในขณะที่ Fc-BK เป็นเสียงคงระดับที่มีการลดระดับเสียงในตอนท้ายลงเพียงเล็กน้อย รูปแปรนี้พบมากเป็นลำดับที่สองจากผู้บอกภาษาจำนวน 60 คน พบการใช้จำนวน 14 คน คิดเป็น 23%

ตารางที่ 7.11 สัทลักษณะของวรรณยุกต์โทในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม และผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน (ต่อ)

<p>Fc3 [d44442]</p> 	<p>รูปแปร Fc3 เป็นเสียงค่อนข้างสูงระดับ-ลดต่ำลง (dip)-ขึ้น-ตก [d44442] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 4 แล้วลดต่ำลง (dip) เล็กน้อยที่ 20% แล้วค่อย ๆ สูงขึ้นอีกเล็กน้อย โดยที่ระดับเสียงยังคงอยู่ที่ระดับ 4 ตลอดระยะเวลาที่ 0-80% จากนั้นจึงเริ่มลดต่ำลงจนมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 2 เป็นรูปแปรที่พบมากเป็นอันดับสาม โดยมีผู้บอกภาษาที่ออกเสียงด้วยรูปแปรนี้จำนวน 9 คน คิดเป็น 15%</p>
<p>Fc4 [33442]</p> 	<p>รูปแปร Fc4 เป็นเสียงกลาง-ขึ้น-ตก [33442] รูปแปรนี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 3 แล้วค่อย ๆ เลื่อนสูงขึ้นจนถึงระดับ 4 ในช่วงระยะเวลา 30-70% แล้วค่อย ๆ ลดอย่างต่อเนื่องจนมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 2 เป็นรูปแปรที่พบในการออกเสียงของผู้บอกภาษาจำนวน 7 คน คิดเป็น 12%</p>
<p>Fc5 [54433]</p> 	<p>รูปแปร Fc5 เป็นเสียงสูง-ตก [54433] รูปแปรนี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 5 แล้วค่อย ๆ ลดระดับลงอย่างต่อเนื่อง จนถึงระดับ 4 ที่ระยะเวลา 50% และยังคงลดระดับลงจนมีจุดสิ้นสุดของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 เป็นรูปแปรที่มีสัทลักษณะและทิศทางการตกของเสียงที่แตกต่างกับรูปแปรอื่น ๆ ซึ่งพบในการออกเสียงของผู้บอกภาษาจำนวน 7 คน คิดเป็น 12%</p>

3.2 การแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ผลการศึกษาการแปรของวรรณยุกต์โทภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนตามตัวแปรอายุ เพศ และถิ่นที่อยู่ ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น มีรายละเอียดดังนี้

3.2.1 การแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ตามตัวแปรอายุ

เมื่อพิจารณาการแปรของวรรณยุกต์โทของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ทั้ง 5 รูปแปร ตามกลุ่มอายุของผู้บอกภาษา 3 รุ่นอายุ ได้แก่ รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป รุ่นอายุ 30-55 ปี และรุ่นอายุ 15-25 ปี จำนวนผู้บอกภาษารุ่นอายุละ 20 คน พบว่ามีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตามตัวแปรอายุ ดังนี้ (ตารางที่ 7.13 และภาพที่ 7.13)

1. รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป พบรูปแปรทั้ง 5 รูปแปร โดยพบรูปแปร *Fc1 [44443] และ Fc2 [44442] มากเป็นอันดับหนึ่งเท่า ๆ กัน จำนวนรูปแปรละ 6 คน คิดเป็น 30% รองลงมาคือรูปแปร Fc4 [33442] จำนวน 4 คน คิดเป็น 20% รูปแปร Fc3 [44442] และรูปแปร Fc5 [54433] รูปแปรละ 2 คน

2. รุ่นอายุ 30-55 ปี พบการใช้รูปแปรทั้ง 5 รูปแปร โดยพบรูปแปร *Fc1 [44443] มากที่สุด พบผู้บอกภาษาที่ใช้รูปแปรนี้ จำนวน 7 คน คิดเป็น 35% ของผู้บอกภาษาในรุ่นอายุนี้ รองลงมาคือรูปแปร Fc2 [44442] รูปแปร Fc3 [44442] และ รูปแปร Fc4 [33442] จำนวน 6 คน 4 คน และ 2 คนตามลำดับ ส่วนรูปแปรที่พบน้อยที่สุดคือรูปแปร Fc5 [54433] โดยพบผู้บอกภาษาที่ใช้รูปแปรนี้เพียงจำนวน 1 คน เท่านั้น

3. รุ่นอายุ 15-25 ปี พบรูปแปรทั้ง 4 รูปแปร โดยพบรูปแปร *Fc1 [44443] มากที่สุด เช่นเดียวกับผู้บอกภาษารุ่นอายุอื่น ๆ โดยมีผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรนี้มากถึง 10 คน คิดเป็น 50% รองลงมาคือรูปแปร Fc5 [54433] จำนวน 4 คน คิดเป็น 20% รูปแปร Fc3 [44442] เป็นลำดับถัดมา พบผู้บอกภาษาที่ใช้รูปแปรนี้จำนวน 3 คน ส่วนรูปแปร Fc2 [44442] และ Fc4 [33442] จำนวน 2 คน และ 1 คน ตามลำดับ

3.2.2 การแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ตามตัวแปรเพศ

วรรณยุกต์โทของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ทั้ง 5 รูปแปร มีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตามตัวแปรเพศ ดังนี้ (ตารางที่ 7.11 และภาพที่ 7.14)

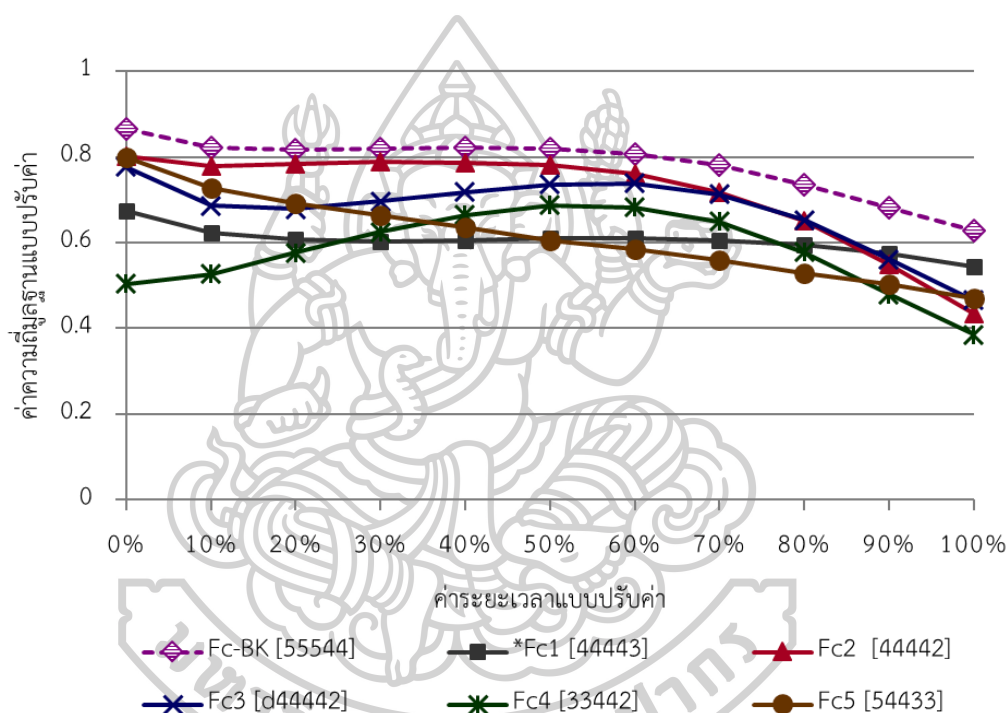
1. เพศหญิง จากผู้บอกภาษาเพศหญิงจำนวน 30 คน พบรูปแปรทั้ง 5 รูปแปร โดยพบรูปแปร *Fc1 [44443] มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็น 40% รองลงมาคือรูปแปร Fc2 [44442] และ Fc3 [44442] จำนวน 7 คนเท่ากัน พบรูปแปร Fc5 [54433] และรูปแปร Fc4 [33442] จำนวน 3 คน และ 1 คน ตามลำดับ

2. เพศชาย จากผู้บอกภาษาเพศชาย 30 คน พบรูปแปรทั้ง 5 รูปแปร โดยพบรูปแปร *Fc1 [44443] มากที่สุดเช่นกัน มีผู้บอกภาษาเพศชายออกเสียงด้วยรูปแปรนี้จำนวน 11 คน คิดเป็น 37% รองลงมาเป็นรูปแปร Fc2 [44442] จำนวน 7 คน คิดเป็น 23% รูปแปร Fc4 [33442] จำนวน 6 คน รูปแปร Fc5 [54433] และ Fc3 [44442] จำนวน 4 คน และ 2 คน ตามลำดับ

3.2.3 การแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ตามตัวแปรถิ่นที่อยู่

การแปรของวรรณยุกต์โทของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็นตามถิ่นที่อยู่ของผู้บอกภาษากลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนไม่ติดเขตปกครองของจังหวัดอื่น (CA) และกลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนที่เป็นที่ตั้งของเมืองโบราณกำแพงแสน (CB) จำนวนพื้นที่ละ 30 คน พบว่ามีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ทั้ง 5 รูปแปร โดยผู้บอกภาษาของกลุ่มพื้นที่

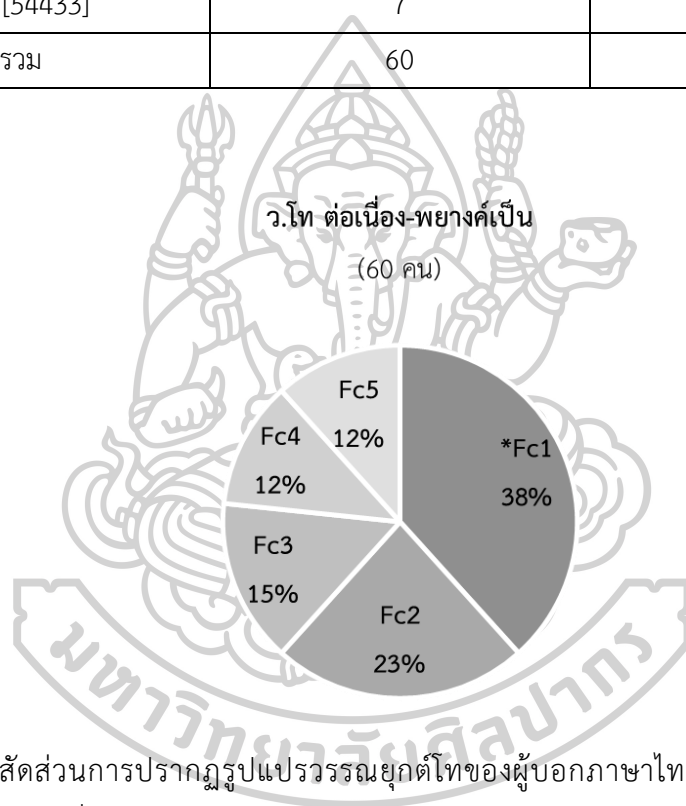
CA เลือกใช้รูปแบบ *Fc1 [44443] มากที่สุดเป็นจำนวน 14 คน คิดเป็น 47% รองลงมาคือรูปแบบ Fc5 [544331] พบจำนวน 6 คน คิดเป็น 20% พบความถี่ในการใช้รูปแบบ Fc2 [44442] และ Fc3 [44442] ที่เท่ากัน คือ 4 คน และพบการใช้รูปแบบ Fc4 [33442] น้อยที่สุดจำนวน 2 คน ส่วนกลุ่มพื้นที่ CB พบการใช้รูปแบบ *Fc1 [44443] และ Fc2 [44442] เป็นจำนวนใกล้เคียงกัน คือ 9 คน และ 10 คน คิดเป็น 30% และ 33% ตามลำดับ ปรากฏความถี่ในการใช้รูปแบบ Fc3 [44442] และรูปแบบ Fc4 [33442] ที่เท่ากัน คือ 5 คน ส่วนรูปแบบ Fc5 [544331] นั้น พบเพียง 1 คน เท่านั้น (ตารางที่ 7.15 และภาพที่ 7.15)

ภาพที่ 7.11 การเปรียบเทียบสัทธิลักษณ์ของรูปแบบวรรณยุกต์โทของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนกับกลุ่มควบคุม ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ตารางที่ 7.12 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูด
ต่อเนื่องพยางค์เป็น

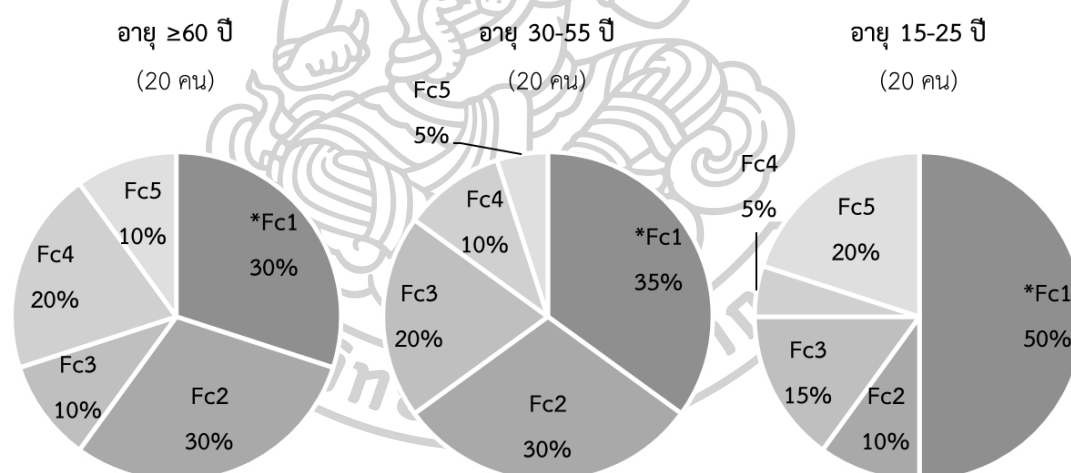
รูปแปร	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)	รวม (%)
*Fc1 [44443]	23	38
Fc2 [44442]	14	23
Fc3 [^d 44442]	9	15
Fc4 [33442]	7	12
Fc5 [54433]	7	12
รวม	60	100

ภาพที่ 7.12 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำ
พูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ตารางที่ 7.13 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ
ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

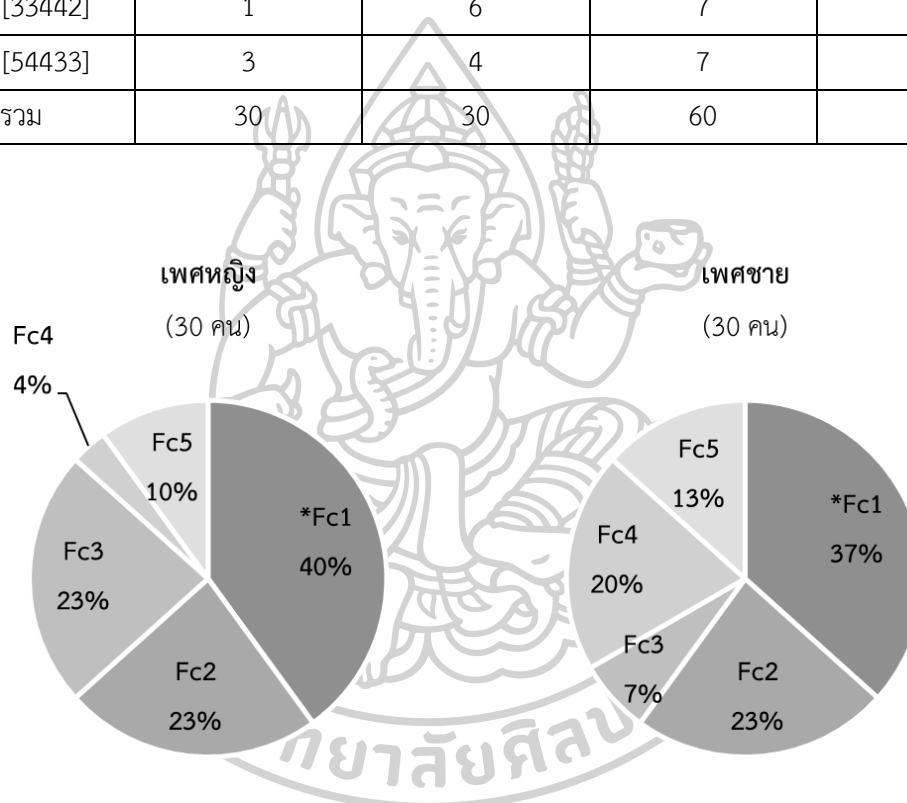
รูปแปร	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)				รวม (%)
	≥60 ปี	30-55 ปี	15-25 ปี	รวม	
*Fc1 [44443]	6	7	10	23	38
Fc2 [44442]	6	6	2	14	23
Fc3 [^d 44442]	2	4	3	9	15
Fc4 [33442]	4	2	1	7	12
Fc5 [54433]	2	1	4	7	12
รวม	20	20	20	60	100

ภาพที่ 7.13 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ
ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ตารางที่ 7.14 ความถี่ในการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิง และเพศชาย ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

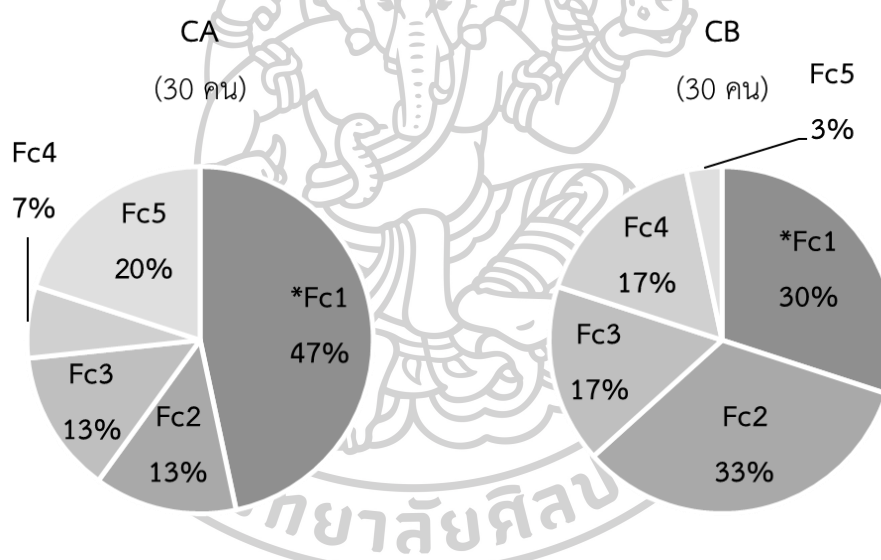
รูปแบบ	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)			รวม (%)
	เพศหญิง	เพศชาย	รวม	
*Fc1 [44443]	12	11	23	38
Fc2 [44442]	7	7	14	23
Fc3 [^d 44442]	7	2	9	15
Fc4 [33442]	1	6	7	12
Fc5 [54433]	3	4	7	12
รวม	30	30	60	100

ภาพที่ 7.14 สัดส่วนการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิงและเพศชาย ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ตารางที่ 7.15 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนทั้ง 2 กลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

รูปแปร	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)			รวม (%)
	CA	CB	รวม	
*Fc1 [44443]	14	9	23	38
Fc2 [44442]	4	10	14	23
Fc3 [^d 44442]	4	5	9	15
Fc4 [33442]	2	5	7	12
Fc5 [54433]	6	1	7	12
รวม	30	30	60	100

ภาพที่ 7.15 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 2 กลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

4. สรุปและอภิปรายผลสัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์โท

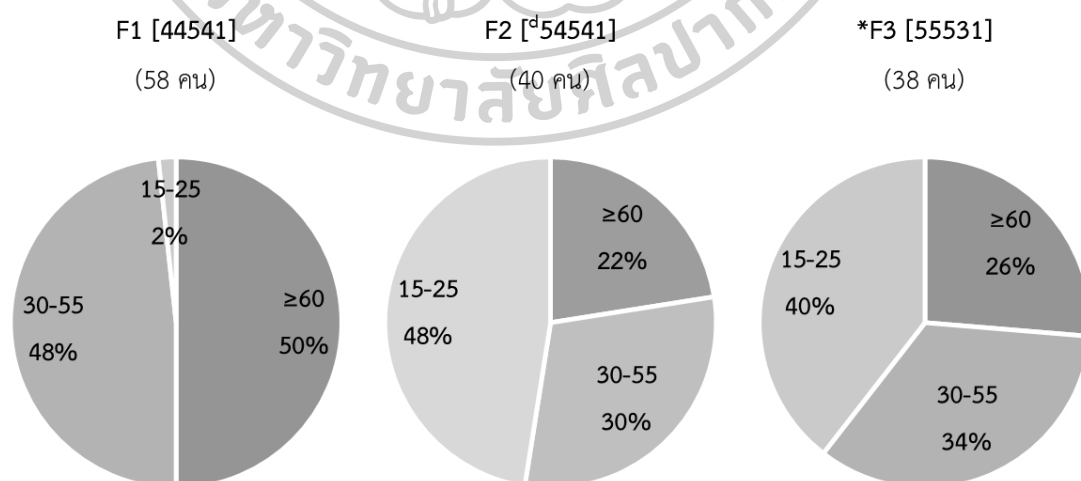
4.1 สรุปและอภิปรายผลสัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

เมื่อพิจารณารูปแปรวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นตามตัวแปรอายุ พบว่ามีผลต่อการเลือกใช้รูปแปรวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษา กล่าวคือผู้บอกภาษารุ่นอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป และผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปี มีการเลือกใช้รูปแปรหลัก F1 [44541] มากที่สุด จำนวน 29 คน และ 28 คน ตามลำดับ ซึ่งเป็นจำนวนเกือบ 50% ของผู้บอกภาษาของทั้งสองรุ่นอายุนี้ แต่ผู้บอกภาษารุ่นอายุ 12-25 ปี เลือกใช้รูปแปรหลัก F1 [44541] เพียง 1 คนเท่านั้น โดยผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี ส่วนใหญ่เลือกใช้รูปแปร F5 [54442] มากที่สุดเป็นจำนวนมากถึง 20 คน คิดเป็น 33% รองลงมาคือ รูปแปร *F3 [55531] จำนวน 19 คน คิดเป็น 32% แต่รูปแปร Fc5 [54442] กลับไม่ปรากฏการใช้ในรุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป และปรากฏความถี่ในการใช้รูปแปรนี้ในรุ่นอายุ 30-55 ปี เพียง 1 คน เท่านั้น สำหรับอัตราการเลือกใช้รูปแปร *F3 [55531] ซึ่งมีสัทลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มควบคุมนั้น พบว่าแปรแปรผกผันกับจำนวนอายุของผู้บอกภาษา กล่าวคือพบจำนวนรูปแปรนี้น้อยลงในผู้บอกภาษาที่มีอายุมากขึ้น จึงพบรูปแปร *F3 [55531] ในผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี มากที่สุด รองลงมาคือรุ่นอายุ 30-55 ปี และพบน้อยที่สุดในรุ่นอายุ 60 ปี ขึ้นไป จากข้อมูลความถี่ในการปรากฏรูปแปรข้างต้น อาจทำนายการเปลี่ยนแปลงของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนได้ว่า รูปแปรหลัก F1 [44541] ซึ่งเป็นรูปแปรที่พบมากเฉพาะในวัยผู้ใหญ่ขึ้นไปมีแนวโน้มที่อาจสูญหายไปในอนาคต เนื่องจากพบในการออกเสียงคนรุ่นใหม่เป็นจำนวนที่น้อยมาก โดยอาจถูกแทนที่ด้วยรูปแปร F2 [54541], F5 [54442] หรือ *F3 [55531] ซึ่งเป็นรูปแปรที่มีความถี่ในการปรากฏค่อนข้างสูงในผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี

นอกจากนี้ ตัวแปรเพศมีผลต่อการเลือกใช้รูปแปรวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนอย่างชัดเจนเช่นเดียวกัน โดยผู้บอกภาษาเพศชายเลือกใช้รูปแปรหลัก F1 [44541] มากที่สุด และมีสัดส่วนการใช้มากกว่าเพศหญิงเกือบเท่าตัว ส่วนในเพศหญิงมีการเลือกใช้รูปแปร F2 [54541] มากที่สุด และเป็นจำนวนมากกว่าเพศชายเกือบเท่าตัวเช่นกัน ส่วนรูปแปร *F3 [55531] ซึ่งเป็นรูปแปรที่มีความถี่ใกล้เคียงกับวรรณยุกต์โทกลุ่มควบคุมนั้น พบว่าผู้บอกภาษาเพศชายใช้รูปแปรนี้จำนวน 23 คน ซึ่งมากกว่าที่พบในผู้บอกภาษาเพศหญิงซึ่งพบจำนวน 18 คน เช่นกัน

ส่วนตัวแปรอื่นที่อยู่นั้นพบว่ากลุ่มพื้นที่ส่วนใหญ่มีการเลือกใช้รูปแปรหลัก F1 [44541] หรือรูปแปร F2 [d54541] เป็นอันดับแรก ส่วนรูปแปรอื่นๆ จะมีการกระจายตัวในปริมาณไม่มากนัก มีเพียงกลุ่ม MC เท่านั้น ที่ปรากฏการเลือกใช้รูปแปร *F3 [55531] ซึ่งเป็นรูปแปรที่มีความใกล้เคียงกับกลุ่มควบคุม มากเป็นอันดับหนึ่ง แต่จำนวนผู้บอกภาษาของกลุ่มพื้นที่ MC ที่เลือกใช้รูปแปร *F3 [55531] นี้ มีจำนวนแตกต่างจากผู้บอกภาษาที่เลือกใช้รูปแปร F1 [44541] เพียงเล็กน้อย ส่วนผู้บอกภาษากลุ่มพื้นที่ ME มีความถี่ในการเลือกใช้รูปแปร *F3 [55531] น้อยกว่าผู้บอกภาษาถิ่นอื่น ๆ

เมื่อพิจารณาเฉพาะสัดส่วนการปรากฏความถี่ของผู้บอกภาษาที่ใช้รูปแปรหลักและรูปแปรที่มีสัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์โทค่าเดียวพยางค์เป็นของกลุ่มควบคุม (ภาพที่ 7.16) พบว่า ในจำนวน 100% ของรูปแปรหลัก F1 [44541] มีสัดส่วนเป็นผู้บอกภาษารุ่นอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป 50% ผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปี 48% ส่วนผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี มีปรากฏเพียง 2% เท่านั้น แต่ผู้บอกภาษารุ่นอายุน้อยนี้มีสัดส่วนการใช้รูปแปร *F3 [55531] ซึ่งมีสัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์โทของกลุ่มควบคุมมากที่สุดคิดเป็น 40% ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ารูปแปรหลัก F1 [44541] มีแนวโน้มที่อาจสูญหายไป ในขณะที่รูปแปร *F3 [55531] อาจพบได้มากขึ้นในอนาคต นอกจากนี้ รูปแปร F2 [d54541] เป็นอีกรูปแปรที่มีความน่าสนใจทั้งในด้านสัทลักษณะและความถี่ในการปรากฏใช้ของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน โดยรูปแปรนี้มีสัทลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกับรูปแปรอื่น โดยมีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 5 แล้วลดต่ำลง (dip) ที่ระดับ 4 ที่ระยะเวลา 25% แล้วค่อย ๆ สูงขึ้นจนกลับมาอยู่ที่ระดับ 5 ในช่วงระยะเวลาที่ 40-60% จำนวนผู้บอกภาษาที่เลือกใช้รูปแปรนี้ พบมากในผู้บอกภาษารุ่นอายุน้อย คือรุ่นอายุ 15-25 ปี แสดงให้เห็นว่ามีโอกาสที่ผู้บอกภาษาถิ่นกำแพงแสนจะเลือกใช้รูปแปรนี้มากขึ้นในอนาคต

ภาพที่ 7.16 สัดส่วนการใช้รูปแปรหลัก F1 [44541] รูปแปร F2 [d54541] และรูปแปร *F3 [55531] ของผู้บอกภาษาตามรุ่นอายุ

4.2 สรุปและอภิปรายผลสัทธิลักษณ์และการแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

ในภาพรวมรูปแปรวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตายนั้น มีการใช้รูปแปรหลัก FD1 [44542] มากที่สุด โดยเฉพาะในผู้บอกภาษารุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป และรุ่นอายุ 30-55 ปี ส่วนในรุ่นอายุ 15-25 ปี กลับมีผู้บอกภาษาเลือกใช้รูปแปรนี้น้อยที่สุด จำนวนไม่ถึง 10% แต่ผู้บอกภาษาในรุ่นอายุ 15-25 ปี มีการใช้รูปแปร *FD2 [55542] มากที่สุด ซึ่งรูปแปรนี้มีความใกล้เคียงกับวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุมมากกว่ารูปแปรอื่น ๆ นอกจากนี้ยังพบว่ารูปแปร FD4 [54432] มีความถี่ในการเลือกใช้โดยผู้บอกภาษาในรุ่นอายุ 15-25 ปี มากเป็นอันดับที่สอง ซึ่งมีความถี่ของจำนวนผู้บอกภาษาต่างกับอันดับแรกเพียงเล็กน้อยเท่านั้น แต่ในผู้บอกภาษารุ่นอื่น ๆ กลับมีสัดส่วนการออกเสียงด้วยรูปแปรนี้น้อยที่สุด

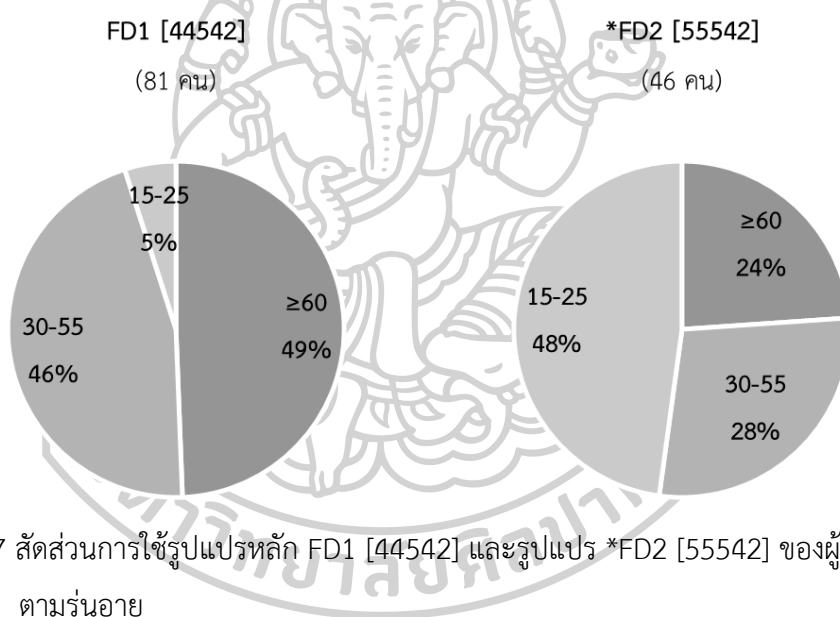
ตัวแปรเพศมีผลต่อการที่เลือกใช้รูปแปรวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตายของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเช่นกัน จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาเพศชายใช้รูปแปร FD1 [44542] มากกว่าผู้บอกภาษาเพศหญิงประมาณ 10% แต่ผู้บอกภาษาทั้งสองเพศมีการเลือกใช้รูปแปร *FD2 [55542] ซึ่งมีสัทธิลักษณ์ใกล้เคียงกับกลุ่มควบคุมเป็นจำนวน 26% เท่ากัน ส่วนรูปแปร FD3 [54542] และรูปแปร FD4 [54432] พบว่าผู้บอกภาษาเพศหญิงมีการเลือกใช้รูปแปรนี้มากกว่าเพศชาย ส่วนรูปแปร FD5 [44443] เป็นรูปแปรที่เพศชายใช้มากกว่าผู้บอกภาษาเพศหญิง

เมื่อพิจารณาจากถิ่นที่อยู่ของผู้บอกภาษาจะเห็นได้ว่ารูปแปร FD1 [44542] มีการปรากฏใช้มากที่สุดในทุกกลุ่มพื้นที่ ส่วนรูปแปร FD2 [55542] ที่มีสัทธิลักษณ์ใกล้เคียงกับกลุ่มควบคุมมากกว่ารูปแปรอื่น ๆ นั้น พบการใช้มากเป็นลำดับที่สองในทุกกลุ่มพื้นที่เช่นกัน แต่พบในผู้บอกภาษากลุ่มพื้นที่ ME น้อยกว่าพื้นที่อื่น ๆ ส่วนรูปแปรอื่น ๆ พบความถี่ในการเลือกใช้พื้นที่ละไม่เกิน 6 คน ยกเว้นรูปแปร FD5 [44443] ที่ไม่ปรากฏในกลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนทั้งสองกลุ่ม CA และ CB รวมทั้งไม่พบในกลุ่มพื้นที่ชายขอบอำเภอกำแพงแสนกลุ่ม MF เช่นกัน

หากพิจารณาเฉพาะสัดส่วนการปรากฏความถี่ในการใช้รูปแปรหลักและรูปแปรที่มีสัทธิลักษณ์ใกล้เคียงกับวรรณยุกต์โทของกลุ่มควบคุม (ภาพที่ 7.17) พบว่าผู้บอกภาษาเลือกใช้รูปแปรหลัก FD1 [44542] จำนวนทั้งสิ้น 81 คน เมื่อคิดเป็น 100% แล้ว มีสัดส่วนจากผู้บอกภาษารุ่นอายุมากกว่า 60 ปี มากถึง 49% ซึ่งใกล้เคียงกับสัดส่วนที่พบในกลุ่มรุ่นอายุ 30-55 ปี จำนวน 46% ที่เหลืออีก 5% นั้น พบในผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี แสดงให้เห็นว่ารูปแปรหลักนี้ส่วนมากพบในการออกเสียงของผู้ใหญ่และอาจเป็นสำเนียงเฉพาะถิ่นกำแพงแสน ซึ่งคนรุ่นใหม่เริ่มออกเสียงด้วยรูปแปรดังกล่าวน้อยลงแล้ว และเมื่อพิจารณารูปแปร *FD2 [55542] ที่มีสัทธิลักษณ์ใกล้เคียงกับวรรณยุกต์โทของกลุ่มควบคุมร่วมด้วย จะเห็นได้ว่าสัดส่วนของผู้บอกภาษาที่ออกเสียงรูปแปรที่มีความคล้ายเสียงกรุงเทพฯ ในแต่ละรุ่นอายุ จะแปรผกผันกับความถี่ในการใช้รูปแปรหลักที่เป็นสำเนียงถิ่นกำแพงแสน กล่าวคือผู้บอกภาษาในรุ่นอายุ 15-25 ปีที่ใช้รูปแปร FD1 [44542] เพียง 5% แต่กลับ

เลือกใช้รูปแปร *FD2 [55542] สูงถึง 48% กล่าวได้ว่าวรรณยุกต์ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตายนั้น ผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี ซึ่งถือเป็นคนรุ่นใหม่มีแนวโน้มที่จะพูดเป็นสำเนียงใกล้เคียงกลุ่มควบคุมมากกว่าใช้สำเนียงเดียวกับผู้บอกภาษาในวัยผู้ใหญ่

อย่างไรก็ตาม แม้ว่ารูปแปร *FD2 [55542] จะมีสัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์โทของกลุ่มควบคุมมากที่สุดในจำนวนรูปแปรของเสียงวรรณยุกต์โทในภาษาถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตายทั้งหมด โดยเป็นเสียงสูงระดับ-ตกเช่นเดียวกัน แต่ FD-BK [55542] ของกลุ่มควบคุมมีการคงระดับเสียงสูงไว้ในช่วงระยะเวลา 0-60% จากนั้นจึงลดระดับเสียงลงอย่างต่อเนื่อง และมีจุดสิ้นสุดของระดับเสียงที่ระดับ 2 ช่วงต่ำ ส่วนรูปแปร FD2 นี้จุดสิ้นสุดของระดับเสียงที่ระดับ 2 ช่วงกลาง ดังนั้นรูปแปรที่พบว่ามีคล้ายกับสัทลักษณะของกลุ่มควบคุมนี้ ก็ยังนับได้ว่ามีรายละเอียดที่แตกต่างเมื่อพิจารณาจากค่าความถี่ฐานแบบปรับค่าในแต่ละช่วงระยะเวลา

ภาพที่ 7.17 สัดส่วนการใช้รูปแปรหลัก FD1 [44542] และรูปแปร *FD2 [55542] ของผู้บอกภาษาตามรุ่นอายุ

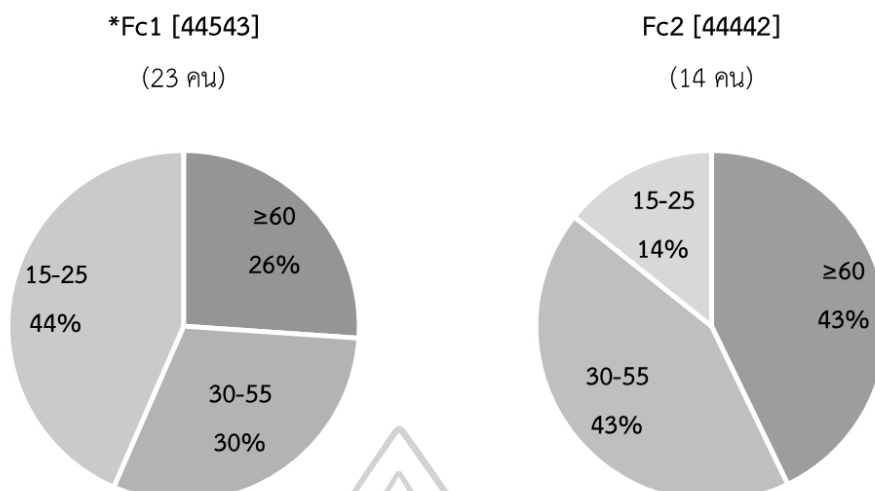
4.3 สรุปและอภิปรายผลสัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์โทในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

เมื่อพิจารณารูปแปรวรรณยุกต์โทในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็นตามตัวแปรอายุ จะเห็นได้ว่าอายุมีผลต่อความถี่ในการเลือกใช้รูปแปรวรรณยุกต์โท จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาทุกรุ่นอายุมีความถี่ในการใช้รูปแปรหลัก *Fc1 [44443] มากที่สุด ซึ่งสัทลักษณะบางประการที่ใกล้เคียงกับวรรณยุกต์โทของกลุ่มควบคุม โดยเฉพาะผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี ที่ใช้รูปแปรนี้มากกว่าผู้บอกภาษาในรุ่นอายุอื่น ๆ ส่วนรูปแปร Fc2 [44442] พบว่ามีผู้บอกภาษารุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไปและรุ่นอายุ 30-55 ปี เลือกใช้รูปแปรนี้มากเป็นอันดับที่สอง และใช้เป็นจำนวนใกล้เคียงกับรูปแปรหลัก *Fc1 [44443] ในขณะที่ผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี กลับมีเพียง 2 คน เท่านั้นที่ใช้รูปแปร Fc2 [44442]

ส่วนตัวแปรเพศของผู้บอกภาษา พบว่ามีผลต่อการเลือกใช้รูปแบบวรรณยุกต์โทของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็นค่อนข้างน้อย ผู้บอกภาษาทั้งเพศหญิงและเพศชายมีความถี่ในการเลือกใช้รูปแปรหลัก *Fc1 [44443] ซึ่งมีสัทลักษณะบางประการคล้ายวรรณยุกต์โทของกลุ่มควบคุมเป็นจำนวนใกล้เคียงกัน ส่วนรูปแปร Fc2 [44442] พบว่าทั้งสองเพศมีจำนวนผู้บอกภาษาจำนวนเลือกใช้รูปแปรนี้ 7 คน เท่ากัน สำหรับรูปแปรย่อยอื่น ๆ พบว่ารูปแปร Fc3 [44442] ผู้บอกภาษาเพศหญิงออกเสียงด้วยรูปแปรนี้มากกว่าเพศชาย ในทางกลับกันผู้บอกภาษาเพศชายกลับใช้รูปแปร Fc4 [33442] มากกว่าเพศหญิงอย่างชัดเจน

การแปรของวรรณยุกต์โทของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ตามถิ่นที่อยู่ของผู้บอกภาษากลุ่มพื้นที่ CA และ CB พบว่าผู้บอกภาษาของกลุ่มพื้นที่ CA มีสัดส่วนเลือกใช้รูปแปรหลัก *Fc1 [44443] มากที่สุด ส่วนกลุ่มพื้นที่ CB พบการเลือกใช้รูปแปรหลัก *Fc1 [44443] และ Fc2 [44442] เป็นจำนวนใกล้เคียงกัน ในขณะที่กลุ่มพื้นที่ CA ปรากฏความถี่ในการเลือกใช้รูปแปร Fc2 [44442] เพียง 13% เท่านั้น แสดงให้เห็นว่าผู้บอกภาษากลุ่มพื้นที่ CA ซึ่งถิ่นที่อยู่มีบริบทของความเป็นเมืองเป็นชุมชนมากกว่า มีแนวโน้มที่จะเลือกใช้รูปแปรภาษาที่มีสัทลักษณะบางประการคล้ายกลุ่มควบคุมมากกว่าผู้บอกภาษากลุ่มพื้นที่ CB อย่างชัดเจน

คำพูดต่อเนื่องของวรรณยุกต์โทนี้มีรูปแปรหลัก *Fc1 [44443] ที่มีสัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์โทของกลุ่มควบคุม Fc-BK [55544] ในแง่ของทิศทางและรูปร่างของระดับเสียง แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียด (ภาพที่ 7.11) จะเห็นได้ว่าวรรณยุกต์โทในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็นของกลุ่มควบคุมมีระดับเสียงอยู่ในช่วงเสียงที่สูงกว่ารูปแปร Fc1 ทุกจุดของระยะเวลา เมื่อพิจารณาจากจำนวนผู้บอกภาษาทั้งหมด 23 คน ที่ออกเสียงโดยใช้รูปแปรนี้ พบว่า 44% เป็นผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี รองลงมาคือรุ่นอายุ 30-55 ปี คิดเป็น 30% และรุ่นอายุมากกว่า 60 ปี คิดเป็น 26% ตามลำดับ ซึ่งกล่าวได้ว่าผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี ซึ่งจัดว่าเป็นคนรุ่นใหม่มีแนวโน้มที่จะออกเสียงวรรณยุกต์โทในคำพูดต่อเนื่องใกล้เคียงกับกลุ่มควบคุมมากกว่ารุ่นอายุอื่น โดยอายุที่มากขึ้นจะเลือกใช้รูปแปรที่มีสัทลักษณะบางประการคล้ายสำเนียงกรุงเทพฯ ลดลง ส่วนรูปแปร Fc2 [44442] ซึ่งมีสัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์โทของกลุ่มควบคุม Fc-BK [55544] อยู่บ้างในแง่จุดเริ่มต้นและการคงระดับของเสียงในช่วงระยะเวลาที่ 0-60% แต่ในช่วงระยะเวลาท้ายของรูปแปร Fc2 เป็นเสียงตก ในขณะที่ Fc-BK เป็นเสียงคงระดับที่มีการลดระดับเสียงในตอนท้ายลงเพียงเล็กน้อย จากผู้บอกภาษาที่ใช้รูปแปร Fc2 [44442] จำนวนทั้งสิ้น 14 คน พบว่าเป็นสัดส่วนของผู้บอกภาษาวัยผู้ใหญ่ในรุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป 43% และรุ่นอายุ 30-55 ปี 43% มีผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี เพียง 14% เท่านั้นที่ออกเสียงด้วยรูปแปรนี้ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่ารูปแปร Fc2 [44442] เป็นรูปแปรของวัยผู้ใหญ่ที่มีโอกาสพบได้น้อยลงหรืออาจสูญหายไปจากสำเนียงถิ่นอำเภอกำแพงแสน (ภาพที่ 7.18)

ภาพที่ 7.18 สัดส่วนการใช้รูปแปรรูปหลัก *Fc1 [44543] และรูปแปรรูป Fc2 [44442] ของผู้บอกภาษาตามรุ่นอายุ

5. เปรียบเทียบสัทลักษณะรูปแปรรูปหลักของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวกับคำพูดต่อเนื่อง

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบสัทลักษณะของวรรณยุกต์โทของกลุ่มควบคุม (ตารางที่ 7.16-7.17 และภาพที่ 7.19) พบว่าวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น F-BK [55541] และพยางค์ตาย FD-BK [55542] มีจุดเริ่มต้นของเสียงในระดับที่ใกล้เคียงกันคือ 0.88 และ 0.92 ตามลำดับ และมีทิศทางการขึ้น-ตกของระดับเสียงไปในทางเดียวกัน แต่พยางค์เป็นมีระดับเสียงต่ำสุด ณ จุดสิ้นสุดของระดับเสียงที่ระยะเวลา 100% อยู่ที่ 0.14 ซึ่งต่ำกว่าพยางค์ตายที่มีระดับเสียงต่ำสุดอยู่ที่ 0.22 พยางค์เป็นมีพิสัยระดับเสียงอยู่ที่ 0.78 ซึ่งกว้างกว่าพยางค์ตายที่มีพิสัยระดับเสียงอยู่ที่ 0.71

ส่วนผลการเปรียบเทียบสัทลักษณะของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น F-BK [55541] กับวรรณยุกต์โทในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น Fc-BK [55544] พบว่ามีจุดเริ่มต้นของเสียงในระดับใกล้เคียงกันมาก 0.88 และ 0.87 แต่ทิศทางการตกและความลาดชันของระดับเสียงในคำพูดต่อเนื่องมีน้อยกว่ามาก โดยมีจุดสิ้นสุดของเสียงในระดับที่สูงกว่าในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นซึ่งมีระดับเสียงสูงสุดอยู่ที่ 0.91 มีระดับเสียงต่ำสุดอยู่ที่ 0.14 และมีพิสัยระดับเสียงอยู่ที่ 0.78 ส่วนคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็นมีระดับเสียงสูงสุดที่ 0.87 มีระดับเสียงต่ำสุดอยู่ที่ 0.24 และมีพิสัยระดับเสียงอยู่ที่ 0.63 จะเห็นได้ว่าคำพูดต่อเนื่อง Fc-BK มีพิสัยระดับเสียงแคบกว่าคำพูดเดี่ยว F-BK

ส่วนผลการเปรียบเทียบสัทลักษณะของรูปแปรรูปที่มีความถี่ในการปรากฏสูงที่สุดหรือรูปแปรรูปหลักของวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษาถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวทั้งโครงสร้างพยางค์ตายพยางค์เป็นและในคำพูดต่อเนื่อง (ตารางที่ 7.18-7.19 และภาพที่ 7.20) พบว่ารูปแปรรูปหลักวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น F1 [44541] และรูปแปรรูปหลักวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย FD1 [44542] มีทิศทางการขึ้น-ตกของระดับเสียงเป็นไปในทิศทางเดียวกัน (กราฟรูปประฆังคว่ำ)

แตกต่างกันที่รูปแปรหลัก F1 มีระดับเสียงต่ำสุด ณ จุดสิ้นสุดที่ระยะเวลา 100% อยู่ที่ 0.08 ซึ่งต่ำกว่าระดับเสียงต่ำสุดของรูปแปรหลัก FD1 (0.40) อย่างชัดเจน ดังนั้นรูปแปรหลัก F1 ซึ่งมีพิสัยระดับเสียงอยู่ที่ 0.80 จึงมีพิสัยระดับเสียงกว้างกว่ารูปแปรหลัก FD1 ที่มีพิสัยระดับเสียงอยู่ที่ 0.50

ส่วนสัทลักษณะของรูปแปรหลักวรรณยุกต์โทในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น *Fc1 [44443] ซึ่งเป็นเสียงสูงระดับที่มีการตกของระดับเสียงในช่วงระยะเวลา 70-100% เล็กน้อยนั้น มีระดับเสียงสูงสุดอยู่ที่ 0.67 มีระดับเสียงต่ำสุดที่ 0.54 และมีพิสัยระดับเสียงอยู่ที่ 0.13 รูปแปรหลัก FD1 [44542] มีสัทลักษณะแตกต่างกับรูปแปรหลักวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวคำเป็น F1 [44541] ทั้งในแง่ทิศทางการขึ้น-ตก ความลาดชันของระดับเสียงอย่างชัดเจน ดังจะเห็นได้จากพิสัยระดับเสียงของรูปแปรหลักในคำพูดต่อเนื่อง (Fc1) ที่น้อยกว่ารูปแปรหลักในคำพูดเดี่ยว (F1) อย่างเด่นชัด

ตารางที่ 7.16 ค่าความถี่มูลฐานแบบปรับค่า 11 จุด ของวรรณยุกต์โทของกลุ่มควบคุม ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย และคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

	0%	10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
F-BK [55541]	0.88	0.85	0.88	0.91	0.91	0.89	0.83	0.71	0.53	0.31	0.14
FD-BK [55542]	0.92	0.88	0.90	0.92	0.92	0.90	0.86	0.76	0.60	0.39	0.22
Fc-BK [55544]	0.87	0.82	0.82	0.82	0.82	0.82	0.81	0.78	0.74	0.68	0.63

ตารางที่ 7.17 พิสัยระดับเสียงของวรรณยุกต์โทของกลุ่มควบคุม ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย และคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

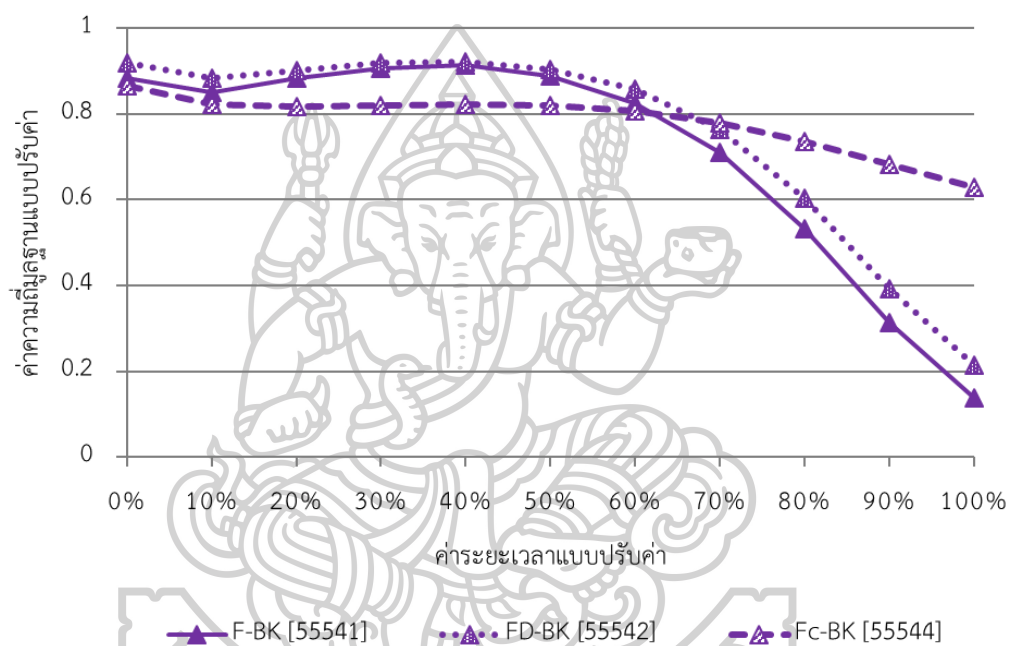
ค่า F_0 แบบปรับค่า	สูงสุด	ต่ำสุด	พิสัย
F-BK [55541]	0.91	0.14	0.78
FD-BK [55542]	0.92	0.22	0.71
Fc-BK [55544]	0.87	0.63	0.24

ตารางที่ 7.18 ค่าความถี่มูลฐานแบบปรับค่า 11 จุด ของรูปแปรหลักวรรณยุกต์โทของผู้บอกภาษาถิ่น กำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย และคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

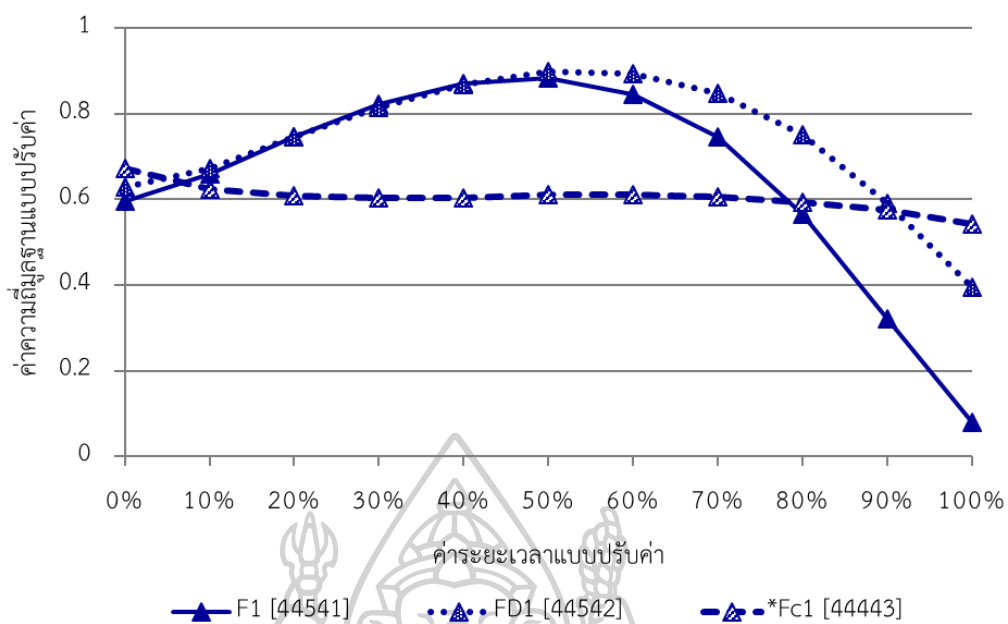
	0%	10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
F1 [44541]	0.60	0.66	0.75	0.82	0.87	0.88	0.85	0.75	0.56	0.32	0.08
FD1 [44542]	0.63	0.67	0.75	0.81	0.87	0.90	0.89	0.85	0.75	0.59	0.40
*Fc1 [44443]	0.67	0.62	0.61	0.60	0.60	0.61	0.61	0.61	0.59	0.58	0.54

ตารางที่ 7.19 พิสัยระดับเสียงของรูปแปรหลักวรรณยุกต์โทของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูด
เดี่ยว-พยางค์เป็น คำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย และคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ค่า F_0 แบบปรับค่า	สูงสุด	ต่ำสุด	พิสัย
F1 [44541]	0.88	0.08	0.80
FD1 [44542]	0.90	0.40	0.50
*Fc1 [44443]	0.67	0.54	0.13

ภาพที่ 7.19 การเปรียบเทียบสัทลักษณะของวรรณยุกต์โทของกลุ่มควบคุม ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น
คำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย และคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ภาพที่ 7.20 การเปรียบเทียบสัญลักษณ์ของรูปแปรหลักวรรณยุกต์โทของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน
ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย และคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

บทที่ 8

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ตรี

ผลและอภิปรายผลวิเคราะห์วรรณยุกต์ตรีในงานวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 5 หัวข้อ คือ

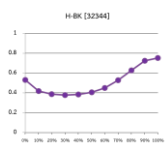
- 1) สัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น
- 2) สัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย
- 3) สัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น
- 4) สรุปและอภิปรายผลสัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์ตรี
- 5) เปรียบเทียบสัทลักษณะรูปแปรหลักของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น
ต่อเนื่อง

1. สัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

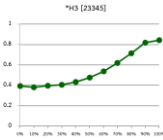
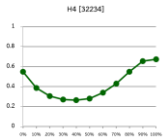
1.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

ผลการวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม จำนวน 10 คน ซึ่งเป็นตัวแทนเสียงวรรณยุกต์ตรีของภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ จำนวน 1 รูป และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน จำนวน 180 คน มีรูปแปรของหน่วยเสียงจำนวน 5 รูปแปร ซึ่งมีสัทลักษณะและความถี่ในการปรากฏรูปแปรดังนี้ (ตารางที่ 8.1-8.2 และภาพที่ 8.1-8.2)

ตารางที่ 8.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุมและผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน

สัทลักษณะของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	
H-BK [32344] 	วรรณยุกต์ตรีในภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม H-BK เป็นเสียงกลาง-ตก-ขึ้น-ค่อนข้างสูงระดับ [32344] โดยมีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 3 แล้วลดลงเล็กน้อยที่ระดับ 2 ที่ระยะเวลา 25% จากนั้นจึงมีระดับเสียงสูงขึ้นไปที่ระดับ 3 และสูงขึ้นจนคงระดับที่ 4 ตั้งแต่ระยะเวลาที่ 75-100%

ตารางที่ 8.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุมและ ผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน (ต่อ)

<p>H1 [32243^h]</p> 	<p>รูปแปร H1 เป็นเสียงกลาง-ตก-ขึ้น-โค้งตก (hook) [32243^h] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 แล้วค่อย ๆ ลดระดับลงที่ 2 ในช่วงระยะเวลา 10-50% จึงเพิ่มระดับเสียงสูงขึ้นจนมีระดับเสียงสูงสุดที่ระดับ 4 ที่ระยะเวลา 70-95% แล้วโค้งตก (hook) มาที่ระดับ 3 ณ จุดสิ้นสุดของเสียง (สัทลักษณะการโค้งตกของระดับเสียงในช่วง 80-100% ของเสียงวรรณยุกต์ตรีเช่นนี้ ต่อไปจะเรียกว่า “hook” โดยเขียนสัญลักษณ์ ^h ไว้ข้างท้ายตัวเลขแสดงสัทลักษณะ เช่น H1 [32243^h]) เป็นรูปแปรที่พบมากที่สุด พบจำนวนมากถึง 88 คน จากผู้บอกภาษาจำนวนทั้งสิ้น 180 คน คิดเป็น 49% ดังนั้นจึงกำหนดให้ H1 [32243^h] เป็น “รูปแปรหลัก” ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ตรี ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น</p>
<p>H2 [22344^h]</p> 	<p>รูปแปร H2 เป็นเสียงค่อนข้างต่ำ-ขึ้น-โค้งตก (hook) [22344^h] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 2 แล้วค่อย ๆ สูงอย่างต่อเนื่องจนมีระดับเสียงสูงสุดในช่วงระยะเวลาที่ 80-90% จากนั้นในช่วงท้ายที่ระยะเวลา 90-100% ระดับเสียงมีการโค้งตก (hook) แต่ยังคงอยู่ในระดับที่ 4 จากผู้บอกภาษาจำนวนทั้งสิ้น 180 คน พบรูปแปรนี้มากเป็นลำดับที่สอง จำนวน 52 คน คิดเป็น 29%</p>
<p>*H3 [23345]</p> 	<p>รูปแปร H3 เป็นเสียงค่อนข้างต่ำ-ขึ้น-สูงระดับ [23345] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 2 แล้วค่อย ๆ เพิ่มระดับสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจนมีระดับเสียงสูงสุดที่ระดับ 5 ณ จุดสิ้นสุดของเสียง รูปแปรนี้มีสัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์ตรีของกลุ่มควบคุมมากที่สุด ในจำนวนรูปแปรของเสียงวรรณยุกต์ตรีในภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยว-พยางค์เป็น กล่าวคือเป็นเสียงสูงระดับในช่วงท้าย แต่ H-BK [32344] ของกลุ่มควบคุม ในช่วงระยะเวลา 0-60% ระดับเสียงมีการลดและเพิ่มระดับเล็กน้อยก่อนที่จะสูงคงระดับในช่วงท้าย จากผู้บอกภาษาจำนวน 180 คน พบผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนใช้รูปแปรนี้มากเป็นลำดับที่สาม จำนวน 21 คน คิดเป็น 12%</p>
<p>H4 [32234]</p> 	<p>รูปแปร H4 เป็นเสียงกลาง-ตก-ขึ้น [32234] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 แล้วค่อย ๆ ลดระดับเสียงลงขึ้นจนมีระดับเสียงต่ำสุดที่ระดับ 2 ที่ระยะเวลา 10-60% จากนั้นจึงค่อย ๆ กลับสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจนมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 4 พบการออกเสียงโดยใช้ รูปแปรนี้ในผู้บอกภาษาจำนวน 17 คน คิดเป็น 9%</p>

ตารางที่ 8.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุมและ ผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน (ต่อ)

<p>H5 [21122]</p> 	<p>รูปแปร H5 เป็นเสียงค่อนข้างต่ำ-ตก-ขึ้นระดับ [21122] รูปแปรนี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 2 และต่ำลงมาที่ระดับ 1 แล้วคงระดับนี้ตลอดระยะเวลาที่ 10-70% จึงค่อย ๆ กลับสูงขึ้นจนมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 2 เป็นรูปแปรที่มีสัทลักษณะแตกต่างกับรูปแปรวรรณยุกต์ตรีรูปแปรอื่น ๆ พบในการออกเสียงของผู้บอกภาษาเพียง 2 คนเท่านั้น คิดเป็น 1%</p>
---	--

1.2 การแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

ผลการศึกษาการแปรของวรรณยุกต์ตรีภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนตามตัวแปรอายุ เพศ และถิ่นที่อยู่ มีรายละเอียดดังนี้

1.2.1 การแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ตามตัวแปรอายุ

เมื่อพิจารณาการแปรของวรรณยุกต์ตรีของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ทั้ง 5 รูปแปร ตามกลุ่มอายุของผู้บอกภาษา ทั้ง 4 รุ่นอายุ ได้แก่ รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป รุ่นอายุ 30-55 ปี และรุ่นอายุ 15-25 ปี จำนวนรุ่นอายุละ 60 คน พบว่ามีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตามตัวแปรอายุ ดังนี้ (ตารางที่ 8.3 และภาพที่ 8.3)

1. รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป พบรูปแปร 4 รูปแปร โดยพบรูปแปร H2 [22344^h] มากที่สุด จำนวน 23 คน คิดเป็น 38% รองลงมาคือการใช้รูปแปร *H3 [23345] จำนวน 19 คน คิดเป็น 32% และพบรูปแปร H1 [32243^h] จำนวน 16 คน คิดเป็น 27% และรูปแปรที่พบน้อยที่สุดคือ รูปแปร H4 [32243^h] พบเพียง 2 คน

2. รุ่นอายุ 30-55 ปี พบรูปแปรทั้ง 4 รูปแปร โดยพบรูปแปร H1 [32243^h] มากที่สุด มีผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรนี้จำนวน 29 คน คิดเป็น 48% และพบรูปแปร H2 [22344^h] มากเป็นอันดับสอง จำนวน 23 คน คิดเป็น 38% รูปแปร H4 [32243] จำนวน 6 คน ส่วนรูปแปรที่พบน้อยที่สุดคือรูปแปร *H3 [23345] พบเพียง 2 คน

3. รุ่นอายุ 15-25 ปี พบรูปแปร 4 รูปแปร โดยพบรูปแปร H1 [32243^h] มากที่สุด มีผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรนี้มากถึง 43 คน คิดเป็น 72% ของผู้บอกภาษาในรุ่นอายุนี้ รองลงมาเป็นรูปแปร H4 [32234] จำนวน 9 คน คิดเป็น 15% ส่วนรูปแปร H2 [22344^h] และ H5 [21122] พบผู้บอกภาษาในรุ่นอายุนี้เลือกใช้เป็นจำนวน 6 คน และ 2 คน ตามลำดับ

1.2.2 การแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ตามตัวแปรเพศ

วรรณยุกต์ตรีของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ทั้ง 5 รูปแปร มีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตามตัวแปรเพศ ดังนี้ (ตารางที่ 8.4 และภาพที่ 8.4)

1. เพศหญิง จากผู้บอกภาษาเพศหญิงจำนวน 90 คน พบรูปแปร 4 รูปแปร โดยพบการใช้รูปแปร H1 [32243^h] มากที่สุด จำนวน 51 คน พบรูปแปร H2 [22344^h] เป็นลำดับที่สอง จำนวน 21 คน ส่วนรูปแปร *H3 [23345] และรูปแปร H4 [32234] พบจำนวนผู้ใช้รูปแปรนี้รูปแปรละ 9 คน

2. เพศชาย จากผู้บอกภาษาเพศชาย 90 คน พบรูปแปรทั้ง 5 รูปแปร โดยพบรูปแปร H1 [32243^h] มากที่สุดเช่นเดียวกับในเพศหญิง มีผู้บอกภาษาเพศชายออกเสียงด้วยรูปแปรนี้จำนวน 37 คน รองลงมาเป็นรูปแปร H2 [22344^h] จำนวน 31 คน รูปแปร *H3 [23345] จำนวน 12 คน รูปแปร H4 [32234] จำนวน 8 คน และรูปแปร H5 [21122] พบน้อยที่สุดเพียง 2 คน

1.2.3 การแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ตามตัวแปรถิ่นที่อยู่

การแปรของวรรณยุกต์ตรีของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นตามถิ่นที่อยู่ของผู้บอกภาษาทั้ง 6 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่ม CA : กลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนไม่ติดเขตปกครองของจังหวัดอื่น

กลุ่ม CB : กลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนที่เป็นที่ตั้งของเมืองโบราณกำแพงแสน

กลุ่ม MC : กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

กลุ่ม MD : กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอดำรงวิทยารมย์ จังหวัดกาญจนบุรี

กลุ่ม ME : กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

กลุ่ม MF : กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอเมืองนครปฐม

ผลการศึกษาพบว่ามีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตรีทั้ง 5 รูปแปร รายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 8.5 และภาพที่ 8.5)

1. กลุ่ม CA จากผู้บอกภาษาจำนวน 30 คน พบรูปแปร 4 รูปแปร โดยพบรูปแปร H1 [32243^h] มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็น 40% พบรูปแปร H2 [22344^h] จำนวน 10 คน คิดเป็น 33% พบรูปแปร *H3 [23345] จำนวน 5 คน ส่วนรูปแปร H4 [32234] พบเพียง 3 คนเท่านั้น

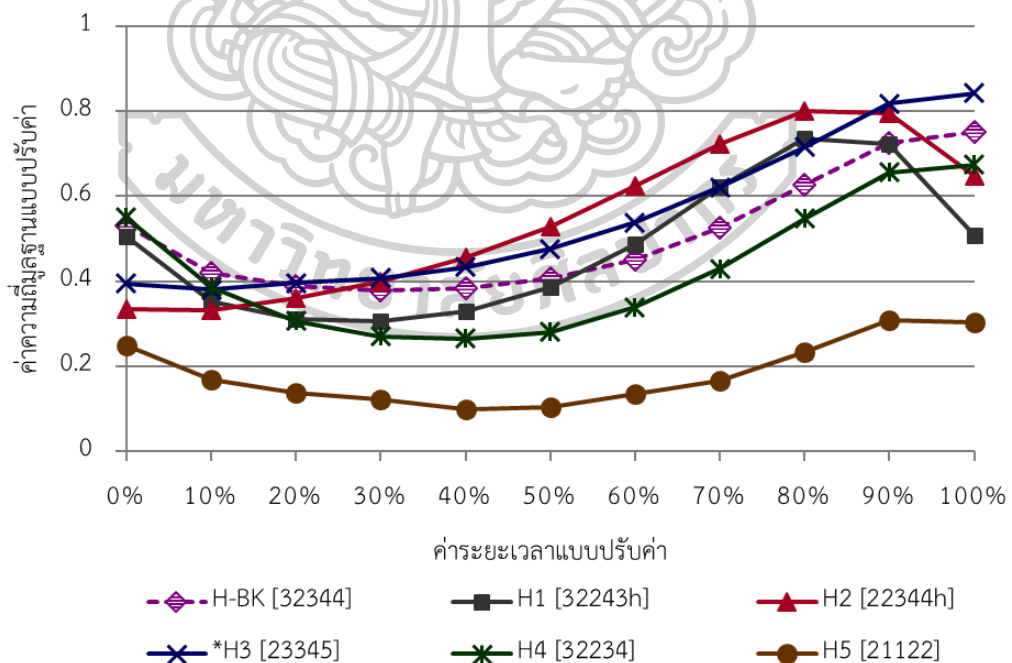
2. กลุ่ม CB พบรูปแปรวรรณยุกต์ตรีทั้ง 5 รูปแปร พบรูปแปร H1 [32243^h] มากที่สุด โดยมีผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรนี้ 15 คน จากผู้บอกภาษาจำนวน 30 คน คิดเป็น 50% พบรูปแปร *H3 [23345] มากเป็นอันดับสอง จำนวน 6 คน พบรูปแปร H2 [22344^h] และ H4 [32234] จำนวนรูปแปรละ 4 คน ส่วนรูปแปร H5 [21122] นั้นพบเพียง 1 คน

3. กลุ่ม MC จากจำนวนผู้บอกภาษา 30 คน พบรูปแปรวรรณยุกต์ตรี 4 รูปแปร พบรูปแปร H1 [32243^h] มากที่สุด โดยมีผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรนี้จำนวน 13 คน คิดเป็น 43% รองลงมาเป็นรูปแปร H2 [22344^h] จำนวน 7 คน คิดเป็น 23% ส่วนรูปแปร *H3 [23345] และ รูปแปร H4 [32234] พบจำนวนผู้บอกภาษารูปแปรละ 5 คน

4. กลุ่ม MD จากจำนวนผู้บอกภาษาในกลุ่มพื้นที่ทั้งหมด 30 คน พบการออกเสียงทั้ง 5 รูปแปร โดยพบการใช้รูปแปร H1 [32243^h] มากที่สุด เป็นจำนวน 13 คน คิดเป็น 43% รองลงมาเป็นรูปแปร H2 [22344^h] จำนวน 12 คน คิดเป็น 40% พบรูปแปร *H3 [23345] และรูปแปร H4 [32234] จำนวนรูปแปรละ 2 คน และพบรูปแปร H5 [21122] เพียง 1 คน

5. กลุ่ม ME พบการใช้รูปแปรวรรณยุกต์ตรีทั้ง 4 รูปแปร โดยพบรูปแปร 4 รูปแปร โดยพบรูปแปร H1 [32243^h] มากที่สุดจำนวน 15 คน คิดเป็น 50% พบการออกเสียงโดยใช้รูปแปร H2 [22344^h] เป็นจำนวน 10 คน คิดเป็น 25% พบรูปแปร *H3 [23345] และรูปแปร H4 [32234] จำนวน 2 คน และ 3 คน ตามลำดับ

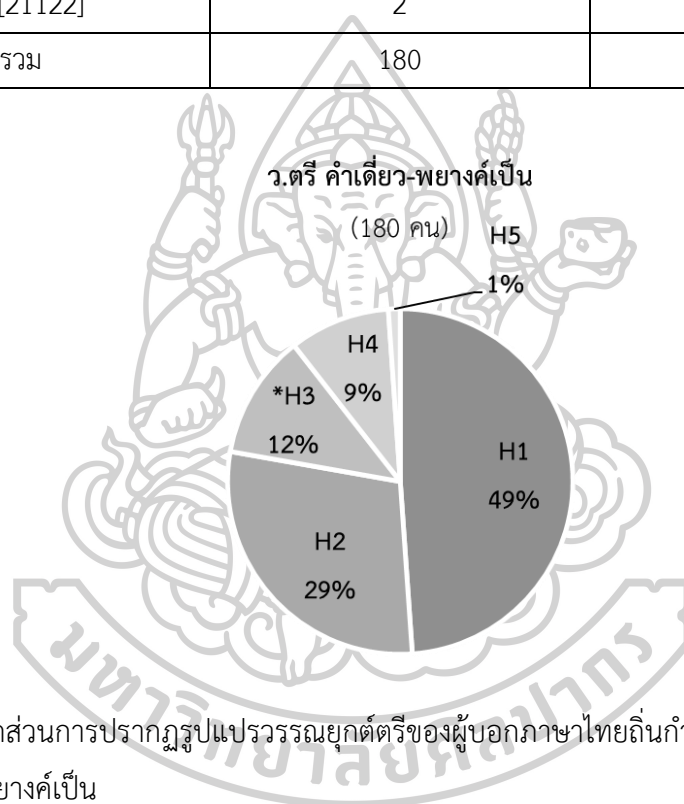
6. กลุ่ม MF จากจำนวนผู้บอกภาษาในกลุ่มพื้นที่ทั้งหมด 30 คน พบรูปแปรเพียง 3 รูปแปร โดยพบรูปแปร H1 [32243^h] มากที่สุดจำนวน 20 คน คิดเป็น 67% พบการออกเสียงโดยใช้รูปแปร H2 [22344^h] จำนวน 9 คน คิดเป็น 30% และพบการใช้รูปแปร *H3 [23345] เพียง 1 คน

ภาพที่ 8.1 การเปรียบเทียบสัญลักษณ์ของรูปแปรวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนกับกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 8.2 ความถี่ในการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์ตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

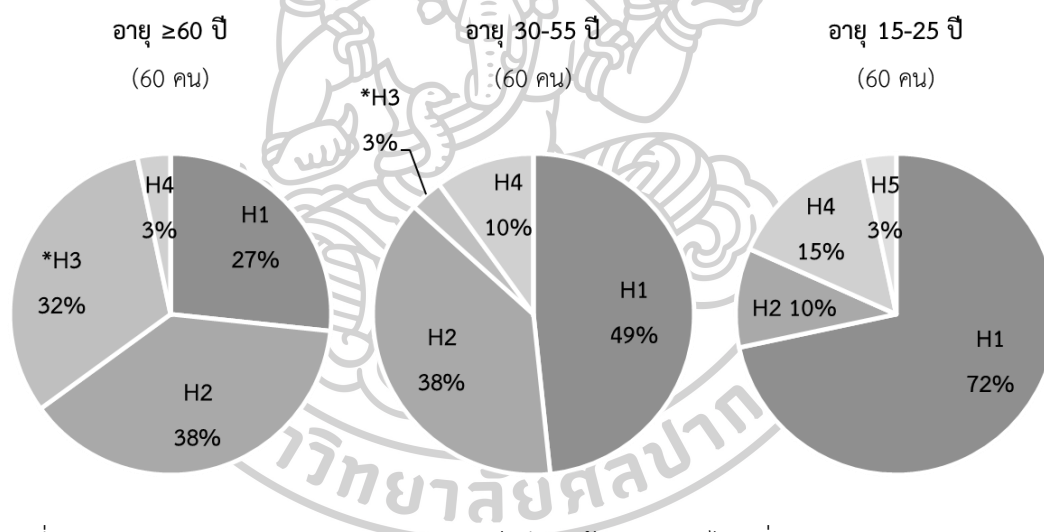
รูปแบบ	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)	รวม (%)
H1 [32243 ^h]	88	49
H2 [22344 ^h]	52	29
*H3 [23345]	21	12
H4 [32234]	17	9
H5 [21122]	2	1
รวม	180	100

ภาพที่ 8.2 สัดส่วนการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์ตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

ตารางที่ 8.3 ความถี่ในการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์ตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ
ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

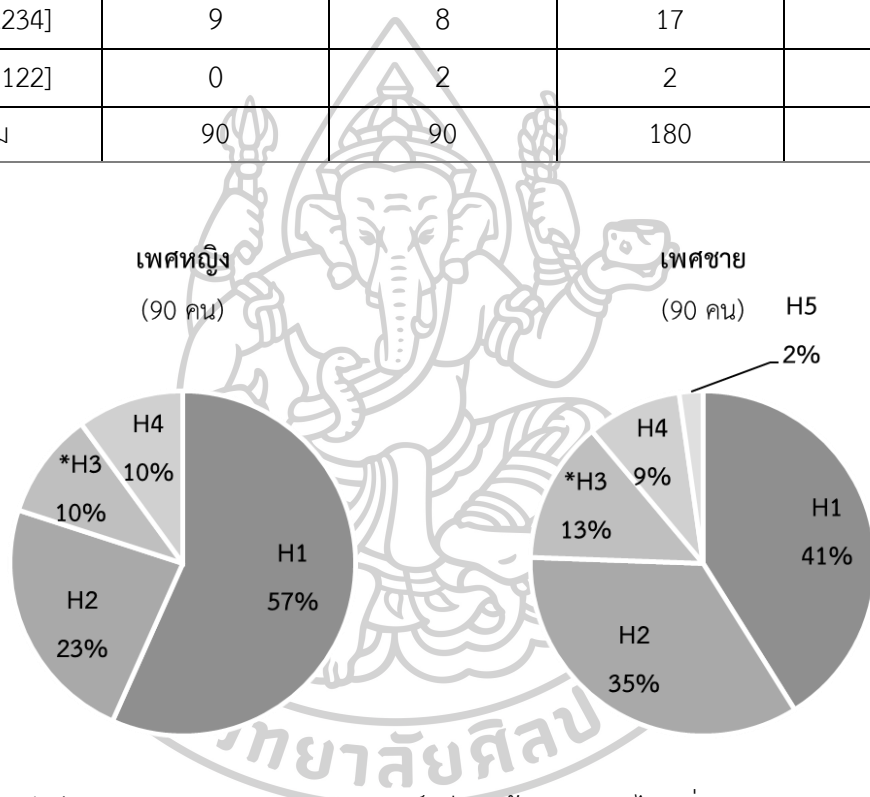
รูปแบบ	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)				รวม (%)
	≥60 ปี	30-55 ปี	15-25 ปี	รวม	
H1 [32243 ^h]	16	29	43	88	49
H2 [22344 ^h]	23	23	6	52	29
*H3 [23345]	19	2	0	21	12
H4 [32234]	2	6	9	17	9
H5 [21122]	0	0	2	2	1
รวม	60	60	60	180	100

ภาพที่ 8.3 สัดส่วนการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์ตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

ตารางที่ 8.4 ความถี่ในการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์ตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิง และเพศชาย ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

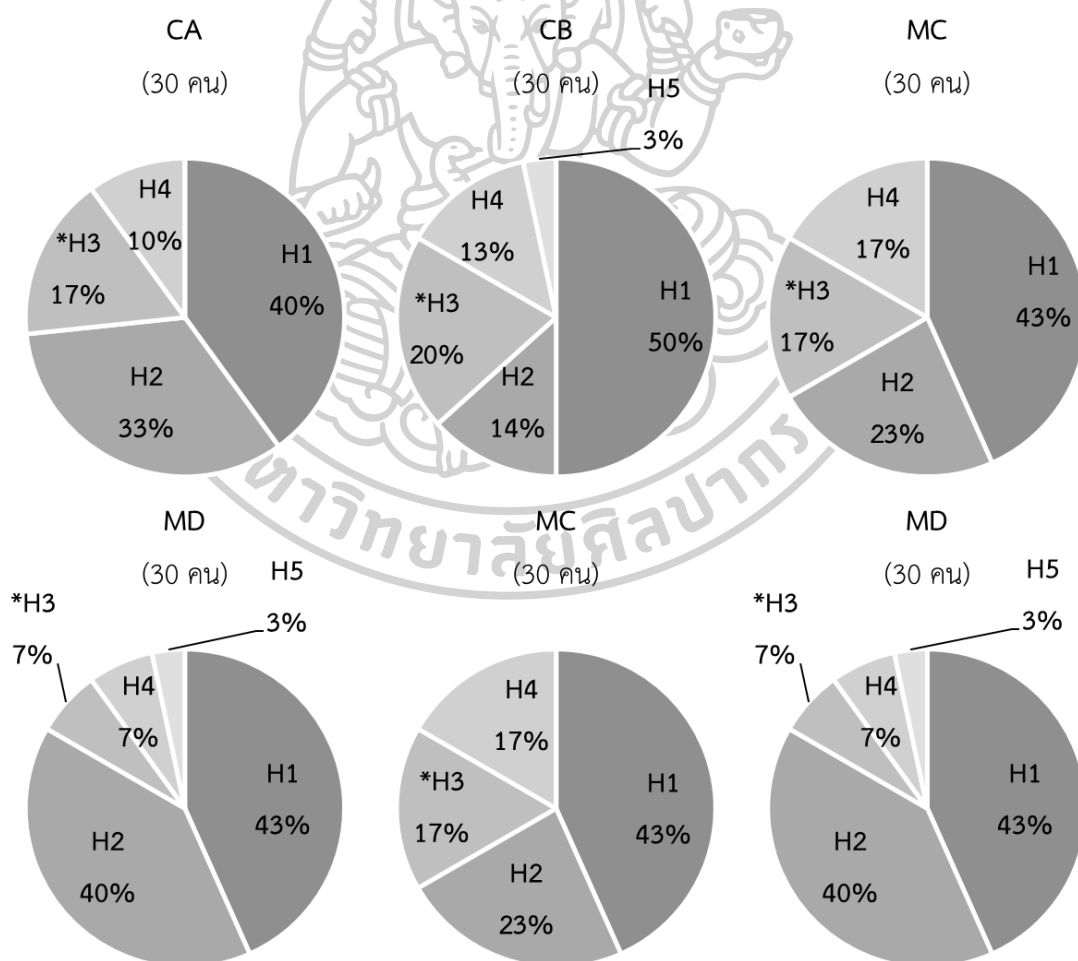
รูปแบบ	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)			รวม (%)
	เพศหญิง	เพศชาย	รวม	
H1 [32243 ^h]	51	37	88	49
H2 [22344 ^h]	21	31	52	29
*H3 [23345]	9	12	21	12
H4 [32234]	9	8	17	9
H5 [21122]	0	2	2	1
รวม	90	90	180	100

ภาพที่ 8.4 สัดส่วนการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์ตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิงและเพศชาย ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

ตารางที่ 8.5 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 6 กลุ่มพื้นที่ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

รูปแปร	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)							รวม (%)
	CA	CB	MC	MD	ME	MF	รวม	
H1 [32243 ^h]	12	15	13	13	15	20	88	49
H2 [22344 ^h]	10	4	7	12	10	9	52	29
*H3 [23345]	5	6	5	2	2	1	21	12
H4 [32234]	3	4	5	2	3	0	17	9
H5 [21122]	0	1	0	1	0	0	2	1
รวม	30	30	30	30	30	30	180	100

ภาพที่ 8.5 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 6 กลุ่มพื้นที่ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

2. สัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

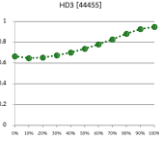
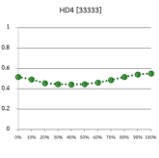
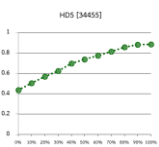
2.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

ผลการวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตายของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม จำนวน 10 คน ซึ่งเป็นตัวแทนเสียงวรรณยุกต์ตรีของภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ จำนวน 1 รูป และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตายของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน จำนวน 180 คน มีรูปแปรของหน่วยเสียงจำนวน 5 รูปแปร ซึ่งมีสัทลักษณะและความถี่ในการปรากฏรูปแปรดังนี้ (ตารางที่ 8.6-8.7 และภาพที่ 8.6-8.7)

ตารางที่ 8.6 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุมและผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน

สัทลักษณะของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย	
HD-BK [33344] 	วรรณยุกต์ตรีในภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม (HD-BK) เป็นเสียงกลางระดับ-ขึ้น [33344] โดยมีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 3 คงระดับต่อเนื่อง แล้วเพิ่มระดับเสียงสูงขึ้นมาคงระดับที่ 4 ในช่วงระยะเวลาที่ 70-100%
*HD1 [33345] 	รูปแปร HD1 เป็นเสียงกลางระดับ-ขึ้น [33345] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 3 แล้วสูงขึ้นเล็กน้อยแต่ยังคงระดับอยู่ที่ 3 อย่างต่อเนื่องจนถึงระยะเวลาที่ 60% ระดับเสียงจึงค่อย ๆ เลื่อนสูงขึ้นมาที่ระดับ 4 แล้วเลื่อนสูงขึ้นต่อจนถึงระดับ 5 ในช่วงระยะเวลาที่ 90-100% รูปแปรนี้มีสัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์ตรีของกลุ่มควบคุมมากที่สุด ในจำนวนรูปแปรของเสียงวรรณยุกต์ตรีในภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย แต่รูปแปร HD1 [33345] มีระดับเสียงในช่วงระยะเวลาที่ 0-50% ค่อนข้างต่ำกว่า HD-BK [33344] ของกลุ่มควบคุม จากผู้บอกภาษาจำนวนทั้งสิ้น 180 คน พบการออกเสียงโดยใช้รูปแปรนี้มากที่สุด จำนวน 77 คน คิดเป็น 43% ดังนั้นจึงกำหนดให้ HD1 [33345] เป็น “รูปแปรหลัก” ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย
HD2 [43334] 	รูปแปร HD2 เป็นเสียงค่อนข้างสูง-ตก-ระดับ-ขึ้น [43334] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 4 และค่อย ๆ เลื่อนระดับเสียงลงมาถึง 3 และคงระดับนี้ไว้ตลอดระยะเวลาตั้งแต่ 10-80% จึงค่อย ๆ เลื่อนเสียงสูงขึ้นมาที่ระดับ 4 ในช่วงท้ายของการออกเสียง เป็นรูปแปรที่พบมากเป็นลำดับที่สอง จากผู้บอกภาษาจำนวน 180 คน พบการใช้จำนวน 58 คน คิดเป็น 32%

ตารางที่ 8.6 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุมและ ผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน

	<p>รูปแปร HD3 เป็นเสียงค่อนข้างสูงระดับ-ขึ้น [44455] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 4 แล้วคงระดับต่อเนื่องไปจนถึงระยะเวลาที่ 50% จึงค่อย ๆ เลื่อนระดับเสียงสูงขึ้นมาที่ระดับ 5 ตลอดระยะเวลาที่ 70-100% เป็นรูปแปรที่พบบ่อยเป็นอันดับสาม โดยมีผู้บอกภาษาที่ออกเสียงด้วยรูปแปรนี้จำนวน 24 คน คิดเป็น 13%</p>
	<p>รูปแปร HD4 เป็นเสียงกลางระดับ [33333] รูปแปรนี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 3 แล้วลดระดับลงเล็กน้อยจนมีระดับเสียงต่ำสุดที่ระยะเวลา 40-50% จึงค่อย ๆ เลื่อนสูงขึ้นเล็กน้อย โดยตลอดระยะเวลาในการออกเสียงระดับเสียงยังคงอยู่ในระดับ 3 เป็นรูปแปรที่พบในผู้บอกภาษาจำนวน 16 คน คิดเป็น 9%</p>
	<p>รูปแปร HD5 เป็นเสียงกลาง-ขึ้น-สูงระดับ [34455] รูปแปรนี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 3 แล้วเลื่อนสูงขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องจนมีจุดสิ้นสุดที่ระดับเสียง 5 เป็นรูปแปรที่พบในการออกเสียงของผู้บอกภาษาจำนวนเพียง 5 คน คิดเป็น 3%</p>

2.2 การแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

ผลการศึกษาการแปรของวรรณยุกต์ตรีภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนตามตัวแปรอายุ เพศ และถิ่นที่อยู่ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย มีรายละเอียดดังนี้

2.2.1 การแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย ตามตัวแปรอายุ

เมื่อพิจารณาการแปรของวรรณยุกต์ตรีของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย ทั้ง 5 รูปแปร ตามกลุ่มอายุของผู้บอกภาษา ทั้ง 4 รุ่นอายุ ได้แก่ รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป รุ่นอายุ 30-55 ปี และรุ่นอายุ 15-25 ปี พบว่ามีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตามตัวแปรอายุ ดังนี้ (ตารางที่ 8.8 และภาพที่ 8.8)

1. รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป จากผู้บอกภาษารุ่นอายุมาก 60 คน พบรูปแปรทั้ง 5 รูปแปร โดยพบรูปแปรหลัก *HD1 [33345] มากที่สุด จำนวน 33 คน คิดเป็น 55% รองลงมาพบการใช้รูปแปร HD3 [44455] จำนวน 14 คน คิดเป็น 23% พบรูปแปร HD2 [43334] จำนวน 7 คน และพบรูปแปร HD4 [33333] และรูปแปร HD5 [34455] จำนวนรูปแปรละ 3 คน

2. รุ่นอายุ 30-55 ปี พบรูปแปรทั้ง 5 รูปแปร โดยพบรูปแปรหลัก *HD1 [33345] มากที่สุด มีผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรนี้ 32 คน จากผู้บอกภาษา 60 คน คิดเป็น 53% รองลงมาพบรูปแปร HD2 [43334] จำนวน 14 คน คิดเป็น 23% ส่วนรูปแปร HD3 [44455] พบจำนวน 10 คน ส่วนรูปแปร HD4 [33333] และรูปแปร HD5 [34455] พบผู้บอกภาษาที่เลือกใช้ 2 รูปแปรนี้ จำนวนรูปแปรละ 2 คน

3. รุ่นอายุ 15-25 ปี พบรูปแปรเพียง 3 รูปแปรเท่านั้น โดยพบรูปแปร HD2 [43334] มากที่สุด โดยมีผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรนี้มากถึง 37 คน จากจำนวนผู้บอกภาษารุ่นอายุน้อยทั้งหมด 60 คน คิดเป็น 62% และมีการใช้รูปแปรหลัก *HD1 [33345] และรูปแปร HD4 [33333] เป็นจำนวนใกล้เคียงกัน โดยพบผู้บอกภาษาที่ใช้รูปแปรทั้งสองนี้เป็นจำนวน 12 และ 11 คน ตามลำดับ

2.2.2 การแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย ตามตัวแปรเพศ

วรรณยุกต์ตรีของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย ทั้ง 5 รูปแปร มีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตามตัวแปรเพศ ดังนี้ (ตารางที่ 8.7 และภาพที่ 8.9)

1. เพศหญิง จากผู้บอกภาษาเพศหญิงจำนวน 90 คน พบรูปแปร 4 รูปแปร พบรูปแปร HD2 [43334] มากที่สุด จำนวน 43 คน รองลงมาพบรูปแปร HD1 [33345] จำนวน 33 คน รูปแปร HD3 [44455] จำนวน 10 คน และรูปแปร HD4 [33333] จำนวน 4 คน

2. เพศชาย จากผู้บอกภาษาเพศชาย 90 คน พบรูปแปรทั้ง 5 รูปแปร พบรูปแปร HD1 [33345] มากที่สุด โดยมีผู้บอกภาษาเพศชายออกเสียงด้วยรูปแปรนี้จำนวน 44 คน รองลงมาเป็นรูปแปร HD2 [43334] จำนวน 15 คน รูปแปร HD3 [44455] จำนวน 14 คน รูปแปร HD4 [33333] จำนวน 12 คน และรูปแปร HD5 [34455] พบน้อยที่สุดจำนวน 5 คน

2.2.3 การแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย ตามตัวแปรถิ่นที่อยู่

การแปรของวรรณยุกต์ตรีของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตายตามถิ่นที่อยู่ของผู้บอกภาษาทั้ง 6 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่ม CA : กลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนไม่ติดเขตปกครองของจังหวัดอื่น

กลุ่ม CB : กลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนที่เป็นที่ตั้งของเมืองโบราณกำแพงแสน

กลุ่ม MC : กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

กลุ่ม MD : กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอดำรงวิทยารุจิราลัย จังหวัดกาญจนบุรี

กลุ่ม ME : กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

กลุ่ม MF : กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอเมืองนครปฐม

ผลการศึกษาพบว่ามีความถี่ในการปรากฏรูปแปรรวณยุคตรีทั้ง 5 รูปแปรรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 8.10 และภาพที่ 8.10)

1. กลุ่ม CA จากผู้บอกภาษาจำนวน 30 คน พบรูปแปรรทั้ง 5 รูปแปรร โดยพบรูปแปรรหลัก *HD1 [33345] มากที่สุด จำนวน 18 คน คิดเป็น 60% พบรูปแปรร HD2 [43334] จำนวน 8 คน คิดเป็น 27% พบรูปแปรรอื่น ๆ เพียงเล็กน้อย ได้แก่ รูปแปรร HD3 [44455] รูปแปรร HD4 [33333] และรูปแปรร HD5 [34455] เพียงรูปแปรรละ 1-2 คน เท่านั้น

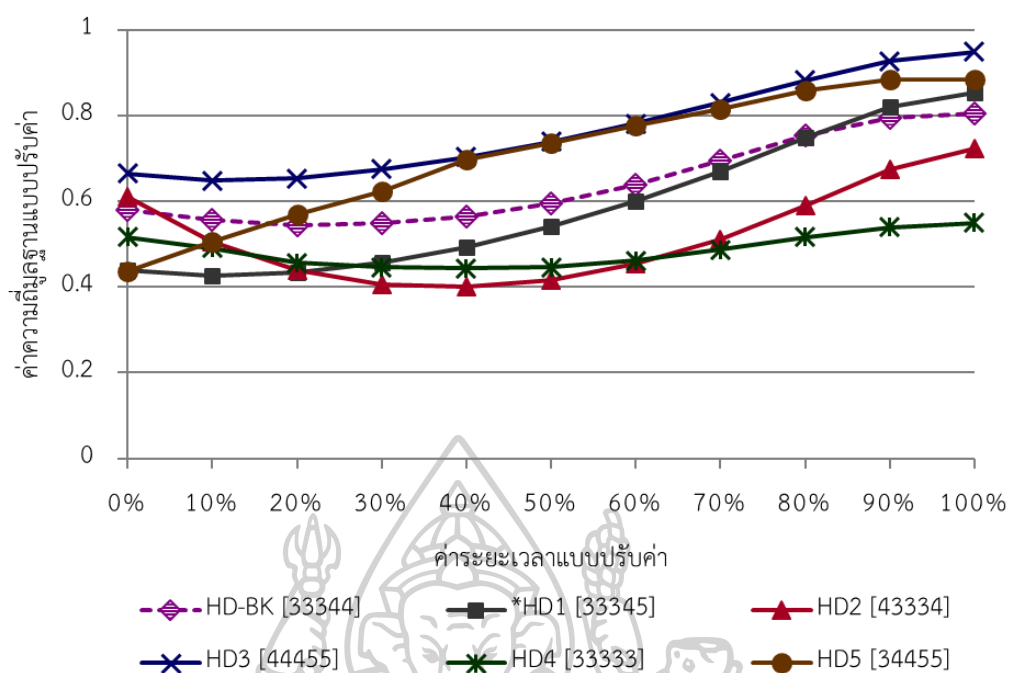
2. กลุ่ม CB จากผู้บอกภาษาจำนวน 30 คน พบรูปแปรรวณยุคตรีทั้ง 5 รูปแปรร พบรูปแปรรหลัก *HD1 [33345] มากที่สุด โดยมีผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรรนี้ 11 คน คิดเป็น 37% พบรูปแปรร HD2 [43334] จำนวน 9 คน คิดเป็น 30 % รูปแปรร HD3 [44455] จำนวน 7 คน รูปแปรร HD4 [33333] และรูปแปรร HD5 [34455] จำนวน 2 คน และ 1 คน ตามลำดับ

3. กลุ่ม MC ที่มีผู้บอกภาษาจำนวน 30 คน พบการออกเสียงโดยใช้รูปแปรรทั้ง 5 รูปแปรร โดยพบรูปแปรร HD2 [43334] มากที่สุดจำนวน 11 คน คิดเป็น 37% รองลงมาเป็นรูปแปรร HD3 [44455] พบจำนวน 7 คน คิดเป็น 23% รูปแปรรหลัก *HD1 [33345] พบจำนวน 6 คน รูปแปรร HD4 [33333] จำนวน 4 คน และรูปแปรร HD5 [34455] จำนวน 2 คน

4. กลุ่ม MD จากจำนวนผู้บอกภาษาในกลุ่มพื้นที่ทั้งหมด 30 คน พบการออกเสียง 4 รูปแปรร โดยพบรูปแปรรหลัก *HD1 [33345] มากที่สุด มีผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรรนี้ 16 คน คิดเป็น 53% รองลงมาเป็นรูปแปรร HD2 [43334] จำนวน 9 คน คิดเป็น 30% พบรูปแปรร HD4 [33333] จำนวน 4 คน และพบผู้บอกภาษาที่ใช้รูปแปรร HD5 [34455] จำนวนน้อยที่สุดเพียง 1 คน

5. กลุ่ม ME จากผู้บอกภาษาในกลุ่มพื้นที่จำนวน 30 คน พบการใช้รูปแปรรวณยุคตรีจำนวน 4 รูปแปรร โดยพบรูปแปรรหลัก *HD1 [33345] มากที่สุด จำนวน 14 คน คิดเป็น 47% พบรูปแปรร HD2 [43334] จำนวน 11 คน คิดเป็น 37% รูปแปรร HD3 [44455] จำนวน 4 คน ส่วนรูปแปรร HD4 [33333] พบการใช้น้อยที่สุด มีผู้บอกภาษาในกลุ่มพื้นที่ ME ออกเสียงด้วยรูปแปรรนี้เพียง 1 คน

6. กลุ่ม MF จากจำนวนผู้บอกภาษาในกลุ่มพื้นที่ทั้งหมด 30 คน พบรูปแปรรทั้งสิ้น 4 รูปแปรร โดยพบรูปแปรรหลัก *HD1 [33345] มากที่สุดจำนวน 12 คน คิดเป็น 40% รูปแปรร HD2 [43334] จำนวน 10 คน คิดเป็น 33% รูปแปรร HD3 [44455] จำนวน 5 คน และพบรูปแปรร HD4 [33333] พบว่ามีผู้บอกภาษาออกเสียงโดยใช้รูปแปรรนี้จำนวน 3 คน

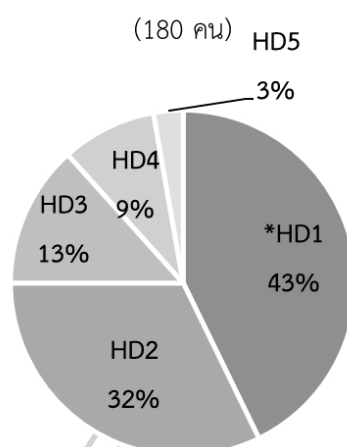

ภาพที่ 8.6 การเปรียบเทียบสัทธิลักษณ์ของรูปแบบวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตายของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนกับกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 8.7 ความถี่ในการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์ตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

รูปแปร	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)	รวม (%)
*HD1 [33345]	77	43
HD2 [43334]	58	32
HD3 [44455]	24	13
HD4 [33333]	16	9
HD5 [34455]	5	3
รวม	180	100

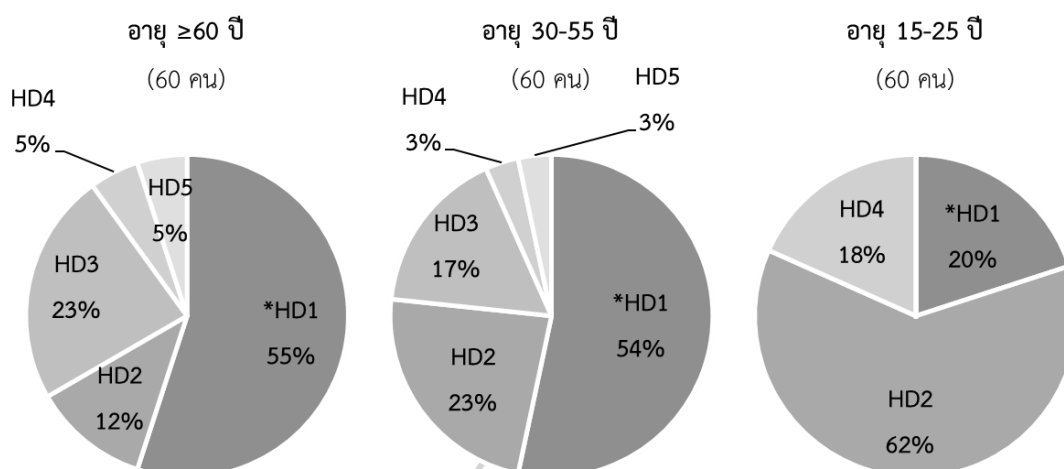
ว.ตรี คำเดี่ยว-พยางค์ตาย

ภาพที่ 8.7 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

ตารางที่ 8.8 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

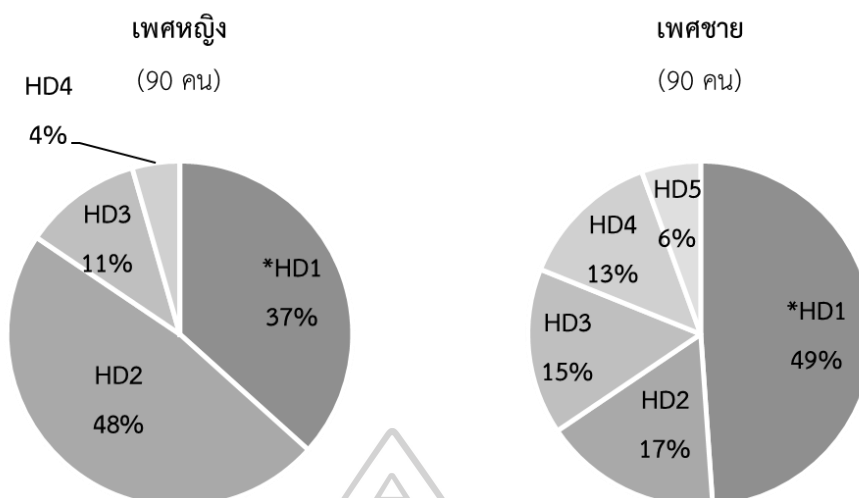
รูปแปร	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)			รวม	รวม (%)
	≥60 ปี	30-55 ปี	15-25 ปี		
*HD1 [33345]	33	32	12	77	43
HD2 [43334]	7	14	37	58	32
HD3 [44455]	14	10	0	24	13
HD4 [33333]	3	2	11	16	9
HD5 [34455]	3	2	0	5	3
รวม	60	60	60	180	100

ภาพที่ 8.8 สัดส่วนการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์ตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

ตารางที่ 8.9 ความถี่ในการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์ตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิง และเพศชาย ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

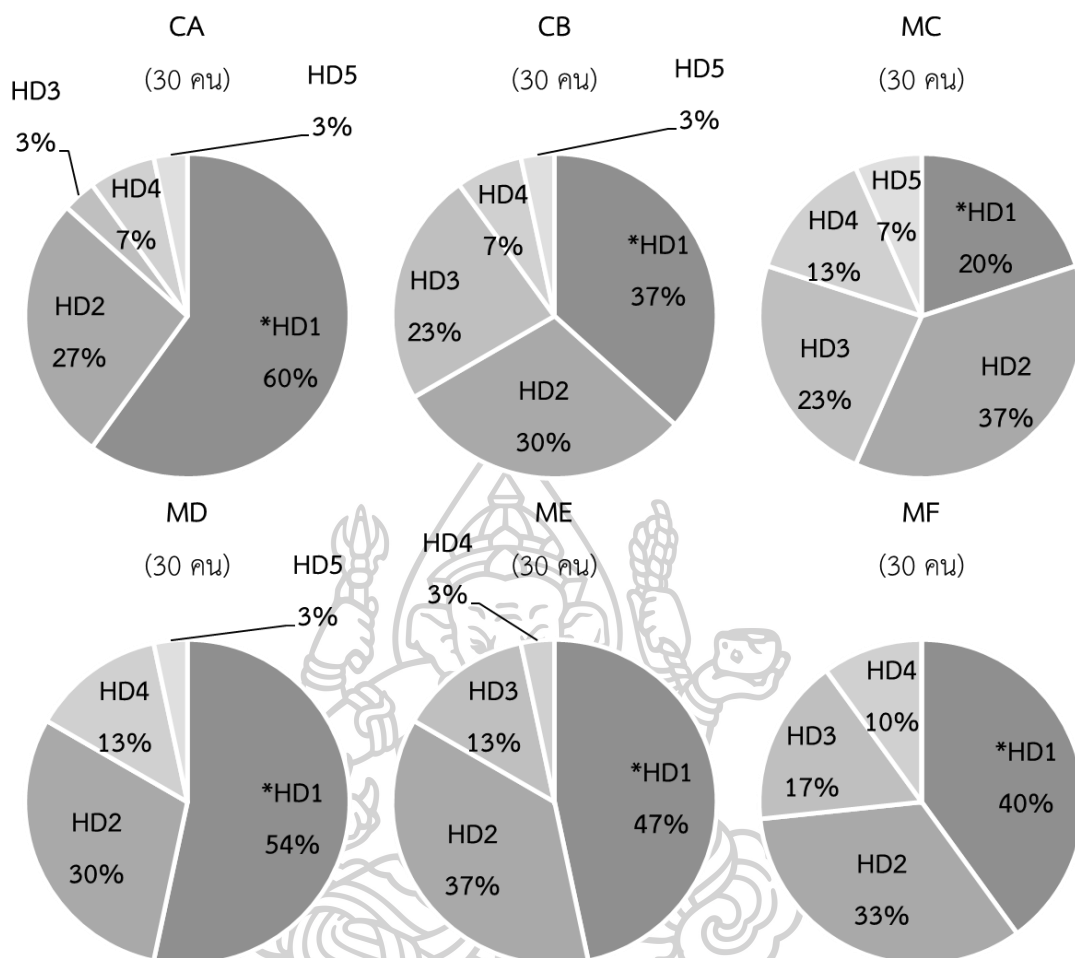
รูปแบบ	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)			รวม (%)
	เพศหญิง	เพศชาย	รวม	
*HD1 [33345]	33	44	77	43
HD2 [43334]	43	15	58	32
HD3 [44455]	10	14	24	13
HD4 [33333]	4	12	16	9
HD5 [34455]	0	5	5	3
รวม	90	90	180	100

ภาพที่ 8.9 สัดส่วนการปรากฏรูปแบบบรรณยุกต์ตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิงและเพศชาย ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

ตารางที่ 8.10 ความถี่ในการปรากฏรูปแบบบรรณยุกต์ตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 6 กลุ่มพื้นที่ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

รูปแปร	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)							รวม (%)
	CA	CB	MC	MD	ME	MF	รวม	
*HD1 [33345]	18	11	6	16	14	12	77	43
HD2 [43334]	8	9	11	9	11	10	58	32
HD3 [44455]	1	7	7	0	4	5	24	13
HD4 [33333]	2	2	4	4	1	3	16	9
HD5 [34455]	1	1	2	1	0	0	5	3
รวม	30	30	30	30	30	30	180	100

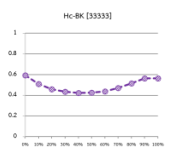
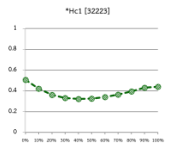
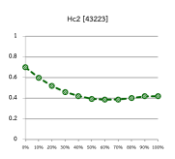
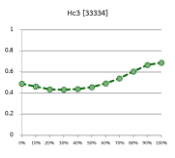
ภาพที่ 8.10 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 6 กลุ่มพื้นที่
ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

3. สัมผัสและการแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

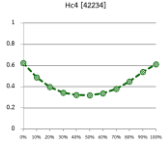

3.1 สัมผัสของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ผลการวิเคราะห์สัมพันธภาพของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็นของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม จำนวน 10 คน ซึ่งเป็นตัวแทนเสียงวรรณยุกต์ตรีของภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ จำนวน 1 รูป และสัมพันธภาพของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็นของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน จำนวน 180 คน มีรูปแปรของหน่วยเสียงจำนวน 5 รูปแปร ซึ่งมีสัมพันธภาพและความถี่ในการปรากฏรูปแปร ดังนี้ (ตารางที่ 8.11-12 และภาพที่ 8.11-8.12)

ตารางที่ 8.11 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม และผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน

สัทลักษณะของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	
<p>Hc-BK [33333]</p> 	<p>วรรณยุกต์ตรีในภาษาถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม (Hc-BK) เป็นเสียงกลางระดับ [33333] มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 3 แล้วเลื่อนเสียงลงเล็กน้อย มีระดับเสียงต่ำสุดที่ระยะเวลา 50% แล้วค่อย ๆ เลื่อนสูงขึ้นเล็กน้อยในช่วงท้าย ตลอดระยะเวลาในการออกเสียงระดับเสียงยังคงอยู่ในระดับ 3</p>
<p>*Hc1 [32223]</p> 	<p>รูปแปร Hc1 เป็นเสียงกลาง-ตก-ระดับ-ขึ้น [32223] มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 3 แล้วเลื่อนเสียงลงมาที่ระดับ 2 และคงระดับนี้ตลอดระยะเวลา 20-80% จากนั้นจึงค่อย ๆ เลื่อนสูงขึ้นกลับมาที่ระดับ 3 ในช่วงระยะเวลาที่ 90-100% โดยตลอดระยะเวลาในการออกเสียงระดับเสียงยังคงอยู่ในระดับ 3 รูปแปรนี้มีสัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์ตรีในคำพูดต่อเนื่อง-พยางค์เป็นของกลุ่มควบคุม (Hc-BK [33333]) มากที่สุด จากผู้บอกภาษาจำนวนทั้งสิ้น 60 คน รูปแปรเสียงวรรณยุกต์ตรีนี้พบในการออกเสียงของผู้บอกภาษามากที่สุด จำนวน 18 คน คิดเป็น 30% ดังนั้น จึงกำหนดให้ Hc1 [32223] เป็น “รูปแปรหลัก” ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ตรี ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น</p>
<p>Hc2 [43223]</p> 	<p>รูปแปร Hc2 เป็นเสียงค่อนข้างสูง-ตก-ระดับ [43223] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 4 แล้วค่อย ๆ ลดระดับเสียงลงอย่างต่อเนื่องที่ระดับ 3 ที่ระยะเวลา 25% แล้วเลื่อนระดับเสียงลงมากที่ระดับ 2 และคงระดับนี้ไว้ตลอดระยะเวลา 50-80% จากนั้นจึงค่อย ๆ เลื่อนระดับเสียงสูงขึ้นเล็กน้อยจนมีจุดสิ้นสุดของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 พบการออกเสียงด้วยรูปแปรนี้มากเป็นลำดับที่สอง จากผู้บอกภาษาจำนวน 60 คน พบจำนวน 14 คน คิดเป็น 23%</p>
<p>Hc3 [33334]</p> 	<p>รูปแปร Hc3 เป็นเสียงกลางระดับ-ขึ้น [33334] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 3 แล้วเลื่อนสูงขึ้นเล็กน้อยแต่ยังคงระดับนี้ตลอดระยะเวลาที่ 0-75% จึงเลื่อนระดับเสียงขึ้นจนมีระดับเสียงสูงสุดที่ระดับ 4 ณ จุดสิ้นสุดเสียง เป็นรูปแปรที่พบมากเป็นอันดับสาม โดยมีผู้บอกภาษาที่ออกเสียงด้วยรูปแปรนี้จำนวน 11 คน คิดเป็น 18%</p>

ตารางที่ 8.11 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม และผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน

<p>Hc4 [42234]</p> 	<p>รูปแปร Hc4 เป็นเสียงค่อนข้างสูง-ตก-ขึ้น [42234] รูปแปรนี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 4 แล้วค่อย ๆ เลื่อนต่ำลงมาที่ระดับ 2 และคงระดับนี้ไว้ตลอดช่วงระยะเวลา 20-70% แล้วค่อย ๆ เลื่อนสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจนมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 4 เป็นรูปแปรที่พบในการออกเสียงของผู้บอกภาษาจำนวน 10 คน คิดเป็น 17%</p>
<p>Hc5 [32333^h]</p> 	<p>รูปแปร Hc5 เป็นเสียงกลาง-ตก-ขึ้น-โค้งตก (hook) [32333^h] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 แล้วค่อย ๆ เลื่อนต่ำลงจนมีระดับเสียงที่ระดับ 2 ในช่วงระยะเวลาที่ 20-40% แล้วค่อย ๆ เลื่อนสูงขึ้นกลับมาที่ระดับ 3 โดยในช่วงระยะเวลาที่ 90% นั้น มีระดับเสียงสูงสุดที่ระดับ 4 แต่มีการโค้งตก (hook) ในช่วงท้ายที่ระยะเวลา 90-100% จนมีระดับเสียง ณ จุดสิ้นสุดที่ระดับ 3 จากผู้บอกภาษาจำนวน 60 คน พบการออกเสียงโดยใช้รูปแปรนี้น้อยที่สุด จำนวน 7 คน คิดเป็น 12%</p>

3.2 การแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ผลการศึกษาการแปรของวรรณยุกต์ตรีภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนตามตัวแปรอายุ เพศ และถิ่นที่อยู่ ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น มีรายละเอียดดังนี้

3.2.1 การแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ตามตัวแปรอายุ

เมื่อพิจารณาการแปรของวรรณยุกต์ตรีของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็นทั้ง 5 รูปแปร ตามกลุ่มอายุของผู้บอกภาษา 3 รุ่นอายุ ได้แก่ รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป รุ่นอายุ 30-55 ปี และรุ่นอายุ 15-25 ปี จำนวนผู้บอกภาษารุ่นอายุละ 20 คน พบว่ามีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตามตัวแปรอายุ ดังนี้ (ตารางที่ 8.10 และภาพที่ 8.13)

1. รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป พบรูปแปรทั้ง 4 รูปแปร โดยพบรูปแปร Hc3 [33334] มากที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็น 40% รองลงมาคือรูปแปรหลัก *Hc1 [32223] จำนวน 5 คน คิดเป็น 25% รูปแปร Hc4 [42234] จำนวน 4 คน รูปแปร Hc5 [32333^h] และรูปแปร Hc2 [43223] จำนวน 2 คน และ 1 คน ตามลำดับ

2. รุ่นอายุ 30-55 ปี พบการใช้รูปแปรทั้ง 5 รูปแปร แต่พบว่ามีกระจายความถี่ในการใช้รูปแปรของผู้บอกภาษาค่อนข้างใกล้เคียงกันที่ 15%-25% ในทุกรูปแปร โดยพบรูปแปรหลัก *Hc1 [32223] และ Hc5 [32333^h] จำนวนมากที่สุดรูปแปรละ 5 คน คิดเป็น 25% รูปแปร Hc4 [42234] จำนวน 4 คน ส่วนรูปแปรที่พบน้อยที่สุดคือรูปแปร Hc2 [43223] และ Hc3 [33334] จำนวนรูปแปรละ 3 คน

3. รุ่นอายุ 15-25 ปี พบเพียง 3 รูปแปร โดยพบรูปแปร Hc2 [43223] มากที่สุด มีผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรนี้จำนวน 10 คน คิดเป็น 50% รองลงมาคือรูปแปรหลัก *Hc1 [32223] จำนวน 8 คน คิดเป็น 40% และพบการใช้รูปแปร Hc4 [42234] จำนวน 2 คน

3.2.2 การแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ตามตัวแปรเพศ

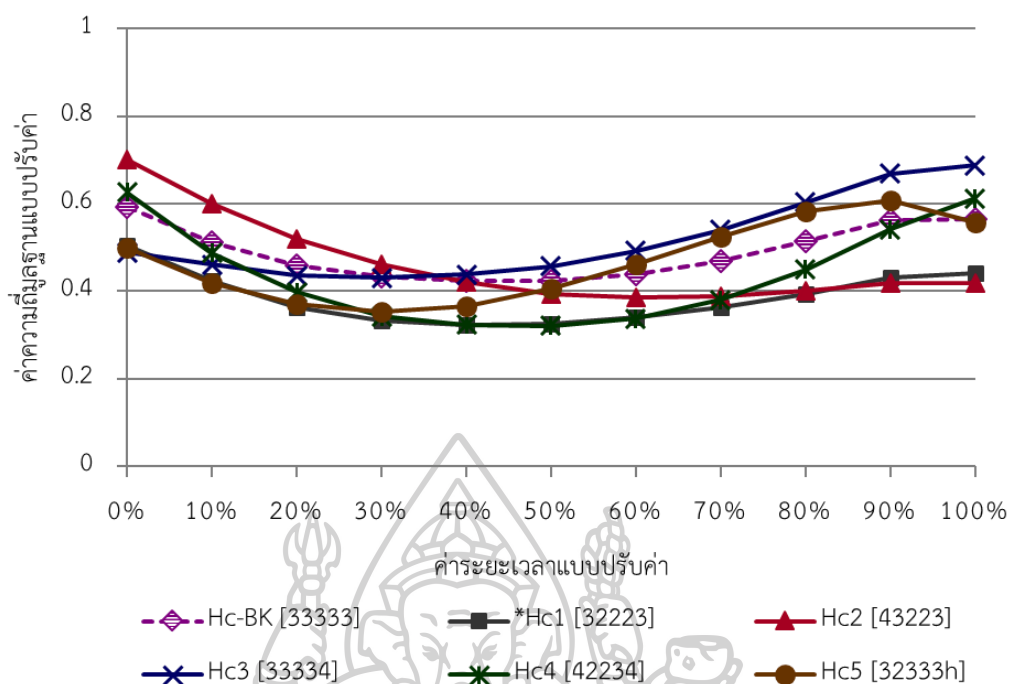
วรรณยุกต์ตรีของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ทั้ง 5 รูปแปร มีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตามตัวแปรเพศ ดังนี้ (ตารางที่ 8.11 และภาพที่ 8.14)

1. เพศหญิง จากผู้บอกภาษาเพศหญิงจำนวน 30 คน พบรูปแปรทั้ง 5 รูปแปร โดยพบรูปแปร Hc2 [43223] และ Hc4 [42234] มากที่สุด จำนวนรูปแปรละ 8 คน คิดเป็น 27% รองลงมาคือรูปแปรหลัก *Hc1 [32223] และรูปแปร Hc3 [33334] จำนวนรูปแปรละ 5 คน และรูปแปร Hc5 [32333^h] จำนวน 4 คน

2. เพศชาย จากผู้บอกภาษาเพศชาย 30 คน พบรูปแปรทั้ง 5 รูปแปร โดยพบรูปแปรหลัก *Hc1 [32223] มากที่สุด มีผู้บอกภาษาเพศชายออกเสียงด้วยรูปแปรนี้จำนวน 13 คน คิดเป็น 43% รองลงมาเป็นรูปแปร Hc2 [43223] และรูปแปร Hc3 [33334] จำนวนรูปแปรละ 6 คน คิดเป็น 20% รูปแปร Hc4 [42234] และ Hc5 [32333^h] จำนวน 2 คน และ 3 คน ตามลำดับ

3.2.3 การแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ตามตัวแปรถิ่นที่อยู่

การแปรของวรรณยุกต์ตรีของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็นตามถิ่นที่อยู่ของผู้บอกภาษากลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนไม่ติดเขตปกครองของจังหวัดอื่น (CA) และกลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนที่เป็นที่ตั้งของเมืองโบราณกำแพงแสน (CB) จำนวนพื้นที่ละ 30 คน พบว่ามีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ทั้ง 5 รูปแปร ผู้บอกภาษาของทั้ง 2 พื้นที่มีแนวโน้มการเลือกใช้รูปแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็นในทิศทางเดียวกัน คือมีการเลือกใช้ รูปแปรหลัก *Hc1 [32223] มากที่สุดทั้ง 2 พื้นที่ โดยมีจำนวนผู้บอกภาษาใกล้เคียงกัน กลุ่ม CA พบจำนวน 8 คน คิดเป็น 26% และกลุ่ม CB พบจำนวน 10 คน คิดเป็น 33% ส่วนรูปแปรอื่น ๆ พบว่ามีความถี่ในการปรากฏที่ไม่แตกต่างกันมากนักเช่นกัน มีเพียงรูปแปร HD5 [32333^h] เท่านั้นที่ปรากฏการใช้ในกลุ่มพื้นที่ CB น้อยมาก พบจำนวนเพียง 2 คน คิดเป็น 7% (ตารางที่ 8.15 และภาพที่ 8.15)

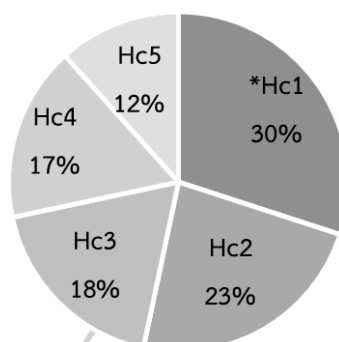
ภาพที่ 8.11 การเปรียบเทียบสัทธิลักษณ์ของรูปแบบวรรณยุกต์ตรีของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนกับกลุ่มควบคุม ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ตารางที่ 8.12 ความถี่ในการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์ตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

รูปแบบ	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)	รวม (%)
*Hc1 [32223]	18	30
Hc2 [43223]	14	23
Hc3 [33334]	11	18
Hc4 [42234]	10	17
Hc5 [32333 ^h]	7	12
รวม	60	100

ว.ตรี ต่อเนื่อง-พยางค์เป็น

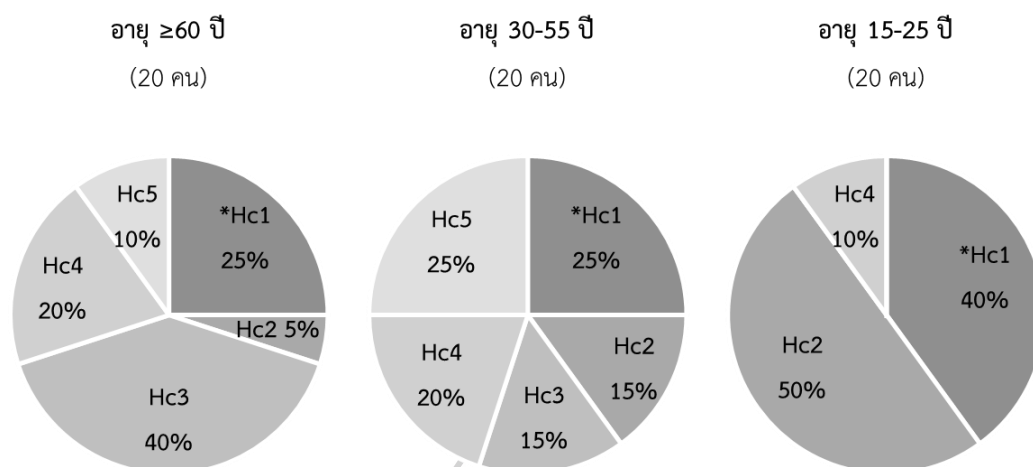
(60 คน)

ภาพที่ 8.12 สัดส่วนปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ตารางที่ 8.13 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

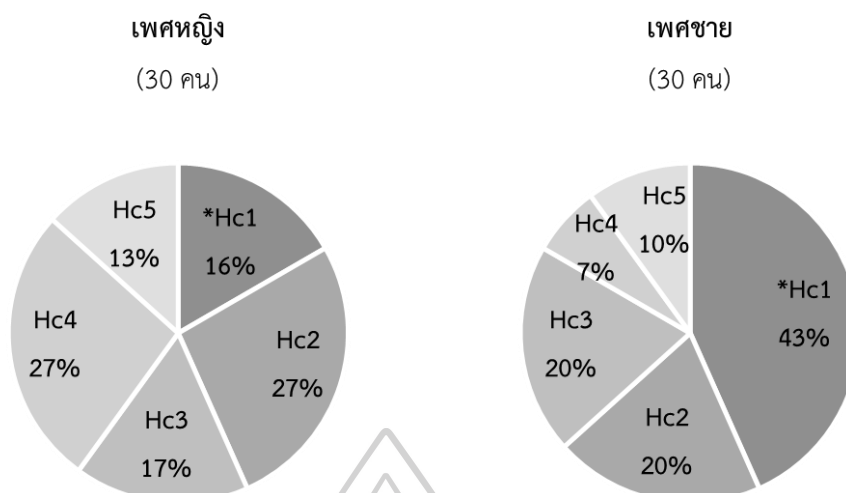
รูปแปร	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)				รวม (%)
	≥60 ปี	30-55 ปี	15-25 ปี	รวม	
*Hc1 [32223]	5	5	8	18	30
Hc2 [43223]	1	3	10	14	23
Hc3 [33334]	8	3	0	11	18
Hc4 [42234]	4	4	2	10	17
Hc5 [32333 ^h]	2	5	0	7	12
รวม	20	20	20	60	100

ภาพที่ 8.13 สัดส่วนการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์ตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ
ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ตารางที่ 8.14 ความถี่ในการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์ตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิง
และเพศชาย ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

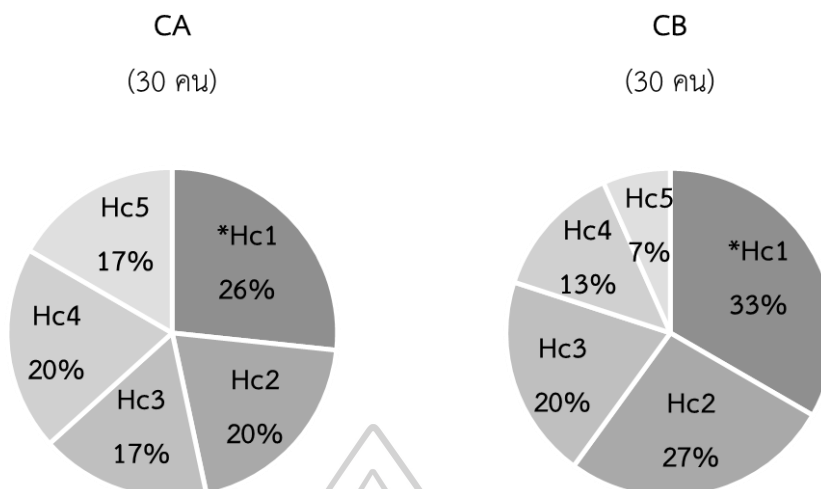
รูปแบบ	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)			รวม (%)
	เพศหญิง	เพศชาย	รวม	
*Hc1 [32223]	5	13	18	30
Hc2 [43223]	8	6	14	23
Hc3 [33334]	5	6	11	18
Hc4 [42234]	8	2	10	17
Hc5 [32333 ^h]	4	3	7	12
รวม	30	30	60	100

ภาพที่ 8.14 สัดส่วนการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์ตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิงและเพศชาย ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ตารางที่ 8.15 ความถี่ในการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์ตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนทั้ง 2 กลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

รูปแบบ	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)			รวม (%)
	CA	CB	รวม	
*Hc1 [32223]	8	10	18	30
Hc2 [43223]	6	8	14	23
Hc3 [33334]	5	6	11	18
Hc4 [42234]	6	4	10	17
Hc5 [32333 ^h]	5	2	7	12
รวม	30	30	60	100

ภาพที่ 8.15 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวมยুক্তตรีของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 2 กลุ่มพื้นที่
ใจกลางอำเภอกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

4. สรุปและอภิปรายผลสัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์ตรี

4.1 สรุปและอภิปรายผลสัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

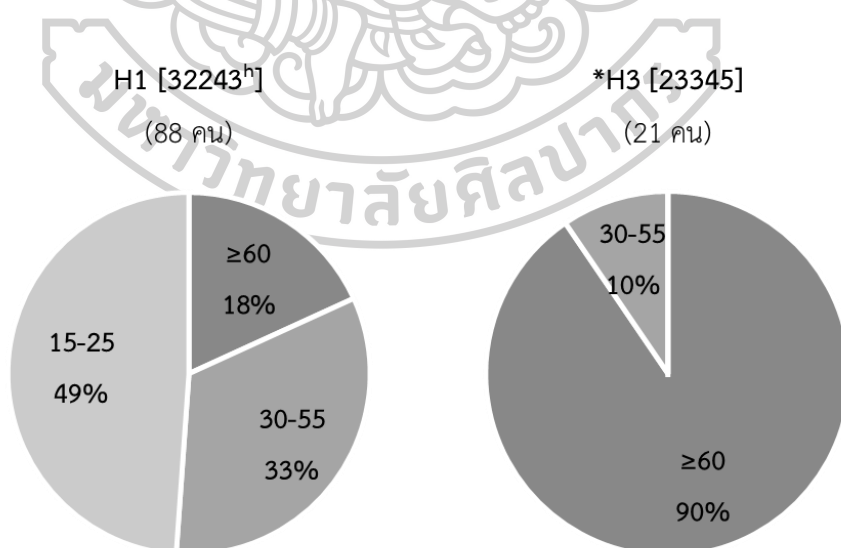
เมื่อพิจารณารูปแปรรวมยুক্তตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นตามตัวแปรอายุ จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาเกือบทุกรุ่นอายุมีการใช้รูปแปรรวมยুক্তตรีหลัก H1 [32243^h] มากที่สุด และมีสัดส่วนที่ชัดเจนมากในผู้บอกภาษากลุ่มรุ่นอายุ 15-25 ปี ยกเว้นในผู้บอกภาษารุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป ที่มีสัดส่วนการออกเสียงวรรณยุกต์ตรีโดยใช้รูปแปรรวมยুক্তตรีหลัก H2 [22344^h] มากกว่ารูปแปรรวมยুক্তตรีหลัก H1 [32243^h] โดยมีจำนวนผู้บอกภาษาที่เลือกใช้รูปแปรรวมยুক্তตรี H2 [22344^h] นี้ 23 คน คิดเป็น 38% ซึ่งเป็นจำนวนเท่ากับที่พบในผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปี แต่สำหรับผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี มีการใช้รูปแปรรวมยুক্তตรีนี้เพียง 6 คนหรือคิดเป็น 10% เท่านั้น ส่วนรูปแปรรวมยুক্তตรี *H3 [23345] ซึ่งมีสัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์ตรีของกลุ่มควบคุมมากกว่ารูปแปรรวมยুক্তตรีอื่น ๆ นั้น พบว่ามีเพียงผู้บอกภาษารุ่นอายุมากกว่า 60 ปี เลือกใช้รูปแปรรวมยুক্তตรีนี้มากถึง 32% และพบผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปี เพียง 2 คนเท่านั้น แต่ไม่ปรากฏการใช้รูปแปรรวมยুক্তตรี *H3 [23345] นี้ ในการออกเสียงของผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี

ด้านตัวแปรเพศพบว่า มีผลต่อการเลือกใช้รูปแปรรวมยুক্তตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นเช่นกัน โดยผู้บอกภาษาเพศหญิงใช้รูปแปรรวมยুক্তตรีหลัก H1 [32243^h] มากกว่าผู้บอกภาษาเพศชายอย่างชัดเจน ซึ่งตรงกันข้ามกับการใช้รูปแปรรวมยুক্তตรีหลัก H2 [22344^h] ที่ผู้บอกภาษาเพศชายออกเสียงวรรณยุกต์ตรีโดยใช้รูปแปรรวมยুক্তตรีนี้มากกว่าเพศหญิง อย่างไรก็ตามจะเห็นได้ว่าทั้งรูปแปรรวมยুক্তตรีหลัก H1 [32243^h] และ H2 [22344^h] เป็นรูปแปรรวมยুক্তตรีที่มีสัทลักษณะการโค้งตกของระดับเสียงในช่วง 80-100% ของเสียงวรรณยุกต์หรือ “hook” เหมือนกัน โดยเมื่อรวมจำนวนผู้บอกภาษาที่ใช้ทั้งสองรูปแปรรวมยুক্তตรีนี้ พบว่าเป็นจำนวนเกือบ

80% ของผู้บอกภาษาทั้งหมด ในขณะที่รูปแปร *H3 [23345] ซึ่งมีสัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์ตรีของกลุ่มควบคุม ผู้บอกภาษาทั้งเพศหญิงและเพศชายเลือกรูปแปรนี้เพียง 10-13% เท่านั้น

ส่วนตัวแปรพื้นที่หรือถิ่นที่อยู่ของผู้บอกภาษา พบว่าทุกกลุ่มพื้นที่ที่มีการปรากฏใช้รูปแปรหลัก H1 [32243^h] มากที่สุด รองลงมาคือรูปแปร H2 [22344^h] ซึ่งทั้งสองรูปแปรดังกล่าวมีสัทลักษณะการโค้งตกในตอนท้ายเสียง ส่วนรูปแปร *H3 [23345] ซึ่งมีสัทลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มควบคุมนั้น ปรากฏในทุกกลุ่มพื้นที่แต่มีความถี่ในการใช้ไม่มากนัก โดยพบว่ากลุ่มพื้นที่ชายขอบ MD และ ME พบความถี่การใช้รูปแปร H3 [23345] เพียง 7% ส่วน MF พบน้อยที่สุดคือ 3% เท่านั้น

เมื่อพิจารณาเฉพาะรูปแปรหลักและรูปแปรที่มีสัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นของกลุ่มควบคุม (ภาพที่ 8.16) พบว่าอายุมีผลต่อความถี่ในการเลือกรูปแปรหลัก H1 [32243^h] ดังจะเห็นได้ว่ารูปแปรนี้พบในผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี มากที่สุด (49%) รองลงมาคือรุ่นอายุ 30-55 ปี (33%) และพบน้อยที่สุดในผู้บอกภาษารุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป (18%) กล่าวได้ว่าผู้บอกภาษายิ่งอายุเพิ่มมากขึ้นจะการออกเสียงด้วยรูปแปรนี้น้อยลงเป็นลำดับ นอกจากนี้จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาวัยผู้ใหญ่ทั้งรุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไปและรุ่นอายุ 30-55 ปี เท่านั้น ที่ออกเสียงวรรณยุกต์ตรีด้วยรูปแปร H3 [23345] ซึ่งมีสัทลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มควบคุม โดยเฉพาะรุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไปมีสัดส่วนการใช้รูปแปรนี้มากถึง 90% ส่วนที่เหลืออีก 10% เป็นสัดส่วนของผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปี ซึ่งอาจทำนายแนวโน้มของรูปแปร *H3 [23345] ในท้องถิ่นอำเภอกำแพงแสนได้ว่ารูปแปรนี้มีโอกาสที่จะหายไปได้ในอนาคต

ภาพที่ 8.16 สัดส่วนการใช้รูปแปรหลัก H1 [32243^h] และรูปแปร *H3 [23345] ของผู้บอกภาษาตามรุ่นอายุ

4.2 สรุปและอภิปรายผลสัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

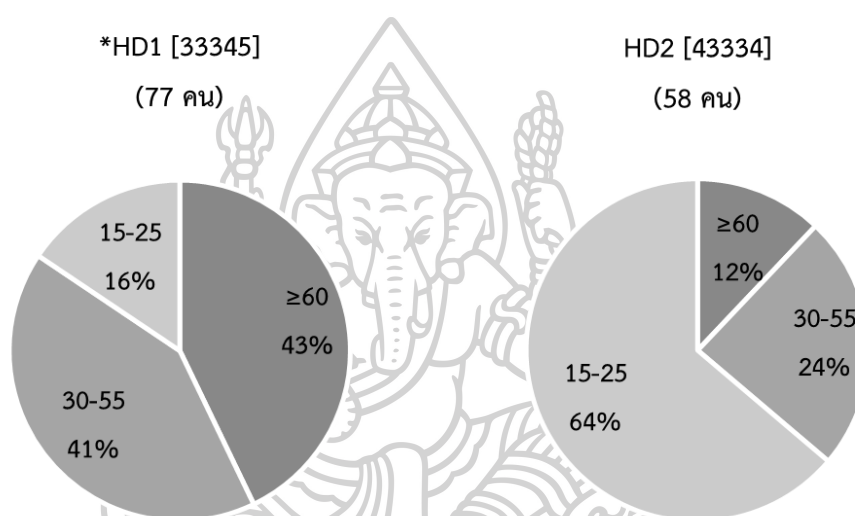
รูปแปรวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตายทั้ง 5 รูปแปร มีอัตราการใช้รูปแปรหลัก *HD1 [33345] ซึ่งมีสัทลักษณะทิศทางการขึ้น-ตกของเสียงใกล้เคียงกับวรรณยุกต์ตรีของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุมมากกว่ารูปแปรอื่น ๆ เป็นจำนวนมากที่สุดในผู้บอกภาษาวัยผู้ใหญ่ทั้งรุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป และรุ่นอายุ 30-55 ปี มีเพียงผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี เท่านั้นที่มีสัดส่วนในการเลือกใช้รูปแปร HD2 [43334] มากถึง 37 คน คิดเป็น 62% นอกจากนี้ยังพบว่ารูปแปร HD3 [44455] มีการปรากฏใช้เฉพาะผู้บอกภาษาวัยผู้ใหญ่ทั้งสองรุ่นอายุเท่านั้น พบในผู้บอกภาษารุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไปจำนวน 14 คน (23%) และพบในผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปี จำนวน 10 คน (17%) แสดงให้เห็นว่าผู้บอกภาษารุ่นอายุน้อยมีแนวโน้มการออกเสียงวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตายที่แตกต่างกับผู้บอกภาษาวัยผู้ใหญ่ทั้งสองรุ่นอายุอย่างชัดเจน

และเมื่อพิจารณาตัวแปรเพศ ต่อการเลือกใช้รูปแปรวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาเพศชายใช้รูปแปรหลัก *HD1 [33345] ซึ่งมีสัทลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มควบคุมมากกว่ารูปแปรอื่น ๆ เป็นจำนวนมากกว่าผู้บอกภาษาเพศหญิงอย่างชัดเจน โดย 49% ของเพศชายเลือกออกเสียงด้วยรูปแปรที่คล้ายกับสำเนียงกรุงเทพฯ นี้ ในขณะที่ผู้บอกภาษาเพศหญิงเลือกออกเสียงด้วยรูปแปรนี้เพียง 37% เท่านั้น แต่เพศหญิงโดยใช้รูปแปร HD2 [43334] มากถึง 48% ในขณะที่ผู้บอกภาษาเพศชายที่ออกเสียงด้วยรูปแปรนี้เพียง 17% เท่านั้น นอกจากนี้ยังพบว่าผู้บอกภาษาเพศชายจำนวน 5 คน (6%) มีการเลือกใช้รูปแปร HD5 [34455] ในการออกเสียงวรรณยุกต์ตรี แต่ไม่พบการใช้รูปแปรดังกล่าวในผู้บอกภาษาเพศหญิง จากข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าเพศชายมีแนวโน้มการออกเสียงวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตายต่างกับเพศหญิง และมีแนวโน้มที่จะออกเสียงด้วยรูปแปรคล้ายสำเนียงภาษาล้านกรุงเทพฯ มากกว่าผู้บอกภาษาเพศหญิง

ส่วนตัวแปรถิ่นที่อยู่ เมื่อพิจารณารูปแปรวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตายแต่ละรูปแปร จะเห็นได้ว่ารูปแปรหลัก *HD1 [33345] มีการปรากฏใช้มากที่สุด และรูปแปร HD2 [43334] พบการใช้มากเป็นลำดับที่สองในทุกกลุ่มพื้นที่ ยกเว้นในกลุ่มพื้นที่ MC ที่ผู้บอกภาษาในพื้นที่นี้มีสัดส่วนการเลือกใช้รูปแปร HD2 [43334] มากที่สุด และรองลงมาคือ รูปแปร HD3 [44455] โดยสัดส่วนการใช้รูปแปรหลัก *HD1 [33345] มากเป็นลำดับที่สาม ดังนั้นในกลุ่มพื้นที่ MC จึงพบความถี่ในการออกเสียงด้วยรูปแปรที่มีสัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์ตรีของกลุ่มควบคุมน้อยกว่ากลุ่มพื้นที่อื่น ๆ

จากภาพที่ 8.17 จะเห็นได้ว่าวรรณยุกต์ตรีคำพูดเดี่ยวพยางค์ตายในภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน รูปแปรหลัก *HD1 [33345] ซึ่งมีสัทลักษณะค่อนข้างใกล้เคียงกับวรรณยุกต์ตรีคำเดี่ยวพยางค์ตายของกลุ่มควบคุมมากกว่ารูปแปรอื่น ๆ นั้น จากจำนวนผู้บอกภาษา 88 คนที่เลือกใช้รูปแปรนี้ เมื่อคำนวณเป็น 100% จะพบว่าสัดส่วนของผู้ที่เลือกใช้รูปแปรนี้มากที่สุดคือผู้บอกภาษารุ่น

อายุ 60 ปีขึ้นไป (43%) รองลงมาคือผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปี (41%) ส่วนผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี ปรากฏความถี่ในการใช้รูปแปรนี้น้อยที่สุดเพียง 16% เท่านั้น ซึ่งกล่าวได้ว่าจำนวนผู้บอกภาษาที่เลือกใช้รูปแปรนี้มีการแปรผกผันกับอายุของผู้บอกภาษา ในทางกลับกัน รูปแปร HD2 [43334] พบว่า 46% ของผู้ที่เลือกใช้รูปแปรนี้เป็นผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี รองลงมาคือผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปี (24%) ส่วนรุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป พบการใช้รูปแปรนี้เพียง 12% เท่านั้น ดังนั้นในอนาคตอาจเป็นไปได้ว่าในท้องถิ่นอำเภอกำแพงแสนจะมีผู้ออกเสียงด้วยรูปแปร *HD1 [33345] น้อยลง แต่มีการใช้รูปแปร HD2 [43334] เพิ่มมากขึ้น

ภาพที่ 8.17 สัดส่วนการใช้รูปแปรหลัก *HD1 [33345] และรูปแปร HD2 [43334] ของผู้บอกภาษาตามรุ่นอายุ

4.3 สรุปผลสัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ในภาพรวมมีอัตราการใช้รูปแปรหลัก *Hc1 [32223] มากที่สุด ซึ่งรูปแปรนี้มีสัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์ตรีในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็นของกลุ่มควบคุม Hc-BK [33333] ในแง่ของทิศทางการขึ้น-ตกของระดับเสียงและรูปร่างกราฟเมื่อเทียบกับรูปแปรย่อยอื่น ๆ แต่ในรายละเอียด (ภาพที่ 8.11) รูปแปร Hc-BK [33333] จะมีระดับเสียงสูงกว่ารูปแปร *Hc1 [32223] ทุกจุดระยะเวลา โดยอยู่ในระดับเสียง 3 ตลอดระยะเวลา 0-100% แต่เมื่อพิจารณาความถี่ในการใช้รูปแปรต่าง ๆ ตามตัวแปรอายุแล้วจะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาในรุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป มีสัดส่วนการใช้รูปแปร Hc3 [33334] มากที่สุด ส่วนรูปแปร Hc1 [32223] พบมากเป็นอันดับที่สอง ส่วนผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปี จะมีการกระจายความถี่ในการใช้รูปแปรทั้ง 5 รูปแปรในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน แต่ในรุ่นอายุ 15-25 ปี แม้จะมีความถี่ในการใช้รูปแปร Hc2 [43223] มากที่สุดถึง 50% แต่พบว่ามีสัดส่วนในการใช้รูปแปร

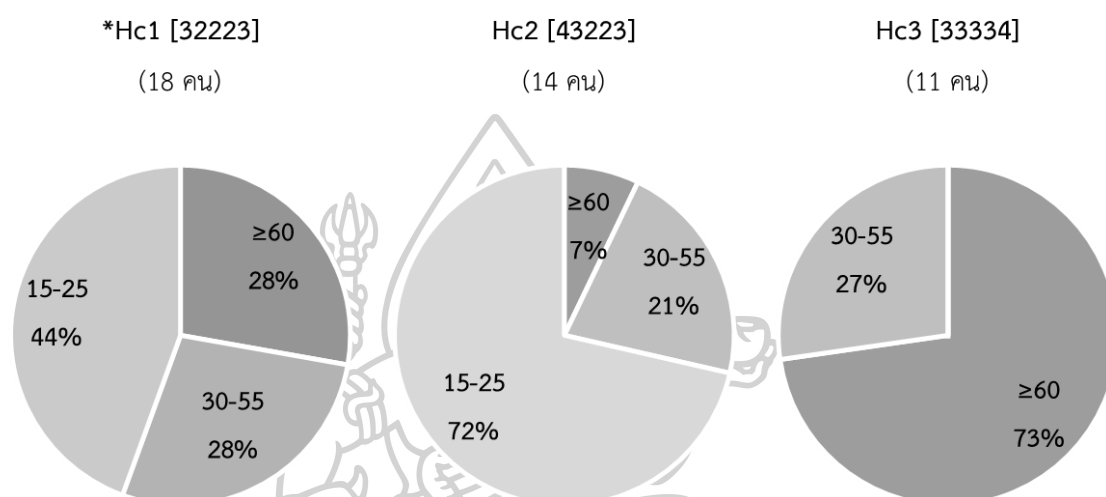
รูปแปรหลัก *Hc1 [32223] มากถึง 40% และที่น่าสนใจคือรูปแปร Hc2 [43223] ซึ่งพบเป็นจำนวนมากในรุ่นอายุน้อยนี้ กลับเป็นรูปแปรที่มีการปรากฏน้อยในผู้บอกภาษารุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป และรุ่นอายุ 30-55 ปี โดยพบเพียง 1 คน และ 3 คน ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่าผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี ไม่ปรากฏความถี่ในการใช้รูปแปร Hc3 [33334] ซึ่งเป็นรูปแปรอันดับหนึ่งของผู้บอกภาษารุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป และพบการใช้รูปแปร Hc5 [32333^h] ซึ่งเป็นรูปแบบอันดับที่สองของผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปี ดังนั้นตัวแปรอายุจึงมีผลต่อการใช้รูปแปรวรรณยุกต์ตรีในคำพูดต่อเนื่องคำเป็น และอาจกล่าวได้ว่ารูปแปร Hc3 [33334] และรูปแปร Hc5 [32333^h] มีแนวโน้มที่สูญหายไปในอนาคต เนื่องจากเป็นรูปแปรที่ไม่พบผู้พูดชาวกำแพงแสนที่เป็นคนรุ่นใหม่

ด้านตัวแปรเพศ พบว่าผู้บอกภาษาเพศชายใช้รูปแปรหลัก *Hc1 [32223] ซึ่งเป็นรูปแปรที่มีสัทลักษณะคล้ายวรรณยุกต์ตรีของกลุ่มควบคุมเป็นจำนวนมากกว่าผู้บอกภาษาเพศหญิงกว่าเท่าตัว ผู้บอกภาษาเพศชายใช้รูปแปรนี้ 43% ในขณะที่ผู้บอกภาษาเพศหญิงใช้รูปแปรนี้เพียง 16% เท่านั้น ส่วนผู้บอกภาษาเพศหญิงมีความถี่ในการออกเสียงวรรณยุกต์ตรีโดยใช้รูปแปร Hc2 [43223] และรูปแปร HC4 [42234] มากที่สุด รูปแปรละ 8 คน (27%) แต่ผู้บอกภาษาเพศชายที่ออกเสียงด้วยรูปแปรทั้งสองนี้มีจำนวน 6 คน และ 2 คน ตามลำดับ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิงกับเพศชายมีการใช้รูปแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็นที่แตกต่างกันค่อนข้างชัดเจน โดยเพศชายมีแนวโน้มการออกเสียงด้วยรูปแปรคล้ายสำเนียงถิ่นกรุงเทพฯ มากกว่าเพศหญิง

ส่วนถิ่นที่อยู่ของผู้บอกภาษากลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสน ทั้งกลุ่มพื้นที่ CA และ CB นั้น ผู้บอกภาษาของทั้งสองพื้นที่มีแนวโน้มการเลือกใช้รูปแปรของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็นไปในทิศทางเดียวกันและมีสัดส่วนการปรากฏที่ต่างกันเพียงเล็กน้อย พบการใช้รูปแปรหลัก *Hc1 [32223] มากที่สุด โดยปรากฏในกลุ่ม CA มากกว่าที่พบในกลุ่ม CB จำนวน 8 คน และ 10 คน ตามลำดับ ในทางกลับกันรูปแปร Hc2 [43223] มีสัดส่วนการใช้ในกลุ่ม CA น้อยกว่าที่พบในกลุ่ม CB จำนวน 6 คน และ 8 คน ตามลำดับ ส่วนรูปแปร HD5 [32333^h] เป็นรูปแปรที่มีสัดส่วนในการปรากฏน้อยมากในกลุ่มพื้นที่ CB โดยพบเพียง 2 คน (7%) เท่านั้น

เมื่อพิจารณาเฉพาะรูปแปรที่มีความถี่ในการใช้สูงสุด 3 รูปแปร ได้แก่ รูปแปรหลัก *Hc1 [32223] รูปแปร Hc2 [43223] และรูปแปร Hc3 [33334] (ภาพที่ 8.18) รูปแปรหลัก *Hc1 [32223] เมื่อคิดจำนวนผู้ที่เลือกรูปแปรนี้เป็น 100% พบว่าผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปีมีสัดส่วนการใช้รูปแปรนี้ 44% ซึ่งมากกว่าผู้บอกภาษารุ่นอายุอื่น ๆ ส่วนรุ่นอายุ 30-55 ปี และรุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไปมีสัดส่วนการใช้รูปแปรหลัก *Hc1 [32223] เป็นจำนวนเท่ากันรุ่นอายุละ 28% นอกจากนี้ผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปียังมีความถี่ของการใช้รูปแปร Hc2 [43223] มากที่สุดเช่นกัน โดยพบมากถึง 72% และพบในผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปี 21% ส่วนผู้บอกภาษารุ่นอายุ 60 ปี ขึ้นไป พบเพียง

7% แสดงให้เห็นว่ารูปแปรหลัก *Hc1 [32223] และรูปแปร Hc2 [43223] มีแนวโน้มที่จะมีการเลือกใช้เพิ่มมากขึ้นในอนาคต ซึ่งตรงกันข้ามกับรูปแปร Hc3 [33334] ที่มีโอกาสจะสูญหายไปเนื่องจากเป็นรูปแปรที่พบมากเฉพาะผู้บอกรุ่นอายุมากกว่า 60 ปี (73%) และพบน้อยลงในรุ่นอายุ 30-55 (27%) แต่ไม่ปรากฏการใช้ในผู้บอกรุ่นอายุ 15-25 ปี ซึ่งนับได้ว่าเป็นคนรุ่นใหม่ของท้องถิ่นอำเภอกำแพงแสน

ภาพที่ 8.18 สัดส่วนการใช้รูปแปรหลัก *Hc1 [32223] รูปแปร Hc2 [43223] และรูปแปร Hc3 [33334] ของผู้บอกรุ่นอายุตามรุ่นอายุ

5. เปรียบเทียบสัญลักษณ์รูปแปรหลักของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวกับคำพูดต่อเนื่อง

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบสัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ตรีของกลุ่มควบคุม (ตารางที่ 8.16-8.17 และภาพที่ 8.19) พบว่าวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น H-BK [32344] และพยางค์ตาย HD-BK [33344] มีจุดเริ่มต้นของเสียงในระดับที่ใกล้เคียงกันคือ 0.53 และ 0.58 ตามลำดับ แต่พยางค์เป็นมีการตกของระดับเสียงลงมาที่ระดับ 2 ก่อนจะเลื่อนสูงขึ้น ส่วนพยางค์ตายมีระดับเสียงคงระดับแล้วเลื่อนสูงขึ้นในตอนท้าย ในภาพรวมพยางค์เป็นมีระดับเสียงต่ำกว่าพยางค์ตาย โดยพยางค์เป็นมีระดับเสียงสูงสุดอยู่ที่ 0.75 ระดับเสียงต่ำสุดอยู่ที่ 0.38 และมีพิสัยระดับเสียงที่ 0.37 ส่วนพยางค์ตายมีระดับเสียงสูงสุดอยู่ที่ 0.81 ระดับเสียงต่ำสุดอยู่ที่ 0.54 และมีพิสัยระดับเสียงอยู่ที่ 0.26 จะเห็นได้ว่าพยางค์เป็น H-BK มีพิสัยระดับเสียงกว้างกว่าในพยางค์ตาย HD-BK

ส่วนผลการเปรียบเทียบสัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น H-BK [32344] กับวรรณยุกต์ตรีในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น Hc-BK [33333] พบว่าพยางค์เป็นมีจุดเริ่มต้นที่ 0.53 และมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ 0.75 ส่วนคำต่อเนื่องมีจุดเริ่มต้นของพยางค์สูงกว่าเล็กน้อย คือ

0.59 แต่มีจุดสิ้นสุดของระดับเสียงต่ำกว่า คือ 0.56 เมื่อพิจารณาทิศทางและรูปร่างของระดับเสียงจะเห็นได้ว่าในคำพูดต่อเนื่องมีลักษณะเป็นเสียงกลางระดับส่วนในคำพูดเดี่ยวเป็นเสียงกลาง-ตก-ขึ้น-ค่อนข้างสูงระดับ โดยในคำต่อเนื่องมีระดับเสียงสูงสุดที่ 0.59 ระดับเสียงต่ำสุดอยู่ที่ 0.42 และมีพิสัยระดับเสียงเพียง 0.17 จะเห็นได้ว่าคำพูดต่อเนื่อง Hc-BK มีพิสัยระดับเสียงแคบกว่าในคำพูดเดี่ยว H-BK

ส่วนผลการเปรียบเทียบสัทลักษณะของรูปแปรที่มีความถี่ในการปรากฏสูงที่สุด (รูปแปรหลัก) ของวรรณยุกต์ตรีของผู้บอกภาษาถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวทั้งโครงสร้างพยางค์ตาย พยางค์เป็น และในคำพูดต่อเนื่อง (ตารางที่ 8.18-8.19 และภาพที่ 8.20) พบว่ารูปแปรหลักวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น H1 [32243^h] มีสัทลักษณะแตกต่างกับรูปแปรหลักวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย HD1 [33345] อย่างชัดเจน กล่าวคือในพยางค์เป็นมีระดับเสียงต่ำกว่าพยางค์ตาย โดยมีระดับเสียงสูงสุดอยู่ที่ 0.74 ระดับเสียงต่ำสุดอยู่ที่ 0.30 และมีพิสัยระดับเสียงที่ 0.43 ส่วนพยางค์ตายมีระดับเสียงสูงสุดที่ 0.85 ระดับเสียงต่ำสุดที่ 0.43 และมีพิสัยระดับเสียงที่ 0.43 ถึงแม้พิสัยระดับเสียงของพยางค์เป็นจะใกล้เคียงกับพยางค์ตายก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาจากทิศทางการตก-ขึ้นและรูปร่างของระดับเสียง จะเห็นได้ว่ากราฟเส้นแสดงระดับเสียงของพยางค์เป็น HD1 [32243^h] มีรูปร่างคล้ายอักษร S แบบตะแคง ส่วนกราฟเส้นของพยางค์ตาย HD1 [33345] มีรูปร่างคล้ายเครื่องหมายทับ “/”

ส่วนสัทลักษณะของรูปแปรหลักวรรณยุกต์ตรีในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น Hc1 [32223] เป็นเสียงกลาง-ตก-ระดับ-ขึ้น นั้น มีระดับเสียงสูงสุดอยู่ที่ 0.51 ระดับเสียงต่ำสุดที่ 0.32 และมีพิสัยระดับเสียงอยู่ที่ 0.18 เมื่อเปรียบเทียบกับรูปแปรหลักวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น H1 [32243^h] พบว่ามีสัทลักษณะแตกต่างกันมากทั้งในแง่ทิศทางการขึ้น-ตก ความลาดชันของระดับเสียงดังจะเห็นได้จากพิสัยระดับเสียงของรูปแปรหลักในคำพูดต่อเนื่อง Hc1 น้อยกว่าพิสัยระดับเสียงของรูปแปรหลักในคำพูดเดี่ยว H1 อย่างชัดเจน

ตารางที่ 8.16 ค่าความถี่มูลฐานแบบปรับค่า 11 จุด ของวรรณยุกต์ตรีของกลุ่มควบคุม ในคำพูดเดี่ยว พยางค์เป็น คำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย และคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

	0%	10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
H-BK [32344]	0.53	0.42	0.39	0.38	0.38	0.41	0.45	0.53	0.63	0.72	0.75
HD-BK [33344]	0.58	0.56	0.54	0.55	0.56	0.59	0.64	0.69	0.75	0.79	0.81
Hc-BK [33333]	0.59	0.51	0.46	0.43	0.42	0.42	0.44	0.47	0.51	0.56	0.56

ตารางที่ 8.17 พิสัยระดับเสียงของวรรณยุกต์ตรีของกลุ่มควบคุม ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย และคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

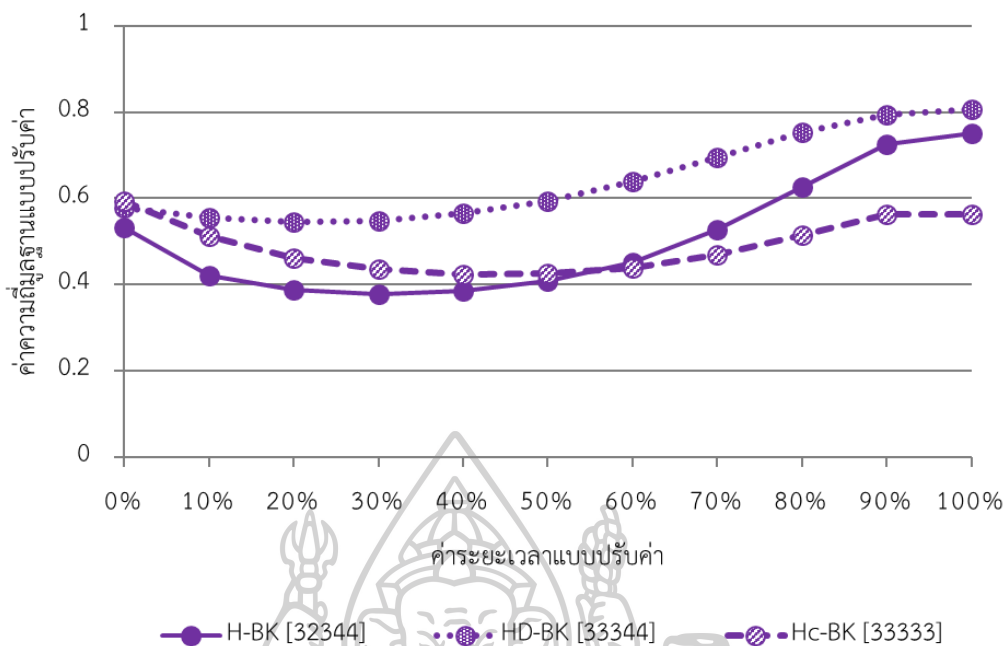
ค่า F_0 แบบปรับค่า	สูงสุด	ต่ำสุด	พิสัย
H-BK [32344]	0.75	0.38	0.37
HD-BK [33344]	0.81	0.54	0.26
Hc-BK [33333]	0.59	0.42	0.17

ตารางที่ 8.18 ค่าความถี่มูลฐานแบบปรับค่า 11 จุด ของรูปแปรหลักวรรณยุกต์ตรีของผู้บอกภาษาถิ่น กำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย และคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

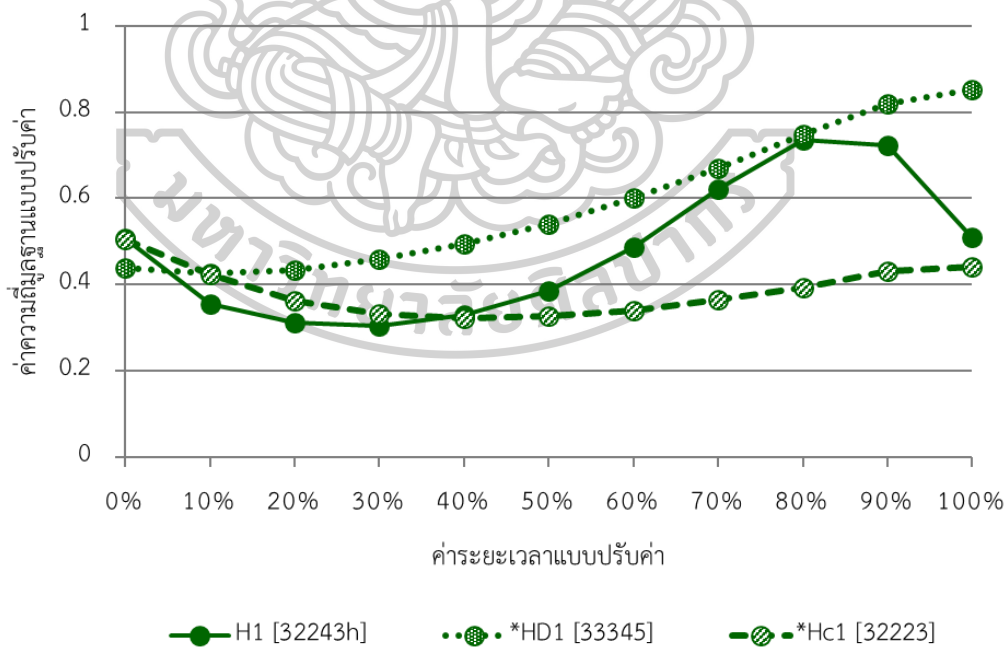
	0%	10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
H1 [32243 ^h]	0.51	0.35	0.31	0.30	0.33	0.39	0.49	0.62	0.74	0.72	0.51
*HD1 [33345]	0.44	0.43	0.43	0.46	0.49	0.54	0.60	0.67	0.75	0.82	0.85
*Hc1 [32223]	0.51	0.42	0.36	0.33	0.32	0.33	0.34	0.36	0.39	0.43	0.44

ตารางที่ 8.19 พิสัยระดับเสียงของรูปแปรหลักวรรณยุกต์ตรีของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย และคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ค่า F_0 แบบปรับค่า	สูงสุด	ต่ำสุด	พิสัย
H1 [32243 ^h]	0.74	0.30	0.43
*HD1 [33345]	0.85	0.43	0.43
*Hc1 [32223]	0.51	0.32	0.18

ภาพที่ 8.19 การเปรียบเทียบสัทลักษณะของวรรณยุกต์ตรีของกลุ่มควบคุม ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย และคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ภาพที่ 8.20 การเปรียบเทียบสัทลักษณะของรูปแปรหลักวรรณยุกต์ตรีของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย และคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

บทที่ 9

หน่วยเสียงวรรณยุกต์จัตวา

ผลการศึกษาวิเคราะห์วรรณยุกต์จัตวาในงานวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 4 หัวข้อ คือ

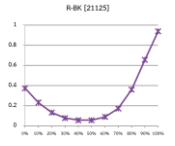
- 1) สัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น
- 2) สัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น
- 3) สรุปและอภิปรายผลสัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์จัตวา
- 4) เปรียบเทียบสัทลักษณะรูปแปรหลักของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น กับคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

1. สัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

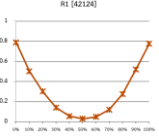
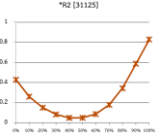
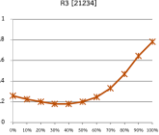
1.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

ผลการวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดี่ยวเป็นของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม จำนวน 10 คน ซึ่งเป็นตัวแทนเสียงวรรณยุกต์จัตวาของภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ จำนวน 1 รูป และสัทลักษณะของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน จำนวน 180 คน มีรูปแปรของหน่วยเสียงจำนวน 7 รูปแปร ซึ่งมีสัทลักษณะและความถี่ในการปรากฏรูปแปรดังนี้ (ตารางที่ 9.1-9.2 และภาพที่ 9.1-9.2)

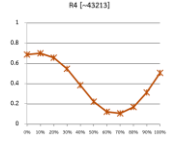
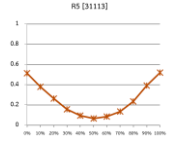
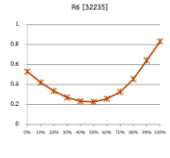
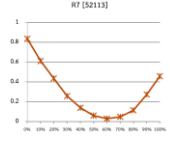
ตารางที่ 9.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม และผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน

สัทลักษณะของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น	
	<p>วรรณยุกต์จัตวาในภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม R-BK เป็นเสียงค่อนข้างต่ำ-ตก-ขึ้น [21125] โดยมีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 2 แล้วค่อย ๆ เลื่อนต่ำลงมาที่ระดับ 1 และคงระดับนี้ไว้ตลอดระยะเวลา 15-70% จากนั้นจึงเพิ่มระดับเสียงสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องไปจนถึงระดับ 5 ณ จุดสิ้นสุดของการออกเสียง</p>

ตารางที่ 9.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม และผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน (ต่อ)

<p>R1 [42124]</p> 	<p>รูปแปร R1 เป็นเสียงค่อนข้างสูง-ตก-ขึ้น [42124] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 4 แล้วลดระดับลงอย่างต่อเนื่อง ณ ระยะเวลาที่ 25% มีระดับเสียงอยู่ที่ระดับ 2 จากนั้นลดต่ำลงจนมีระดับเสียงต่ำสุดที่ระดับ 1 ในช่วงระยะเวลาที่ 30-70% จากนั้นจึงเพิ่มระดับเสียงสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจนมีระดับเสียงสูงสุดที่ระดับ 4 ณ จุดสิ้นสุดของการออกเสียง กราฟเส้นแสดงทิศทางการตก-ขึ้นของรูปแปรนี้เป็นกราฟรูปประฆังหงาย จากผู้บอกภาษาจำนวนทั้งสิ้น 180 คน พบการออกเสียงด้วยรูปแปรนี้มากที่สุด จำนวน 35 คน คิดเป็น 19.4% ดังนั้นจึงกำหนดให้ R1 [42124] เป็น “รูปแปรหลัก” ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น</p>
<p>*R2 [31125]</p> 	<p>รูปแปร R2 เป็นเสียงกลาง-ตก-ขึ้น [31125] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 3 แล้วค่อย ๆ ลดระดับเสียงลงมาที่ระดับ 1 และคงระดับนี้ไว้ตลอดระยะเวลา 20-70% จากนั้นจึงเพิ่มระดับเสียงสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องไปจนถึงระดับ 5 รูปแปรนี้มีสัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์จัตวาของกลุ่มควบคุมมากที่สุด จากผู้บอกภาษาจำนวนทั้งสิ้น 180 คน พบความถี่ในการปรากฏใช้รูปแปรนี้มากเป็นลำดับที่สอง จำนวน 31 คน คิดเป็น 17.2% ซึ่งถือได้ว่าใกล้เคียงกับความถี่ในการเลือกใช้รูปแปร R1 ดังนั้นจึงจัดให้รูปแปร R2 [31125] เป็น “รูปแปรรอง” ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น</p>
<p>R3 [21234]</p> 	<p>รูปแปร R3 เป็นเสียงค่อนข้างต่ำ-ตก-ขึ้น [21234] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 2 แล้วค่อย ๆ เลื่อนต่ำลงเล็กน้อยที่ระดับ 1 แล้วเลื่อนสูงขึ้นกลับมาที่ระดับ 2 โดยในช่วงระยะเวลาที่ 60-100% นั้น ระดับเสียงมีการเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจนมีระดับเสียงสูงสุดที่ระดับ 4 ณ จุดสิ้นสุดของเสียง จากผู้บอกภาษาจำนวน 180 คน พบผู้บอกภาษาถิ่นกำแพงแสนใช้รูปแปรนี้มากเป็นลำดับที่สาม จำนวน 30 คน คิดเป็น 16.7%</p>

ตารางที่ 9.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม และผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน (ต่อ)

<p>R4 [~43213]</p> 	<p>รูปแปร R4 เป็นเสียงค่อนข้างสูง-โค้งลง (twiddle)-ขึ้นกลาง [~43213] รูปแปรนี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 4 แล้วค่อย ๆ โค้งลง (twiddle) มาที่ระดับระดับ 3 แล้วเลื่อนต่ำลงมาที่ระดับ 2 ในช่วงระยะเวลา 40-50% และลดเสียงลงมาที่ระดับ 1 ณ เวลาที่ 55-75% จากนั้นจึงค่อย ๆ กลับสูงขึ้นจนมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 3 (สัทลักษณะการโค้งลงของระดับเสียงในช่วง 0-50% ของเสียงวรรณยุกต์จัตวาเช่นนี้ ต่อไปจะเรียกว่า “twiddle” โดยใช้เครื่องหมาย tilde “~” กำกับไว้ข้างหน้าตัวเลขแสดงสัทลักษณะ เช่น R6 [~43213]) เป็นรูปแปรที่มีสัทลักษณะแตกต่างกับรูปแปรวรรณยุกต์จัตวารูปแปรอื่น ๆ พบในการออกเสียงของผู้บอกภาษาจำนวน 24 คน คิดเป็น 13.3%</p>
<p>R5 [31113]</p> 	<p>รูปแปร R5 เป็นเสียงกลาง-ตก-ขึ้นกลาง [31113] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 แล้วค่อย ๆ ลดระดับเสียงลงขึ้นจนมีระดับเสียงต่ำสุดที่ระดับ 1 ตลอดระยะเวลา 25-75% จากนั้นจึงค่อย ๆ กลับสูงขึ้นจนมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 3 กราฟเส้นแสดงทิศทางการตก-ขึ้นของรูปแปรนี้เป็นกราฟรูประฆังหงาย พบการออกเสียงโดยใช้รูปแปรนี้ในผู้บอกภาษาจำนวน 23 คน คิดเป็น 12.8%</p>
<p>R6 [32235]</p> 	<p>รูปแปร R6 เป็นเสียงกลาง-เลื่อนต่ำ-ขึ้น [32235] รูปแปรนี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 3 แล้วค่อย ๆ เลื่อนต่ำลงมาที่ระดับ 2 แล้วคงระดับนี้ไว้ตลอดระยะเวลาที่ 20-70% จากนั้นจึงค่อย ๆ เพิ่มระดับเสียงขึ้นอย่างต่อเนื่องจนมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 5 เป็นรูปแปรที่พบในการออกเสียงของผู้บอกภาษาจำนวน 22 คน คิดเป็น 12.2%</p>
<p>R7 [52113]</p> 	<p>รูปแปร R7 เป็นเสียงสูง-ตก-ขึ้นกลาง [52113] รูปแปรนี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 5 และลดระดับเสียงลงอย่างต่อเนื่องมาที่ระดับ 2 ที่ระยะเวลา 25% แล้วลดเสียงลงจนมีระดับเสียงต่ำสุดที่ระดับ 1 ที่ระยะเวลา 60% จากนั้นจึงค่อย ๆ เพิ่มระดับเสียงสูงขึ้นจนมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 3 เป็นรูปแปรที่มีทิศทางการตก-ขึ้นแตกต่างกับรูปแปรรอง *R2 [31125] โดยมีรูปร่างกราฟเส้นพลิกกลับด้านกับรูปแปรรอง พบการใช้รูปแปร R7 ในการออกเสียงของผู้บอกภาษาน้อยที่สุด จำนวน 15 คน คิดเป็น 8.3%</p>

1.2 การแปรของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

ผลการศึกษการแปรของวรรณยุกต์จัตวาภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนตามตัวแปรอายุ เพศ และถิ่นที่อยู่ มีรายละเอียดดังนี้

1.2.1 การแปรของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ตามตัวแปรอายุ

เมื่อพิจารณาการแปรของวรรณยุกต์จัตวาของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยว ทั้ง 7 รูปแปร ตามกลุ่มอายุของผู้บอกภาษา ทั้ง 3 รุ่นอายุ ได้แก่ รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป รุ่นอายุ 30-55 ปี และรุ่นอายุ 15-25 ปี จำนวนรุ่นอายุละ 60 คน พบว่ามีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตามตัวแปรอายุ ดังนี้ (ตารางที่ 9.3 และภาพที่ 9.3)

1. รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป พบการออกเสียงจัตวาโดยใช้รูปแปรทั้ง 7 รูปแปร พบรูปแปร R3 [21234] มากที่สุด จำนวน 18 คน คิดเป็น 30% รองลงมาคือการใช้รูปแปร R4 [~43213] จำนวน 13 คน คิดเป็น 22% รูปแปร R6 [32235] จำนวน 11 คน คิดเป็น 18% และพบรูปแปร R5 [31113] จำนวน 9 คน คิดเป็น 15% รูปแปร R7 [52113] จำนวน 6 คน รูปแปรหลัก R1 [31125] จำนวน 2 คน ส่วนรูปแปรที่พบน้อยที่สุดคือ รูปแปร *R2 [42124] ที่มีสัทลักษณะใกล้เคียงกับเสียงวรรณยุกต์จัตวาของกลุ่มควบคุม พบผู้บอกภาษาในรุ่นอายุนี้เลือกใช้รูปแปรนี้เพียง 1 คน เท่านั้น

2. รุ่นอายุ 30-55 ปี พบรูปแปรทั้ง 7 รูปแปร โดยมีการกระจายความถี่ของผู้บอกภาษาในการเลือกใช้แต่ละรูปแปรเป็นจำนวนค่อนข้างใกล้เคียงกัน พบรูปแปร R3 [21234] มากที่สุด มีผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรนี้จำนวน 12 คน คิดเป็น 20% และพบรูปแปร R4 [~43213] มากเป็นอันดับสอง จำนวน 11 คน คิดเป็น 18% รูปแปรหลัก R1 [31125] และรูปแปร *R2 [42124] จำนวนรูปแปรละ 9 คน รูปแปร R5 [31113] และรูปแปร R6 [32235] จำนวนรูปแปรละ 7 คน ส่วนรูปแปรที่พบน้อยที่สุดคือรูปแปร R7 [52113] พบจำนวน 5 คน

3. รุ่นอายุ 15-25 ปี จากผู้บอกภาษาจำนวนทั้งสิ้น 60 คน พบการออกเสียงโดยเลือกใช้รูปแปร 5 รูปแปร พบการใช้รูปแปรหลัก R1 [42124] มากที่สุด มีผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรนี้มากถึง 24 คน คิดเป็น 40% ของผู้บอกภาษาในรุ่นอายุนี้ รองลงมาเป็นรูปแปร *R2 [31125] ซึ่งมีสัทลักษณะคล้ายกลุ่มควบคุมมากที่สุด จำนวน 21 คน คิดเป็น 35% รูปแปร R5 [31113] พบผู้บอกภาษาเลือกใช้รูปแปรนี้จำนวน 7 คน ส่วนรูปแปร R6 [32235] และ R7 [52113] พบผู้บอกภาษาในรุ่นอายุนี้เลือกใช้รูปแปรละจำนวน 4 คน

1.2.2 การแปรของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ตามตัวแปรเพศ

วรรณยุกต์จัตวาของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ทั้ง 7 รูปแปร มีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตามตัวแปรเพศ ดังนี้ (ตารางที่ 9.4 และภาพที่ 9.4)

1. เพศหญิง จากผู้บอกภาษาเพศหญิงจำนวน 90 คน พบรูปแปรทั้ง 7 รูปแปร โดยพบการใช้รูปแปรหลัก R1 [42124] มากที่สุด จำนวน 26 คน รองลงมาคือรูปแปร *R2 [31125] และ R6 [32235] จำนวนรูปแปรละ 13 คน รูปแปร R4 [~43213] รูปแปร R5 [32235] และรูปแปร R7 [52113] จำนวนรูปแปรละ 10 คน ส่วนรูปแปร R3 [21234] พบน้อยที่สุด จำนวน 8 คน

2. เพศชาย จากผู้บอกภาษาเพศชาย 90 คน พบรูปแปรทั้ง 7 รูปแปรเช่นเดียวกันกับในผู้บอกภาษาเพศหญิง พบรูปแปร R3 [21234] มากที่สุด โดยมีผู้บอกภาษาเพศชายออกเสียงโดยใช้รูปแปรนี้จำนวน 22 คน รองลงมาคือรูปแปร *R2 [31125] ที่มีสัทลักษณะใกล้เคียงกลุ่มควบคุมจำนวน 18 คน ส่วนรูปแปรอื่น ๆ พบการกระจายความถี่ของผู้บอกภาษาเป็นจำนวนใกล้เคียงกันที่จำนวน 9-14 คน มีเพียงรูปแปร R7 [52113] เท่านั้น ที่พบน้อยผู้บอกภาษาเพศชายเลือกใช้น้อยที่สุดพบเพียง 5 คน

1.2.3 การแปรของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ตามตัวแปรถิ่นที่อยู่

การแปรของวรรณยุกต์จัตวาของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น ตามถิ่นที่อยู่ของผู้บอกภาษาทั้ง 6 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่ม CA : กลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนไม่ติดเขตปกครองของจังหวัดอื่น

กลุ่ม CB : กลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนที่เป็นที่ตั้งของเมืองโบราณกำแพงแสน

กลุ่ม MC : กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

กลุ่ม MD : กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

กลุ่ม ME : กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

กลุ่ม MF : กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอเมืองนครปฐม

ผลการศึกษาพบว่ามีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์จัตวาทั้ง 7 รูปแปร รายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 9.5 และภาพที่ 9.5)

1. กลุ่ม CA จากผู้บอกภาษาจำนวน 30 คน พบการออกเสียง 6 รูปแปร โดยพบรูปแปรหลัก R1 [42124] และรูปแปร *R2 [31125] ซึ่งมีสัทลักษณะใกล้เคียงกับเสียงวรรณยุกต์จัตวาของกลุ่มควบคุมมากที่สุด จำนวนรูปแปรละ 7 คน คิดเป็นรูปแปรละ 23% รองลงมาพบรูปแปร R3 [21234] จำนวน 5 คน คิดเป็น 17% ส่วนรูปแปรอื่น พบการใช้รูปแปรเพียง 3-4 คน

2. กลุ่ม CB พบรูปแปรวรรณยุกต์จัตวาทั้ง 7 รูปแปร พบรูปแปร *R2 [31125] มากที่สุด โดยมีผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรนี้ 8 คน จากผู้บอกภาษาจำนวน 30 คน คิดเป็น 27%

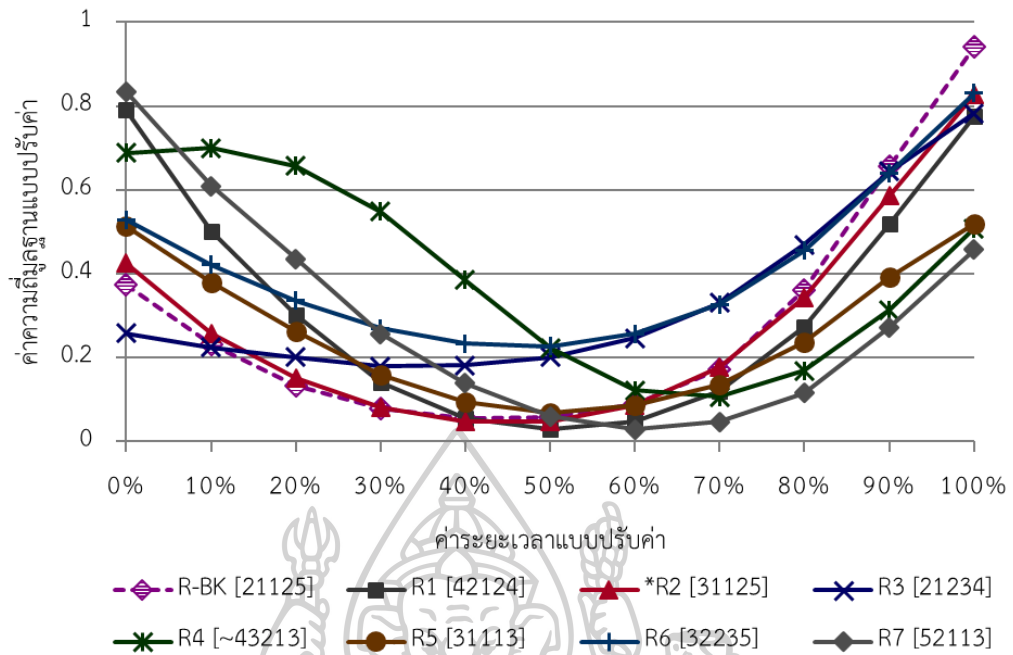
รองลงมาพบรูปแปรหลัก R1 [42124] และ รูปแปร R4 [~43213] จำนวนรูปแปรละ 5 คน R5 [31113] จำนวน 4 คน และพบรูปแปรอื่นๆ พบเพียง 2-3 คน

3. กลุ่ม MC จากจำนวนผู้บอกภาษา 30 คน พบรูปแปรวรรณยุกต์จัตวาทั้ง 7 รูปแปร แต่มีความถี่ในการปรากฏแต่ละรูปแปรเป็นจำนวนไม่แตกต่างกันมากนัก รูปแปรที่พบมากที่สุดมีจำนวนผู้บอกภาษาเลือกใช้เพียง 20% เท่านั้น ได้แก่ รูปแปรหลัก R1 [42124] และรูปแปร R5 [31113] โดยมีผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรนี้จำนวนรูปแปรละ 6 คน รองลงมาเป็นรูปแปร R6 [32235] พบจำนวน 5 คน ส่วนรูปแปร *R2 [31125] และรูปแปร R3 [21234] พบจำนวนผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรดังกล่าวรูปแปรละ 4 คน สำหรับรูปแปร R4 [~43213] และรูปแปร R7 [52113] พบผู้บอกภาษาจำนวน 3 คน และ 2 คน ตามลำดับ

4. กลุ่ม MD จากจำนวนผู้บอกภาษาในกลุ่มพื้นที่ทั้งหมด 30 คน พบการออกเสียงวรรณยุกต์จัตวาเพียง 6 รูปแปร พบการใช้รูปแปร R6 [32235] มากที่สุดเป็นจำนวน 8 คน คิดเป็น 27% รองลงมาคือรูปแปรหลัก R1 [42124] และรูปแปร R3 [21234] เป็นจำนวนรูปแปรละ 6 คน คิดเป็น 20% รูปแปร R5 [31113] จำนวน 5 คน รูปแปร R4 [~43213] จำนวน 4 คน และพบการออกเสียงด้วยรูปแปร R7 [52113] เพียง 1 คน เท่านั้น

5. กลุ่ม ME พบการใช้รูปแปรวรรณยุกต์จัตวาทั้ง 7 รูปแปร โดยพบรูปแปรหลัก R1 [42124] มากที่สุดจำนวน 7 คน คิดเป็น 23% พบการออกเสียงโดยใช้รูปแปร *R2 [31125] เป็นจำนวน 6 คน คิดเป็น 20% พบรูปแปร R3 [21234] จำนวน 5 คน รูปแปร R4 [~43213] และรูปแปร R7 [52113] จำนวนรูปแปรละ 4 คน ส่วนรูปแปร R5 [31113] และรูปแปร R6 [32235] พบผู้บอกภาษาเลือกใช้รูปแปรนี้เพียงรูปแปรละ 2 คน

6. กลุ่ม MF จากจำนวนผู้บอกภาษาในกลุ่มพื้นที่ทั้งหมด 30 คน พบการออกเสียงจากทั้ง 7 รูปแปร โดยพบรูปแปร R3 [21234] มากที่สุดจำนวน 8 คน คิดเป็น 27% พบการออกเสียงโดยใช้รูปแปร *R2 [31125] จำนวน 6 คน คิดเป็น 20% รูปแปร R4 [~43213] จำนวน 5 คน รูปแปรหลัก R1 [42124] และรูปแปร R6 [32235] จำนวนรูปแปรละ 4 คน และพบการใช้รูปแปร R7 [52113] น้อยที่สุดเพียง 1 คน

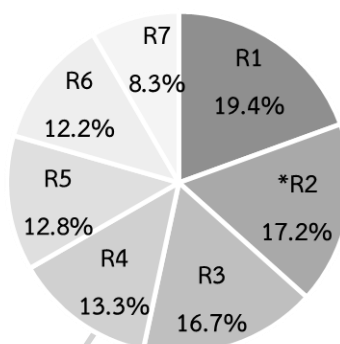

ภาพที่ 9.1 การเปรียบเทียบสัทลักษณะของรูปแปรวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนกับกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 9.2 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์จัตวาของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

รูปแปร	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)	รวม (%)
R1 [42124]	35	19.4
*R2 [31125]	31	17.2
R3 [21234]	30	16.7
R4 [~43213]	24	13.3
R5 [31113]	23	12.8
R6 [32235]	22	12.2
R7 [52113]	15	8.3
รวม	180	100

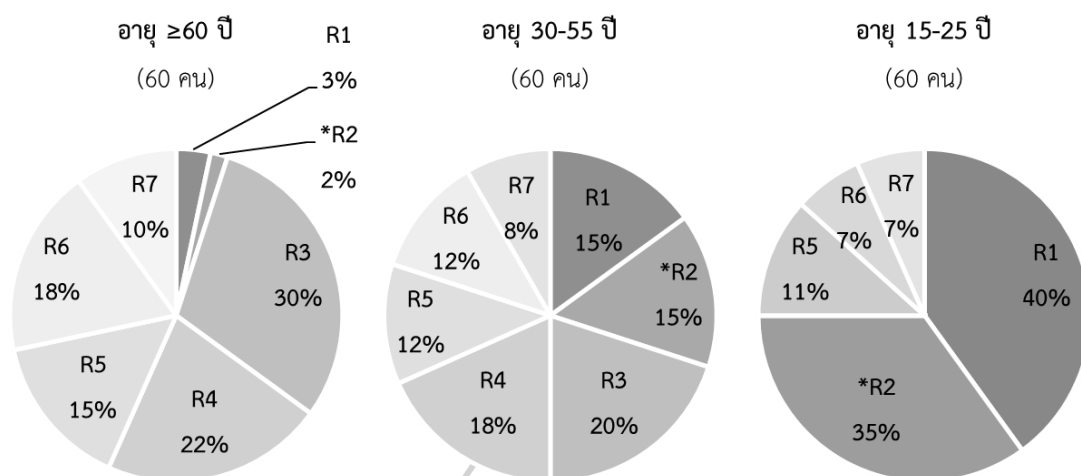
ว.จิตวา คำเดียว-พยางค์เป็น
(180 คน)

ภาพที่ 9.2 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์จิตวาของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

ตารางที่ 9.3 ความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์จิตวาของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

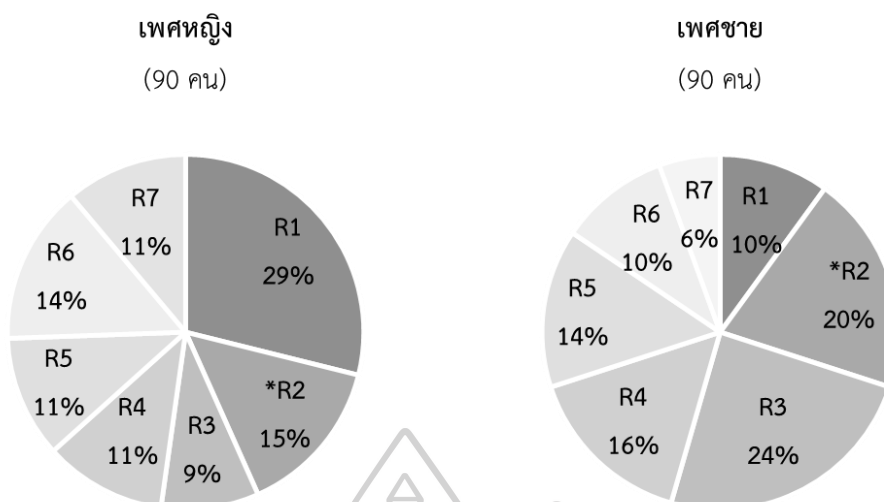
รูปแปร	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)			รวม	รวม (%)
	≥60 ปี	30-55 ปี	15-25 ปี		
R1 [42124]	2	9	24	35	19.4
*R2 [31125]	1	9	21	31	17.2
R3 [21234]	18	12	0	30	16.7
R4 [~43213]	13	11	0	24	13.3
R5 [31113]	9	7	7	23	12.8
R6 [32235]	11	7	4	22	12.2
R7 [52113]	6	5	4	15	8.3
รวม	60	60	60	180	100

ภาพที่ 9.3 สัดส่วนการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์จัดวาของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

ตารางที่ 9.4 ความถี่ในการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์จัดวาของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิงและเพศชาย ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

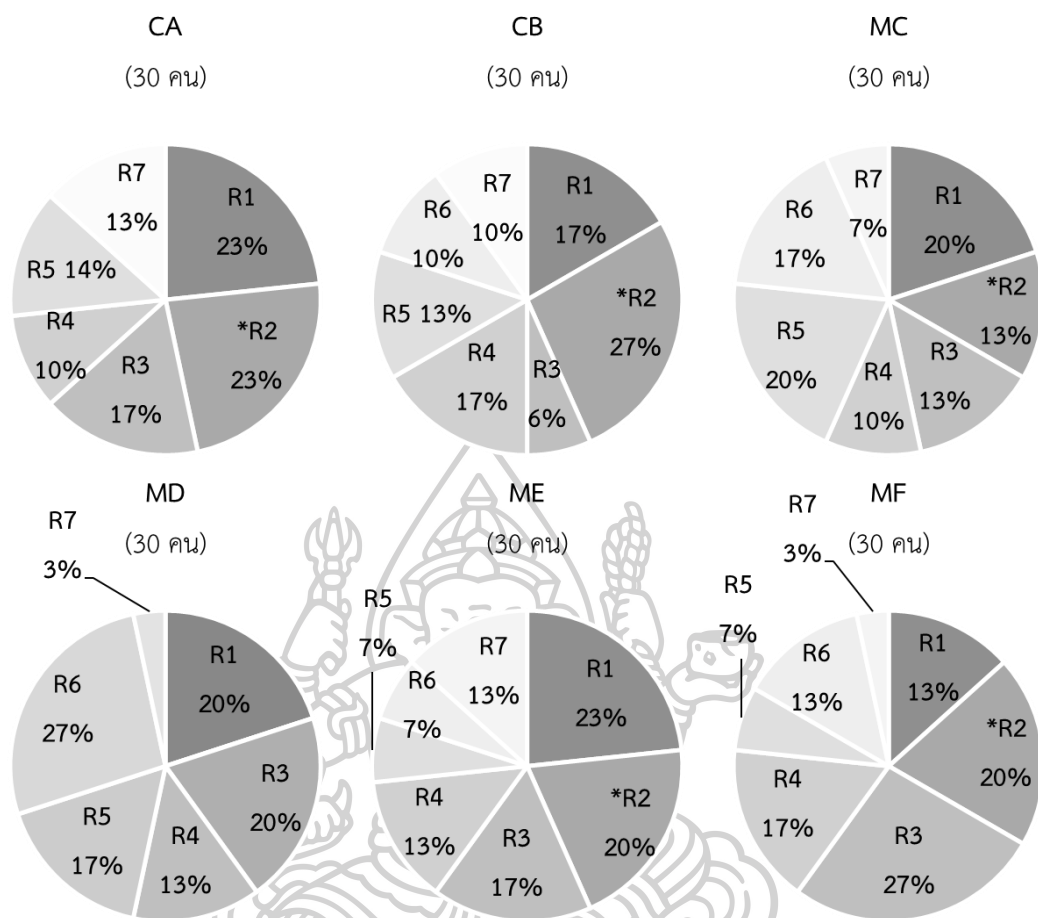
รูปแบบ	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)			รวม (%)
	เพศหญิง	เพศชาย	รวม	
R1 [42124]	26	9	35	19.4
*R2 [31125]	13	18	31	17.2
R3 [21234]	8	22	30	16.7
R4 [~43213]	10	14	24	13.3
R5 [31113]	10	13	23	12.8
R6 [32235]	13	9	22	12.2
R7 [52113]	10	5	15	8.3
รวม	90	90	180	100

ภาพที่ 9.4 สัดส่วนการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์จิตวาของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิง และเพศชาย ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

ตารางที่ 9.5 ความถี่ในการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์จิตวาของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 6 กลุ่มพื้นที่ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

รูปแปร	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)							รวม (%)
	CA	CB	MC	MD	ME	MF	รวม	
R1 [42124]	7	5	6	6	7	4	35	19.4
*R2 [31125]	7	8	4	0	6	6	31	17.2
R3 [21234]	5	2	4	6	5	8	30	16.7
R4 [~43213]	3	5	3	4	4	5	24	13.3
R5 [31113]	4	4	6	5	2	2	23	12.8
R6 [32235]	0	3	5	8	2	4	22	12.2
R7 [52113]	4	3	2	1	4	1	15	8.3
รวม	30	30	30	30	30	30	180	100

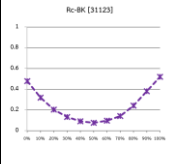
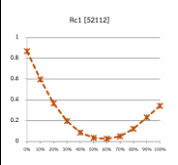
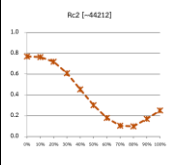
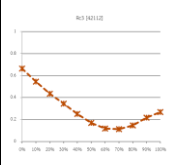
ภาพที่ 9.5 สัดส่วนการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์จัตวาของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 6 กลุ่มพื้นที่ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

2. สัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

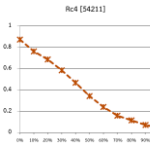
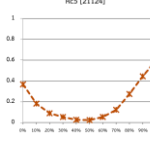
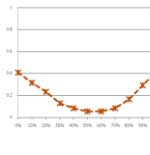
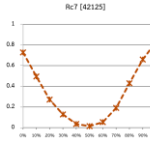
2.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ผลการวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดต่อเนื่อง ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม จำนวน 10 คน ซึ่งเป็นตัวแทนเสียงวรรณยุกต์จัตวาของภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ จำนวน 1 รูป และสัทลักษณะของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็นของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน จำนวน 180 คน มีรูปแบบของหน่วยเสียงจำนวน 7 รูปแบบ ซึ่งมีสัทลักษณะและความถี่ในการปรากฏรูปแบบดังนี้ (ตารางที่ 9.6-9.7 และภาพที่ 9.6-9.7)

ตารางที่ 9.6 สัทลักษณะของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่ม
ควบคุมและผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน

สัทลักษณะของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น	
<p>Rc-BK [31123]</p> 	<p>วรรณยุกต์จัตวาในภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม (Rc-BK) เป็นเสียงกลาง-ตก-ขึ้นกลาง [31123] โดยมีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 3 แล้วค่อย ๆ ลดระดับเสียงลงจนมีระดับเสียงต่ำสุดที่ระดับ 1 ในช่วงระยะเวลา 25-70% จากนั้นจึงค่อย ๆ เพิ่มระดับเสียงสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจนมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 3</p>
<p>Rc1 [52112]</p> 	<p>รูปแปร Rc1 เป็นเสียงสูง-ตก-ขึ้นต่ำ [52112] รูปแปรนี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 5 และลดระดับเสียงลงอย่างต่อเนื่องมาที่ระดับ 2 ที่ระยะเวลา 25% แล้วลดเสียงลงจนมีระดับเสียงต่ำสุดที่ระดับ 1 ตลอดระยะเวลา 30-85% จากนั้นจึงค่อย ๆ เพิ่มระดับเสียงสูงขึ้นจนมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 2 จากผู้บอกภาษาจำนวนทั้งสิ้น 60 คน พบการออกเสียงด้วยรูปแปรนี้มากที่สุด จำนวน 21 คน คิดเป็น 35% ดังนั้นจึงกำหนดให้ Rc1 [52112] เป็น “รูปแปรหลัก” ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์จัตวา ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น</p>
<p>Rc2 [~44212]</p> 	<p>รูปแปร Rc2 เป็นเสียงค่อนข้างสูง-โค้งลง (twiddle)-ขึ้นต่ำ [~44212] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 4 แล้วค่อย ๆ โค้งลง (twiddle) เล็กน้อยแล้วเลื่อนเสียงต่ำลงมาที่ระดับ 2 ในช่วงระยะเวลา 45-60% และลดเสียงลงมาที่ระดับ 1 ณ เวลาที่ 60-90% จากนั้นจึงเลื่อนเสียงสูงขึ้นเล็กน้อยจนมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 2 พบการออกเสียงด้วยรูปแปรนี้มากเป็นลำดับที่สอง จากผู้บอกภาษาจำนวน 60 คน พบจำนวน 12 คน คิดเป็น 20%</p>
<p>Rc3 [42112]</p> 	<p>รูปแปร Rc3 เป็นเสียงค่อนข้างสูง-ตก-ระดับ-ขึ้นต่ำ [42112] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 4 แล้วลดระดับเสียงลงอย่างต่อเนื่องมาที่ระดับ 2 ที่ระยะเวลา 25% แล้วลดเสียงลงจนมีระดับเสียงต่ำสุดที่ระดับ 1 ที่ระยะเวลา 50-80% จากนั้นจึงค่อย ๆ เลื่อนระดับเสียงสูงขึ้นจนมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 2 เป็นรูปแปรที่มีทิศทางการตก-ขึ้นคล้ายกับรูปแปรหลัก Rc1 [52112] แต่รูปแปรนี้มีระดับเสียง ณ จุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของเสียงต่ำกว่า และมีความลาดชันของระดับเสียงน้อยกว่ารูปแปรหลัก เป็นรูปแปรที่พบมากเป็นอันดับสาม มีผู้บอกภาษาที่ออกเสียงด้วยรูปแปรนี้จำนวน 12 คน คิดเป็น 20%</p>

ตารางที่ 9.6 สัทลักษณะของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ของผู้บอกภาษากลุ่ม
ควบคุมและผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน

<p>Rc4 [54211]</p> 	<p>รูปแปร Rc4 เป็นเสียงสูง-ตก [54211] รูปแปรนี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 5 แล้วลดระดับเสียงลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง จนมีระดับเสียงต่ำสุดที่ระดับ 1 โดยคงระดับเสียงนี้ไว้ตลอดช่วงระยะเวลา 70-100% เป็นรูปแปรที่พบในการออกเสียงของผู้บอกภาษาจำนวน 5 คน คิดเป็น 8%</p>
<p>Rc5 [21124]</p> 	<p>รูปแปร Rc5 เป็นเสียงค่อนข้างต่ำ-ตก-ขึ้น [21124] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับ 2 แล้วเลื่อนต่ำลงมาที่ระดับ 1 และคงระดับนี้ไว้ตลอดระยะเวลา 10-70% จากนั้นจึงเพิ่มระดับเสียงสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจนถึงระดับ 4 ณ จุดสิ้นสุดของการออกเสียง เป็นรูปแปรที่มีทิศทางการตก-ขึ้นแตกต่างกับรูปแปร Rc3 [42112]) โดยมีรูปร่างกราฟเส้นพลิกกลับด้านกัน จากผู้บอกภาษาจำนวน 60 คน พบการออกเสียงโดยใช้รูปแปรนี้ จำนวน 4 คน คิดเป็น 7%</p>
<p>*Rc6 [31113]</p> 	<p>รูปแปร Rc6 เป็นเสียงกลาง-ตก-ขึ้นกลาง [31113] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 แล้วค่อย ๆ ลดระดับเสียงลงขึ้นจนมีระดับเสียงต่ำสุดที่ระดับ 1 ตลอดระยะเวลา 25-85% จากนั้นจึงค่อย ๆ กลับสูงขึ้นจนมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 3 กราฟเส้นแสดงทิศทางการตก-ขึ้นของรูปแปรนี้เป็นกราฟรูปประฆังหงาย-เบ้ขวาเล็กน้อย เป็นรูปแปรที่มีสัทลักษณะค่อนข้างใกล้เคียงกับวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดต่อเนื่องของกลุ่มควบคุม Rc-BK [31123] มากที่สุด ทั้งในแง่ของทิศทางการตก-ขึ้นของระดับเสียงและรูปร่างกราฟ แต่รูปแปร Rc-BK มีระดับเสียงสูง ณ จุดเริ่มต้นและมีระดับเสียงในช่วงเวลาที่ 60-100% สูงกว่ารูปแปร Rc6 ทุกจุดระยะเวลา จากจำนวนผู้บอกภาษาทั้งสิ้น 60 คน พบการออกเสียงโดยใช้รูปแปรนี้เป็นจำนวนเท่ากับที่เลือกใช้รูปแปร Rc5 คือ จำนวน 4 คน คิดเป็น 7%</p>
<p>Rc7 [42125]</p> 	<p>รูปแปร Rc7 เป็นเสียงค่อนข้างสูง-ตก-ขึ้น [42125] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 4 แล้วลดระดับลงอย่างต่อเนื่อง ณ ระยะเวลาที่ 25% มีระดับเสียงอยู่ที่ระดับ 2 จากนั้นลดต่ำลงจนมีระดับเสียงต่ำสุดที่ระดับ 1 ในช่วงระยะเวลาที่ 30-70% จากนั้นจึงเพิ่มระดับเสียงสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจนมีระดับเสียงสูงสุดที่ระดับ 5 ณ จุดสิ้นสุดของการออกเสียง กราฟเส้นแสดงทิศทางการตก-ขึ้นของรูปแปรนี้เป็นกราฟรูปประฆังหงาย จากผู้บอกภาษาจำนวนทั้งสิ้น 60 คน พบความถี่ในการปรากฏใช้รูปแปรนี้น้อยที่สุด พบจำนวนเพียง 2 คน คิดเป็น 3%</p>

2.2 การแปรของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ผลการศึกษการแปรของวรรณยุกต์จัตวาภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนตามตัวแปรอายุ เพศ และถิ่นที่อยู่ ในคำพูดต่อเนื่อง มีรายละเอียดดังนี้

2.2.1 การแปรของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ตามตัวแปรอายุ

เมื่อพิจารณาการแปรของวรรณยุกต์จัตวาของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่อง ทั้ง 7 รูปแปร ตามกลุ่มอายุของผู้บอกภาษา 3 รุ่นอายุ ได้แก่ รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป รุ่นอายุ 30-55 ปี และรุ่นอายุ 15-25 ปี จำนวนผู้บอกภาษารุ่นอายุละ 20 คน พบว่ามีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตามตัวแปรอายุ ดังนี้ (ตารางที่ 9.8 และภาพที่ 9.8)

1. รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป พบรูปแปร 5 รูปแปร โดยพบรูปแปร Rc3 [42112] มากที่สุด จำนวน 7 คน คิดเป็น 35% รองลงมาเป็นรูปแปร Rc2 [~44212] จำนวน 6 คน คิดเป็น 30% รูปแปรหลัก Rc1 [52112] จำนวน 4 คน รูปแปร Rc5 [21124] และรูปแปร *Rc6 [31113] จำนวน 2 คน และ 1 คน ตามลำดับ
2. รุ่นอายุ 30-55 ปี พบการใช้รูปแปร 6 รูปแปร โดยพบรูปแปรหลัก Rc1 [52112] มากที่สุดจำนวน 7 คน คิดเป็น 35% รองลงมาเป็นรูปแปร Rc2 [~44212] จำนวน 6 คน รูปแปร Rc3 [42112] จำนวน 3 คน รูปแปร *Rc6 [31113] จำนวน 2 คน ส่วนรูปแปรที่พบน้อยที่สุดคือรูปแปร Rc5 [21124] และ Rc7 [42125] จำนวนรูปแปรละ 1 คน
3. รุ่นอายุ 15-25 ปี พบจำนวน 6 รูปแปร โดยพบรูปแปรหลัก Rc1 [52112] มากที่สุด มีผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรนี้จำนวน 10 คน คิดเป็น 50% รองลงมาเป็นรูปแปร Rc4 [54211] จำนวน 5 คน คิดเป็น 25% รูปแปร Rc3 [42112] จำนวน 2 คน นอกจากนี้พบการใช้รูปแปร Rc5 [21124] รูปแปร *Rc6 [31113] และรูปแปร Rc7 [42125] จำนวนรูปแปรละ 1 คน

2.2.2 การแปรของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ตามตัวแปรเพศ

วรรณยุกต์จัตวาของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดต่อเนื่อง ทั้ง 7 รูปแปร มีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ตามตัวแปรเพศ ดังนี้ (ตารางที่ 9.9 และภาพที่ 9.9)

1. เพศหญิง จากผู้บอกภาษาเพศหญิงจำนวน 30 คน พบรูปแปรวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดต่อเนื่องเพียง 6 รูปแปร โดยพบรูปแปรหลัก Rc1 [52112] มากที่สุด จำนวน 14 คน คิดเป็น 47% รองลงมาเป็นรูปแปร Rc2 [~44212] และรูปแปร Rc3 [42112] จำนวน 6 คน และ 5 คน ตามลำดับ ส่วนรูปแปร Rc5 [21124] รูปแปร *Rc6 [31113] และรูปแปร Rc7 [42125] นั้น ปรากฏการใช้เพียงรูปแปรละ 1-2 คน เท่านั้น

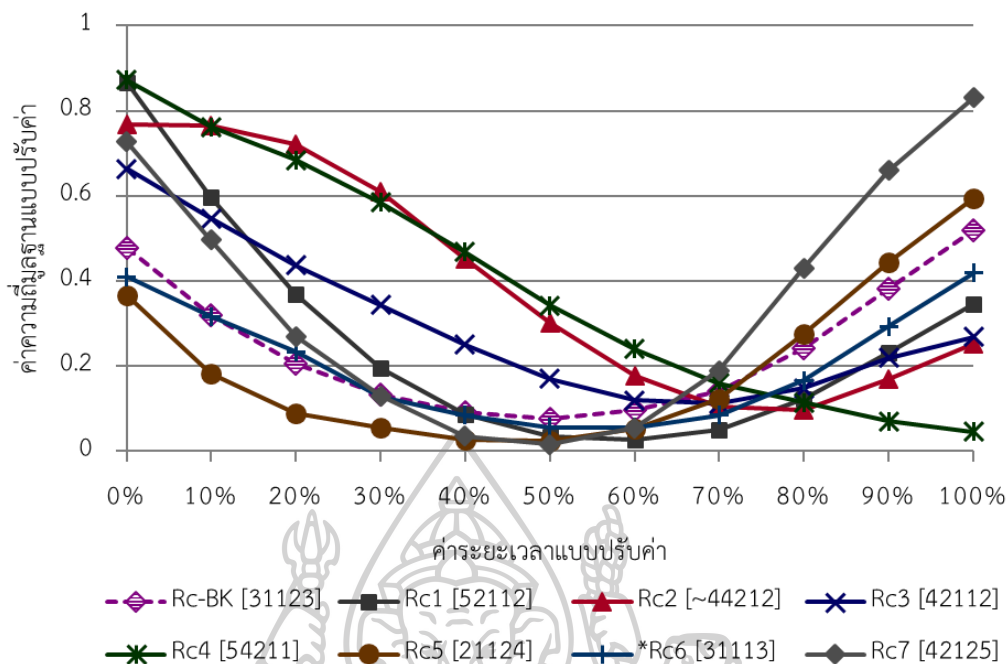
2. เพศชาย จากผู้บอกภาษาเพศชาย 30 คน พบจำนวน 6 รูปแปร โดยพบรูปแปรหลัก Rc1 [52112] และรูปแปร Rc3 [42112] มากที่สุด จำนวนรูปแปรละ 7 คน คิดเป็น 23% รองลงมาคือรูปแปร Rc2 [~44212] มีผู้บอกภาษาเพศชายออกเสียงด้วยรูปแปรนี้จำนวน 6 คน คิดเป็น 20% รูปแปร Rc4 [54211] พบจำนวน 5 คน รูปแปร Rc5 [21124] พบจำนวน 2 คน และรูปแปร *Rc6 [31113] ซึ่งมีสัญลักษณ์คล้ายวรรณยุกต์จัตวาของกลุ่มควบคุม พบจำนวน 3 คน

2.2.3 การแปรของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ตามตัวแปรถิ่นที่อยู่

การแปรของวรรณยุกต์จัตวาของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดต่อเนื่องตามถิ่นที่อยู่ของผู้บอกภาษากลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนไม่ติดเขตปกครองของจังหวัดอื่น (CA) และกลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนที่เป็นที่ตั้งของเมืองโบราณกำแพงแสน (CB) จำนวนพื้นที่ละ 30 คน พบว่ากลุ่มพื้นที่ CA มีความถี่ในการปรากฏรูปแปรวรรณยุกต์ 6 รูปแปร (ไม่พบรูปแปร Rc4 [54211]) ส่วนกลุ่มพื้นที่ CB พบทั้ง 7 รูปแปร (ตารางที่ 9.10 และภาพที่ 9.10)

ผู้บอกภาษาของกลุ่มพื้นที่ CA เลือกใช้รูปแปรหลัก Rc1 [52112] มากที่สุด จำนวน 14 คน (คิดเป็น 47%) ในขณะที่พื้นที่กลุ่ม CB กลับมีจำนวนผู้บอกภาษาออกเสียงด้วยรูปแปรนี้เพียงครั้งเดียวของกลุ่ม CA เท่านั้น (23%) รูปแปรที่พบมากที่สุดรองลงมาคือ Rc3 [42112] จำนวน 6 คน รูปแปร Rc2 [~44212] จำนวน 4 คน รูปแปร *Rc6 [31113] ซึ่งมีสัญลักษณ์ใกล้เคียงวรรณยุกต์ของกลุ่มควบคุมพบจำนวน 3 คน รูปแปร Rc5 [21124] และรูปแปร Rc7 [42125] พบ 2 คน และ 1 คน ตามลำดับ

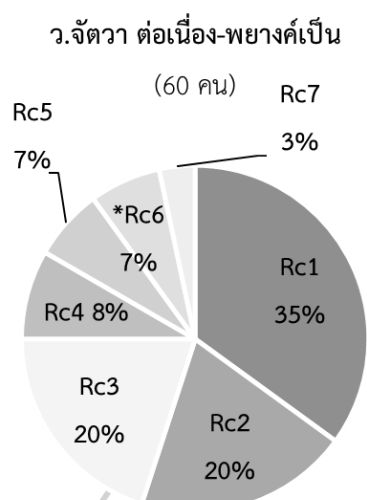
ส่วนผู้บอกภาษาของกลุ่มพื้นที่ CB มีการกระจายความถี่ของจำนวนผู้บอกภาษาที่ใช้รูปแปรต่าง ๆ จำนวนใกล้เคียงกัน พบความถี่ในการปรากฏรูปแปร Rc2 [~44212] มากที่สุดเป็นจำนวน 8 คน (คิดเป็น 27%) รองลงมาคือรูปแปรหลัก Rc1 [52112] และรูปแปร Rc3 [42112] พบจำนวน 7 คน และ 6 คน ตามลำดับ สำหรับรูปแปร Rc4 [54211] ซึ่งปรากฏเฉพาะในกลุ่มพื้นที่ CB นั้น พบจำนวน 5 คน ส่วนรูปแปรอื่น ๆ พบความถี่ในการใช้แต่ละรูปแปรจำนวนเพียง 1-2 คน เท่านั้น ดังจะเห็นว่ารูปแปร *Rc6 [31113] ซึ่งมีสัญลักษณ์ใกล้เคียงกลุ่มควบคุมมีการใช้น้อยทั้งสองพื้นที่

ภาพที่ 9.6 การเปรียบเทียบสัทธิลักษณ์ของรูปแบบวรรณยุกต์จัดวาของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนกับกลุ่มควบคุม ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ตารางที่ 9.7 ความถี่ในการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์จัดวาของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

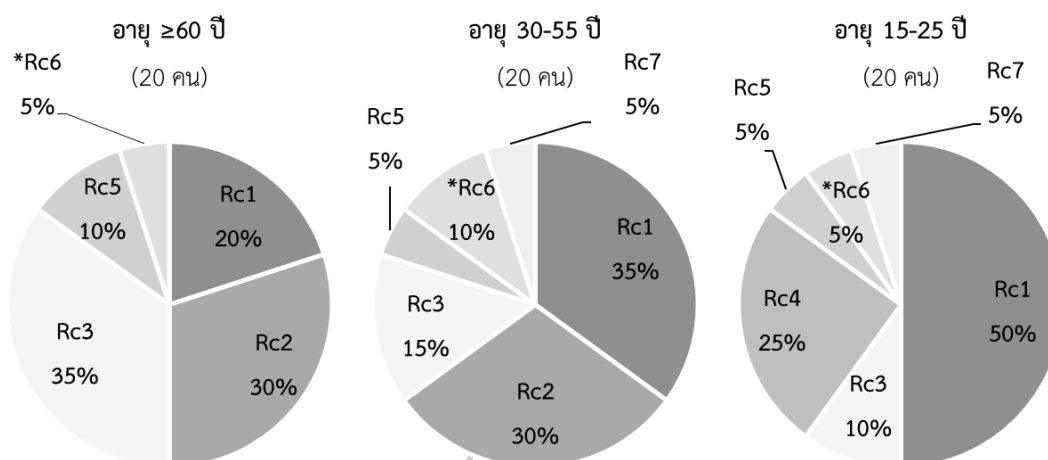
รูปแปร	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)	รวม (%)
Rc1 [52112]	21	35
Rc2 [~44212]	12	20
Rc3 [42112]	12	20
Rc4 [54211]	5	8
Rc5 [21124]	4	7
*Rc6 [31113]	4	7
Rc7 [42125]	2	3
รวม	60	100

ภาพที่ 9.7 สัดส่วนปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์จิตวาของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ตารางที่ 9.8 ความถี่ในการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์จิตวาของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

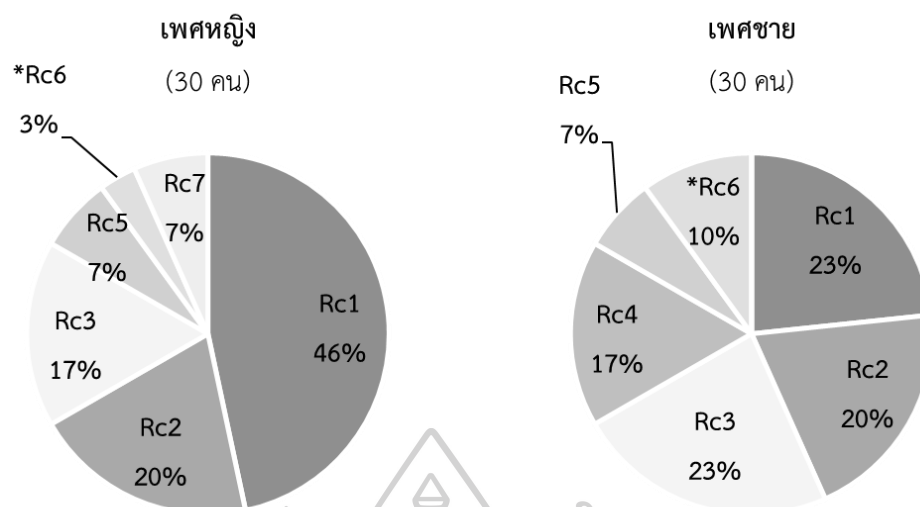
รูปแปร	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)			รวม	รวม (%)
	>60 ปี	30-55 ปี	15-25 ปี		
Rc1 [52112]	4	7	10	21	35
Rc2 [~44212]	6	6	0	12	20
Rc3 [42112]	7	3	2	12	20
Rc4 [54211]	0	0	5	5	8
Rc5 [21124]	2	1	1	4	7
*Rc6 [31113]	1	2	1	4	7
Rc7 [42125]	0	1	1	2	3
รวม	20	20	20	60	100

ภาพที่ 9.8 สัดส่วนการปรากฏรูปแบบบรรณยุกต์จิตวาของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ตารางที่ 9.9 ความถี่ในการปรากฏรูปแบบบรรณยุกต์จิตวาของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิงและเพศชาย ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

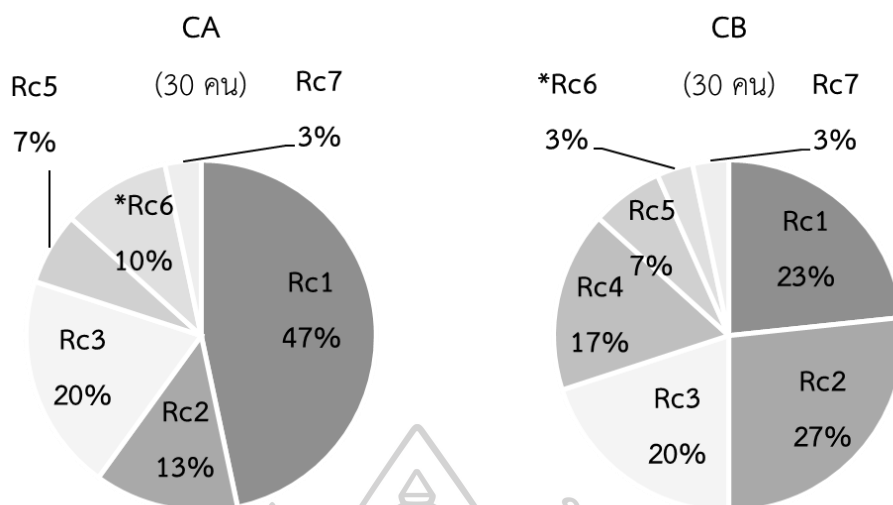
รูปแบบ	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)			รวม (%)
	เพศหญิง	เพศชาย	รวม	
Rc1 [52112]	14	7	21	35
Rc2 [~44212]	6	6	12	20
Rc3 [42112]	5	7	12	20
Rc4 [54211]	0	5	5	8
Rc5 [21124]	2	2	4	7
*Rc6 [31113]	1	3	4	7
Rc7 [42125]	2	0	2	3
รวม	30	30	60	100

ภาพที่ 9.9 สัดส่วนการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์จิตวาของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิง และเพศชาย ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ตารางที่ 9.10 ความถี่ในการปรากฏรูปแบบวรรณยุกต์จิตวาของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 2 กลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

รูปแบบ	จำนวนผู้บอกภาษา (คน)			รวม (%)
	CA	CB	รวม	
Rc1 [52112]	14	7	21	35
Rc2 [~44212]	4	8	12	20
Rc3 [42112]	6	6	12	20
Rc4 [54211]	0	5	5	8
Rc5 [21124]	2	2	4	7
*Rc6 [31113]	3	1	4	7
Rc7 [42125]	1	1	2	3
รวม	30	30	60	100

ภาพที่ 9.10 สัดส่วนการปรากฏรูปแปรรวณยุคต์จิตวาของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 2 กลุ่ม พื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

3. สรุปและอภิปรายผลสัลักษณะและการแปรของววรรณยุคต์จิตวา

3.1 สรุปและอภิปรายผลสัลักษณะและการแปรของววรรณยุคต์จิตวาในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

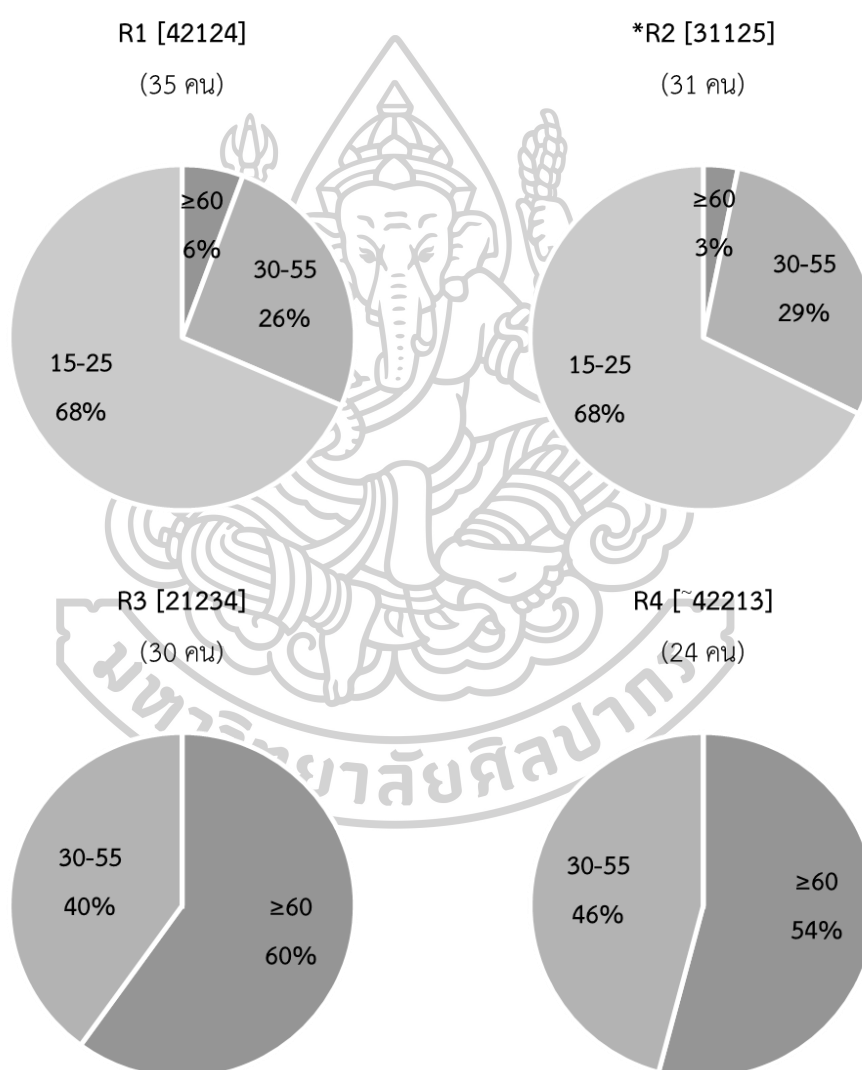
จากการพิจารณารูปแปรรวณยุคต์จิตวาในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นทั้ง 7 รูปแปร ตามตัวแปรอายุ พบว่ารุ่นอายุของผู้บอกภาษามีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้รูปแปรรวณยุคต์จิตวาในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นอย่างดี ดังจะเห็นได้ว่ารูปแปรหลัก R1 [42124] และรูปแปร *R2 [31125] ซึ่งมีสัลักษณะใกล้เคียงกับววรรณยุคต์จิตวาของกลุ่มควบคุม พบในการออกเสียงของผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี มากที่สุด จำนวน 24 คน และ 21 คน ตามลำดับ ผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปี ใช้รูปแปรทั้งสองนี้ 9 คน และผู้บอกภาษารุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป ใช้รูปแปรทั้งสองรูปแปรนี้เพียง 2 และ 1 คน เท่านั้น ในทางกลับกัน รูปแปร R3 [21234] และรูปแปร R4 [~43213] พบการใช้รูปแปรทั้งสองนี้ เฉพาะในผู้บอกภาษาวัยผู้ใหญ่ โดยพบในรุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไปมากที่สุด จำนวน 18 และ 13 คน ตามลำดับ และพบในการออกเสียงของผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปี จำนวน 12 และ 11 คน ตามลำดับ ในขณะที่ผู้บอกภาษาทั้งสองรุ่นอายุเลือกใช้รูปแปร R3 [21234] มากเป็นอันดับแรก และใช้รูปแปร R4 [~43213] มากเป็นอันดับที่สอง แต่กลับไม่ปรากฏการใช้ทั้งสองรูปแปรนี้ในกลุ่มผู้บอกภาษารุ่นอายุน้อย (15-25 ปี) แสดงให้เห็นว่า รูปแปร R3 [21234] และรูปแปร R4 [~43213] อาจจะไม่มีการเลือกใช้ในอนาคต เพราะนอกจากจะไม่พบการใช้ในรุ่นอายุ 15-25 ปี แล้วในรุ่นอายุ 30-55 ปี ก็มีการเลือกใช้รูปแปรดังกล่าวลดน้อยลง และเลือกใช้รูปแปรหลัก R1 [42124] และ *R2 [31125] มากขึ้นเมื่อเทียบกับผู้บอกภาษารุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป

เมื่อพิจารณาความถี่ในการเลือกรูปแปรของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นตามตัวแปรเพศ พบว่าผู้บอกภาษาเพศหญิงมีความถี่ในการเลือกรูปแปรหลัก R1 [42124] มากที่สุดจำนวน 26 คน (29%) ในขณะที่ผู้บอกภาษาเพศชายเลือกรูปแปรนี้เพียง 9 คน (10%) ในทางกลับกันรูปแปรที่ผู้บอกภาษาเพศชายเลือกใช้มากที่สุดคือรูปแปร R3 [21234] พบจำนวน 22 คน แต่มีผู้บอกภาษาเพศหญิงเพียง 8 คนเท่านั้นที่เลือกรูปแปรนี้ นอกจากนี้ยังพบว่าผู้บอกภาษาเพศชายจำนวน 18 คน เลือกเลือกรูปแปร *R2 [31125] ซึ่งมีสัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์จัตวาของกลุ่มควบคุม ผู้บอกภาษาเพศหญิงเลือกเลือกรูปแปรนี้ 13 คน ส่วนรูปแปรที่พบในการออกเสียงของผู้บอกภาษาเพศหญิงมากกว่าเพศชายมากถึงหนึ่งเท่าตัว ได้แก่ รูปแปร R7 [52113] จึงกล่าวได้ว่าตัวแปรเพศมีผลต่อความถี่ในการเลือกรูปแปรวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดี่ยวพยางค์เดี่ยวอย่างชัดเจน และมีแนวโน้มที่ผู้บอกภาษาเพศชายจะเลือกรูปแปรซึ่งมีสัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์จัตวาของกลุ่มควบคุมมากกว่าผู้บอกภาษาเพศหญิง

ส่วนตัวแปรถิ่นที่อยู่ของผู้บอกภาษาทั้ง 6 กลุ่มพื้นที่ พบว่ามีการกระจายความถี่ในการปรากฏเลือกรูปแปรของวรรณยุกต์จัตวาทั้ง 7 รูปแปร ในแต่ละพื้นที่ที่ค่อนข้างแตกต่างกัน โดยแต่ละกลุ่มพื้นที่ที่มีการเลือกรูปแปรอย่างน้อย 6 รูปแปร ดังนั้นจึงมีความถี่ในการเลือกรูปแปรแต่ละรูปแปรมากที่สุดไม่เกิน 8 คน สำหรับรูปแปรหลัก R1 [42124] พบความถี่ในการปรากฏมากเป็นลำดับที่หนึ่งเฉพาะในกลุ่ม CA และ ME แต่พบความถี่ในการใช้น้อยที่สุดในกลุ่ม MF รูปแปร *R2 [31125] ซึ่งเป็นรูปแปรที่มีสัทลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มควบคุมมากกว่ารูปแปรอื่น ๆ นั้น พบมากที่สุดในกลุ่ม CB รองลงมาคือกลุ่ม CA แต่เป็นรูปแปรที่ไม่ปรากฏใช้ในผู้บอกภาษากลุ่ม MD รูปแปร R3 [21234] พบความถี่ในการใช้มากที่สุดในกลุ่ม MF และพบน้อยที่สุดในกลุ่ม CB ส่วนรูปแปร R4 [~43213] เป็นรูปแปรที่ทุกกลุ่มพื้นที่มีความถี่ในการใช้ใกล้เคียงกันประมาณ 10-17% รูปแปร R5 [31113] เป็นรูปแปรที่พบมากที่สุดในกลุ่มพื้นที่ MC แต่เป็นรูปแปรที่พบน้อยในกลุ่ม ME และ MF รูปแปร R6 [32235] ปรากฏความถี่สูงสุดในผู้บอกภาษากลุ่ม MD และเป็นรูปแปรที่ไม่ปรากฏใช้ในกลุ่ม CA ส่วนรูปแปร R7 [52113] พบมากสุดในกลุ่ม CA และ ME แต่พบเพียง 1 คนในกลุ่ม MD และ MF จะเห็นได้ว่าวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นมีรูปแปรที่หลากหลายและมีการแปรไปตามถิ่นที่อยู่

เมื่อพิจารณาเฉพาะรูปแปรที่มีความถี่ในการปรากฏสูงที่สุดจำนวน 4 รูปแปร ได้แก่ รูปแปรหลัก R1 [42124] *R2 [31125] R3 [2134] และ R4 [~43213] (ภาพที่ 9.11) พบว่าการเลือกรูปแปร R1 กับ *R2 และรูปแปร R3 กับ R4 เป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือมีสัดส่วนการเลือกรูปแปรโดยผู้บอกภาษาแต่ละรุ่นอายุใกล้เคียงกัน โดยจำนวนผู้บอกภาษาที่เลือกรูปแปร R1 [42124] และ *R2 [31125] นี้ แปรผกผันกับอายุของผู้บอกภาษา กล่าวคือผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี มีสัดส่วนการเลือกรูปแปรทั้งสองรูปแปรมากที่สุด (68%) รองลงมาคือรุ่นอายุ 30-55 ปี (26% และ 29%) ส่วนรุ่นอายุ 60 ปี ขึ้นไป มีการเลือกรูปแปรทั้งสองน้อยที่สุด (6% และ 3%) ซึ่งอาจทำนาย

การเปลี่ยนแปลงของภาษาในท้องถิ่นอำเภอกำแพงแสนได้ว่า รูปแปรหลัก R1 [42124] และ *R2 [31125] มีแนวโน้มที่จะมีการเลือกใช้มากขึ้นเนื่องจากมีความถี่ในการใช้สูงมากในผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี ซึ่งจัดว่าเป็นคนรุ่นใหม่ ในทางกลับกัน รูปแปร R3 [21234] และรูปแปร R6 [~42213] ที่ปรากฏความถี่ในการใช้เฉพาะในผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปี และผู้บอกภาษารุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป เท่านั้น โดยไม่ปรากฏการออกเสียงรูปแปรทั้งสองรูปแปรนี้ในผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี ดังนั้นจึงมีโอกาสเป็นไปได้ว่าพื้นที่อำเภอกำแพงแสนอาจไม่มีการใช้รูปแปรทั้งสองนี้แล้วในอนาคต

ภาพที่ 9.11 สัดส่วนการใช้รูปแปรหลัก R1 [42124] รูปแปรรอง *R2 [31125] รูปแปร R3 [21234] และรูปแปร R4 [~42213] ของผู้บอกภาษาตามรุ่นอายุ

3.2 สรุปและอภิปรายผลสัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

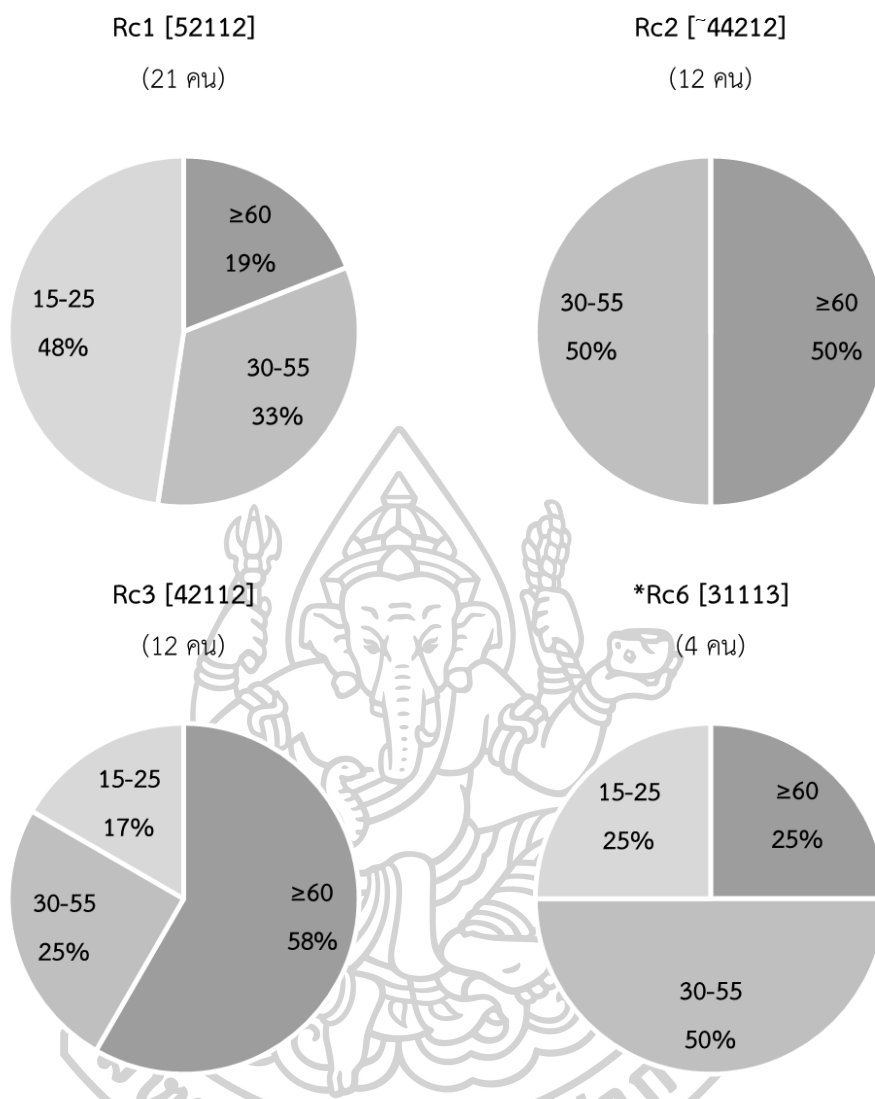
เมื่อพิจารณารูปแปรวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดต่อเนื่องตามตัวแปรอายุ จะเห็นได้ว่ามีการใช้รูปแปร Rc1 [52112] มากที่สุดในผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 และรุ่นอายุ 15-25 ปี โดยเฉพาะในผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี ปรากฏความถี่ในการใช้รูปแปรนี้มากถึง 50% และรูปแปรที่รุ่นอายุ 15-25 ปี เลือกใช้มารองลงมาเป็นอันดับที่สอง คือ รูปแปร Rc4 [54211] ซึ่งเป็นรูปแปรที่พบเฉพาะในผู้บอกภาษารุ่นอายุนี้เท่านั้น ไม่ปรากฏการใช้ในผู้บอกภาษารุ่นอายุอื่น ๆ ในทางกลับกันรูปแปร Rc2 [~44212] เป็นรูปแปรที่ไม่ปรากฏใช้ในผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี แต่พบในการออกเสียงของผู้บอกภาษาวัยผู้ใหญ่ทั้งสองรุ่นอายุเท่านั้นคือ รุ่นอายุ 30-55 ปี และรุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป ส่วนรูปแปร Rc3 [42112] เป็นรูปแปรที่พบมากที่สุดสำหรับผู้บอกภาษารุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป และปรากฏในการออกเสียงของผู้บอกภาษารุ่นอายุอื่นเพียง 10-15% เท่านั้น และเมื่อพิจารณารูปแปรที่มีสัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดต่อเนื่องของกลุ่มควบคุมมากที่สุดอย่าง *Rc6 [31113] พบว่ามีความถี่ในการเลือกรูปแปรนี้น้อยมาก ปรากฏในการออกเสียงของผู้บอกภาษาแต่ละรุ่นอายุเป็นจำนวนเพียง 1-2 คน เท่านั้น

สำหรับตัวแปรเพศพบว่ามีผลต่อการใช้รูปแปรวรรณยุกต์จัตวาของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดต่อเนื่องเช่นกัน จะเห็นได้ว่าผู้บอกภาษาเพศชายมีการกระจายความถี่ในการใช้รูปแปรต่าง ๆ จำนวน 6 รูปแปร ดังนั้นจึงพบปรากฏความถี่ในการใช้แต่ละรูปแปรค่อนข้างใกล้เคียงกัน ส่วนเพียงรูปแปร Rc5 [21124] เป็นรูปแปรที่ผู้บอกภาษาเพศชายเลือกใช้เป็นจำนวนน้อยที่สุดจำนวน 2 คน ในขณะที่ผู้บอกภาษาเพศหญิงมีการเลือกรูปแปรในลักษณะที่เกาะกลุ่มกันชัดเจนกว่า โดยผู้บอกภาษาเพศหญิงใช้รูปแปร Rc1 [52112] มากที่สุดถึง 14 คน (46%) ซึ่งเป็นจำนวนเกือบครึ่งหนึ่งของผู้บอกภาษาเพศหญิงทั้งหมด ในขณะที่ผู้บอกภาษาเพศชายใช้รูปแปรนี้เพียง 23% เท่านั้น ซึ่งเป็นจำนวนที่เท่ากับการเลือกรูปแปร Rc3 [42112] ของเพศชาย Rc4 [54211] เป็นรูปแปรที่พบเฉพาะการออกเสียงของผู้บอกภาษาเพศชาย ซึ่งพบเป็นจำนวน 5 คน คิดเป็น 8% ส่วนรูปแปร R7 [42125] เป็นรูปแปรที่พบเฉพาะผู้บอกภาษาเพศหญิงเท่านั้น ซึ่งพบเพียง 2 คน (7%) สำหรับรูปแปร *Rc6 [31113] ซึ่งเป็นรูปแปรที่มีสัทลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มควบคุม พบในการพูดของผู้บอกภาษาเพศชายมากกว่าในเพศหญิง จำนวน 3 คน (10%) 1 คน (3%) ตามลำดับ

วรรณยุกต์จัตวาของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดต่อเนื่องเมื่อพิจารณาตามตามถิ่นที่อยู่ของผู้บอกภาษา พบว่ากลุ่มใจกลางอำเภอกำแพงแสนทั้งสองพื้นที่มีสัดส่วนการใช้รูปแปรค่อนข้างแตกต่างกัน โดยผู้บอกภาษากลุ่ม CA เลือกใช้รูปแปร Rc1 [52112] มากที่สุด เป็นจำนวน 14 คน (คิดเป็น 47%) ในขณะที่พื้นที่กลุ่ม CB มีผู้บอกภาษาที่เลือกออกเสียงด้วยรูปแปรนี้เพียงครึ่งหนึ่งของกลุ่ม CA เท่านั้น นอกจากนี้จะเห็นได้ว่าในผู้บอกภาษาในกลุ่มพื้นที่ CB มีการกระจายความถี่ในการเลือกรูปแปรต่าง ๆ เป็นจำนวนใกล้เคียงกัน โดยพบการใช้รูปแปร Rc2 [~44212] มากที่สุด

จำนวน 8 คน (คิดเป็น 27%) ซึ่งรูปแปรนี้พบในผู้บอกภาษากลุ่ม CA เพียง 4 คน เท่านั้น ส่วนรูปแปรที่พบมากเป็นลำดับที่สองของกลุ่มพื้นที่ CB คือรูปแปรหลัก Rc1 [52112] จำนวน 7 คน (23%) สำหรับที่มีความถี่ในการปรากฏเท่ากันทั้งสองกลุ่มพื้นที่ ได้แก่ รูปแปร Rc3 [42112], R5 [21124] และ R7 [42125] พบจำนวน 6 คน 2 คน และ 1 คน ตามลำดับ ส่วนรูปแปรที่พบเฉพาะในผู้บอกภาษาในกลุ่ม CB เท่านั้น ได้แก่ รูปแปร Rc4 [54211] พบจำนวน 5 คน (17%)

เมื่อพิจารณาเฉพาะสัดส่วนการปรากฏความถี่ของรูปแปรที่พบการใช้มากที่สุด 3 รูปแปร และรูปแปรที่มีสัทลักษณะใกล้เคียงกับวรรณยุกต์จัดว่าคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็นของกลุ่มควบคุม (ภาพที่ 9.12) พบว่ารูปแปรหลัก Rc1 [52112] ซึ่งมีผู้บอกภาษาใช้รูปแปรนี้จำนวนทั้งสิ้น 21 คน เมื่อคิดเป็น 100% พบว่าเป็นสัดส่วนของผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี มากที่สุด (48%) รองลงมาคือผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปี (33%) ส่วนผู้บอกภาษารุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป มีการเลือกใช้รูปแปรนี้น้อยที่สุด (19%) ส่วนรูปแปร Rc2 [~44212] ไม่ปรากฏการใช้รูปแปรนี้ในผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี ซึ่งสามารถทำนายแนวโน้มการออกเสียงวรรณยุกต์จัดว่าของคนกำแพงแสบได้ว่าอาจไม่พบรูปแปร Rc2 [~44212] ต่อไปในอนาคต (ในทางกลับกัน จากข้อมูลที่พบว่ามีการใช้รูปแปร Rc4 [54211] เฉพาะในผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปีเท่านั้น อาจทำนายแนวโน้มของหน่วยเสียงวรรณยุกต์จัดว่าของคนกำแพงแสบได้ว่ารูปแปรนี้อาจมีความถี่ในการใช้มากขึ้นในอนาคต) ส่วนรูปแปร Rc3 [42112] เป็นรูปแปรที่พบมากที่สุดในผู้บอกภาษารุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป โดยความถี่ของปรากฏใช้รูปแปรนี้ แปรผันตรงกับรุ่นอายุของผู้บอกภาษา กล่าวคือจะพบการใช้รูปแปรนี้น้อยลงในผู้บอกภาษาที่มีอายุน้อย สำหรับรูปแปร *Rc6 [31113] ซึ่งมีสัทลักษณะคล้ายกลุ่มควบคุมนั้น พบการใช้ในผู้บอกภาษาทุกรุ่นอายุ แต่มีความถี่ในการปรากฏน้อย พบเป็นจำนวนทั้งสิ้นเพียง 4 คน เท่านั้น โดยเป็นผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปีจำนวน 2 คน และพบผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี และรุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป รุ่นละ 1 คน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าวรรณยุกต์จัดว่าในคำพูดต่อเนื่องของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสบ ผู้บอกภาษาส่วนใหญ่ออกเสียงแตกต่างกับวรรณยุกต์จัดว่าของภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม

ภาพที่ 9.12 สัดส่วนการใช้รูปแบบหลัก Rc1 [52112] รูปแบบ Rc2 [44212] รูปแบบ Rc3 [42112] และ *Rc6 [31113] ของผู้บอกภาษาตามรุ่นอายุ

4. เปรียบเทียบสัทลักษณะรูปแบบหลักและรูปแบบรองของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดียวกับคำพูดต่อเนื่อง

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับสัทลักษณะของวรรณยุกต์จัตวาของกลุ่มควบคุม ในคำพูดเดี่ยว R-BK [21125] กับในคำพูดต่อเนื่อง Rc-BK [31123] (ตารางที่ 9.11-9.12 และภาพที่ 9.13) พบว่าในคำพูดเดี่ยวมีจุดเริ่มต้นที่ 0.37 และมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ 0.94 ส่วนคำต่อเนื่องมีจุดเริ่มต้นของเสียงสูงกว่าเล็กน้อย คือ 0.48 แต่มีจุดสิ้นสุดของระดับเสียงต่ำกว่ามาก คือ 0.52 เมื่อพิจารณาทิศทางและรูปร่างของระดับเสียงจะเห็นได้ว่าในคำพูดเดี่ยวมีสัทลักษณะเป็นเสียงค่อนข้างต่ำ-ตก-ขึ้น

ส่วนในคำพูดต่อเนื่องเป็นเสียงกลาง-ตก-ขึ้นกลาง โดยในคำพูดเดี่ยวมีระดับเสียงสูงสุดที่ 0.94 ระดับเสียงต่ำสุดอยู่ที่ 0.06 และมีพิสัยระดับเสียงกว้างถึง 0.88 ส่วนในคำพูดต่อเนื่องมีระดับเสียงสูงสุดที่ 0.52 ระดับเสียงต่ำสุดอยู่ที่ 0.08 และมีพิสัยระดับเสียงแคบกว่าในคำพูดเดี่ยว คือ 0.44

ส่วนผลการเปรียบเทียบสัทลักษณะของรูปแปรวรรณยุกต์จัดวาของผู้บอกภาษาถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นที่มีความถี่ในการปรากฏสูงที่สุด ได้แก่ รูปแปรหลัก R1 [42124] (พบจำนวน 35 คน คิดเป็น 19.4%) กับรูปแปรหลัก ในคำพูดต่อเนื่อง Rc1 [52112] (ตารางที่ 9.13-9.14 และภาพที่ 9.14) พบว่ารูปแปรหลักในคำพูดเดี่ยวมีสัทลักษณะแตกต่างกับรูปแปรหลักในคำพูดต่อเนื่องอย่างชัดเจน ทั้งในแง่ทิศทางการตก-ขึ้นและรูปร่างของกราฟเส้น กล่าวคือรูปแปรหลักในคำพูดเดี่ยวเป็นเสียงค่อนข้างสูง-ตก-ขึ้น มีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของเสียงสูงใกล้เคียงกัน คือ 0.79 และ 0.78 ตามลำดับ ส่วนคำพูดต่อเนื่องมีจุดเริ่มต้นสูงกว่าที่ 0.87 แต่มีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ต่ำกว่า 0.34 เมื่อพิจารณารูปร่างกราฟเส้นแสดงสัทลักษณะของรูปแปรหลัก ในคำพูดเดี่ยว R1 [42124] จะเห็นได้ว่าเป็นกราฟรูปร่างหงายที่ค่อนข้างสมมาตร และเมื่อเปรียบเทียบค่าระดับเสียงสูงสุด-ต่ำสุด และค่าพิสัยแล้ว พบว่ารูปแปรหลักในคำพูดเดี่ยว มีระดับเสียงสูงสุดอยู่ที่ 0.79 มีระดับเสียงต่ำสุดอยู่ที่ 0.03 และมีพิสัยระดับเสียงที่ 0.76 ส่วนในคำพูดต่อเนื่องมีระดับเสียงสูงสุดที่ 0.87 มีระดับเสียงต่ำสุดเท่ากันที่ 0.03 และมีพิสัยระดับเสียงที่ 0.84 ซึ่งกว้างกว่า จะเห็นได้ว่าแตกต่างกับที่พบในทุกวรรณยุกต์อื่น ๆ ก่อนหน้านี้ที่โดยปกติพิสัยของคำพูดต่อเนื่องจะแคบกว่าในคำพูดเดี่ยวอย่างชัดเจน

สำหรับผลการเปรียบเทียบสัทลักษณะของรูปแปรวรรณยุกต์จัดวาในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นที่มีความถี่ในการปรากฏสูงที่สุดเป็นอันดับที่สอง (รูปแปรรอง) ได้แก่รูปแปร *R2 [31125] ซึ่งมีผู้บอกภาษาออกเสียงโดยใช้รูปแปรนี้จำนวนใกล้เคียงกับรูปแปรหลัก (จำนวน 31 คน คิดเป็น 17.2%) พบว่ารูปแปรรองในคำพูดเดี่ยว มีสัทลักษณะแตกต่างกับรูปแปรหลักในคำพูดต่อเนื่องอย่างชัดเจน ทั้งในแง่ทิศทางการตก-ขึ้นและรูปร่างของกราฟเส้นเช่นกัน กล่าวคือรูปแปรรองในคำพูดเดี่ยวเป็นเสียงกลาง-ตก-ขึ้น มีจุดเริ่มต้นที่ 0.43 และมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ 0.83 ในขณะที่คำพูดต่อเนื่องมีจุดเริ่มต้นที่สูงกว่า คือ 0.87 แต่มีจุดสิ้นสุดของเสียงต่ำกว่ามากที่สุดที่ 0.34 จะเห็นได้ว่ารูปร่างกราฟเส้นของรูปแปรรอง *R2 [31125] มีลักษณะพลิกกลับด้านกันกราฟเส้นของรูปแปรหลักในคำพูดต่อเนื่อง Rc1 [52112] แต่พิจารณาจากค่าระดับเสียงสูงสุด-ต่ำสุด และค่าพิสัยแล้ว พบว่ามีค่าที่ใกล้เคียงกันคือรูปแปรรองในคำพูดเดี่ยว มีระดับเสียงสูงสุดอยู่ที่ 0.83 ระดับเสียงต่ำสุดอยู่ที่ 0.05 และมีพิสัยระดับเสียงที่ 0.78 ส่วนรูปแปรหลักในคำพูดต่อเนื่องมีระดับเสียงสูงสุดที่สูงกว่าเล็กน้อย (0.87) มีระดับเสียงต่ำสุดที่ต่ำกว่าเล็กน้อย (0.03) และมีพิสัยระดับเสียงที่กว้างกว่าชัดเจน (0.84) เช่นเดียวกันซึ่งต่างจากที่พบในทุกวรรณยุกต์ก่อนหน้าที่พิสัยของคำต่อเนื่องจะแคบกว่ามาก (ตารางที่ 9.13-9.14 และภาพที่ 9.14)

ตารางที่ 9.11 ค่าความถี่มาตรฐานแบบปรับค่า ณ 11 จุด ของวรรณยุกต์จัตวาของกลุ่มควบคุม
ในคำพูดเดี่ยวและคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

	0%	10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
R-BK [21125]	0.37	0.23	0.13	0.08	0.06	0.06	0.09	0.17	0.36	0.66	0.94
Rc-BK [31123]	0.48	0.32	0.20	0.13	0.09	0.08	0.10	0.14	0.24	0.38	0.52

ตารางที่ 9.12 พิสัยระดับเสียงของวรรณยุกต์จัตวาของกลุ่มควบคุม ในคำพูดเดี่ยวและคำพูดต่อเนื่อง

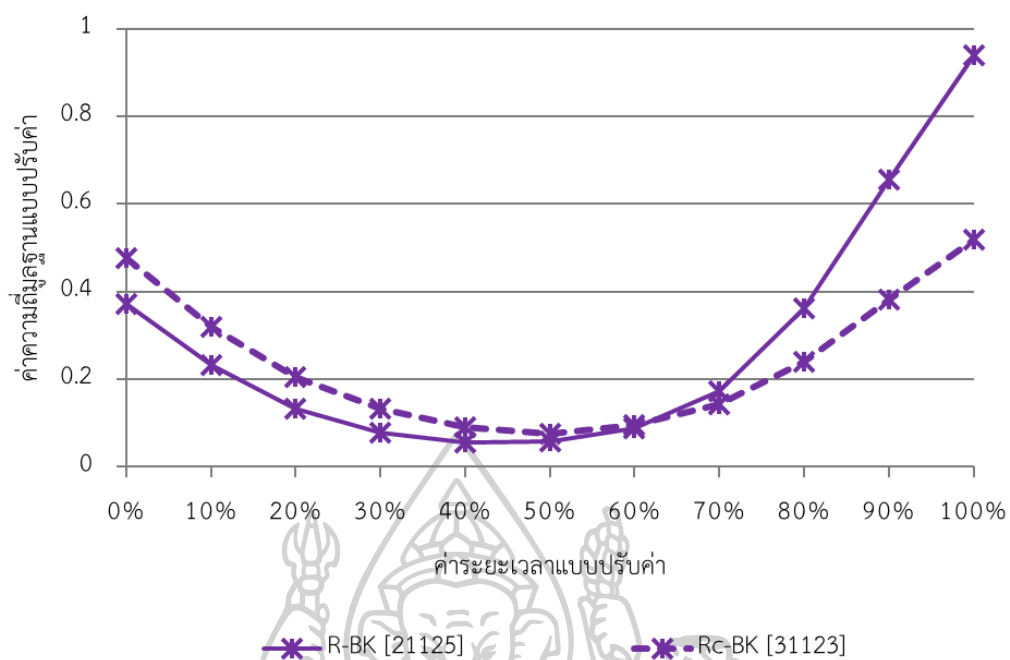
ค่า F_0 แบบปรับค่า	สูงสุด	ต่ำสุด	พิสัย
R-BK [21125]	0.94	0.06	0.88
Rc-BK [31123]	0.52	0.08	0.44

ตารางที่ 9.13 ค่าความถี่มาตรฐานแบบปรับค่า ณ 11 จุด ของรูปแปรหลัก/รูปแปรรองวรรณยุกต์จัตวา
ของผู้บอกภาษาถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวและคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

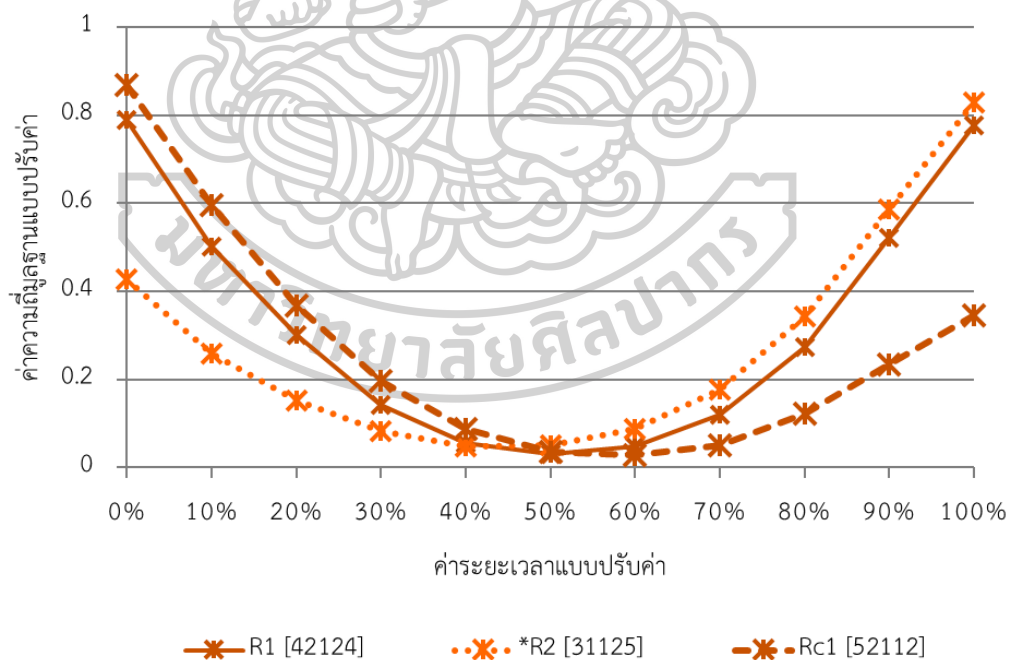
	0%	10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
R1 [42124]	0.79	0.50	0.30	0.14	0.05	0.03	0.05	0.12	0.27	0.52	0.78
*R2 [31125]	0.43	0.26	0.15	0.08	0.05	0.05	0.09	0.18	0.34	0.59	0.83
Rc1 [52112]	0.87	0.60	0.37	0.20	0.09	0.04	0.03	0.05	0.12	0.23	0.34

ตารางที่ 9.14 พิสัยระดับเสียงของรูปแปรหลัก/รูปแปรรองวรรณยุกต์จัตวาของภาษาไทยถิ่น
กำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวและคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

ค่า F_0 แบบปรับค่า	สูงสุด	ต่ำสุด	พิสัย
R1 [42124]	0.79	0.03	0.76
*R2 [31125]	0.83	0.05	0.78
Rc1 [52112]	0.87	0.03	0.84

ภาพที่ 9.13 การเปรียบเทียบสัทธิลักษณ์ของวรรณยุกต์จัตวาของกลุ่มควบคุม ในคำพูดเดี่ยวและคำพูดต่อเนื่อง

ภาพที่ 9.14 การเปรียบเทียบสัทธิลักษณ์ของรูปแปรหลัก/รูปแปรรองวรรณยุกต์จัตวาของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวและคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

บทที่ 10

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทสุดท้ายของงานวิจัยเรื่องทัศนคติต่อภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนและการแปรของวรรณยุกต์ตามปัจจัยทางสังคม: การศึกษาแนวสหศาสตร์เชิงสังคม ผู้วิจัยแบ่งหัวข้อออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรกเป็นการสรุปและอภิปรายผล และส่วนที่สองเป็นข้อเสนอแนะ รายละเอียดดังนี้

1. สรุปและอภิปรายผล

การศึกษาทัศนคติต่อภาษาของผู้บอกภาษาถิ่นกำแพงแสนในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาถิ่นกำแพงแสนเพศชาย 90 คน และเพศหญิง 90 คน จากผู้บอกภาษาออกเป็น 3 รุ่นอายุ รุ่นอายุละ 60 คน ได้แก่ รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป รุ่นอายุ 30-55 ปี และ รุ่นอายุ 15-25 ปี โดยจำแนกผู้บอกภาษาทั้ง 180 คน ออกตามถิ่นที่อยู่เป็น 6 กลุ่มพื้นที่ ได้แก่

- 1.) กลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนไม่ติดเขตปกครองของจังหวัดอื่น (CA)
- 2.) กลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนที่เป็นที่ตั้งของเมืองโบราณกำแพงแสน (CB)
- 3.) กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี (MC)
- 4.) กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอดำรงวิทยารบรม จังหวัดกาญจนบุรี (MD)
- 5.) กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี (ME)
- 6.) กลุ่มพื้นที่ชายขอบที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอเมืองนครปฐม (MF)

การศึกษาทัศนคติต่อภาษา ในเบื้องต้นใช้คำถามเชิงทัศนคติซึ่งเป็นคำถามปลายเปิดจำนวน 10 ข้อ เพื่อให้ผู้บอกภาษาแสดงความคิดเห็นได้อย่างกว้างขวางก่อน และใช้แบบสอบถามทัศนคติศึกษา เพื่อให้ผู้บอกภาษาระบุระดับทัศนคติระดับ 1-5 โดยทุกข้อคำถามตัวเลขระดับ 5 หมายถึงมีทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นกำแพงแสนมากที่สุด ส่วนเลขระดับ 1 แสดงระดับทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นกำแพงแสนน้อยที่สุด จากนั้นจึงนำคำตอบจากคำถามปลายเปิดในส่วนแรกมาเปรียบเทียบกับระดับคะแนนทัศนคติ พบว่าคำตอบทั้งสองส่วนมีความสอดคล้องกันทุกข้อ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลระดับทัศนคติ มี 2 ส่วน ได้แก่ 1) การนำผลรวมความถี่ของระดับทัศนคติของผู้บอกภาษาทั้งหมดมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน โดยแยกตามตัวแปรอายุ เพศ และถิ่นที่อยู่ และ 2) การนำผลความถี่ของระดับทัศนคติมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของระดับทัศนคติต่อภาษากับตัวแปรอายุ เพศ และถิ่นที่อยู่ โดยใช้สถิติทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเครเมอร์ส วี (Cramér's V)

สำหรับการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ค่าทางกลศาสตร์ของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดเดี่ยว ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาถิ่นกรุงเทพฯ (กลุ่มควบคุม) จำนวน 10 คน และเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาถิ่นกำแพงแสนจำนวน 180 คน (ดังรายละเอียดข้างต้น) นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้บอกภาษาถิ่นกำแพงแสนรุ่นอายุต่ำกว่า 12 ปี จากกลุ่มพื้นที่ CA และกลุ่มพื้นที่ CB ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้บอกภาษารุ่นอายุต่ำกว่า 12 ปี จะใช้ในการอภิปรายผลในบทที่ 10 นี้เท่านั้น ส่วนข้อมูลเสียงวรรณยุกต์ในคำพูดต่อเนื่อง ผู้วิจัยวิเคราะห์และเสนอผลการศึกษาทางกลศาสตร์เฉพาะข้อมูลจากผู้บอกภาษาถิ่นกรุงเทพฯ (กลุ่มควบคุม) จำนวน 10 คน ผู้บอกภาษากลุ่ม CA จำนวน 30 คน และกลุ่ม CB จำนวน 30 คน รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 70 คน

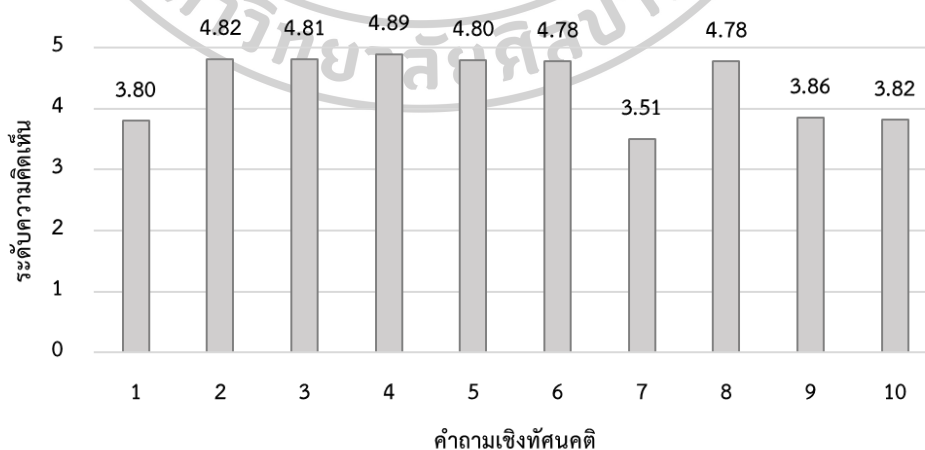
รายการคำที่ใช้ในการวิเคราะห์วรรณยุกต์มีทั้งวัจนลีลาคำพูดเดี่ยวและคำพูดต่อเนื่อง คำพูดเดี่ยวศึกษาข้อมูลจากผู้บอกภาษาจำนวนทั้งสิ้น 190 คน ที่ออกเสียงรายการคำที่ละพยางค์ (citation form) รายการคำที่ใช้เป็นคำพยางค์เดี่ยวประกอบด้วยพยางค์เป็นและพยางค์ตายที่ควบคุมพยัญชนะต้นเป็นเสียงระเบิด-ไม่ก้อง [k^h-, t^h-/p^h-, p-] และใช้สระต่ำ ล้วนส่วนกลาง ปากไม่ห่อ [a] ส่วนพยางค์ตายมีพยัญชนะท้ายเป็นเสียงหยุด [-t, -p] จำนวน 29 คำ วิเคราะห์ทางกลศาสตร์คำละ 3 ครั้ง รวมเป็นจำนวน 18,270 คำทดสอบ ส่วนคำพูดต่อเนื่องศึกษาจากการพูดต่อเนื่อง (connected speech) ของผู้บอกภาษาจำนวน 70 คน รายการคำพูดต่อเนื่องคือพยางค์เป็นที่มีพยัญชนะต้นเสียง [k^h-, t^h-/p^h-] ที่เป็นนามวลีและกริยาวลี 2-3 พยางค์ (พยางค์เป้าหมายในคำพูดต่อเนื่องคือคำเดียวกับในคำพูดเดี่ยว) พยางค์เป้าหมายเป็นพยางค์เน้นหนักในตำแหน่งท้าย 7 คำ และในตำแหน่งต้น 3 คำ รวมเป็นคำพูดต่อเนื่องจำนวน 10 คำ (3 ซ้ำ) รวมเป็นจำนวน 2,100 คำทดสอบ รวมเป็นข้อมูลเสียงที่ใช้วิเคราะห์ทางกลศาสตร์รวมทั้งสิ้น 20,370 คำทดสอบ

การวิเคราะห์ค่าทางกลศาสตร์ของข้อมูลเสียงทั้ง 20,370 คำทดสอบ โดยวัดค่าความถี่มูลฐานจำนวน 11 จุดเวลาของระยะเวลาแบบปรับค่า (ทุก 10%) และแปลงค่าเฮิร์ตซ์เป็นค่าความถี่มูลฐานแบบปรับค่าเพื่อให้ข้อมูลอยู่ในมาตราส่วนเดียวกัน และสร้างกราฟเส้นเพื่อวิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐานของเสียงวรรณยุกต์ โดยพิจารณาจากจุดเริ่มต้นถึงจุดสิ้นสุด ลักษณะทิศทางการเคลื่อนที่ขึ้น-ตก และรูปร่างของวรรณยุกต์ สำหรับเสียงวรรณยุกต์สามัญและเอก พิจารณาจากค่าที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง 3 จุดหลัก (ที่ระยะเวลา 0% 50% และ 100%) ส่วนเสียงวรรณยุกต์โท ตรี และจัตวา พิจารณาจากค่าที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง 5 จุด คือ (ที่ระยะเวลา 0% 25% 50% 75% และ 100%) ว่า ณ ระยะเวลา นั้น ๆ ค่าความถี่มูลฐานอยู่ที่ระดับเสียงช่วงชั้นใดจาก 1-5 การบรรยายสัทลักษณะของรูปแปรวรรณยุกต์สามัญและเอกจึงบรรยายด้วยตัวเลข 3 หลัก ส่วนรูปแปรวรรณยุกต์โท ตรี และจัตวา บรรยายด้วยตัวเลข 5 หลัก แล้วจัดกลุ่มสัทลักษณะของวรรณยุกต์แต่ละหน่วยเสียงตามจำนวนรูปแปรที่เกิดขึ้น วิเคราะห์ความถี่ในการปรากฏรูปแปรต่าง ๆ ตามตัวแปรอายุ เพศ และถิ่นที่อยู่ และเปรียบเทียบสัทลักษณะของรูปแปรหลักและรูปแปรรองกับวรรณยุกต์ของกลุ่มควบคุม

1.1 ทักษะการติดต่อภาษาของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยจากการการตอบคำถามเชิงทัศนคติ 10 ข้อ ในภาพรวมสรุปได้ว่าผู้บอกภาษาถิ่นกำแพงแสนมีทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นโดยมีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติในแต่ละข้อสูงกว่าระดับ 3.5 (ภาพที่ 10.1) ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อภาษาตามตัวแปรอายุ เพศ และถิ่นที่อยู่ และผลการทดสอบทางสถิติวิเคราะห์เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเครเมอร์ส วี (Cramér's V) สรุปได้ว่าระดับทัศนคติต่อภาษากับตัวแปรอายุ เพศ และถิ่นที่อยู่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในบางกรณีเฉพาะบางข้อคำถาม (ไม่ใช่ในภาพรวม) โดยพบว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับน้อย

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาผลการทดสอบทางสถิติร่วมกับผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติและความถี่ในการเลือกระดับทัศนคติของผู้บอกภาษาแต่ละตัวแปรแล้ว สรุปแนวโน้มทัศนคติของผู้บอกภาษาได้ว่า ด้านตัวแปรอายุ ผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี มีแนวโน้มทัศนคติในเชิงบวกต่อภาษาถิ่นกำแพงแสนน้อยกว่าผู้บอกภาษารุ่นอื่น ๆ ส่วนผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปี มีแนวโน้มทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นมากกว่าผู้บอกภาษาทุกรุ่นอายุ ส่วนตัวแปรเพศ ผู้บอกภาษาเพศหญิงมีแนวโน้มทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นกำแพงแสนมากกว่าผู้บอกภาษาเพศชาย สำหรับตัวแปรถิ่นที่อยู่ เมื่อพิจารณาเฉพาะพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสน ผู้บอกภาษากลุ่มพื้นที่ที่เป็นที่ตั้งของเมืองโบราณกำแพงแสน (CB) มีทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นกำแพงแสนมากกว่ากลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอ (CA) ส่วนในภาพรวมทุกกลุ่มพื้นที่ ผู้บอกภาษากลุ่มพื้นที่ชายขอบอำเภอกำแพงแสนที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี (ME) มีแนวโน้มทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นกำแพงแสนมากกว่าผู้บอกภาษากลุ่มพื้นที่อื่น

ภาพที่ 10.1 ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อภาษาในการตอบคำถามเชิงทัศนคติ 10 ข้อ ของผู้บอกภาษาถิ่นกำแพงแสนจำนวน 180 คน

ตารางที่ 10.1 วรรณยุกต์ทั้ง 5 หน่วยเสียงในภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุมและ
รูปแปรวรรณยุกต์ของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวและคำพูดต่อเนื่อง

หน่วยเสียง วรรณยุกต์	วจนลีลา- โครงสร้าง พยางค์	กลุ่ม ควบคุม	รูปแปรวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน						
			M1	M2	*M3	M4	M5	M6	
สามัญ	คำเดี่ยว- พยางค์เป็น	M-BK [322]	M1 [421]	M2 [331]	*M3 [322]	M4 [321]	M5 [422]	M6 [231]	
	คำต่อเนื่อง- พยางค์เป็น	Mc-BK [322]	* Mc1 [322]	Mc2 [422]	Mc3 [222]	Mc4 [321]			
เอก	คำเดี่ยว- พยางค์เป็น	L-BK [311]	L1 [421]	*L2 [321]	L3 [331]	L4 [322]			
	คำเดี่ยว- พยางค์ตาย	LD-BK [321]	LD1 [431]	LD2 [442]	LD3 [332]	*LD4 [321]			
	คำต่อเนื่อง- พยางค์เป็น	Lc-BK [321]	Lc1 [532]	*Lc2 [321]	Lc3 [331]	Lc4 [332]			
โท	คำเดี่ยว- พยางค์เป็น	F-BK [55541]	F1 [44541]	F2 [^d 54541]	*F3 [55531]	F4 [34542]	F5 [54442]		
	คำเดี่ยว- พยางค์ตาย	FD-BK [55542]	FD1 [44542]	*FD2 [55542]	FD3 [^d 54542]	FD4 [54432]	FD5 [44443]		
	คำต่อเนื่อง- พยางค์เป็น	Fc-BK [55544]	* Fc1 [44443]	Fc2 [44442]	Fc3 [^d 44442]	Fc4 [33442]	Fc5 [54433]		
ตรี	คำเดี่ยว- พยางค์เป็น	H-BK [32344]	H1 [32243 ^h]	H2 [22344 ^h]	*H3 [23345]	H4 [32234]	H5 [21122]		
	คำเดี่ยว- พยางค์ตาย	HD-BK [33344]	* HD1 [33345]	HD2 [43334]	HD3 [44455]	HD4 [33333]	HD5 [34455]		
	คำต่อเนื่อง- พยางค์เป็น	Hc-BK [33333]	* Hc1 [32223]	Hc2 [43223]	Hc3 [33334]	Hc4 [42234]	Hc5 [32333 ^h]		
จัตวา	คำเดี่ยว- พยางค์เป็น	R-BK [21125]	R1 [42124]	*R2 [31125]	R3 [21234]	R4 [[~] 43213]	R5 [31113]	R6 [32235]	R7 [52113]
	คำต่อเนื่อง- พยางค์เป็น	Rc-BK [31123]	Rc1 [52112]	Rc2 [[~] 44212]	Rc3 [42112]	Rc4 [54211]	Rc5 [21124]	*Rc6 [31113]	Rc7 [42125]

อักษรตัวหนา หมายถึง รูปแปรหลัก

อักษรตัวหนา-เอียง หมายถึง รูปแปรรอง

* หมายถึง รูปแปรคล้ายกลุ่มควบคุม

1.2 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน

ผลการศึกษาสัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน สรุปได้ว่าวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนประกอบด้วยหน่วยเสียงวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียง แต่ละหน่วยเสียงมีรูปแบบ 4-7 รูปแบบ แต่ละรูปแบบล้วนมีสัทลักษณะที่แตกต่างกันในรายละเอียด รูปแบบที่มีความถี่ในการปรากฏสูงที่สุดกำหนดให้เป็น “รูปแบบหลัก” รูปแบบวรรณยุกต์ที่มีความถี่ในการปรากฏสูงเป็นลำดับที่สองและจำนวนใกล้เคียงกับความถี่ในการปรากฏรูปแบบหลักกำหนดให้เป็น “รูปแบบรอง” และรูปแบบวรรณยุกต์ที่มีสัทลักษณะใกล้เคียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุมมากที่สุดกำหนดให้เป็น “รูปแบบคล้ายกลุ่มควบคุม”

ในการสรุปผลการวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์แต่ละหน่วยเสียง ผู้วิจัยจะเสนอผลการวิเคราะห์สัทลักษณะวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุมก่อน แล้วจึงเสนอสัทลักษณะของรูปแบบวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน (ตารางที่ 10.1)

นอกจากนี้ ผู้วิจัยจะเสนอและอภิปรายผลการศึกษาคำมูลวรรณยุกต์จากผู้บอกภาษารุ่นเด็กอายุต่ำกว่า 12 ปี ซึ่งเป็นผู้บอกภาษาจากกลุ่มพื้นที่ใจกลางอำเภอกำแพงแสนกลุ่ม CA และ CB เพศหญิงและเพศชาย รวมเป็นจำนวน 20 คน ไว้ในส่วนท้ายของการสรุปผลแต่ละวรรณยุกต์ด้วย รวมถึงการอภิปรายผลการศึกษานี้เปรียบเทียบกับงานวิจัยที่ศึกษาวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจังหวัดนครปฐมซึ่งมีเพียงงานเดียวเท่านั้น ได้แก่ วิทยานิพนธ์ของจรรยา นวลจันทร์แสง (2535) (รายละเอียดในบทที่ 2) แต่เนื่องจากงานวิจัยของจรรยาวิเคราะห์จากการฟังเป็นหลัก โดยใช้ผลการวิเคราะห์ทางกลศาสตร์เป็นรอง และบรรยายสัทลักษณะของวรรณยุกต์ด้วยตัวเลข 2-3 หลัก อีกทั้งยังเป็นการศึกษาข้อมูลคนละฐาน ดังนั้นจึงไม่อาจเทียบเคียงและอภิปรายผลการศึกษาได้อย่างชัดเจนนัก อย่างไรก็ตามผู้วิจัยจะนำผลการศึกษาของจรรยา นวลจันทร์แสงมาแต่ละวรรณยุกต์ มาเสนอเทียบกับผลการวิเคราะห์สัทลักษณะวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนที่ละวรรณยุกต์ สรุปและอภิปรายผลการศึกษาวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนแต่ละวรรณยุกต์ ได้ดังนี้

1.2.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์สามัญ

วรรณยุกต์สามัญ คำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

วรรณยุกต์สามัญในภาษาถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น (M-BK) เป็นเสียงกลาง-ตกระดับ [322] ส่วนวรรณยุกต์สามัญในภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยว มีรูปแบบของหน่วยเสียง 6 รูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบหลัก M1 เป็นเสียงค่อนข้างสูง-ตก [421] พบมากที่สุด (คิดเป็น 24%)
2. รูปแบบรอง M2 เป็นเสียงกลางระดับ-ตก [331] พบมากเป็นลำดับที่สอง (คิดเป็น

20%)

3. รูปแปร *M3 เป็นเสียงกลาง-ตก-ระดับ [322] มีสัทลักษณะใกล้เคียงกลุ่มควบคุ่ม
4. รูปแปร M4 เป็นเสียงกลาง-ตก [321]
5. รูปแปร M5 เป็นเสียงค่อนข้างสูง-ตก-ระดับ [422]
6. รูปแปร M6 เป็นเสียงค่อนข้างต่ำ-ขึ้น-ตก [231]

ผลการศึกษาวรรณยุกต์สามัญของผู้บอกภาษารุ่นเด็ก อายุต่ำกว่า 12 พบว่ามีสัดส่วนการใช้รูปแปรต่าง ๆ คล้ายผู้บอกภาษาวัยผู้ใหญ่ทั้ง 2 รุ่น โดยพบ M4 [321] มากเป็นอันดับหนึ่งเช่นเดียวกับผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปี และใช้รูปแปร M2 มากเป็นอันดับที่สอง ซึ่งรูปแปรนี้มีสัดส่วนการใช้มากที่สุดสำหรับผู้บอกภาษารุ่นอายุ 60 ปี ขึ้นไป และที่น่าสนใจอีกประการคือผู้บอกภาษารุ่นเด็กแต่ไม่มีการใช้รูปแปร *M3 [322] ซึ่งมีสัทลักษณะคล้ายกลุ่มควบคุ่ม ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าเด็ก ๆ ชาวอำเภอกำแพงแสนยังมีการออกเสียงวรรณยุกต์สามัญในลักษณะที่ใกล้เคียงกับผู้ใหญ่และผู้สูงอายุมาก

เมื่อพิจารณาเสียงย่อยที่พบในงานวิจัยของจรรยา นวลจันทร์แสง (2535: 58, 134) เทียบกับผลการศึกษาคั้งนี้ พบว่ามีเพียงเสียงย่อยที่ 4 [32] เท่านั้นที่มีสัทลักษณะคล้ายกับรูปแปร *M3 [322] ซึ่งเป็นรูปแปรที่มีสัทลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มควบคุ่ม

วรรณยุกต์สามัญ ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

วรรณยุกต์สามัญในภาษาถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุ่ม ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น (Mc-BK) เป็นเสียงกลาง-ตก-ระดับ [322] ส่วนวรรณยุกต์สามัญในภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดต่อเนื่อง มีรูปแปรของหน่วยเสียง 4 รูปแปร ดังนี้

1. รูปแปรหลัก *Mc1 เป็นเสียงกลาง-ตก-ระดับ [322] พบมากที่สุด (คิดเป็น 46%) และมีสัทลักษณะใกล้เคียงกลุ่มควบคุ่ม
2. รูปแปร Mc2 เป็นเสียงค่อนข้างสูง-ตก-ระดับ [422]
3. รูปแปร Mc3 เป็นเสียงค่อนข้างต่ำระดับ [222]
4. รูปแปร Mc4 เป็นเสียงกลาง-ตก [321]

1.2.2 สัทลักษณะของวรรณยุกต์เอก

วรรณยุกต์เอก ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

วรรณยุกต์เอกในภาษาถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุ่ม ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น (L-BK) เป็นเสียงกลาง-ตก [311] วรรณยุกต์เอกในภาษาถิ่นกำแพงแสนในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น มีรูปแปรของหน่วยเสียง 4 รูปแปร ดังนี้

1. รูปแปรหลัก L1 เป็นเสียงค่อนข้างสูง-ตก [421] พบมากที่สุด (คิดเป็น 55.5%)
2. รูปแปร *L2 เป็นเสียงกลาง-ตก [321] มีสัทลักษณะใกล้เคียงกลุ่มควบคุ่ม
3. รูปแปร L3 เป็นเสียงกลางระดับ-ตก [331]

4. รูปแปร L4 เป็นเสียงกลาง-ตก [322]

ผลการศึกษาวรรณยุกต์เอกในพยางค์เป็นของผู้บอกภาษารุ่นเด็ก อายุต่ำกว่า 12 พบว่ามีสัดส่วนการใช้รูปแปรต่าง ๆ คล้ายผู้บอกภาษาวัยรุ่น รุ่นอายุ 15-25 ปี กล่าวคือมีสัดส่วนการใช้รูปแปร L1 [421] มากถึง 75% และไม่พบรูปแปร L4 [322] ซึ่งเป็นรูปแปรที่พบในผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี เพียง 1 คนเท่านั้น

เมื่อพิจารณาเสียงย่อยที่พบในงานวิจัยของจรรยา นวลจันทร์แสง (2535: 65, 134) เทียบกับผลการศึกษาคั้งนี้ พบว่ามีเพียงเสียงย่อยที่ 3. [32] เท่านั้นที่มีสัทลักษณะคล้ายกับรูปแปร L4 [322] ซึ่งเป็นรูปแปรที่พบความถี่น้อยที่สุดในภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน

วรรณยุกต์เอก ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

วรรณยุกต์เอกในภาษาถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย (LD-BK) เป็นเสียงกลาง-ตก [321] ส่วนวรรณยุกต์เอกในภาษาถิ่นกำแพงแสนในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย พบว่ามีรูปแปรของหน่วยเสียง 4 รูปแปร ดังนี้

1. รูปแปรหลัก LD1 เป็นเสียงค่อนข้างสูง-ตก [431] พบมากที่สุด (คิดเป็น 56%)
2. รูปแปร LD2 เป็นเสียงค่อนข้างสูงระดับ-ตก [442]
3. รูปแปร LD3 เป็นเสียงกลางระดับ-ตก [332]
4. รูปแปร *LD4 เป็นเสียงกลาง-ตก [321] มีสัทลักษณะใกล้เคียงกลุ่มควบคุม

ผลการศึกษาวรรณยุกต์เอกในพยางค์ตายของผู้บอกภาษารุ่นเด็ก อายุต่ำกว่า 12 พบว่ามีสัดส่วนการใช้รูปแปรต่าง ๆ คล้ายผู้บอกภาษาวัยรุ่น รุ่นอายุ 15-25 ปี เช่นเดียวกับที่พบในพยางค์ เป็นโดยมีสัดส่วนการใช้รูปแปร LD1 [431] มากถึง 80% แต่พบการรูปแปร LD2 [442] ซึ่งเป็นรูปแปรอันดับที่หนึ่งของผู้บอกภาษารุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไปอยู่บ้าง ในขณะที่รูปแปรนี้อัตราการใช้ลดลงตามรุ่นอายุ และไม่พบในผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปีแล้ว อาจกล่าวได้ว่าเด็กอายุต่ำกว่า 12 ปี ซึ่งเป็นวัยเพิ่งเริ่มเข้าเรียน เด็ก ๆ ยังมีความใกล้ชิดกับปู่ย่าตายายอยู่มาก จึงยังคงใช้รูปแปรของวรรณยุกต์เอกในพยางค์ตายตามแบบของผู้สูงอายุอยู่บ้าง

เมื่อพิจารณาเสียงย่อยที่พบในงานวิจัยของจรรยา นวลจันทร์แสง (2535: 72, 79, 134) เทียบกับผลการศึกษาวรรณยุกต์เอกในภาษาถิ่นกำแพงแสน (ซึ่งผู้วิจัยไม่วิเคราะห์แยกระหว่างพยางค์ตายเสียงยาวกับพยางค์ตายเสียงสั้นเนื่องจากพิจารณาสัทลักษณะแล้วไม่พบว่ามี ความแตกต่างกัน) มีเสียงย่อยที่ [42] มีสัทลักษณะคล้ายกับรูปแปร LD2 [442] และเสียงย่อย [32] มีสัทลักษณะคล้ายกับรูปแปร LD3 [332] ซึ่งเป็นรูปแปรที่พบความถี่น้อยที่สุดในภาษาถิ่นกำแพงแสน

วรรณยุกต์เอกคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

วรรณยุกต์เอกในภาษาถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น (Lc-BK) เป็นเสียงกลาง-ตก [321] วรรณยุกต์เอกในภาษาถิ่นกำแพงแสนในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น มีรูปแบบของหน่วยเสียง 4 รูปแปร

1. รูปแปรหลัก Lc1 เป็นเสียงสูง-ตก [532] พบมากที่สุด (คิดเป็น 68%)
2. รูปแปร *Lc2 เป็นเสียงกลาง-ตก [321] มีสัทลักษณะใกล้เคียงกลุ่มควบคุม
3. รูปแปร Lc3 เป็นเสียงกลางระดับ-ตก [331]
4. รูปแปร Lc4 เป็นเสียงกลางระดับ [332]

1.2.3 สัทลักษณะของวรรณยุกต์โท

วรรณยุกต์โท ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

วรรณยุกต์โทในภาษาถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น (F-BK) เป็นเสียงสูงระดับ-ตก [55541] ส่วนวรรณยุกต์โทในภาษาถิ่นกำแพงแสนในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น พบว่ามีรูปแบบของรูปแปรของหน่วยเสียง 5 รูปแปร ดังนี้

1. รูปแปร F1 เป็นเสียงค่อนข้างสูง-ขึ้น-ตก [44541] พบมากที่สุด (คิดเป็น 32%)
2. รูปแปร F2 เป็นเสียงสูง-ลดต่ำลง-ขึ้น-ตก [^d54541]
3. รูปแปร *F3 เป็นเสียงสูงระดับ-ตก [55531] มีสัทลักษณะใกล้เคียงกลุ่มควบคุม
4. รูปแปร F4 เป็นเสียงกลาง-ขึ้น-ตก [34542]
5. รูปแปร F5 เป็นเสียงสูงตก-ระดับ-ตก [54442]

ผลการศึกษาวรรณยุกต์โทในพยางค์เป็นของผู้บอกภาษารุ่นเด็ก อายุต่ำกว่า 12 พบว่ามีสัดส่วนการใช้รูปแปรต่าง ๆ คล้ายผู้บอกภาษาวัยผู้ใหญ่ทั้งรุ่นอายุ 30-55 ปี และรุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป เนื่องจากยังมีสัดส่วนการใช้รูปแปร F1 [44541] มากเป็นลำดับที่สอง (คิดเป็น 30%) ในขณะที่พบรูปแปรดังกล่าวในรุ่นอายุ 15-25 ปีเพียง 1 คน (คิดเป็น 2%) เท่านั้น นอกจากนี้ยังพบการใช้รูปแปรคล้ายกลุ่มควบคุม (*F3 [55531]) เพียง 15% เท่านั้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บอกภาษาวัยเด็กยังได้รับอิทธิพลจากการสัมผัสภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ไม่มากนัก และยังคงออกเสียงวรรณยุกต์โทคล้ายพ่อแม่หรือปู่ย่าตายายซึ่งเป็นคนในท้องถิ่นอำเภอกำแพงแสนอยู่มาก

เมื่อพิจารณาเสียงย่อยที่พบในงานวิจัยของจรรยา นวลจันทร์แสง (2535: 86, 134) เทียบกับผลการศึกษาวรรณยุกต์โทในภาษาถิ่นกำแพงแสน พบว่ามีเสียงย่อยที่ 3. [442] ที่อาจมีสัทลักษณะคล้ายกับรูปแปรหลัก F1 [44542] และเสียงย่อยที่ 4. [441] ที่อาจมีสัทลักษณะคล้ายกับรูปแปร F2 [^d54541] ของภาษาถิ่นกำแพงแสน

วรรณยุกต์โท ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

วรรณยุกต์โทในภาษาถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย (FD-BK) เป็นเสียงสูงระดับตก-ตก [55542] ส่วนวรรณยุกต์โทในภาษาถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย พบว่ามีรูปแปรของหน่วยเสียง 5 รูปแปร ดังนี้

1. รูปแปรหลัก FD1 เป็นเสียงค่อนข้างสูง-ขึ้น-ตก [44542] พบมากที่สุด (คิดเป็น 43%)
2. รูปแปร *FD2 เป็นเสียงสูงระดับ-ตก [55542] มีสัทลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มควบคุม
3. รูปแปร FD3 เป็นเสียงสูง-ลดต่ำลง-ขึ้น-ตก [^d54542]
4. รูปแปร FD4 เป็นเสียงสูง-ตก-ระดับ-ตก [54432]
5. รูปแปร FD5 เป็นเสียงค่อนข้างสูงระดับ-ตก [44443]

ผลการศึกษาวรรณยุกต์โทในพยางค์ตายของผู้บอกภาษารุ่นเด็ก อายุต่ำกว่า 12 พบว่ามีสัดส่วนการใช้รูปแปรต่าง ๆ คล้ายผู้บอกภาษาวัยผู้ใหญ่ทั้งรุ่นอายุ 30-55 ปี และรุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป อยู่มากเช่นกัน เนื่องจากยังมีสัดส่วนการใช้รูปแปร FD1 [44542] มากเป็นลำดับที่หนึ่ง (คิดเป็น 30%) ในขณะที่พบรูปแปรดังกล่าวในรุ่นอายุ 15-25 ปีเพียง 4 คน (คิดเป็น 7%) เท่านั้น แต่ก็พบการใช้รูปแปรคล้ายกลุ่มควบคุม (*FD2 [55542]) จำนวนมากถึง 30% เช่นกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บอกภาษาวัยเด็กเริ่มออกเสียงหน่วยเสียงวรรณยุกต์โทคล้ายสำเนียงภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ มากขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็ยังคงมีออกเสียงวรรณยุกต์โทคล้ายพ่อแม่หรือปู่ย่าตายายซึ่งเป็นคนในท้องถิ่นอำเภอกำแพงแสนอยู่เหมือนกัน

เมื่อพิจารณาเสียงย่อยที่พบในงานวิจัยของจรรยา นวลจันทร์แสง (2535: 93, 134) เทียบกับผลการศึกษาวรรณยุกต์โทในพยางค์ตายของภาษาถิ่นกำแพงแสน พบว่ามีเสียงย่อยที่ 2. [442] ที่อาจมีสัทลักษณะคล้ายกับรูปแปร F2 [^d54542] และเสียงย่อยที่ 3. [443] ที่มีสัทลักษณะคล้ายกับรูปแปรหลัก FD5 [44443] ของภาษาถิ่นกำแพงแสน แต่ไม่อาจยืนยันผลการเปรียบเทียบได้อย่างชัดเจนนัก

วรรณยุกต์โท ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

วรรณยุกต์โทในภาษาถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น (Fc-BK) เป็นเสียงสูงระดับ [55544] ส่วนวรรณยุกต์โทในภาษาถิ่นกำแพงแสนในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น พบว่ามีรูปแปรของหน่วยเสียง 5 รูปแปร ดังนี้

1. รูปแปรหลัก *Fc1 เป็นเสียงค่อนข้างสูงระดับ [44443] พบมากที่สุด (คิดเป็น 38%) และมีสัทลักษณะใกล้เคียงกลุ่มควบคุ่ม
2. รูปแปร Fc2 เป็นเสียงค่อนข้างสูงระดับ-ตก [44442] มีสัทลักษณะค่อนข้างใกล้เคียงกลุ่มควบคุ่มอยู่บ้าง
3. รูปแปร Fc3 เป็นเสียงค่อนข้างสูงระดับ-ลดต่ำลง-ขึ้น-ตก [^d44442]
4. รูปแปร Fc4 เป็นเสียงกลาง-ขึ้น-ตก [33442]
5. รูปแปร Fc5 เป็นเสียงสูง-ตก [544331]

1.2.4 สัทลักษณะของวรรณยุกต์โท

วรรณยุกต์ตรี ในคำพูดเดี่ยว-พยางค์เป็น

วรรณยุกต์ตรีในภาษาถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุ่ม ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น (H-BK) เป็นเสียงกลาง-ตก-ขึ้น-ค่อนข้างสูงระดับ [32344] ส่วนวรรณยุกต์ตรีในภาษาถิ่นกำแพงแสนในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น พบว่ามีรูปแบบของรูปแปรของหน่วยเสียง 5 รูปแปร ดังนี้

1. รูปแปรหลัก H1 เป็นเสียงกลาง-ตก-ขึ้น-โค้งตก [32243^h] พบมากที่สุด (คิดเป็น 53%)
2. รูปแปร H2 เป็นเสียงค่อนข้างต่ำ-ขึ้น-โค้งตก [22344^h]
3. รูปแปร *H3 เป็นเสียงค่อนข้างต่ำ-ขึ้น-สูงระดับ [23345] มีสัทลักษณะใกล้เคียงกลุ่มควบคุ่ม
4. รูปแปร H4 เป็นเสียงกลาง-ตก-ขึ้น [32234]
5. รูปแปร H5 เป็นเสียงค่อนข้างต่ำ-ตก-ขึ้นระดับ [21122]

ผลการศึกษาวรรณยุกต์ตรีในพยางค์เป็นของผู้บอกภาษารุ่นเด็ก อายุต่ำกว่า 12 พบว่ามีการใช้รูปแปร H1 [32243^h] มากถึง 90% ส่วนที่เหลืออีก 10% ใช้รูปแปร H4 [32234] โดยไม่ปรากฏการใช้รูปแปรคล้ายกลุ่มควบคุ่ม (*H3 [23345]) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บอกภาษาวัยเด็กยังไม่ได้รับอิทธิพลจากการสัมผัสภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ จึงยังคงออกเสียงวรรณยุกต์ตรีในคำพยางค์เป็นคล้ายพ่อแม่หรือปู่ย่าตายายซึ่งเป็นคนในท้องถิ่นอำเภอกำแพงแสนอยู่

เมื่อพิจารณาเสียงย่อยที่พบในงานวิจัยของจรรยา นวลจันทร์แสง (2535: 100, 134) เทียบกับผลการศึกษาวรรณยุกต์ตรีในพยางค์เป็นของภาษาถิ่นกำแพงแสน พบว่ามีเสียงย่อยที่ 1. [334] ที่อาจมีสัทลักษณะคล้ายกับรูปแปร H4 [32234] และเสียงย่อยที่ 3. [35] ที่อาจมีสัทลักษณะคล้ายกับรูปแปร *H3 [23345] ของภาษาถิ่นกำแพงแสน ซึ่งเป็นรูปแปรที่มีสัทลักษณะคล้ายกลุ่มควบคุ่ม แต่ไม่อาจยืนยันผลการเปรียบเทียบได้อย่างชัดเจนนัก

วรรณยุกต์ตรี ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

วรรณยุกต์ตรีในภาษาถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย (HD-BK) เป็นเสียงกลางระดับ-ขึ้น [33344] ส่วนวรรณยุกต์ตรีในภาษาถิ่นกำแพงแสนในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย พบว่ามี 5 รูปแปร ดังนี้

1. รูปแปรหลัก *HD1 เป็นเสียงกลางระดับ-ขึ้น [33345] พบมากที่สุด (คิดเป็น 44%) มีสัทลักษณะใกล้เคียงกลุ่มควบคุม
2. รูปแปร HD2 เป็นเสียงค่อนข้างสูง-ตก-ระดับ-ขึ้น [43334]
3. รูปแปร HD3 เป็นเสียงค่อนข้างสูงระดับ-ขึ้น [44455]
4. รูปแปร HD4 เป็นเสียงกลางระดับ [33333]
5. รูปแปร HD5 เป็นเสียงกลาง-ขึ้น-สูงระดับ [34455]

ผลการศึกษาวรรณยุกต์ตรีในพยางค์ตายของผู้บอกภาษารุ่นเด็ก อายุต่ำกว่า 12 พบว่า สัดส่วนมีการใช้รูปแปรคล้ายผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปี โดยพบความถี่ในการใช้รูปแปร *HD1 [33345] มากเป็นอันดับหนึ่ง คิดเป็น 55% รองลงมาคือรูปแปร HD2 [43334] คิดเป็น 35% และพบรูปแปร HD3 [44455] จำนวน 10% ซึ่งรูปแปรนี้พบมากเป็นอันดับที่สองในผู้บอกภาษารุ่นอายุ 60 ปี ขึ้นไป และมีอัตราการใช้ลดลงตามรุ่นอายุเช่นกัน แต่ไม่พบการรูปแปรนี้ในผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเด็กวัยต่ำกว่า 12 ปี ยังคงออกเสียงวรรณยุกต์ตรีในลักษณะใกล้เคียงกับวัยผู้ใหญ่อยู่

เมื่อพิจารณาเสียงย่อยที่พบในงานวิจัยของจรรยา นวลจันทร์แสง (2535: 107, 134) เทียบกับผลการศึกษาวรรณยุกต์ตรีในพยางค์ตายของภาษาถิ่นกำแพงแสน พบว่าเสียงย่อยที่ 1. [34] ที่อาจมีสัทลักษณะคล้ายกับรูปแปรหลัก *HD1 [33345] หรือรูปแปร HD5 [34455] ส่วนเสียงย่อยที่ 2. [45] มีสัทลักษณะคล้ายกับรูปแปร HD3 [44455] ของภาษาถิ่นกำแพงแสน แต่ไม่อาจยืนยันผลการเปรียบเทียบได้อย่างชัดเจนนัก

วรรณยุกต์ตรี ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

วรรณยุกต์ตรีในภาษาถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น (Hc-BK) เป็นเสียงกลางระดับ [33333] ส่วนวรรณยุกต์ตรีในภาษาถิ่นกำแพงแสนในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น พบว่ามีรูปแปรของหน่วยเสียง 5 รูปแปร ดังนี้

1. รูปแปรหลัก *Hc1 เป็นเสียงกลาง-ตก-ระดับ-ขึ้น [32223] พบมากที่สุด (คิดเป็น 30%) และมีสัทลักษณะใกล้เคียงกลุ่มควบคุม
2. รูปแปร Hc2 เป็นเสียงค่อนข้างสูง-ตก-ระดับ [43223]
3. รูปแปร Hc3 เป็นเสียงกลางระดับ-ขึ้น [33334]

4. รูปแปร Hc4 เป็นเสียงค่อนข้างสูง-ตก-ขึ้น [42234]
5. รูปแปร Hc5 เป็นเสียงกลาง-ตก-ขึ้น-โค้งตก [32333^h]

1.2.5 สัทลักษณะของวรรณยุกต์จัตวา

วรรณยุกต์จัตวา ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

วรรณยุกต์จัตวาในภาษาถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม R-BK ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นเสียงค่อนข้างต่ำ-ตก-ขึ้น [21125] ส่วนวรรณยุกต์จัตวาในภาษาถิ่นกำแพงแสนในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น พบว่ามีรูปแปรของหน่วยเสียง 7 รูปแปร ดังนี้

1. รูปแปรหลัก R1 เป็นเสียงค่อนข้างสูง-ตก-ขึ้น [42124] พบมากที่สุด (คิดเป็น 19.4%) และมีสัทลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มควบคุม
2. รูปแปรรอง *R2 เป็นเสียงกลาง-ตก-ขึ้น [31125] พบมากเป็นลำดับที่สอง (คิดเป็น 17.2%)
3. รูปแปร R3 เป็นเสียงค่อนข้างต่ำ-ตก-ขึ้น [21234]
4. รูปแปร R4 เป็นเสียงค่อนข้างสูง-โค้งลง-ขึ้นกลาง [~43213]
5. รูปแปร R5 เป็นเสียงกลาง-ตก-ขึ้นกลาง [31113]
6. รูปแปร R6 เป็นเสียงกลาง-เลื่อนต่ำ-ขึ้น [32235]
7. รูปแปร R7 เป็นเสียงสูง-ตก-ขึ้นกลาง [52113]

ผลการศึกษาวรรณยุกต์จัตวาของผู้บอกภาษารุ่นเด็ก อายุต่ำกว่า 12 พบว่าสัดส่วนมีการใช้รูปแปรค่อนข้างคล้ายผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี โดยพบความถี่ในการใช้รูปแปรต่าง ๆ เพียง 5 รูปแปร เรียงลำดับตามความถี่ที่ปรากฏ ดังนี้ รูปแปร *R2 [31125], R1 [42124], R5 [31113], R6 [32235] และ R7 [52113] ไม่พบรูปแปร R3 [21234] และ R4 [~43213] เช่นเดียวกับผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี ซึ่งเป็นรูปแปรทั้งสองรูปแปรนี้ที่ผู้บอกภาษาวัยผู้ใหญ่ทั้งสองรุ่นอายุมีสัดส่วนในการใช้มากเป็นอันดับที่หนึ่งและที่สอง ซึ่งสามารถทำนายการเปลี่ยนแปลงของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนได้ว่ารูปแปร R3 [21234] และ R4 [~43213] มีแนวโน้มที่จะสูญหายไปในอนาคต และถูกแทนที่ด้วยรูปแปร R1 [42124] และ *R2 [31125] ที่มีสัทลักษณะคล้ายภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ

เมื่อพิจารณาเสียงย่อยที่พบในงานวิจัยของจรรยา นวลจันทร์แสง (2535: 113, 134) เทียบกับผลการศึกษาวรรณยุกต์จัตวาในพยางค์เป็นของภาษาถิ่นกำแพงแสน พบว่าเสียงย่อยที่ 1. [15] 2. [115] 3. [215] 4. [225] อาจมีสัทลักษณะคล้ายรูปแปร R3 [21234] เสียงย่อย 5. [325] (ซึ่งเป็นเสียงย่อยเอกลักษณ์ของอำเภอมืองนครปฐม) อาจมีสัทลักษณะคล้ายรูปแปร R6 [32235] เสียงย่อย 6. [412] อาจมีสัทลักษณะคล้ายรูปแปร R7 [52113] และเสียงย่อย 8. [425] อาจมีสัทลักษณะคล้ายรูปแปรหลัก R1 [42124] แต่ไม่อาจยืนยันผลการเปรียบเทียบได้อย่างชัดเจนนัก

วรรณยุกต์จัตวา ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

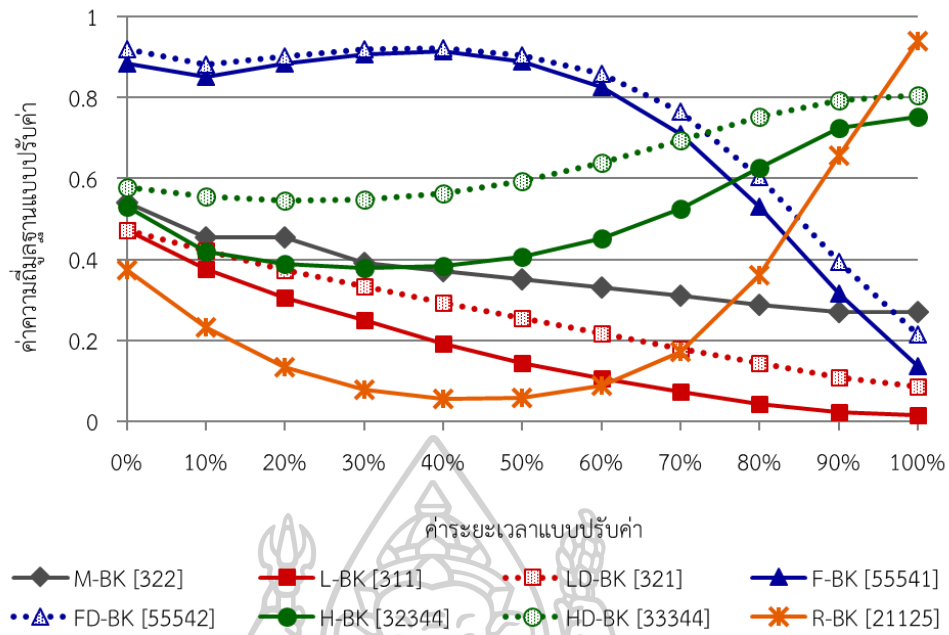
วรรณยุกต์จัตวาในภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น (Rc-BK) เป็นเสียงกลาง-ตก-ขึ้นกลาง [31123] ส่วนวรรณยุกต์จัตวาในภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น พบว่ามีรูปแปรของหน่วยเสียง 7 รูปแปร ดังนี้

1. รูปแปรหลัก Rc1 เป็นเสียงสูง-ตก-ขึ้นต่ำ [52112] พบมากที่สุด (คิดเป็น 35%)
2. รูปแปร Rc2 เป็นเสียงค่อนข้างสูง-โค้งลง-ขึ้นต่ำ [~44212]
3. รูปแปร Rc3 เป็นเสียงค่อนข้างสูง-ตก-ระดับ-ขึ้นต่ำ [42112]
4. รูปแปร Rc4 เป็นเสียงสูง-ตก [54211]
5. รูปแปร Rc5 เป็นเสียงค่อนข้างต่ำ-ตก-ขึ้น [21124]
6. รูปแปร *Rc6 เป็นเสียงกลาง-ตก-ขึ้นกลาง [31113] มีสัทลักษณะค่อนข้างใกล้เคียงกับกลุ่มควบคุม
7. รูปแปร Rc7 เป็นเสียงค่อนข้างสูง-ตก-ขึ้น [42125]

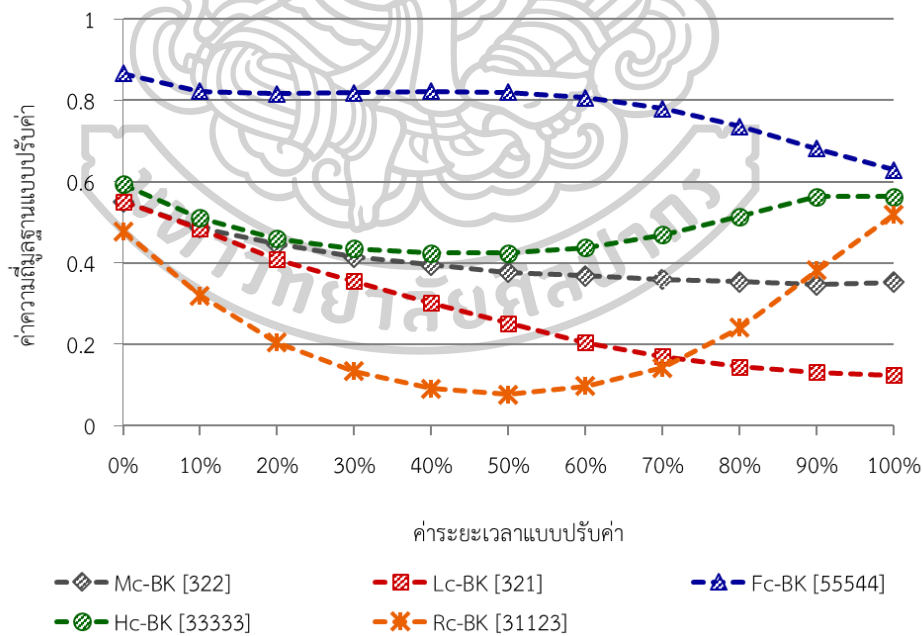
เนื่องจากการเสนอผลการวิเคราะห์วรรณยุกต์ด้วยวิธีทางกลศาสตร์ของภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุมและภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในงานวิจัยครั้งนี้ แยกผลการวิเคราะห์วรรณยุกต์แต่ละหน่วยเสียงไว้ในบทที่ 5-9 เพราะแต่ละบทมีประเด็นพิจารณาหลายประการ ทั้งลักษณะโครงสร้างพยางค์และวัจนลีลาซึ่งเป็นตัวแปรด้านภาษา ได้แก่ คำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย คำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น และมีตัวแปรทางสังคม ได้แก่ อายุ เพศ และถิ่นที่อยู่ที่น่ามาเป็นตัวแปรในการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละหน่วยเสียง ในบทนี้จึงนำผลรวมของการวิเคราะห์ระบบเสียงวรรณยุกต์ทั้ง 5 หน่วยเสียง โดยเสนอด้วยกราฟเส้นที่สร้างจากค่าเฉลี่ยของค่าความถี่มาตรฐานแบบปรับค่าของวรรณยุกต์

สำหรับกราฟเส้นแสดงค่าเฉลี่ยของค่าความถี่มาตรฐานของเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นและพยางค์ตาย (ภาพที่ 10.2) และในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น (ภาพที่ 10.2) เป็นค่าซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้บอกภาษาถิ่นกำแพงแสน รุ่นอายุ 30-55 ปี เพศหญิงและเพศชาย จำนวนทั้งสิ้น 10 คน

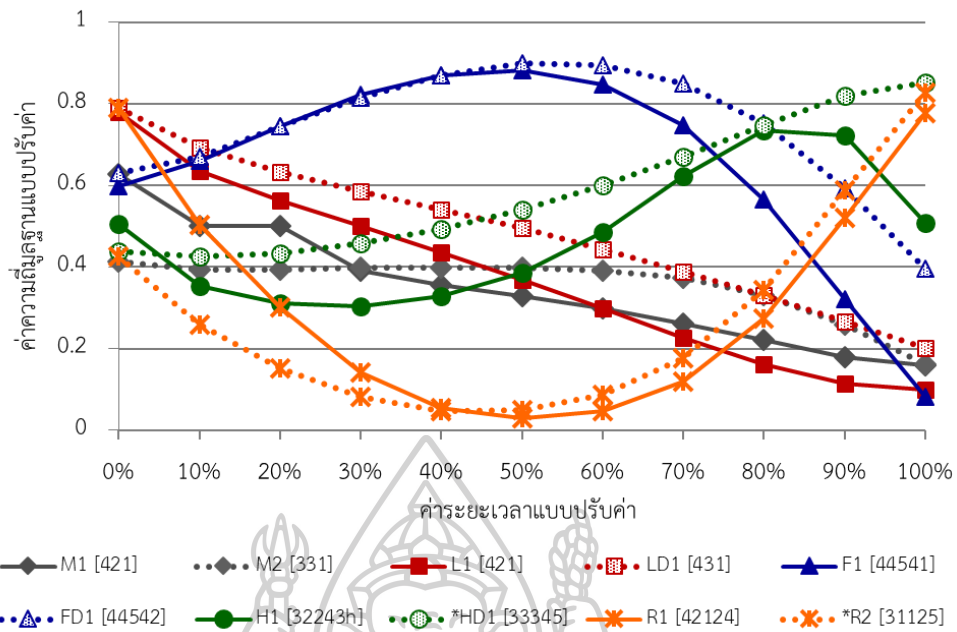
ส่วนกราฟเส้นแสดงค่าเฉลี่ยของค่าความถี่มาตรฐานของรูปแปรหลักและรูปแปรรองวรรณยุกต์แต่ละหน่วยเสียงของผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นและพยางค์ตาย (ภาพที่ 10.4) เป็นค่าซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ ได้แก่ รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป รุ่นอายุ 30-55 ปี และรุ่นอายุ 15-25 ปี เพศหญิงและเพศชาย จำนวน 180 คน ส่วนในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น (ภาพที่ 10.5) เป็นค่าที่วิเคราะห์จากผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนจำนวน 60 คน

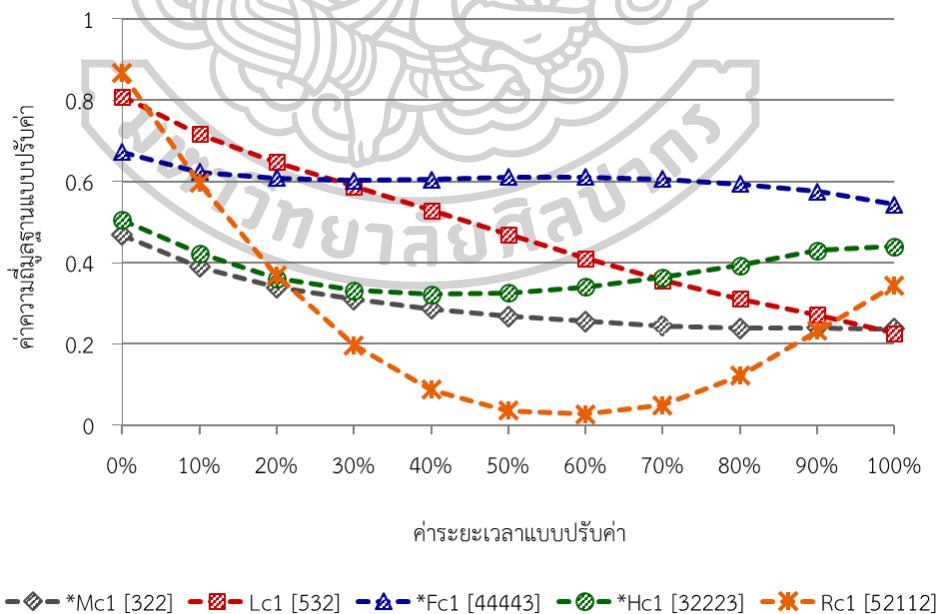
ภาพที่ 10.2 วรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นและพยางค์ตาย (วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยจากผู้บอกภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ รุ่นอายุ 30-55 ปี เพศหญิงและเพศชาย จำนวน 10 คน)

ภาพที่ 10.3 วรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น (วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยจากผู้บอกภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ รุ่นอายุ 30-55 ปี เพศหญิงและเพศชาย จำนวน 10 คน)

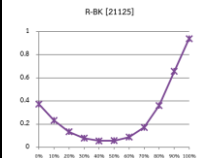
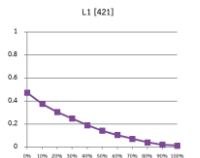
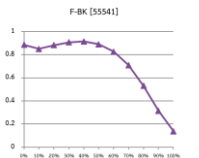
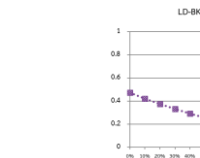
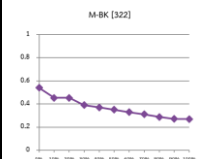
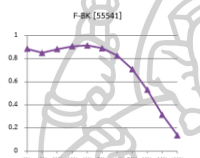
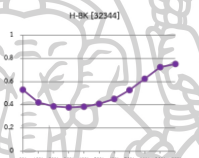
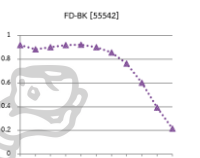
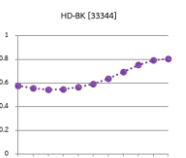

ภาพที่ 10.4 รูปแปรหลักและรูปแปรรองวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยว พยางค์เป็นและพยางค์ตาย (วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยจากผู้บอกภาษาถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ เพศหญิงและเพศชาย จำนวน 180 คน)

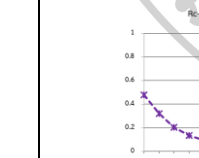
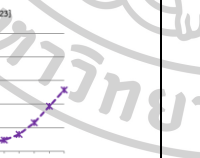
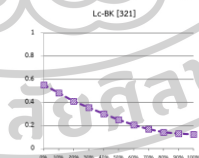
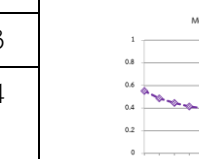
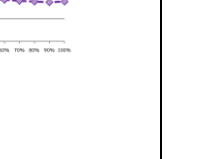
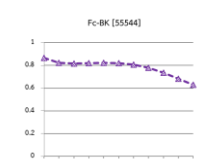

ภาพที่ 10.5 รูปแปรหลักวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น (วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยจากผู้บอกภาษาถิ่นกำแพงแสน 3 รุ่นอายุ เพศหญิงและเพศชาย จำนวน 180 คน)

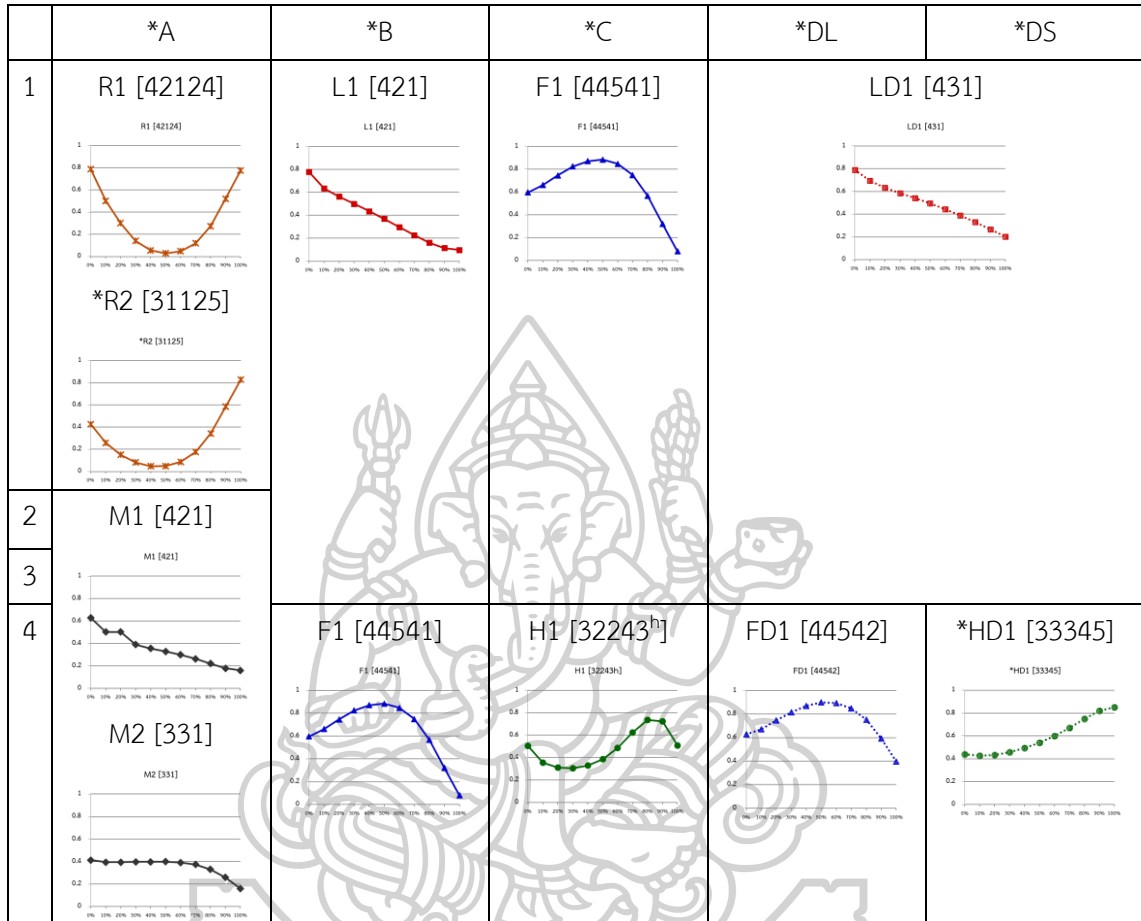
ตารางที่ 10.2 วรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นและพยางค์ตาย ในกล่องวรรณยุกต์เกิดขึ้น

	*A	*B	*C	*DL	*DS
1	R-BK [21125] 	L-BK [311] 	F-BK [55541] 	LD-BK [321] 	
2	M-BK [322] 				
3					
4		F-BK [55541] 	H-BK [32344] 	FD-BK [55542] 	HD-BK [33344]

ตารางที่ 10.3 วรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม ในคำพูดต่อเนื่อง ในกล่องวรรณยุกต์เกิดขึ้น

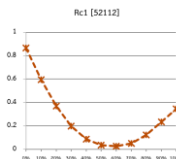
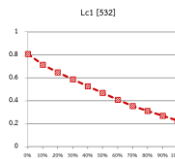
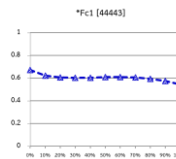
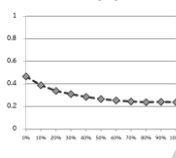
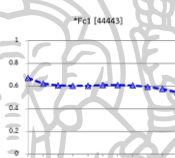
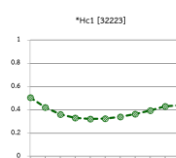
	*A	*B	*C
1	Rc-BK [31123] 	Lc-BK [321] 	Fc-BK [55544]
2	Mc-BK [322] 		
3			
4		Fc-BK [55544] 	Hc-BK [33333]

ตารางที่ 10.4 รูปแปรหลักและรูปแปรรองวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวพยางค์ เป็นและพยางค์ตาย ในกล่องวรรณยุกต์เกิดขึ้น

นอกจากการสรุปผลการศึกษาโดยแสดงด้วยกราฟเส้นแสดงค่าเฉลี่ยของค่าความถี่มูลฐานดังกล่าว เนื่องจากงานวิจัยนี้เป็นการศึกษาข้อมูลจากภาษาไทยถิ่น ซึ่งงานวิจัยเกี่ยวกับวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นต่าง ๆ มักเสนอผลการวิเคราะห์หน่วยเสียงวรรณยุกต์โดยอาศัยแนวคิดเกี่ยวกับการรวมและการแยกเสียงวรรณยุกต์โดยใช้กล่องวรรณยุกต์ของเกิดขึ้นนี้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำผลการศึกษาระบบเสียงวรรณยุกต์ทั้งในภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ และภาษาไทยถิ่นอำเภอกำแพงแสนมาดัดแปลงและเสนอโดยใช้กล่องวรรณยุกต์ (ตารางที่ 10.2-10.5) ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในเปรียบเทียบและอภิปรายผลการศึกษาร่วมกับงานวิจัยในอดีต รวมถึงการนำผลการศึกษารั้งนี้ไปเปรียบเทียบกับการวิจัยในอนาคต

ตารางที่ 10.5 รูปแปรหลักวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดต่อเนื่อง ในกล่องวรรณยุกต์
เกิดขึ้น

	*A	*B	*C
1	Rc1 [52112] 	Lc1 [532] 	*Fc1 [44443]
2	Mc1 [322] 	*Fc1 [44443] 	*Hc1 [32223]
3			
4			

ผลการวิเคราะห์สี่ทลักษณ์ของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอำเภอกำแพงแสน (ตารางที่ 10.4) จะเห็นได้ว่ารูปแปรหลักและรูปแปรรองระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนมี 5 หน่วยเสียง ไม่มีการรวมและการแยกของเสียงวรรณยุกต์ในลักษณะที่แตกต่างกับระบบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของผู้บอกภาษากลุ่มควบคุม (ตารางที่ 10.2) แต่เมื่อพิจารณากราฟเส้นแสดงสี่ทลักษณ์ของวรรณยุกต์ทั้ง 5 เสียงเมื่อปรากฏรวมในกราฟเดียวกัน (ภาพที่ 10.2 และ 10.4) พบว่ามีประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับความแตกต่างเรื่องการรวมกลุ่มกันของจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของเสียงวรรณยุกต์ สรุปผลการเปรียบเทียบจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของเสียงวรรณยุกต์ทั้ง 5 วรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุมและภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ได้ดังนี้

1.2.6 การเปรียบเทียบจุดเริ่มและจุดสิ้นสุดของเสียงวรรณยุกต์ (คำพูดเดี่ยว)

จุดเริ่มต้นของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม มีจุดเริ่มต้นเสียงเกาะกลุ่มกัน แบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มจุดเริ่มที่ระดับ 3f ได้แก่ วรรณยุกต์สามัญ (M-BK [322]) วรรณยุกต์เอกทั้งพยางค์เป็น (L-BK [311]) และพยางค์ตาย (LD-BK [321]) วรรณยุกต์ตรีทั้งพยางค์เป็น (H-BK [32344]) และพยางค์ตาย (HD-BK [33344]) กราฟเส้นต่างมีจุดเริ่มต้นของเสียงเกาะกลุ่มกันที่ระดับ 3 ค่อนข้างสูง

2. กลุ่มจุดเริ่มที่ระดับ 5f ได้แก่ วรรณยุกต์โทในพยางค์เป็น (F-BK [55541]) และ วรรณยุกต์โทในพยางค์ตาย (FD-BK [55542]) โดยมีจุดเริ่มของเสียงสูงกว่าทุกวรรณยุกต์ โดยเกาะกลุ่มกันที่ระดับ 5 กลาง

3. กลุ่มจุดเริ่มที่ระดับ 2f ได้แก่ วรรณยุกต์จัตวา (R-BK [211125]) มีจุดเริ่มต้นของระดับเสียงต่ำมากที่สุดที่ระดับ 2 ค่อนข้างสูง

จุดเริ่มต้นของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน รูปแปรหลักและรูปแปรรองของ วรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนมีจุดเริ่มต้นของวรรณยุกต์ที่แตกต่างกับกลุ่มควบคุมอย่างเห็นได้ชัด สามารถแบ่งจุดเริ่มต้นที่มีการเกาะกลุ่มกันเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มจุดเริ่มที่ระดับ 4f ได้แก่ รูปแปรหลักวรรณยุกต์โททั้งพยางค์เป็น (F1 [44541]) และพยางค์ตาย (FD1 [44542]) จะเห็นได้ว่ามีจุดเริ่มเกาะกลุ่มกันที่ระดับ 4 ค่อนข้างต่ำ

2. กลุ่มจุดเริ่มที่ระดับ 4f ได้แก่ รูปแปรวรรณยุกต์เอกทั้งพยางค์เป็น (L1 [421]) และ พยางค์ตาย (LD1 [431]) และรูปแปรหลักวรรณยุกต์จัตวา (R2 [31125]) พบว่ามีจุดเริ่มต้นเกาะกลุ่มกันที่ระดับ 4 ค่อนข้างสูง

3. กลุ่มจุดเริ่มที่ระดับ 3f ได้แก่ และรูปแปรรองวรรณยุกต์สามัญ (M2 [331]) รูปแปรหลักวรรณยุกต์ตรีทั้งพยางค์เป็น (H1 [32243^h]) และพยางค์ตาย (*HD1 [33345]) และรูปแปรรอง วรรณยุกต์จัตวา (*R2 [42124]) โดยมีจุดเริ่มต้นที่ระดับ 3 ค่อนข้างต่ำ

จุดสิ้นสุดของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม จุดสิ้นสุดของระดับเสียงของระบบวรรณยุกต์ของกลุ่มควบคุม พบว่ามีการเกาะกลุ่มกัน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มสิ้นสุดที่ระดับ 1-2 ได้แก่ วรรณยุกต์เอกพยางค์เป็น (L-BK [311]) มีจุดสิ้นสุดของเสียงต่ำที่สุด ที่ระดับ 1 ส่วนวรรณยุกต์เอกพยางค์ตาย (LD-BK [321]) มีจุดสิ้นสุดต่ำรองเป็นอันดับที่สอง (สูงกว่าวรรณยุกต์เอกในพยางค์เป็นเล็กน้อย) วรรณยุกต์โทในพยางค์เป็น (F-BK [55541]) มีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 1 เช่นกัน (แต่สูงกว่าวรรณยุกต์เอกในพยางค์ตายเล็กน้อย) และวรรณยุกต์โทในพยางค์ตาย (FD-BK [55542]) มีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 2 เช่นกัน (แต่สูงกว่า วรรณยุกต์โทในพยางค์ตายเล็กน้อย)

2. กลุ่มสิ้นสุดที่ระดับ 4f ได้แก่ วรรณยุกต์ตรีทั้งพยางค์เป็น (H-BK [32344]) และ พยางค์ตาย (HD-BK [33344]) มีจุดสิ้นสุดของระดับเสียงสูงเกาะกลุ่มกันที่ระดับ 4 ค่อนข้างสูง

3. กลุ่มสิ้นสุดที่ระดับ 5f ได้แก่ วรรณยุกต์จัตวา (R-BK [211125]) มีจุดสิ้นสุดของระดับเสียงสูงมากที่สุดถึงระดับ 5 ค่อนข้างสูง

จุดสิ้นสุดของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน จุดสิ้นสุดของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนมีความแตกต่างกับกลุ่มควบคุมชัดเจน แบ่งจุดสิ้นสุดเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มสิ้นสุดที่ระดับ 1f-1f ได้แก่ รูปแปรหลักวรรณยุกต์สามัญ (M1 [421]) รูปแปรรองวรรณยุกต์สามัญ (M2 [331]) และรูปแปรวรรณยุกต์เอกทั้งพยางค์เป็น (L1 [421]) และพยางค์ตาย (LD1 [431]) และรูปแปรหลักวรรณยุกต์โทพยางค์เป็น (F1 [44541]) จะเห็นได้ว่าจุดสิ้นสุดของเสียงมีการเกาะกลุ่มกันใกล้ชิดในช่วงระดับ 1 กลาง ถึงระดับ 1 ค่อนข้างสูง

1. กลุ่มสิ้นสุดที่ระดับ 2f-3f ได้แก่ รูปแปรหลักวรรณยุกต์ตรีพยางค์เป็น (H1 [32243^h]) และรูปแปรหลักวรรณยุกต์โทพยางค์ตาย (FD1 [44542]) จุดสิ้นสุดอยู่ในช่วงระดับ 2 ค่อนข้างสูง ถึงระดับ 3 กลาง

2. กลุ่มสิ้นสุดที่ระดับ 4f-5f ได้แก่ รูปแปรหลักวรรณยุกต์จัตวา (R1 [42124]) รูปแปรรองวรรณยุกต์จัตวา (*R2 [31125]) และพยางค์ตาย (*HD1 [33345]) โดยมีจุดสิ้นสุดของเสียงเกาะกลุ่มกันที่ระดับ 4 ค่อนข้างสูง ถึงระดับ 5 ค่อนข้างต่ำ

1.2.7 การเปรียบเทียบสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในพยางค์เป็นกับพยางค์ตาย

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสัทลักษณะของวรรณยุกต์ตามโครงสร้างพยางค์ระหว่างพยางค์เป็นกับพยางค์ตายของภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ กับภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนไว้แล้วในบทวิเคราะห์หน่วยเสียงวรรณยุกต์ทั้ง 5 หน่วยเสียงแล้ว ในบทนี้จะสรุปผลการเปรียบเทียบสัทลักษณะของวรรณยุกต์ตามโครงสร้างพยางค์เฉพาะในภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเท่านั้น สรุปผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้ (ภาพที่ 10.4)

วรรณยุกต์เอก : วรรณยุกต์เอกทั้งพยางค์เป็น L1 [421] และพยางค์ตาย LD1 [431] เป็นเสียงค่อนข้างสูง-ตกเหมือนกัน มีจุดเริ่มและจุดสิ้นสุดของระดับเสียงใกล้เคียงกันแต่ระดับเสียงของพยางค์ตายจะสูงกว่าพยางค์เป็นในช่วงระยะเวลาที่ 10-90%

วรรณยุกต์โท : วรรณยุกต์โทเป็นเสียงค่อนข้างสูง-ขึ้น-ตกเหมือนกันทั้งพยางค์เป็น (F1 [44541]) และพยางค์ตาย (FD1 [44542]) มีจุดเริ่มต้นที่ระดับเดียวกัน แต่ระดับเสียงของพยางค์ตายจะเริ่มสูงกว่าพยางค์เป็นขึ้นเรื่อย ๆ ตั้งแต่ระยะเวลาที่ 50% และมีจุดสิ้นสุดของระดับเสียงสูงกว่าพยางค์เป็นอย่างชัดเจน

วรรณยุกต์ตรี : วรรณยุกต์ตรีในพยางค์เป็น (H1 [32243^h]) เป็นเสียงกลาง-ตก-ขึ้น-โค้งตก มีสัทลักษณะแตกต่างกับในพยางค์ตายอย่างชัดเจน เนื่องจากพยางค์ตาย (*HD1 [33345]) เป็นเสียงกลางระดับ-ขึ้น แม้จะมีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับเดียวกัน แต่พยางค์ตายจะมีระดับเสียงสูงกว่าพยางค์เป็นในช่วงระยะเวลาที่ 10-70% และจะเลื่อนระดับเสียงสูงขึ้นในตอนท้ายโดยมีจุดสิ้นสุดของเสียงที่ระดับ 5 ในขณะที่พยางค์เป็นระดับเสียงจะโค้งตก (hook) ในช่วงระยะเวลาที่ 80-90% โดยมีจุดสิ้นสุดเสียงที่ระดับ 3

1.2.8 การเปรียบเทียบสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในคำพูดเดี่ยวกับคำพูดต่อเนื่อง

ผลการศึกษาสรุปได้ว่าในภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม วรรณยุกต์สามัญ วรรณยุกต์เอก และวรรณยุกต์ตรีซึ่งเป็นวรรณยุกต์ระดับ ในคำพูดต่อเนื่องจัดอยู่ในกลุ่มที่มีสัทลักษณะ เป็นเสียงระดับกลาง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานของ (ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ, 2554) โดยวรรณยุกต์เอก ซึ่งในคำพูดเดี่ยวทั้งในพยางค์เป็นและพยางค์ตาย (L-BK [311], LD-BK [321]) เป็นเสียงกลาง-ตก วรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น (H-BK [32344]) เป็นเสียงกลาง-ตก-ขึ้น และในพยางค์ตาย (HD-BK [33344]) ซึ่งเป็นเสียงกลางระดับ-ขึ้น นั้น ในคำพูดต่อเนื่องวรรณยุกต์เอก (Lc-BK [321]) และวรรณยุกต์ตรี (Hc-BK [33333]) ถูกทำให้เป็นกลาง (neutralization) จึงมีสัทลักษณะคล้ายกับ วรรณยุกต์สามัญทั้งในแง่ความสูง-ต่ำและทิศทางการขึ้น-ตกของระดับเสียง ซึ่งวรรณยุกต์สามัญทั้งใน คำพูดเดี่ยว (M-BK [322]) และคำพูดต่อเนื่อง (Mc-BK [322]) เป็นเสียงกลาง-ตก-ระดับ ส่วน วรรณยุกต์โทและวรรณยุกต์จัตวาในภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ เป็นวรรณยุกต์เปลี่ยนระดับ ซึ่งในคำพูด เดี่ยวทั้งพยางค์เป็นและพยางค์ตาย (F-BK [55541], FD-BK [55542]) มีสัทลักษณะเป็นเสียงสูง ระดับ-ตก ในคำพูดต่อเนื่อง (Fc-BK [55544]) ก็ยังคงมีระดับเสียงสูงกว่าวรรณยุกต์อื่น ๆ จึงจัดอยู่ใน กลุ่มที่มีสัทลักษณะเป็นเสียงระดับสูง ทำนองเดียวกับวรรณยุกต์จัตวาซึ่งในคำพูดเดี่ยว (R-BK [21125]) มีสัทลักษณะเป็นเสียงค่อนข้างต่ำ-ตก-ขึ้น ในคำพูดต่อเนื่อง (Rc-BK [31123]) ก็มีระดับเสียง ค่อนข้างต่ำกว่า วรรณยุกต์อื่น ๆ ด้วยเช่นกัน จึงจัดอยู่ในกลุ่มที่มีสัทลักษณะเป็นเสียงระดับต่ำ โดย วรรณยุกต์โทและวรรณยุกต์จัตวา ในคำพูดต่อเนื่องจะมีสัทลักษณะการขึ้น-ตกของเสียงจะไม่เด่นชัด เท่าที่ปรากฏในคำพูดเดี่ยว ค่าพิสัยระดับเสียงของวรรณยุกต์โทและจัตวาในคำพูดต่อเนื่องจึงแคบกว่า ในคำพูดเดี่ยวอย่างมาก (ภาพที่ 10.2-10.3)

สำหรับในภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน เฉพาะวรรณยุกต์สามัญและวรรณยุกต์ตรีเท่านั้นที่ใน คำพูดต่อเนื่องจัดอยู่ในกลุ่มที่มีสัทลักษณะเป็นเสียงระดับกลาง ๆ กล่าวคือมีเพียงวรรณยุกต์ตรีซึ่งใน คำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น (H1-[32243¹]) เป็นเสียงกลาง-ตก-ขึ้น-โค้งตก ส่วนพยางค์ตาย (*HD1 [33345]) เป็นเสียงกลางระดับขึ้น เท่านั้นที่ถูกทำให้เป็นกลางจนมีสัทลักษณะคล้ายวรรณยุกต์สามัญ (รูปแปรรอง M2 [331] และ *Mc1 [322]) ในแง่ความสูง-ต่ำและทิศทางการขึ้น-ตกของระดับเสียง

แต่วรรณยุกต์เอกในคำพูดต่อเนื่อง (Lc1 [532]) ของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเป็นเสียง สูง-ตก ซึ่งแตกต่างกับวรรณยุกต์เอกในคำพูดต่อเนื่องของกลุ่มควบคุมอย่างชัดเจน วรรณยุกต์เอกใน คำพูดต่อเนื่องของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนสัทลักษณะที่แตกต่างกับวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวทั้ง พยางค์เป็น (L1 [421]) และพยางค์ตาย (LD [431]) ซึ่งเป็นเสียงค่อนข้างสูง-ตก เพียงเล็กน้อยเท่านั้น กล่าวคือในคำพูดเดี่ยวมีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของเสียงต่ำกว่าในคำพูดต่อเนื่อง และในคำพูดเดี่ยวมี พิสัยระดับเสียงมากกว่าในคำพูดต่อเนื่อง โดยเฉพาะในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

ส่วนวรรณยุกต์โทของภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ในคำพูดเดี่ยวทั้งพยางค์เป็นและพยางค์ตาย (F1 [44541], FD1 [44542]) เป็นเสียงค่อนข้างสูง-ขึ้น-ตก ซึ่งแตกต่างกับสัทลักษณะของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวของกลุ่มควบคุมอย่างชัดเจน แต่วรรณยุกต์โทในภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในคำพูดต่อเนื่อง (*Fc1 [44443]) เป็นเสียงค่อนข้างสูงระดับที่มีการขึ้น-ตกของเสียงไม่เด่นชัด ซึ่งใกล้เคียงกับวรรณยุกต์โทในคำพูดต่อเนื่องของกลุ่มควบคุม จึงจัดอยู่ในกลุ่มที่มีสัทลักษณะเป็นเสียงระดับค่อนข้างสูง ในขณะที่วรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวมีสัทลักษณะการขึ้น-ตกที่โดดเด่นชัดเจน จะเห็นได้ว่าสัทลักษณะของวรรณยุกต์โทในคำพูดต่อเนื่องถูกทำให้เป็นกลางมากกว่าวรรณยุกต์อื่น ๆ พิสัยระดับเสียงของวรรณยุกต์โทในคำพูดต่อเนื่องจึงแคบกว่าในคำพูดเดี่ยวมาก โดยเฉพาะในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นซึ่งมีค่าพิสัยระดับเสียงกว้างที่สุด

สำหรับวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น รูปแปรหลัก (R1 [42124]) เป็นเสียงค่อนข้างสูง-ตก-ขึ้น ส่วนรูปแปรรอง (*R2 [31125]) เป็นเสียงกลาง-ตก-ขึ้น แต่ในคำพูดต่อเนื่อง (Rc1 [52112]) เป็นเสียงสูง-ตก-ขึ้นต่ำ จะเห็นได้ว่าในคำพูดต่อเนื่องแม้ว่าจะเป็นเสียงสูง-ตก-ขึ้นต่ำ คล้ายกับรูปแปรหลัก แต่ระดับของการเลื่อนเสียงสูงขึ้น ณ จุดสิ้นสุดของระดับเสียงมีความแตกต่างกันมาก กราฟเส้นแสดงทิศทางการขึ้น-ตกของรูปแปรหลักในคำพูดเดี่ยวมีรูปร่างคล้ายระฆังหงาย ส่วนกราฟเส้นแสดงทิศทางการขึ้น-ตกของรูปแปรรองกับรูปแปรหลักในคำพูดต่อเนื่องมีลักษณะพลิกกลับด้านกัน ดังนั้นจึงสัทลักษณะของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดี่ยวกับคำพูดต่อเนื่องจึงมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน นอกจากนี้พิสัยระดับเสียงในคำพูดต่อเนื่องของวรรณยุกต์จัตวาเพียงวรรณยุกต์เดียวเท่านั้นที่มีค่าพิสัยค่าถี่มูลฐานมากกว่าในคำพูดเดี่ยว (ภาพที่ 10.4-10.5)

อย่างไรก็ตาม อาจกล่าวได้ว่ารูปแปรหลักวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดต่อเนื่อง (Rc1 [52112]) มีสัทลักษณะเป็นเสียงสูง-ตก หากไม่พิจารณาการเลื่อนขึ้นของระดับเสียงในช่วงระยะเวลาที่ 70-100% ซึ่งจะสอดคล้องกับข้อสังเกตของจรรยา นวลจันทร์แสง (2535: 134) ที่กล่าวว่า “จากการวิเคราะห์โดยการฟังเทปข้อมูลนั้น พบว่าการพูดคำเดียวกับคำต่อเนื่องนั้นวรรณยุกต์มีลักษณะต่างกันมาก เช่น ¹ว.5 เมื่อพูดคำเดี่ยวจะเป็นเสียง [115] แต่เมื่อพูดต่อเนื่องจะเป็น [51] หรือ [325]...” และเนื่องจากจรรยา นวลจันทร์แสง สังเกตและวิเคราะห์ข้อมูลเสียงโดยอาศัยการฟังเป็นหลัก ซึ่งการฟังด้วยหูอาจไม่สามารถตรวจสอบรายละเอียดของเสียงได้ครบถ้วนเท่าการวิเคราะห์ทางกลศาสตร์ ดังนั้นระดับเสียงคำต่อเนื่องในช่วงท้ายที่เลื่อนสูงขึ้นเล็กน้อยอาจเป็นส่วนที่หูวิเคราะห์ไม่ได้ จึงวิเคราะห์สัทลักษณะของ ว.5 เป็นเสียง [51]

1 ว.5 หมายถึง หน่วยเสียงวรรณยุกต์จัตวา

ในภาพรวมจะเห็นได้ว่ารูปแปรหลักและรูปแปรรองของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนทั้งในวัจนลีลาคำพูดเดี่ยวและคำพูดต่อเนื่อง มีสัทลักษณะแตกต่างกับวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุมทุกวรรณยุกต์ โดยเฉพาะวรรณยุกต์เอก โท และจัตวา ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า “วรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนมีสัทลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ซึ่งแตกต่างกับวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม” แม้จะพบว่ามีรูปแปรหลักและรูปแปรรองจำนวน 5 รูปแปร ที่มีสัทลักษณะคล้ายวรรณยุกต์ของกลุ่มควบคุม ได้แก่ รูปแปรหลัก *Mc1 [322] *Fc1 [44443] *HD1 [33345] *Hc [32223] และรูปแปรรอง *R2 [31125] แต่เมื่อพิจารณาสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในรายละเอียดแล้ว รูปแปรคล้ายกลุ่มควบคุมเหล่านี้ล้วนมีสัทลักษณะที่แตกต่างกับวรรณยุกต์ของกลุ่มควบคุม อาจมีเพียงบางลักษณะที่คล้ายแต่ก็ยังมีส่วนที่ไม่เหมือนกัน

ดังนั้นจึงสรุปผลการศึกษาด้านภาษาศาสตร์ได้ว่าวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนมีสัทลักษณะที่แตกต่างกับวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุม โดยเฉพาะวรรณยุกต์เอก โท และจัตวา ซึ่งสอดคล้องตามสมมุติฐานการวิจัยข้อที่ 3 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ทั้ง 5 หน่วยเสียงในภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนมีรูปแปรที่หลากหลาย แต่ละหน่วยเสียงมีรูปแปรย่อย 4-7 รูปแปร โดยเฉพาะหน่วยเสียงวรรณยุกต์จัตวาที่มีรูปแปรย่อย 7 รูปแปร ทั้งในวัจนลีลาคำพูดเดี่ยวและคำพูดต่อเนื่อง โดยมีสัดส่วนความถี่ในการใช้แต่ละรูปแปรที่ไม่แตกต่างกันมากนัก ทั้งนี้บางรูปแปรของวรรณยุกต์แต่ละหน่วยเสียงอาจมีสัทลักษณะใกล้เคียงกันบ้าง แต่เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วพบว่า มีสัทลักษณะที่แตกต่างที่ไม่สามารถวิเคราะห์รวมให้เป็นรูปแปรเดียวกันได้ เมื่อพิจารณาวรรณยุกต์ตามตัวแปรทางภาษา ได้แก่ วัจนลีลาและโครงสร้างพยางค์ สรุปได้ว่าสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นกับพยางค์ตายมีความแตกต่างกันเล็กน้อย ยกเว้นวรรณยุกต์ตรี ส่วนสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในคำพูดต่อเนื่องจะเปลี่ยนแปลงไปจากที่ปรากฏในคำพูดเดี่ยวค่อนข้างชัดเจน โดยเฉพาะวรรณยุกต์โท ตรี และจัตวา

1.3 ทิศนคติกับการแปรของวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนตามตัวแปรอายุ เพศ และถิ่นที่อยู่

จากผลการศึกษาทิศนคติต่อภาษาภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนตามปัจจัยทางสังคมของผู้พูดสามารถนำมาเชื่อมโยงประกอบการตีความผลการศึกษาสัทลักษณะและการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนตามตัวแปรอายุ เพศ และถิ่นที่อยู่ เพื่ออธิบายปรากฏการณ์การใช้ภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนให้กระจ่างชัดยิ่งขึ้นได้ ผู้วิจัยจะสรุปผลการศึกษาทิศนคติกับการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอำเภอกำแพงแสนตามปัจจัยทางสังคมที่ละตัวแปร ดังนี้

1.3.1 ทศนคติกับการแปรของวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนตามตัวแปรอายุ

ตัวแปรอายุมีความสัมพันธ์กับระดับทศนคติต่อภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในบางกรณี (คำถามข้อ 3-5 และ 8-9) โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับน้อย จากค่าเฉลี่ยระดับทศนคติและความถี่ในการเลือกระดับทศนคติของผู้บอกภาษาแต่ละรุ่นอายุ สามารถสรุปได้ว่าผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี มีแนวโน้มทศนคติในเชิงบวกต่อภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนน้อยกว่าผู้บอกภาษารุ่นอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษากการแปรของวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนตามตัวแปรอายุ ที่พบว่าผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี มีสัดส่วนการใช้รูปแปรวรรณยุกต์ต่าง ๆ ค่อนข้างแตกต่างกับผู้บอกภาษารุ่นอายุอื่น และมีความถี่สูงที่สุดในการใช้รูปแปรที่มีสัทลักษณะคล้ายกลุ่มควบคุม ได้แก่ วรรณยุกต์สามัญ โท ตรี และจัตวา โดยเฉพาะวรรณยุกต์โทและจัตวาในคำพูดเดี่ยว (*F3 [55531], *FD2 [55542] และ *R2 [31125]) ซึ่งทั้ง 3 รูปแปรนี้มีสัทลักษณะใกล้เคียงกับที่พบในภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ค่อนข้างชัดเจน ส่วนในคำพูดต่อเนื่องผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี มีความถี่สูงที่สุดในการใช้รูปแปรคล้ายกลุ่มควบคุม 3 วรรณยุกต์ ได้แก่ วรรณยุกต์สามัญ โท และตรี (*Mc1 [322], *Fc1 [44443] และ *Hc1[32223])

จะเห็นได้ว่าวรรณยุกต์โทนั้น ผู้บอกภาษารุ่นอายุ 15-25 ปี มีสัดส่วนการใช้รูปแปรคล้ายกลุ่มควบคุมมากที่สุด ทั้งในวัจนลีลาคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็นและพยางค์ตายและวัจนลีลาคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น ส่วนวรรณยุกต์จัตวา ซึ่งนอกจากจะพบว่าผู้บอกภาษารุ่นอายุ 12-25 ปี มีความถี่ในใช้รูปแปร *R2 [31125] มากกว่าผู้บอกภาษารุ่นอายุอื่น ๆ อย่างเด่นชัดแล้ว ยังพบว่าผู้บอกภาษารุ่นอายุนี้ (รวมถึงผู้บอกภาษาวัยเด็ก รุ่นอายุต่ำกว่า 12 ปี) ไม่มีการใช้รูปแปร R3 [21234], R4 [~43213] และ Rc2 [~44212] แล้ว ซึ่งรูปแปรเหล่านี้เป็นรูปแปรที่ผู้บอกภาษาวัยผู้ใหญ่ทั้ง 2 รุ่นอายุมีสัดส่วนการใช้สูงที่สุด โดยรูปแปร R4 [~43213] และ Rc2 [~44212] เป็นรูปแปรที่มีสัทลักษณะในทำนองเดียวกับที่พบในงานวิจัยของอรประพิณ กิตติเวช (2549) ผลการศึกษานี้สามารถสะท้อนแนวโน้มการใช้ภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนในอนาคตได้ว่าวรรณยุกต์โทและจัตวามีโอกาสที่จะเปลี่ยนแปลงไปได้มากกว่าวรรณยุกต์อื่น ๆ โดยมีการใช้รูปแปรที่มีสัทลักษณะเฉพาะถิ่นกำแพงแสนน้อยลง และแทนที่ด้วยรูปแปรวรรณยุกต์ที่คล้ายภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ มากขึ้น

ส่วนผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปี มีแนวโน้มทศนคติเชิงบวกต่อภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนมากกว่าผู้บอกภาษาทุกรุ่นอายุ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษากการแปรของวรรณยุกต์ตามตัวแปรอายุเช่นกัน กล่าวคือเมื่อมีทศนคติเชิงบวกต่อภาษาไทยถิ่นของตนมาก ย่อมเลือกใช้รูปแปรที่ใกล้เคียงกับภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ น้อย โดยผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปี มีสัดส่วนการใช้รูปแปรคล้ายกลุ่มควบคุมมากกว่าผู้บอกภาษารุ่นอายุอื่นเพียง 2 รูปแปรเท่านั้น คือวรรณยุกต์สามัญในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น และวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น (*M3 [322] และ *Rc6 [31113]) ทั้งนี้

รูปแปร *Rc6 [31113] เป็นรูปแปรวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็นที่ทุกรุ่นอายุมีสัดส่วนในการใช้น้อยมากเมื่อเทียบกับรูปแปรอื่น ๆ โดยรวมแล้วพบเพียง 7% เท่านั้น

สรุปผลการศึกษาข้างต้นจึงไม่สอดคล้องตามสมมุติฐานของการวิจัยข้อ 1 ที่ว่า “ผู้บอกภาษาถิ่นกำแพงแสนมีทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นของตนเพิ่มมากขึ้นตามรุ่นอายุ” และไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 4 ที่ว่า “ผู้บอกภาษาถิ่นกำแพงแสนมีความถี่ในการใช้รูปแปรวรรณยุกต์ที่มีสัทลักษณะคล้ายวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุมน้อยลงตามรุ่นอายุ” แต่สอดคล้องกับสมมุติฐานของการวิจัยข้อที่ 4 ที่ว่า “ผู้บอกภาษาถิ่นกำแพงแสนที่มีทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นของตนมากกว่า มีความถี่ในการใช้รูปแปรวรรณยุกต์ที่มีสัทลักษณะคล้ายวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุมน้อยกว่าผู้บอกภาษาถิ่นที่มีทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นกำแพงแสนน้อยกว่า” เนื่องจากผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปี มีทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นกำแพงแสนมากกว่าผู้บอกภาษารุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป และผู้บอกภาษารุ่นอายุ 30-55 ปี มีความถี่ในการใช้รูปแปรวรรณยุกต์ที่มีสัทลักษณะคล้ายวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุมน้อยกว่าผู้บอกภาษาทุกรุ่นอายุ

1.3.2 ทัศนคติกับการแปรของวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนตามตัวแปรเพศ

ตัวแปรเพศมีความสัมพันธ์กับระดับทัศนคติต่อภาษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในบางกรณี (คำถามข้อ 6) โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับน้อย แต่สามารถสรุปได้จากค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติและความถี่ในการเลือกระดับทัศนคติของผู้บอกภาษาทั้งสองเพศได้ว่า ผู้บอกภาษาเพศหญิงมีแนวโน้มทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นกำแพงแสนมากกว่าผู้บอกภาษาเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความถี่ในการใช้รูปแปรที่มีสัทลักษณะคล้ายกลุ่มควบคุมตามตัวแปรเพศในภาพรวม ที่พบว่าผู้บอกภาษาเพศชายเลือกใช้รูปแปรคล้ายกลุ่มควบคุมมากกว่าผู้บอกภาษาหญิงทั้ง 5 วรรณยุกต์ทั้งในคำพูดเดี่ยวและคำพูดต่อเนื่อง โดยเฉพาะวรรณยุกต์โทและจัตวาในคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น (*F3 [55531] และ *R2 [31125]) ที่สัดส่วนการใช้รูปแปรคล้ายกลุ่มควบคุมของผู้บอกภาษาเพศชายมากกว่าเพศหญิงค่อนข้างชัดเจน แต่มีเพียงวรรณยุกต์โทในคำพูดต่อเนื่อง (*Fc1 [44443]) เท่านั้นที่ผู้บอกภาษาเพศหญิงใช้รูปแปรคล้ายกลุ่มควบคุมมากกว่าเพศชาย ซึ่งมากกว่าเพียง 1 คนเท่านั้น ส่วนวรรณยุกต์สามัญในคำพูดต่อเนื่องและวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย (*Mc1 [322] และ *FD2 [55542]) ผู้บอกภาษาเพศหญิงและเพศชายเลือกใช้รูปแปรดังกล่าวเป็นจำนวนเท่ากัน นอกจากนี้ยังพบว่ารูปแปร *Lc2 [321] เป็นรูปแปรที่ปรากฏเฉพาะในผู้บอกภาษาเพศชายเท่านั้น

ข้อสรุปจากผลการศึกษาข้างต้นจึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัยข้อ 5 ที่ว่า “ผู้บอกภาษาถิ่นกำแพงแสนเพศหญิงมีความถี่ในการใช้รูปแปรวรรณยุกต์ที่มีสัทลักษณะคล้ายวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุมมากกว่าผู้บอกภาษาถิ่นกำแพงแสนเพศชาย” เนื่องจากผู้บอกภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนเพศหญิงซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วใช้ชีวิตอยู่ภายในในพื้นที่อำเภอ

กำแพงแสนมากกว่าผู้บอกภาษาเพศชาย มีโอกาสพบปะบุคคลต่างท้องถิ่น และสัมผัสกับภาษาถิ่นอื่น ๆ รวมถึงภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ น้อยกว่า จึงมีแนวโน้มทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนมากกว่าเพศชาย และเลือกใช้รูปแบบวรรณยุกต์ที่มีสัทลักษณะคล้ายกลุ่มควบคุมน้อยเพศชาย

1.3.3 ทัศนคติกับการแปรของวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนตามตัวแปรถิ่นที่อยู่

ตัวแปรถิ่นที่อยู่มีความสัมพันธ์กับระดับทัศนคติต่อภาษามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในบางกรณี (คำถามข้อ 9-10) โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับน้อย แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติและความถี่ในการเลือกระดับทัศนคติของผู้บอกภาษาเฉพาะกลุ่มใจกลางอำเภอกำแพงแสน พบว่าผู้บอกภาษากลุ่ม CB ซึ่งเป็นที่ตั้งของเมืองโบราณกำแพงแสน มีแนวโน้มทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นกำแพงแสนมากกว่าผู้บอกภาษากลุ่ม CA ซึ่งค่อนข้างสอดคล้องกับผลการศึกษาค่าเฉลี่ยในการใช้รูปแบบที่มีสัทลักษณะคล้ายกลุ่มควบคุมตามตัวแปรถิ่นที่อยู่ ที่พบว่าผู้บอกภาษากลุ่ม CA ใช้รูปแบบคล้ายกลุ่มควบคุม จำนวน 7 รูปแบบ ได้แก่ *M3 [322], *LD4 [321], *HD1 [33345], *Mc1 [322], *Lc2 [321], *Fc1 [44443] และ *Rc6 [31113] ส่วนผู้บอกภาษากลุ่ม CB เลือกใช้รูปแบบคล้ายกลุ่มควบคุมมากกว่ากลุ่ม CA จำนวน 6 รูปแบบ ได้แก่ *L2 [321], *FD2 [55542], *H3 [23345], *R2 [31125] และ *Hc1 [32223] ซึ่งเป็นความแตกต่างที่ไม่เด่นชัดนัก

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติและความถี่ในการเลือกระดับทัศนคติของผู้บอกภาษาในภาพรวมทั้ง 6 กลุ่มพื้นที่ พบว่าผู้บอกภาษากลุ่มชายขอบอำเภอกำแพงแสนที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี (ME) มีแนวโน้มทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นกำแพงแสนมากกว่าผู้บอกภาษากลุ่มพื้นที่อื่น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาค่าเฉลี่ยในการใช้รูปแบบวรรณยุกต์คล้ายกลุ่มควบคุม ที่พบว่าผู้บอกภาษากลุ่ม ME มีสัดส่วนการใช้รูปแบบคล้ายกลุ่มควบคุมต่ำที่สุด 4 รูปแบบ ได้แก่ วรรณยุกต์เอกและโทในคำพูดเดี่ยวทั้งพยางค์เป็นและพยางค์ตาย (*L2 [321] *F3 [55531] *LD4 [321] *FD2 [55542])

ดังนั้นสรุปผลการศึกษาระดับต้นจึงขัดแย้งกับสมมุติฐานของการวิจัยข้อ 6 ที่ว่า “ผู้บอกภาษาถิ่นกำแพงแสนกลุ่มพื้นที่ใจกลางกำแพงแสนมีความถี่ในการใช้รูปแบบวรรณยุกต์ที่มีสัทลักษณะคล้ายวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ของกลุ่มควบคุมน้อยกว่าผู้บอกภาษากลุ่มพื้นที่ชายขอบอำเภอกำแพงแสน” เนื่องจากผู้บอกภาษากลุ่มชายขอบอำเภอกำแพงแสนที่มีอาณาเขตติดกับอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี (ME) เป็นผู้บอกภาษาที่มีแนวโน้มทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาถิ่นกำแพงแสนมากกว่าผู้บอกภาษาในทุกกลุ่มพื้นที่ รวมทั้งมีความถี่ในการใช้รูปแบบคล้ายกลุ่มควบคุมน้อยที่สุดด้วย

อย่างไรก็ตาม ระดับทัศนคติที่มีต่อภาษาถิ่นกำแพงแสนของผู้บอกภาษาตามแปรถิ่นที่อยู่ในภาพรวมทั้ง 6 กลุ่มพื้นที่นั้น ซึ่งมีความแตกต่างกันในแต่ละกลุ่มพื้นที่ไม่มากนัก โดยมีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติอยู่ที่ 4.30-4.53 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บอกภาษาถิ่นกำแพงแสนทุกกลุ่มพื้นที่มีระดับทัศนคติที่เชิงบวกต่อภาษาของถิ่นตนเอง ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าตัวแปรถิ่นที่อยู่เป็นปัจจัยทางสังคมที่มีความเด่นชัดน้อยกว่าตัวแปรอายุและเพศ

2. ข้อเสนอแนะ

2.1 ควรมีการศึกษาสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี กาญจนบุรี ราชบุรี และอำเภอเมืองนครปฐม โดยเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาในพื้นที่ที่มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอกำแพงแสนเพิ่มเติมเพื่อเปรียบเทียบกับผลการศึกษารั้งนี้

2.2 ควรมีการศึกษาข้อมูลจากผู้บอกภาษารุ่นอายุต่ำกว่า 12 ให้ครบทุกพื้นที่เพื่อให้ได้ผลสรุปที่ชัดเจนว่าผู้บอกภาษารุ่นอายุนี้มีการเลือกใช้รูปแปรที่สอดคล้องกับผู้บอกภาษารุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไปทุกวรรณยุกต์หรือไม่

2.3 ควรนำข้อมูลเสียงวรรณยุกต์ของภาษาถิ่นกำแพงแสนไปทดสอบด้านการรับรู้และทัศนคติต่อภาษาเพิ่มเติม

2.4 ควรนำข้อมูลเสียงคำหลอก (ในบทที่ 3) และคำพูดต่อเนื่องของผู้บอกภาษากลุ่มพื้นที่ชายขอบอำเภอกำแพงแสน มาวิเคราะห์เพิ่มเติมเพื่อเปรียบเทียบกับผลการศึกษารั้งนี้

2.5 ควรนำระยะเวลาที่วัดได้มาวิเคราะห์เพิ่มเติม เนื่องจากระยะเวลาเป็นสัทสัมพันธ์ที่สามารถช่วยบ่งนัยของวรรณยุกต์ได้ แม้จะไม่เด่นชัดเท่าค่าความถี่มูลฐาน แต่อาจทำให้เห็นมุมมองอีกด้านหนึ่งของการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาถิ่นกำแพงแสน

ภาคผนวก ก เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย

□□□□/□□□□

เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย
(Participant Information Sheet)

โครงการวิจัยเรื่อง การศึกษาภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน

ชื่อผู้วิจัย นางสาวอรประไพณ กิตติเวช รหัสประจำตัว 54202802
นักศึกษาระดับปริญญาเอก ชั้นปีที่ 4 ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์จตุไรรัตน์ ลักษณะศิริ (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก)
ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
2. ดร. จุฑามณี อ่อนสุวรรณ (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม)
ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สถานที่วิจัย ที่พักของผู้เข้าร่วมการวิจัย หรือสถานที่ไร้เสียงรบกวนที่เหมาะสมในการวิจัย

ผู้ให้ทุน สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา โครงการพัฒนากำลังคนด้านมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ (ทุนเรียนดีมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย) ประจำปี
การศึกษา 2556

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

โครงการวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะ
อักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติต่อภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนและ
การแปรของวรรณยุกต์ตามตัวแปรอายุ เพศ และถิ่นที่อยู่

ท่านได้รับเชิญให้เข้าร่วมการวิจัยนี้เพราะท่านมีภูมิลำเนาที่อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม
ในพื้นที่ตามขอบเขตการวิจัยครั้งนี้ และสามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับภาษาที่พูดในถิ่นอำเภอกำแพงแสนได้ โดย
จะมีผู้บอกภาษาเข้าร่วมการวิจัยนี้ทั้งสิ้น 210 คน มีระยะเวลาในการเก็บข้อมูลทัศนคติและข้อมูลเสียงทั้งสิ้น
16 เดือน

การเก็บข้อมูลทัศนคติ ผู้วิจัยจะสนทนาและสัมภาษณ์โดยอาศัยกรอบคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็น
ที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยมีต่อภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน ใช้เวลาไม่เกินคนละ 30 นาที

การเก็บข้อมูลเสียง ผู้วิจัยจะขอให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยดูรูปภาพประกอบคำใบ้เพื่อออกเสียงรายการคำที่
กำหนด ใช้เวลาไม่เกินคนละ 90 นาที

การทดสอบและแบบสอบถามเพื่อการเก็บข้อมูลครั้งนี้ ไม่มีความเสี่ยงหรืออันตรายใด ๆ ต่อผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย อาจารย์ที่ปรึกษาผู้กำกับดูแลการวิจัยและคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน สามารถเข้ามาตรวจสอบข้อมูลการทดลองโดยไม่ล่วงละเมิดเอกสิทธิ์ในการปิดบังข้อมูลตามกรอบที่กฎหมาย และกฎระเบียบได้อนุญาตไว้ การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการและการเก็บข้อมูลทางภาษาอาจรบกวนเวลา และการใช้ชีวิตประจำวันของผู้เข้าร่วมการวิจัยบ้าง ครั้งละไม่เกิน 2 ชั่วโมง และไม่เกิน 2 ครั้ง

คำตอบแทนที่จะได้รับ ไม่มีคำตอบแทน (มีของที่ระลึกมอบให้)

การรักษาความลับ ข้อมูลส่วนตัวของผู้เข้าร่วมการวิจัยจะเก็บรักษาไว้ ไม่เปิดเผยต่อสาธารณะเป็นรายบุคคล แต่จะรายงานผลการวิจัยเป็นข้อมูลส่วนรวม ส่วนข้อมูลของผู้ร่วมการวิจัยรายบุคคล มีเพียงอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หรือผู้ให้ทุนวิจัยที่สามารถขอตรวจสอบได้

การถอนตัวออกจากโครงการวิจัย ผู้เข้าร่วมการวิจัยสามารถถอนตัวออกจากโครงการวิจัยได้ทันทีหากได้รับการปฏิบัติไม่ตรงตามที่ระบุไว้ในเอกสารชี้แจงนี้ โดยสามารถแจ้งร้องเรียนได้ที่ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โทรศัพท์ 0-3425-5096-7 โทรสาร 0-3425-5794

สถานที่ติดต่อผู้วิจัย

ที่อยู่: เลขที่ 246 หมู่ที่ 1 ตำบลทุ่งกระพังโหม อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม
โทรศัพท์ 09-7272-1393

ที่ทำงาน: ห้อง 220 ชั้น 2 อาคาร 9 สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาศิลปศาสตร์
คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วิทยาเขตกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม โทรศัพท์ 0-3428-1105-6 ต่อ 7213

E-mail: faasopk@ku.ac.th, onprapin@yahoo.com

ข้าพเจ้าได้อ่านรายละเอียดในเอกสารนี้ครบถ้วนแล้ว

ลงชื่อ อาสาสมัครผู้เข้าร่วมการวิจัย
(.....)

วันที่

ภาคผนวก ข หนังสือแสดงความยินยอมการเข้าร่วมโครงการวิจัย

□□□□/□□□

หนังสือแสดงความยินยอมการเข้าร่วมโครงการวิจัย
INFORMED CONSENT FORM

โครงการวิจัยเรื่องการศึกษาภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน

วันที่ให้คำยินยอม วันที่.....

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว).....อยู่บ้านเลขที่.....
หมู่ที่..... หมู่บ้าน..... ตำบล..... อำเภอ.....
จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์ 73140 หมายเลขโทรศัพท์.....

ก่อนที่จะลงนามในใบยินยอมให้ทำการวิจัยนี้ ข้าพเจ้าได้รับเอกสารและคำอธิบายจากผู้วิจัยเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีวิจัยอย่างละเอียด และมีความเข้าใจดีแล้วผู้วิจัยได้ตอบคำถามต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้าสงสัยด้วยความเต็มใจ ไม่ปิดบัง ไม่ซ่อนเร้นจนข้าพเจ้าพอใจ ข้าพเจ้านุญาตให้ผู้วิจัยเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าได้ตามที่ผู้วิจัยเห็นสมควร ข้าพเจ้าเข้าร่วมโครงการนี้ด้วยความสมัครใจ และมีสิทธิ์ที่จะบอกเลิกการเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้

ผู้วิจัยและ/หรือผู้ให้ทุนสนับสนุนการวิจัยขอให้คำรับรองว่าจะเก็บข้อมูลเกี่ยวกับข้าพเจ้าเป็นความลับ จะเปิดเผยเฉพาะในรูปที่เป็นการสรุปการวิจัย โดยไม่ระบุตัวบุคคลผู้เป็นเจ้าของข้อมูล

ผู้วิจัยแจ้งด้วยว่าข้าพเจ้าสามารถติดต่อกับผู้วิจัย นางสาวอรประพิณ กิตติเวช ได้ที่บ้านเลขที่ 246 หมู่ 1 ตำบลทุ่งกระพังโหม อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม รหัสไปรษณีย์ 73140 หรือที่ทางานสาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาศิลปศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน โทรศัพท์ 0-3428-1105-6 ต่อ 7213 หรือ 09-7272-1393 E-mail: faasopk@ku.ac.th

ข้าพเจ้าได้อ่านข้อความข้างต้นแล้วและมีความเข้าใจดีทุกประการ จึงได้ลงนามในใบยินยอมนี้ด้วยความเต็มใจ

ลงนาม.....อาสาสมัครผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย
()

ลงนาม.....ผู้วิจัย
(นางสาวอรประพิณ กิตติเวช)

ลงนาม.....พยาน
(นางสาวอุทัยชนก กิตติวิโรดม)

ภาคผนวก ค หนังสือแสดงความยินยอมการเข้าร่วมโครงการวิจัย กรณีอาสาสมัครอายุต่ำกว่า 15 ปี

□□□□/□□□□

หนังสือแสดงความยินยอมการเข้าร่วมโครงการวิจัย
กรณีที่อาสาสมัครผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยเป็นผู้ที่อายุต่ำกว่า 15 ปี

INFORMED CONSENT FORM

โครงการวิจัยเรื่อง การศึกษาภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน

วันที่ให้คำยินยอม วันที่.....

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว).....อยู่บ้านเลขที่.....
หมู่ที่.....หมู่บ้าน.....ตำบล.....อำเภอกำแพงแสน
จังหวัดนครปฐม รหัสไปรษณีย์ 73140 หมายเลขโทรศัพท์.....
ผู้ปกครองของ (เด็กชาย/เด็กหญิง).....อายุ.....ปี

ก่อนที่จะลงนามในใบยินยอมให้ทำการวิจัยนี้ ข้าพเจ้าและบุคคลในปกครองของข้าพเจ้า (อาสาสมัครผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย) ได้รับเอกสารและคำอธิบายจากผู้วิจัยเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีวิจัยอย่างละเอียด และมีความเข้าใจดีแล้วผู้วิจัยได้ตอบคำถามต่างๆ ที่ข้าพเจ้าสงสัยด้วยความเต็มใจ ไม่ปิดบัง ไม่ซ่อนเร้น จนข้าพเจ้าพอใจ ข้าพเจ้าอนุญาตให้ผู้วิจัยเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลในปกครองของ ข้าพเจ้าได้ตามที่ผู้วิจัยเห็นสมควร ข้าพเจ้ายินยอมให้บุคคลในปกครองของข้าพเจ้าเข้าร่วมโครงการนี้ โดยความสมัครใจ และมีสิทธิ์ที่จะบอกเลิกการเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้

ผู้วิจัยแจ้งด้วยว่าข้าพเจ้าสามารถติดต่อกับผู้วิจัย นางสาวอรประพิณ กิตติเวช ได้ที่ บ้านเลขที่ 246 หมู่ 1 ตำบลทุ่งกระพังโหม อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม รหัสไปรษณีย์ 73140 หรือที่ทำงาน สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาศิลปศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน โทรศัพท์ 0-3428-1105-6 ต่อ 7213 หรือ 09-7272-1393 E-mail: faasopk@ku.ac.th

ผู้วิจัยและ/หรือผู้ให้ทุนสนับสนุนการวิจัย ขอให้คำรับรองว่าจะเก็บข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลในปกครองของข้าพเจ้าเป็นความลับ จะเปิดเผยเฉพาะในรูปที่เป็นการสรุปการวิจัย โดยไม่ระบุตัวบุคคลผู้เป็นเจ้าของข้อมูล

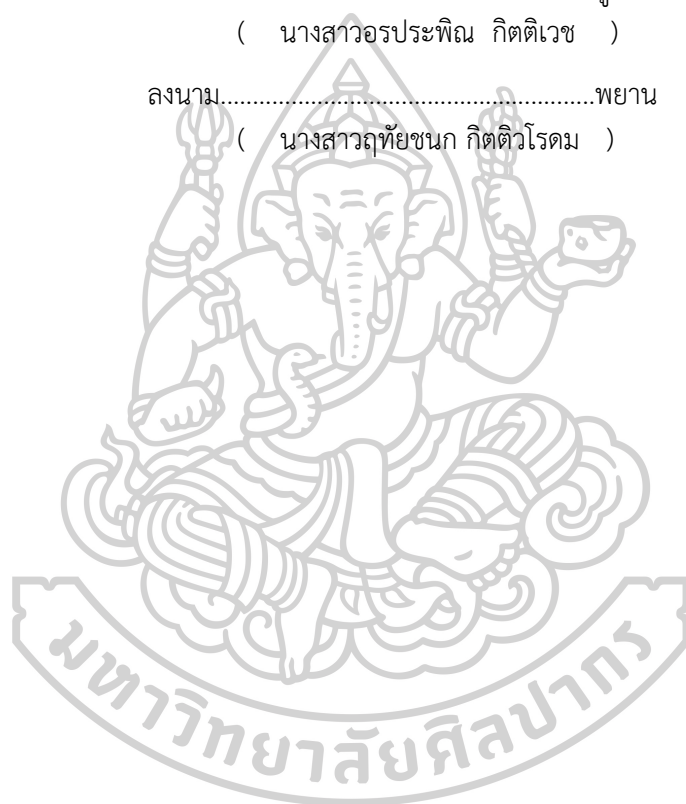
ข้าพเจ้าได้อ่านข้อความข้างต้นแล้วและมีความเข้าใจดีทุกประการ จึงได้ลงนามในใบยินยอมนี้
ด้วยความเต็มใจ

ลงนาม.....ผู้ปกครอง
()

ลงนาม.....อาสาสมัครผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย
()

ลงนาม.....ผู้วิจัย
(นางสาวอรประพิณ กิตติเวช)

ลงนาม.....พยาน
(นางสาวฤทัยชนก กิตติวิโรตม)

ภาคผนวก ง แบบสอบถามประวัติของผู้บอกภาษา

□□□□/□□□□

แบบสอบถามประวัติของผู้บอกภาษา	
บันทึกเสียง ณ	
วันที่.....	เดือน..... พ.ศ..... เวลา..... น.
ชื่อ.....	นามสกุล..... ชื่อเล่น..... อายุ.....ปี
สถานภาพ:	☐ โสด ☐ สมรส ☐ หย่า
การศึกษา.....	อาชีพ..... โทรศัพท์.....
	
E-mail.....	
ภูมิลำเนา:	บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... หมู่บ้าน..... ตำบล.....
อำเภอกำแพงแสน	จังหวัดนครปฐม รหัสไปรษณีย์ 73140
ปัจจุบันท่านยังคงอยู่ภูมิลำเนาเดิมใช่หรือไม่	☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่
ท่านอาศัยอยู่ภูมิลำเนาเดิมหรือบ้านหลังเดิมเป็นระยะเวลา.....	
ท่านเคยย้ายภูมิลำเนาหรือย้ายที่อยู่อาศัยไปพักที่..... ระยะเวลา.....	
ที่อยู่ปัจจุบัน:	บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... หมู่บ้าน..... ตำบล.....
ระยะเวลาที่ท่านอาศัยอยู่ ณ ที่อยู่ปัจจุบัน	
ปัจจุบันท่านอาศัยอยู่กับ.....	
ภาษาแรกของท่านคือ.....	ภาษาที่ใช้ในปัจจุบันคือ.....
ท่านพูดภาษาถิ่นใดได้บ้าง.....	
ภาษาที่ใช้พูดในท้องถิ่นของท่านคือ.....	
ภูมิลำเนาของบิดาคือ.....	
ภาษาแรกของบิดาคือ.....	ภาษาที่บิดาใช้สื่อสารกับท่านคือ.....
ภูมิลำเนาของมารดาคือ.....	
ภาษาแรกของมารดาคือ.....	ภาษาที่มารดาใช้สื่อสารกับท่านคือ.....
ท่านมีพี่น้องกี่คน.....	
ภูมิลำเนาของคู่สมรสคือ..... (กรณีผู้บอกภาษาที่สมรสแล้ว)	
ภาษาแรกของคู่สมรสคือ.....	ภาษาที่คู่สมรสใช้สื่อสารกับท่านคือ.....
ท่านมีลูกชายกี่คน.....	ท่านมีลูกสาวกี่คน.....
ภาษาที่ท่านพูดกับลูกคือ.....	ภาษาที่ลูกพูดกับท่านคือ.....
ข้อมูลเพิ่มเติม.....	
.....	

ภาคผนวก จ คำถามสำหรับสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อศึกษาทัศนคติต่อภาษาถิ่นกำแพงแสน

□□□□/□□□□

ชื่อ-นามสกุล	
กรอบคำถามสำหรับสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อศึกษาทัศนคติต่อภาษาถิ่นกำแพงแสน	
1	ท่านคิดว่าสำเนียงพูดในท้องถิ่นของท่านมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นหรือไม่ เพราะเหตุใด
2	ถ้าท่านอยู่ในอำเภอกำแพงแสนหรือจังหวัดในแถบภาคตะวันตก ท่านจะใช้สำเนียงพูดท้องถิ่น หรือใช้สำเนียงกรุงเทพฯ มากกว่ากัน เพราะเหตุใด
3	ถ้าท่านไปกรุงเทพฯ หรือจังหวัดในภาคอื่น ๆ แล้วพบคนที่พูดสำเนียงถิ่นกำแพงแสนในที่สาธารณะ ท่านจะเลือกใช้สำเนียงถิ่นใดทักทายหรือสื่อสารกับบุคคลนั้น เพราะเหตุใด
4	ถ้าเลือกได้ ท่านอยากใช้ชีวิตอยู่ในสังคมที่พูดสำเนียงถิ่นกำแพงแสนหรือสำเนียงกรุงเทพฯ เพราะเหตุใด
5	ท่านรู้สึกอายนหรือไม่ที่ตนเองพูดด้วยสำเนียงต่างกับคนกรุงเทพฯ เพราะเหตุใด

6	ท่านคิดว่าคนถิ่นกำแพงแสนควรพยายามปรับสำเนียงพูดให้เหมือนคนกรุงเทพฯหรือพูดตามสำเนียงปกติเพราะเหตุใด
7	ท่านคิดว่าสำเนียงกรุงเทพฯ กับสำเนียงถิ่นกำแพงแสน สำเนียงใดไพเราะกว่ากัน เพราะเหตุใด
8	ถ้ามีสมาชิกใหม่เพิ่มขึ้นในครอบครัว ท่านอยากสอนให้เขาพูดสำเนียงถิ่นใดเป็นภาษาแรก เพราะเหตุใด
9	ท่านรู้สึกอย่างไร ถ้าในอนาคตจะไม่มีคนที่พูดสำเนียงเดียวกับท่าน เพราะเหตุใด
10	ในอนาคต ท่านอยากให้ภาษาท้องถิ่นกำแพงแสนคงอยู่ต่อไปหรือไม่ เพราะเหตุใด
ความคิดเห็นเพิ่มเติม	

ภาคผนวก ฉ แบบสอบถามวัดระดับทัศนคติต่อภาษาไทยถิ่นกำแพงแสน

□□□□/□□□□

ชื่อ-นามสกุล.....

- เพศ ชาย หญิง
- อายุ ต่ำกว่า 12 ปี 15-25 ปี 30-55 ปี 60 ปีขึ้นไป
- ถิ่นที่อยู่ กลุ่มใจกลางอำเภอกำแพงแสน (Central)
- CA : กลุ่มใจกลางกำแพงแสน CB : กลุ่มใจกลางกำแพงแสน (เมืองเก่ากำแพงแสน)
- กลุ่มชายขอบอำเภอกำแพงแสน (Marginal)
- MC : พื้นที่ติดจังหวัดสุพรรณบุรี MD : พื้นที่ติดจังหวัดกาญจนบุรี
- ME : พื้นที่ติดจังหวัดราชบุรี MF : พื้นที่ติดอำเภอเมืองนครปฐม

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	ท่านคิดว่าสำเนียงพูดในท้องถิ่นของท่านมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นหรือไม่ (มีเอกลักษณ์มาก = 5, ไม่มีเอกลักษณ์ = 1)					
2	ถ้าท่านอยู่ในอำเภอกำแพงแสนหรือจังหวัดในแถบภาคตะวันตก ท่านจะใช้สำเนียงพูด ท้องถิ่นหรือใช้สำเนียงกรุงเทพฯ (พูดสำเนียงกำแพงแสนอย่างเดียว = 5, พูดสำเนียงกรุงเทพฯ อย่างเดียว = 1)					
3	ถ้าท่านไปกรุงเทพฯ หรือจังหวัดในภาคอื่น ๆ แล้วพบคนที่พูดสำเนียงถิ่นกำแพงแสน ใน ที่สาธารณะ ท่านจะเลือกใช้สำเนียงถิ่นใดทักทายหรือสื่อสารกับบุคคลนั้น (ใช้สำเนียงกำแพงแสนอย่างเดียว = 5, ใช้สำเนียงกรุงเทพฯ อย่างเดียว = 1)					
4	ถ้าเลือกได้ ท่านอยากใช้ชีวิตอยู่ในสังคมที่พูดสำเนียงถิ่นกำแพงแสนหรือสำเนียงกรุงเทพฯ (อยู่สังคมพูดสำเนียงกำแพงแสนดีที่สุด = 5, อยู่สังคมพูดสำเนียงกรุงเทพฯ ดีที่สุด = 1)					
5	ท่านรู้สึกอายหรือไม่ที่ตนเองพูดสำเนียงต่างกับคนกรุงเทพฯ (อายมาก = 5, ภูมิใจ = 1)					
6	ท่านคิดว่าคนถิ่นกำแพงแสนควรพยายามปรับสำเนียงพูดให้เหมือนคนกรุงเทพฯ หรือพูด ตามสำเนียงปกติ (ควรพูดสำเนียงกำแพงแสนดีที่สุด = 5, ควรปรับเสียงเป็นสำเนียงกรุงเทพฯ = 1)					
7	ท่านคิดว่าสำเนียงกรุงเทพฯ กับสำเนียงถิ่นกำแพงแสน สำเนียงใดไพเราะกว่ากัน (สำเนียงกำแพงแสนไพเราะที่สุด = 5, สำเนียงกรุงเทพฯ ไพเราะที่สุด = 1)					
8	ถ้ามีสมาชิกใหม่เพิ่มขึ้นในครอบครัว ท่านอยากสอนให้เขาพูดสำเนียงถิ่นใดเป็นภาษาแรก (สอนสำเนียงกำแพงแสนอย่างเดียว = 5, สอนสำเนียงกรุงเทพฯ อย่างเดียว = 1)					
9	ท่านรู้สึกอย่างไร ถ้าในอนาคตจะไม่มีคนที่พูดสำเนียงเดียวกับท่าน (เสียใจ = 5, ดีใจ = 1)					
10	ในอนาคต ท่านอยากให้ภาษาท้องถิ่นกำแพงแสนคงอยู่ต่อไปหรือไม่ (อยากให้คงอยู่มากที่สุด = 5, ไม่อยากให้คงอยู่แล้ว = 1)					
รวม						

ภาคผนวก ช ภาพประกอบรายการคำพูดต่อเนื่องพยางค์เป็น

"หน้าจั่ว" เป็นส่วนประกอบของบ้าน _____

ภาพที่ 11

ช่างกำลังทำอะไร _____

ภาพที่ 9

อาหารที่รสชาติคล้ายต้มยำแต่ใส่กะทิเพิ่มลงไป เรียกว่า " _____ "

ภาพที่ 23

เราใช้มีด " _____ " แบ่งแตงโมออกเป็น 2 ซีก

ภาพที่ 10

ทรัพย์สินเหล่านี้เป็น "ของ _____" ควรเก็บในที่ปลอดภัย

ภาพที่ 20

ของใช้นี้เรียกว่า " _____ "

ภาพที่ 27

คนที่มีอาชีพขายของ เรียกว่า ?

ภาพที่ 12

การล่องแก่งเป็นกีฬาที่ " _____ " ความกล้าของนักผจญภัย

ภาพที่ 30

เมื่ออินหรือเดินนาน ๆ มักมีอาการปวดเมื่อยบริเวณ _____

ภาพที่ 24

ภูเขาหินสูงชันแบบนี้เรียกว่า " _____ "

ภาพที่ 29

ภาคผนวก ช ภาพประกอบรายการคำพูดเดี่ยวพยางค์เป็น

<p>ส่วนที่อยู่บนสุดของบ้านเรียกว่า "หลัง....."</p> <p>khao11 ๑</p>	<p>ชายคนนี้กำลัง.....ลูกโป่ง</p> <p>paai11 ๑</p>	<p>ผู้หญิงคนนี้กำลัง ".....สี"</p> <p>phao11 ๑</p>
<p>พืชชนิดนี้เรียกว่า.....</p> <p>khao11 ๑</p>	<p>ชะนี เสือ ช้าง เป็นสัตว์ที่ควรอาศัยอยู่ใน.....</p> <p>paai11 ๑</p>	<p>เราใช้มีด.....แตงโม เพื่อแบ่งแตงโมออกเป็น 2 ซีก</p> <p>phao11 ๑</p>
<p>ชื่อข้อที่ 1 คือ ห้าม สัตว์</p> <p>khao11 ๑</p>	<p>ลุง?...</p> <p>paai11 ๑</p> <p>ภรรยาของลุงเรียกว่า.....</p>	<p>ของใช้นี้เรียกว่า "ราวตาก....."</p> <p>phao11 ๑</p>
<p>คนที่มืออาชีพของเขาเรียกว่า?</p> <p>พ่อ...?...</p> <p>แม่...?...</p> <p>khao11 ๑</p>	<p>คนไทยเชื้อสายจีนเรียกแม่ว่า "ม่า" เรียกพ่อว่า "....."</p> <p>ม่า?.....</p> <p>paai11 ๑</p>	<p>แชมป์โลก?.....</p> <p>ผู้.....ชิง</p> <p>phao11 ๑</p>
<p>อวัยวะนี้ เรียกว่า.....</p> <p>khao11 ๑</p>	<p>คนไทยเรียกนักแสดงตลกคนนี้ว่า ".....เทพ"</p> <p>paai11 ๑</p>	<p>คนเหล่านี้กำลังปีน "หน้า....."</p> <p>phao11 ๑</p>

ภาคผนวก ฉ ภาพประกอบรายการคำพูดเดี่ยวพยางค์ตาย

ถุงเท้าเหล่านี้เป็นอย่างไร.....

thai1.4 203

คนไทยชอบเอาผ้าขาวม้าคาดเอว หรือ
เอาผ้าขาวม้า.....บ่า

thai1.4 211

ฝอย.....หม้อ

thai1.4 218

ภาชนะนี้เรียกว่า.....

thai1.4 208

เราขยายพันธุ์พืชได้หลายวิธี เช่น

ติดตา ต่อกิ่ง
ตอนกิ่งกิ่ง

thai1.4 215

ประตูชำรุด! โปรดใช้ประตู.....ไป

thai1.4 225

ผู้ชายคนนี้กำลังใช้มีด.....จาวตาล

thai1.4 207

ของใช้นี้เรียกว่า.....

thai1.4 202

คนในภาพกำลังร้อย "ลูก....."

thai1.4 213

นั่งรถควรถ..... เข็มขัดนิรภัย

thai1.4 204

บ.ใบไม้
.....ถม

thai1.4

แบบฝึกหัด.....ลายมือ

thai1.4 205

สมัยรัชกาลที่ 5 ทรงประกาศเลิก.....

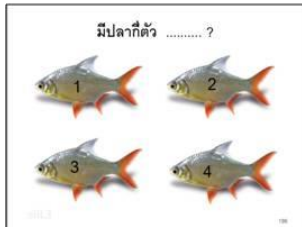
thai1.4 21

เราใช้ไม้บรร.....
วัดความยาว

thai1.4 206

ภาคผนวก ญ ภาพประกอบรายการคำพูดเดี่ยว (คำหลอก)

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้บอกภาษาทั้งหมดจำนวน 276 คน

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	อายุ
	BKFM กลุ่มควบคุม เพศหญิง รุ่นอายุ 30-55 ปี	
1	สิริกานัญจน์ สมประสงค์	36
2	สิริลักษณ์ สมประสงค์ *	33
3	ณิชา กลิ่นขจร	38
4	ภัทรภร รักเรียน	39
5	กาญจนา โรจนพานิช	46
6	ชุตินา ชลาชนเดชะ	44
7	จตุพร สุทธิวงษ์ *	34
	BKMM กลุ่มควบคุม เพศชาย รุ่นอายุ 30-55 ปี	
8	กิตติทัศน์ พิชญานิยะศักดิ์	36
9	โชคชัย เบญจภิญโญ	39
10	สมยศ วิวรรธน์อินัย	45
11	ปฐาพันธ์ หนูแก้ว	38
12	สุรสิทธิ์ อัครทวีโชค	36
13	ขจรยศ อนุรักษธรรม *	40
	CAFO กลุ่มใจกลาง A เพศหญิง รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป	
14	กัลยา สัจจวรรณ	61
15	มาลี มาช่วย	61
16	ทุเรียน ศรีสุขเขียว*	80
17	น้อย จันทร์ทอง	72
18	จำลอง สระเพิ่มพูน	68
19	ประเสียน อรุณศรี*	61
20	สมบัติ คำวร	61
	CAMO กลุ่มใจกลาง A เพศชาย รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป	
21	สมาน นุ่มกัลยา*	57
22	สำเนียง ศรีอินทร์	81
23	กุหลาบ ศรีอินทร์*	74
24	พิน ศรีสุขเขียว	83
25	สะอาด ห้วยหงส์ทอง	61
26	ใบ แก่นสุสติ	63
27	สมหมาย อุณศิริ *	55

28	บุญเหลือ เทียนวันวิสาข์ *	61
29	สุนทร ภูสุวรรณ	65
30	ลำพวน ยั่งอยู่ *	63
31	อำ จันทรย์อแสง *	59
CAFM กลุ่มใจกลาง A เพศหญิง รุ่นอายุ 30-55 ปี		
32	เล็ก มาตร์วัตร	53
33	สายยนต์ ไกรทอง	43
34	วรรณภา ทองดอนเหมือน	37
35	บุญชู จ้อยร้อย	55
36	กุหลาบ คงนพคุณ	50
CAMM กลุ่มใจกลาง A เพศชาย รุ่นอายุ 30-55 ปี		
37	สายชล พุสุวรรณ	50
38	กิมหลี่ เทียนวันวิสาข์	50
39	ไตรมิตร จ้อยร้อย	50
40	ณัติพงศ์ คงนพคุณ	52
41	นิคม คูหา	30
CAFY กลุ่มใจกลาง A เพศหญิง รุ่นอายุ 15-25 ปี		
42	นัทธมน อินทร์ไพ *	18
43	อากาศร เอี่ยมวิสัย *	18
44	ชุติมา ภารสำอาง *	17
45	ชมพูนุร อ่อนศิริ *	18
46	ภัทรภา นิยมจีน *	18
47	ธิดารัตน์ เชียงฉิน	17
48	สุปริญา อ่อนศิริ	17
49	ญพิภา ยอดเพชร *	17
50	สุรัสสา สระสมทรัพย์	15
51	ชุตินันท์ บำรุงรัตน์	18
52	อนุสาสนี ขาวเนื้อดี	15
53	ชนนิกานต์ ลิ้มเจริญ *	16
CAMFY กลุ่มใจกลาง A เพศชาย รุ่นอายุ 15-25 ปี		
54	วทัณญุ แซ่เตียว *	16
55	วรวิภา กาเพ็ง *	18
56	ธีรภัทร อ่อนศิริ *	16

57	พีรพล แซ่โจ้ว *	18
58	ธนพจน์ เอี่ยมมาลา	15
59	สุทธิพจน์ สุขตอนไพร	15
60	ชยานันต์ ฉิมพวัน	16
61	ธีรพัฒน์ วนิชกุลพิทักษ์	18
62	ปรีวัฒน์ ลิ้มสง่า	18
CAFC กลุ่มใจกลาง A เพศหญิง รุ่นอายุต่ำกว่า 12 ปี		
63	ฐานิดา ลำบ้านแหลม *	11
64	ยุวธิดา เอี่ยมสะอาด *	11
65	นฤมล อุ่นเรือน	9
66	ณัฐวรรณ อุ่นเรือน	7
67	วีรยา พลอยสีธรรมชาติ	11
68	กรวลัย ปิ่นทอง	7
69	ธนพร สีมาก	9
70	สุชาดา ยอดยา *	8
CAMC กลุ่มใจกลาง A เพศชาย รุ่นอายุต่ำกว่า 12 ปี		
71	เมธา แก้วบัวดี	11
72	ภัทรพล เอี่ยมมาลา	10
73	สินชัย ห้วยหงษ์ทอง	9
74	เอกนถน คนใหญ่	10
75	สมเจต หินทอง	12
CBFO กลุ่มใจกลาง B เพศหญิง รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป		
76	เกียรติศรี ขอนแก่น *	62
77	อนงค์ ศรีนวล	64
78	สมบูรณ์ เครือเข้า	61
79	หงส์ ขาวนาเมือง	61
80	พยอม ขาวนาเมือง	70
81	หลอด บุญชูอยู่คง	73
CBMO กลุ่มใจกลาง B เพศชาย รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป		
82	อู ดาดทองไทร	69
83	น้อย เครือเข้า	68
84	สุนทร บุญสุวรรณ	61
85	ละ ตริมาลา	77

86	สุวรรณ สุขเร่ท์	62
	CBFM กลุ่มใจกลาง B เพศหญิง รุ่นอายุ 30-55 ปี	
87	กฤษณา สรงทวยเหนียว	47
88	สายสุนีย์ ชิวพานิช	39
89	อุษา ชิวพานิช	37
90	โกศล ชิวพานิช	57
91	ศรีวรรณ น่วมปฐม	42
	CBMM กลุ่มใจกลาง B เพศชาย รุ่นอายุ 30-55 ปี	
92	สมหมาย ชินวงษ์เขียว	53
93	วินัย ชิวพานิช	51
94	สมบัติเริงไพร เขียวชาญนา	53
95	ณรงค์ศักดิ์ ศรีสมุทร	44
96	หาญ ทินวงษ์ปาน	49
	CBFY กลุ่มใจกลาง B เพศหญิง รุ่นอายุ 15-25 ปี	
97	วราภรณ์ หมอนวด *	17
98	เจนจิรา นาคแถมทอง	16
99	บุษยมาศ โตทรัพย์	16
100	ทิพย์ชนก อินทนิล	15
101	ธารินี แซ่ลื้อ	15
102	พรธดา ทองคงหาญ *	15
103	สุภาพร อยู่พวง	15
	CBMY กลุ่มใจกลาง B เพศชาย รุ่นอายุ 15-25 ปี	
104	วรัท วรรณภักดี *	17
105	ธนากร บุญวัฒน์	17
106	มีชัย สง่าโถม	18
107	ซัลวาลย์ ฮวดเจริญ	17
108	อนุวัฒน์ เรืองวงษ์	16
109	ไพศาล กิตติวิริยะการ	15
110	พิทยา ชินวงษ์เขียว *	16
111	นรากร แซ่ลื้อ *	15
	CBFC กลุ่มใจกลาง B เพศหญิง รุ่นอายุต่ำกว่า 12 ปี	
112	อมรรัตน์ คล้ายเมือง	11
113	สิริกกร เล่ห์บุญ	11

114	ธวัลกร กิติวิริยการ	11
115	ทัศนันท์ นาคแท้	11
116	ฐิติรัตน์ อี้พุก	11
117	อมรรัตน์ (วุ่น) คล้ายเมือง	11
	CBMC กลุ่มใจกลาง B เพศชาย รุ่นอายุต่ำกว่า 12 ปี	
118	สันติสุข เขียวชาญนา	11
119	ธีรศักดิ์ ลุยประเสริฐ	11
120	สุทธินันท์ ชีวพานิช	11
121	ศิววัฒน์ เสานาค	11
122	ธเนศ สอนจินดา	11
	MCFO กลุ่มชายขอบสุพรรณบุรี เพศหญิง รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป	
123	สมนึก เจเดือน	64
124	เยื่อ แซ่ลิ้ม *	63
125	ทองชุบ โชคประกอบบุญ	68
126	น้ำค้าง แพรเขียว *	81
127	เสวย แยมพงษ์	62
128	สุธิตา ลาวัลย์วิสุทธิ *	61
129	ซิ่ง วุ่นดอนไพร	74
130	สวาง วรรมสุริวงษ์ *	76
131	แป้งย้วน แซ่มเจริญพร	67
	MCMO กลุ่มชายขอบสุพรรณบุรี เพศชาย รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป	
132	ทองแดง สอนพันธ์	61
133	ธวัช เถียรประภากุล *	77
134	มนัส สังข์ทุ่งขวาง	62
135	สิน สุขกิจ	61
136	สุนทร บุษชา	64
137	กาลัญญู ธาดาทองสกุล	61
	MCFM กลุ่มชายขอบสุพรรณบุรี เพศหญิง รุ่นอายุ 30-55 ปี	
138	นันทิยา รัตนวราหะ	50
139	พยงค์ มิตรเจริญรัตน์	56
140	สุมณฑา คล้าสุข *	52
141	พินิจ สุขกิจ *	35
142	วรรณณา แพรเขียว	50

143	สมบุรณ์ แพรวเขียว	57
144	รันทม พลสันต์	51
	MCMC กลุ่มชายขอบสุพรรณบุรี เพศชาย รุ่นอายุ 30-55 ปี	
145	สิทธิชัย โชคประกอบบุญ	35
146	ประคอง สุขสมกิจ	50
147	บุญลือ อารมย์ชื่น	52
148	สุวิทย์ ลาวัลย์วิสุทธ์	49
149	ณรงค์ชาญ รอดดอนไพร	41
	MCFY กลุ่มชายขอบสุพรรณบุรี เพศหญิง รุ่นอายุ 15-25 ปี	
150	รุ่งลัดดา พันธุ์ *	17
151	สุธิดา วิชัยรัตน์	17
152	พัฒน์นาดี *	16
153	สุพัฒน์ ศรีแดงอ่อน	17
154	สุวรรณี ศรีอิม	17
155	บุษบา ศรีหรั่งไพโรจน์	15
156	สุภาวดี เปลี่ยนไพร	17
157	นภาพร บุษบา *	18
	MCMY กลุ่มชายขอบสุพรรณบุรี เพศชาย รุ่นอายุ 15-25 ปี	
158	ณัฐวัฒน์ อ่วมนุ้ย *	16
159	สถาพร บริรักษ์กุล *	17
160	พีรฉัตร ดอนมูลไพร	16
161	จิตติศักดิ์ มาสุข	16
162	สิงหนาท ศรีทองอ่อน	16
163	ภูษณาภรณ์ ฉายแสงจันทร์	16
164	ขวัญชัย ปานดอนไพร	16
	MDFO กลุ่มชายขอบกาญจนบุรี เพศหญิง รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป	
165	รัตน์ พลอยสี	66
166	ช่วย ผิวทองงาม *	80
167	ลำเจียก เชียงฉิน *	75
168	นางสมจิตร ชุ่มเทียนพงศ์ *	76
169	นางประยูร เมืองนก	68
170	นางกลอย จุนเงิน	61
171	นางคำ ไฉยา	75

	MDMO กลุ่มชายขอบกาญจนบุรี เพศชาย รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป	
172	ทวี รุ่งสว่าง	61
173	แฉล้ม ดิษฐแสง	66
174	วิชัย เทียมเมฆา *	61
175	ประเสริฐคงแจ่ม	66
176	สุดใจ ทองเม้า	65
177	แพม เจิมเกิด	66
	MDFM กลุ่มชายขอบกาญจนบุรี เพศหญิง รุ่นอายุ 30-55 ปี	
178	จันทร์รา แซ่โจ้ว	43
179	สุกัลญา พึ่งจะฉาย	45
180	สมคิด สอนกระต่าย	35
181	จรัญ ดิษฐแสง	45
182	น้ำปรุง อินทร์นาม	48
	MDMM กลุ่มชายขอบกาญจนบุรี เพศชาย รุ่นอายุ 30-55 ปี	
183	วิชาญ สอนกระต่าย	55
184	บุญช่วย สอนกระต่าย *	37
185	สุรินทร์ ดิษฐแสง	55
186	พนม สงคราม	42
187	อนันต์ คงแจ่ม	45
188	หนิม ทองเม้า	53
	MDFY กลุ่มชายขอบกาญจนบุรี เพศหญิง รุ่นอายุ 15-25 ปี	
189	กานดาร์ตน์ น้ำใจตรง	17
190	วรรณนิสา ศรีนวล *	16
191	สมรภัช พรหมแย้ม *	18
192	กัลยรัตน์ ขวนชื่น	17
193	อัสสุลี ไตรรักษา	17
194	สุพัตรา วงษ์เมือง	15
195	มนัสนันท์ มีล้อม	16
196	ชนนิกานต์ ลิ้มเจริญ *	16
	MDMY กลุ่มชายขอบกาญจนบุรี เพศชาย รุ่นอายุ 15-25 ปี	
197	ชาญวิทย์ น้ำใจตรง *	16
198	ชาญวิทย์ คงมา	17
199	พรชัย พัดหนองโพธิ์	16

200	ธีรภัทร์ สีโชติ *	16
201	วรากร นิตกุล	15
202	ธนายุทธ ป้อมพิมพ์	16
203	อาทิตย์ธวัช สีโชติ	15
	MEFO กลุ่มชายขอบราชบุรี เพศหญิง รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป	
204	ปรุง มั่นคง	70
205	สายบัว เหลี่ยมครุฑ	61
206	ล้วน เชียงกา	74
207	สุนทร บัณจิต	62
208	เล็ก เชียงกา	61
	MEMO กลุ่มชายขอบราชบุรี เพศชาย รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป	
209	เหลียง มั่นคง	71
210	จำนงค์ ชื่นปั้นเกลียว	61
211	สมชาติ เชียงกา	61
212	พยอม เชียงกา	61
213	พรชัย พิทักษ์สิทธิ์เจริญ	63
	MEFM กลุ่มชายขอบราชบุรี เพศหญิง รุ่นอายุ 30-55 ปี	
214	จำปา เกษรทับทิม	50
215	พิมพ์า มั่นคง	46
216	ภรภัทร พันธุ์โชติ	41
217	ดรณวรรณ บุญเฟื่อง	32
218	ล้นทม ผู้มีศิลป์	54
	MEMM กลุ่มชายขอบราชบุรี เพศชาย รุ่นอายุ 30-55 ปี	
219	ประสิทธิ์ มั่นคง	41
220	สายยนต์ บุญเฟื่อง	54
221	สมยศ บุญเฟื่อง	33
222	สาคร ผู้มีศิลป์	32
223	สุรินทร์ บุญสงเคราะห์ *	34
224	ยุทธชัย พิทักษ์สิทธิ์เจริญ	52
	MEFY กลุ่มชายขอบราชบุรี เพศหญิง รุ่นอายุ 15-25 ปี	
225	ทิพานัน มะลิ่งกา *	18
226	อนงศิริ หมั่นเจ *	17
227	จริญญา เขียวมัสณะ *	17

228	วริศรา แก่นสุสติ	17
229	วารินทร์ รูปงาม	15
230	วรรณนิดา เอกจัน	15
231	ศิริพร ปานอำพันธ์	17
232	จารุวรรณ จิตตวงศ์ *	17
233	ประภาพรรณ คนใหญ่	17
MEMY กลุ่มชายขอบราชบุรี เพศชาย รุ่นอายุ 15-25 ปี		
234	นายสหรัถ ชูวัลย์ *	16
235	สิทธิพล เชื้อสายสิทธิ์	17
236	ธีรภัทร สุวรรณประเสริฐ	15
237	คณวัชร คงชาติรี	15
238	ณัฐชนน มีคำ	16
239	คณิน มีสุขตี *	15
240	นรากร คำโม	15
MFFO กลุ่มชายขอบนครปฐม เพศหญิง รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป		
241	มะณี ทวีถาวรวงศ์	61
242	ละเอียด หมิ่นนารถ	69
243	สอาด หมิ่นนารถ	66
244	เข็มทอง เลี้ยงอำนวย	87
245	สำเนียง ทับเอี่ยม	76
MFMO กลุ่มชายขอบนครปฐม เพศชาย รุ่นอายุ 60 ปีขึ้นไป		
246	กุล สีสองห้อง	66
247	ณรงค์ เลี้ยงอำนวย	92
248	น้อม ห้วยหงษ์ทอง	76
249	สมศักดิ์ เลี้ยงอำนวย	74
250	กิมเซีย แซ่เจี๋ย	81
MFFM กลุ่มชายขอบนครปฐม เพศหญิง รุ่นอายุ 30-55 ปี		
251	ประนอม ห้วยหงษ์ทอง	51
252	ชุติกาญจน์ เนียมแก้ว	48
253	พรทิพย์ สีสองห้อง *	38
254	วชิราภรณ์ เลี้ยงอำนวย	44
255	อมรมาศ ประสมทรัพย์	44
256	อ้อย เอี่ยมเทศ	52

	MFMM กลุ่มชายขอบนครปฐม เพศชาย รุ่นอายุ 30-55 ปี	
257	ศิริชัย เลี้ยงอำนวย	54
258	สุพจน์ ทับเอี่ยม	41
259	สมศักดิ์ สอดสี	47
260	ยอดยิ่ง พานแก้ว	38
261	รุ่งเพชร ตั้งแก้ว	47
	MFFY กลุ่มชายขอบนครปฐม เพศหญิง รุ่นอายุ 15-25 ปี	
262	มลธิญา อ่อนสด *	18
263	อรญา อร่ามโกคิน *	18
264	ชลาลัย พันมี	17
265	นภเกตน์ เอี่ยมเทศ	15
266	พรรษา ตาสาย	16
267	ชนิษฐา แซ่จิว	16
268	พัชรินทร์ ลอยสวัสดิ์	15
	MFMY กลุ่มชายขอบนครปฐม เพศชาย รุ่นอายุ 15-25 ปี	
269	ธนเดช ตั้งแก้ว *	18
270	กิตตินันท์ *	17
271	นำชัย สระทองหวาน *	17
272	เต็มศักดิ์ สวนแก้ว	16
273	ธนบุลย์ สวนแก้ว	17
274	ฉันทวัฒน์ ทินวงค์	16
275	บุญพิทักษ์ โพธิ์แจ่ม	17
276	ศุภฤกษ์ คำหอม	18

หมายเหตุ * หมายถึง ผู้บอกภาษาที่ไม่ได้นำข้อมูลเสียงมาวิเคราะห์

รายการอ้างอิง

- Abramson, A. S. (1962). The Vowels and Tones of Standard Thai: Acoustical Measurements and Experiments. *International Journal of American Linguistics*, 28(2), 1-146.
- Baranowski, M. (2013). On the Role of Social Factors in the Loss of Phonemic Distinctions. *English Language and Linguistics*, 17(2), 271-295.
doi:10.1017/S1360674313000038
- Ben Said, S. (2006). *Attitudes towards Accented Speech: A Comparative Study of Native and Non-Native Speakers of American English*. (Master of Arts Thesis), Department of Linguistics, Southern Illinois University Carbondale.
- Calamai, S., & Celata, C. (2014). *Advances in Sociophonetics*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.
- Canilao, K. (2010). *Tonal Geography of the Provinces of Central Thailand*. (Ph.D. Dissertation), Faculty of Graduate Studies, Mahidol University.
- Celata, C., & Calamai, S. (2014). *Advances in sociophonetics*: Amsterdam ; Philadelphia : John Benjamins Publishing Company, [2014].
- Deshaiies-Lafontaine, D. (1974). *A Socio-Phonetic Study of a Quebec French Community : Trois - Rivieres*: University College London (University of London).
- Di Paolo, M., & Yaeger-Dror, M. (2011). *Sociophonetics: A Student's Guide*. London: Routledge.
- Dressler, W. U., & Wodak, R. (1982). Sociophonological Methods in the Study of Sociolinguistic Variation in Viennese German. *Language in Society*(3), 339.
- Eagly, A. H., & Chaiken, S. (1993). *The Psychology of Attitudes*. Fort Worth: Harcourt Brace Jovanovich College Publishers.
- Fishman, J. A. (1972). *The Sociology of Language: An Interdisciplinary Social Science Approach to Language in Society*. Massachusetts: Newbury House Publishers.
- Fort Collins Science Center. (2016). Statistical Interpretation. Retrieved from <https://www.fort.usgs.gov/sites/landsat-imagery-unique-resource/statistical-interpretation>

- Foulkes, P., Scobbie, J. M., & Watt, D. (2010). Sociophonetics *The Handbook of Phonetic Sciences* (pp. 703-754): Blackwell Publishing Ltd.
- Garrett, P., Williams, A., & Coupland, N. (2003). *Investigating Language Attitudes : Social Meanings of Dialect, Ethnicity and Performance*. Cardiff: University of Wales Press.
- Gedney, W. J. (1972). *A Checklist for Determining Tones in Tai Dialects*. In *Studies in Linguistics in Honor of George L. Trager* The Hague: Moutan.
- Hogg, M., & Vaughan, G. (2005). *Social Psychology* (4th ed.). London: Prentice-Hall.
- Ihemere, K. U. (2006). *An Integrated Approach to Study of Language Attitudes and Change in Nigeria: The Case of the Ikwerre of Port Harcourt City*. Paper presented at the Selected Proceedings of the 36th Annual Conference on African Linguistics, 197-201. Somerville.
- Krishnasreni, S. (1978). *A Collection of Thai Dialectal Vocabulary by Questionnaires*. (Master's thesis), Faculty of Graduate Studies, Mahidol University.
- Labov, W. (1972). *Sociolinguistic Patterns*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.
- Liang, L., & Meng, X. (2011). *A Sociophonetic Study on Tones of Chongqing Mandarin in Gender and Age Difference*. Paper presented at the ICPhS XVII, Hong Kong.
- Rose, P. (2016). A Comparison of Normalisation Strategies for Citation Tone F0 in Four Chinese Dialects.
- Thepboriruk, K. (2010). Bangkok Thai Tones Revisited. *Journal of the Southeast Asian Linguistics Society (JSALS)*, 3(1), 86-105.
- Thomas, E. R. (2011). *Sociophonetics: An Introduction*. Basingstoke, Hampshire: Palgrave Macmillan.
- Thomason, S. G. (2001). *Language Contact: An Introduction*. Washington, D.C.: Georgetown University Press.
- Tingsabadh, K. M. R. (2001). Thai Tone Geography. *Essays in Thai Linguistics Edited by Arthur S. Abramson*, 205-228.
- Tingsabadh, K. M. R., & Deeprasert, D. (1997). Tones in Standard Thai Connected Speech. *Southeast Asian Linguistics Studies in Honor of Vichin Panupong Edited by Arthur S. Abramson*, 297-307.
- Zhang, J. (2014). *A Sociophonetic Study on Tonal Variation of the Wúxī and Shànghǎi*

Dialects. (Ph.D. Dissertation), Utrecht University, Netherlands, Europe. Retrieved from

<http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=edsbas&AN=edsbas.ftunivutrecht.oai.dspace.library.uu.nl.1874.300806&site=eds-live&authtype=ip,uid>

Available from EBSCOhost edsbas database.

กรมการปกครอง. (2557). แผนที่อำเภอกำแพงแสน (Vol. 2560).

กัลยา ดิงศภัทย์, ม. ร. ว. (2533). วรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรี: การศึกษาเปรียบเทียบวรรณยุกต์ในคำกับวรรณยุกต์ในถ้อยคำต่อเนื่อง. (รายงานวิจัย), คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

กัลยา ดิงศภัทย์, ม. ร. ว. (2539). ภาษาและภาษาย่อยในประเทศไทย. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 3 หน่วยที่ 7-15, 439-499. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

จรรยา นวลจันทร์แสง. (2535). วรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นอำเภอเมืองนครปฐม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จิวรรณ จันทลา, วลี สงสูงค์, เพ็ญสินี กิจคำ, & สุรรัตน์ วงศ์สมิง. (2559). การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ผ้าทอไทยทรงต่าเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์. *Veridian E-Journal*, 9(2), 82-98.

ดารณี ฤกษ์ขณะพันธ์. (2538). แนวการศึกษาวรรณยุกต์จากคำพูดต่อเนื่อง: กรณีศึกษาภาษาไทยถิ่นเพชรบุรี.

(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ดำรงค์ นันทพาสุข. (2555). การแปรของคำเรียกญาติและ (*au*) ในภาษาไทยคำ บ้านสะแกราย อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ตามอายุและทัศนคติต่อภาษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ. (2554). เสียงภาษาไทย: การศึกษาทางกลศาสตร์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เนตรนภา วรวงษ์. (2543). วรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกาญจนบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2526). ทศนคติ: การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

ปาลีรัฐ ทรัพย์ปรุง. (2537). การแปรของเสียง (*h*) ในภาษาถิ่นสงขลาเขตชุมชนเมืองตามปัจจัยทางสังคม.

(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปิยฉัตร ปานโรจน์. (2534). ลักษณะเชิงกลศาสตร์ของวรรณยุกต์ในภาษาไทยกรุงเทพฯ: การแปรตามกลุ่มอายุ.

(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), ภาควิชาภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พินทิพย์ ทวยเจริญ. (2547). ภาพรวมของการศึกษาสัทศาสตร์และภาษาศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- พัฒนรัตน์ อัครวัฒน์กุล. (2546). การเปลี่ยนแปลงของวรรณยุกต์: กรณีศึกษาภาษากลุ่มลาว. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต), ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เพ็ญวิภา อยู่เย็น. (2556). การแปรเสียงวรรณยุกต์ตามตัวแปรอายุในภาษาไทยโห่ง จังหวัดราชบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาหมาบัณฑิต), สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ยาใจ มาลัยเจริญ. (2531). วรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นจังหวัดอ่างทองและพระนครศรีอยุธยา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาหมาบัณฑิต), ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยุทธากะ โทมิโอกะ. (2552). ทศนคติต่อภาษาและการเลือกภาษาของคนไทยอีสานที่มีอายุต่างกัน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาหมาบัณฑิต), ภาควิชาภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รตญา กอบศิริกาญจน์. (2535). การแปรของวรรณยุกต์สูง-ตก ในภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรีตามตัวแปรทางสังคมบางประการ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาหมาบัณฑิต), ภาควิชาภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รพีพร สิทธิ. (2549). การแปรของคำศัพท์และวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นโคราชตามรุ่นอายุและความสะดวกของการคมนาคม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาหมาบัณฑิต), ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัชฎาภรณ์ ผละฤทธิ. (2558). การแปรเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรอายุและถิ่นที่อยู่ของผู้พูด. (วิทยานิพนธ์ปริญญาหมาบัณฑิต), สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คพับลิเคชันส์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2553). พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ (ภาษาศาสตร์ประยุกต์) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- ลอรรัตน์ รัตนดิลก ณ ภูเก็ต. (2526). วรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจังหวัดราชบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาหมาบัณฑิต), ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิษญะ ศรีพิพัฒน์กุล. (2557). วรรณยุกต์ภาษาไทยอีสาน จังหวัดศรีสะเกษ ใน 5 ชุมชนภาษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาหมาบัณฑิต), ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริรัตน์ ชูพันธ์ อรรถพลพิพัฒน์. (2556a). การแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี: การเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่อันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต), ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริรัตน์ ชูพันธ์ อรรถพลพิพัฒน์. (2556b). ทศนคติของคนกะเหรี่ยงที่มีต่อภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทย. (รายงานวิจัย), โครงการกลุ่มนวัตกรรมวิชาการเชิงบูรณาการ เรื่อง ภาษากับความมั่นคงของคนในชาติ โครงการในแผนพัฒนาวิชาการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภายใต้โครงการย่อย เทคนิคทางภูมิศาสตร์เพื่อการศึกษาพหุลักษณะทางวัฒนธรรมและการพัฒนาการท่องเที่ยว: กรณีศึกษาพื้นที่ต่อเนื่อง อ.ด่านช้าง จ.สุพรรณบุรี และ อ.บ้านไร่ จ.อุทัยธานี ระยะเวลาดำเนินโครงการ 15 กันยายน 2553 ถึง 14 กันยายน 2556.

- ศิริรัตน์ ชูพันธ์ อรรถพลพิพัฒน์, & อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2558). การแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอตามถิ่นที่อยู่และทัศนคติของผู้พูด. *สงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 21(1), 113-135.
- ศิริวิไล ธีระโรจนารัตน์. (2552). การสร้างแผนที่แนวแบ่งเขตภาษา ระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาไทยถิ่นอื่นด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ : รายงานผลการวิจัย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุทธิมาศ คำดี. (2543). การศึกษาวรรณยุกต์เพื่อการจำแนกสำเนียงของภาษาไทยถิ่นบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภฤกษ์ ทอมแก้ว. (2540). การแปรของ (E) ในภาษาไทยถิ่นนครศรีธรรมราชตามตัวแปรอายุและทัศนคติต่อภาษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมทรง บุรุษพัฒน์. (2543). ภูมิศาสตร์ภาษาถิ่น. กรุงเทพฯ: บริษัทเอกพิมพ์ไทจำกัด.
- สมทรง บุรุษพัฒน์, สุจิตต์ลักษณ์ ดีผดุง, สุมิตรา สุวรรณ์เดชา, ปัทมา พัฒน์พงษ์, ณรงค์ อัจฉมิตติ, & พิเชฐ สีสะพงศ์. (2554). การใช้ภาษาและทัศนคติต่อภาษาและการท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ในภูมิภาคตะวันตกของประเทศไทย. นครปฐม: สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา.
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม. (2557). ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดนครปฐม. Retrieved from <http://province.m-culture.go.th/nakhonpathom/index.php?p=data>
- สุนทรินทร์ แสงงาม. (2549). การแปรของคำศัพท์และวรรณยุกต์ตามกลุ่มอายุและทัศนคติต่อภาษาในภาษาโซ่ง (ไทดำ) ที่พูดในอำเภอเขาชัย้อย จังหวัดเพชรบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2532). คำจำกัดความศัพท์ในภาษาศาสตร์สังคม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2542). ภาษาในสังคมไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2550). ภาษาศาสตร์สังคม. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรประพิน กิตติเวช. (2549). ลักษณะการออกเสียงหน่วยเสียงวรรณยุกต์ต่ำ-ขึ้นในภาษาไทยมาตรฐานของคนกำแพงแสน. เอกสารประกอบการสัมมนาวิชาการภาษาและภาษาศาสตร์ ประจำปี 2549 เพื่อเป็นเกียรติแก่ศาสตราจารย์ ดร.พิณทิพย์ ทวยเจริญ และอาจารย์ ดร.ศิริณี เจนวิทย์การ ในวาระอายุครบห้ารอบ ณ ห้องอดุลย์วิเชียรเจริญ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ท่าพระจันทร์), 8 กันยายน: 66-79.
- อรุณี อรุณเรือง. (2533). การแปรของวรรณยุกต์โทในภาษาไทยกรุงเทพฯ ตามระดับอายุผู้พูด. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อำพร ชุนเนียม. (2546). พิธีกรรมและประเพณีของชาวไทยยวนบ้านท่าเสา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), สาขาไทยคดีศึกษา สถาบันราชภัฏนครปฐม.
- เอกพล กันทอง. (2550). การแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นเชียงใหม่ตามกลุ่มอายุ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มหาบัณฑิต), ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	อรประพิน กิตติเวช
วัน เดือน ปี เกิด	13 มิถุนายน 2518
สถานที่เกิด	พระนครศรีอยุธยา
วุฒิการศึกษา	พ.ศ.2539 ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ.2543 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ที่อยู่ปัจจุบัน	246 หมู่ 1 ตำบลทุ่งกระพังโหม อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม 73140
ผลงานตีพิมพ์	ปัจจัยทางสังคมและทัศนคติของชาวกำแพงแสนต่อภาษาไทยถิ่นของตน
รางวัลที่ได้รับ	พ.ศ. 2554 ทูลพัฒนาคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2557-2560 ทูลโครงการพัฒนากำลังคนด้านมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ (ทุนเรียนดีมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย) ประจำปี 2556

